

Home with card here
and paper of [unclear]
Alm [unclear]

MTh n. 9M 295

z. H.

... sic a vobis no curat si sit fimo ex ita ita non non

Sicut et venula ddna
Cominationis 1.º no pp ad
impletur
predstinationis 2.º pp ad pte

Ita fuita gmgentia sit pntia mtechi dno non solum gmgentia. hete existentiola ppter mtechi dmi in
finitate ad hoc tempus in quo erit fuita.

m
tel
et sic
in fac
lanc
sim po
tium e
tis. Q
thoni
gona a

Una pars logicae
natiois habens
predicabiliu
Predicamentor
et principioru
Interpretas At

Perlustratio cō mentaria in veterē artē Aresto telis. adiectis libris Porphiri

et sex principiorū Gilberti Porretani. varijs et floribus logice quasi
in fasciculum collecta. primūz tamen et illorū scriptis que doctrine
sancti Thome Aquinatis extant cōformia. et eiusdē preceptis spar
sim positis sententialiter p̄sona. Ad p̄fectū studentū ingenuarū ar
tium gymnici Montis Colonienſis intra sedecim domos eminent
tis. Qua facile intelligent textuales difficultates diuersarū artū q̄
stionū abditissimas veritates. quib⁹ quasi gradatim infantilia in
genia ad sublimia philosophic assurgūt q̄s facillime

Sanctus Vincentius in sermone de bea
to Thoma Aquinate sic ait

Non est inuentus similis illi. scz Thome. qui in sua doctri
na haberet simul tantā auctoritatem et claritatē. Auctoritates
nāq; habet ex sua sanctissima vita miraculis approbata. clarit
tatem vero qz multas questiones quas alij videntur discorda
re q̄sapientissime p̄cordauit. Inest insup eius doctrine tāta clari
tas tanta deniq; fecūditas qz eam fideliter perlegētes ad om̄s
nem respondere possunt questionem. Nec ille.

Prior pars logices Arestotelis. q̄ appella^r Vetr̄ ars. quia de p̄tib⁹ argu
mētacois. habens 2 continēs in se libros

ibz } Predicabiliū porph: hii libri sūt de partib⁹ remot⁹ argūmētacois
Predicamētōz Arz. s. de terminib⁹. put cōsiderā^r simpli p̄ se 2 ī suis
sex p̄ncipiorū Gil: por. q̄ est subordinat⁹ p̄nc̄ opatōi int̄ct⁹.
P̄hermeias Arz. q̄ est simplicius app̄hesio 2
q̄ de interpretatōe. h̄z de orōe enūciatā veri seu falsi. que
est pars p̄mā argūmētacois. Et h̄ doctrinā sbordina^r 2° o
patōi 2° q̄ est q̄pō 2 d̄sio in quib⁹ vō t̄ veritas 2 flūas. 2°

**In diuū Thomam. Mons
tem gymnicum**

Armiger alta Iouis petit: & sublimis **Aquinas**
Non nisi conspicuo vult habitare loco
Gymnicus est igitur **Mons** illi cōmoda sedes
Ne tonet in plano gloria tanta solo.

**In antiquitatē & veterem artem
Epigramma**

Grata meis nouitas annis: sed clara vetustas
Iudice me primas: & diadema ferat.
Marmora achillei titulum seruantia busti
Emathij vidit stirps animosa ducis.
Cesar in euersa miratus pergama **Troia**
Obtulit hectorijs: thura merūq; focis.
Quid voluit scopulos orbis superator eoi
Cernere: & equoreę littora flenda deę.
Cesaris iliacas petijt cur fama ruinas
Aruaq; multorum pinguiā cede virum
Hoc grauis obtinuit seclī reuerentia cāni
Posteritas prisca tam bene grata fuit.
Sic est Meonides iam post sua funera maior
Atq; Menādree verba salesq; toge
Roma suū dixit Ciceronem **Allobroga** viuū
Parrhasia: sed nūc victor in arce sedet
Perfida grandiloquū secuit censura **Maronem**
Primus apollineam: nūc tenet ille lyram.
Est honor antiquis: & laus numeratur ab annis
Nomen & auctori tempus & hora facit
Ergo age: quā veterem: longo vsu: dicimus artē
In gremiū rapias: lector amice: tuum
Vix alibi tantū fructus sperare licebit
Hic q̄tūm codex vtilitatis habet.

Mante qd sit in quibus de possibili
Sigmaturatibz qd sit in clara visione

Theologia est
duplex

uno p hinc qd pntia qd dicitur
trahit fides Et aut dicitur qd hinc
alio ca p hinc declaratio z d fensio
actibus fidei

Notiones predicabiliū Porphiri. Foliū primū

Om̄ utile

sic plures a pluribus fi
eri codices de eisdem li
cet materijs et questio
onibus antiquis. cum
ve ad plurimos res ip
sa pueniat. ad hos qd
sic ad alios autē sic. tuz
etiā vt ille qui se in vno
libro veritatem non in
tellerisse profiteretur. in
alio saltem diligēter p

lecto qd scire qrit aprissime intellegat Cogitavi (omissa
verboz ppositione et sententiū sollicitudine. nō obstant
re expositionū varietate) quedam dyalectica principijs
sancti Thomae Aquinatis forma in vno colligere. qbz
infantilia ingenia ea q ad veterem artem Aristotelis p
tinent prompte intelligere possunt. vt tandem istis pgu
statis ad phie sublimia assurgant qf. allume. Sed cum
veritatis inquisitor; necdū p uocetis. verū etiā incipien
tibus debitor; sit. idcirco ante textus expositionem pro in
cipientium ac inspectoꝝum eruditione mouenda sunt qd
dam dubia. et vt solitum est ostendere oportet; definitioz
et diuisionem phie. **Quent ergo pmo quid sit phia.**

Om̄ q ab Aristodoro multe narrantur eius definitio
nes. pma phia est diuinarū humanarūq; rez cognitio cū
studio bene viuendi iuncta. Secūda phia est diuinarū
humanarūq; rerum inq̄strum homini possibile est. pbabi
lis scientia. Tercia philosophia est ars artium. et disci
plina disciplinarū. **Sed** relictis omnibz istis definitioibz
dicendū fm̄ p̄munitē definitioz. q phia est diuinarū
humanarūq; rerum cognitio. fm̄ q p̄ naturale rōnem in
uestigari possunt. Et interpretatur phia amor; sapientie
nam greci philo amorē. et sophiam sapientiā dicunt.

Et est considerandum. q ista vltima descriptio p̄t esse
phie generaliter vel sp̄cialiter accepte fm̄ q particule de
finitiois aliter z aliter exponitur. Generaliter quidē dū
modo q res humanas intelligimus res ab homine p in
tellectu z voluntatem factas vel p̄teras. vt sunt iste de q
bus p̄siderant scientie triuales z morales. Sed tūc per
res diuinas intelligimus deū et entia ab eo p̄ducta. de q
bus tractat phia. metaphisica. mathematica. Si au
tem phia sp̄cialiter capiat. vt satis cito dicet. tūq; res
diuinas intelligimus entia sup̄naturalia. de quibz est p̄m
cipaliter metaphisica. que z diuina vel theologia appella
tur. vt patz p̄ phm̄ sexto metaphisice. sed q res huma
nas intelligimus res naturales a solo deo factas. de qbz
sunt phisica et mathematica. **Et** per hoc q ad dicitur
fm̄ q per naturalem rōnem inuestigari possunt. Excludit
tur theologia vie. que nō habetur p̄ naturalem inuestiga
tionem. sed per diuinā reuelatōem et inspiratōem. Et li
cet in phisicis disciplinis tractetur de omnibz entibz. z eti
am de deo fm̄ q cognoscibilis est lumine naturalis rōnis
necessariū tamen fuit preter phisicas scientias sacrā scri
pturam per reuelatōem habere lumine sup̄naturali. z p
hoc differt a metaphisica. Sed quare necessariū sit pul
cre declarari sanctus Thomas prima parte sue magistra
lis summe. et qz nō est presentis speculationis. ideo ad pre
sens plura de hoc dicere omnino videtur extraneū. sed
vt habeatur differentia sp̄cifica theologie a metaphisicis

ca hec breuiter sunt inserta. **Con** vocabulū phia.

Ar.

phia est amatio. vt patet ex interpretatōne no
minis. ergo non est cognitio. Tenet p̄ntia. qz
amatio z cognitio sunt actus diuersarū potentiarum
Om̄ q phia capitur dupl. vno mō quo ad eius impo
sitionem et interpretatōem nois. et sic est amatio. qz impo
nitur a philo qd est amor; vel amatio. et sophos sapien
tia quasi amatio sapientie. Alio mō capitur q̄tum ad ill
ud ad quod ad scandū imponitur. et p̄ quo p̄munitē
noie phie vrimur. et sic est cognitio seu habitus cognitio
nis quo cognoscimus res diuinas et humanas. naturali
tū cognitione. quare notanter additur in definitioe. fm̄ q
per naturalem rōnem inuestigari possunt. **Et** q̄m̄ dicit
ex illo videtur sequi q sophia potius debet definiti q
phia. Sequela pbatur. qz sophia existens idem q sapien
tia p̄munitē accepta est habitus quo talia cognoscimus
Om̄ q illa p̄positio nois a Pythagora p̄b̄ exorta est
nam cū antea phi sapientes appellarent ille a Leoncio re
ge interrogatus quid se phieretur. phm̄ se esse respōdit.
id est studiosum vel sapientie amatorē. qm̄ phieri se sapie
rem et arrogatissimū videbatur. Et fm̄ eūdem phi dicit
cūtur qui naturas rerum studiose intueri p̄uigilant.

Diueris

Quo diuidatur ipsa phia **Om̄ q**
phia capitur tripl. vno mō sp̄cialiter z
stricto. p̄ sola phia reali. et p̄templatiua. que est p̄prehensio
entis realis realiter a natura causati. et sic phis sexto
metaphisice ponit tres partes phie. scz phisicam. meta
phisicā. et mathematicā. Alio mō capitur p̄munitē et
large p̄ om̄i apprehensione veritatis enris qualitercūq;
p̄siderati. siue in seiplo siue in nobis cognoscētibz aut
operantibz. et hoc mō antiq̄ eam diuiserūt in tres partes
scz in phisicā generaliter acceptā. in ethicā generaliter
dictā. et rōnalem similiter generaliter sumptā. et sub phy
sica p̄prehendebāt tres scias reales. scz naturalem. q̄ sp̄ci
ali vocabulo vocatur phisica. mathematicā. et meta
phisicā. sub ethica p̄prehenderūt tres scias morales. scz
monasticā. economicā. et politicā. sub rōnali autē comp̄tes
hendebāt grammatīcā. logicā. z rhetoricā. **Tercio mō** ca
pitur phia generalissime. p̄ quocūq; habitu aliquo mō
cognitio. nō solū ad p̄fectionem aie sed etiā corpus ordi
nato. et sic diuiditur in naturalem. moralem. rōnalem. z me
chanicā. Que quidē partes fm̄ beati Thomā in princī
pio cōmenti libri ethicoꝝū distinguuntur fm̄ quadruplicē
ordinem rerū ad rōnem ipsam. est em̄ quidā ordo rerū
quē rō nō facit sed solū p̄siderat. et p̄inet ad phiam nas
turalem. Alius est ordo quē rō p̄siderando facit in actu. p̄
p̄rio. pura cū ordinat p̄ceptus suos ad inuicē. quoz p̄ces
p̄riū voces sciatue sunt signa. z iste ordo rerū p̄inet ad
phiam rōnalem. Tercius est ordo quē rō facit in opatio
nibz voluntatis. et p̄inet ad p̄siderationem moralis phie.
Quartus autē est ordo quē rō p̄siderando facit in exteri
oribz rebz quarū ipsa est cā. sicut in archa z domo. et p̄si
net ad artes mechanicas. **Et** hoc est qd alij sic dicunt
phia naturalis est de his que p̄ueniūt intellectū nostrum
et que mouent ipm̄ ad intelligendū. Rōnalis est de his
que sunt a rōne et p̄ ipam fabricata. que nō essent si rō nō
sitra nō esset. Sed moralis est de his que sunt post rōnez
et dependēte a voluntate nostra et p̄ actionē immanētem
Et mechanica est de his que sunt post rōnem. et depen
dent a voluntate p̄ actionem trāscendentem in materiā exteri
orem. Et quo p̄t q̄ iste quattuor partes phie distinguūt

Con vocabulū phia.

phia est amatio. vt patet ex interpretatōne no
minis. ergo non est cognitio. Tenet p̄ntia. qz
amatio z cognitio sunt actus diuersarū potentiarum
Om̄ q phia capitur dupl. vno mō quo ad eius impo
sitionem et interpretatōem nois. et sic est amatio. qz impo
nitur a philo qd est amor; vel amatio. et sophos sapien
tia quasi amatio sapientie. Alio mō capitur q̄tum ad ill
ud ad quod ad scandū imponitur. et p̄ quo p̄munitē
noie phie vrimur. et sic est cognitio seu habitus cognitio
nis quo cognoscimus res diuinas et humanas. naturali
tū cognitione. quare notanter additur in definitioe. fm̄ q
per naturalem rōnem inuestigari possunt. **Et** q̄m̄ dicit
ex illo videtur sequi q sophia potius debet definiti q
phia. Sequela pbatur. qz sophia existens idem q sapien
tia p̄munitē accepta est habitus quo talia cognoscimus
Om̄ q illa p̄positio nois a Pythagora p̄b̄ exorta est
nam cū antea phi sapientes appellarent ille a Leoncio re
ge interrogatus quid se phieretur. phm̄ se esse respōdit.
id est studiosum vel sapientie amatorē. qm̄ phieri se sapie
rem et arrogatissimū videbatur. Et fm̄ eūdem phi dicit
cūtur qui naturas rerum studiose intueri p̄uigilant.

Quo diuidatur ipsa phia

Om̄ q
phia capitur tripl. vno mō sp̄cialiter z
stricto. p̄ sola phia reali. et p̄templatiua. que est p̄prehensio
entis realis realiter a natura causati. et sic phis sexto
metaphisice ponit tres partes phie. scz phisicam. meta
phisicā. et mathematicā. Alio mō capitur p̄munitē et
large p̄ om̄i apprehensione veritatis enris qualitercūq;
p̄siderati. siue in seiplo siue in nobis cognoscētibz aut
operantibz. et hoc mō antiq̄ eam diuiserūt in tres partes
scz in phisicā generaliter acceptā. in ethicā generaliter
dictā. et rōnalem similiter generaliter sumptā. et sub phy
sica p̄prehendebāt tres scias reales. scz naturalem. q̄ sp̄ci
ali vocabulo vocatur phisica. mathematicā. et meta
phisicā. sub ethica p̄prehenderūt tres scias morales. scz
monasticā. economicā. et politicā. sub rōnali autē comp̄tes
hendebāt grammatīcā. logicā. z rhetoricā. **Tercio mō** ca
pitur phia generalissime. p̄ quocūq; habitu aliquo mō
cognitio. nō solū ad p̄fectionem aie sed etiā corpus ordi
nato. et sic diuiditur in naturalem. moralem. rōnalem. z me
chanicā. Que quidē partes fm̄ beati Thomā in princī
pio cōmenti libri ethicoꝝū distinguuntur fm̄ quadruplicē
ordinem rerū ad rōnem ipsam. est em̄ quidā ordo rerū
quē rō nō facit sed solū p̄siderat. et p̄inet ad phiam nas
turalem. Alius est ordo quē rō p̄siderando facit in actu. p̄
p̄rio. pura cū ordinat p̄ceptus suos ad inuicē. quoz p̄ces
p̄riū voces sciatue sunt signa. z iste ordo rerū p̄inet ad
phiam rōnalem. Tercius est ordo quē rō facit in opatio
nibz voluntatis. et p̄inet ad p̄siderationem moralis phie.
Quartus autē est ordo quē rō p̄siderando facit in exteri
oribz rebz quarū ipsa est cā. sicut in archa z domo. et p̄si
net ad artes mechanicas. **Et** hoc est qd alij sic dicunt
phia naturalis est de his que p̄ueniūt intellectū nostrum
et que mouent ipm̄ ad intelligendū. Rōnalis est de his
que sunt a rōne et p̄ ipam fabricata. que nō essent si rō nō
sitra nō esset. Sed moralis est de his que sunt post rōnez
et dependēte a voluntate nostra et p̄ actionē immanētem
Et mechanica est de his que sunt post rōnem. et depen
dent a voluntate p̄ actionem trāscendentem in materiā exteri
orem. Et quo p̄t q̄ iste quattuor partes phie distinguūt

Metaphisica dicitur
quod sit deo in
hi qd dicitur. Et qd
di phia. Et p̄ dicitur
ri ethico mae.

Theologia dicitur
quod sit deo sup̄
nāh qd dicitur. Et
ia q̄m̄ dicitur phia.
Et d' theo a graue.

Neplia

Diuisio phie

Diuisio.
Antiquoꝝū p̄scoꝝū.

Nalem.
Morale.
Rōnale.
Mechanicū

Tercio capite
diuiditur in

Correlariū

Philosophia ad
Prima definitio
2^a definitio phie
3^a definitio phie
4^a definitio phie

Sex de causis eade septem artes vocantur liberales plus ceteris

Queritur Quare iste septem artes plus ceteris scientiarum appellentur liberales. **Discedendum** quod ex pluribus causis. **Prima** quod olim solus liber natus est. nobiles in eis studuerunt. **Secunda** quod studentes liberalibus artibus debent esse a curis mundanis liberi. **Tercio** quod liberant intellectum a multis erroribus et tenebris. eo quod subtiliter causas rerum inquirunt. **Quarto** quod homo his libere vti potest sine impedimento corporali. nam homo in carcere detentus libere potest arguere vel grammatice. **Quinto** et magis proprie dicuntur liberales quia media per que sciuntur liberaliter. si scilicet se offerunt intellectui nostro. eo quod scibilia illa de quibus sunt non sunt nimis supra nostrum intellectum elevata. nec nimis in materia sensibili depresso. **Sexto** et ultimo. quod studentes his artibus ibi ut et scolares cuiuslibet alterius facultatis. olim sic et hodie debent esse liberi a tribus et pedagogy. ceteris etiam gravaminibus principum et civitatum. iuxta novellas constitutiones Frederici imperatoris. ubi sic dicit in forma. **Statuta** super hoc diligenti episcopo abbati ducum et omnium iudicum et peritum sacri nostri pallacii examinatione. omnibus qui causa studiorum peregrinantur scholaribus. et maxime diuinarum ac sacrarum legum professoribus. hoc nostre pietatis beneficium indulgentius. ut ad loca in quibus litterarum exercent studia. tam ipsi quam eorum nuntii veniant et habitent in eis seculum. Dignum namque existimamus. ut cum omnes bona facientes et nostram laudem et protectionem mereantur. quorum scientia mundus illuminat. et ad obediendum deo et nobis eius ministris vita subiectorum informatur. quadam speciali dilectione eos ab omni iniuria defendamus. Quis enim eorum non miseratur. cum amore scientie facti erules. de diuitibus pauperes semetipsos exinanierint. vitam suam omnibus periculis exponentes. et a vilissimis sepe hominibus. quod grauius ferendum est. corporales iniurias sine causa perferunt. **Hac** igitur generali et in eternum valitura lege statuimus. ut nullus de cetero tam audax inueniatur qui aliquam scholaribus audeat inferre iniuriam nec ob alterius eiusdem provincie delictum quod aliquando ex peruersa consuetudine factum audiuimus. aliquid damnum eis inferat. **Scitis** huiusmodi sacre constitutionis violatoribus. et etiam ipsis si huiusmodi negligenter locorum rectoribus restitutionem rerum ablatarum ab omnibus exigenda in quadruplum. notamque infamie eis ipso iure irroganda dignitate sua careant in perpetuum. **Verum** tamen si licet eis super aliquo negotio quispiam mouere voluerit. huius rei optione data scolari coram domino aut magistro suo aut ipsius civitatis episcopo. quibus hanc iurisdictionem dedimus. pueniat. **Qui** vero ad alium iudicem eos trahere tentauerint. causa etiam si iustissima fuerit pro tali conamine deperiantur. **Hac** autem legem inter imperiales constitutiones sub titulo. **Ac** filius pro patre. interponi iussimus. **Datum** apud Roncalias Anno domini. Millesimo. ceteresimo. quinquagesimo octavo. mense Nouembri.

Constitutum Frederici Imperatoris super studentes et scolares in forma ut habetur et

Supra privilegium in de iure de sup no. dicitur. q. q. studentes libere ab obsequio uandis. Sedm est q. nemo de eis ferre de iuria pp. alia delicta. Tercium q. huiusmodi eligendi triplices iudices. Primum est dno rector. Secundum est dno mag. doctores. Tercio d. mag. viri. officialis episcopi.

Logica est scientia Queritur scilicet modo sciendi sciens.

Queritur An logica sit scientia. **Omne** quod scientia capit dupliciter. **Primo** modo spectat ad habitum conclusionis per demonstrationem acquiritur. **Secundo** modo spectat ad habitum conclusionis per demonstrationem. **Primo** modo dicitur per se sciatur sed intelligitur. **Secundo** dicitur per se sciatur sed intelligitur.

Predicabilium

est scire. et per hoc excluditur ars et prudentia. **Dicitur** tertio scire extra animam per hoc excluditur scientie sermocionales. que sunt rerum in anima. **Ultimo** dicitur posteriorum. id est rerum posteriorum. deo et intelligentiis. et per hoc excluditur notitia de deo et intelligentiis. que non est scientialis sed sapientialis. et vocatur metaphysica. **Et** isto modo logica non est scientia. quia excluditur per tertiam particulam definitionis. **Primo modo** capitur scientia generaliter. pro quacumque notitia veritatis. sive sit rerum extra animam vel in anima. et sic logica est scientia. **Quod** probatur auctoritate et ratione. auctoritate philosophi et Boetii. et multorum aliorum dicentium logicam esse scientiam. ergo est scientia. **Consequentia** tenet prologum ab auctoritate affirmatiue. **Ratione** probatur. quia logica est habitus conclusionis per demonstrationem acquiritur. ergo est scientia. **Consequentia** probatur. quia hic arguitur a definitione ad definitum. **Antecedens** patet. quia est habitus illius conclusionis. omnis argumentatio est illatiua consequentis ex antecedente. et acquiritur ista conclusio ex premissis. ubi definitio subiecti logice ponitur loco medij. et propria passio pro maiori extremitate. subiectum vero pro minori extremitate. sic arguendo. **Omni** argumenti per orationem explicatio. ergo omnis argumentatio est illatiua consequentis ex antecedente. et notitia istius conclusionis vocatur scientia logica.

Ad hoc respondet aliqui. quod duplex est logica. **Scientia** que consideratur de argumentatione ut de subiecto cui demonstrabilis est inesse passio per proprium et adequatum principium. et illa est scientia. **Alia** est logica utrens que consideratur de argumentatione ut est quoddam instrumentum applicabile ad alias scientias. et illa est modus sciendi. **Sed** melius dicendum ad probationem maioris quod modus rei non est res cuius est modus. tamen est bene res alia in se. sic etiam logica non est ille scientie quarum est modus sciendi. tamen est bene scientia in se. **Vel** dicendum secundum Henricum Boetium. quod modus sciendi casualiter potest esse scientia formaliter. sed logica solum est modus sciendi casualiter. quia ex ea procedit generalis modus aliarum scientiarum. **Est** etiam dicendum. quod modus sciendi accipitur dupliciter. **Primo** modo pro instrumentum sciendi. quale est definitio. diuisio. et demonstratio. et sic modus sciendi non est scientia. **Alio** modo accipitur pro notitia que habet de tali instrumento. et sic logica potest dici modus sciendi. sed tunc maior est falsa.

Ad hoc respondet aliqui. quod duplex est logica. **Scientia** que consideratur de argumentatione ut de subiecto cui demonstrabilis est inesse passio per proprium et adequatum principium. et illa est scientia. **Alia** est logica utrens que consideratur de argumentatione ut est quoddam instrumentum applicabile ad alias scientias. et illa est modus sciendi. **Sed** melius dicendum ad probationem maioris quod modus rei non est res cuius est modus. tamen est bene res alia in se. sic etiam logica non est ille scientie quarum est modus sciendi. tamen est bene scientia in se. **Vel** dicendum secundum Henricum Boetium. quod modus sciendi casualiter potest esse scientia formaliter. sed logica solum est modus sciendi casualiter. quia ex ea procedit generalis modus aliarum scientiarum. **Est** etiam dicendum. quod modus sciendi accipitur dupliciter. **Primo** modo pro instrumentum sciendi. quale est definitio. diuisio. et demonstratio. et sic modus sciendi non est scientia. **Alio** modo accipitur pro notitia que habet de tali instrumento. et sic logica potest dici modus sciendi. sed tunc maior est falsa.

Ad hoc respondet aliqui. quod duplex est logica. **Scientia** que consideratur de argumentatione ut de subiecto cui demonstrabilis est inesse passio per proprium et adequatum principium. et illa est scientia. **Alia** est logica utrens que consideratur de argumentatione ut est quoddam instrumentum applicabile ad alias scientias. et illa est modus sciendi. **Sed** melius dicendum ad probationem maioris quod modus rei non est res cuius est modus. tamen est bene res alia in se. sic etiam logica non est ille scientie quarum est modus sciendi. tamen est bene scientia in se. **Vel** dicendum secundum Henricum Boetium. quod modus sciendi casualiter potest esse scientia formaliter. sed logica solum est modus sciendi casualiter. quia ex ea procedit generalis modus aliarum scientiarum. **Est** etiam dicendum. quod modus sciendi accipitur dupliciter. **Primo** modo pro instrumentum sciendi. quale est definitio. diuisio. et demonstratio. et sic modus sciendi non est scientia. **Alio** modo accipitur pro notitia que habet de tali instrumento. et sic logica potest dici modus sciendi. sed tunc maior est falsa.

pro tale deum

Marginal notes on the right side of the page, including fragments of other questions and answers.

Querit. Verum logica sit scientia realis vel rationalis. Dicitur qd est scientia rationalis. Probat auctoritate et ratione. Auctoritate sancti Thomae qui in principio fallax dicit logicam rationalem scientiam ad eam ad ratiocinandum inuentam. Similiter dicit Avicenna. qd sicut grammatica est directiva lingue. ita logica est directiva rationis. Ratione sic probatur. quia illa scientia est rationalis cuius subiectum est ens rationis. sed subiectum logice est ens rationis igitur. Dicitur probatur. quia illa de causa scientia dicitur rationalis que habet per obiecto ens reale. Dicitur patet quia subiectum logice est argumentatio que est ens rationis. id est ens conceptum per rationem vel conceptum est. quia sibi de monstrant inesse passionem eiusdem ordinis. Secundo probatur. quia illa scientia est rationalis que est directiva rationis in suis operationibus. sed logica est huiusmodi. igitur etc. Dicitur probatur. quia ratio nostra in prima eius operatione dirigitur per scientiam predicabiliu et predicamentorum. sed in secunda dirigitur per librum perihermeniaz. et in tertia dirigitur per totam novam logicam

Ad. Omnis scientia est in ratione. ergo omnis scientia est rationalis. Antecedens probatur. quia scientia est in anima sicut color in corpore. Dicitur quod scientia potest dici rationalis tripliciter. uno modo ex parte subiecti inhesionis. quia scilicet licet inherere rationi tanquam subiecto. et sic omnes scientie sunt rationales. Secundo aliquam scientiam dicitur rationalis quia est de ente fabricato per rationem. vel quia versatur obiective circa ens rationis. et sic grammatica. logica. rhetorica dicuntur scientie rationales. Tercio dicitur scientia rationalis ex parte finis. quia scilicet finis eius est dirigere rationem in actibus suis ne erraret. et sic specialiter logica dicitur scientia rationalis. quare dicitur Boetius quod si in aliqua scientia debeat fieri ordinata predicatio enunciativa vel syllogismus oportet quod fiat per logicam

Ad. Omnis scientia est realis. sed logica est scientia. ergo est realis. Dicitur patet. quia omnis scientia est quidam res predicamentalis cum sit habitus de prima specie qualitatibus. sed nihil ponitur in predicamento nisi ens reale. Dicitur quod logica est bene qualitas realis vel argumentum probat quod habet a suo subiecto inhesionis. quia a scientia aliqis realiter denominatur sciens. non tamen est scientia realis sed rationalis. et illud habet a suo subiecto attributionis quod qualificat scientiam. sicut obiectum suam potentiam

Et quando dicitur logica est scientia rationalis. ergo etiam erit ens rationis. Teneat consequentia per locum ab inferiori ad superius. Dicitur quod hic arguitur ab inferiori ad superius solum ratione partium. et non ratione totius. quare premissa non valet

Ad. Logica est ens reale realitate proprie entitatis. ergo suum subiectum attributionis a quo causatur erit ens reale. Teneat consequentia. quia effectus non potest esse maioris entitatis quam sua causa. Dicitur quod licet effectus non potest esse maioris entitatis quam sit sua causa efficiens principalis. potest tamen esse maioris entitatis quam sit sua causa efficiens minus principalis. unde causa principalis logice scientie non est scibile seu eius subiectum attributionis sed actus considerandi multotiens reiterandi super illud scibile. tales autem actus sunt reales. quia procedunt ab ente reali quod est anima. ergo etiam causant effectum realem.

Ad. Logica considerat de entibus realibus. ergo est scientia realis. Antecedens probatur. quia tractat

de decem predicamentis que sunt entia realia. Dicitur licet logica minus principaliter tractet de entibus realibus tamen principaliter solum considerat entia rationis. Vel dicitur quod predicamenta considerantur dupliciter. uno modo ut sunt nature quedam reales et partes entis. et sic non considerantur in logica. Alio modo prout ad ordinem predicabiliu referuntur. et sic de eis tractat logica. sed talis consideratio non est realis sed rationis.

Ad. Predicamenta in logica considerantur in ordine ad passionem reales. ergo considerantur in ea realiter. Dicitur quod logica non considerat principaliter passionem reales. sed solum minus principaliter in quantum nos ducit in cognitionem passionum rationis.

Ad. Logica considerat verum et falsum. et illa sunt in rebus. ergo logica est scientia realis. Dicitur patet. quia logica docet discernere verum a falso. Sed minor probatur. quia ab eo quod res est vel non est oratio dicitur vera vel falsa. ut dicitur in predicamentis circa ultimum proprietate substantie. Dicitur quod verum et falsum sunt in aliquo tripliciter. uno modo sicut in causa. et sic sunt in rebus. Alio modo sicut in subiecto. et sic sunt in intellectu. ad est in obiecto intellectus. Tercio sicut in signo. et sic sunt in propositione representate conceptum intellectus. Logica autem maxime considerat verum et falsum hoc ultimo modo.

Ad. Logica est scientia sermocionalis. ergo non rationalis. Antecedens patet ex interpretatione nominis. dicitur enim logica a logos quod est sermo quasi scientia de sermone. Dicitur negando consequentiam. quia eadem scientia potest dici sermocionalis et rationalis. Nam dicitur rationalis ex causis supra dictis. Sed dicitur sermocionalis primo quia dicitur per sermone. et sic quilibet scientia potest dici sermocionalis. Secundo quia dirigit sermone in accipiendo noticiam ignoti ex noticia noti. et sic etiam grammatica dicitur sermocionalis. quia dirigit sermone in exprimendo mentis conceptum. Tercio quia videtur sermone tanquam instrumento. et sic logica dicitur sermocionalis. quia logica considerat de argumentatione prout ordinat ad disputationem duorum vel plurium. sed talis habet fieri in sermone. Est tamen considerandum quod scientie sermocionales non eodem modo sermone utuntur. quia grammatica videtur sermone prout est designatum congrui vel incongrui ab his eo quod facit fides de re significata per ipsum. sed rhetorica videtur sermone ordinato ad persuasionem vel dissuasionem. logica vero videtur sermone prout est instrumentum per quod fit finis des de ignoto. Problema inter Albertus et Thomam

Querit. Verum logica sit principaliter de primis aut secundis intentionibus. Pro responsione est primo considerandum quod hoc nomen intentio derivatum est ab illo verbo intendere is ere quia est illud in quod intellectus sua cognitione intendit. Unde differenter tendit in aliud voluntas et intellectus. quia voluntas tendit in aliud sub ratione boni et mali. et sic tendit in rem prout in se est. quia bonum et malum sunt in rebus seorsum metaphysice sed intellectus tendit in rem secundum esse quod habet in intendere. quia tendit in rem sub ratione veri vel falsi que non debentur rebus secundum se. sed secundum esse quod habent in anima. Dicitur etiam intentio ab intus et teneor. quia est illud quod intus in mente tenetur. unde quis intentio possit capi tripliciter. scilicet per actum intendere. et per rem. et per illo quod aliqd intendit. vel etiam per habitudine inter intendente

Sancti dicitur primus rationalis

Logica principaliter de primis intentionibus et de primis intentionibus

Nota in 1° libro de anima... Nota in 2° libro de anima... Nota in 3° libro de anima...

Dorphyrii Folium iiii.

et rem intentam. camē hic in nostro proposito delect accipi pro re inuenta. Secundo considerandus est. qd duplex est intentio. scz prima 2 secunda. intentio prima est res vel quidditas p eius spēm intelligibile p̄maria 2 fm se cōcepta. Sed secūda intentio est accidēs rōnis in secundario vel comparatiue cōcepta. Vel vt alij dicunt. est vna relatio rōnis causata ab accu cōparatiuo intellectus derelicta in obiecto cognito 2 p̄parato ad aliud in quo obiecto est subiectiue. sed terminatiue est in illa ad quod tale obiectū cōparat. Sicut exēpli gratia. quādo p̄cipio essentia hominis per suā spēm intelligibile obiectiue ipsam representantē fm se 2 absolute. tūc illa essentia vel qd dicitur sic intellecta vocatur p̄ma intentio. Sed quādo p̄cipio secundario eandem essentia p̄ p̄paratiōem ad sua inferiora que sic se habēt q̄ solum numero differunt. tunc in tali essentia derelinquitur et causat per intellectū vniū accidens quod vocat secūda intentio. 2 significat p hoc nomē species. Istis itaqz diligēter p̄spectis dōm est q̄ logica sit p̄ncipaliter de p̄mis. qd probat p̄mo auctoritatib. secūdo rōnibus. P̄mo auctoritate p̄hi. qui vbiqz loquitur de vniuersali logico intelligit p̄mā intentionē. dicit enī vniuersale generari in anima p viam sensus memorie 2 experimētū p̄mo metaphysice 2 secūdo posterior. 2 iterū dicit intellectū esse vniuersaliū sensum vero singulariū p̄mo physicoz. 2 etiam de p̄mo de aia. q̄ aial vte nihil est aut posterioris suis singularibus que omnia intelligi oportet de vniuersali. p̄ p̄mā intentionē. Secundo p̄batur auctoritate Dorphy. qui in suis v̄sagis vocat vniuersalia res speculatas seu p̄ceptas. cum de istaz rerum speculatiōe. sed nemo ambigit vniuersalia in logica p̄ncipaliter p̄siderata. Tercio demonstrat auctoritate Aristoz qui in suis ethimologis de q̄ logica in se cōtinet demonstratiōē primaz rationū de qualiter re. ideo via originis est omnū scientiaz prima. Quarto 2 potissime p̄batur auctoritate doctorū. sancti sup peribermias vbi de q̄ significatiū vocis scz p̄ceptus est de p̄ncipali cōsideratiōe logice. sicut significatiū scripti est de p̄sideratiōe grāmarice. quod nō potest intelligi de intētiōe secūda sed p̄ma. Deinde p̄batur hoc idē rōnibus p̄ma ratio. scz scia habēs tractare de subiecto 2 passione p̄ncipaliter tractat de subiecto. sed logica p̄siderat p̄mas intentiones tanq̄ subiecta. 2 secūdas tanq̄ passiones in p̄mis fundatas. necesse igitur erit p̄cludere logicalem scz p̄ncipaliter esse p̄ncipaliter de intentionib. p̄mis. Maior nota. nec dubitat ab aliquo p̄ho. omnes enī dicunt subiectū scientie esse de quo est intētiō auctoris p̄ncipalis cuius cognitōem laborat acquirere in scientia quantū ad ea que scilicet de eo intelligi 2 dici possunt fm formale rōnem considerādū illius subiecti. Et ideo omnia nō ad passiones seu passiones. sed ad subiectū dicunt habere ordinē 2 attributionē. Maior videtur apud aliquos habere dubitatiōem. sed pro eius apparentia supponendū videt q̄ secūda intētiōes importat 2 significant accidētia siue relatiōes rōnis subiectatas seu inherentes p̄mis intentionibus. id est rebz p̄ceptis p̄dit ceptre sunt. Exēpli gratia. vniuersalitas est qdā secūda intētiō que importat duplicem relatiōem in natura cōcepta subiectatā. Vnaz ip̄suis nature ad intellectus. rōne cuius dicitur vna vnitare vniuersalitati. non enī potest dici q̄ illam vnitatem vniuersalitati habeat a pre rei. nisi tenēdo op̄inione Platōnis que a p̄ho reprobaf. sed habet illam fm q̄ est obiectū intellectus. Aliam relatiōem notat vniuersalitas. scz naturā ad singularia fm quā dicitur esse in multis. vt sic dicitur

tur vniuersale formaliter vniū in multis. cum igitur relatiōes sint accidentia p̄rietates siue passiones relatiōz sequitur q̄ intentiones secūde sint p̄rietates rerum conceptarum que sunt p̄me intentiones. Ex quo potest sumi alia ratio secūda. sicut in scientijs realibus se habent passiones reales ad subiecta realia. vt mobilitas ad ens mobile. 2 risibile ad hominē. ita se habent passiones ratiōnis. id est sacre per ratiōē speculatiuā ad subiecta ratiōnis. que sunt p̄me intentiones. Sed nullū dubium est scientias reales considerantes de subiectis 2 passionibus realibus p̄ncipaliter considerare subiecta realia q̄ p̄rietates reales. ergo scia rōnis p̄siderans de subiecto ratiōnis que sunt res cōcepte 2 p̄me intentiones. 2 de passionibus que sunt secūde intentiones p̄ncipaliter considerat de p̄mis q̄ secūdis. Tercia ratio. sicut se habet passiones terminoz ad terminos. ita passiones rez conceptarum ad res cōceptas. Sed scientie considerantes passiones terminoz 2 terminos p̄ncipaliter considerant terminos q̄ eorundē passiones. Verbi gratia. in tractatu suppositiōnis p̄ncipaliter intenditur de termino supponente qui est subiectū q̄ de suppositione que est passio termini supponentis. Et similiter in grāmatica p̄ncipaliter intenditur de partibus oratiōis. vt pura de voce habere significatiōem et modū significandi essentialē q̄ de illaz p̄rietatib. cuiusmodi sunt genus casus declinatio 2c. ergo sic erit in logica. Quarta ratio. illa in scientia p̄ncipaliter considerantur quoz definitiōes in scientia tradunt. Sed in logica definiunt p̄me intentiones. sicut plane patet in suis quibus definitis per rotam logicā. igitur. Maior est nota quia noticia rerū habetur p̄ definitiōem que et indicat qd est esse rei. 2 similiter definitio ducit in noticiā consideratoz in scientia. Maior p̄batur. quia logica fm suas tres partes respicit triplicem operatiōē intellectus. scz quantū ad illa que respiciunt primā operatiōem definibilia sunt genus species 2c. Et quantū ad illa que respiciunt secundā operatiōem sunt oratio enunciatio. Quantum vero ad ea que respiciunt tertiam operatiōem sunt syllogismus exemplū 2c. Sed in omnibus istis definiuntur p̄me intentiones. quia nisi sic tunc definitiōes non solū essent aliene a definitis. imo ipsi false attribuerentur nē si forsā intelligerent causales fm causas effectiuā extrinsecā. quomō tales definitiōes a nullo p̄ho intelliguntur. Quod patet inductiue. si enī definitio generis que ponitur a Porphyrio scz q̄ genus predicatur de pluribus specie differentibus in eo q̄ quid est. intelligatur de secūda intentione statim p̄cluditur falsitas eius. non enī illa relationes cōiunctim vel diuisim accepte importare p̄ illam secundā intētiōem scz genus predicantur de speciebus contentis sub genere. Nam omnes logici negant istam homo est genus. asinus est genus. concedunt autem istaz homo est animal. in qua prima intētiō generaliter concepta predicatur de prima intētiōe specificē concepta. et hoc etiam ex exemplis textus clare patet vbi exemplificatur animal homo bos. Nec valet q̄ aliqui dicunt. q̄ aliud sit in logica quod definitur. 2 aliud cui definitio attribuitur. Si enī alteri attribueretur definitio 2 non illi qd definitur definitio esset extranea definitio. nec definitio in esset sed alteri. 2 sic non esset definitio essentialis. nec cuius definitio cōuertibilis. que omnia sunt contra naturam definitionis. vt clare p̄ sexto topicoz. Sicut idē ostendit de oratione seu enūciatione. nō enī secūda intētiō enūciationis que nihil aliud esse videt q̄ respectus siue ordo seu cō

2^a ratio In rebus

3^a De Terminiabilibz

4^a De Definitis. Quia definita in logica sunt p̄me intentiones; hz ea q̄ in logicā p̄ secundas.

Caullatio obiectiōis Reproba^o dictoz a^o Etne st. Clor. Dicit bona defmō mult. at. tribim 2 verificari de suo p̄o Definito.

Secūda intētiō Enūciatiōis quid sit Nota

Intentio 1^a Secūda

Nota hoc Exēplū

Nota hoc Exēplū

Probā^o auctō^o rōnibz p̄mā p̄hi.

2° Por.

3° Aristoz.

4° Doctoris sancti

Probā^o ratio^o rōnibz p̄ma

Nota q̄ nō de vniuersali

Nota q̄mā facit vnitatem in rebz. Id est. Intētiō facit illaz. 2c. itētiō vnitatis in rebz. 2 d p̄mis intentionibz.

Nota q̄mā p̄ p̄ma p̄hi. Nota q̄mā p̄ p̄ma p̄hi. Nota q̄mā p̄ p̄ma p̄hi.

Vertical marginal notes on the left side of the page, including 'tendū calibz' and 'ordime ea rea'.

Ar. Omnis ars est habitus practicus. sed logica est ars. vt patz p Petru hyspanu. ergo logica est habitus practicus. Maior pbatur. qz fm phm sexto ethicoz. Ars est recta ro rerum factibilium. sed factibilia sunt obiecta habitus practici. Odm q logica et alie scientie speculatiue pprie no dicuntur artes. sed solu fm quasdam similitudinem. qz sicut ars pprie ordinatur ad opera per corpus exercita. ita sicut logica ordinat ad opera rationis. puta ad struendum syllogismi. aut aliquid hmoi. et ergo qz psiderat aliqd p modu cuiusdam operis. sic ali quo modo ars dicitur.

Ar. Tm tres sunt scientie speculatiue. scilz metafisica. mathematica. et physica. sed nulla illarum est logica. ergo no est scientia speculatiua. Maior est phi sexto metaphisice. Odm q tm tres sunt scientie speculatiue reales. logica aut est speculatiua rationalis. et si speculatiua et practica capiatur pprie. sic logica nec est practica nec speculatiua censenda.

Ar. Logica subseruit scientijs practicis. ergo est scientia practica. Alio dicitur pbatur. qz subseruit morali phie. per logicam em scire possumus qd bonu z quid malum. quoru psideratio pertinet ad moralem philosphiam. Odm q logica non subseruit scientijs practicis nisi p quatu in eis reperitur aliquid speculabile. Vt scire quid bonu quid malu no est opus practici. sed speculatiui. qz est opus ipsius intellectus.

Ar. Logica est de numero bonoz honorabilium. et go no vtiliu. Tener pntia per locuz a disparatis. qz honestu et vtile ex opposito diuidit bonum. Alio dicitur pbatur. qz omnis scientia habetur p demonstrationem sed impossibile est habere notitia demonstrationis sine logica. Etia logica docet modu p quem in omni scientia proceditur de notitia notu ad notitia ignoti. ergo ipsa est vtilis et necessaria ad alias scientias.

Ar. Logica est de numero bonoz honorabilium. et go no vtiliu. Tener pntia per locuz a disparatis. qz honestu et vtile ex opposito diuidit bonum. Alio dicitur pbatur. qz omnis scientia habetur p demonstrationem sed impossibile est habere notitia demonstrationis sine logica. Etia logica docet modu p quem in omni scientia proceditur de notitia notu ad notitia ignoti. ergo ipsa est vtilis et necessaria ad alias scientias.

Ar. Illud qd est inuentu no est necessarium. sed logica est inuenta. ergo no est necessaria. Maior pbatur. qz necessariu dicit qd semp est et no habet cam a qua dependet. Odm q necessariu dicit multis modis primo modo illud dicit necessarium qd nullo mo pt se aliter habere. qz in se no est ptingens neqz habet causam a qua dependat. et sic sola pma causa dicit necessaria. Alio modo aliquid dicit necessarium qz est ex pncipijs necessarijs z im possibilibz aliter se habere. et sic quelibet scientia est necessaria. Tercio modo dicit necessariu respectu alterius sine qd illud alteru esse no potest. et sic alimentu est necessarium

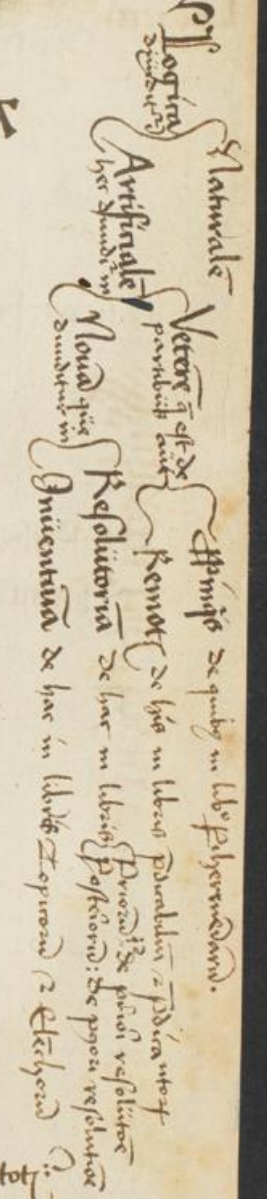
aiali. et sic logica no est homini necessaria. Quarto modo dicit necessariu ex hypophesi. id est pditione vel supposito one alicuius finis. et sic necesse est esse ligna et lapides. supposito qz debeat esse domus. Et isto vltimo mo scientia est necessaria quadrupli. vno mo ppter necessitatem vite et sic artes mechanicz sunt necessarie ad subleuanduz huz manā indigentia. Secundo ppter regimen vite humane. et sic necessaria est scientia moralis. Tercio scientia est necessaria ppter ptemplatōem. vt scs homo efficiat sciens. et sic omnes scientie theoretice. id est speculatiue sunt necessarie. Quarto ppter introductōem. et sic scientie triuales sunt necessarie. qz vt super dicitur est grāmarica subseruit omnibz scientijs. logica speculatiuis. z rhetorica practicis.

Queritur Quo diuidat logica prima sit diuisione. Odm q logica capitur dupliciter. vno mo pmutiter. et sic diuidit in naturalem z artificialem. Logica naturalis est quedā naturalis habitus qua nati sumus discernere inter verum et falsum. Et dicit naturalis. qz talis habitus inest homini a natura. fm q dicit Glicozimus orator. Natura facit habitū. ars facit. vltiqz potest. Etia dicit naturalis. qz inest nobis p demonstratōem factā ex naturali industria et hanc logicam habuit Hypocras. qz non legit q vnqz studuit logicā artificialem. Et ista logica naturalis non inest brutis aiabz nisi capiat valde generaliter p quacu qz industria vel instinctu naturali. Patz qz logica naturalis est qdam habitus naturalis arguendi z veruz a falso discernendi. sed bruta aialia no arguit nec verum a falso discernit. cui hoc sit rōnis. Logica artificialis est que est acquisita per demonstratōem factam per artem. Alio mo capit logica spealiter p logica artificiali tm. tunc diuidit in veterē z nouam. Logica vetus est que tractat de partibz argumentatōis. Unde partes argumentatōis sunt duplices. scilz pncipue de quibz determinat in libro perihemias. et remote de quibz agitur in libris pdicabiliu z predicamentoz. Sed logica noua est que tractat de totali argumentatōe. et diuidit in resolutoria et inuentiua. Resolutoria docet resoluerē pclusionem in sua pncipia. sicut pz in libro prioroz. et posterioroz. Sed inuentiua docet inuenire modū pbabilez vel appareter pbabile ad inferendū pclusionē. sicut pz in libro topicozuz z elenchoz.

Ar. Logica noua etia tractat de partibz argumentatōis. Probat. qz tractat de syllogismo. inductione. enthymemate. z exemplo. Odm qz duplices sunt partes argumentatōis. quedā sunt partes integrales. vt tres termini et due ppones. et de illis determinat in veteri logica. Alie sunt partes subiectiue. z de his agitur in noua logica. Et si dicat. in logica noua etiam de terminatur de partibz integralibz argumentatōis. Patz qz in libro priorū definitur terminus sicut ppositio. Dicendū qz partes integrales argumentatōis capiuntur dupliciter. vno mo vt partes sunt. et in qstū actu vnite stz in argumentatōe. et sic de eis determinat in noua logica. Alio mo capiuntur fm se z vt separate a tota argumentatione. et sic psiderant in logica veteri.

Queritur Quare logica tractans de partibz argumentatōis fm se et separate dicitur vetus cum tm sit posterior inuentōe. Odm q logica no dicitur vetus quasi sit antiquior et prior inuentōe. qz Aristoteles pps pscripsit logicā nouam qz veterē. vt pz

Diuisio logica

Logica est de vtilibus naturalibus

Logica h di veter qz e de partibz que sunt veteriores z prioroz suis totz

Questiones

Predicabilium

positio. qz vniuersale in antecedente supponit personaliter pro supposito. et in sequenti supponit simpliciter p natura vniuersali. valeret autem argumentu si sic argueret. nullu vlt est subiectu. ergo quoddam vniuersale no est subiectum quod procedendum est

Ar. Nullu equiuocu potest esse subiectum. sed vniuersale est equiuocu. ergo male ponit subiectu. **Daioz.** pbarur. qz scientia capit vnitatem a subiecto. qz re oportz ipsum esse vnu. etiam subiectu debet habere de finitorem per quam sibi demonstrat inesse. pzia passio. sed equiuocu no est definitio. **Diinoz.** p3 p hos versus. **Causat.** participat. cognoscit. distribuit. **Acqz.** representat. et predicat huc vlt. **Qdm** q vniuersale no qualitercuqz est hic subiectu. sed vlt predicabile. vt paruit. **Et** quado dicit vlt est equiuocu ad quinqz predicabilia. **Qdm** q nullum equiuocu a casu potest esse subiectu. tam bene equiuocu a pilio. qz vt dicit quarto metaphysice. scientia no est solum eozu que sunt vnu simpliciter. sed etia eozu que sunt ad vnu. vniuersale autem est analogu ad quinqz pdicabilia. qz per prius dicit de vno qz de alio. vt infra magis declarabitur.

Ar. Ome subiectum debet esse couertibile cu sua pzia passione. sed vniuersale non couertitur cum pdicabili. ergo no est subiectu. **Diinoz.** pbar. qz vlt est commune ad qnz pdicabilia. sed pdicabile solu ptenetur sub pzia. **Qdm** q pdicabile pr dupliciter comparari ad pzia. vno mo tanqz obiectu qd substat huic secunde intentioni. que est pzia. et sic illa est ordinata. predicabile est pzia. sicut ista risibile est pzia. et isto mo pdicabile est minus commune qz sit vlt. **Alio mo** potest pparari ad pzia sicut passio superioris pparatur ad inferius. et sic illa pzia est pdicabile. est ordinata. et tunc pdicabile est eque commune cu vniuersali et secus pvertitur. licet assignet inesse minus communi. **Et** est simile de risibili. qd pr assignari inesse forti. et tñ est passio pvertibilis cu hoie

Ar. Nullu pplexum potest esse subiectu. sed vniuersale pdicabile est quid pplexum. igitur zc. **Daioz.** pbarur. qz subiectum debet definiti. cu eius definitio sit mediu demonstrandi. complexi autem no est definitio. **Qdm** q nullum complexum fm vocem et significatum simul potest esse subiectu. tamen bene complexum fm vocem tm. qd ponitur ad circuloquendu aliquod vnum cui no est nomen simplex impositu. et sic est in pposito de vniuersali pdicabili. **Et** quado dicit. illud qd complexu ex subiecto et pzia passione est pplexum fm rem et vocem simul. sed sic e de vniuersali pdicabili. igitur zc. **Qdm** q pdicabile qd additur vlt no capitur vt passio vlt. sed vt formalis ratio psiderandi pprehens vniuersale. nihil tamen realiter addit supra ipsum. sicut in simili dicitur con trahit genus. et tñ no addit noua forma ipsi generi.

Ar. Ista scientia denominat predicabiliu. ergo predicabile erit hic subiectu. **Tener** sequentia. qz scientia capit denominationem a subiecto suo. cu subiectu sit pziuu et principale in scientia psideratu. **Qdm** q ista scientia no solum dicit scientia predicabiliu sed etiam vniuersaliu. **Acqz** valet sequentia. qz scientia no semp capit denominationem a subiecto. sed quandoqz a passione. quadoqz vero a discipulo. sicut p3 in titulis libroz Platonis. **Et** quado dicit. a notiori debet fieri denominatio. sed subiectu est notius passione. ergo zc. **Diinoz.** p

batur. qz subiectum est primo notum. **Qdm** q subiectu est notius fm naturam. sed passio est notior quo ad nos ab eo autem quod est nobis notius scientia suam capit denominationem

Querit **Ar.** **De** quinqz pdicabilibz sic scientia **Qdm** q sic. qz de illis est scientia que puenit in aliquo communi subiecto cui potest demonstrari inesse passio per suu pzia et adequatum principiu. sed quinqz predicabilia pueniunt in vniuersali tanqz in communi subiecto cui potest demonstrari inesse passio. sed predicabile per pzia et adequatum principiu quod est aptum natum esse in multis. ergo de quinqz pdicabilibus est scientia.

Ar. De sola pclusionione est scientia. sed quinqz pdicabilia non sunt pclusio. ergo de ipsis no est scientia. **Daioz.** probatur. qz scientia est habitus pclusionionis. vt dicit definitio scientie. **Qdm** q de sola pclusionione est scientia tanqz de scibili pzinquo. tam de alijs a con clusione bene est scientia tanqz de scilibz remotis. vnde scibile propinquu est id quod scitur. sicut est conclusio demonstracionis. sed scibile remotum est illud ex quo copos nitur pclusio vt subiectum et predicatu. vnde partes integrantes pclusionionis et similiter partes subiectiue subiecti attributionis sunt scibilia remota. vt sunt quinqz vltia seu pdicabilia respectu vniuersalis. quare de ipsis est scientia tanqz de scilibz remotis

Ar. De multis no est vna scientia. sed quinqz pdicabilia sunt multa. ergo de eis no est scientia vna. **Daioz.** pbarur. qz vna scientia est solu vnius scibilis. **Qdm** q vna scientia est vnius scibilis tanqz vni us subiecti vel pclusionionis scibilis. tñ vna scia potest esse plurium scibilu vt partiu subiectiuaruz subiecti. et sic est scientia de quinqz pdicabilibz.

Ar. Nonentis no est scientia. sed vltia sunt nonentia ergo de ipsis no est scientia. **Diinoz.** pbarur p p3m primo posterioroz dicente. Gaudeant genera et species. monstra enim sunt. et intelligit per monstra nonentia. **Qdm** q phus loquitur ibi de generibz et speciebz sep paratis extra singularia. vt Plato posuit. qz sic sunt non entia. et ergo phus illam positioem vltium improbat. sed no negat vltia que fm rem sunt in singularibz

Ar. Omnis scientia est necessarioru et incorruptibilium. pmo posterioroz. sed vniuersalia sunt corruptibilia. ergo de eis no est scientia. **Diinoz.** pbarur. qz vniuersalia ad minus aliqua sunt in singularibz corruptibilibz. ergo corrupuntur ad eozu corrupcionem. qz non exstentibz primis substantijs impossibile est aliquid alioia remanere. vt dicit in predicamentis. **Qdm** q licz omnis scientia sit de necessarijs et incorruptibilibz tanqz de scibilibz pzinquis. sicut sunt pclusioniones demonstrare que habent necessitatem et incorruptibilitate ab habitudine extrinsecu. tam eia potest esse scientia de ptingentibz et corruptibilibz tanqz de scilibz remotis. sed predicabilia in ista scientia sunt scibilia remota

Queritur **Quot** sint cause scientie libri predicabilium. **Dicendum** q de causis huius scientie possumus loqui dupliciter. **Primo** pzie. et sic eius sunt solum due cause. scz efficiens et finalis. **Causa** efficiens est Porphyrius. qui scientia huius libri

Quatuor cause libri:

Vlt equuoca ad p3

De quinqz pdicabilibz sic scientia
Qdm q sic. qz de illis est scientia
que puenit in aliquo communi subiecto cui potest demonstrari inesse passio per suu pzia et adequatum principiu.
sed quinqz predicabilia pueniunt in vniuersali tanqz in communi subiecto cui potest demonstrari inesse passio.
sed predicabile per pzia et adequatum principiu quod est aptum natum esse in multis. ergo de quinqz pdicabilibus est scientia.

De sola pclusionione est scientia. sed quinqz pdicabilia non sunt pclusio. ergo de ipsis no est scientia.

Daioz probatur. qz scientia est habitus pclusionionis. vt dicit definitio scientie.

Qdm q de sola pclusionione est scientia tanqz de scibili pzinquo. tam de alijs a con clusione bene est scientia tanqz de scilibz remotis.

vnde scibile propinquu est id quod scitur. sicut est conclusio demonstracionis. sed scibile remotum est illud ex quo copos nitur pclusio vt subiectum et predicatu.

vnde partes integrantes pclusionionis et similiter partes subiectiue subiecti attributionis sunt scibilia remota. vt sunt quinqz vltia seu pdicabilia respectu vniuersalis. quare de ipsis est scientia tanqz de scilibz remotis

De multis no est vna scientia. sed quinqz pdicabilia sunt multa. ergo de eis no est scientia vna.

Daioz pbarur. qz vna scientia est solu vnius scibilis.

Qdm q vna scientia est vnius scibilis tanqz vni us subiecti vel pclusionionis scibilis. tñ vna scia potest esse plurium scibilu vt partiu subiectiuaruz subiecti. et sic est scientia de quinqz pdicabilibz.

Nonentis no est scientia. sed vltia sunt nonentia ergo de ipsis no est scientia.

Diinoz pbarur p p3m primo posterioroz dicente. Gaudeant genera et species. monstra enim sunt. et intelligit per monstra nonentia.

Qdm q phus loquitur ibi de generibz et speciebz sep paratis extra singularia. vt Plato posuit. qz sic sunt non entia. et ergo phus illam positioem vltium improbat. sed no negat vltia que fm rem sunt in singularibz

Omnis scientia est necessarioru et incorruptibilium. pmo posterioroz. sed vniuersalia sunt corruptibilia. ergo de eis no est scientia.

Diinoz pbarur. qz vniuersalia ad minus aliqua sunt in singularibz corruptibilibz. ergo corrupuntur ad eozu corrupcionem. qz non exstentibz primis substantijs impossibile est aliquid alioia remanere. vt dicit in predicamentis.

Qdm q licz omnis scientia sit de necessarijs et incorruptibilibz tanqz de scibilibz pzinquis. sicut sunt pclusioniones demonstrare que habent necessitatem et incorruptibilitate ab habitudine extrinsecu. tam eia potest esse scientia de ptingentibz et corruptibilibz tanqz de scilibz remotis. sed predicabilia in ista scientia sunt scibilia remota

Queritur Quot sint cause scientie libri predicabilium. Dicendum q de causis huius scientie possumus loqui dupliciter. Primo pzie. et sic eius sunt solum due cause. scz efficiens et finalis. Causa efficiens est Porphyrius. qui scientia huius libri

Scia predicabiliu Questiones

Utilis est ad quatuor. 2. n. r. a. r. a.

De necessaria primo ad cognitionem predicamentorum habenda pars qz predicamentu no est aliud nisi coordinatio generis et speciei. fm sub et supra. sed ordinare nescit qui rationes ordinabiliu ignorat. que qdem rationes in ista scientia traduntur. qz ipsa est necessaria ad doctrinam predicamentorum habendam. Secundo est necessaria ad definitionu assignationem. p. batur. qz ut habet Boetius. solius spei est definitio que ex genere et dicitur constituit. in qua etiam aliquando ponitur accidens p. r. u. si fuerit descriptiva. et etiam accidens p. m. u. ne qm est accidentalit vel quid nois. ergo oportet cognoscere omnia predicabilia. Tercio valet ad sciendam diuisionem qz fm Boetiu in libro diuisionu aliqua est diuisio per lealia per accens. ad cognitionem diuisionis p se que est generis per differentias in spes oportet cognoscere qd sunt illa. sed ad diuisionem p accidens oportet scire qd sit accens. Quarto est necessaria ad demonstrationem. qz medium in demonstratione potissima est definitio. sed ista scia utilis est ad definitionem. ergo etiam ad demonstrationem.

Ad. Si ista scientia ad ista quatuor esset necessaria sequeretur qz Aristote. diminute tradidisset logicam suam. qd est contra eundem in fine secundi elenchorum ubi ppter artem logice sufficienter tradidit multas partes habere grates. Qdm qz doctrina predicamentoru et aliorum que hic tanguntur non possunt faciliter haberi sine isto libro. et pro tanto scientia eius dicitur necessaria non necessitate inuitabilitatis. sed congruitatis. in qntum necessarium est idem qd expediens vel utile. Vel ddm qz Aristoteles virtualiter tradidit istam scientiam predicabiliu in primo topicorum. ubi determinat de predicatis dyalecticis. ex quoz definitionibus faciliter sumi pnt definitiones predicabiliu.

Ad. Accidens non valet ad cognitionem definitiois ergo non valet predicabilia ad predica quatuor. Antecedens probatur. qz definitio datur per essentialia definiti. Qdm qz definitio debet hic capi generaliter pnt se extendit ad quacuqz notificationem quam etiam in greditur accidens. Vel ddm qz quinqz predicabilia valent ad ista predica quatuor collectivie sumpta. et non diuisim. quare non oportet qz quodlibet eorum seorsum ad ista quatuor sic necessarium.

Altioribus quidem questionibus abstinens simpliciores vero mediocriter coiectans. Hoz de generibus et speciebus illud quidem sine subsistentia siue in solis nudis purisque intellectibus posita sint Siue subsistentia corporalia sint an incorporalia Et utrum separata a sensibilibus. an in sensibilibus posita et circa ea consistentia dicere recusabo Altissimum enim est homini negotium et maioris egens inquisitiois. Illud vero quemadmodum de his ac de propositis probabiliter atiqui tractauerunt. et horum maxime peripatetici tibi nunc tentabo monstrare

Ista est proemij pars tertia. in qua reddidit auditores attentos. ostendendo difficultatem huius scie. qz etiam

Predicabilium

tunc magis attendere dicens qz in hoc processu velit abstinere ab altioribus questionibus. hoc est a questionibus difficultibus huius scientie. que sunt. Utrum genera et spes subsistant. et aliquid sint in re. natura. vel sint posita in solis nudis purisque intellectibus. vel etiam an sint entia corporalia vel incorporalia. Et an sint separata a sensibilibus. a. singularibus. vel sint posita in sensibilibus. et nedum vult abstinere ab istis questionibus. sed etiam recusare consistentia circa ea. i. sequentia ad istas questiones introducendo simpliciores et faciliores que possunt ex principijs istius scientie demonstrari.

Deinde ibi (Altissimum enim) ponit rationem quare de istis questionibus et earu circumstantijs dicere recusat dicens. qz homini negotium est altissimum. hoc est spectat ad primum p. b. m. et maiori eget inquisitioe. Qm in fine huius partis p. m. i. a. l. i. s. ostendit quos velit imitari in ista scientia dicens qz velit monstrare in presenti de quinqz v. l. b. illud qd antiqui p. b. i. et maxime peripatetici. id est sequentes Aristotelem tractauerunt.

Notandum. Quinque uniter quatuor assignantur secte philosophantium. prima est epicuroz. qui dixerunt voluptate esse summum bonum. ignorant alia esse voluptatem pter carnalem. et ergo dimissa anima tunc corpori curam impendebant. Dicitur autem epicuri ab epicuro qd est supra. et cura vltima. et huius secte magister fertur fuisse Epicurus. p. b. i. qd tamen valde mirandum est. nam ut Hieronymus. Secunda secta dicitur multi clari inter philosophos testatur Epicurus omnes libros suos replevit oleribus et pomis et vltimis cibis dicens eis esse vtendum. qz exquirere epule ingenti cura et miseria preparatur. maioris penam habent in preparando qz voluptatem in abutendo. sapientie quoz operam dare non possumus si mense abundantiaz cogitem. qz labore nimio et cura indiget. hac Epicurus licet a turpitate quacuqz grege peraxit infamie notam. Secunda secta fuit itoycoz. dicta a itoy qd est porricus. et sunt itoyci qz in ciuitate morantur. Porricus enim fuit Arbenis in qua p. b. i. erant gesta sapientiu et viroz fortium historie. in hac porrici sapientes philosophabant. vnde et itoyci dicti snt. Hanc sectam vt qdam volunt primus Seno instituit. alij vero Pythagora asserunt. et isti posuerunt duo principia. vnum bonoz et aliud maloz. sed nihil circa vniuersalia studuerunt. et huic secte consona fuit opinio Eradici dicitis vniuersalia p. i. c. t. a. singularibus tam fm rem qz rationem. Tercia fuit achademicoz. qui dicti sunt ab achademia vnde Plato exiit oriundus. qui eundem sue natiuitatis locuz et studendi vsu et discipulorum frequentia meritozuz suorum celebritate fecit insignem. hic etiam Plato secte illius auctor fuit. a quo dicti sunt platonici. qui posuerunt vniuersalia a singularibus separata tam fm rem qz fm rationem. et nihilominus singularium quidditates que essent exemplaria producendi. principia essendi. et media cognoscendi. contra quos loquitur p. b. i. primo posterorum derisorie. Gaudeant genera et species quoniam si sunt monstrata sunt et ad demonstrationem non profunt. Quarta secta fuit peripateticorum dicta a peri quod est circuz. et patos quod est calcans vel ambulans. nam peripatetici sunt p. b. i. ab ambulatoe. quasi circucalcantes vel ambulantes dicti. cuius auctor est Aristoteles. qui deambulans disputare solit' erat. Et illi tenent medium de positione vltis. eo qz dicit vltis vltimum fm rem et separatuz fm rationem. et illos sequitur Porphyrius

Quatuor secte philosophantium assignantur. Tercia fuit achademicorum. qui dicti sunt ab achademia vnde Plato exiit oriundus. qui eundem sue natiuitatis locuz et studendi vsu et discipulorum frequentia meritozuz suorum celebritate fecit insignem. hic etiam Plato secte illius auctor fuit. a quo dicti sunt platonici. qui posuerunt vniuersalia a singularibus separata tam fm rem qz fm rationem. et nihilominus singularium quidditates que essent exemplaria producendi. principia essendi. et media cognoscendi. contra quos loquitur p. b. i. primo posterorum derisorie. Gaudeant genera et species quoniam si sunt monstrata sunt et ad demonstrationem non profunt. Quarta secta fuit peripateticorum dicta a peri quod est circuz. et patos quod est calcans vel ambulans. nam peripatetici sunt p. b. i. ab ambulatoe. quasi circucalcantes vel ambulantes dicti. cuius auctor est Aristoteles. qui deambulans disputare solit' erat. Et illi tenent medium de positione vltis. eo qz dicit vltis vltimum fm rem et separatuz fm rationem. et illos sequitur Porphyrius

Questiones

Predicabiliū

ni loco generis quod tamē nō est verum genus. sed solus habet modū generis. maxime quādo definitio nō est proprie dicta. quia tūc omne magis cōmune potest habere modum generis respectu minus cōmunis. ¶ Pro quo notandum q̄ in entibz rationis proprie non reperit̄ genus. ratio quia gen⁹ sub se debet habere plures species que sunt res reales. & cōsequenter species habet̄ sub se plura indiuidua que non cōueniunt entibus rōnis.

Ar. Vniuersale est vlt⁹ & nō est species differentia propriū vel accidēs. ergo est genus. & nō videt̄ habere alias species q̄ istas genus species differentia. &c. ergo est genus respectu illaz. Prima pbatur. q̄ nulla est verior illa in qua idē predicatur de seipso. Dicendū q̄ illa ppositio vniuersale est vniuersale est distinguēda. quia vniuersale a pte subiecti accipitur duplr. vno mō fm suppositionē simplicem pro hac intentione vniuersale. et sic ē falsa nec pcedit probatio. quia non pdicatur idem de seipso nisi fm vocem. quia subiectū accipitur pro intentione. et predicatū pro re substrata intentioni. Alio modo accipit̄ vniuersale a parte subiecti fm suppositionē personale pro re subiecta intentioni siue pro illo quod est vniuersale. & sic est vera. quia sensus est illud quod est vniuersale puta genus vel species est vniuersale. quod verum est. sed nullum sequitur incōueniens.

Ar. Vniuersale predicat̄ de quinqz pdicabilibz vni uoce & nō vt species vel differentia. ergo vt genus. Cōsequētia tenet. quia solū ista tria predicant̄ vni uoce. Antecedēs pbatur. quia predicat̄ de ipsis fm idem nomē & eandē rōnem. Dicendū q̄uis ratio vniuersalis dicat̄ de quinqz pdicabilibz. illa tamē non est equaliter participata. sed solū fm prius et posterius. nam p prius dicit̄ de genere. & p posterius de alijs

Querit. Quare Porphirius mouet predictas tres q̄stiones difficiles et eas non soluit. Dicendū q̄ hoc facit̄ triplici de causa. p̄ma ne videret̄ alicui q̄ nulla q̄stio difficilis de vniuersalibz formari posset. Secūda vt per hoc q̄ de ipsis vniuersalibz difficultata q̄ri & sciri possunt inciret̄ animus auditoris ad scientiā vniuersaliū magis attente inquirendā. Tercia ne Porphirius videret̄ illas q̄stiones ignoasse. Sc̄ exculat̄ se a terminatione illaz q̄stionū. q̄ de his determinare est supra vires logice. quia in earum determinationibus vti oportet rōnibus sumptis ex principijs causaz. et passionibz entis inquantū ens ex q̄bus cognoscit̄ quid sit subsistere in intellectu solo nudo & puro. hoc autē nō habet cognoscere logicus sed magis metaphysicus.

Ar. Logica est scientia cōmunis ad omnū methodoz principia viam habēs. vt dicit̄ Petrus Hispanus. ergo omnis q̄stio quantūcūqz difficilis sit potest terminari p artem logice. Dicendū q̄ logica dicit̄ scientia cōmunis p applicatōem sui subiecti. & nō dicit̄ cōmunis. quia cōsiderat̄ p̄mas causas cōmunes omnūz entū. & ideo nō habet viam ad p̄ncipia omnū methodoz nisi pro quanto docet̄ modum formādi argumētationes in omnibus scientijs. Vel dicendū q̄ iste q̄stiones possent terminari per facultatem dyalecticā aliquo mō topicē. non tamen demonstratiue

Ar. Quare iste q̄stiones potius formant̄ de generibus & speciebus q̄ de alijs vniuersalibz. Di

tendū q̄ triplex potest assignari rō. p̄ma & potissima est quia genus & spēs pdicantur in quid. ideo magis p se subsistere vident̄. alia vero pdicant̄ in quale. ideo magis vident̄ esse in alio & non posse p se subsistere. Secūda ratio. quia alia vniuersalia in genere & specie quodāmodo esse significānt. Differentia em̄ est potestate in genere. actu vero in specie. sed propriū est in specie ex cuius p̄ncipijs fluūt. et accidēs cōmune est in indiuiduis. & ita illa duo vniuersalia citius vident̄ posse p se subsistere extra intellectū et singularia q̄ alia. Tercia quia cū Porphirius mouet istas q̄stiones de genere & specie. etiā mouet eas de alijs pdicabilibz. p̄t̄ q̄ alia tria p̄trahunt̄ seu determināt̄ genus et spēm. sed determinatio continet̄ sub suo determinabili.

Notandū Tres q̄stiones a Porphirio morte p̄portionant̄ tribus q̄stionibus vere scibilibz in secūdo posteriorū positis. P̄ma q̄stio que fuit̄. vtrū vniuersalia & p̄cipue genera & spēs subsistant in rebz extra omnē intellectū aut in solis nudis purisqz intellectibus posita sint. correspondet q̄stioni si est. Secūda que fuit̄. vtrū sint separata a singularibz. vtrū sint cōp̄alia vel incorp̄ozalia. adaptat̄ q̄stioni quid est. Tercia que querit̄. vtrū sint separata a singularibz. vtrū in singularibz subsisterent̄ p̄portionat̄ q̄stioni quia est. eo q̄ querit̄ de inesse vltis. mō p q̄stionem quia est querit̄ inherētia passionū & proprietatum

Prima Questio difficilis

Ar. Vtrū vniuersalia vt sunt genera & spēs subsistant in rerū natura. aut in solis nudis purisqz intellectibus posita sint. Pro respōsione ad p̄mā particulā q̄stionis notandū est p̄mo. q̄ subsistere caput duplr. vno modo p̄prie pro illo quod nō adiacet̄ alicui alteri in quo sit ad hoc q̄ sit. & sic subsistere & esse distinguunt̄. sicut magis & minus cōmune. quia esse cōmune est omnibus entibz tam substātijs q̄ accidētibus. sed subsistere dicit̄ propriū modū essendi q̄ soli substātie p̄uenit̄ & non omni. sed soluz p̄me vlt̄ forme immateriali vt est anima rōnalis que p se subsistere potest. & hoc mō non capit̄ hic. Alio modo capit̄ur subsistere p̄munit̄er. pur idēz est q̄ esse siue existere in rerū natura siue in se siue in alio. & isto mō capit̄ur in ritu lo q̄stiois iam morte. ¶ Secūdo notandū q̄ hoc q̄stio vlt̄ cuius abstractū est vniuersalitas duo includit̄. vni p̄ modū materialis vt est ipsa natura seu quid dicit̄ur subiecta vniuersalitati & interiōri secūde. Aliud importat̄ per modū formalis sc̄z quēdam respectū p̄ intellectū circa tālem naturā inuentū p̄ que ipsa referit̄ per sua inferiora.

¶ Tunc dicendū ad p̄mā particulāz q̄stionis q̄ vniuersale quo ad suū esse materiale reperiat̄ in rebz extra intellectū. sed fm suū esse formale & fm completā rationem vniuersalis solū reperit̄ in anima. Prīmū patet. quia illud quod totaz essentia alicuius dicit̄ est in eo cuius est essentia. sed vniuersale quo ad rem subiectā intentioni est h̄mōi. sc̄z q̄ dicit̄ totam essentia rei ad extra. ergo est in re ad extra. Secūdū probat̄. quia duo sunt necessario req̄sita ad completā rōem vniuersalis. sc̄z vnitās & multiplicitas aptitudinalis. eo q̄ vniuersale significat̄ vniū in multis & de multis. sed ista duo nature cōuenire nō possunt nisi inquantū est p̄ intellectū obiectiue apprehēsa a quo habet vnitāz & p̄ intellectū ad sua inferiora p̄pata a quo habet multiplicatē aptitudinalē. Nam intellectus cōsiderat̄ naturā illam posse inesse pluribus. & p̄ cōsequēs de pluribus fore predicabile. ¶ Sed pro declaratione lectū

Tridecim mo: uet tres p̄das q̄stio nes & non soluit.

Notā p̄

Notā 2°

Solutio 2°

Marginal notes on the right side of the page, including 'Solutio', 'Notā', and other handwritten annotations.

Singulare

de partibz videndū est de expositōe terminoz. quis scz in intellectu dicit solus nudus et purus. unde intellectus dicitur solus cui nihil a parte rei correspondet. ut est intellectus chimere et alioz figmentoz. quia illa sunt nō entia. scz non entia nihil correspondet. Sed per oppositū intellectus cui aliquid correspondet dicitur nō solus. sicut est intellectus lapidis vel hominis. Nudus vero dicitur qui nō est specie intelligibili informat. existēs sicut tabula rasa in qua nihil est depictū. Et per oppositū intellectus dicitur non nudus qui est informatus speciebus intelligibilibz. sicut intellectus docti. Sed intellectus dicitur purus qui simplici intuitu sine discursu intelligit. vel dicitur purus qui ab omni phantasmate est depuratus. sicut est intellectus diuinus. Et per oppositū intellectus dicitur non purus qui per phantasmata cognoscit. sicut est intellectus humanus. **Tūc dicendū est qd nullū vniuersale logicum est in solo nudo et puro intellectu reponibile. patet quia vniuersale logicum nominat naturā seu quidditatem actū per intellectū abstractam a conditionibz singulariū que natura est in re quantum ad id quod est. sed obiectiue est apud intellectū in quantum representat per spem lumine intellectus agētis a phantasmate causatā. sed ista repugnat intellectui soli nudo et puro. nam intellectus solus excludit rei correspondentiā. nudus vero excludit speciem intelligibiliū informationez. et purus excludit phantasmatis speculationem.**

Solus
nō solus
Nudus
nō nudus
Purus
nō purus
Dicendū.

Ar. Nullū est vniuersale ponendū extra intellectū ergo supradicta respoisio est falsa. Antecedēs probatur. quia omne quod est in rerū natura extra intellectus ideo est. quia vni numero est. ut dicit Boetius. Aristoteles. et Avicēna. Sed vniuersale nō est vni numero. quia vni numero est singulare. Dicendū qd dictum Boetij intelligit de his qd sunt in vltimo actu nature. sed hoc mō non sunt vniuersalia. sed sunt potius vt rerum principia. Vel dicendū qd illud dicitur intelligitur de his que existūt primo gratia sui. sed vniuersalia solum existūt ex cōsequenti gratia suozum singulariū.

Ar. Omne quod est in rerū natura extra intellectū est hoc aliquid. ut dicit Aristoteles. vniuersale autem non est hoc aliquid. sed potius quale quidd. ergo etc. Dicendū eodē mō. quia illud qd est vltimo in natura perfectū. est hoc aliquid. huius autē est solū singulare.

Ar. Si vniuersale habet esse in rerū natura extra intellectus hoc erit in singulari. ut demonstrat Aristoteles cōtra Platonē primo posteriorū dicēs. Gaudeant genera et species. monstra enim sunt. si sint ad demonstrationē nihil cōferunt. ergo vniuersale esset singulare. quod est falsum. Teneat cōsequentiā. quia omne quod recipitur in aliquod ad modū recipientis recipit. Dicendū qd omne receptū in alio habet modū recipientis respectu illius esse qd habet et recipit in recipiente. sed nihil prohibet illud quod est receptū in aliquo accipi sibi seipm ac si non esset in illo. et tunc non recipitur ad modū recipientis. sed sibi modū nature recepte siue sibi modū propriū. sicut etiam vniuersale sibi qd est receptum in indiuiduo est singulare et hoc aliquid vel magis proprie singularizatum. sed acceptum sibi se est quale quidd. Unde non est idem esse singularizati et esse singulare. qd esse singularizati est esse contractū ad esse alicuius singularis. sicut esse specificati est idem quod esse contractū ad esse speciei et sic esse singularizati est esse singulare per alterū. sicut hu-

Singularizati
Dicitur
Singulare

manitas sortis. Sed singulare est illud quod ex sua propria ratione includit singularitatem. sicut sortis vel materia sortis.

Ar. Esse particularis est incommunicabile. ergo esse vniuersalis quod est in tali particulari erit incommunicabile. quod tamen non videtur verum. Teneat cōsequentiā quia in eodē idem est esse vniuersalis et particularis. alis enim vnus homo esset duo homines. Dicitur qd vniuersale finitum est in singulari nō habet aliud esse reale qd esse singulari. habet tamen aliud esse sibi rōem. et ergo esse eius potest esse incommunicabile. etiam stante qd esse singularis sit incommunicabile.

Arguit. Si vniuersale esset in rerū natura extra intellectū aut incepisset eē aut non incepisset. si nō ergo erit eternū. quod nō cōuenit nisi si primo entis scz deo. Si incepisset vel a se vel ab alio. nō a seipso. quia nihil est causa sui ipsius nec seipsum efficiens. Non ab alio. quia sic incepisset per actū alicuius agentis. et sic vniuersale erit singulare. quia actus et operationes sunt singulariū tanqz agentiū. Dicendū qd vniuersale quod est in rerū natura extra intellectū nec incepit esse nec desinet esse per se. sed solū ex cōsequenti siue per accidēs dicere. Sicut vero. vlt. pducitur ex cōsequenti. pducto singulari

Ar. Sicut cōmentatorē intellectus est qui facit vniuersalitatē in rebus. sed intellectus nō facit aliud quid extra se. ergo nullū vniuersale est a parte rei extra intellectū. Et confirmat. quia sibi Aristoteles. vniuersale dū intelligitur. particularē vero dum sentitur. Dicendū qd vniuersale capit duplici. vno mō pro vniuersali imperfecto quale est vniuersale in re. sic enim vniuersale dicitur quod de se nō est singulare. et sic vniuersale simpliciter est a parte rei extra intellectū. Alio mō accipitur vlt. pro vniuersali perfecto. scz pro vniuersali post rem. et sic solū est in rebus fundamētaliter. sed est subiectiue in intellectu. id est in obiecto apprehenso per intellectū. Vel dicendū qd vniuersale est duplex scz in potentia. et est natura accepta sibi illud esse qd habet in re singulari. et sic est extra vniuersale omne intellectū. Aliud est vniuersale in actu. et est eadē natura denudata a singularitate et a conditionibus singulariū accepta sub duplici relatione quaz vna est ad intellectū sibi quā natura dicit vna. Alia est relatio ad plura inferiora sibi quam natura dicit in multis aptitudinaliter. Et illas relationes nuncqz per naturā habere nisi in quantum est per intellectū apprehensa.

Vlt cap dicitur

Vlt est duplex.

Notandū Natura vel essentia designatur per modum totius potest in se considerari. vno mō sibi eius propria rōem. et sic conueniunt nature ea que cadūt in eius propria definitōem. et sic multā passiones exorte ex principijs essentialibus et nō conueniunt vt sic nature predicata accidentalia realia nec rationis. Et dicit vniuersale ante rem nō quiddē rēpore. sed natura. quia talis natura sibi se cōsiderata nō habet ordinē actuale ad supposita. sed per intellectū simpliciter omnia singularia puenit. Alio mō capitur eadē natura seu quidditas vt est in re. id est supposito. et sic multa sibi accidūt. quia predicata accidentalia que verificant de singularibus etiam de natura sic accepta dici possunt. et vocatur vniuersale in re. Tertio accipit illa natura vt est per intellectū abstracta a singularibus et conditionibus eoz. et sic vocat vlt. post rem. id est vlt. a singularibus abstractū. et istud est verū vniuersale. quia ratio vniuersalitati sibi cōuenit. vnde de rōne vniuersalis

Questiones

Predicabiliū

est vnitas euz multiplicitate apriudinali quoz quodlibet
 sup addit nature vni accidens rationis. Nam vnitas ad
 dit relatione rationis ipsius nature ad intellectū. sed mul
 tiplicitas addit relatiōem rōnis ipsius nature ad singulari
 ria. Ex quo patet q vnūersale dicit analogice de illis tri
 bus. quia p prius dicit de vnūersali post rem. 2 p post
 rius de alijs. quia vnūersale metaphysicū. sed vnūersale in re est
 multa 2 nō vnū. 2 vocatur physicū. vnūersale vero post
 rem est vnū 2 multa que sunt de rōne vnūersalis. 2 voca
 tur vnūersale logicū

*Discrepātia mo
 dernoz 2 antiqz
 de vltioz*

Q. Quomodo differēt loquunt de vnūersalibz
 moderni siue nominales qui dicunt terministe
 et antiqui q appellant realiste. Ddm q sub ista diferen
 tia. quia moderni dicunt q vnūersale nō sit aliqd reale ex
 tra intellectū. sed solum habeat esse in intellectu 2 ab intel
 lectu. ita tamē q nō sit aliquid vnū apud intellectū. sed
 sit omnia sua singularia collectim sumpta. 2 hoc multis pro
 bāt argumētis paulo ante solutis. Sed antiqui dicūt q
 vnūersalia habeat esse a parte rei extra intellectū. licet q
 completa ratio vnūersalitatē eis non pueniat nisi in intelle
 ctu. Et hec irrefragabilis veritas antiquoz potest mul
 tipliciter probari. pmo. homo animal corpus. sunt vnū
 uersalia 2 nō sunt solum in intellectu. sed etiā in re ad ex
 tra. ergo vnūersale est in re ad extra. Vnoz pbatur. q
 hic homo particularis nō est homo nisi a sumptū homine. id
 est ab illo quod fm rem est in rerū natura extra intellectū.

*Veritas 2 cōclu^oati
 quoz q mēph.*

Secūdo pbatur. quia homo est dignissima creaturazum
 er nō hic homo vt certū est. nec homo cōceptus tantum.
 quia esse dignissimū creaturaz est predicatus reale. quare
 nō potest attribui enti rōnis. ergo relinquit q homo fm
 q homo extra intellectū existens sit dignissima creaturaz.

Tercio sic. alique sunt scientie reales vt metaphysica. ma
 thematicā. 2 physica. ergo sunt de rebus extra intellectū
 sed nō sunt nisi de vnūersalibz. quia scientia non est nisi de
 vnūersali 2 p vnūersale pmo posterior. ergo vnūersalia
 sunt in re. natura 2 extra intellectū.

Quarto sic. obiectū potentie realis debet esse reale. sed vnūersale est
 obiectū potentie realis scz intellectus 2 sensus. ergo vnū
 uersale est aliqd reale. Vnoz pbatur. quia contingit u
 dicare de homine 2 nō de hoc vel illo hoie. vt si videā ali
 quid a remotis pns iu dicabo hoc esse hominē qz hūc ho
 minē. Quinto sic. a parte rei cessante omni opere intellect^o

fortes 2 plato plus essentialiter cōueniunt seclusis omni
 bus accidētibus qz fortes 2 canis. ergo ipsis est aliqd cō
 mune reale scz vnūersale. Et confirmat. qz cum dicitur. for
 tes est homo. plato est homo. ibi est vnū predicatū nō par
 ticulare. ergo vnūersale. 2 p sequens vnūersale est in na
 tura. Sexto pbatur p sanctū Thomā in pima pte sum
 me qst. decimatercia. articulo nono. vbi dicit q omnis forma
 in supposito singulari existēs p quod indiuiduā cōmunitas
 est multis vel fm rem vel fm rōem saltes. sicut natura hu
 mana cōmunitas est multis fm rem. talis autē natura est
 vnūersale. ergo vnūersale est aliqd reale

Ar. Cōmune fm rem est tm in diuinis. licet cōmu
 ne fm rōnem sit in omni natura. vt dicit beatus
 Thomas in multis locis. ergo vnūersale reale extra ins
 tellectū in rebus creatis nō est ponendū. Ddm q cōmu
 ne sumit dupliciter. vno mō materialiter pro re q substā
 cōmunitati. 2 sic reperit in omni natura fm rem. Alio mō
 capitur formaliter p ipsa cōmunitate q est qdam vnitas

multoz. 2 sic solū reperit in rebus creatis fm rōem

Q. Vtruz vnūersalia sunt corporalia vel incorpo
 ralia. Dicendū q vnūersale capit duplici
 vno modo formaliter p intentione vnūersalitatē q ad
 dit nature duos respectus rationis qui sunt subiectiue in
 natura. obiectiue p intellectum apprehensa. 2 sic vnūersale
 est incorporale. quia est quoddā accidēs rōnis. sed accide
 ria sunt incorporalia. Alio mō capitur vnūersale materia
 liter pro illo in quo immediate fundant ille due relationes
 sicut est natura cōcepta per intellectū. vel p illo in quo fun
 dant mediate. sicut est natura singularizata. 2 sic quedam
 sunt vnūersalia corporalia. 2 quedā incorporalia. Corpora
 lia sunt in qbus natura est fundari trina dimensio. que sunt
 longitudo. latitudo. 2 pfunditas. sicut sunt equus hōmo
 asinus. Incorporalia sunt in qbus nō est natura fundari trina
 dimensio. sicut sunt substātie separate. Est tamē ver q vnū
 uersalia p se non sunt corporalia. sed solum p accidēs inquan
 tum sunt in singularibz corporalibz. Probat. qz si vnūers
 alia p se essent corporalia sequerēt q essent certe quantū
 tatis figure 2 dimētionis. 2 per cōsequens intellectus nō
 ster ea suscipiens 2 intelligens esset quantus 2 figuratus.
 quod est falsum 2 impossibile

2a questio diffinita.

Notandū Q. aliquid dicitur corporale quat
 tuor modis. pmo dicitur corpora
 le quod est quantitate cōmuna distēsum. ita q illa quantitas
 sit aliquid sui. 2 sic substātie materiales dicuntur corporales
 Secūdo mō dicitur corporale quod nō est fm se quantū. ita
 q quantitas sit aliquid sui. est tamē quantum 2 extēsum ad
 extensionē alterius in quo est. sicut albedo dicitur esse tanta
 quāta est eius superficies. Tercio mō dicitur corporale qd nō
 nisi organo corporeo suscipit ea que suscipit. 2 sic potentie
 sensitiue dicuntur corporales. Quarto mō dicitur corpora
 le illud quod nō est pars corporis siue quantitatē. est tamē
 corporis vel quantitatē principū. qbus nō sit principū
 cuiuslibet quantitatē eque primo. sicut punctus primo est
 principū linee. secūdo superficiē. 2 tercio corpus. Et isto
 vltimo mō vnūersalia possunt aliquiter dici corporalia. que
 ses sunt pncipia quidditatū rebus corporalibz.

Ar. Principū essentialē alicuius generis p se est al
 quid illius generis. sed vnūersalia sunt princ
 ipia essentialia singulariū 2 sensibiliū q sunt corporalia. ergo
 vnūersalia p se sunt corporalia. Maior pbatur. qz oportet
 principū 2 principiatū eē vnūoca. Ddm q duplex
 est principū. scz formale 2 fm rōem. 2 sic vnūersale ē prin
 cipū singularis. 2 tale nō oportet esse aliqd illius gene
 ris vel habere eandē rōem cum principiatū. Aliud est prin
 cipū fm rem 2 esse. 2 tale est eiusdem nature cum suo prin
 cipiatū. 2 ergo si principiatū sit quantū oportet prin
 cipū esse quantum.

Ar. Quantitas est vnūersale. quia genus. et tamē
 est corporalis 2 extēsa. etiam fm se 2 essentialit
 ter. ergo vnūersale est corporale fm se. Secūda ps assum
 ptū pbatur. qz est principū quantitatē realis extēse. Di
 cendū q quantitas in cōmuni accepta nō dicitur principū
 alicuius quantitatē realis particularis fm esse. sed solum
 fm rōem. quare non oportet q quantitas in vnūersali ac
 cepta sit realiter corporalis 2 extēsa.

Ar. Omne corpus est corporale. sed multa sunt vsta
 de qbus verificat essentialiter corp^o. sicut sunt

*ergo vnū
 le est ob
 tene ppo
 nomari i
 vltimū ve
 bus. Et
 et quodā*

species omnium substantiarum materialium. ergo multa erunt uniuersalia corporalia. Dicitur quod corporale capit dupliciter uno modo ut dicitur substantiam dimensionem corpoream habens rem. et sic non omne corpus est corporale. Alio modo capitur ut dicitur substantiam a partem naturam habere terminum dimensionem et sic omne corpus est corporale. hic autem accipitur corporale primo modo

3a Questio Querit.

Verum uniuersalia sint in sensibilibus. id est singularibus. vel sint esse a singularibus separata. Dicitur quod uniuersale accipitur dupliciter. uno modo pro natura uniuersali considerata simul cum intentione uniuersalitate. et sic uniuersale est secundum rationem separatum a singularibus. quod intentione uniuersalitate ut seorsum et idem habeat habitudinem ad multa puenit ex abstractione intellectus. quare oportet naturam esse abstractam et a singularibus separata. Alio modo considerat quantum ad ipsam naturam secundum se. put inuenit in singularibus. et sic secundum esse nature non est separatum ab illis. Et istud probatur primo per philosophum posteriorum dicentem. quod non est necesse opinari uniuersalia esse extra singularia ad hoc quod de uniuersalibus sit scientia demonstratiua. Secundo patet idem. quod si uniuersale esset separatum a singularibus secundum esse actuale sequeretur quod esset celum preter hoc celum. et terra preter hanc terram. et sic de aliis quod est contra Aristotelem primo celi. Etiam scientie secantur quemadmodum res de quibus sunt tercio de anima. sequeretur ergo quod alia esset scientia de celo et de hoc celo. et alia geometria de terra et de hac terra. Tercio probatur. si uniuersale esset actu secundum esse perfectum preter singularia sequeretur quod esset hoc aliquid et singulare. quod esset per se subsistens indiuisum in se et diuisum a quolibet alio. et sic non predicaretur de singulari nisi solo nomine. quod falsum est.

A

Uniuersalia habent esse in re natura. et non per singularia vel a singularibus. ergo possunt esse sine singularibus. Dicitur licet natura que uniuersalis dicitur non habeat esse essentie a singularibus vel per singularia. habet tamen ab illis esse existentie. quia non potest completum esse habere nisi in singularibus. Vel dicitur quod omne illud quod habet esse non per aliud potest esse sine alio nisi ita sit quod esse suum sit in alio cui ipsum est causa essendi. et ita uniuersale est in alio. sicut secunda substantia est in prima

Quocumque separata sunt loco et tempore illa simpliciter et secundum substantiam separata sunt. sed uniuersalia separata sunt loco et tempore a singularibus. ergo simpliciter et secundum esse sunt ab eis separata. Minor probatur. quod uniuersalia sunt ubique. sed singularia sunt solum hic et nunc. Dicendum quod uniuersale dicitur esse ubique et semper per accidens. sed per indereminatorem ad certam differentiam loci et temporis. quia cum per intellectum alicui nature attribuitur intentione uniuersalitate tunc considerat huiusmodi natura per intellectum absque consideratione alicuius differentie loci aut temporis. quia abstracta a conditionibus indiuiduantibus

Intellectus noster est separatus. quod non est organo no corporis coniunctus. ut dicitur tercio de anima ergo uniuersale erit separatum. Teneo sententiam. quia uniuersale est obiectum nostri intellectus. sed obiectum et potentia debent proportionari. Dicitur quod obiectum et potentia debent proportionari in aliquo. quod requiritur quod uniuersale habeat se ut actus et alterum ut potentiam. non tamen oportet ipsa proportionari in omnibus. Vel dicendum quod intellectus quodammodo est separatus et quodammodo coniunctus. Separatus quia non indiget organo

ganis corporeo tanquam subiecto. Sed est coniunctus quod indiget in operatione sua corpore tanquam obiecto saltem remota quia oportet quocumque intelligentem phantasmatum speculati. Sic etiam uniuersale aliquo modo est separatum quia secundum rationem et aliquo modo coniunctum secundum rem

Idem non potest esse corruptibile et incorruptibile. sed uniuersale est incorruptibile. singulare vero corruptibile. ergo non est idem esse singulare et uniuersale. Dicitur quod non est inconueniens idem secundum rem. differens tamen secundum rationem esse corruptibile et incorruptibile. sed vltimum et singulare sunt idem secundum rem sed differunt ratione

Verum uniuersale habeat verius esse in intellectu vel in singularibus. Dicitur quod uniuersale capitur dupliciter. uno modo secundum proprium et substantiale actum nature uniuersalis qui est dare singulari esse nomen et rationem. et sic habet verius esse in singularibus. Alio modo accipitur uniuersale secundum proprietatem principiorum ipsum constituentium et sic habet verius esse in intellectu. accipiendo verius put idem est quod purius. sicut verum aurum dicitur quod est aliene nature impermixtum. Probatur. quia principia constitutiua ipsum in singulari non sunt pura. imo sunt principia indiuuantibus permixta. sed uniuersale in seipso aut in intellectu ab omnibus istis est denudatum.

Verum sit idem uniuersale ante rem in re. et post rem. Dicitur quod est vna et eadem natura idem dicere essentie. sed est alia et alia secundum rationem. Quia natura uniuersalis secundum se accepta. put sibi solum conueniunt ea que sunt de eius definitione vocatur uniuersale ante rem. Et illa eadem natura accepta ut est comunicata ad esse nature particularis et distincta per materiam signatam vocatur uniuersale in re. Sed illa natura accepta per intellectum ut est principium artis et scientie vocatur uniuersale post rem. Et quado querit quid facit illam diuersitatem in natura uniuersali. Dicitur quod intellectus qui secundum diuersos respectus rationis attribuit huic nature aliud et aliud nomen.

Vle ate re
Vle in re
Vle p re
2.

Verum uniuersale sit in intellectu per suam realem presentiam. aut solum secundum similitudinem. Dicendum quod solum secundum similitudinem intentionale. quia de re tercio de anima. quod res non sunt in anima. sed rerum similitudo. dicitur per res intelligimus uniuersalia. et per rerum similitudines intelligimus species intelligibiles uniuersalium. Et hoc confirmatur ratione. quod si uniuersale esset realiter in intellectu daret sibi nomen et rationem. et etiam de ipso predicaretur que omnia sunt falsa et impossibilia. Sed Albertus dicit quod natura vltima per suam realem presentiam realiter acceptam sit in intellectu et non solum per suam similitudinem. Et ad autoritatem philosophi allegatam respondet. quod ipse philosophus per res intelligat singularia que solum habent esse ratum in natura. sed per similitudines rerum intelligat uniuersalia secundum quod dicitur Boetius. quod species est essentia. sed similitudo suorum indiuiduorum. sed ista expositio communiter non est vltima. ideo primum probabilius dicitur

Verum vltimum sit in rerum natura. producibile. Dicendum quod dupliciter aliquid producat. uno modo per se. quod seorsum per se terminat actum producentis. et illud per se subsistere habet et nullatenus in alio. et hoc modo solum superpositum de genere substantie est producibile. Alio modo aliquid est producibile in alio. et hoc dupliciter. uno modo est sententia. sicut uniuersale producat per se producat singulari in quo est substantiale. propter quod dicitur Albertus. porteta. quod natura occulte agit in rebus. quod

fm roem
portata vel incho
sile caput dupl
uniuersalitate q
a sunt substantie
pla. et sic uniuersale
sio ronis sed aca
uniuersale materia
ne hinc relatiue
vni p vno in quo fun
cipia et sic quodam
composita. Compo
na vniueriali. quoniam
sunt sunt composita
est natura hinc dicitur
e. Et tamen vna q uniu
natura accidit meum
e. Probatur quod uniuers
q dicitur certe quod
quodammodo in
quodammodo figurata.
dicitur composita
dicitur dicitur composita
natura q illa quodammodo
e dicitur composita
si fm se quodammodo
natura et certum ad
do dicitur esse natura
est composita ad no
quodammodo sit potentia
e dicitur composita
natura. est tamen
no sit principium
natura primo est
e composita. Et hoc
dicitur composita que
alio.
natura p se est al
sola sunt potentia
e composita ergo
probatur. quod opor
Dicitur quod duplex
uniuersale e prin
quod illius generis
ro. Aliud est prin
natura cum suo prin
e oportet primed
genus. et tamen
natura e essentialit
e dicitur ps allum
is essentialit. D
dicitur principium
m esse. sed solum
a in uniuersalitat
ed multitudine
et corpore dicitur

Questiones

vno modo mathematicè inq̄tum est distãtia a tribz pun-
ctis mudi immobilibz. vel logicè inq̄tum è absolute sup
ficies corpis. z sic non è principii gnationis. **Alio mo-
do** capitur locus physice. id est. pur habet formale physici
cum. qd est virtus quedã celestis ipsi loco a pmo locare
infusa. Sic sic nedũ est principii gnationis. sed hz mira-
bilem virtutẽ generandi z pseruandi rem naturalem.

Ar. Notus est principii generatõnis. qz tempus
consequẽtia. pbat per simile. qz motus nõ sic si-
ne tempore. **Ordin qz motus accipit duplẽ.** vno mō
fm se z absolute. z sic è causa corruptionis. qz p motum
ipsum mobile variat ex quo facit ipsuz distare a disposi-
tione in qua prius fuit. **Alio mō** capit fm qz stat sub inre-
tione mouentis. z sic est principii gnationis. quia moues
p motũ inre dicitur inducere formã in mobile qz nunqz potest
introduci nisi abijciatur forma sibi opposita. sic etiam res-
pus inq̄tum stat sub inre tione agentis in tempore p ac-
cidens potest esse causa generatõnis

Decaũt videtur p̄mptissima esse significa-
tio. Romani em̄ sunt qz ex genere descenderũt
Romuli. z Cecropide. qz ex genere descenderũt
Cecropis et hoz. primi. Et prius qdẽ appella-
tũ est genus vniuscuiusqz generatõnis principii
dehinc etiã multitudo eoz. qz fuit ab vno prin-
cipio. vt a romulo. **Itaqz** diuidetes z ab alijs se-
parates dicebamus omnẽ illam collectionem
esse romanorum genus.

Post qz porphirius posuit duas acceptiones gene-
ris ciuiles z reales hic psequẽter anteqz ponat terciã cõ-
parat illas duas adinuicẽ penes p̄s z posterius. dices
qz hec seba acceptio videt esse p̄mptissima et p̄ncipalior
qd probat duplẽ. pmo. qz genus pmo modo habet esse a
genere secũdo modo. vt collectio Romanoꝝ a Romulo
vnde Romani dicũtur qz ex genere descenderũt romuli.
Siltter Cecropide dicũtur qz ex genere descenderũt Ce-
cropis. **Secũdo** p̄ hoc. qz nomen generis apud ciuiles
prius attributũ est generi secũdo mō qz p̄mo. sic gen⁹
prius est appellatũ vniuscuiusqz gnationis principium. et
postea multitudo descendẽs ab illo principio vocata è ge-
nus. **Ratio** illius est. qz illud a quo aliqd capit distinctõ-
nem prius è illo qd ab ipso capit distinctiõnẽ z differen-
tiam. sed genus pmo mō capit distinctiõnẽ a genere se-
cũdo mō. igit. **Quin** p̄bat. qz vna multitudo capit
distinctiõnẽ ab alia p̄ principii illius multitudinis. sic
collectio Romanoꝝ distinguit a collectiõne Cecropidã
rũ. qz vna descendit a romulo z alia a cecrope

Ar. Ex isto seq̄ret qz secũda acceptio deberet p̄cẽ
dere p̄mã. Sequela pbat. qz causa est ante ef-
fectũ. **Ordin** qz ordine nature secũda acceptio precede-
ret p̄mã. sed ordine discipline z quo ad nos seq̄tur. quia
genus secũdo modo maiore habet conuenientiã cũ gene-
re logico. z magis declarat genus logicum. z ergo etiam
p̄p̄inquit ad ipsum ponitur.

Aliter aut̄ et rursus dicitur genus cui suppo-

Predicabiliũ

nitur species ad hoz. fortasse similitudinẽ dictũ
etẽm principii quoddã est hmoi genus earum
que sub se sunt speciez. videtur etiã multitudi-
nem continere omniũ que sub eo sunt specieruz

In ista tertia parte ponit terciã acceptionẽ generis
et cũ hoc ostendit qualem habet similitudinẽ cũ duabus
prius. **Dicens** qz rursus aliter p̄bi vtrũt genere qz cuius
les. dicit em̄ genus apud philosophos cui supponit spes-
cies. z hoc genus fortasse sic dictũ est. qz habet similitu-
dinẽ quandã cũ predictis acceptionibz. qz gen⁹ terciõ
modo dictũ est quoddã principii suaz. speciez. que sunt
sub ipso. et sic puenit cũ genere secũdo modo. **Silt** etiaz
continere videt omnẽ multitudinẽ eoz. qz sub ipso sunt. z
in hoc conuenit cum genere p̄mo modo

Ar. Generi supponit differẽtia z etiã indiuiduũ. et
tamẽ non sunt species. ergo ista tertia acceptione
non videt vera. **Dicendũ** qz illa acceptio sic est intelli-
genda. genus est cui directe in recta linea p̄dicamentali
et immediate supponit species. sed differẽtia non supponit
generi directe neqz indiuiduũ immediate quare non
oportet qz sint species. **Et** qũ dicit. indiuiduũ vagum
sicut aliqd aial ponitur immediate sub genere. **Dicendũ**
licet fm voces videatur immediate poni sub animali. nõ
tamẽ fm rem significatã. quia aliqd animal significat ali-
quid posterius illa specie cuius indiuiduũ demonstratur
vel p̄ indiuiduũ vagum circuloquitur

Ar. Pars supponit toti. sed genus est pars speciei.
ergo genus supponit speciei. **Quin** patet. quia
species definitur p̄ genus z differẽtia. **Dicendũ** qz
genus capitur duplẽ. vno modo in ratione definitiõis. et
sic est pars speciei. **Alio modo** capitur vt est quoddã to-
tum vniuersale respectu speciei. z vtroqz modo sibi sup-
ponitur species. sed maior hic postea habet veritatem de
parte integrali. z non essentiali seu definitiua

Ar. Genus est cui supponit genus. ergo nõ solum
species. **Antecedẽs** pbat. quia substantie qz
genus generalissimũ supponit illud genus. scz corpus
Dicendũ qz intermedia inter genus generalissimũ et
speciem specialissimã possunt dici genera z species ad di-
uerfa cõparata. qz dicũtur genera inq̄truz p̄pantur ad in-
feriora. sed dicũtur species inq̄truz habent ordinẽ ad su-
periora. z ergo corpus p̄paratum ad substantiaz est spes-
cies substantie

Queritur. **Utr** iste tres acceptiones ge-
neris sint sufficĩter assignate.

Dicendũ qz Porphirius non intẽdit ponere omnes acce-
ptiones generis. sed solũ illas que habent puenientiã cũ
genere logico. z qz nos dicit in noticiã generis logici. **Ita**
tales sunt due ciuiles hic posite. ergo illas cũ acceptione
logica hic solum ponit. **vnde** genus logicũ puenit cũ ge-
nere pmo modo in hoc. qz sicut genus logicuz continet
multitudinẽ speciez. eo qz nõ est genus nisi respectu spes-
cierũ que sunt sub ipso. ita genus pmo modo è collectio
multoz generatoꝝ ab vno descendentiũ. **Differẽt** tũ
quia genus logicũ continet suas partes per modũ totũ
essentialis. ideo predicat de qualiter eius pre. sed genus
p̄mo mō continet eius pres per modũ totũ integrã
lis. z non p̄dicatur de ipso. **Siltter** etiam genus logi-

Vnde in eod̄ loco sic dicitur
qz Dispositio figurã p̄m
hinc motus vt dicitur.

De p̄mptissima qz dicitur
vni p̄mptissimo.

3ª acceptio

Scilicet p^r de pluribus speciebus in p^ro^ro vera affirmatiua
et ubi est p^ro^ro p^ro^ro

Questiones

Predicabiliu

Includitur negatio et ergo sunt virtualiter negatiue. Etiam dicendum quod genus predicatur de pluribus speciebus mediante verbo substantiuo. sed imaginari non est verbum substantiuum

Et possent omnes iste obiectiones solui per illam preteritam (predicari in quod) que stat per predicationem vera affirmatiua directa. vniuoca et essentiali. quia analogu per se possit cum stat pro significato famosiori

Ar. Genus predicatur de pluribus puenientibus specie. ergo non specie differentiis. Ans. probatur quod aial genus predicatur de homine et asino que specie pueniunt. quod homo est spes. et asinus est species. Dicitur quod species accipit dupliciter. vno modo per se ad intentionem. et sic genus predicatur de pluribus specie conuenientibus. vt probat argumentu. Alio modo capitur per primam intentionem siue pro re substrata. et tunc predicatur genus de pluribus differentiis specie. in naturis specificis

Queris. Quor modis aliquid predicatur in quid. Dicitur quod tribus modis. primo dicitur predicari in quod quod de natura sua e quod. et de suo modo significandi dicitur quod vt genera et spes de predicamento substantie. Secundo modo dicitur predicari in quod quod de natura sua non est quod. sed solum de modo significandi vt genera et spes accidentiu. Tertio dicitur predicari in quod quod dicitur tota quidditate rei explicita et conuenientibus a prima ponia vsq ad vltimu actu. et sic definitio quod dicitur in quid de suo definito

Ar. Dicitur dices quale videtur predicari in quale. sed genus dicitur quale. et genus predicatur in quale. Dicitur non probatur quod genus est forma multis coicabilis. de ratione forme autem est qualificare. Dicitur quod duplex est forma. quod est forma pusa et indistincta. et hoc modo genus est forma non que dem significata per modum forme. sed per modum materie et substantie quare predicatur in quod. et non in quale. Alia est forma determinans et specificans. et sic differetia est forma. quod qualificar ipm genus. et illa predicatur in quale. Et quia arguitur. genus et differetia idem dicitur. sicut differetia predicatur in quale. ita et genus. Dicitur quibus dicitur eandem naturam sicut re non tamen sub eodem modo essentia. quod naturam qua dicitur genus per modum substantie. dicitur de per modum qualitar

Ar. Illud non predicatur in quid quod non dicitur totum esse illius de quo predicatur. sed genus non dicitur totum esse speciei. et non predicatur in quod de specie. Dicitur probatur quod hoc soli definitioni puenit que ex genere et differetia pponit. Dicendum licet genus non dicitur totum esse speciei determinatum dicitur tamen totum eius esse psumum et indeterminatum. quod sufficit ad hoc vt predicetur in quid.

Ar. Vt color sit genus. Dicitur quod sic. quod predicatur de pluribus speciebus in eo quod quod est. scilicet de albedine et nigredine. Et si dicitur color e accidens. et non est genus. tenet pna per locu ab oppositis. Dicitur quod duplex e accidens. scilicet predicamentale. vt est omne illud quod non est substantia. Aliud est accidens predicabile. quod scilicet non est genus species differetia vel pntiu. primo modo color e accidens sed non scdo modo. Et quia arguitur. color adest et abest suo subiecto ppter eius corruptionem. et est accidens predicabile. tenet consequentia per locu a definitione ad definitu. Dicitur quod anis est falsus. quod color significat abstractiue. et non habet habitum ad subiectu. sed magis coloratiu quod e accidens predicabile

Ar. Coloratiu est genus ad albu et nigru. et tamen predicatur in quale. quod e accidens predicabile vt dicitur est. Dicitur quod coloratiu comparatur ad duo. vno modo ad suu subiectum. et sic est accidens et predicatur in quale.

Alio modo comparatur ad inferiora sua. et sic est genus eo modo quo genera et species sunt in creatis accidentibus. Et quia dicitur. coloratiu non predicatur in quod de albo et nigro. ergo non est genus ad ipsa. Dicitur quod triplex aliquid predicatur in quid. vno modo sicut rem rem. et sic differetia de genere substantie predicatur in quid. quod differetia sicut rem idem dicitur euz genere. Alio modo sicut modu rem. et sic genera et spes de predicamentis accidentiu predicatur in quid. quod capitur substantiue quia dicitur pparat ad sua inferiora. Tertio modo sicut rem et modu sit. et sic puenit generibus et speciebus de predicamento substantie

Queris. Vt genus per re subiecta intentioni sic hic definitu vel per ipsa intentione. Dicendum quod genus per re subiecta intentioni hic definitu. probatur quod illud definitu cui definitio attribuitur. sed definitio illa attribuitur generi per primam intentionem vel pro re subiecta. Et illa hic definitu. Dicitur probatur quod oportet omnem bonam definitionem vere dici de suo definito et puenire omni pte sub definito. vt per p conditiones bone definitionis. scilicet minor per quod Porphyrius et sicut Petrus hyspanus statim definito genere dant exemplum de genere per re subiecta. Et affirmatur quod omne predicatu pntis vere dicitur vere de subiecto. sed genus per se ad intentionem non dicitur vere de speciebus. et non predicatur de ipsis. Dicitur per quod illa est falsa. homo est genus. asinus est genus

Est tamen considerandum quod definitio generis supius data autem est essentialis et quod dicitur suo modo. et tunc definitu genus per primam intentionem. sed tamen sub nomine se ad intentionis per qua circuloquimur formale rationem considerandi primas intentiones in logica. vel est causalis ostendens quomodo cauatur genus per se ad intentionem. quod scilicet causaliter per intellectum ex hoc quod aial vel hmoi predicatur de pluribus specie differentiis. et tunc definitu per se ad intentionem. Dicitur ergo dicitur quod definitu tur per re subiecta intentioni que pro intentione

Ar. Prime intentiones definiuntur in sciencijs realibus ergo non possunt defini in logica que est rationalis sciencia. Dicitur quod differetia considerandi primas intentiones scie reales et logica. non scie reales considerandi primas intentiones sicut habent principia realia a quibus causantur passionem reales. et sic eas etiam definiuntur. sed in logica considerantur sicut habent principia rationis. i. principia que eis actualiter conueniunt nisi essent pcepte per rationem. sicut in illa principia habent ordine ad passionem rationis. vt est esse genus esse spem. et sic etiam definiuntur in logica. Et non est intelligendum quod ille passionem rationis sint formales rationes considerandi primarum intentionum in logica. nisi forte quo ad nos. quod nos non habemus noia imposta illis principijs formalibus. quare ea per passionem rationis circuloquimur

Ex enim que predicatur alia quidem de vno solo dicitur sicut indiuidua vt socrates. et hic et hec et hoc. Alia vero de pluribus que admodum genera et species et differentie et propria et accidentia communiter sed non proprie alicui. Est autem genus quod dicitur vt aial. spes vero vt homo. differetia vt rationalis. propria vt risibile. accidens vt albu nigrum sedere

Hic Porphyrius volens declarare predictam definitionem preponit vnam diuisionem sibi valentem ad propositu dicens Ex que predicatur quidam predicatur de

Tribus modis aliquid predicatur in quod

Color et genus

Sumus Ariles trinitas per
predicamentale dicitur
a modo essendi ipse
ergo Ar dicitur esse
Dicitur Ar
dicitur
predicabile vt dicitur
modo differendi et
predicandi.

Dicitur de definitione
in logica vt dicitur
vno folio dicitur
pagina

Handwritten flourish

Libra et d' hanc folij p'ij.
Quid d' d' loquitur et tale 3 ff p'ua m' d'.

Quid d' d' loquitur et tale 3 ff p'ua m' d'.

Questiones

Ques pe salua in vna specie fm essentiaz suam:

Ar. Utr gen^o possit saluari in vna specie. Dm q^o genus accipit dupl^r. vno fm eentia sua, et sic pe saluari in vna specie. pbat q^o in illo salua gen^o in q^o salua sua dia pstituta. s^z in qliter spe salua dia pstituta gnis. s^z ipluz gen^o. Dm p^o p^o. q^o sensibile e dia aialis z salua in hoie solo exiitente. Et pfirmat. q^o fm p^o fm. iij. metaph. totu integrale p h^o differt a toto vlt. q^o totu integrale no salua in suis p^oib^o diuisis. neq^o de eis predicat. s^z totu vlt salua in qliter p^oiu. z de qliter p^ois carur. **Alio** p^o siderat gen^o q^o ad sua potestate. z sic no pe saluari in vna spe. q^o p^oas gnis e diuisibilis opposit^o differecijs. s^z oppositas dias esse in vna specie est iposibile. s^z gen^o fm p^oate in vna spe non salua bil. Dm p^o pbat. q^o ronale z irronale non possunt simul esse in hoie vel asino

Ar. Abere plures spes ponit in definitoe gnis. s^z est de eentia ei^o z p^o nis no potest sine eo saluari. Dm q^o habere plures spes aptitudinal^r e de eentia gnis. s^z no actual^r. q^o si gen^o actu haberet sola vna spem adhuc aptitudine predicaret de pluribus speciebus.

Ar. Gen^o pot saluari in vna specie fm eentia. s^z eti am fm potestate. tener p^ona. q^o p^oas gnis radi^r ratur in eentia ra^o in sua ca. s^z posita ca in actu ponit cau^o fatu in actu. Dm q^o p^oas gnis no p^o sedetur eentia ei^o fm se z absolute. s^z sub q^oda respectu. fm ordine ad plures spes. z s^z vbi e talis respect^o ibi e potestas gnis. Vel d^om q^o vbi cuq^o e tota eentia gnis ibi e tota p^oas radica liter sine originall^r. s^z no totall^r z actual^r. q^o eentia gnis e indiuisibil^r. s^z vbi cuq^o e ibi tota e. s^z potestas e diuisibil^r in oppositas dias q^o h^o ur gen^o ad plures spes. **Un** potestas gnis no e aliud nisi ipsa diuisibilitas gnis in plures spes z p^o sedetur natura gnis intellecta vt vna e fm roem corrahibilis p diuersas dias in plures spes. Et p^orie lo^o quedo d^one opposite no it^o potestas gnis. s^z magis illam potestate explicat. z no distinguitur ille d^one real^r a g^o nere s^z inter se. z s^z spes p eas p^ostite no sunt distince a g^one. z t^o inter se sunt distince. sicut in s^z fm illos q^o id e^o rificat eentia aie cu suis poterijs. poterie aie non distinguitur ab aia. s^z inter se it^o distince z separate

Ar. Spes pe saluari in vno indiuiduo fm essentiaz et potestate simul. s^z eti gen^o pe saluari in vna spe. An p^o de illis spebo sol in diuis. p^ona tener per sile. Dm q^o no est sile. q^o tracto gnis e formalis z sic p^o dias formal^r oppositas. Verbi gra. aial s^z h^oif per ronale et irronale ad hoiem z ad asinu. z p^o potestate solū in illis salua. s^z co^o tractio seu determinatio spei ad indiuidua e materialis. et sic p^o dias material^r oppositas cuiusmodi e materia s^z gnata. q^o ex h^o q^o natura huana recipit in hac vl^o in illa materia pura foris vel platonis efficit singularis. q^o s^z in diuiduū est in materiale vel q^o tota materia e facta vnta forma sic q^o nisi materia est extra illam forma. z q^o ipsa materia no h^o aptitudine ad alia forma tunc tota natura vel spes salua in illo indiuiduo vno.

Ar. Si spes fm totaz potestatem possit saluari in vno indiuiduo seq^oret q^o non eet vlt seq^ola. pbat. q^o vlt est q^o d^o aptu natu est ee in multis. Dm q^o tota spem saluari in vno indiuiduo pe intelligi dupl^r. vno fm totalitate p^oatis vel poie q^o se tenet ex pre materie. z sic e vez q^o materia sic e disposita vt patuit. **Alio** fm totalitate vlt aptitudinis q^o se tenet ex pre forme absolute. z sic non est tota in vno indiuiduo. quia ipsa existes in vno potest fm aptitudinem forme esse in alio.

Predicabiliu

Species

Pna

Species aut d^o q^o de et de vniuscuiusq^o rei forma fm qua dictum est priami quidem species digna est imperio.

¶ Istud est caplm scdm in q^o Por. determinat de scdo vlt. l. de specie. Et diuidit in tres pres pncipales. in pma ponit acceptones spei in scda tripl^r definit spem h^o inten^o ta. in tertia declarat definitones illas. scda ibi (Assignat ergo) tertia ibi (Planu aut) Prima in duo fm q^o ponit duas acceptones spei. scdm ibi (Dicit aut spes) Quo ad p^oiu d^o q^o spes d^o vniuscuiusq^o rei forma seu pulchritudo fm qua forma dictu est q^o spes pami. q^o fuit elegantiss^o ma. digna est imperio. z ista est acceptio ciuilis

Querit. Utr puenienti ordine caplm de specie immediate sequat caplm de genere. Dm q^o sic ppter multas cas. pma sumit ex pformi^o rate in mo p^odicadi. q^o sicut gen^o p^odicat in q^o tra et spes. Scda. q^o gen^o z spes depedet ex seimice in pgnitoe. s^z conuenieter vnu ponit iuxta aliud. Tertia. q^o gen^o actu z intellectu includit in specie. sed no in differetia. q^o differetia est simplex forma.

Ar. Constitues e ante pstitutu. z pncipiū ante pncipiarū. s^z dia pstituit spem. s^z ea pcedit. Dm p^o p^o. q^o differetia e ps definitua spei. Et pfirmat. q^o p^o p^o p^o in pncipio enier ado q^o p^o dicabilia pponit differetiam spei. z s^z facit postea in de coitatio. Dm q^o ordina nature dia pcederet spem sicut ps definitua pcedit suuz totu. s^z ordine discipline z quo ad nos econtra spes p^o p^o edit differetiam. z illum ordine hic obseruat.

Ar. Quare Por. h^o ponit diuersas acceptones speciei. Dm q^o spes e q^oda multiplex vt p^o p^o pncipio caplm de gne. s^z multiplex in distinctu parat p^o fusione p^o mo electoz. s^z pmo ponit multiplicare h^o nois spes. **no** tū ponit oes acceptones s^z solu illas q^o habet futurū di ne cu specie apud p^ohos pncipal^r intera. z q^o nos ducunt ad pgnitoe spei logical^r sumpre sicut facit ista acceptio hic pmo postea. vū sicut spes ciuilis e forma z pulchritudo sine elegat^o rei. sic etiā species logica e decetia z pulchritudo gnis. q^o format z terminat ei^o potentialitatez.

Ar. Aia ronalis e vniuscuiusq^o rei forma. z tū non e spes. s^z ps pbat. q^o e foza hois. s^z scda ps p^o p^o. q^o fm illa rustic^o no est m^o dign^o iperio q^o pam^o. Dm q^o duplex e forma. s^z substāntialis z accidental^r. s^z in pposito est sermo de forma accidental^r q^o est q^oda formositas z p^o stit in debita p^omesuratōne p^oiu adinutic^o fm p^oportōnem sue speciei. z illa in priamo digna fuit imperio. eo q^o est si gnum pulchritudinis mentis

Ar. Dna terminat potērialitate gnis. s^z nomē spei magis fuisse ipositu d^one q^o spei. Dm q^o gen^o capif dupl^r. vno vt e totu potestatiū. z sic h^o terminari p^o dias q^o sunt ei^o pres potestatiue. **Alio** capif vt est totu vlt. z sic terminat p^o spes respectu q^o est totu vlt. z isto mo capitur gen^o q^o ponitur predicabile ab alijs distinctum

Dicit aut spes z ea q^o e sub assignato gne fm qua solem^o dicere hoiem q^o de spem aialis cu sic genus animal. albū aut coloris speciem. trian/gulum vero figure speciem.

¶ Sic ponit scdam acceptione spei dices. spes e que

Ro ordi

2a accep

ponit sub assignato gne. i. sub gne pus definito fm vna expōem. vel sub assignato gne. i. sub deremiaro. qz spēs nō p̄t ee vaga sub gne. qz sp̄ ē deremiarū gen^o qd est de qd ditate sp̄i. Et exēplificat de sp̄ibz triū pdicamentoz. pmo de pdicamento sub stāne. qz solem^o dicere hoiem esse sp̄em aialis. cū aial sit eus gen^o. Scdo de q̄litate. vt alij bñ dicimus coloris specie. Tertio de q̄litate. qz triāgu lum speciem figure dicimus

Ar. Albū nō ē spēs coloris. s̄ scdm exēplū ē falsum. Ans. p̄bat. qz spēs recipit pdicatioem sui gnis. s̄ nō dici mus albū ē color. s̄ magis albū ē coloratū. Ddm qz cō cretū accipit h̄ p̄ abstracto. vt albū p̄ altedine. qz cōcretū est nobis notius q̄ abstractum

Ar. Gen^o z spēs s̄ in eodē pdicamento. s̄ triāgu lus nō ē in eodē pdicamento cū figura. s̄ nō ē spēs figure. Maior p̄bat. qz spēs ponit sub assignato gne. i. sub gne deremiaro sic qz nō p̄t ee vaga sub gne. qz deremiarū gen^o ē de qd ditate sp̄i. Vno p̄bat. qz figura ē de pdi/ cameto q̄litaris. s̄ triāgulus ē de q̄ta specie qualitaris

Ddm qz figura caput tripl. vno p̄ sup̄ficie q̄ termino vel terminis claudit. z sic ē in pdicamento q̄litaris. z eius spēs ē triāgulus materialis sup̄tus. Scdo sumit p̄ forma necrali alteri introducta fm exigētā forme sub̄stāntialis et sic ē in pdicamento q̄litaris z ei^o spēs vt sic ponit trian gulus formalis caput. Tertio caput in q̄tū noiat ordinatō nē p̄tū inter se z in ordine ad locū. z sic ē in pdicamento positōnis vel sit. Et s̄ fm qz figura diuersimo de caput fm h̄ ponit in diuersis pdicamentis. Vel ddm qz triāgu lus caput dupl. vno materialis p̄ p̄tū ex q̄b linea p̄poni tur. z sic ē de gne q̄litaris. Alio modo caput formaliter. p̄ ip̄sa triangularitate. z sic est de quare specie qualitaris. sicut figura secundo modo capta

Ar. Unū oppositōz nō ponit sub alio. s̄ genus et spēs s̄ opposita. s̄ spēs nō ponit sub gne. Maior p̄bat. qz ex emplariter. qz albedo nō ponit sub nigredine. Ddm qz gen^o z spēs capiūtur dupl. vno p̄ significatis. i. p̄ inter tionibz sedis. z sic opponūtur relatiue z nō ponunt sub se inuicē. Alio capiūtur p̄ denotatis. i. p̄ naturis substra/ tis illis intētionibz. z sic vñ ponitur sub altero z nō op̄ ponūtur nisi fm rationem.

Ar. Indiuidūū ponit sub assignato gne. z non est spēs. igit. Ddm qz duplex ē positō alicui^o sub gne. vna q̄ tota p̄ncipiat a gne. z talis ē sp̄i. Alia ē q̄ nō tota p̄ncipiat a gne s̄ a materia signata z d̄ditōibz indiuiduātibz et talis ē positō indiuidui sub gne. Vel ddm qz indiuidu um nō ponit sub gne imediate s̄ mediate sp̄e. Et q̄n bñ indiuidūū gnis imediate ponit sub gne. sicut h̄ aial imediate ponit sub aiali. Ddm q̄nis in isto exēplo in diuidūū imediate videat ponit sub gne. tñ inter gen^o z in diuidūū sp̄ mediat spēs illa cuius indiuidūū demōstrat quā non sit descensus ad indiuidua nisi per species.

Q̄si gen^o etiā assignātes sp̄i meminim^o. di cētes qd de pluribz z d̄ntibz sp̄e in eo qd qd sit pdicat. z sp̄em dicim^o id qd sub gne ē. Nōsse at optz qm̄ et genus alicuius est genus et species alicuius est species. idcirco necesse ē in vtrozū qz rationibus vtrūqz vti.

Hic por. an qz definiat sp̄em h̄ intēcā remouet dubū.

dicēs cū definiētes gen^o facim^o mētionē de sp̄e. dicētes ge nus ē qd pdicat de pluribz sp̄e d̄ntibz. z nūc ruz. s̄ d̄ntibz mus spēs ē qz ponit sub assignato gne faciētes mētionem de gne z sic possēt purari qz eēt circūl^o in istis definitōibz et qz idē esset notū z ignotius. pus z postorius. Rūder por. qz necesse est scire qz genus nō est sui sed speciei gen^o et species gnis species. idcirco necesse est in vtrozū qz rōnibus vtrūqz vti. in definitōne gnis necesse est poni specie. z eorū tra in definitōne speciei poni genus

Ar. In definitōibz absolutoz nō p̄t fieri circūlus s̄ gen^o z spēs vt h̄ definitōibz s̄ entia absoluta. igit. Maior p̄bat. qz in istis idē nō p̄t ee notū z ignotius respectu eiusdē cū h̄ ipliter. s̄ minor p̄bat. qz gen^o z spēs definiunt h̄ p̄ p̄mis intētionibz q̄ nō s̄ relatiua. imo gen^o ē pus sp̄e qd nō h̄z locū in respectibus. Ddm qz nō ē in cōueniētes in absolutis idē esse notū z ignotū respectu eiusdē in di uerso gne z gnitōnis. Nā idē p̄t ee notū qz ad nos z igno tius qz ad naturā vel ecōtra. sicut in p̄posito gen^o ē notius sp̄e qz ad nos. qz cōtra s̄ nob̄ notiora. s̄ qz ad naturā spēs est notior gne. z s̄ vñ h̄z definiiri p̄ alterz z econtra qd por. innuit cū d̄t. necesse in vtrūqz vtrozū qz rōnibus vti

Assignāt s̄ z sic sp̄em. spēs ē qd ponit sub as signato gne. Et de q̄ gen^o in eo qd qd sit pdicat. Ampliāt sic qz spēs ē qd de pluribz z d̄ntibz nūero in eo qd qd sit pdicat. s̄ bec qdē assigna tio sp̄i specialissime est et q̄ solum spēs est. alie vero erunt et non specialissimarum.

Ista ē scda ps p̄ncipalis hui^o capli. in q̄ por. ponit defi nitōes sp̄i h̄ intēre z s̄ tres. p̄ma. spēs ē qd ponit sub assignato gne. scda legitur ex alia. spēs ē de q̄ genus in eo qd qd sit pdicat. tertia spēs ē qd pdicat de pluribz nūera d̄ntibz in eo qd qd est. Et differt hec assignatō tertia ab alijs. qz ista p̄pria ē sp̄i specialissime q̄ solū spēs ē z distictū pdicabile a gne. alie p̄o due nō s̄ tñ speciez. specialissimā. sed cōueniūt etiā speciebus subaltermis que s̄z ḡ n̄era z species respectu diuersorum

Ar. Unū rei d̄z ee tñ vna definitio. s̄ spēs est vna res. qz vñ pdicabile ab alijs distinctū. s̄ h̄a debet rancū vna definitōem. Maior p̄bat. qz vñ rei ē tñ vñ ee. s̄ definitō ē ozo indicās qd est ee rei. Ddm licet vñ rei sit tñ vñ ee cēntiale. tñ vna res p̄t habere plura esse accē dēralia. qre etiā pōt habere plures definitōnes descrip ti uas diuersimode dadas. z sic ē in p̄posito. qz prima definitio dat de sp̄e in q̄tū est reponibil^o in p̄nto. scda dat de ea in rōne subijcabilis. z tertia in rōe predicabilis

Ar. Vtrū definitio sp̄i p̄ma sit bñ assignata. De cendū qz sic si bñ intelligat. qz sensus ei^o ē. spēs ē que dire cta z imediate pōne ponit sub assignato gne. s̄ Directa ad exclu dēdū d̄ntiam diuiniā gnis q̄ qd ez sub gne ponit s̄ indirecte. Et addit imediate ad exclu dēdū indiuidūū qd ponit sub genere mediate specie. z nō d̄t sub h̄ic soluz inferioritate vel ordine. sed cū hoc d̄t causaz sine p̄ncipiū ordinis z positionis. z sic dicit ordinem participāris ad participata. quia genus per differentia suam est tota causā ip̄s^o sp̄i. nihil em h̄z spēs qd nō accipiat a gne. z h̄ non cōuenit d̄ntē neqz indiuiduo. qz differentia non ponitur sub gne positōne p̄ncipationis. qz d̄ntia ē simplex forma gen^o nō p̄ncipās. als em eēt p̄positū. s̄z indiuidūū licz

Tres sūt defi/ tōes Species logis

Questiones

principia a gñe z sub ipso ponat. nō tñ ē gen^o tota causa z principii sue pōnis. qz aliqd hz indiuiduū qd nō accipit a suo gñe. pñ^o indiuiduarōis qd caput a materia signata

Notādū. Principiare duob^o modis sumit. vno^o logicali. z sic principiare ē in se picipiū z picipiū rōem suscipere. z sic spēs ponit sub assignato gñe sicut picipiū ipm. eo qz gen^o intelligit recipi in spēm z nō eōtra. Alio^o capis principiare reat. z h^o dupli- pliciter. vno mō ipsope in q̄tū principiare ē picipiū imitari. q̄ mō effect^o cāe efficiētis caput rōem efficiētis non fm eandē rōem in specie. s; solū fm quādā similitudinē p̄tutis sicut in causis efficiētibus equocis. Alio^o accipit p̄prie. et sic principiare ē idē qd p̄ actualitatis seu p̄prietatis alicui^o reat z formalit^o accipere. z h^o mō qdlibet calidū picipiat calore. qz nō totā caliditatem recipit. alias em nō esset calidū p̄ participationē. sed p̄ essentia. z sic omnia circa primū dī- cūtur participare esse a primo.

Ar. Corp^o spēs. z tñ nō ponit sub assignato gñe paret. qz ponit determinate sub duob^o gñib^o. s. sub sub stā- tia z p̄tutate p̄tutua. Dm qz corp^o nō ponit sub illis gñib^o tanq̄ spēs z vniuoce. s; tanq̄ cōe equocū diuersis rōnib^o plurib^o pueniēs. Et qñ dī. hō est vna spēs. z tñ ponit vniuoce sub diuersis gñib^o. s. sub aiali z corp^o aiaz to. Dm qz nō ponit sub illis imediate. nec sunt illa gña diuersa. licet sint distincta.

Ar. Utz definitio spēs in rōe p̄dicabilis data sit cō- ueniret z bñ assignata in q̄ dī. spēs ē qd p̄dicat de plus- rib^o nūero differētibus in eo qd qd ē. Dm qz sic. qz oēs cōditiones bone definitōnis pueniūt sibi. nā pmo indi- cat p̄fecte essentia z natura definiti z p̄p̄tū omi p̄tento sub ipso. z facit definitū differre a q̄libet alio z sic de cere- ris p̄p̄tūtib^o bone definitōnis. q̄ ipsa ē bona. Et puenit ista definitio solū spēs sp̄cialissime vt pz p̄p̄p̄tū post hui^o definitōnis assignationē vbi ponit differētiaz hui^o definitōnis ab alijs. z ē sensus definitōis. spēs supple. spe- cialissima ē vlt^o qd ap̄tū nati est p̄dicari de plurib^o solū nu- mero differētibus eiusdem coordinatōnis p̄dicamenta- tis in eo qd quod est.

Ar. Definitio gñis in eē p̄dicabilis p̄p̄hēdit sub se gen^o gñalissimū z gen^o subalternū. q̄ a sili etiā videt sic esse de definitōne spēs in eē p̄dicabilis. Dm qz nō est sile. qz mod^o p̄dicandi gñis q̄ est p̄dicari in qd cōdicabile cōuenit rā gñi generalissimo q̄ subalternō. s; modus p̄- dicandi spēs q̄ ē p̄dicari in qd formatū z vltimo determinā- tū nō p̄t puenire spēs subalterne. s; solū spēs specialissime.

Ar. Spēs nō est p̄dicatū vt pz p̄mo topicōz. q̄ nō est p̄dicabile. tenet p̄na. qz p̄dicabile z p̄dicatū dicūt eādē naturā z solū vident differre penes actū z ap- titudinē. Dm qz p̄dicatū capis dupl^o. vno^o vt dī actū cui^o p̄dicabile dī aptitudinē. z sic spēs ē p̄dicatū sic est p̄dicabile. Alio^o mō capis p̄dicatū vt ē aliqd ponibile in p̄- positōne terminabili p̄ arte dyalectica. z sic spēs nō ē p̄- dicatū p̄pter defectū subiecti. qz subiectū p̄dicari debet esse tale qz de eo possent sumi p̄siderationes cōes z p̄ba- biles. sed hoc non potest dici de indiuiduis

Ar. Omne p̄dicabile dī habere inferiora de q̄b p̄re- dicat. s; spēs nō hz inferiora. sicut. Dm qz p̄ba. qz descen- dentē a genere generalissimo ad specie specialissimā utet plato descere. Dm qz spēs sp̄cialissima nō hz inferiora defectū formali. tñ bñ materiali z respectu illoz ē p̄dicabile

Predicabiliū

Ar. Cū dī. spēs ē qd. est oratio incōgrua. qz relatiō et suū aīis discōueniūt in gñe. sicut definitō ma- la. Dm qz illud relatiō qd nō refert ad ly spēs exp̄sse positū. s; ad vlt^o subintellectū qd ē gen^o in ista definitōne

Et qñ dī. relatiō grāmaticale de sua natura dī referre aīis exp̄ssus vt pz p̄ definitōne ei^o. q̄ non p̄t referre aīis subintellectū. Dm licet in orōne sim p̄t p̄grua res- latiō dī deat referre aīis exp̄ssus. tñ in orōne ipedimen- tali sepe refertur ad aīis subintellectū. vt vult Alexander ibi. Ad p̄t vocis de iure relatio fieri. Extra sepe tñ zc.

Ar. Nullū ens cōpletū z p̄ se subsistēs ē p̄dicabile de plurib^o. s; spēs ē h̄mō. sicut. Maior pz. qz omne p̄dicabile ē in plurib^o. s; h̄ repugnat p̄ se subsistenti. Dm qz p̄ba. qz spēs ē qd p̄ se intētū a natura. s; natura nō intēdit nisi p̄ se subsistētia. Dm qz dupl^o aliqd est p̄pletū z p̄fectū. vno mō p̄pletōne formali. z sic spēs spe- cialissima ē p̄pleta. qz nō est diuisibilis p̄ differētias for- maliter oppositas. Alio mō p̄pletōne materiali z supposi- ti. z sic spēs specialissima nō est cōpleta. qz ē diuisibilis p̄ differētias materiali^o oppositas in indiuidua. z ḡ etiā p̄ dī- catur de plurib^o nūeraliter siue materiali^o differentib^o

Ar. Ista definitio puenit alteri a definitio. q̄ nō est bona. Bñ. p̄ba. qz puenit hūanitate eo qz p̄- dicat de ista z ista hūanitate. z tñ nō est spēs. qz nō ē vlt^o.

Dm qz hūanitas z qdlibet abstractū de p̄dicamēto sub stātie excludit p̄ gen^o definiti qd ē vlt^o. qz vlt^o ē qd dī- torū p̄ modū totū designatū. Neqz etiā p̄dicat hūanitas de plurib^o nūero dīntib^o. qz dīa nūero s; q̄ dīnt ma- teriali^o. s; hec hūanitas vel illa abstractū a materia. est tñ vlt^o qz hūanitas hz modū spēs. nō tñ ē vera spēs. Et si dicat. albedo ē spēs respectu hui^o albedinis z illi^o. q̄ etiā hūanitas erit spēs ad hanc vel illā hūanitatē. p̄na re- net p̄ sile. Dm qz nō ē sile de abstractis p̄dicamēti sub stātie z p̄dicamētoz accidētū. qz abstracta de p̄dicamē- to sub stātie significāt cū p̄cisione singulariū. nō at ab- stracta de p̄dicamētis accidētū. quia illa abstractūnt a subiectis z non ab inferioribus.

Ar. Ista p̄dicat de plurib^o nūero dīntib^o. z tñ nō ē spēs. scda ps pz. qz ē forma p̄tis. Dm qz aīa p̄patur ad duo. vno mō p̄p̄ ad corp^o qd p̄ficat. z sic ē forma p̄es et nō ē gen^o neqz spēs. qz nō ē vlt^o qd ē forma totū. Alio^o cōp̄ ad sua inferiora z sic sumit dupl^o. vno^o p̄ aīa in cōt et tūc hz modū gñis. qz p̄dicat de plurib^o aīab^o specie dif- ferētib^o. s; de aīa rōnali sensitua et vegetatiua. Alio^o su- mit p̄ aīa vegetatiua tñ vel sensitua tñ. z sic hz modūz spēs. z sic etiā lo q̄tur doctor in scdo scripto vbi dī qz aīa rōnalis sit in gñe sub stātie sicut spēs. qz p̄dicat de plus- rib^o nūero differētibus vt assumit argumētū

Ar. Hō ē spēs. et tñ definitio sibi nō puenit. q̄ nō cōuenit omi p̄teto. Bñ. p̄ba. p̄ scda ei^o p̄t. qz hō nō so- lū p̄dicat de plurib^o dīntib^o nūero. s; etiā dīntib^o specie qd p̄ba. qz p̄dicat de viro z muliere q̄ dīnt specie. Di- cētū licz vir et mulier dīnt specie accidētali. s; penes sexum masculinū z femininū. nō tñ dīnt specie cōtiali de q̄ intel- ligūt definitō gñis. Et qñ replicat. vir z mulier plus dīnt q̄ duo viri. sed duo viri dīnt nūero cōtiali. q̄ vir et mulier dīnt specie cōtiali. p̄ba p̄na. qz illa q̄ pl^o dīnt q̄ nūero vident specie differre. Dm negādo p̄nam. qz q̄ plus dīnt in cōtialib^o q̄ nūero illa dīnt specie cōtiali. s; nō oportet de his q̄ plus dīnt q̄ numero in accidētali^o

Ar. Naturalis potētia z impotētia differūt spe/ cie essentiali. g etiā vir z mulier. tenet psequen/ tia. qz differūt penes illa. Dm q vir z mulier capiū/ tur duplr. vno mō materialr qm ad eoz substantiam. z sic nō differūt penes illa. Alio mō formalr vt vir p virili/ tate q est naturalis potētia. et mulier p muliebriate q ē naturalis impotētia. z tūc distinguūt essentia. s homo non predicatur de eis in quid. quia euz querit qd est vir non respōdetur est homo sed naturalis potentia

Ar. Animal predicat de plurib; nūero differētib; tamē nō est species vt hic definit. Dm licet aial pres/ dicat de plurib; differētib; nūero in quid mediare. nō ta/ mē immediate. z hoc pz. qz pdicari de altero habet se pas/ riformiter sicut esse in alio. z ideo sicut spēs est in indivi/ duo immediate. ita predicat de ip sīs immediate. sed gen^o ē immediate in specie z mediare in indiuiduis. z ideo pdi/ cari de indiuiduis nō cōpetit generi nisi p speciem Re/ plicatur. aial predicat immediate de plurib; differētib; specie. g immediate predicat de plurib; differētib; nume/ ro. tenet psequētia. qz quecūqz differūt specie etiāz diffe/ runt nūero. eo q differētia maior p̄supponit minoz. Dis/ cendū q definitio spēi debet sic intelligi. spēs est qd predi/ catur de plurib; solū nūero differētib; sic q nō specie. nō etiā additur solū de nccitate in definitione. qz predicari de indiuiduis nō uenit generi nisi p specie z analogice. mo/ do analogum per se positum semp stat pro suo significato famosoz seu p̄ncipalioz.

Ar. Sol luna fenix sunt spēs z tamē nō pdicāt de plurib; differētib; numero. Scōa ps. pbat. qd non sunt nec erunt plures soles. neqz sunt plures fenices Dm licet ille spēs sol luna nō predicatur de plurib; indiuiduis actu. tñ aptitudine. qz defecit non est ex pars/ se forme specificē. s tñ ex parte materie. qz tota materia substat huic forme. Et si dicat. frustra est aptitudo q nunq̄ reducitur ad actū. s ista aptitudo nunq̄ reducitur ad actū. g est frustra. Dm q de rōne aptitudinis nō ē res/ duci ad actū. eo q aptitudo est met quidā actus. sed potē/ tia esset frustra. qz potētia dē ordinem ad actum. Sz ad id qd obijatur de fenice ddm licet nō sint plures fenices actu. tñ possunt esse plures fm successionez. vñ fm p̄m in libro de aialib; natura nō patitur. p eodē tēpore simul plures esse fenices. possunt tamē esse plures fm successio/ nem z inuouationē scz p corruptionē vnius z generatio/ nem alterius. Nam fenix fm f̄sidoz cū annos quingen/ tos vixerit collectis aromatiū virgultis rogū sibi struit z puerfa ad radiū solis ex alaz concussione voluntariū in/ cendū nutrit z seipsam p̄burit sic q itez de cinerib; alte/ ra surgit. Un mouetur questio. an masculus vel femina. et dī q neurz eozū. qz nec generat nec generat p seminis/ p̄p̄ationē. ideo non habet mēbra. natura etiā nihil facit frustra. Et fm multos sub masculino profertur genere. et fm aliquos sub feminino

Ar. Michael gabriel sunt spēs z nō predicatur ali/ quo mō de plurib; nūero differētib;. pbat se/ cunda ps. qz sunt substantie immateriales. s nulla forma vel natura multiplicat fm nūmez nisi ex diuersitate ma/ terie vt innuit phus in plerisqz locis Dm q iste sub/ stantie separate capiūtur duplr. vno mō in q̄tum nature sunt siue forme. z sic sunt cōicabiles multis. Alio modo

capitūtur in q̄tum sunt tales forme scz p se subsistentes. et sic nō sunt cōicabiles multis. vñ nō est inconueniens q aliquid consideratū vno mō sit ap̄tum natum in pluri/ bus existere z idem consideratum alio mō habeat repu/ gnantiam existendi in pluribus

Ar. Genus prius in rōne pdicabilis definebat p speciem. g etiā species vt predicabile deterz/ definiti p genus z non p indiuidua. Tenet psequētia. qz genus z species dependēt ex se inuicē in cognitōne Di/ cendū q species capif duplr. vno mō in rōne subijcibilis et sic cognitio eius dependet ex cognitione generis. et h mō etiā species habet definiti p genus vt pz in primis/ duab; definitionibus. Alio mō capif species in rōne pre/ dicabilis. put scz habet ordinē ad sua subijcibilia q sūt in/ diuidua. z sic cognitio eius non dependet ex genere. s ex/ indiuiduis p que etiā definitur.

Ar. Illud qd predicat de alijs dicit totū esse illoz/ de quib; predicat. sed species non dē totū esse in/ diuiduo. ergo non potest predicari de indiuiduis. Dm/ not. pbarur. qz indiuiduū includit materiā signatā quaz non includit species Dm licet spēs nō dicat totum esse indiuiduo. determinatū z accidentale. dē tñ totū esse cōfusuz z essentielle qd sufficit ad hoc q de ip sīs pdicaf.

Ar. Indiuidua de quib; predicat spēs nō habent qd dicitatem. g spēs non potest de eis predicari in quid. Nis. pbat. quia alias indiuidua possent defini/ niri. psequētia tenet. qz dicit de p̄supponit esse in sicut in simili homo nō potest dici nisi de eo qd habet in se huma/ nitatem Dm q indiuiduū p̄t duplr considerari. vno mō vt est res quedā nature cōis in qua stat nature ip sī/ fluxus. z sic etiā habet quidditates illius nature. Alio mō considerat ex parte accidentiū z materie signate. z sic relinquenduz est ab arte z scientia. quia vt sic indiuidua sunt sensibilia z infinita z significatur p noia discreta sic/ sunt fortes plato. Et est notandū circa vltimā parti/ culā definitionis q ly qd capitur duplr. vno modo. put significat illud qd indicatur p definitionē. et sic definitio vt animal rationale predicatur in quid. Scōo modo cap/ pitur p illo qd cōueniēter respondet ad interrogatōne factam per quid. z sic capitur hic. quia cum querit. quid est fortes. respōdetur est homo

Planū autē erit qd dicitur hoc modo in vno/ quoqz predicamēto sunt quedā generalissima et rursus alia specialissima. et inter generalissi/ ma et specialissima alia. Est autē generalissimū quidē supra qd nullū aliud est superueniēs ge/ nus specialissimū autē post qd non erit alia in/ ferioz species. inter generalissimū autē z specia/ lissimū et genera et species sunt eadez ad aliud quidem et ad aliud sumpta.

¶ Ista est tertia pars huius capituli. in qua Dorphy/ rius declarat definitiones speciei. Et diuidit in tria. qz primo declarat p̄mā qd atur de specie in ordine ad gen^o secundo declarat secundam ibi (Assignato autem) terti

... naturalis potētia ... animal predicat ... sol luna fenix ... michael gabriel ...

declarat tertiā. ibi (De quibz autē) p̄ma itez in tria. Nam p̄mo declarat p̄imam definitionem per coordinationē predicamētalem in generali. sc̄do in speciali. ibi (Sic ar̄) tertiō declarat coordinationē predicamētalem p̄ naturale. ibi (Determinat autē) Quo ad p̄mū d̄r q̄ illud qd̄ dictū est de specie sc̄z q̄ ponit sub assignato genere planuz erit in vno quoqz predicamēto. qz in vnoquoqz predicamēto col lectiue sunt quedā ḡnālissima z qdā specialissima. z etiaz quedā intermedia q̄ vocātur subalterna. Generalissimū autē ē supra qd̄ nō ē altud gen^o supueniēs Specialissimū vero post qd̄ nō est alia inferior species. Subalterna ar̄ sunt ḡnā respectu inferiorz. z species respectu superiorz.

Ar. In vno predicamēto est t̄n̄ vñū generalissimuz. ergo male d̄r q̄ in vnoquoqz predicamēto sunt q̄ dam ḡnālissima. Aliis pb̄at qz ascendētē a sp̄cialissimis ad generalissima oportet multa in vñū colligere. vt infra dicitur D̄m q̄ illud dictū porph̄irij intelligit reddēdo singula singulis. qz in predicamēto subst̄ntiē ē vñū genus generalissimū. z s̄nt in predicamēto q̄ntitatē z sic de alijs. et sic colligendo omnia predicamēta in vnoquoqz sunt quedā generalissima

Ar. In qualiter coordinationē predicamētali sc̄z plu ra specialissima. ergo etiā plura ḡnālissima. Te ner p̄sequētia. qz tot modis d̄r vñū oppositorz q̄ modis et reliquis D̄m q̄ vez ē quo ad significata. nō tamē quo ad supposita. quia vnius oppositi possunt esse plura supposita q̄ alterius.

Diuisio ḡ

Querit. Quo diuidat gen^o D̄m q̄ diuisiō dicitur in gen^o generalissimū z subalter nū. Ratio diuisionis ē. q̄ omne gen^o ponit in ordine dica mētali. vel ergo ē p̄mū illius coordinatōnis sub q̄ omnia alia p̄tinetur existēs metri z mēsurā alioz. z sic est gen^o generalissimū. vel ē qd̄ mēsuratū a p̄mo illius ordinis et inferiora mēsurās. z sic ē genus subalternū. Et ē illa di uisio analogi in sua analogata. qz generalissimū est genus p̄fectius q̄ subalternū eo q̄ nomē generis impositū est a generalitate sc̄z ḡnālissimū habet maiorē generalitatē z cōitatē. qz sub se plura p̄tinet. S̄z fm̄ alios ē diuisiō subiecti in accidentia. qz accidit illi nature q̄ est gen^o in ordine predicamētali stans in vno situ sc̄z supremo s̄ntū d̄r gen^o ḡnālissimū. z q̄ posita in medio sit gen^o respectu vnius z sp̄s respectu alteri^o z dicitur subalternū

Ar. Nullum gen^o diuidit diuisione analogi in sua analogata. s̄z ista ē diuisio generis vt ex noie p̄z ergo nō est analogica. Maior ē nota. qz gen^o equalit̄ dicitur de suis speciebz D̄m q̄ aliqua diuisio p̄t̄ dicitur generis dupl̄r. vno mō qz sit fm̄ modū diuisionis ḡnīs. q̄a sc̄z sit p̄ differētiās formales formalt̄ oppositas. z sic illa nō est diuisio generis. Alio mō d̄r diuisio ḡnīs rōne diuisi. qz sc̄z gen^o fm̄ nomen vel vocem diuiditur. z sic illa est diuisio generis.

Diuisio sp̄ci

Ar. Quo diuidat sp̄s D̄m q̄ diuidit in sp̄cialissimā z subalternā. Lius rō est. qz nomē sp̄ci impositū est nature a specialitate. vel ergo habet specialitatē in termino aut nō. si p̄mo mō sic est sp̄s specialissima. si sc̄z tūdo modo sic ē subalterna q̄ est simul species z gen^o. z illa itez est diuisio analogi in sua analogata. qz species ē nomē impositū a specialitate. s̄z sp̄s specialissima p̄fecti^o us p̄cipat illud q̄ subalterna Etiaz nomen speciei p̄us

trāslatū est ad specie specialissimā q̄ subalternā. vt dicitur Auicēna z Alphorabius. Et est ad hoc ratio. qz trāslatio fieri debet fm̄ maiorē similitudinē. sed sp̄s specialissima maiorē habet similitudinē cū specie ciuili. q̄ sp̄s subalterna. ergo nomē speciei fm̄ illā similitudinē p̄ius transfertur ad specie specialissimā. Maior p̄z. qz omnes transferētes se fm̄ aliquā similitudinē se trāslatit. vt. topico rum. Quoz probat. qz species specialissima ē vltimo de terminata p̄ differētiā ita q̄ tota p̄fusio ḡnīs sit ablatā. sed quāto aliqd̄ est actualius de tanto est pulchrius.

Ar. Descēdenti a ḡnē ḡnālissimo ad specie specialissimā p̄us occurrit species subalterna q̄ specialissima. s̄z videt q̄ illi p̄us sit nomē speciei impositū. Aliis est notū. qz nō deuenit a ḡnālissimis ad specialissima. nisi p̄ intermedia q̄ dicitur subalterna. D̄m q̄ trāslatio nois nō fit ratōne p̄oritatis vel posterioritatis occurfus sed solū ratione similitudinis. z qz sp̄s specialissima maiorē habet similitudinē cū specie in ciuilibz q̄ subalterna. idēo habet nomē speciei sibi verius appropriatū. Et dicit sp̄s sp̄cialissima sp̄s p̄ p̄ationē ad gen^o cui subijcit. sed dicit specialissima qz non habet inferiorē specie de qua p̄dicat.

Notandū qz subalternū in ḡnē z specie nō est eiusdē rōnis. qz genus dicit subalternū a subalternatōne passiuā. eo q̄ subalternat. et hoc repugnat generi ḡnālissimo. S̄z sp̄s dicit subalterna a subalternatōne actiuā q̄ repugnat speciei sp̄cialissime

Et q̄ dicit. q̄ ibi sit repugnātia in adiecto. dicēdo genus subalternū. qz genus d̄r suprapositionē. subalternuz vero passiuē sumptū d̄r supponē. D̄m q̄ non est repugnātia. qz ab alio habet aliqd̄ q̄ est genus z ab alio q̄ sit subalternū. Dicit em̄ genus p̄ habitudinē quā h̄z ad inferiora. z subalternū p̄ habitudinē quā h̄z ad superiora

Querit. Utz subalterna sint media inter generalissima z specialissima. sicut sc̄z q̄ dam mediū colores inter extremos. D̄m q̄ nō. sed ē duplex differētia. p̄ma. qz colores mediū causant ex p̄mixtione causaz extremoz colorz. ideo fm̄ naturā posterioroz sunt vtroqz extremo. z dicunt media p̄ p̄ciparōnem causaz vtriusqz extremi. sed media inter ḡnālissima et specialissima non causant ab vtroqz extremo. ideo non sunt posteriora vtroqz nec sunt media p̄ participationē extremoz. sed sunt solū media ordinis z positōnis inter extrema. eo q̄ supius causa est z p̄ncipiū mediū. z mediuz est p̄ncipiū z causa inferioris. z p̄ter hoc mediū natura est posterius supiori z p̄ius inferiori. Sc̄da differētia quia colores mediū nō participāt extremos essentialiter actualiter. sed solū virtualiter p̄ quandā mixtione causarū extremoz. S̄z mediū inter ḡnālissimū z specialissimū essentialit̄ p̄cipat ḡnālissimū z p̄cipat a specialissimo.

Ar. Mediū p̄ponit ex extremis z supponit illa est istens sp̄s posterioris. s̄z sic nō est de subalternis. ergo inconueniēter ponūtur media D̄m q̄ duplex est mediū. vñū est mediū p̄ participationē extremorū. sicut saporē mediāt inter extrema sua vt acurū inter dulce z amaz. z illud supponit extrema. Aliud est mediū um positionis z ordinis z illud supponit vñū extremū et supponit ab altero quo mō subalterna sunt media

Sit autem in vnoquoqz predicamēto manifestum quod dicitur. subst̄ntia est quoddam et

Questiones

Unde radix in hac arborē est duplex. qz vel attendit per
nes esse essentie z sic substātia est radix. qz in ipsa tanq̄ in
enclimitato est esse essentie substātiāle. aut attenditur pe
nes esse existētie z sic in diuiduū est radix. qz p̄ma substā
tia est que p̄prie principaliter z maxime substare dicitur. ipsa
em̄ p̄mo existit z per ip̄m omnia alia. Truncus est rectus
do genēz z speciez. Rami sunt differētie laterales z ori
gnantur seu pullulat ex radice z truncō. Fructus vero s̄t
accidētia p̄p̄ia. qz sapore trahūt ex essentialibz principijs
subiecti. sicut fructus arboris realis sapore habent ex na
tura arboris. Folia autē sunt accidētia cōia. qz sicut folia
defluūt absqz corruptōne substātie arboris. sic etiā acci
dentia cōia assunt z absunt subiectis. eis tñ nō corruptis

Ar. Arbor naturalis pullulat a deorsum eo q̄ has
bet radicē infixā terre q̄ deorsus est. s̄z hec germi
nat a sursum. q̄ nō assimilatur arbori naturali. Vno p̄ba
tur. qz p̄mū gen⁹ est substātia q̄ diuidit per differētiās
donec habeat vltima spēs. Dm̄ q̄ attendēdo radicez
penes esse essentie tūc radix ē substātia z debet depingi
ad deorsus sicut radix vere arboris ponit versus terram
licet s̄m naturā p̄p̄ia arboris sit sursum. si em̄ substātia
poneret sursum vt radix est. tunc potius diceretur hō por
phirian⁹ q̄ arbor. S̄z alij dicūt q̄ solū assimilatur arbo
ri euerse z desup̄ germināt z sic nō in omnibz assimilatur
arbori naturali.

Querit. Vt arbor porphiriana sit puenient
ordinata. Dm̄ q̄ in rōne arboris
in cōi sic est bene posita. sed in q̄tū est talis arbor ex gene
ribz z speciebz predicamēti substātie intelligibit̄ con
texta sic est gr̄m̄ diminuta z gr̄m̄ sup̄flua. Diminuta. qz
deficit in hoc ḡnē corp̄ mixtū z in differētijs corp̄
immediate diuidētibz q̄ sunt simplex z mixtū. Sed ē sup
flua in illa clausula aial rāonale q̄ ponit genus hominis
qd̄ falsus est. p̄ p̄mo. qz est definitio hois. sed definitō nō
est genus definiti. p̄z scdo. qz gen⁹ non p̄uertitur cū spe
cie. sed animal rationale p̄uertitur cū homine. Et h̄ posu
it porphirius nō s̄m op̄inione p̄p̄ia. sed stoicoz q̄s imi
tatur in hac pte. Et q̄n̄ dicit. Porphiri⁹ in principio
dixit se sequitur op̄inione peripatheticoz. Dm̄ q̄ in
telligit in pluribz z principalioribz scz in diuisionibz z des
finitionibz. sed non in omnibz

Ar. Omne gen⁹ debet vniuoce p̄dicari de suis spe
ciebus. sed substātia nō est h̄mōi. q̄ male ponit
genus generalissimū. Vno p̄batur. qz p̄dicari vniuo
ce est predicari noie z rāone. sed substātia cū sit gen⁹ ge
neralissimū non habet rāonē. Dm̄ q̄ in definitione
vniuoce ratio substātie nō debet capi p̄ definitōne qd̄
diratiua solum. sed p̄o quacūqz notificatione q̄ commu
nior est notificato. z sic etiam substātia notificatur per se
esse qd̄ equaliter conuenit omni substātie

Ar. Nulla differētia potest esse p̄uatiua. s̄z incorpo
reū noiat p̄uatiōne. q̄ nō est differētia. Vno
p̄batur. qz de rōne differētie est p̄stituerē specie p̄siti
uā. quare ipsa erit p̄sitiua. Dm̄ q̄ incorporeum et
alie differētie sinistri lateris nō sunt p̄uatiue s̄m rem. sed
solū sunt p̄uatiue s̄m vocem. z hoc p̄pter oppositionem
quā habent cū differētijs dextri lateris. vel etiam p̄pter
species quas constituūt nobis incognitas. est tñ verū q̄
ex oppositis causis sunt p̄uatiue. Nā aliq̄ sunt p̄uatiue
p̄pter excellentiā speciei p̄sitiue. sicut incorporeū. immo z

Predicabiliū

talē. alie vero p̄pter nimiam immersionē forme in matē
ria. vt inanimatū. insensibile. irrationale zc.

Ar. Corpus est spēs q̄titatis. q̄ incoūuēter ponit
immediate spēs substātie. tenet p̄na. qz diuerfos
rū genēz z nō subalternatum positōz diuerse sunt spēs z
differētie. aīis est p̄hi in predicamēti. Dm̄ q̄ corp⁹
non est species substātie z quātitatis vniuoce s̄z equoce.
Nam corp⁹ capitur dupl̄. vno mō p̄ substātia corporea
que nata ē suscipe trīnā dimensionē. z sic ponit h̄ic. Alio
modo accipit p̄ ipsa trīnā dimensionē q̄ sunt longitudo la
titudo z profunditas. z ita ponitur species quātitatis

Ar. Corpus debet p̄mo diuidi in corp⁹ simplex
et mixtū. q̄ incoūuēter p̄mo diuidit in aiatū
et in inaiatū. Aīis p̄bat. qz omne corp⁹ aiatum est mixtū
sed nō econtra. omne corp⁹ mixtū est animatū. Dm̄
q̄ vtz est z ergo porphirius in illis differētijs ē diminu
tus z s̄t in specie p̄ mixtū p̄stituta. Sed alij dicūt q̄ in
arborē porphiriana ponatur tñ spēs p̄stituta p̄ differen
tias formales. mixtū vero est differētia materialis. et ita
per ipsūz nihil in specie p̄stituit. S̄z istud nō est vtz vtz.
qz mixtū q̄n̄qz sumit a forma mixti. z nō a miscibilibz. s̄t
simplex sumitur a forma simplici. z ergo vt sic conuenien
ter ponitur differētie formales.

Ar. Corpus animatū est quoddā p̄plexū. q̄ inco
uēter ponit in ista coordinatione. tenet p̄na.
qz solū incoūplexa ponuntur in p̄dicamēti. Dm̄ licet
corpus aiatū sit quoddā p̄plexū s̄m vocē. est tñ incoūple
xum s̄m rez. z ponit p̄pter penuriā vocabulorū. qz nō est
simplex nomē impositū rei significatē p̄ ip̄m. Et p̄stituit
ex aiatō in q̄trum aiatum est differētia p̄trahēs corpus.

Et q̄n̄ dicit. corpus animatū etiam verificat de alijs. scz
de partibz substātie scz manu z pede. Dm̄ q̄ animatūz
dicit dupl̄. vno mō simpl̄ z sic illud dicit aiatū cuius act⁹
adequate est aia. z sic totū corp⁹ animalis dicit animatum.
Alio mō s̄m qd̄ qd̄ scz p̄cipat motū z sensū p̄ spiritūz
ab aia sibi influxum. z sic partes sunt animare.

Ar. Sensibile puenit albedini. q̄ nō est differētia
cōstitutua aialis p̄uertibilis cū eo. Aīis p̄bat.
qz albedo nata ē sentiri sensu visus. q̄ est sensibilis. Dis
cendū q̄ sensibile vt venit a verbo actiuo sentire sic ponit
tur differētia aialis z non puenit alijs. sed albedo est sens
ibilis. pur venit a verbo passiuo. qz nata est sentiri. Et
q̄n̄ dicit. sensibile actiuē est p̄p̄ia passio aialis. q̄ nō ē dif
ferētia. Aīis p̄batur. qz sensibile dicit a sensu. s̄z sensus
est naturalis potentia aialis. Dm̄ q̄ sensibile accipit
dupl̄. vno modo vt dicit a naturali potētia. z sic nō est dif
ferētia. sed passio existēs in ḡnē qualitatis. Alio modo
capitur vt dicit ab anima sensitiua. z hoc mō est substātia
lis differētia. z sic sensibile ē idem qd̄ sensitiuū

Ar. Nemo habet immediatū ordinē ad aial. q̄ ma
le ponit inter hoimē z aial aial rōnale. Et cō
firmat. qz definitio nō est gen⁹ ad definitū. sed aial rātio
nale est definitio hois. igit. Dm̄ q̄ porphiri⁹ in hac
pte sequitur stoicos q̄ posuerūt bonos spiritus et malos
spiritus quos dixerūt esse aialia rōnalis imoztalia. sed h̄
falsus ē. qz omne aial p̄positū est ex p̄trarijs. z omne p̄positū
rum ex p̄trarijs ē corruptibile. z ergo vt p̄us patuit por
phirius hoc gen⁹ aial rōnale incoūuēter posuit cum
suis differētijs.

Questiones

Queritur Unde habeat genus generalissimū q̄ est genus et q̄ nō p̄t esse species. **Q̄dm** q̄ cū dicitur genus generalissimū duo rāgūtur. primū est sibi p̄mune. scz q̄ est genus. qz hoc etiā conuenit subalternis. sed secūdū scz q̄ est generalissimū est sibi p̄mū. primū ḡ habet p̄ respectū ad inferiora. scz ad superiora respectu quarū d̄ genus. Secūdū vero h̄z p̄ negatione prioris generis. qz scz ipso nihil est p̄us vel generalius. et utrūqz tangit in definitōe p̄ma. p̄mū cū d̄. qd̄ cū sit genus. secūdū cū subiūgit nō p̄t esse spēs.

Ar. Nulla bona definitio debet dari p̄ negatiōem sed definitōes generalissimū dant p̄ negatiōes ḡ nō sunt bone. Maior p̄bat. qz negatio nihil notificat.

Q̄dm q̄ nulla bona definitio debet dari p̄ purā negatione. tñ bene p̄t dari p̄ negatiōem p̄ quā datur intelligi affirmatio. et sic est in p̄posito. qz cū d̄ genus generalissimū est supra qd̄ nō est aliud genus supueniens. intelligit ista affirmatio. q̄ genus generalissimū est gen^o tñ supremus sue coordinatiōis. et suo modo d̄dm est de definitōibz sp̄ci sp̄cialissime. **Ar.** qñ d̄ gen^o generalissimū nō est gen^o tñ imo etiā est spēs. iḡt̄ zc. **Ans.** p̄bat qz est spēs generis in p̄muni. **Q̄dm** ut p̄ius. q̄ nō est diuisio generis in species. sed est analogi in sua analogata.

Querit Uñ habeat spēs sp̄cialissima q̄ nō p̄t esse genus. **Q̄dm** q̄ hoc h̄z a negatiōe inferioris. qz omne genus h̄z duas d̄ntias diuisiuas per q̄s sub ipso due p̄stituitur spēs respectu quaz. genus d̄t sed illas d̄ntias nō h̄z spēs sp̄cialissima. eo q̄ descendens rem a genere generalissimo ad speciem specialissimam uer Plato quiescere

Ar. Due p̄me definitōes sp̄cialissime conueniūt alijs. ḡ non sunt bone. **Ans.** p̄bat. qz ueniūt chimere.

Q̄dm q̄ excludit p̄ particula affirmatiuā positā in illis definitōibz. eo q̄ chimera nō est spēs. et negatiōes positae cum illa particula affirmatiua sufficienter notificant speciem specialissimam

Ut Agamemnon et Atreides et Pelopides et Tantalides et ad vltimū Jouis.

Nic Porphirius declarat ordinem p̄dicamentalem p̄ sile qd̄ habet in naturalibz siue in familia regali. Et diuisi dicit in duas p̄tes. in p̄ma facit hoc. In sc̄da ponit differentiā inter ordinē p̄dicamentale z naturale. ibi (Sed in familijs) dicens p̄mo q̄ sicut in familijs siue in naturali generatiōe est reperire aliquē q̄ est filius tñ. ut Agamemnon. et aliquē qui est pater tñ ut Jupiter. et aliquos q̄ s̄t patres et filij respectu diuersoz. ut Atreides Pelopides et Tantalides. Ita sicut in ordine p̄dicamentali est reperire aliqua q̄ sunt genera tñ. ut suba quantitas. et aliq̄ q̄ sunt spēs tñ. ut h̄o asinus. et aliq̄ que sunt genera z spēs respectu diuersoz. ut intermedia. sicut patz in qualibz h̄t categoria p̄dicamentali.

Ar. Sedm̄ fragmenta poetarū Saturn^o d̄t fuisse pater Jouis. ḡ male hic d̄t q̄ in ordine naturalis generatiōis Jupiter fuit pater tñ. **Q̄dm** licz Jupiter dicitur fuisse filius Saturni. tñ qz patre suū expulit a regno. ideo in dignitate regali et gradu honoris pater tñ dicit. qz in eo tangit in summo stat familia regalis. in Agamemone autē tangit in infimo. qui est tñ accipiens et non

Predicabiliunt

profundens semen. intermedia vero dant posterioribz z recipiūt a prioribus

Sz in familijs q̄dē plerūqz ad vnū reducūt p̄ncipiū. verbi gratia ad Jōuē. In generibz ac z spēs nō sic se h̄z. neqz em̄ est vnū p̄mune genus omnium ens. nec oīa eiusdē generis sunt fm̄ vnū supremū genus. quēadmodū d̄t Aristoteles. sed sunt posita quēadmodū in p̄dicamentis dicitur est. prima decē genera q̄si decem principia. vel si oīa q̄s entia vocet equo ce inq̄t nū cupabit nō vnū uoce. Si em̄ vnū cōe essz omnium gen^o ens vnū uoce oīa entia dicerent. cū p̄o sint decē prima principia. p̄mune fm̄ nomē est solum. nō etiam fm̄ definitōnis rationem que fm̄ nomen est

Nic p̄ter Porphi. ponit d̄ntiam inter coordinatiōes p̄dicamentale z ordinē naturale q̄ in familijs reperit. dicens q̄ in familijs plerūqz omnia reducūt ad vnū p̄mū. ut p̄ra ad Jōuē in p̄posita coordinatiōe. sed in generibz z spēs nō h̄z se sic. qz nō oīa reducūt ad vnū p̄mū gen^o. Et circa hoc remouet dubiū. qz posset q̄s dicere q̄ decē p̄dicamenta haberēt ordinē ad vnū cōe gen^o. qd̄ ē ens. Respōdet Porphi. q̄ neqz ens est cōe gen^o oīm p̄dicamentoz neqz s̄t oīa p̄dicamenta eiusdē generis fm̄ vnū p̄mū gen^o nus. s̄t p̄sita decē p̄dicamenta q̄si decē principia. sicut d̄t p̄s in p̄dicamentis. qz si q̄s oīa entia vocet non vnū uoce sed equo ce ea nūcupabit. qz est eis solū p̄mune fm̄ nomē z nō fm̄ rōnem equaliter participatam.

Querit Utrū ens dicat de decē p̄dicamentis vnū uoce vel analogice. **Q̄dm** q̄ de eis p̄dicat analogice. ut p̄z sufficienter ex textu. Possz tñ etiā p̄bari auctoritate p̄hi p̄mo physicoz ubi d̄t q̄ ens dicat multiplex. Sicut q̄to metaphy. in p̄ncipio d̄t q̄ ens h̄z se sicut salubre vel sanū. sed sanū est analogū. qz p̄mo dicit de sanitate aīalis et deinde de alijs. ḡ etiā ens erit analogū. qz p̄us d̄t de suba q̄ de acc̄te. Et hoc idē p̄bat rōne qz si ens esset vnū uocū ad decē p̄dicamenta tñ nō essent p̄mo diuersa. neqz eēt alioz p̄ma z altissima p̄ncipia. **P̄t** mū p̄z. qz diuersa nō ueniūt in aliq̄ vna rōne. et p̄ h̄ d̄t ferūt a d̄ntibz. Secūdū p̄z. qz p̄mū est ante qd̄ nihil est. Secūdo p̄bat. qz omne qd̄ p̄dicat vnū uoce hoc p̄dicat ut genus spēs vel d̄ntia. ut p̄hi ponit. sed ens nō p̄dicat ut gen^o. qz genus p̄rahit ad spēm p̄ d̄ntiam q̄ est extra in intellectū et rōnem generis. sed nihil est qd̄ rōnem entis subterfugiat. neqz ut spēs. qz nihil h̄z sup̄ se. neqz etiā ut d̄ntia qz d̄ntia est diuisiua alicui^o generis qd̄ ea p̄muni^o est. sed ente nihil est p̄muni^o. ḡ relinquit q̄ ens nō sit vnū uocum

Ar. Tercio p̄bat. qz vnū uoca vnū uocata p̄ se inuicem definit nō p̄t saltē in absolutis. sed acc̄tis definit p̄ subam p̄pleta definitōe. ḡ ens nō est vnū uocū ad subam z acc̄tis. s̄t est equo ce a p̄silio siue analogū. qz rō entis si essz p̄ p̄us ueniret vni q̄ alteri. ut p̄z clar^o circa p̄^o p̄h̄ ysi.

Ar. In analogis posteriori analogatū nō p̄ncipat

Questiones

media. que si essent infinita non possent pertransiri. Et indiuidua que sunt post specialissima sunt infinita que ad nos. quia nos non habemus certum numerum ipsorum. et etiam quo ad naturam secundum potentiam materiam. licet actu sunt finita. quia species participat ad indiuidua per materiam que diuisibilis est in infinitum. Sic etiam accidentia indiuidua que communia sunt non reputantur esse infinita.

Ar. In mathematicis sunt species specialissime infinite. et pertra terrum. Ans. probatur. quia in numeris per additionem unitatis ad precedentem numerum generatur species noua species in infinitum ut dicitur tertio physicorum. **Qd** duplex sunt species specialissime. scilicet in naturalibus. et ille sunt finite secundum naturam rei. Alie vero sunt in mathematicis. et ille sunt finite actu sed potentia infinite. sicut per in numeris que crescunt in infinitum per apponere. et aliud dicitur per Porphyrium. loquitur de speciebus predicamentis sub cuius posuit coordinationem

Correlatum per

Quapropter versus ad specialissima a generalissimis descendere iubet Plato quod scire. descendere autem per media diuidentem specificis differentiis in finita inquit relinquenda sunt. necque enim horum posse fieri disciplinam.

Hic per Porphyrium. ex dictis infert quodam correlata. primum quod propter hoc a generalissimis descendere ad specialissima iubet Plato quod scire. quia contingit sic diuidentem generalissima descendere per media specificis differentiis que sunt formales et finite. Indiuidua vero que sunt post specialissima sunt infinita. et igitur ab arte relinquenda. nec possibile est eorum fieri disciplinam

Ar. Specialissima non sunt infima. et processus a generalissimis non terminatur ad specialissima. Ans. probatur quia specialissima habent sub se indiuidua. **Qd** licet specialissima non sunt ultima et infima simpliciter. sunt tamen ultima formalia. cum non habeant sub se aliquid esse infertur. sed solum indiuidua que sunt extra ordinem formalium predicatorum

Ar. Quare indiuidua relinquenda sunt ab arte et disciplina. **Qd** ideo. quia scia est habitus conclusionis per demonstrationem acquisitus. cuius medium est definitio. sed in diuiduorum non est definitio. igitur ars uel scia definitio non est definitio. Etiam ut dicitur est indiuidua secundum naturam sunt infinita. sed infinita sunt incognoscibilia. igitur ars ea refugit

Ar. Porphyrius definit indiuiduum. et male dicitur hic quod in diuiduorum non sit definitio. **Qd** quod indiuiduum capitur dupliciter. uno modo in sua propria et particulari natura. et sic non habet definitioem. quia definitio est alicuius apprehensio per intellectum quod habet genus et differentiam. et igitur secundum Boetium sola species definitur. Alio modo capitur secundum eam rationem indiuidui. que est contra proprietatem. et sic de eo formatur propositiones perpetue veritates. dicitur omnino indiuiduum predicatur de uno solo. et isto modo etiam definitur per illam rationem communem in qua omnia conueniunt.

Correlatum aliter

Descendentibus autem ad specialissima necesse est diuidentem per multitudinem ire. ascendentes vero ad generalissima necesse est colligere multitudinem. collectiuum enim multorum in una natura species est. et magis id quod genus est. particularia vero et singularia species in

Predicabilium

multitudinem e contrario diuidit quod unum est. Participatio enim speciei plures hoies unum homo particularibus autem unus et cois plures. diuisiuum enim est semper quod singulare est. collectiuum autem et adunatiuum quod commune est.

Hic Porphyrius. infert secundum correlatum que cognoscitur motus ascendendi et descendendi in recta linea predicamentali diuersus. quod descendere a generalibus generalissimis ad specialissima necesse est esse diuidentem et ire per multitudinem. Sed ascendere ad generalissima a specialissimis necesse est multitudinem colligere. quia species est collectiuum multorum indiuiduorum in una natura et magis ipsum genus collectiuum est particularia vero et singularia species e contrario in multitudinem diuidit quod unum est. Et que participatio speciei plures hoies sunt unum homo. quia plures hoies particulares conueniunt in una natura cois. Et etiam unum homo cois est plures hoies particulares. quia illud quod est singulare species est diuisiuum nature versus. sed illud quod est cois semper est collectiuum et adunatiuum

Queritur. Quare descendere a generalissimis ad specialissima necesse est per diuisionem in multitudinem ire. et e contrario ascendere a specialissimis ad generalissimum multitudinem habere in unum colligere. **Qd** quod primum est. quia talis descensus species per diuisionem. diuisio autem que fit per opposita est eadem multitudinis. sicut exempli gratia ille que descendit transit per diuisionem generis per oppositas differentias in species que sunt plures. Sed ratio eadem est. quia via ascensus deuenit ad unum genus quod prout nec sub se multas species. et ita colligit multa in una natura quia illud quod cois est species est collectiuum multorum. ut species colligitur indiuidua. et species in una natura generis colligitur. et quia genus cois est species. ideo est magis collectiuum et unatiuum quam species.

Ar. Species colligit multa indiuidua in una natura specificam. sed genus solum colligit multa in una natura genericam. igitur species magis colligit quam genus. Teneo prima quia maior est conuenientia specifica quam generica. **Qd** quod species magis colligit intensiue et perfectius quam genus. non tamen extensiue et prout. quia genus colligit multas species cum omnibus indiuiduis. sic autem non est de speciebus.

Queritur. Verum ista autoritas Porphyrii. participatio speciei plures hoies sunt unum homo sit vera. **Qd** quod sic si bene intelligatur. est enim sensus plures hoies sunt unum homo in specie que a talibus pluribus participat. sicut Arnoldus Petrus Paulus et alij hoies singulares sunt unus homo. secundum quod homo dicitur naturam speciei predicatur de ipsis. et hoc modo omnis forma totius est unita versus superius plurimum versus inferius inter se diuersorum.

Ar. Unum per se positum stat per unitate numerali. sed in dicta autoritate per se ponitur. igitur tunc. Maior probatur quia analogum per se positum stat per suo scaro famoliori. **Qd** descendit quod unum hic non ponitur per se. sed restringitur per hoc quod dicitur participatio speciei ad unum specie. Et quia dicitur nihil diuisiuit vel restringit alterum nisi ponatur secum ex parte eiusdem extremi. sed participatio speciei ponitur in autoritate a parte subiecti et unus non. igitur non restringit unum. **Qd** quod illa de terminatio participatio speciei intelligenda est in predicato. sic plures hoies sunt unus homo participatio speciei

Ar. Singulare non predicatur de plurali vera predicatio. sed hoc fit in dicta propositione Porphyrii. ergo

est falsa. Sicut pbat a silt. qz illa est falsa plures homines sunt fortes. Odm q duplex est singulare. quoddā est qd supponit discrete vel plonaliter p suis suppositis. z illud nō pdicat vere de plurali sicut illa est falsa. plures homines sunt vnus hō particularis Aliud est singulare vel terminus singularis nūeri qui supponit simplr p natura p muni. et talis bene pdicat de plurali. et sic ista ē p̄a. plures hoies sunt vnus hō participacione sp̄i. qz sensus est. qz plures hoies p̄cūlares vnū in vna natura / specifica

Ar. Bene sequitur participacione sp̄i plures hoies sunt vnus hō. ergo plures hoies sunt vnus hō. qz hic arguit a parte in modo ad sui totū. sed cōsequens est falsum. ergo illud ex quo sequitur Odm qz hic est fallacia a dicto fm qd ad simplr. qz vnū in antecedente stat p vno in sp̄e. sed in p̄te stat p vno in nūero. s; vnitas nūera lis est vnitas simplr. nō autē vnitas specifica

Notandum colligere z adunare s; idē fm rem. differētia tñ fm rōnem. qz collectio incipit a multis et terminat in vnum. ideo dicit collectio multoz in vnū adunatio. et sunt multi modi collectōis de quib; in verfoze ad longū dicit. Sed adunatio incipit ab vno et terminat ad multa que vltē r̄ius in vno tercio vnūtur. Et per hoc patz qualiter genus est collectiuum plurium specierum et species plurium indiuiduozum.

Assignato autē genere z specie qd sit vtrūq; et genere quidē vno speciebz vero plurib; semper em̄ in plures sp̄es diuisio generis ē. genus quidē semp de specie pdicat z omnia superiora de inferiorib; Sp̄es autē neq; de proximo si / bi genere neq; de superiorib; neq; em̄ p̄uertit. oportet autē equa de equis pdicari. vt hinnibile de equo. aut maiora de minorib; vt aial de homine. minora vero de maiorib; minime. neq; em̄ aial dicit esse hoīem quemadmodū boīem dicit esse animal.

Hic declarat secūda definitiōem sp̄i que fuit qz sp̄es est de qua genus in eo qd quid est pdicat. et circa hoc ponit qdam ex quib; p̄ ostendi definitio pus dara dicens p̄mo. postq; assignatū est de genere et etiā de specie. quid sit vtrūq; illoz. et postq; assignatū est qz genere existente vno sp̄es sunt plures. qz vnus genus p̄prehendit plures sp̄es. eo qz diuisio generis sp̄ est in plures sp̄es ad minus p nō repugnātā. ideo necesse est pcedere qz genus semp pdicat de specie. vt dr secūda definitio. qz omnia superiora de inferiorib; pdicatur. Sp̄es autē non pdicat de primo sibi genere. neq; pdicat de superiorib; generib; saltē ordinatē. qz nō p̄uertit cū eis neq; est in plus q; ipsa. Sed fm̄ re etiā ordinē pdicandi optz equa pdicari de equis. vt hinnibile de equo. et maiora de minorib; vt aial de hoīe. minora vero de maiorib; minime pdicari possunt. qz licz dicamus hominē esse aial. non tñ dicimus aial ēē hoīem. l. qz hō pdicat de aiali sicut aial pdicat de homine.

Notandum diuisio generis eo qz sequitur eius potestate semper est in plures sp̄es. licz vt pus dicitū est genus quo ad essentia suā posset saluari in vna sp̄e. Cui rō est. qz qdlibet gen? diuidit p differētiis oppositas que p̄stunt op̄positas sp̄es. z ergo diuisio generis ad minus est in duas sp̄es. Et qñ querit. qua specie oppositiōis opponitur due dicitur idē gen? p̄ diuidētes. Odm fm̄ nomē z vocē opponitur p̄uatiue. qz vna dicit p̄uatiue alteri. sicut in sensibile dicit p̄uatiue sensibilib; Sed fm̄ rem opponitur tur disparare. sicut sp̄es constituit p ip̄as que oppositiō reducit ad p̄teritā. quare tñ p̄mo p̄p̄ositiō qz in vno dicitur genere est vna p̄ma p̄teritetas p̄ter oppositiōnem dicitur diuisiōem genus generalissimū.

Querit Quare sit necessariū equa pdicari de eqs. et maiora de minorib; z nō ecōtra Odm qz ideo. qz ordinata pdicatioe fm̄ ordinē pdicabiliū optz pdicari inesse subiecto sic qz nihil ordinatē pdicari de alio nisi actu sit in ip̄o. sed hoc solū puenit p̄uertitib; et maiorib; qz inferius siue minus p̄mune nō est in superiorib; actu. sed solū potestatiue. ergo etiam non p̄ter dicatur de ip̄o.

Ar. Hic pdicat equū de equo. risibile est hō. risibile est asin? z tñ nō sunt p̄p̄dicatōes Secūda ps p̄ qz nō sunt fm̄ aliquē ordinē pdicabiliū Odm qz Dorphiri? in textu nō intendit qz vtrūq; p̄uertitib; debeat pdicari de reliq; s; vnū dicitur pdicari z aliud subijci. qz illud cui puenit in eē dicitur pdicari. sicut ē p̄p̄riū. z sp̄es dicitur subijci.

Ar. Dato qz nullū esset aial nisi hō adhuc aial vere z p̄p̄e pdicaret de hoīe. z tñ nō est maius siue super? ad ip̄m Odm qz si nullū esset aial nisi hō in reruz natura adhuc aial esset magis cōe z gen? ad hōz minē. P̄mū p̄ qz nomē aialis imponit a sentire z locat moueri. qd pus est z p̄fusius qz rōcinari a qz imponit nos men hoīs. et qz illa est pdicatio p̄fusoz z p̄oz. Secūda ps qz isto posito adhuc esset de naturali potestate aialis qz dicitur uideret oppositiō dicitur qz oppositas; constituit sp̄es. non obstare qz in reb; nō haberet existentiā. qz hoc accidit reb; creatis fm̄ Aucennā. Sed Albertus in caplo de sp̄e dr qz si ponam? nō esse aliquā sp̄em aialis nisi hoīem. tūc qz dem sequit. si hō est aial est. sed nō sequit qz aial sit genus. hoc autē incōueniētē dr nisi ponat iste casus qz impossibilitē esset aliam sp̄em ab homine fore. qz tunc illa esset idē sp̄e. homo est animal.

Ar. Accidentia cōia vere z p̄p̄e pdicant de suba dicendo. hō est albus. coruus est niger. z tñ nō sunt maiora respectu sube. Secūda ps pbat. qz nō sunt in eodē pdicamento cū ipsa. sed superiora et inferiora sunt eiusdē generis

Odm qz p̄ maiora nō debent? h̄ intelligere solū superiora eiusdē generis. sed vltē oia magis p̄muniā. et qz albū et nigrū etiā dicitur de alijs reb; qz de hoīe z coruo. qz habent se vt maiora in p̄paratōe ad illa. Vel ddm qz Dorphiri? nō vult dicere qz quāq; pdicat mai? de minorib; qz sit pdicatio ordinata. sed nūq; est ordinata nisi pdicatur maius de minori vel equū de equo

Ar. Ille s; vere et p̄p̄e pdicatioes. aial est hō. hō est fortes. et tñ pdicant? minora de maiorib; igit p̄tra rē rē. Prima ps antecedētis. pbat. qz ex p se nō sequitur p accidēs. sed dicere p̄p̄ones sequūtur ex p̄mōbz p se virtute p̄uertitōis Odm qz ille pdicatioes nō sunt directe z qz

quod vni est
ies vno homo
res. diuisiō
riū autem z
cognoscit mo
dicametal di
ualissima necē
cedit ad gna
ligere qz sp̄es
rurā z magis
ularia sp̄ econ
Et qz p̄cipari
hoīs p̄ca
hō cōis est
lare sp̄ est dī
est collectiuū
mis ad spe
re. et econ
multitudi
talis defē
na ē cā mult
p diuisiōe
s. S; rō se
p̄p̄e p̄p̄
vna natura
t sp̄es collig
it. qz gen?
i sp̄es.
nā natura
in vna nat
coner p̄a
Odm qz
gen? nō tñ
is cū omib;
p̄p̄riū. p̄p̄
unt vno hō
i sensus pla
p̄cipat. si
laris sunt
his et hoc
p̄p̄riū
trali. s; in
aio. p̄p̄
zi Odm
hoc qz dī
nihil domi
re cū dī
are p̄p̄
m qz dī
cauē
p̄p̄riū
qz qz

Questiones

dinate. Unde ex p̄dicatōne p̄ se tene sequitur p̄dicatio p̄ accidens. id est inordinata. Et quibus inferius p̄dicari possit de superiori particulariter. dicendo aliquid aial est hō nō tñ vltiter. Rō qz in p̄dicatōe ordinata oportet p̄dicatū esse actu in subiecto vel tanq̄ aliquid de essentia ei⁹ vel tanq̄ accidens. s̄ inferi⁹ sic nō uest supiori i sua vltate accepto

De quibus autē spēs p̄dicat de his necessario z spēs gen⁹ p̄dicabit. z generis genus vsqz ad generalissimā. si em̄ verū est socrate hominem dicere. hoīem vero aial. aial vero subaz. verum est z socrate aial dicere atqz subam. semp em̄ superiora de inferioribus p̄dicant. z spēs q̄dē de in diuiduis p̄dicabit. gen⁹ autē z de specie z de in diuiduo. Generalissimū at z de genere z de generibus si plura sint media et subalterna z de specie z de in diuiduis. dicit autē generalissimū q̄ dem de oibus sub se positis generibus spēs vsqz z in diuiduis. genus autē q̄d an̄ spēs alissimū est de oibus spēs alissimis z in diuiduis. soluz autem spēs de omnibus in diuiduis.

Hic Porphi. pbat terciā definitōem spēs. et cum hoc ostendēs qz gen⁹ etiā p̄dicat de in diuiduis. Et diuidit in duas pres. in p̄ma facit hoc. In secūda ostēdit qd sit in diuiduis. ibi (Indiuiduū autē) Quo ad p̄mū dicit qz de q̄buscūqz p̄dicat spēs de illis etiā p̄dicat gen⁹ spēs. z genus ill⁹ generis vsqz ad generalissimū. qz si verū est dicere socratem esse hoīem. z hoīem esse aial. z aial esse subam. etiā verū est dicere socrate esse aial. z sic p̄ter vsqz ad genus ḡnalissimū. Cui⁹ rō est. qz spēs includit gen⁹. et illud gen⁹ itez includit suū gen⁹ z sic p̄ter. q̄ oia de in diuiduis spēs p̄dicant. Et quibus inferit p̄ modū correlariū dicit in mō p̄dicandi inter generalissimā subalterna z spēs alissima. qz generalissimū p̄dicat de genere z generibus si sunt plura in termedia. et etiā p̄dicat de spēs et in diuiduis. qz generalissimū dicit qd de omnibus sub se positis scz generibus spēs z in diuiduis p̄dicat. sed genus qd immediate est an̄ spēs alissimū p̄dicat de oibus spēs alissimis et de oibus in diuiduis. S̄ spēs p̄dicat solū de oibus in diuiduis. quare bñ dicitū est in terciā definitōe spēs. spēs est qd p̄dicat de pluribus numero differentibus in eo qd quid est

Ar. Genus est ps spēs. qz p̄ ipm spēs definit. s̄ ps nō p̄dicat de toto. s̄ gen⁹ nō p̄dicat de spēs. Inoz. pbat qz illa est falsa. domus est paries. **Qdm** qz ps integralis nō p̄dicat de suo toto. s̄ bñ ps essentialis z definitiua. quomodo genus est pars speciei

Indiuiduū

Indiuiduū at de vno solo particulari p̄dicat. In diuiduū em̄ dicit socrates z hoc albus z hoc veniens. z suffronici filius si solus sit ei socrates filius. Indiuidua q̄ dicunt bñ oī. qm̄ ex p̄prietatibus consistit vniūqz eoz quaz collectio nūqz

Predicabiliū

in alio quolibet eades erit. socratis em̄ p̄prietates nūqz in alio quolibet erūt particulariū. he vero q̄ sunt hoīs. dico autē eius q̄ est cōis p̄prietates erūt eedē i pluribus. magis at in oibus particularibus hoīs in eo qz hoīs sunt. Cōtinē q̄ indiuiduū qdē sub spēs. spēs at sub genere. totū em̄ qdē est gen⁹. indiuiduū autē ps. spēs vero z totum est z ps. sed ps qdē alter⁹. totū autē nō alterius. sed alijs partibus em̄ totū ē De genere qdē z spēs. z qd generalissimū. z qd spēs alissimū. z q̄ genera eades z spēs sunt. q̄ etiā indiuidua. z q̄t modis genus z spēs dicatur sufficēter dicitū est

Hic Porphi. ad euidentiā eoz que dicta sunt declarare incidentaliter qd sit indiuiduū. Et diuidit hec pars in tria. nā p̄mo facit hoc. Secūdo inferit qd dā correlariū. ibi (Cōtinē q̄) Tercio epilogat circa dicta. ibi (De genere qdē. Quo ad p̄mū ponit duas definitōes. indiuidui. prima est. Indiuiduū est qd de vno solo particulari p̄dicat sicut socrates plato. hoc albus hoc veniens. z suffronici filius si sol⁹ socrates sit ei fili⁹. Secūda definitio est. qz indiuiduū est qd p̄stat ex p̄prietatibus quaz collectio nūqz erit eades in alio particulariū. sortis em̄ p̄prietates nūqz sunt eedē in alio particulariū hominū. sed ille p̄prietates q̄ sunt hoīs sicut sunt p̄prietates cōis alle sunt eedē in pluribus z in omnibus particularibus hoīs fm̄ qz hoīs sunt. sicut risibile est. p̄prietates hoīs z puenit omī hoī. Et istis inferit Porphi. correlariū resumēdo p̄ dicta dicens. qz cū indiuiduū cōtinēat sub specie et spēs sub genere. sequit qz genus erit sicut quod dā totū et indiuiduū qdā pars. spēs autē est totū et ps. pars qdē alterius. totū vero nō alteri⁹ sed alijs partibus totū est. Cū epilogat dicit qz sufficēter dicitū est de genere z spēs qd sit vtrūqz. z etiā dicitū est qd sit generalissimū. et q̄ sunt genera intermedia. z q̄ sunt spēs spēs alissime et etiā q̄ sunt indiuidua. et quot modis gen⁹ z spēs dicat hoc em̄ totū sufficēter dicitū est in p̄cedentibus.

Notādū Q̄ correlariū debet sic intelligi. qz gen⁹ est quoddā totū scz totus vlt respectu spēs. sed indiuiduū est pars scz spēs. et sic illa duo hnt se vt extrema. sed spēs est ps z totū. ps subiectiua generis. z totū vlt indiuiduoz. et sic est ps alter⁹ scz generalis. sed est totū alijs scz in diuiduis. qd ideo dicit. qz indiuidua nō addūt nouā qd dicitatē ipsi spēs salte in p̄dicamēto sube stando. sed spēs p̄ dicitatē p̄trahit gen⁹ ad qd dicitatē in genere actualiter nō includam.

Querit Arū p̄ma definitio indiuidui sic bene data. **Qdm** qz sic. qd ps autoritate et rōne. Autoritate Porphi. et etiā Pe. hyl. S̄ rōne. p̄ baf. qz puenit soli definito z facit ipm differre a q̄libet alio q̄ est bona. qz ille sunt p̄dicoēs bone definitōis. Et qm̄ dicit indiuidua relinquēda sunt ab arte z definitōe. vt ex supra dicit ps. **Qdm** qz relinquēda sunt ab arte. ideo qz nō p̄nt esse subiectū in aliq̄ scia. cū illud sit vlt nō tñ relinquēda sunt qm̄ p̄nt esse pres subiectiue. qz in q̄libet scia aliq̄ partes subiectiue sunt indiuidua

Questiones

Predicabiliu

posita. Sed p stirpe intelligimus pgenie de q qd natus est. Per patriam intelligunt diuerse pres spales terraz. si ue regionu. Et p rps intelligunt diuerse diue tempoz.

Notandū. Q. due definitioes indiuidui in textu postea dnter dicuntur de indiuiduo. qz indiuiduū dicitur qd in se indiuiduum est a qdlibz alio diuisum. qz pmi daf pma definitio in q dicitur indiuiduū est qd p dicitur de vno solo. S; qz scdi daf scda definitio in q dicitur indiuiduū est qd pstat ex ppariatibz indiuiduantibz. z c. ex q definitioe clare sumit q materia signata est p n in diuiduatois pstatuē indiuidui inqntū diuisum. sicut albedo pstatuē hoīem albū. vt infra magis declarabit

Ar. Suba nō pōt pstatere ex accitibz. sed multa in diuidua s; sube. q male dicitur in definitioe indiuidui q pstat ex ppariatibz q sunt accitua. Maior pbat. qz pns nō pponit ex posterioribz sed magis cōtra. Dm duplr. pmo q licet iste ppariatas sint accitua sube fm se ea pre. nō tñ s; accitua sube diuise ab alijs qtis est suba indiuidui. vt infra clarius ondes. Vel dōm q ex in definitioe caput duplr. vno q vt dicitur circūstantiā cause material' ex q. et sic suba nō cōsistit ex ppariatibz vel accitibz. Alio capite vt dicitur circūstantiā signi notificatis aliqd. z sic suba bñ constat ex ppariatibz. qz ppariatas pnt ee signa pgnoscēdi dīferentem indiuidualem

Ar. Aliq hoies hnt idē nomē eandē stirpe eandē patriā z idē rps natiuitatis. q collectio illaz ppariatū re pnt in alio eadē. Dm negādo pnam. qz licet collectio aliqz ppariatū possit repiri eadē in alio. nō tñ oim simul. qz nō pnt repiri duo hoies hntes eadē formā z figurā. v' etiā eundē locū pnt. Et nō daf ista definitio de oi indiuiduo. sed solum daf de indiuiduo substantie ppositae ex materia z forma.

Ar. Quid sit pncipiū indiuiduatois in substantijs materialibz. Dm q. pmissa opinione dicentiu q nō sit qrenda aliq cā indiuiduatois. eo q negat v'le. sed fm illos magis esset qrenda cā qno sit possibile esse aliqd cōe. hic sunt multe opiniones. vna est Alb. magni q ponit materiam solā esse pncipiū. qz ipse excludit subam materiam q d dicitur spēs. s; ponit q p materiam quā dicitur esse de se hāc in indiuiduū sube sine pcuru qritate. sit pplete pstatuē. Alia opinio est Henrici de Gandauo q pstatuē in indiuiduo naturā specificā nō esse cōicabile. z etiā vñ indiuiduū nō esse aliud. ponit duas negatōes scz negatōem cōicabilitatis nature specificae z negatōes idēitatis cū alio. Tercia est opinio Scoti dicitur q dīna indiuidualis sit pncipiū indiuiduatois. qz s; illū solā illa ē qd incōicabile z p dīuer sum a qdlibet alio. z illā dīnam qdam noiantes appellāt hęc reitātē. Quarta ē Egidij de Ro. q dicit q qritas de se sit sufficiens pncipiū indiuiduatois. qz ipsa est pncipiū def. minādū indiuiduū ad hęc nūc. Et sicut pncipiū vnitatis et discretiois indiuiduoz. ab inuicē. z hāc opinionē rāgit verbor sup de ente z eētia scti Tho. z ea ibidē iprobat. Sed relictis oibz istis opinionibz dōm est cū Aristo. et veritate q in corporalibz materialibz materia signata sit pncipiū adēqntū indiuiduatois. Qd pbat autoritatibz et rōnibz. Primo autoritate scti Tho. in tractatu de ente z eētia q incipit. qm pūus error zē. Et sicut in tractatu de pncipio indiuiduatois q incipit. qm duo s; circa pncipiū Secdo pbat autoritate Avicēne dicentis spēm pstatuē ad esse indiuidui p accēs pntū. z intelligit p accēs pntū pro

pria qritate z figurā. Tercio pbat idē autoritate cōmentariou q expones illud. v. metaph. eadē numero s; qz materia est eadē. dicit q nō intelligit de materia cōi. s; de materia p diuisione qritatis signata. Est tñ v' q dnter concurrunt ad indiuiduatoem materia z qritas. qz p materia indiuiduū h; incōicabilitatē. z etiā subaliter p ea pstatuē qre ponit pncipiū indiuidui. s; p qritatē h; discretioem z distinctioem nūerale ab alio. z q qritas ponit pncipiū indiuiduatois. i. sensibilis discretiois. qz p qritatē z alia accidētia indiuiduū ē discretū z sensibilē ab alio distinctum. Poss; tñ dicit q qritas qntū ad p' sit p n' indiuiduatois s; q ad pstatuē nō sumpt z absolute. s; inqntū indiuiduū in sua rōe includit illa duo scz esse in se indistinctū. z ee ab alijs distinctū actualit' si plura sint indiuidua eiusdē spēs. v' potētiat' si sit vñ em. qz scdm non h; nisi a qritate. s; aliq h' resoluāt ad ipsam materiam. Secdo pbat rōnibz. prima rō. illud est indiuiduatois p'ria cā qd indiuiduū z vñ nūero ē indiuisum in se z diuisum a qdlibet alio. sed h' mōi ē materia signata. igit. Pro declaratōe minoris p'siderā dū. pmo q duplex ē indiuisio. vna ē q aliqd ē indiuisū in se. qz scz ē irreceptibile. z illa inē vnicūqz forme material' p materia. qz ipsa materia est infimū subiectus irreceptibile saltē p'p'ice. z q' f' m'iar cōicabilitatē fore. Alia ē indiuisio q vna ps ē indiuisa alteri in cōtinuo. z illa puenit p qritatē z p qritatē puenit alijs sic etiā diuisio cōp'posita. z loqndo de illa diuisione sic qritas ē de rōe indiuidui. q ad pmi qd p'inet ad rōem material' indiuidui qd ē ee indiuisū in se. Secdo sciendū. q aliqd diuidit' ab alio duplr. vno mō sicut distinguunt plura diuersaz spēs. z illa diuisio fit per formas pncipal'. sicut hō distinguunt ab asino p hūanitatē. Alio sicut plura distinguunt eiusdē spēs. sicut sores a plarone. z in simplicibz terra a terra. z illa distinguunt p illa p q plurificat'. s; ista multiplicatō fit p qritatē. vt p'z de diuisione ligni qn diuidit' lignū vñ nūero in duo ligna qz lignū nō p' sic diuidi nisi p'p'posita qritate. z sic p'z q qd ad scdm qd p'inet ad rōem material' indiuidui ipsa qritas ē etiā indiuiduatois cā. qre relinq'ur minor sufficē ter. pbara. Secda rō. illud est pncipiū indiuiduatois p qd suba vel spēs dispositiue plurificat. sed suba dispositiue plurificat p materiam signatā qritate. q illa est pncipiū indiuiduatois. Maior pbat. qz idē est ee pncipiū indiuiduatois z plurificatōis indiuiduoz. cū de rōe indiuidui est esse diuisum ab alio eiusdē spēs. sed h' nō puenit sibi nisi in religat' materia in diuersas partes diuisa aut posse diuidi. Maior pbat. qz solū qntū intelligit' in h'mōi pres diuidi qz diuisio realis in pres eiusdē rōnis. pmo puenit qritati et p qritatē alijs fm p'hm. v. metaph. z q' aliq hoc incōues nūer' attribuūt materie nude. Tercio pbat. q materia sola nō sit pncipiū indiuiduatois. qz eadē materiam nūmero p' stare sub diuersis formis spēs z nūero. sicut p'z in generato z corrupto s; q materia sola esset sufficiens pncipiū indiuiduatois seqret q esset idē indiuiduū in generato z corrupto. Et pfirmat. qz forme plurificat' qnqz succēsiue in eadē materia. q sola materia nō est sufficiens cā illius plurificatōis. An p'z de aqua q est frigida z sic calidā z itez. frigida. vbi ad minus opter intelligere diuersuz rps. sed rps est qritas. Quarto pbat. qz indiuiduū ee vñ nūmero sunt idē sed vñ nūcū impoztat' formā vnitatis de genere qritatis. imo etiā significat' suam p materia incōicabiliter terminatā. ergo materia z quāritas simul sunt indiuiduatois pncipiū. Magis p'z tamen dicitur q materia sub qritate sit pncipiū indiuiduatois

Cometatio

P rōnibz p'ia

Sada 20

Tercia

Quarta

Qz optioes de pncipio indiuiduacionis.

Prima Alberti

2a Henrici Gada

3a Scoti

4a Egidij de ro

Opio nra

Proba' autorita'

z hōe

Auicēne

ad pmi soli qd est de ei⁹ rone pēstādo in p dīcamento sube. Et sic loqitur p hō septio metaph. vbi dī qd idē sunt quod qd est i. natura. z id cuius est. i. suppositū. z solū excludit ibi dē ens p accūs in q differūt. qz nō est idē res alba z qd ē albu qd significat noie albi. Nā albu nō ē fcar nisi qlitatē. vr dī in p dīcāmētis. res autē alba est suba habens illā qualitatē. z qz phus ibidē nō excipit substātiās materiales. qre inferē q in illis sunt idē. ¶ Et firmat illud. qz si aliqd adderet suppositūz vel illud esset suba vel accidēs. Nō suba. qz neqz addit materiā neqz formā cum vrūqz sit etiam de rōne spēt. Neqz accūs. qz tale vr sic est posterius suba. Tercio pbat. qz spēs est tota qd ditas in diuiduoz. vr dī Boetius qd nō esset si indiuidua aliqd adderet sup spēm. Alio mō capiunt physice qntū ad p dīcātū vrūqz put eē hnt in rez natura extra intellectū. et sic nō sūt idē. qz in re materiali ē aliqd p dīcātū indiuiduū qd nō p dīcātū naturā spēt. qz materia signata q est pncipiū p dīcātū indiuiduū p dīcātū nō claudis in definitiōe ip sūs qd qd est. i. nature vel eēntie. Et sic loqitur p hō in eo dē septio s; paulo post vbi dēscēdit ad subas materiales i rez natura exntēs. z excipit duo ab illa snia quā suppositū erat. i. qz qd est. idē est cū vnoqz cuius est. i. qz natura ē idē cū supposito. pmo excipit subas materiales. z scdo excipit ens p accūs. qre p qz isto mō capiēdo suppositūz nō ē idē cū natura. Sed fm Lapreolū vtroqz mō distinguūt natura z suppositū realit. qz suppositū fm eū sp includit in sua fcarōe pncipali duas materias. qz etiā virtualr inclusit spēs. qre spēs p se p dīcāt de indiuiduo. Nec seqtur q indiuiduū sit ens p accūs. qz ens p accūs dī qd intrinsece cōstituit ex duobz. qz vniū accidit alteri vel ambo tercio. si cur cōpositū ex aīa z musica. vel ex grāmatica z logica. sic autem non est in pposito

Ar. In oibz creaturis natura p dīcātū suppositū. s; nō p dīcātū seipm. q in nulla creatura est idē suppositū z natura. Dm q natura dī p dīcātū suppositū nō qst natura sit vna res z suppositū alia nisi velim⁹ loq fm opinio nē illoz q dicit q natura spēt sit forma tm. s; sic qz fm mō dū fcarū natura fcar vr ps. suppositū vero vr totū. z natura fcar vr p dīcātū. suppositū vero vr cōstitutum

Ar. Seclufis oibz accūtibz a forte z platone adhuc remanēt duo indiuidua distincta. qz hnt materias z formas realt distinctas. s; nō distinguunt p spēm. qā in natura specifica pueniūt q p aliqd sup additū spēt. z p pns pōse in p dīcāmētō stādo nō s; idē natura z suppo⁹

Dm q seclufis oibz accūtibz ab illis indiuiduis adhuc remanēt in eis materia signata p quā distinguūt Nā materia in qlibz retinet suā fcarōez quā pns habuit sub qnta re rōe cui⁹ ess; dēterminata ad eē pncipalē. Et ē sile de aīa separata a corpe. vr pns patuit. ¶ Al dōz q illa indiuidua remanēt distincta q ad p⁹ qd ē de rōe indiuiduū. s; nō q ad p⁹

Ar. Stādo in p dīcāmētō sube suppo⁹ aliqd includit qd nō est de rōe nature specificē. q nō sunt oīno idē. Nō pbat. qz suppo⁹ intelligit vr hnt eē. nō autē natura. Dm q sicut eē nō ē de rōe spēt ita neqz ē de rōe indiuiduū. z q qntū ad hāc rōem indiuiduū nō addit aliqd sup naturā. Quia tū eē pmer ad suppositū z nō ad naturā. iō aliqd mō pcedit pōset q nō sint idē natura z suppositū. Etiā dēterminatio materie z forme ē pter rōem spēt naturalis. sed est de rōe indiuiduū. sicut p dī de hoīe. qz de rōne spēt humane est. qz pponat ex aīa z corpe. sed accidit homini inquantū homo q sit ex hac aīa z ex hoc corpe

Differētia vero cōiter z pprie et magis p pnie dī. Cōiter qdē differre alterz ab altero dī: qd alteritate qdā differre quocūqz mō. vel a seipso vel ab alio. Differt em socrates a plato ne alteritate. z ipse a seipso vel puero vel iā viro vel faciente aliquid vel quiescēte. z semp in aliquo modo habendi se alteritatibus

¶ Istud est caplm 3⁹ istius tractat⁹. in q dēterminat de tercio p dīcabili qd est dīa. Et diuidit in tres pres pnci pales. in qz pma ponit diuersas acceptōes hui⁹ noie dīa. In scda pre diuidit eā. ibi (Dīa qdā) In tercia eādēz dēfinit. ibi (Quas etiā) Prima diuidit in duas. qz in pma pre ponit tres acceptōes dīe. In scda cōpar illas ad inuicē. ibi (Utr igit) Prima diuidit in tres partes fm qz tres ponit acceptōes. Quo ad p⁹ dī. qz dīa dī tripl. i. cōiter pprie z magis pprie. Cōis dīa est q alterz differre ab altero qdā alteritate qcūqz mō. z hōiue a seipso vl ab alio differre dicat. sic socrates differre a platone alteritate qdā. qz vr dī Apuleg⁹ Plato latus fuit facie socrates aut nō Et hoc mō idē etiā differre a seipso diuersis tpbz. vr sord res sedēs differre a seipso nō sedēte. vel etiā sordēs tā senex differre a seipso puero p accūtia iuuetutis z senectutis Et vr vtr dicat hēc dīa p dīcātū sp fm aliquē modū diuersi mode se hnt ad seipm vl ad aliū alteritatibz qbuscūqz vl cuiu silitet gnōs siue talia accūtia fuerit cito sepabilia vl nō

Notandū Dī dīa pgruo ordie seqtur genus z spēm. eo q p dīcāt in qle. s; illa p dīcāt in qd. s; pcedit ppriū z accūs. qz dīa est pncipiū eēntiale spēt eandē p dīcātū z in qle eēntiale p dīcātū le. ppriū pō z accūs sequunt spēm vel indiuiduū. sicut effectus suā causam z p dīcāt in quale accidētale

Di. Utr diuisio dīe in dīam cōiter dīcāt pprie dī etiā z magis pprie dīcāt sit pueniens Dm q sic. qz dā p mēbra opposita q si pōse capiunt euacuāt totā naturāz diuisi. igit est bona. Et est rō hui⁹ diuisionis. qz dīa dī ab actu differendi. eo q differre facit. et hō duplr. qz vel facit aliud in suba. aut solū alteratū. Si p⁹ sic est dīa magis ppria. Si scdm. hoc est duplr. qz vel facit alteratū accūtē sepabili vel accūtē inseparabili. Si p⁹ sic est dīa cōis si scdm sic est dīa ppria ¶ Et est hēc diuisio vocis in fcarā. vel est diuisio equocia p dīcāt in sua equocata. qz equocū solū nomē hz eē equocatis Si pō capiāt diuisiūz fcarū ue (nec opret tū q ibi nomen fcar oīa imēdiate. imo fr ea ordie qdā) dī cōiter q sit diuisio analogi in sua analogata qz diuisiūz p pns puenit vni mēbroz diuidētū. z p postērius reliq. Nec pprie dēfinit dīa in sua cōitate. s; pōset dēscribi dēscripōe equocē dīcāt de fcaris dēscripū vr pgnoscat de q mēbro dīcāt p pns. ¶ Nō inter dīam cōem ppriāz er magis ppriā duplex pter attēdi ordō. vn⁹ nature z simplē aliū discipline z quo ad nos. Ordine nature dīa magis ppria pcedit alias. sed ordine discipline est viceuersa. Rō pncipiū. quia differētia magis ppria sumit a forma subali. q prior est forma accidētali qua sumunt cōmunit z ppria Ratio scōi est. qz accūs quo ad nos notius est et pns substantia. qz dicit in noticiā substātie a postēriori. z adhuc nomē dīa p prius dī de dīa cōi qz ppria. quia differētia cōmunit est magis in vltū vulgariter loquentū. z illū

pna hō tres acceptōes

ordine quo ad nos seruat Dorphirius in textu

Ar. Omnis bona diuisio fit p opposita. sed ista non e hmoi. igit. Dmor pbatur duplr. pmo qa est trimembis. g alteru membru alteri no opponit. qz tm vnuz vni opponit. decio metaph. Secdo pbatur. qz vnu mebru sequitur ad aliud. qz tene sequitur. differunt magis pprie. g dif ferunt pprie z coiter Ddm q ista diuisio est reducibilis ad bimenbres. hoc mo Differentiaz alia magis ppria. alia no magis ppria. Et vltra differentiaz non magis ppria rum. alia ppria alia comunis. et si accipiant ista menbra tum patione. tunc nullum sequitur ad aliud

Ar. Sortes z plato eentialiter differunt. et tñ nec dña coi. ppria vel magis ppria. g ista diuisio no est sufficiens z bona. Secda ps antis. pbat. qz no dña ma gis ppria cu illa no habeat. nec dña ppria vel coiter dicta. qz tales faciunt solu differre accidentaliter z no eentialiter

Ddm q Dorphi. solu loquitur hic de dña sumpra et p te forme. Differentia aut in diuiduoz. sumit ex pte materie qre no est ad possi. Uel ddm q differunt sortes z plato dña magis ppria. qz licet differunt materialr. eo q materia vni no est materia alteri. ita differunt formalr. eo q for ma vnus no est forma alterius eentialr et realiter. Et qñ dñ. pueniunt in dñtia magis ppria. Ddm q pueniunt in illa solu fm roem z logic. z no fm rem z physice. z sic oppositio non est fm idem

Querit. Utrū sit aliq dñtia coi. vt in textu dñ. Ddm q sic. z dñ coi no qz coiter inest. illis quozuz est dña. qz ea rōne magis diceret couentia qz dñtia. sed dñ coi a communitate vtentū. qz coes z vulgares quozuz iudiciū maxime sensuale est vtunt illa differentia. distinguētes p accidentia. quomō ignorās propriū nomē alicui dñ cit voca sedentē in scamno

Ar. Dña coi hie diuidit. g male ponit membruz diuisiois. Ddm q dña dñ coi duplr. vno mo p pdicatioem. z sic dña coi hie diuidit. qz diuisum coiter pdicaf de oibz mebris diuidētibz. Alio mo dñ coi vt dñm est rōne vtentū. z sic ponit membrū diuidens.

Ar. Dña coi est verū accis. g no videt acceptio dñie bona. Anis est manifestū p exēpla textus Colequētia pz. qz dña z accis sunt distincta pdicabilia

Ddm q materialiter idē sunt dña z accis. sed differunt formalr. qz dña coi dñ dñtia z accidēs alia z alia ra tione Nam dicit accidēs p cōparationem ad subiectū cui inest. sed vocaf dñtia. pur subiectū suuz cui inest p ipsum differet ab alijs subiectis qbus no inest

Ar. Illud qd est eōe no est pncipiū dñtie sed pue niētie. g videt q sit oppositio in adiecto dicen do dña coi. Ddm vt dem est. vel dñ q dña dñ ideo coi. qz no solu facit vnā rem differre ab alia. sed facit etiā idēz differre a seipso. vt sortes senex differet a seipso puero.

Ar. Utrū hie sit vera sortes senex differet a seipso puero. Ddm q ista ppō est distinguēda fm equiuocatioem. qz si sumaf dña p dña coiter dicta ipsa ē vera. qz illo mo quodcuqz accidēs impedit oimodā idēti tate z facit dñiam. Sed si sumaf p dña ppria vel magis ppria positio est falsa. vt pz ex rōne illaz differentiaz

Ar. Omnis relatio requit duo extrema in actu. sed sortes senex z puer no sunt simul in actu. g dif ferētia q est qdā relatio no ē inter ista duo extrema. Da

lor. pbatur. qa relatiua posita se ponit Ddm q opter extrema relatiōis esse actu fm roem referēdi. sed non fm existētiā. qd pz. qz pus z posterius licet no simul existāt tñ sil st. fm roem q referunt. qñ em pus est sub rōe pōis tūc est z posterio sub rōe posterioris. h tūc no existant sil.

Ar. Relatio no est actu nisi suū fundamētū sit actu sed fundamēta pōis z posterioris no sil actu g negz pus z posterius in esse relatiōis. Dmor pbat. qa als relatio esset nobilitatis entitatis q suū fundamentuz

Ddm q argumentū vep. pbat. et g ad pmū ddm est aliter. q inter sorte senē z puerū no est dña realis q sit re latio realis. h est pprie no idētiyas realis ad quā no requiruntur duo extrema realiter existētia. qz talis pte ce inter ens reale z nihil. vt dñ sanctus Tho. in pmeto sup. x. me saph. lectōe qnta. Et ita silr ddm est de pōi z posteriorē in tēpote. quia talia potius dicunt non idem qz distincta distinctōe reali. accipiedo distinctōem pro relatione reali. sed secus est de alijs modis prioritaris.

Ar. Sortes senex differet a se puero. ergo no est idē sibi puero. z p pñs no est idē sibi ipsi. qd ē ma gis infeste falsum. Prima pñ pz. qz idē z differēs opponunt igit ad positionē vnus sequitur negatio alterius. Sz scda pñ pbat. qz arguit negatiue a superiori ad inferius. qz no idē negat idētiatē vlr ad qd sequitur negatio eiusdē a seip so Ddm q ista pñ no valz. sortes senex no ē idē sibi ip si puero. igit no est idē sibi ipsi. qz pmitit ibi fallacia pñtis arguendo a diuersitate accidentali ad diuersitate substantia lem. z ergo pbatio assumit falsum

Ar. Si sortes senex differet a se puero. igit sortes se nex z puer differunt. Tūc vlreri sequitur. g sort res senex z sortes puer snt multa Et vltra sortes senex z sortes puer sunt multa. g sortes et sortes sunt multa. sed hoc est falsum. g totū pmū ex q sequitur. Prima pñ tenet in oibz relatiuis eqparatiue. Nam bñ valer. sortes est silis platonī. igit sortes z plato snt silis. eo q relatio eqparatiue eqliter denominat vtrūqz extremū. Secda pñ pbat. qa dñtia est spēs multitudinis. ex qnto metaph. z sic arguit tur ab inferiori ad superius. z g sequitur. differunt. g sunt mul ta. Sed tertia pñ pz silr. qz termin⁹ sumptus cū deter minatiōe est inferior ad seipm sumprū sine determinatiōe

Ddm q vltima pñ est negāda. qz arguit a fm qd ad simplr. qz determinā in ante diminit a forte absolute. et ideo no sequitur vt superius ad infer⁹. h vt fm qd ad simplr

Proprie aut differre alterū ab altero dñ. qñ inseparabili accite ab altero differet. Inseparabile accidēs est. vt nasi curuitas. cecitas oculoꝝ cicatrix cum ex vulnere occalluerit.

Ar. Hic ponit scdam acceptōem dñie dicēs. q pprie dñ alterū ab altero differre p accis inseparabile. Dicit aut accis dēs inseparabile. no qñ nullo mo separabile. sed qñ difficulter separabile. eo q cām hz p quā inest subiecto. sicut curuitas nasci in symo. cui⁹ natus symie cōpar. z cecitas oculoꝝ vel cicatrix aliq indurata q ex vulnere occalluerit. symitas em inē p naturā. cicatrix no p occasione. Hoc igit mo differet sym⁹ a nō symo. z cicatrix hñs a nō hñte. z aliqñ idē dif feret a seipso fm diuersa tempoꝝa p hoc q nunc habet cicat tricem z prius non habuit

2a accep^o dñe

ie et magis p
altes ab alte
cūqz mo. vel
ares a plato
vel iā viro
emp in ali/
terminat de
s ptes pnci
m nois dñ
tercia cūdes
as. qz in pñ
zar illas ad
ares fm q
dñ pñ. l.
differre ab
vt ab alio
tate qdā.
tes aut no
b. vt forz
es sū senex
traris Et
dñ dñctū
bulūqz vt
dñia vt no
sequitur ge
af in dñ
na est pñ
p dñctū
dñctū
accidēte
pprie di
sic. qz dñ
i naturaz
dñctū dñ
t qz vlti
dñctū mas
teraci acci
pñia coi
es in sca
qz dñctū
dñctū
mo sit ea
alogara
p postel
office de
vt pñctū
m pprie
et simplr
dñia mag
actū. pñ
ta silis. q
z pñctū
dñctū
dñctū
dñctū
dñctū

Questiones

Qr. Quō differēter habeāt se ista tria similitas na si. cicatrix vulnē. z cecitas oculoꝝ ad sua subiecta. **Dm** q̄ ita. qz similitas vel curuitas nasci ab intrinseco aduenit. sed cicatrix vulnēz omīno ab extrinseco. qz ex vulnere cū occalluerit. i. induratu fuerit. qz occalleo esse est idē qd̄ indurere vel callū. i. durū facere vel fieri. **Cecitas** vero oculoꝝ inesse p̄t ab intrinseco z ab extrinseco. **Intrinseco** q̄des vt in hāc t̄tibz oculos fluētes vel lippos in q̄bus naturaliter oculi exticant p̄pter putredinem. **Extrinseco** vero vt in illis q̄bus oculi ex demerito eruntur.

Ar. Differētia p̄pria est accūs inseparabile. sed cecitas oculoꝝ nō est accūs. igit̄ **Dm** q̄ p̄bat. qz est p̄uatio sensus q̄ est nōens. **Dm** dupl̄r p̄mo qz cecitas cap̄it dupl̄r. vno mō p̄ carētia visus cū aptitudine ad illū. z sic est p̄uatio z nō d̄na. **Alio** mō cap̄it p̄ qualitate disponēte oculū ne videat. z tunc est qd̄ positiuū z d̄nātia p̄pria. **Vel** d̄m qz p̄uatio nō p̄t esse accūs inseparabile per inherētia. tamē tene fm̄ denominatiōem

Arguif. Om̄is d̄na fundat aliq̄ue respectū sed p̄uatio nō fundat respectū. igit̄ **Dm** qz p̄bat. qz est nōens. sed respectus est ens. mō qd̄ nō est nō p̄t fundare ens. **Dm** licet nōens non possit fundare respectū reale. t̄n tene respectū rōnis. sed relatio d̄nātie p̄prie extēdit se ad respectū rōnis. **Un̄** d̄na est inter respectū reale z rōnis. qz respectus realis subiectat in fundamēto reali qd̄ ipsum fundat. s̄ relatio rōnis nō fundat in suo fundamēto s̄ in intellectu q̄ ipsam effectiue causat

Qr. Quare aliq̄ d̄na d̄ p̄pria. **Dm** qz ideo. q̄a p̄ aliquā ratiōem accedit ad eā q̄ est magis p̄pria. qz licet ipsa nō sit de eētia ei⁹ in quo est z qd̄ differre facit. h̄z t̄n causam in eētia libz ipsi⁹ siue sine eētia libz rōplexionis siue eētia libz p̄prie ipsius subiecti. **Et** per subiectū nedū debet intelligi spēs sed etiā indiuiduū. vel pars indiuidui in qua est tale accidēs. sicut similitas est in naso. z claudicatio in tibia.

Ar. D̄nātia z p̄prie ex opposito distinguunt. s̄ vni nō p̄t alterz determinare. **Un̄** p̄bat. qz sunt p̄ dicabilia distincta. **Dm** qz d̄na nō d̄ p̄pria a p̄prio qd̄ est quartū p̄dicabile. sed a p̄prietate determinati subiecti qd̄ p̄ ipsam est distinguibile siue sit spēs siue indiuiduū siue pars siue totū. **Quia** t̄n p̄prie p̄dicabile p̄t dici d̄na p̄pria. ideo aliter d̄m est qz accūs inseparabile p̄t tripl̄r considerari. vno mō p̄ p̄prietate ad subiectū cui inheret et qd̄ disponit vel q̄lificat. z sic fundat sup̄ ipsum intētio accidētis. **Alio** mō p̄siderat inquantū subiectus dispositū facit differre ab alio qd̄ tale accidēs nō p̄cipat. z sic sup̄ ipsum fundat intētio d̄nātie. **Tercio** p̄siderat inquantū p̄prie ad vni subiectū qd̄ p̄ se determinat sic qz nō aliu d̄. z sic in eo fundatur intentio p̄prie

Notandū **Qz** d̄na p̄pria facit solū alteratū. i. diuersitatē accūtale. qz facit differre p̄ accūs inseparabile. **Et** q̄n d̄. risibile est d̄na p̄pria. z t̄n facit aliud. qz facit spēm cui inest differre eētia libz ab illa cui nō inest. **Discedū** licet p̄prie reperiat in specie essentialiter diuersa ab alia specie tamē illius diuersitatis eētia libz p̄prie nō est causa. sed substātia libz differētia z p̄prie est t̄n signū.

3a acceptio d̄nātie
Et ei⁹ in p̄prio z p̄pria
libz.

Magis p̄prie autē differre alterū ab altero
Qz quādo specifica d̄na differit. quēadmodū bō

Predicabiliū

ab equo specifica d̄na differit rōnali qualitate.

Qz hic ostēdit q̄ sit d̄na magis p̄pria. et diuidit̄ in duo. q̄a p̄mo facit hoc. z sc̄do p̄par istas tres acceptiōes d̄nātie ad inuicē. sc̄dm̄ ibi. **Ult̄** igit̄. **Quo** ad p̄mū d̄. qz magis p̄prie d̄ alterū ab altero differre q̄n differit ab altero specifica z subali d̄na. sicut hō differit ab eō specifica d̄na que ē eētia libz q̄litas hōis q̄ rōnalis d̄. **Hec** autē d̄na licet sit suba h̄z t̄n q̄litas modū inquantū est potētie generis p̄fectiua terminatiua p̄fusionis eiusdē. vt inq̄t **Auicē**. et solū isto vltimo mō d̄na est p̄dicabile ab alijs distinctum

Qr. Quare aliq̄ d̄na vocat magis p̄pria. **Dm** qz d̄ magis p̄pria p̄ p̄prietatem ad d̄am cōem vel p̄pria a q̄bus differit z aliquid supad d̄t. nō em̄ est cōis cū nō sit in vsu cōiter loquētiū sc̄z vulgarū. neqz facit t̄n differre accūtaliter. sed facit differre eētia libz. q̄re magis p̄pria d̄na d̄. **Et** h̄z tria noia. qz d̄ d̄nātia. specifica z forma. p̄mo d̄ forma. qz sumit a forma rei. sicut rōnale sumitur ab aia rōnali. vel etiā d̄ forma inquantū est informas z subam faciēs. **Sed** d̄ specifica inquantū informatū z p̄stitutiū p̄ ipsam ad certuz gradū z spēm entis determinat. **Et** d̄ d̄na inquantū informatū p̄stitutiū z determinatū per ipsam differre facit ab alio cui non conuenit.

Ar. **Actū** z **sensitiuū** sunt d̄nātie magis p̄prie. et t̄n nō sunt specificē sed genericē. **Dm** qz specifi cū cap̄it hic cōiter p̄ om̄i p̄stitutiue spēm talis fuerit spēsissima siue subalterna. z nō cap̄it hic vt distinguat cōtra genericū. z isto modo etiā animatū z sensitiuū specificē differētie nuncupantur.

Aliter ergo ois d̄na facit alteratūz cuiuslibet adueniens. sed ea que est cōiter z proprie alteratū facit solū. illa autē que ē magis p̄prie aliud

Qz hic p̄par p̄dictas tres acceptiōes ad inuicē dicens. qz vlt̄ ois d̄na facit alteratū cuiuslibet adueniens. sed in hoc est diuersitas qz d̄na cōis z p̄pria facit alteratū t̄n. d̄na p̄o magis p̄pria facit aliud in substantia

Notandū. **Qz** ista tria relatiua alter alius z aliud p̄ueniūt z differunt. cōueniūt qz dicūt diuersitatē. sed differunt qz alter d̄ diuersitatē accūtale z p̄t esse alteritas eiusdē ad seipm̄ successiue. qz dicim⁹ soztes sedēs est alter a seipso sc̄tē. **Sed** alius d̄ diuersitatē suppositiue. z sic d̄ soztes est alius a platone. z etiā in diuinis locū h̄z. qz dicim⁹ pater est alius a filio. qz ibi est pluralitas p̄sonaz. **Aliud** vero d̄ diuersitatē essentialē. z sic dicim⁹ qz hō est aliud ab asino. eo qz diuersas eētia libz h̄nt. **Et** fm̄ hęc tria reperit̄ triplex distinctio vel diuersitas q̄ p̄ illa tria relatiua expr̄mit̄. vna est distinctio essentialis q̄ fit p̄ intrinseca q̄d̄ditatis seu essentialis sicut est distinctio diuersaz spēs p̄ formas suas. vel etiaz indiuiduoz diuersaz spēs. z hęc distinctio expr̄mit̄ p̄ hoc relatiuū aliud. qd̄ fm̄ **Alanū** est relatiuū diuersitatis substātie z eētia libz. qz neutriū genus corrūdet indifferētie eētia libz. **Alia** est distinctio suppositiue q̄ fit p̄ extrinseca essentialis vel nature. qz p̄ marciā signatā q̄ritate saltē in marciā libz. ita t̄n qz sine talibz natura nō subsistit. z expr̄mit̄ per hoc relatiuū alius. **Tercia** distinctio est accūtalis que fit p̄ extrinseca essentialis q̄ nō solū sunt extra rōem eius. s̄ etiaz extra genus nature. qz sine illis natura potest esse substā

Quia d̄nātie d̄nātie.

rens et significatur nobis per hoc relatiuū alterum.

Ar. Alius est relatiuū diuersitatis substantiæ fm De
trū hy spanū. s. s. fortes nō est diuersus in substantiā
a platone. q̄ nō est alius ab ipso. Dinos pbaf. quia
substantiā et essentia idē sunt. s. s. indiuidua eiusdē spēt eam
dem essentia cōicant. Dōm q̄ substantia capif duplt
fm p hm. Ino metaphysice. vno mō. p q̄ dditare quā s̄
gnificat definitio fm q̄ dicim⁹ q̄ definitio significat sub/
stantiā rei. et sic fortes et plato pueniūt in substantia. Alio
mō capif substantia p subiecto vel supposito qd̄ subsistit
in genere substantiæ et isto mō capitur qm̄ d̄ q̄ ali⁹ sit rela
tiuū substantiæ diuersitatis. Et est sile de noie hypostasis
qd̄ vno mō capif pro plona subsistente. et alio modo pro
vsa siue essentia

**Differētiarū ergo aliē quidē alteratū faciunt
aliē vero aliud. ille q̄dem que faciūt aliud speci
fice vocātur. ille vero q̄ alteratū simplicitē diffe
rentiē. aiali em̄ differētia adueniēs rationalis
aliud facit et speciē animalis facit. illa vero que
est mouendi alteratū solū a q̄scēte facit. Qua
re bec quidē aliud illa vero alteratū solū facit.
Scdm̄ igit̄ aliud faciētes diuisiones sūt a ge
nerib⁹ in species et definitōnes assignātur que
sunt ex genere et huiusmodi differētis. Secū
dum autē eas q̄ solū alteratum faciūt alteratō so
la consistit et aliquo mō se habēdi pmutatōes**

**Ista est scda ps pncipalis hui⁹ capli in q̄ ponit di
uisiones differētiē. Et diuidit in q̄nc̄ pres fm q̄ q̄nc̄
ponit diuisiones. et pmo ponit p̄mā diuisionē. Dicit q̄
differētiarū q̄dam faciūt alteratū. i. diuersitātē accidē
taliē. et quēdā faciūt aliud. i. diuersitātē centriālē. et istud
p̄ exemplariter. q̄ rōnale adueniēs aiali facit aliud. quia
spēm aialis p̄stituit vt hoim. sed mouere vel q̄scere ad
ueniēs aiali facit solū alteratū. q̄ animal q̄scens a mori
solum differt accidētaliē ab alio vel a seipso p̄us mori.
Et potest inter ista duo mēbra ex textu trahi duplex dif
ferētia. p̄ma q̄ ille differētiē q̄ faciūt aliud vocātur spe
cifice. i. p̄stiuētes spēm. ille vero q̄ faciūt alteratū vocant̄
differētiē simplr. Scda differētia. q̄ fm differētiās q̄ fa
ciūt aliud sūt diuisiones genēz in spēs et etiāz fm ipsas
assignātur definitōes q̄ assignātur p̄ specificas d̄as. sed
fm̄ illas d̄as q̄ solū faciūt alteratū nō sūt definitōes
sed sola alteratio cōiter dicta q̄ p̄sistit in h̄ q̄ aliqd̄ se ha
bet aliquo mō fm̄ pmutatōnes quascūq̄ fm̄ aliq̄ mō
dum habendi. s. qualitātē et q̄ritatē et q̄ in q̄libet genere
accidētis fieri possunt. Et p̄ hoc solū instantia alteratō
solum est in tertia speciē qualitatis. q̄ solum fm̄ illas q̄li
tates dicitur vñū differre ab alio cōiter et p̄prie**

Querit. Quare differētiē faciētes alteratū
vocātur simplr differētiē. cū tñ sunt ac
cidentia Dōm q̄ vocātur simplr differētiē nō ex eo q̄
sunt pfecte differētiē. p̄t simplr distinguit̄ p̄ra fm̄ quid
sed dicitur simplr differētiē vt simplr valet tñ sicut sine

addito. vel sine aliqua determinatōne p̄rahēte ipsas ad
pfectā ratiōne differētiē q̄ mō differētiē magis p̄prie dis
citur differētiē specificē. et sicut ens in pōnā d̄ ens sim
pliciter q̄si sine determinatōne p̄rahēte ipsum ad cer
tum gradū entis. sic etiā differētia cōis et p̄prie dicitur
simplr d̄ne. p̄pter priuationem additionis perfectiue.

Ar. Omnis differētia facit alteratū. q̄ nō est aliqua
differētia faciētes aliud. Nū pbaf p̄ Por. in
textu precedētī vbi d̄t q̄ vlt̄ omis differētia alteratū fa
cit Dōm q̄ alteratū capif duplt. vno mō cōiter p̄ qua
cūq̄ diuersitate siue essentiali siue accidentalī et sic omnis
differētia facit alteratū cuiuslibet adueniēs. Alio mō capit̄
tur p̄prie vt solū dicit diuersitātē accidentālem in q̄tuz sc̄z
descendit ab illo relatiuo alter qd̄ est relatiuū diuersitatis
accidentis. et hoc vltimo modo capitur h̄ic et distinguit̄
tur contra aliud

Ar. Omnis differētia faciēs aliud etiā facit alteratū
ergo illa mēbra coincidūt. Nū pbaf. q̄ ad diuersitates
essentialē seq̄tur diuersitas accidentalis Dōm q̄ diffe
renter differētia cōis et p̄prie ex vna p̄te et differētia mag
is p̄prie ex alia faciūt alteratū. Nā differētia cōis et p̄
prie faciūt alteratū formalr et imēdiatē. s. d̄nā magis p̄
prie facit alteratū mediātē et effectiue. q̄ ipsa p̄mo. disti
nguit essentialr et ad illā distinctōne seq̄t distinctō accide
talis sicut ex distinctōne causāz seq̄t diuersitas effectiui

**A superiorib⁹ ergo rursus inchoātī dicēdū
est differētiarū alias quidē esse sepabiles alias
vero inseparabiles. moueri em̄ et quiescere et sanū
esse et egrū. et quēcūq̄ his propima sunt separa
bilis sunt. atvero aquilū esse vel symū. vel ratō
nale vel irrationale inseparabilia sunt.**

**Hic Por. ponit scdam diuisionē differētiē Dicens
q̄ inchoādo a superiorib⁹. i. a differētia accepta in sua cōi
tate dicitur q̄ differētiarū quedā sunt sepabiles et q̄das
insepabiles. differētiē sepabiles sunt d̄ne cōes sicut mo
uere quiescere q̄ licet cito sepabilia sunt. tñ multa ad sein
uicem p̄para illis differūt. Id em̄ qd̄ mouetur differt ab
eo qd̄ nō mouet. et id qd̄ quiescit differt ab eo qd̄ nō quies
cit. sanū autē et egrū esse sunt accidētia nō cito sepabilia.
et tamē sepabilia sunt et illis etiā differūt subiecta. vt sanū
a non sano. et egrū a nō egrō. et sic predicta s̄t differē
tiē sepabiles et quēcūq̄ s̄t his p̄prie. Insepabiles ve
ro sunt p̄prie et magis p̄prie sicut aquilū et symū esse q̄ s̄t
accidētia nāsi stantē et manētē causam in naso habentia
Symiras em̄ causat ex nāsi curuitate et medij nāsi deprel
sione. Aquilū vero ad modū rostri causat ex retortōe au
terioris pris nāsi versus os qm̄ medij nāsi eleuat. he autē
causē cū sint de nāsi cōpositōne stātes et p̄manētes s̄t in
naso. q̄re accidētia ex talib⁹ figuris nāsi causata sunt inse
parabilia. q̄ stantē causa p̄ se stat effectus. et similr diffe
rentia magis p̄prie vt rationale inseparabilis est. q̄ habet
causam inseparabiliter in eo cuius est differētia**

Querit. Utz diuisio differētiarū in sepabiles
et in inseparabiles sit bona Dōm q̄
sic. q̄ omnis differētia vel habet cām firmā et stabīlē in eo
qd̄ differre facit. et sic ē differētia inseparabilis. aut h̄z cām

2a diuisio d̄re.

ali qualitate.
indit inoo. q̄
prios vine ad
fr. q̄ magis p̄
b altero p̄prie
ficia d̄na que ē
re d̄na licet sic
generi p̄prie
tē. et solū ito
cum
cia. Dōm
d̄nā cōem
ō em̄ cōis
teq̄ facit tñ
tr. q̄re magis
teq̄ica et for
rōnale sumi
informās et
atū et p̄stia
mīnā. Et
atū per ip̄
p̄prie et tñ
m q̄ specifi
ralis fuerit
d̄stinguit cō
itūū specifi
s cuiuslibet
p̄prie alie
etie aliud
dicens. q̄
in hoc est
m. d̄na p̄
na alteratū
et differēti
alter et d̄
l̄ipm̄ fact
stāte. Sed
s est aliud a
tr est aliud
de diuersi
so. eo q̄ d̄
p̄prie d̄stia
vna est d̄
cu essentia
s. vel etie
p̄mū p̄ d̄
p̄stia s̄t
d̄stia s̄t
inseparabil
atū et d̄
et p̄prie
atū et d̄
s̄t h̄z cām
etie aliud

Quāq̄ diuisiones d̄ntie
prima

Questiones

mobilem et cito transentem. et sic est dicitur separabilis quod potest separari re et ratione ab eo quod differre facit

Ar. Accidens diuiditur in separabile et inseparabile. ergo differre non potest sic diuidi. dicitur probatur. quia diuersorum generum et non subalternatum posito sunt diuersi se ipse et differentie. Hinc patet ex capitulo de accidente.

Dm. quod differenti ratione separabile et inseparabile attribuitur differre et accidentibus. Nam dicitur dicuntur separabiles vel inseparabiles in quantum distinguuntur separabiliter vel inseparabiliter. si accidentia dicuntur separabilia et inseparabilia propter mobilem vel firmam inherenciam

Ar. Illud quod separatur ab aliquo non facit ipsum differre ab alio. si omnis dicitur facit differre unum ab alio. ut patet ex nomine. si nulla est dicitur separabilis. Maior probatur. quod illud quod debet facere differre debet inesse huic quod differre facit. **Dm.** quod male concluditur. si deberet sic concludi. ergo nulla dicitur est separata. quod differentie separabiles quodammodo insunt faciente differre sua subiecta. vnde non repugnat aliquid inesse et tamen separabile esse. et ergo bene dicitur est quod differentia quedam sunt separabiles et quedam inseparabiles. si non est dicitur quod quedam sunt separate et quedam inseparate. quod hoc quod separatum est ab aliquo non facit ipsum differre positum sed solum privatim. Est tamen considerandum quod differre se habet ad inseparabilem dicitur magis. quod dicitur magis. pro dicitur inseparabilis contradictorie. eo quod nullo modo separari potest neque re neque ratione. quod ipsa est pars definitionis. sed definitio nunquam separatur a suo definito. Sed dicitur magis licet non separatur re est tamen separabilis ratione. intellectione sicut est proprium accidens speciei vel individui. differre tamen quod species intelligitur quidem potest. sine proprio suo. sed non sub opposito proprio. ut sibi gratia possumus intelligere hominem non intelligendo risibile. si non possumus intelligere quod homo sit non risibile. si individuum potest intelligi sine eius accidente. proprio et etiam sub opposita forma sicut corpus potest intelligi esse albus et ethiops nites candore absque repugnancia essentialium ipsi corpori cuius candore ponitur. Et his igitur patet quod dicitur compositum est separabilis re et ratione. si differentia propria est separabilis ratione tamen. dicitur vero magis propria neque re neque ratione aut intellectu separabilis est

Inseparabilium autem alie quod dicitur sunt per se. alie vero per accidentem. nam rationale per se inest homini et mortale et discipline esse perceptibile. Auero aquilum esse vel symmum secundum accidens et non per se. Ille ergo qui per se est in substantie ratione accipiuntur et faciunt aliud. ille vero qui secundum accidens nec in substantie ratione accipiuntur nec faciunt aliud sed alteratum.

Ar. Sic ponitur tertia diuisione que est subdivisio vniuersalis in membris diuisionis. Et diuiditur in duo. nam primo facit hoc. secundo ponitur differentia membrorum diuisionis. secundum ibi (Ille ergo) dicens primo quod differentia inseparabilium duo sunt modi. quod quedam sunt per se quedam vero per accidentem. per se sunt dicitur magis proprie sicut rationale mortale et susceptiuum discipline. quod per se insunt homini. si risibile aquilum et symmum sunt dicitur per accidentem. quod non per se insunt suis subiectis. Et differre tamen ista duo membra dupliciter. Primo. quod ille dicitur qui sunt per se recipiuntur in definitione substantie. ille vero qui sunt per accidentem non recipiuntur in definitione substantie. Secundo

Predicabiliu

differunt. quod differentie per se faciunt aliud. differentie vero per accidens non faciunt aliud sed alteratum. id est diuersitatem accidentalem.

Ar. Secundum primum primo posteriorum proprium predicat de specie per se. ergo non per accidentem. **Dm.** quod Porphyrius hic accipit per se per primo modo per se quo modo illud dicitur per se quod intrinsece constituit alterum et est de eius essentia. et sic illa non est per se. homo est risibilis. sed quod per primo posteriorum de illam vel similem esse per se accipit per se pro secundo modo per se. put illud quod est de essentia vel alteri coessentiali dicitur per se sibi conuenire. et sic proprium quod oritur a principijs essentialibus speciei dicitur per se predicari de specie.

Quarta diuio

Et ille quidem que per se sunt non suscipiunt magis et minus. ille vero qui per accidentem sunt vel si inseparabiles sunt intentione et remissione. Nam neque genus magis et minus predicat de eo cuius est genus. neque generis differentie. secundum quas diuiditur ipse enim sunt qui uniuscuiusque ratione complent. esse autem uniuscuiusque unum et idem neque intentione neque remissionem suscipiens est. Aquilum autem esse vel symmum vel coloratum aliquo modo intenditur et remittitur.

Ar. Hic ponitur quarta diuisione que explicat quales proprie tates dicitur per se et per accidentem. Dicitur quod dicitur quod per se non suscipiunt magis et minus. si ille qui sunt per accidentem sive sint separabiles sive inseparabiles suscipiunt magis et minus sive intentione et remissione. primo probatur. quod dicitur per se diuiditur genus si hoc non dicitur secundum magis et minus. si nec dicitur. quia ille cum genere complent definitionem sive rationem uniuscuiusque rei. esse autem cuiuslibet unum et idem est neque intentione neque remissione recipiens. Aquilum vero esse symmum esse et coloratum aliquo modo intenditur et remittitur. Ex quo patet sumitur talis diuisione. differentia quedam suscipiunt magis et minus ut dicitur compositum et proprie. et quedam non suscipiunt magis et minus ut sunt dicitur magis proprie. Et ratio diuisionis est quod omnis dicitur vel sumitur a forma substantiali que caret contrario cui per se misceri posset. et sic non suscipit magis et minus. aut sumitur a forma accidentalibus que habet proprium vel saltem diuersam comparationem ad subiectum. et sic suscipit magis et minus.

Ar. Rationale est dicitur per se et magis proprie et tamen suscipit magis et minus. ergo contra textum. Hinc probatur. quod unus homo dicitur altero rationale. Et confirmatur quod secundum Gilbertum portitanum animal est animatum planta. rationale irrationali. sed animatum et rationale sunt dicitur. **Dm.** quod rationale vel dicitur similes accipit dupliciter. vno modo in ratione forme ut se est esse proprie et substantie constitutus. et sic non suscipit magis neque minus. Alio modo capitur per operationem cuius illa forma est principium sicut rationale sumitur per rationari. et sic iterum accipit dupliciter. vno modo ut habet operationem ad formam a qua procedit. et sic iterum non intendit neque remittit. si equaliter principatur ab omnibus a quibus principatur. Alio modo capitur in quantum principatur ad subiectum in quo existit cuius est actio vel operatio. et tunc bene suscipit magis et minus. quod potest esse quod in subiecto sunt disponentes que

3a diuio dicitur

actionē forme p̄mouēt vel impedīt. z sic d̄ in Echycis q̄
aliq̄ hoies s̄ arborē siue terestiales nō v̄cētēs rōne. Alij
vero s̄ d̄m̄i q̄ maxime rōne v̄tūt. Ad p̄firmationes
d̄m̄i q̄ dicit̄ Siluerti v̄z est q̄n̄ refert̄ ad actus z opa
tiones q̄ plures sunt in aīalib̄ q̄ plantis z adhuc plures
in homine q̄ in brutis.

Ad Proprie passionē s̄ d̄m̄e p̄ accidēs z t̄n̄ non
suscipiūt magis z min⁹. Secūda p̄s̄ assumpti p̄bat p̄ Por
phiriū in de cōtactib̄ dicentē q̄ genus z p̄p̄tū in hoc cō
ueniūt q̄ eq̄līter p̄cipiāt ab omib̄ his de q̄b̄ p̄dicā
tur sicut s̄ores z p̄lato eq̄līter s̄ r̄sibiles z h̄d̄ z alius
eq̄līter s̄ aīalia. Et p̄firmat̄ q̄ q̄cūq̄ p̄cipiāt aliqd̄ cō
mune eq̄līter etiā p̄cipiāt eq̄līter q̄d̄ ē illud cōe p̄sequēs
s̄ indiuidua eq̄līter p̄cipiāt sp̄m̄. q̄ eq̄līter p̄cipiāt p̄
p̄p̄tū sp̄m̄. D̄m̄ q̄ p̄p̄tū accipit̄ dupl̄. vno in ordine
ad p̄ncipia sp̄m̄ ex q̄b̄ fluit. z sic non suscipit̄ magis neq̄
minus. z h̄ vult Por. in loco allegato. Alio cap̄ in ordi
ne ad subiectū z v̄t̄ d̄t̄ aptitudinē p̄p̄nquā ad actus. z sic
p̄t̄ suscipere magis z minus. z h̄ innuit p̄p̄phiriū in p̄nci
p̄t̄u. Vel d̄m̄ cū Zūcena q̄ dupl̄ ē int̄ctio z remissio
s̄ q̄d̄ā est s̄m̄ maiorē vel minorē p̄trarij admixtionē. z
talis ē in qualitatib̄ de tertiā specie q̄ habent p̄traria q̄b̄
p̄miseri p̄t̄. z sic p̄p̄e passionē non suscipiūt magis z
minus. Alia ē int̄ctio z remissio q̄ non causat̄ a contrario
sed a diuersa dispositione vel habitudine ad subiectū. z
sic p̄p̄rium suscipit̄ magis et minus.

Lū ergo tres sp̄s̄ d̄m̄e p̄siderēt̄ur z cū hec
quidē sunt sepabiles. alie vero inseparabiles. z
rursus inseparabiliū cū he q̄d̄ē sunt p̄ se. ille vero p̄
accidēs. rursus eaz̄ q̄ p̄ se sunt. alie sunt s̄m̄ q̄s̄
diuidim⁹ genera in sp̄s̄. Alie vero s̄m̄ q̄s̄ ea q̄
diuisa sunt specificāt̄ur. vt cū p̄ se oēs d̄m̄e sunt
h̄m̄ōi aīati z ināiati sensibilis z insensibilis ratō
nalis z irrationalis. mortalis z imortalis. ea q̄/
des̄ q̄ est aīati z sensibilis d̄m̄a. p̄stitutua ē sub
st̄antie aīalis. ē em̄ aīal substantia aīata sensibilis
ea vero q̄ ē mortalis z imortalis d̄m̄a z rōnalis
et irrōnalis diuisiue sunt aīalis d̄m̄e. p̄ eas em̄
ḡn̄a z sp̄s̄ diuidim⁹. S̄z hec q̄dem q̄ diuisi
ue sunt d̄m̄e genēz p̄pletine sunt z constitutiue
sp̄z̄. diuidit̄ em̄ aīal rōnali z irrōnali d̄m̄a et
rursus mortali z imortali d̄m̄a. S̄z ea q̄ ē rōna
lis d̄m̄a z mortalis p̄stitutue s̄ hoīs. rōnalis
vero z imortalis dei. Ille vero q̄ s̄ irrōnalis z
mortalis irrōnaliū aīaliū. Sic etiā z supreme
sube cū diuisiua s̄it̄ aīati z ināiati differentia. z
sensibilis et insensibilis aīata et sensibilis p̄gre
gate ad substantiā aīal p̄fecerūt. Qm̄ ḡ eedē alio

modo quidē accepte sunt p̄stitutine. alio mo/
do aut̄ diuisiue specificē oēs vocāt̄ur. Et his
maxime opus est ad diuisiones genēz et ad de
finitiones speciez. sed non his que s̄m̄ accidēs
insepabiles sunt. nec magis his q̄ s̄ sepabiles

Ad Porphiriū resumendo q̄dam sup̄ius dicta
sup̄ addidit̄ quintā diuisionē. Dicens p̄mo. cū tres modi
speciez d̄m̄e vt dicit̄ est p̄siderent̄. s̄ cōis p̄p̄e z magis
p̄p̄e. z adhuc cū q̄dam sint sepabiles q̄dam inseparabiles
p̄pter rōem ante habitā. z rursus cū inseparabiliū diff̄rē
tia z q̄dam sunt per se. q̄dam vero per accidēs. s̄p̄erent̄
alia diuisio illaz differentiaz q̄ per se sunt si p̄parem⁹
eas ad ea quoz sunt differentie. q̄ q̄d̄ā s̄ diuisiue genēz.
vt sunt ille s̄m̄ quas diuidūt̄ genera in sp̄s̄. potest acē
et nō essentiam generis diuidētēs. Alie vero s̄ constitu
tiue speciez. vt sunt tales s̄m̄ quas ea q̄ p̄ diuisione gene
rū accepta sunt specificāt̄ur. Et hoc p̄z̄ exēpl̄ariter. q̄z ani
marū z ināiatum diuidūt̄ corpus s̄ sensibilē z insensibilē
le diuidūt̄ corpus aīatum. rationale z irrōnale diuidunt̄
animal. Mortale vero et imortale diuidūt̄ animal ratio
nale s̄m̄ Stoycos. z iste eedē d̄m̄e s̄ p̄stitutine s̄it̄ ani
marū sensibilē est d̄m̄a p̄stitutua animalis. est em̄ aīal p̄
definitionē substantia animata sensibilis. planta aut̄ sub
stantia animata insensibilis. lapis aut̄ substantia ināiata
insensibilis. Et quia dicit̄ est q̄ sunt eedē differentie
diuisiue z constitutiue. ideo possēt̄ aliq̄s inferre dictam
diuisionē nō esse bonam. eo q̄ nō datur p̄ opposita. s̄ p̄z̄
phiriū hoc remouet̄ ibi. (Sed hec q̄dem) Dicens q̄ s̄
habent respectu diuersoz. q̄z iste d̄m̄e p̄ sui oppositionēz
dicit̄ur diuisiue genēz z dicit̄ur constitutiue specierum
quando vna eaz̄ accipitur vt p̄pletum potentie gen
neris adueniēs. cū em̄ ex potētia z actu p̄positū p̄pletū
s̄it̄ et p̄fectum species p̄stitutua dicit̄ur ex quib̄ omnib̄ p̄z̄
q̄ eedē differētē alio z alio mō sumptē s̄ diuisiue z con
stitutiue. Et om̄s tales vocāt̄ur specificē. quia cūz
suis generib̄ iuncte faciūt̄ species vel subalternas vel spe
cialissimas. Tunc ibi. (Et his maxime) ex diuisionib̄
bus supra positis eligit̄ differentia h̄c int̄ctiā. dicens q̄
his differentij inseparabilib̄ p̄ se diuisiuis z constitutiuis
maxime opus ē ad diuisionē genēz. quib̄ in suas potē
stares p̄iales diuidūt̄ur z etiā viles sunt ad speciez de
finitiones. quia om̄es tales a p̄tima vsq̄ ad vltimā collī
gūt̄ur ad speciet̄ plenā definitionē. differentij vero p̄ acci
dens inseparabilib̄ z multo magis sepabilib̄ non v̄tūt̄ur
ad illa. z ergo de hac int̄ctiōne soluz sunt ille que per se
sunt z substantiales.

Querit̄. Vt p̄ eadē sit differentia diuisiua gen
neris z p̄stitutua speciei. D̄m̄ q̄
sic z hoc p̄bat̄ur dupl̄. p̄mo inductiue in singulis. quia
hec differentia rationale cū sibi opposita s̄z irrōnale dis
uidit̄ hoc gen⁹ animal. dicendo aīaliū aliud rationale. ali
ud irrōnale. z hec differentia q̄ est rationale addita generi
constituit̄ hanc speciem que est homo. quia homo s̄m̄ su
am definitionē est animal rationale. z ita s̄it̄ est in ali
is. Secūdo. p̄bat̄ur. q̄z si esset̄ alia differentia diuidēs ge
nus z alia speciem constitūēs tunc species cōstitutua non
includeret̄ p̄rem potēstatis generis. q̄d̄ t̄n̄ necessariuz est
dicere. Et est ibi p̄siderandū q̄ differentia p̄m̄is s̄m̄ na

Quinta diuisio
ultima d̄m̄e.

differētia ve
rarum d̄ d̄i
p̄dicat̄ de
d̄m̄ q̄ Por
uo modo d̄
est de cas
sed q̄ p̄s
p̄ accipit̄ q̄
essentia vel
z sic p̄p̄tūz
accipit̄ p̄ se
p̄p̄tū ma
vel si in
e. Nam
o casus
quas di
uisionē cō
neq̄ in
z. Ad h̄
uo mo
ad p̄p̄e
s̄m̄o s̄it̄
in loco
ve int̄cti
d̄m̄a q̄d̄
quia ille
s̄cūlūz
s̄ neq̄ re
colorati
sumit̄
z minus
z min⁹
mis d̄m̄a
z cū p̄p̄
ue sumit̄
z cōpara
s̄ s̄it̄
s̄ p̄p̄
s̄m̄o
z rōnali
d̄m̄ q̄ ra
in rōnal
z sic
rōna d̄
s̄it̄
z p̄p̄
s̄it̄
s̄o lib
s̄it̄
s̄it̄

Questiones

nam diuidit genus q̄ p̄stituat sp̄m. q̄ non potest in-
telligi q̄ p̄stituat specie nisi iā exierit generis potestate p̄
diuisione potestatis generis a quo magis sumptū est no-
men differentie prout est vni de quinq̄ predicabilibus
vt infra magis declarabitur

Ar. Opposita nō possunt vni uenire. s̄ diuidere et
cōstituere s̄ opposita. q̄ nō sunt idē in differentia. Vno
pb̄atur q̄ diuisio est causa corrupcionis et p̄stitutio ē cau-
sa generacionis. Dōm q̄ opposita bene possunt vni cō-
uenire respectu diuersoꝝ. s̄ sic ē hic nā rōnale est diuisiū
respectu generis sc̄z aialis. et ē p̄stitutū respectu speciei

Est etiam considerandū q̄ duplex ē diuisio. q̄dam ē in
diuersas res. et in illa diuisione mēbra nō possunt realiter
coincidere vt p̄ vnā p̄ditionē bone diuisionis. Alia est
diuisio eiusdē rei in diuersos eius modos. et in illa mēbra
possunt coincidere s̄m rem sicut p̄us etiā patuit de diuisi-
one v̄s et talis est vltima diuisio differentie. q̄ ē eadē
differentia realit̄ q̄ genus diuidit et speciem p̄stituit. s̄ alia
ratione dicit diuisiua et constitutiua vt patuit

Ar. Gen̄ totū est in qualiter specie. ergo non diuisi-
bitur in species p̄ differentias. p̄ sequentia tenet.
quia si diuideret tunc s̄m vnā p̄tem esset in vna specie et
s̄m aliam p̄tem in alia. Alis pb̄at. quia predicat vt totus
de qualiter specie. ergo etiam vt totū cuiuslibet inest. q̄ p̄
dicari de fundatur sup̄ inesse. Dōm q̄ genus ē in qua-
liter specie s̄m totam essentia q̄ indiuisibilis est. sed non
totaliter vel s̄m totam potestate. et ideo non diuidit s̄m
essentia sed s̄m potestate. Et q̄ dicit differentie p̄tinen-
tur in potestate generis vt de Porphiri. q̄ nō sunt diuisi-
sue potestatis ei. Cōsequentia tenet. q̄ q̄ p̄tinetur in
alio nō diuidit ipsum. Dōm q̄ differentie nō diuidit ges-
nus in p̄tū s̄m in potestate generis. s̄ in p̄tū sunt accepte
p̄ intellectum et reducte de potestate generis

Ar. Differentie sinistri lateris vt in corporeū inas-
niamarū et cerere sunt diuisiue generis et non sunt
cōstitutiuę speciez vt patet in arborē porphiriana. ergo
nō semp̄ eadem differentia ē diuisiua generis et cōstitutiuā
speciei. Dōm q̄ iste differentie vni p̄stituit sp̄s. licet
nomina positiua eaz̄ sint nobis incognita. et ergo etiam
differentie ille significatur nobis nominib; p̄uariis

Querit. Quare differentie magis vocant spes
cū a p̄stitutione q̄ generice a diuisi-
sione. Dōm q̄ ideo. q̄ p̄stituere et diuidere sunt duo
actus differentie cōuenientes sibi quodā ordine sic q̄ vnus
presupponit aliū. et quia p̄stituere ē vltimus actus. ideo ab
illo sumit benoiaō. Et ē aduertēdū q̄ facere differre ma-
gis p̄rie ē effectus sequens ad actus differentie q̄ dicit differē-
tie actus. q̄ ex eo q̄ dicitur ratione oppositis quā h̄z ad aliā
diuidit gen̄ et diuidēdo p̄stituit sp̄m h̄z q̄ facit differre
sp̄m p̄stitutā p̄ ip̄am a sp̄e p̄stituta p̄ oppositā dīnam

Ar. Sensibile ē differentia diuisiua generis. et tñ nō
est p̄stitutiuā sp̄i. q̄ nō om̄s differentia dicit speci-
fica a specie quā constituit. sc̄da pars antecedētis probatur
q̄ constituit genus sc̄z animal. Dōm licet aial non sit
species specialissima. est tamē species subalterna q̄ suffi-
citur ad hoc q̄ differentia p̄stituit ipsum vocet specifi-
ca. Et quando dicitur habemus in cōmuni vsu loquendi
q̄ quedā sunt differentie specificę. et q̄dam generice. Dicē-
dum q̄ tunc differentia dicitur specifica q̄ p̄stituit specie
specialissimā et non subalterna. sed hic dicitur specifica a

Predicabiliū

specie nedum specialissima. sed etiam subalterna.

Querit. Ut genus possit predicari de suis
differentijs diuisiuis dicendo rationa-
le est aial. irrationale est aial. Dōm q̄ nō p̄rie loquen-
do vt dicit p̄hus quarto metaphysice et quarto topicoꝝ.
q̄ s̄m Quicennā gen̄ intelligit sicut ens extra essentia
cuis. eo q̄ p̄ceptus ḡnis ē aliā p̄ceptu dicitur. dicitur notāter. p̄
p̄rie. q̄ si capiat dīa ip̄oprie p̄ sp̄e quā cōstituit. sic gen̄
de ea predicari possit sicut predicatur de specie.

Ar. Omne diuisiū predicat de suis mēbris diuide-
ribus s̄ genus ē diuisiū respectu suaz̄ dīnarū
igit. Dōm q̄ maior ē vlt̄ falsa vt p̄ de diuisione in p̄-
res integrales. possit tñ dici q̄ gen̄ etiā vt genus ē aliq̄
mō predicet de suis differentijs diuisiuis. Et cū querit
qua predicatōne. Dōm s̄m doctorē sanctū in de ente et es-
sentia q̄ p̄dicatōne inordinata. s̄ illa q̄ assimilaf̄ predica-
tionē qua subiectū predicat de sua passione. p̄ter duplices
cōuenientiā hincinde regram. sc̄z ergo vna est inordina-
ta ita et alia. p̄ma p̄ueniētia. q̄ sicut subiectū est extra p̄-
marū intellectū passionis. et passio ē omnino extra intel-
ctum subiecti. ita s̄m genus est extra cōceptū primarium
differentie et contra. differentia est penitus extra conce-
ptum generis. Sc̄da p̄ueniētia ē. quia sicut p̄riū ē quā-
le speciei s̄mens ex eius principijs. ita differentia est quale
generis egrediens ex generis potestate

Ar. P̄hus tertio metaphysice dicit q̄ ens nō est ge-
nus ideo q̄ p̄dicat de suis differentijs diuisi-
uis. q̄ nullū gen̄ p̄t predicari de suis differentijs diuisi-
uis. Dōm q̄ p̄hs nō interimit absolute ens ideo ē ge-
nus q̄ predicat de suis differentijs. sed ideo q̄ p̄dicat de
suis differentijs q̄ dicitur eo q̄ nihil ē q̄ dicitur rōnem entis
subterfugere p̄t. mō nullū gen̄ sic p̄dicat de differentijs
quasi existens de rōne et p̄maro intellectu differentie. q̄a
genus sumit a materia. differentia vero a forma. sed mate-
ria non est de p̄maro conceptu forme

Quas etiā determinātes dicūt differentia est
qua abūdat sp̄s a genere. bō em̄ ab aiali plus
habet rōnale et mortale aial em̄ neq̄ ip̄m nihil
hoꝝ est. Nā vnde habebūt species differenti-
as neq̄ em̄ oppositas habet. nā in eodē simul
habebit opposita. s̄ quēadmodū pb̄at potesta-
te q̄ dē oēs h̄z q̄ sunt sub se differentias. actu ve-
ro nullam. Et sic neq̄ ex his q̄ non sunt aliquid
fit neq̄ opposita circa idem sunt.

Ita est tertia pars huius cap̄. in q̄ Porphiri ponit
definitiones differentie magis p̄rie. Et diuidit in q̄nq̄
pres s̄m q̄ quinq̄ ponit definitiones q̄ p̄tēbūt in p̄ces
su. p̄ma pars sub diuisiū in duas. q̄ p̄mo ponit p̄mā defi-
nitionē. sc̄do mouet dubiū et soluit ip̄m ibi. (Nam vnde)
Quo ad p̄mū dicit q̄ periphrasice determinātes. i. defi-
nientes dīnam dicit. dīna ē q̄ abūdat sp̄s a ḡne. q̄ d̄ pro-
bat exēplariter et inducitur. q̄ hō cū sit sp̄s rōnale abūdat
ab aiali q̄ d̄ gen̄ h̄s differentijs rōnale mortale aial em̄
s̄m q̄ gen̄ ē s̄ue s̄m se acceptū nih̄l hoꝝ ē actu. q̄ si an-
mal s̄m seip̄m cēt rōnale vel mortale tūc nō possit cōtra

P̄ria Quinq̄ de p̄os d̄ntie maḡ p̄rie

hi p illam differentia irrationale. z si fm se esset irrationale nō
 posset trahi p istā dñam rōnale Sed circa h̄ posset
 esse dubiū. vñ spēs habeat illas dñas. qz nō possunt eas
 habere a genere. qz sic eēt in gñe. z opposita essent in eo
 dem qd ē impossibile. nō etiā a nihilo. qz nihil nulli est cā.
 neqz a seipsis. qz nihil ē p̄stitutū sui ipsi. Ad h̄ r̄ndet
 Por. qz spēs illā dñam q̄ a gñe abūdat h̄z a gñe. z opposi
 ta s̄t in eodē fm ponam siue fm potestate. qz fm q̄ peri
 pathetici p̄ ar gen⁹ h̄z ambas differentias p̄tate actu p̄o
 nullā. z sic nō sequitur inconueniēs. s̄ q̄ habeat differentiam
 a nihilo vel q̄ opposita sint in eodem

Ar. Sola spēs definit fm Boecium. s̄z dñā nō est
 spēs. q̄ nō p̄t definiti. Dñm p̄bat. qz spēs z dñā s̄t dis
 tincta p̄dicabilia Dñm q̄ sola spēs definit definitōe
 essentiali capiendo definitiōe p̄tate. tñ multa alia possunt
 definire definitōe acc̄rali z descriptiua z sic etiā eiusdem
 p̄tate p̄tates definitōes descriptiue norificātes diuersas p̄
 p̄tates definiti. z h̄ ponit a Por. qnqz definitōes dñe

Ar. Quis exponat ista p̄ma definitiō dñe Dñm
 q̄ p̄t dupl̄t exponi. vno sic dñā ē qua abūdat
 spēs a genere. i. differentia ē vñ qd ponit in definitiōe spēs
 vltra gen⁹ sicut cū d̄: hō est aīal rōnale. ibi rōnale ē dñā
 hōis z ponit vltra gen⁹ in definitiōe hōis. Secōdo expo
 nit. i. dñā ē q̄ spēs actu z intellectu plura includit q̄z ge
 nus. H̄z spēs includit actu z intellectu omnes dñas q̄ in
 cludūt in suo genere actu z intellectu. et vltra h̄ spēs
 includit actu. z intellectu illā differentia p̄ qua gen⁹ p̄ras
 h̄itur ad esse speciei. Unde aliqd̄ includi in alio actu est
 ipsum ibi includi vt formā essentialē. i. includi essentiali
 liter z formal̄. S̄z aliqd̄ includi intellectu est ipsum in
 cludi canqz illud siue quo nō potest intelligi.

Ar. Ista definitiō puenit alteri. ergo non est bona
 Añs p̄batur. qz puenit p̄prio quo spēs a gñe
 abundat. quia species habet p̄p̄riū z non genus Dñm
 sicut dicitur est q̄ abundare in p̄posito est actu z intellectu
 plus habere. sed p̄p̄riū nō est de intellectu speciei. ergo
 p̄ ipm spēs non abūdat a genere sicut p̄ dñam que vltra
 genus includit in definitiōe quid dicitur a speciei

Ar. Genus plus predicat de plurib⁹ q̄ spēs vt dis
 cetur in de cōmunitatib⁹. ergo nō abūdat specis
 a genere sed magis econtra Dñm q̄ p̄sequētia non
 valet. quia abūdat in p̄posito non ē plus p̄dicari de plu
 rib⁹. sed est plus habere vel includere. spēs ar̄ includit
 vnam differentiam quā genus eo mō nō habet. q̄ p̄ diffe
 rentiam ab eo abūdat dicitur Et qñ replicat Porphy
 rius postea in de cōitibus differentia sexta inter gen⁹ et
 speciem dicit q̄ genus vltra specie abūdat differentijs. er
 go hic inconueniēter dicit opposituz cū hoc videatur im
 plicare. Dicitur q̄ abūdat accipit dupl̄t. vno modo cō
 munit̄ vt est quocūqz mō plus habere. z sic loquit̄ por
 phyrus postea. quia vt sic genus habet duas differentias
 ad minus potestate. Alio mō capitur p̄p̄rie vt sup̄ius de
 finitiō est. z sic in p̄posito species d̄: abūdat in q̄m plus
 continet p̄tinentia actuali. licet genus plus contineat p̄t
 nentia virtuali.

Ar. Genus habet vñā differentiam actu z duas po
 testate ergo abundat differentia a specie. Gener conse
 quentia. quia species habet solum vñā dñam actu z nul
 lam potestatem cū consistat in ar̄bano qñ est sp̄alissima
 Añs p̄batur in exemplo. quia animal est genus. z habet

actu vnam differentiam scz sensibile z duas potestate. scz
 rationale z irrationale Dñm q̄ sensibile non est diffe
 rentia cōstitutiuua animalis neqz actu in animalī includi
 tur in q̄rum genus est. sed in q̄rum species. z ideo aīal in
 q̄rum genus est nullam habet differentiam actu licet po
 testate habeat duas

Ar. Si species abundaret differentia a genere vel il
 lam haberet a se a genere vel a nihilo. sed nulluz
 illoz est dicendū. igitur. Maior ex sufficienti inductiōe
 relinquitur nota. Sed minor. p̄bat inductiue. non a se. qz
 sic idem esset p̄stituens seipsum. neqz a genere vt sufficie
 ter p̄ porphyriū p̄bat. nec etiam a nihilo. quia nihil nulli
 causa esse potest. Dñm q̄ porphyri⁹ illam instātiām
 in textu mouet. z etiam soluit. dicens q̄ species nō habz
 illam dñam a se nec a nihilo sed a gñe. Et ad improba
 tiōe responder. q̄ due differentie opposite sunt in gñere
 potestate nō aīe actu z ex hoc nullū sequitur inconueniēs.
 Et est talis potestas non cause materialis efficientis vel
 finalis. s̄z formalis qz vt beatus Thomas d̄t gen⁹ signifi
 ficat aliquā formā nō tñ determinare illaz vel illam. Est
 tñ vep q̄ vñitas generis assimilā vñitati materie z pos
 testas ei siue potestati. qz sicut potestas materie formabi
 lis est p̄ formā naturalem ad esse p̄fectū z distinctum in
 renaturali sic potestas generis p̄rāhibilis est per diffe
 rentiam perficientem speciem.

Ar. Idē esse in genere z sub gñe. sed differentie
 nō sunt sub genere. q̄ nō s̄t aliquo mō in genere. Dñm
 p̄bat. qz si essent posite sub genere tñc p̄ciparet ipm ges
 nus z sic nō essent simplices qd tñ sup̄ius p̄batur ē.

Dñm q̄ esse in genere z sub genere vno mō idem s̄t
 sed nō omib⁹ modis. Vñ quinqz modis d̄t aliqd̄ esse in
 genere vno mō sicut p̄cipās est in participato. z sic spes
 cies sunt in gñe. z isto mō est idē esse in gñe z sub genere
 Alio mō sicut via ē in genere terminī. z sic mor⁹ est in gñe
 p̄ suū terminū. quia p̄ hunc terminat ad res certoz gene
 rum. Tertio sicut p̄stituens est in p̄stituto. z sic materia
 et forma s̄t in genere substantie. Quarto sicut p̄ncipia a
 quib⁹ fluūt nature generz. z sic vñitas z punctus sunt in
 genere p̄tatis. Quinto aliquid est in genere fm potes
 tatem. z sic differentie sunt in genere

Definiūt autē eam et hoc modo. Differentia est
que de plurib⁹ et differentib⁹ specie in eo quod
quale sit predicatur. rationale em̄ et mortale de
homine predicatur in eo qd quale est homo di
citur. sed nō in eo qd quid est Quid ē em̄ ho
mo interrogatis nobis. cōueniēs est dicere ani
mal. quale autē aīal inquisiti. qm̄ rōnale z moz
gale ē cōueniēter assignamus Rebus em̄ ex
materia et forma cōstantib⁹. vel ad similitudinē
p̄portioneqz materie ac forme cōstitutionez ba
bentibus. quēadmodū statua ex materia est ere
ex forma autē figura sic et homo cōmunis z spe
cialis ex materia quidem similiter p̄portōnabi

2 ad 2o dñe

Questiones

literę consistit ex genere. ex forma autem differētia. totum autē hoc animal rationale mortale homo est quemadmodū illic statua.

¶ Hic ponit scđam definitionē dñe datā de ea in ratione p̄dicabilis. Et diuidit in duo nā p̄mo ponit definitionē. scđo. p̄bat dñam p̄dicari in q̄le. ibi (Quid est em) Dicit p̄mo q̄ logici etiā definiūt dñam hoc mō. dñā est qđ p̄dicat de pluribz sp̄s dñitibz in eo qđ q̄le. sicut rōnale et mortale p̄dicatur de hoīe in quale z nō in eo qđ qđ est. Et hoc p̄bat dupl̄r. p̄mo. q̄ illud p̄dicat in q̄le qđ cōueniēt r̄ndef ad interrogatōnē factā p̄ quale. s̄ sic est de dñā. q̄ cū interrogat a nobis qđ est hō ueniēt respōdetur est aīal. sed interrogatī qualis est homo ueniēt respōdem? est rōnalis mortalis. Scđo. p̄bat idem. qđ differētia in p̄pōne sp̄s h̄bet se p̄ modū forme. s̄ h̄ se p̄ modū qualis. forme em̄ est qualificare. An̄s. p̄bat p̄ sile. q̄ sicut in artificialibz res p̄struit ex materia z forma v̄l ex his q̄ p̄pōtionē h̄bent cū materia z forma sic statua cōponit ex ere tanq̄ ex materia. z figura tanq̄ ex forma sic sp̄s logica p̄ponit ex genere tanq̄ ex materia z ex differētia tanq̄ ex forma. In hoc totuz aīal rōnale ē sicut es z figura ex q̄bz p̄ponit statua. q̄ sic figura determinat et actuat ip̄m es. ita dñā p̄trahit z actuat ip̄sum genus

¶ Querit. Utz ista definitio dñe in rōne p̄dicabilis data sit in om̄ibz ueniēt as signata. Dñm q̄ illa definitio debite intellecta ē sufficiēt s̄ z bona p̄z. q̄z uenit om̄i p̄tento sub definito z facit definitū differre a quolibet alio. naz p̄ hoc qđ d̄r (qđ) intelligit v̄l loco generis. vel etiā intelligit p̄ illud qđ dicit de pluribz. q̄z p̄p̄i v̄l s̄ de pluribz p̄dicari. sed p̄ hoc qđ dicit de pluribz specie differētibz differat a specie. Et p̄ hoc qđ addit (in eo qđ quale) differat a genere qđ p̄dicat in quid. z p̄ hoc etiā differat a p̄p̄io z accidēte. q̄z illa p̄dicatur in quale accidentale. differētia vero in q̄le essentielle qđ est p̄ncipalitus. quia sumitur a forma substantiali. z sic ponitur hic quale

¶ Ar. Om̄e p̄dicabile debet dicere totū esse illi de quo p̄dicat. sed differētia nō dicit totū esse speciei. ergo non est p̄dicabile respectu speciei. V̄mo. p̄batur. quia si sic species posset definiti p̄ dñam absq̄z genere. q̄z ad definitionē sufficit q̄ dicat totum esse definiti. Dñm licet differētia nō dicat totū esse speciei simpl̄r et om̄ibus modis. q̄z sic genus sup̄flueret in definitione speciei. dicit tñ totum esse eius fm̄ illū modum essendi qđ dat esse speciei. z est p̄dicabile respectu speciei. quia dicit totum esse formans z contrahens speciem

¶ Ar. Pars nō p̄dicat de toto fm̄ p̄m quarto rōp̄ p̄ico. s̄z dñā est pars sp̄s. s̄ nō p̄dicat de specie. Dñm q̄ dñā p̄paratur ad duo. vno mō ad gen⁹ qđ cōtrahit. z sic h̄bet ratiōnē pris. Alio mō p̄paratur ad speciem de qua p̄dicat. z sic h̄bet ratiōnē tot⁹ v̄l s̄. Vel dicendū q̄ duplex est pars sicut dictum est de genere

¶ Ar. Bona definitio uenire debet om̄i p̄tēto sub definito. s̄z ista nō est h̄mōi. ergo non est bona. V̄mo. p̄batur. quia non uenit differētie v̄l tme que conuertibilis est cum specie. quia non p̄dicat de pluribz differētibz specie. Dñm q̄ duplex est differētia. vna est que cum aduenit generi constituit speciem subalternā. z

Predicabiliū

illa differētia vocatur generica seu uertibilis cum genere sicut sunt ille dñe que mediant inter genus generallissimū z genus subalternū qđ immediāte ponit supra speciem specialissimā. Alia est differētia qđ cū aduenit generi p̄stituit sp̄m specialissimā sic rationale respectu hominis. Sed hic solum definitur differētia generica qđ sumitur ab actu p̄fectissimo ipsi differētie qđ est diuidere diuisum ad infra z nō ad latus soluz vt facit dñā specificā. ergo etiā p̄fectissime ē dñā. sed nomē p̄ se positū stat. p̄ suo significatio p̄ncipaliori z famosiori. In duo act⁹ conueniūt differētie. p̄mus est diuidere seu facere differre z ab isto actu nomē differētie ē impositū. z p̄mo conuenit differētis generalibz. quia plura faciunt differre. q̄z faciunt differre generaliora abinuicem. Scđo. act⁹ est p̄stituerē. quia dñā cū genere p̄stituit sp̄m z ille actus p̄p̄us uenit specificis differētis. sed nomē dñe vt p̄dicabile est magis sumit ab actu p̄mo qđ scđo. Et quādo replicat q̄ Por. dat exemplū de dñā specificā. ergo videtur qđ ista definitur. Dñm q̄ rationale positum loco exempli fm̄ porphirū non est differētia v̄l tme. quia ipse loquitur fm̄ opinionē Platonis qui posuit aīal rationale genus hominis z deoz. Nam in libro de deo Socratis dicit qđ demones sunt animalia corpore aerea. mente rationalia. tpe eterna. S̄z qđ hoc superius reprobatū est ideo ponēda s̄z alia exempla vt s̄z sensibile corporeū aīalū

¶ Ar. Differētia specificā ē p̄dicabile z nō nisi differētia. ergo definitio dñe debet sibi uenire. Dñm q̄ hoc non oportet. q̄z sufficit qđ definitio cōmunis analogi ueniat p̄ncipaliori significatio fm̄ se totam. z posteriori quo ad aliquas ei⁹ partes. neq̄z pōt dici qđ dñā specificā p̄ncipat sub specie. q̄z h̄bet distinctū modū p̄dicandi qđ p̄ncipaliter distinguit p̄dicabilia. Et iaz quia sic eadē ratiōne dñā generica posset p̄ncipi sub genere. z sic essent tantum quattuor p̄dicabilia

¶ Ar. Illud qđ dicit essentiaz z quidditatem alicui⁹ hoc p̄dicat de eo in qđ. sed dñā d̄r quidditatem speciei. s̄ p̄dicatur in qđ de specie. Dñm quibus dñā fm̄ rem dicat quidditatem z essentiam speciei. nō tamē dicit illam fm̄ modū significandi. q̄z dicit eam p̄ modū forme cui⁹ est qualificare. q̄re etiā in q̄le p̄dicatur nō quiddē accidentale sed essenziale. Pro quo notandū qđ duplex est quale. s̄. essenziale z accidentale. Quale essenziale est illud qđ est de essentia z definitione quidditatiua illius de quo p̄dicat significās p̄ modū forme sicut rationale est q̄le essenziale hoīs. q̄z ponit vt pars formalis in definitione hoīs dicendo. hō est aīal rationale. S̄z quale accidentale ē illud qđ nō est de eēntia ei⁹ de quo p̄dicat. Et est duplex. s̄. speciei qđ sc̄z fluit ex p̄ncipijs essentialibus sp̄s. sicut risibile respectu hoīs. z quale indiuidui qđ fluit ex p̄ncipijs p̄plexionalibus indiuidui. sicut ē accidēs commune vt album nigrum

¶ Ar. P̄hs d̄r. vij. metaph. q̄ oēs pres definitionis s̄z formales. s̄ nulla ps ei⁹ p̄r esse materia. Et p̄firmat q̄z fm̄ Aresto. scđo physicoz pres definitionis reducunt ad gen⁹ cāe formalis. p̄ qđ videt innui qđ materia non ponitur in definitione. Dñm ad abō simul. q̄ licz oēs pres cōpare ad definitū sint forme vel formales. q̄ de ip̄so formaliter z quidditatiue p̄dicant. tñ pres sibi inuicē p̄parare nō s̄z forme. s̄z vt ait Por. gen⁹ in p̄stitutione sp̄s h̄z se vt materia. dñā vero vt forma. Vel si loq̄mur de definitione physica dñm qđ duplex ē materia. s̄. sp̄s sicz carnes z ossa

in cōi. z talis est etiā formalis. qz ipsa in cōi accepta cōica bilis ē sicut forma. Alia ē materia indiuidui vt he carnes hec ossa. z vocat materia signata existēs omīno irrecepti bilis. z illa nō ingreditur definitionē speciei

Ar. Phs scdo de aia noiāt formā qd qd ē eē rei. i. definitionē nō ar materiā Dōm q forma dī qd qd est esse rei nō qm materia pcurat. s. ideo quia forma ē pncipi palioz ps z pletina definitionis. nihilomin⁹ tū materia ponitur in definitione sub stātie sensibilis tan q̄ ad essen tiam eius prinēs fm mentem doctoris sancti.

Ar. Es z figura in statua reallr distinguūt. sed ge nus z dñā nō reallr distinguūt in spē. s. ista p parō por phirij ē falsa. Dñmz pbat. qz gen⁹ spēs dñā in eodez di cū eandē cēntiā vt hz doctor in plerisqz locis Dōm q non est p oia sile de gñe z dñā respectu spēi et vna pre z de ere z figura respectu statue ex pre alia. s. est sile in isto. qz sicut es in statua ē in potentia ad figuratū esse z figurā terminat illā potētiā. ita gen⁹ est in poñā ad spēm z p dñā illa potentia terminat. sed in alio est dissimile

Ar. Describūt at hmoi dñā hoc mō. dñā est qd aprū natū ē diuidere ea q̄ sub eo dē gñe sunt. rōnale em̄ z irrōnale hoiem et equū q̄ sub eo dem genere sunt vt qd est aial diuidunt.

Hic ponit tertiā definitionē dñe. z cū h declarat eaz in exēplis. Dices qz peripatetici describunt dñā ista mō. dñā ē qd aprū natū ē diuidere ea q̄ sub eodē gñe s. vt rōnale z irrōnale diuidūt hoiem z equū q̄ sunt species eius dē gñis. s. aialis. Et vtr̄ Por. illo noie puatiuo irrō nale loco dñe opposite ppter cām pns dictā z dat intelli gere dñā posituā q̄ p̄ dici bzualitas. eo qz bzurū con stituit. vñ si nō esset aliqd aial ab hoiē z equo z hñnibz le cēt dñā cēntialis p̄stituta equi tūc aial diuidere per rōnale z hñnibile noiādo vtrāqz differentiam positue

Querif. Quare Por. in ista definitionē vtr̄ ap tritudine cū tñ in alijs sp̄it vsus actu Dōm qz ideo qz actualis diuisio accidit dñe z nō cō uenit sibi nisi fm qz ē actualr accepta p̄ intellectū. s. apri tudinalis diuisio ē de cēntiā dñe q̄re p̄ illā definit. Et ē rō definitōnis. qz p̄m⁹ act⁹ dñe q̄ sumit nomē dñe est diuidere gen⁹. z p̄ h qz diuidit gen⁹ cū sua opposita dñā hz sub gñe spēm p̄stituire. z h idē facit sua opposita diffe rentia. ergo illa que sunt sub genere posita sunt per diffe rentiarum diuisionem diuisa et constituta

Notandū. Dicit definitio solet etiā sic po ni. Dñā ē q̄ apra nata diuidere gen⁹ z ea q̄ sub gñe posita s. i. spēs. s. aliter differentie di uidūt gen⁹ z spēs. Gen⁹ em̄ diuidūt. qz potestas generis p̄ ipsas partē. s. diuidūt spēs positas sub genere. qz p̄ di uisione potestatis gñis quā faciūt dñe spēs p̄stituitur. et abinuicem sepantur rōne sue oppositionis.

Ar. Sorres z plato ponūt sub eodē gñe. qz sub aiali. z tñ nō diuidūt oppositis differentijs. qz illas non habēt Dōm qz differentia ē apra nata diuidere ea q̄ pos nūt sub eodē genere positōne formali sicut s. spēs. q̄a suis differentijs diuidūt. i. abinuicē distinguūt. s. sor res z plato solū ponūt sub genere remote et positōne materiali. Et tñ vtz qz sorres z plato etiam abinuicem

distinguūtur suis differentijs. Unde fm alijs differentia substācialis ē triplex. s. indiuidualis quā alij ponūt heccet rarem nos vero materiā signatā. Alia ē specifica vt ratio nale. Tertia est generica vt sensibile. sed hic definitur so

Ar. Illa q̄ sub eodē genere posita s. sunt spēs. sed dñā non ē apra nata diuidere spēs. s. definitō erit falsa. Dñmz pbat. qz spēs ē indiuisibilis z p̄sistēs in arhamo quī ē spēalissima. Etia spēs ē forma. s. forma ē indiuisibū fm Silber. Dōm licz spēs sint indiuisibiles. i. formalkr impribiles. s. tñ diuisibiles. i. distinguibiles. Tñ diuisio spēi ē alteri⁹ rōnis q̄ diuisio generis. qz gen⁹ diuidit. i. p̄ titur rōne ambū sue cōitatis. spēs vero diuidūt rōne oppōnis quā inter se habēt p̄ dñas p̄stitutas Et q̄n dē vna dñā nō ē nata diuidere gen⁹. s. male definit differentia in singulari numero Dōm qz vna differentia cū alia sibi opposita ē nata diuidere gen⁹ z ea q̄ sub genere posita s. et sic debet intelligi definitio

Ar. Accidētia p̄ria s. apra nata diuidere genus z ea q̄ sub gñe posita s. s. ista definitō puenit alijs. Añs pbat. qz rōnabile diuidēs aial distinguūt hoiem ab oibz ali is aialibz Dōm duplex ē diuisio gñis. i. cēntialis z ac cidēntialis. Unde accidēs p̄riū z sūt ipsa accidentia cōia possunt diuidere gen⁹ diuisione accidēntali z ea q̄ sub ge nere ponūt. nō tamē diuisione cēntiali de q̄ h ē ad p̄po sitū. Vel dōm qz p̄ria passio ē solū apra nata distinguē re spēm a posteriori z accidentaliter. non tamen a priori et essentialiter sicut faciunt differentie

Ar. Assignat etiā hoc mō. dñā ē q̄ differūt a se singula. nā fm gen⁹ nō differūt. sum⁹ em̄ aialia nos z irrōnalia. sed additū rōnale separat nos ab illis. Rōnales em̄ sum⁹ nos z dij. sed mortra le appositum disiunct nos ab illis.

Hic ponit Por. q̄rā definitionē dñe q̄ cōuenit sibi fm qz ē actu in spē. z dat dē dñā fm p̄riū ei⁹ effectū q̄ ē fa cere differre spēm quā cōstituit. Dices qz dyalectici etiaz definiūt dñā h mō. dñā est q̄ differūt a se singula. i. sin gule spēs. z h pbat. qz spēs nō differūt fm genera. s. dif ferūt fm dñas. p̄sequētia tenet. qz spēs nihil aliud inclu dit q̄ gen⁹ z dñā. S. añs pbat. qz spēs in genere cōue niūt. nos em̄ sum⁹ aialia sicut z irrōnalia s. aialia. sed ra tionale dñā additū nobis separat nos ab illis aialibz irrōna libus. Et etiā nos z dij sum⁹ rōnales. s. mortale additū nobis separat nos ab illis. z h fm op̄inōne stoycor. q̄ dij xerūt deos eē aialia corpore aerea mente rationalia ipas s. libilia tempore eterna.

Ar. Vtz definitio differentie de qua loq̄tur text⁹ sit bona Dicendū qz sic vt p̄z per p̄ditiones bone defi nitionis. Et p̄t aliudē sic p̄bari. qz illa q̄ sub eodēz genez re ordinātur in ipso nō differūt s. p̄ueniūt. vt dīz in textu. ergo op̄ret qz inter se differāt differentijs illius generis qd inuēs definitio dī. differentia ē q̄ differūt a se singula Et potest definitio illa dupliciter intelligi. vno modo sic. dif ferentia est q̄ differunt a se singula. id est singularia in res spectu vt species. vel singularia simpliciter vt indiuidua que ex consequenti abinuicē differunt differentijs. Or

emplum sicut rationale in homine facit differre singul e iij

collig cum gen
genus genera
repond supra
cū aduena ge
le respiciunt
generica q̄ su
st diuidere di
na specifica.
ostent stat. p
no ac? cen
re differe z
z conuenit
terre. qz ist
re? est p̄sti
ctus p̄ p̄
er vt p̄ica
Et quādo
ngo vide
n loco ex
quia ipse
l rānoma
Socras
a. mente
barū est
cū aialū
ō nō dīf
n pueni
nimo cōf
fm lero
p̄p̄dici
uictū mo
ia Eniaz
n sub ge
alici?
additū
n gñis
nō rā
m p̄ mo
aduarre
noctū
ale esse
litatio il
cur rāo
nāls in
h̄z quz
p̄uicaf.
crealis
idū qd
accidēs
nitione
p̄stomat
redunt
ianon p̄
ois p̄s
ep̄itō
p̄p̄re
p̄tē
mōre
z illa

z ad defo dñe
magi pprie

z ad defo dñe
magi pprie

Questiones

las species brutoz ab hoie z ex psequenti etiaz distinguit omnia in diuidua hois a brutis. Secdo intelligit. differentia est q differit a se singula. i. omnia q differit differentijs differit. Et tuc sumitur differre. pprie. put e quodda minus comune ad diuersum esse z distinguere. sed tamen vt est magis commune ad contrarietatem

Ar. Singula differit a seimic suis pprijs passio/ nibz. q no solu dñia. Anz pbat. qz vniquo dcz singuloz habet suam ppriam passionez q ab altero disti/ guitur. **Q**dm q no differit singula suis pprijs essen/ tialiter de qua differentia hic e ad. ppositu. s. solu accidenta/ liter q tamen est signum distinctionis essentialis.

Ar. Nulla dñia differit a se singula. q illa definitio mala. Anz pbat. qz p rationale no differunt leo et asinus. z sic de alijs. Cosequencia tener p legem subal/ ternaz. qz bn sequitur. Null? ho currit. q ho non currit

Qdm q definitio no debet sic intelligi q vna defmia ta differentia differat omnes spes. sed debz ita intelligi q vnaqueqz species ab alia differt p dñiam qua pstituitur Verbi gratia. ho z asin? differit. no tñ p vna dñiam pos/ situe. sed homo ab asinoz alijs speciebz aialis differt per suam dñiam q est rationale. Et sicut asin? per suam diffe/ rentiam nobis innotat. am differt ab homie z alijs specie/ bus. Et sicut dñm ad argumentu negando psequentiaz quia pmititur fallaci figure dictionis ppter variatione supponis. z q no est sile de illo qd argumentu assumit.

Ar. Singula st? infinita salte q ad nos. s. dñia non facit differre infinita. q no facit differre a se sin/ gula. Anz pbat. qz ad hoc requiritur pgnitio infinitos/ rum q nobis est ipossibilis. primu patet. qz si quis nouerit vnuz oppositoz. noscet z reliquit. si ergo homo noscet suam dñiam q differt a singulis sequitur q noscet infini/ tas singuloz differentias qbz ab ipso differit. Secdm pro/ baratur. quia nostra pgnitio intellectiua dependet a sensiti/ ua. sed ist? aliq spes qz in diuidua a nobis nuqz st? cogni/ ta. **Q**dm q spes p dñiam q pstituit differt ab omib? spes eisdem gñis vt ho p ronale ab oib? alijs aialib? dif/ fert. nec tñ ppter h sequitur illud inconueniens. qz no oportet alias dñias pgnoscere in ppria natura. s. sufficit q eas co/ gnoscat in gñali in rone opponis qua habet ad dñiam illa/ **Q**el dñm q opz talē sic pgnosceret pgnoscere oēs alias dñas no simplr z positue s. solu p uariue pgnoscendo. i. q nulla alia dñiaz cu sua dñia puenit. z h est possibile

Ar. Matera pma q est pura potētia et pma causa purissim? acc? maxime differit. z tñ no differit differentijs. qz impossibile e predicta habere dñias. q dñia non differit a se singula. i. oia **Q**dm q omnia q differit differentia. sed materia pma z deus pprie non differit. sed seipsis st? diuersa. quia dñia pprie in aliquo coi vniuoco conueniunt. sed hoc non oportet de diuersis

Quinta def? dñe Interius at pscrutates z speculātes dñiam dicunt no qdlibet eoz q sub eodē sunt gñe diui/ dentiu esse differentia. s. qd ad eē conducit et qd ei? qd est esse rei ps est necqz em qd aptū natū est nauigare erit hois dñia. et si ppriu sit hois. Di/ cimus em aialiu hec qdē apta nata sunt ad na/

Predicabiliū

nauigandū illa vero mime diuidētes ab alijs sed aptū eē ad nauigādū non est ppletiuū sube nec eius ps. s. aptitudo qdā eius ē. Idcirco qm no est talis. qles sunt q specificice dicūtur differentie erūt q specificice dñie. qcūqz alteram faciūt spēm et quecūqz in eo quod quale est accipiūtur. Et de differentijs quidem ista sufficient.

Que Por. ponit quinta definitionē dñie. vel fm ali os magis pplet tertia definitionē supius positā. qz illa si/ cur tacet no solu puenit differentijs magis pprijs. sed etiā alijs. Et dr q p hi intrinsece pscrutates z speculātes dē cū dñiam esse no qdlibet eoz q diuidit ea q sub eodem gñe st? posita. qz h puenit pprio. distiguim? em hominē ab alijs aialib? p h qz e apt? nauigare z alia aialia no s. dicūt dñiam eē illud qd ad eē rei pducit. z ei? qd est esse rei ps e. **Q**z q p3 q aptū natū ad nauigādū no pr eē dñia specificica hois. qz no e ppletiuū qd dicitur ei? nec ps eius. s. solu est qdā aptitudo. z q non est talis dñia qles specificice dicūtur sicut ille q alterā faciūt spēm z q in quā le essentialē predicantur. Et hec quidem de differentijs sufficient.

Querit. Qūo ista quinta definitio dñie diffe/ rat ab alijs **Q**dm q sic. qz quibz quattuor descriptionū premissaz aliquo modo pr conue/ nire alijs differentijs a magis ppria dñia. z h p3 trāscurs/ rendo oēs. qz prima est. dñia e qua spes abūdat a genere et hec etiam aequaliter puenit pprio. qz spes etiam p p3 prium abūdat a genere. i. qualitercūqz plus habet. **S**icut p dicari in qle de plurib? specie differentib? puenit pprio z ac/ cidentē. s. tertia q est q dñia est qd aptū natū est diuis/ dere genus z ea q sub gñe posita sunt etiaz pprio puenit. qz dicim? aialiu aliud risibile aliud no risibile. **Q**z quar/ ta sicut puenit pprio. qz p risibile ho differt a singulis spes/ ciebz. s. ista qnta definitio solu puenit dñie magis pro/ prie. ideo dr Por. q periphrasice magis intrinsece spe/ culantes z pscrutates q soli dñie magis pprie pueniūt dixerūt q differentia e q pducit ad esse rei s. spē z ei? qd est esse rei ps est. i. e ps definitōnis qd dicitur uel defis/ nitua. z no integralis. qz eo mō esse rei est indiuisibile

Ar. Gen? pducit ad eē spē z ei? qd eē rei ps e. q no tñ dñia. Anz p3 qz spes constituit ex gñe et dñia **Q**dm q gen? no pducit ad eē spē s. magis pdu/ citur p dñiam ad eē spē. qz gen? e qdā cōe z pfusus spe/ cificabile z phibile. sed dñia est quod daz actuale specificis/ cans genus z ad esse determinatū ptraheus

Ar. Accēs non pducit ad eē rei. s. dñia e accēs. q no pducit ad esse spē. **Q**dm pbat. qz dñia psequit? ges/ nus sicut pprium speciem. sed pprium est accidens specis/ ei. ergo differentia erit accidens generis. **D**icenduz q differentia non est accidens fm rem. sed solum habet mo/ dum accidentis. neqz est simile de pprio. qz genus h3 esse substantia? pfectibile p dñiam sicut materia p formā. et ergo differentia no psequitur esse ppletum generis sicut p/ prium cōfeditur esse ppletū speciei. neqz est species plus/ potentialis substantia? sed solum accidentia? **Q**z autem differentia substantialis fm rem sit suba. p3. qua

Propriū
h3 qz sit modū

Suffici

nisi sic definitiones substantiarū essent per accidentia
Ar. Si differentia pduceret ad esse rei sequeretur qd ipsa sola sufficeret pstituere definitionē spēi. Se-
quela pbat. qz dicitur totū esse rei ad cuius esse pducit. Dicitur
cendū qmuis dicitur totū esse spēi. non tñ dicitur illud p
modū totius s; p modū forme tm. z ergo necario in defi-
nitione cū differentia ponit gen⁹. qz p genus esse rei incho-
atur. sed p differentia finalit⁹ ppletur. z sic illa duo simul
vnicia sufficienter. explicant quidditatem rei.

Ar. Ista definitio puenit cause efficiēti. q tñ nō est
differentia. ergo nō est bona. Ans pbat. qz con-
ducit ad esse rei. effectus. Dm qmuis efficiēs condu-
cit ad esse rei vt causa extrinseca. non tamen vt causa in-
trinseca. Nec ē pars rei. qz nō ingreditur effectū fm subian-
sed solum fm suam virtutes.

Ropriū vero qdrifariā diuidūt nā z id
qd soli alicui spēi accidit. et si non omni
propriū dicit. vt hōi medicū esse vel geometraz

Et qd omni accidit et si non soli. quādamodū
hōi esse bipedē. **Et qd soli et omni et aliquādo.**
vt homini in senectute canescere. **Quartum**
vero et qd soli et omni et semper. quemadmodū
homini esse risibile.

¶ Istud est quartū caplm illi tractatus primū in quo
Por. determinat de quarto p dicabili qd est propriū. Et dī
uidit in tres pres pncipales. in pma ponit modos ipsi⁹
ppriū in scda remouet quoddā dubiū. ibi (Nā z si nō sem-
per) in tertia eligit acceptionē ppriū hic intentā. ibi (Nec
aut pprie) Quo ad primū dicit qd p hōi diuidūt ppriū qua-
drifariā. i. qdrupl⁹ siue qtuor modis. pmo dicit ppriū
qd soli alicui spēi accidit. s; nō omni in diuiduo illi. spēi
sicut esse medicū esse geometricū dicitur ppria hoc modo
hōis. qz puenit soli hōi z nō omni. **Secdo dicit ppriū p op⁹**
positū ad p dicitū modū qd. i. accidit omni z nō soli. sic ē
bipedē omni hōi accidit s; nō soli. qz etiam puenit auibus
Tercio dicit ppriū qd puenit omni soli s; nō sp. sicut ca-
nescere hoc mō accidit hōi. qz puenit omni hōi soli sed nō
sp. qz tñ in senectute. **Quarto dicit ppriū qd omni soli z**
semper conuenit. sicut risibile conuenit homini

Notandū qd ppriū puenienti ordine seq⁹
tur gen⁹ z spēm z dnam z pcece-
dit accidēs ratio pmi est. qz gen⁹ z spēs p dicitur in qd.
ppriū vero p dicitur in qle. sed qd est añ quale. z seq⁹ tur spe-
ciem. qz ppriū fluit ex pncipijs spēi. s; illud qd ex pncipi-
is alicuius causat ordine nature ē posteri⁹ eo. Et sequitur
dnam qz dicitur p dicitur in qle essentiali. ppriū vero in qle
accidentale s; pcedit accidēs. qz ppriū puenit biliter p
dicatur de suo subiecto. accidens vero nō conuertibiliter.
conuertibile autē est ante non conuertibile

Dr. Utz distinctio Por. de pprio in qtuor modos
sic pueniēter assignata. Dm q sic qd p⁹ p
sufficiētiā. qz omne ppriū aut est simplr aut fm qd. si sim-
pliciter sic ē q⁹ mod⁹. Si fm qd in qtuū. deficit a ppo
simplr. s; ē tripl⁹. qz vel deficit in hō qd ē omni. z sic ē prim⁹
mod⁹. aut in illa pculā soli. z sic ē scdo mod⁹. vel in illa
pculā semper. z sic ē terti⁹ mod⁹. Vel posset sic sufficiētiā

Propriū
qm p dicitur
hōi qd soli
et omni et
aliquādo

Sufficiētiā

colligi. qz omne ppriū aut ē puenibile cui suo subiecto aut
non. Si pmi hoc ē duplr. qz vel sp inest suo subiecto aut
aliqui z aliqui nō. Si pmi. sic ē ppriū quarto mō. si scdm
sic est ppriū tertio modo. Si nō est puenibile cū suo sub-
iecto. h est duplr. qz vel habet se in pl⁹ qz suū subiectū aut
econtra subiectū habet se in plus qz ppriū. Si primū sic ē
ppriū scdo mō. si scdm sic est ppriū pmo mō. S; q illa dī-
uisio sit pueniēter ordinata p3. qz pmo loco ponitur ac-
ceptiones ppriū minore habētes pueniētiā cū pprio qro
mō. z sic gradatim fit descensus ad pprie ppria acceptionē
istius p dicabilis qd ē ppriū quarto mō z seq⁹ tur species
rōne forme. Et q p3 q ppriū analogice dicitur de istis qtuor
modis. qz dicitur de tribus pmiis acceptionib; fm q magis vl
min⁹ acce⁹ sit ad p dicitōes veri ppriū. qd est ppriū qro mō

Ar. Aristoteles pmo topicoz ponit tñ tres mo-
dos ppriū. i. ppriū simplr qñ et ad aliqd. q male
dicitur p3. q dyalectici diuidūt ppriū qdrifariāz. Dm q
sub tribus modis ppriū positus pmo topicoz cōpēndit
p3 qtuor hic positos. qz ppriū simplr vocat propriū
quarto mō. z ppriū qñ ppriū tertio mō. Et sub pprio ad
aliqd pphendit duos pmos modos h positos. qz illi st⁹
ad aliqd ppriū. i. vel in ordine ad spēm sicut ppriū pmo mō
aut in ordine ad indiuidua sicut propriū secundo modo.

Dr. Quare ppriū pmo mō pueniat soli z nō omni.
Dm q ideo. qz ppriū primo mō oritur ex
pncipijs pprijs vni⁹ determinate spēi z ptingēt tñ. in qtuū
igitur cōseq⁹ tur pncipia speciei determinate inest soli. s;
in qtuū cōseq⁹ tur illa cōtingēt nō oportet q inest omib;
indiuiduis. z hoc mō esse medicū vel esse geometricū est. p
ppriū hōis. quia pseq⁹ tur pncipia humane nature q sunt
aia z corpus mediante intellectu z voluntate. z quia hō
cōtingēt applicat illa pncipia ad studiū. ideo non omni
comperit. sed solum illi qui studet ralem artem

Ar. Species equaliter est in omib; indiuiduis.
ergo etiam pprium primo modo. tenet cōsequē-
tia. quia illud essentialia pncipia speciei pseq⁹ tur. Dm
q illud qd inest speciei essentialit⁹ z de necessitate. h inest
omib; indiuiduis speciei. s; nō oportet de illo qd inest cō-
tingēt. sic at ē de pprio pmo mō. sicut esse medicū inest
hōi ex applicatione intellect⁹ p voluntate ad studiū. q ap-
plicatio ē ptingēs. qz voluntas applicat intellectum literē.
nec qz in oib; eodē mō intellect⁹ ad studiū applicat. sed fm
diuersas inclinationes diuersi afficiunt diuersis studijs.

Ar. Esse medicū puenit canib;. q nō soli hōi bāns
pbat p illos cōes p⁹ sus. Lōditōe bona sunt in
cane bis duo dona. Est lingua medic⁹. dno qz fidel⁹ amī-
cus zc. Dm q ē medicū puenit canib; a natura. nō
tñ ab arte medicie q acqñit p studiū z labores. vñ canis
naturalit⁹ hz linguā sicā z calidā gratia siccitat⁹ extrahit
malos humores. s; grā caliditatis facit pcescere carnes

Ar. Esse medicū ab arte puenit omni hōi. pbat. qd
ois hō ē apr⁹ nar⁹ ē medic⁹. Dm q ē me-
dicū puenit omni hōi fm nature aptitudinē. qz ois hō est
susceptiuus medicine. s; nō puenit omni hōi fm artes seu
habitu. qz nō omis hō hz habitū medicine. Vel ddm q
ē medicū vt ppriū pmo⁹ nō dicitur dicere aptitudinē s; actū

Dr. Quid sit ppriū scdo mō. Dm q est illud
qd puenit omni ptero sub spē s; non soli illi spēi
ciei. sicut esse bipedem conuenit omni homini sed nō soli
Ratio est. quia consequitur pncipia communia speciei

aliqua sed
sub nec
co qm nō
differentie
aut spem
itur. Et

vel fm ali
qz illa s; h
sed etiā
ultrae dī
hoc eodem
hōmīnē
italia nō
qz est
no p⁹ cē
p⁹ nec p⁹
ma qles
in quas
fiterē

me dūte
quod h; z
p⁹ come
trālar)
a genere
tam p⁹ p⁹
z. Sūl p⁹
no z ac
est dūit
puenit.
z qz
nō p⁹ p⁹
nō p⁹ p⁹
p⁹ p⁹ p⁹
z qz
vel dūit
nō p⁹ p⁹

si p⁹ ē
er qz
p⁹ p⁹
ulū spē
z p⁹ p⁹
trahens
accēs-
z qz
mō p⁹ p⁹
icendū z
habitu
mō hōi
p⁹ p⁹
mō p⁹
mō p⁹
mō p⁹
mō p⁹

Questiones

ex necessitate. et qd psequitur pncipia cōmunita, ideo nō sō
si conuenit. sed qd de necessitate sequitur. ideo cōuenit omi
indiuo. sicut exemplū ē de hoc qd est esse bipedez. qd
nō fluit ex pncipijs hoīs in q̄rū hōi. neq; ex pncipijs
quū fm q̄ hōi. s; fluit ex illis fm q̄ uenit in aliquo
cōi inuoiato. q; sc; in eis est forma requirens tale disposi
tionem materie ad exercendū opationes sibi debitas sc; ad
graduandum duobus pedibus

Ar. Bipes nō accidit hōi. q̄ nō est p̄tū sedo mo
do hominis. **Ans.** pbat. q; bipes ipoztat hā
tere duos pedes. s; pedes s; ptes integrales substantie
q̄ nulli accidit. **Dm** licet bipes ex p̄notato ipoztat
duos pedes. tamē ex significato ipoztat habere duos pe
des. qd accidit homini. q̄uis sibi nō accidant pedes.

Ar. Non omis hō habet duos pedes. q̄ esse bipes
dem nō accidit omi hōi. **Ans.** p; de illis homi
nibus q̄ sunt trūcati vno vel ambob; pedib; **Dm** q̄
esse bipedē accipit duplr. vno mō vt dicit actū. et sic non
omis hō est bipes neq; vt sic ē aliquo mō hōi proprium
Alio mō capif vt dicit aptitudinē vt sc; idē est qd aptū na
tū habere duos pedes. et sic uenit omi hōi. immo vt
sic homo q̄ non habet aliquē pedez est bipes. Et quo p; q̄
aliter capif accidit hic et in p̄mo modo. q; hic capif vt
dicit aptitudinē ad actū. sed in p̄mo capif vt dicit actū. et
ergo dicitū est q̄ medicū esse actū ē p̄tū p̄mo mō. hic vt
ro d; q̄ esse bipedem aptitudinē ē p̄tū sedo modo

Ar. Aptitudo ad actū est p̄tū quarto mō. q̄ ma
le ponit hic p̄prio secundo mō. **Ans.** pbat. q; r
sibile dicit aptitudinē ad ridendū. et est p̄tū quarto mō.
Dm q̄ aptitudo ad actū est p̄tū quarto mo
do respectu subiecti adequati. non tamē respectu cuiuslib;
bet subiecti. sicut exempli gratia. aptitudo sentiendi est p̄
p̄tū quarto mō aīalis. et tamē est p̄tū sedo mō homi
nis. sic etiā esse bipedem vel aptitudinē habendi duos pe
des respectu alicui; cōis inuoiari possit dici p̄tū quar
to modo. sed tamē est p̄tū sedo mō hominis

Querif. Ut; tertia acceptio p̄tū sit bene po
sita in qua d; p̄tū tertio modo est
qd uenit omi soli. sed nō semp **Dm** q̄ sic. et rō eius
est. q; tale p̄tū psequitur pncipia p̄tū speciei. ideo cōue
nit soli. et necessario ideo uenit omi. sed trāsmutabilr. i.
fm q̄ ipsa spēs se habet in certa trāsmutatione et disposi
tione. ideo nō uenit sibi fm omē tps et sp. sic; canescere
cōuenit omi hōi et soli. s; nō sp. q; solum tpe senectutis

Ar. Canescere nō uenit omi hōi. q̄ nō est p̄tū
tertio mō. **Ans.** pbat. q; non cōuenit forti si
iuuenis existat **Dm** licet canescere nō accidat vel cō
ueniat forti. p̄ isto tpe. tamen accidit sibi. p tpe senectutis
si ad senū ueniat. Vel dōm q̄ licet canescere nō conue
niat actualiter forti. tū fm aptitudinē. s; uenit hic debet
dicere aptitudinē Et qū d; si uenit hic dicit aptitudi
nem tūc male addit in textu et nō semp. pbat. quā cas
nescere semp uenit hōi aptitudinalr. **Dm** q̄ cōuenit
vel accidit vt dicit aptitudinē p̄struit cū omi et soli. sed in q̄
tū dicit actū p̄struitur cum illo aduerbio semper

Ar. Canescere etiā uenit hōi in iuuentute. q̄gitur
Ans. pbat. q; plures in iuuentute efficiunt cas
ni maxime qū s; inuoluti curis. iuxta illud Cura facit ea
nos q̄uis hō nesciat annos **Dm** q̄ duplex ē canescē
es. sc; cōtialis vel naturalis q̄ uenit hōi. p̄pter magni

Predicabiliū

rudipē sui cerebri. q; hō habet maximū cerebri respectu
sui corpis et etiā humidissimū. cui; humiditas ipatur q̄
diu calor naturalis cordis fuerit fortis. s; pcedere etate et
calore frigescente incipit putrescere. et tūc facit pilos canes
cere. Alia ē canities accidentalis q̄ sc; p accidēs cōtingit.
aut p̄pter magnā sollicitudinē et curā p̄pter quā calor na
turalis respicit. aut p̄pter notabiles lesionem capitis. vel
etiam p̄pter debilitatem cōplexionis. et illa conuenit mul
tis in iuuentute vt experientia docet.

Ar. Canescere uenit canib; et lupis. q̄ nō soli hōi.
Ans. pbat. q; canescere nō est aliud q̄ acq̄rere griseos
crines q̄s ipsi habent **Dm** licet canescere ex significa
tō nō sit aliud q̄ acq̄rere griseos crines. tū ex connotato
est aliud. q; p̄notat hoc qd fiat in specie humana. vñ non
sunt idem canescere et grisescere. quā canescere determinat
sibi speciem humanam. sed grisescere non determinat
sibi certam speciem.

Querif. Ut; quarta acceptio p̄tū sit vera in
qua d; p̄tū quarto mō est qd inest
omi soli et semp **Dm** q̄ sic ratio q; tale p̄tū psequitur
pncipia p̄tū. ideo uenit soli. et q; necessario illa pncipia
p̄tū psequitur sic cōuenit omi. q; vero intrāsmutabilr. sic. s;
q; non oportet ipm subiectū disponi ad suscipiendū illud
ideo uenit sibi semp. Et p̄pter hoc etiā d; predicari cōs
uersim siue uerribilr de specie. i. vlt et affirmatiue. quo
modo dicimus omis homo est risibilis. et omē risibile est
homo. Et quo elicif q; ad p̄tū quarto mō requirun
tur tria. sc; vniuersalitas supposito. vniuersalitas rem
por. et cōuertibilitas siue exclusio eiusdem passionis ab
omi alio p̄tū inuult p hoc qd d; omni supple supposito
illius speciei ex cuius pncipijs emanat. **Sed** m p; p hoc
qd d; semp. hoc em aduerbiū semp omē dñam tēporis
excedit et necessitate inducit. **S; tertiū** p; ex hoc. q; pro
p̄tū quarto mō d; p̄petere soli sp. p̄ p̄tū dīstinguit a
p̄tū primo mō. p̄ scdm a p̄tū tertio modo. per tertium
a proprio secundo modo.

Ar. Nulla bona definitio debet dari p̄ opposita. s;
ista dat p̄ opposita. q̄ nō est bona **Dm** q; supponit nora
q; definitio explicat vñ esse definiti. s; oppositō. nō est
vñ esse. **Dm** q; pbat. q; d; omi et soli q̄ opponit **Dm**
cendū q̄ iste p̄tū referitur ad diuersa. q; soli referitur
ad spēm. s; omi referit ad indiuidua eiusdem speciei

Ar. Ista definitio p̄tū uenit alijs. q̄ nō est bona.
Ans. pbat. q; uenit dñe vltimē q̄ uenit om
ni et soli et semp. sicut rationale conuenit omi homini. et
soli et semp hōi **Dm** q; dñā vltimā excludit p̄ h qd
d; (accidit) nō em accidit sp. s; essentialr sibi uenit. co
q̄ essentialr et p̄struit. s; p̄tū licet possit aliquo mō dicit
de essentia speciei q̄s essentiam psequens. non tamen est
de essentia eius quasi ipsam constituens

Ar. Esse q̄tū q̄ritate p̄tū accidit omi soli et sp
corporei. et tamen non est p̄tū quarto modo corporis.
Sed pars pbat. q; q̄ritum est accidens cōmune corp
poris et illa est contingens et per accidens corp̄ est q̄ritū
q̄ritate p̄tū. **Dm** q̄ esse q̄ritum est p̄tū quar
to modo corporis fm modum. sed non fm rem. quā non
sunt ex pncipijs speciei sed indiuidui. Et similiter dicit
tur de colorato respectu corporis mixti. q; coloratū nō fluit
ex pncipijs essentialib; corporis mixti. s; solū pplexionalr

Quod dicitur dupl. primo q. p. batio maioris non est vltter vera. etiā in absolutis maxime in his vbi vniū habet necessariā cōnexionē ad aliud. vnde licet subiectū sit de se in dependens. habet tñ necessariā cōnexionē ad entitatem passionis. & magis passio habet cōnexionē necessariā ad subiectū. Quia tñ multi etiā fideles tenēt q. deus possit separare omnia absoluta distincta realiter a se inuicē et separata pseruare. qd est fatis. pbabile. Ideo secūdo dōm est ad minorē q. est falsa. Et ad p. m. p. batioēz dōm ē. q. isto posito hoc nō esset solū possibile sed necessariū q. de scientia fieret error. q. p. d. solus esset falsa & etiā aliqua p. missa. Et licet illa q. t. r. q. p. s. f. u. i. t. s. c. i. a. q. n. p. o. r. m. i. t. e. r. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. h. a. t. o. b. i. e. c. t. u. m. e. s. s. e. s. i. c. u. t. e. r. a. t. m. a. n. e. a. t. q. u. a. l. i. t. a. t. e. d. e. s. t. r. u. c. t. o. o. b. i. e. c. t. o. n. o. t. n. m. a. n. e. t. s. c. i. a. i. d. e. s. t. q. u. a. l. i. t. a. t. e. s. p. o. e. m. i. t. e. r. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. s. o. b. i. e. c. t. u. m. s. i. c. u. t. e. s. t. E. t. h. o. c. s. o. l. e. t. a. l. i. t. e. r. s. i. c. d. i. c. i. q. s. c. i. a. m. a. n. e. t. d. e. s. t. r. u. c. t. o. o. b. i. e. c. t. o. q. s. t. u. m. a. d. i. d. q. d. e. s. t. a. b. s. o. l. u. t. u. m. i. n. s. e. n. t. i. a. l. i. c. e. t. d. e. s. t. r. u. i. t. q. s. t. u. m. a. d. i. d. f. i. n. q. d. i. c. i. t. r. e. l. a. t. i. u. m. f. m. d. c. i. A. d. s. e. c. u. n. d. a. p. b. a. t. i. o. e. m. d. o. m. q. o. m. n. e. s. r. e. s. s. u. n. t. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. g. e. n. t. e. s. r. e. f. e. r. e. n. d. o. e. a. s. a. d. c. a. m. p. m. a. q. p. r. i. n. g. e. n. t. e. r. o. m. n. i. a. p. d. u. a. t. s. i. a. u. t. r. e. f. e. r. a. t. u. r. e. f. f. e. c. t. u. s. a. d. c. a. u. s. a. s. s. e. c. u. n. d. a. s. n. a. t. u. r. a. l. e. s. t. u. c. p. n. t. d. i. c. i. n. e. c. e. r. i. j. & s. i. c. d. e. n. e. c. e. r. i. j. s. e. s. t. s. c. i. a.

Ar. Illud qd uenit alicui secluso omni eo qd non est idem essentialiter cu ipso. hoc est ide essentia. licet cu eo. sed passio respectu subiecti est hmoi. q. zc. Maior est nota ex terminis. Sed minor pbaf sumedo pro exeplo vna passionis. vt risibile respectu hois. secluso en omi eo qd nō est idem essentialit cu hoie. vel hō est risibilis vel nō. si sic habeo positi. si non est risibilis. contra deus p. t. essentie hois dare actū ridendi & nō essentie lapidis. qd nō est nisi q. essentie hois est risibilis in potētia. et nō essentie lapidis. Qm q. illa est rō Johānis canonici quā ponit in sua metaphysica. et noiat eam ad illam afferens se nūq. vidisse aliquē thomistaz hāc rōnem solū uentē. Sed dōm q. minor illius rōnis est falsa. Et ad p. batioē d. q. secluso omi eo qd nō est idem essentialiter cu essentia hois hō nō est risibilis formaliter et potētia p. n. q. licet sit risibilis potētia subiectiua mediata et remota. Ratio p. m. est. q. potētia formalis & p. n. q. a. ad suscipiendū actū ridendi est p. potētia intellectiuam que requirit ad hoc q. actus ridendi possit dari essentie hois. sed potētia intellectiua realiter distinguit ab essentia hois. ideo si ab essentia hois secludat nō manet hō formaliter risibilis neq. possit vt sic deus essentie hois dare actū ridendi p. modū actus. licet bene p. modū qualitaris licet haberet talis essentia potētia subiectiua remota ad suscipiendū actū ridendi. Et sic p. q. ille Johānes canonici putans se demonstrasse deceptus est p. fallaciā equo. carionis eius qd est esse in potētia

Ar. Si p. passio eēt realiter distincta a suo subiecto sequeret q. esset accēs. q. inesset ipsi subiecto. et p. sequēs esset vniū p. d. i. c. a. b. i. l. e. cū a. c. c. e. n. t. e. qd est falsum. Qm q. accidens accipitur dupl. vno mō f. m. q. distinguit p. r. a. s. u. b. a. m. et sic p. r. i. u. s. e. s. t. a. c. c. i. d. e. n. s. A. l. i. o. mō f. m. q. e. s. t. v. n. i. p. d. i. c. a. b. i. l. e. d. i. s. t. i. n. c. t. u. p. r. a. a. l. i. a. et sic p. r. i. u. s. nō est accēs. Est tñ verū q. aliqui sunt illi opinionis q. passio sit eūsdē p. d. i. c. a. m. e. n. t. i. cū suo subiecto. et tñ sit accidens subiecti nēcario ipsum sequēs. sic tñ q. solū reductiue ponat in eodē p. d. i. c. a. m. e. n. t. e. sed q. cōis opinio opposita dicit ideo simpliciter dōm est q. ois passio realis sit de secunda specie qualitaris.

Ar. Quicquid nō possunt separari et separatim cō-

seruari illa nō distinguuntur realiter. sed passio nō p. t. separari a suo subiecto. q. nō distinguuntur realiter ab ipso. Maior est articulus parisiensis. Sed minor pbaf ex dictis. quia passio hz inseparabile cōnexionē ad subiectū. Et p. z. ex exemplariter. q. habere tres angulos equales duobz rectis est passio trianguli & nō p. t. separari ab ipso aliq. potētia. & si militer figura existens passio quātitatis nō p. t. separari a quātitate. Qm dupl. primo q. articuli parisiensiu nō ligant nisi eos qui sunt sub episcopo parisiensi. cui? auctoritate p. firmati sunt. et sic maior cū sua auctoritate possit negari. Vel dōm ad minorē vt p. s. q. licz subiectū & e. p. p. r. i. a. p. a. s. s. i. o. nō p. o. s. s. e. n. t. s. e. p. a. r. a. r. i. p. o. t. e. n. t. i. a. d. e. i. o. r. d. i. n. a. t. a. t. n. t. e. n. e. p. o. t. e. n. t. i. a. d. e. i. a. b. s. o. l. u. t. a.

Ar. Illa que eadē generatōe generātur & eadē eoz ruptōz corrumpunt sunt idē realiter. hz passio et suū subiectū sunt hmoi. q. zc. Qm q. maior est vera de illis q. generātur eadē generatōe natura & tpe simul et sunt absoluta. licz aut subiectū & passio generentur simul tpe. nō tamen simul natura.

Ar. Vniū est passio entis. et tñ nō distinguuntur ab ente. igit. zc. Secda pars pater p. p. m. quarto metaphysice. q. quicqd est diuersum ab ente est nōens. Qm q. nō q. libz passio distinguit realiter a suo subiecto. sed passio realis et maxime passio spēi spēalissime q. mer respectu alterius nō est passio. q. alis iretur in infinitum in passionibz. Et ex hoc mouētur quidam q. passio nō ponat directe in p. d. i. c. a. m. e. n. t. e. vt spēs. sed solū indirete & reductiue reducēdo ipam ad gentis sui subiecti

Ar. Eadem sunt p. n. c. i. p. i. a. s. p. e. i. & p. r. i. j. ergo sunt eadem inter se. Tenet p. n. t. i. a. q. illa sunt eadem quoz p. n. c. i. p. i. a. s. u. n. t. e. a. d. e. Qm q. eadem sunt p. n. c. i. p. i. a. s. p. e. i. et p. r. i. j. nō tñ eodem mō neq. in eodem genere cause q. illa sunt p. n. c. i. p. i. a. i. n. t. r. i. n. s. e. c. a. s. p. e. i. i. n. g. e. n. e. r. e. c. a. u. s. e. f. o. r. m. a. l. i. s. s. e. d. s. u. n. t. p. r. i. n. c. i. p. i. a. e. x. t. r. i. n. s. e. c. a. p. r. i. j. i. n. g. e. n. e. r. e. c. a. u. s. e. e. f. f. i. c. i. e. n. t. i. s. q. u. a. r. e. d. e. L. i. n. c. o. n. i. e. n. s. p. m. o. p. o. s. t. e. r. i. o. r. q. s. u. b. i. e. c. t. u. s. r. e. s. p. e. c. t. u. p. r. i. e. r. i. s. i. b. i. l. i. s. h. a. b. y. s. e. i. n. g. e. n. e. r. e. c. a. u. s. e. m. a. t. e. r. i. a. l. i. s. i. n. q. u. a. & e. f. f. i. c. i. e. n. t. i. s. E. t. q. n. d. i. e. f. f. i. c. i. e. n. s. & m. a. t. e. r. i. a. n. u. q. c. o. i. n. c. i. d. i. t. s. e. c. u. n. d. o. p. h. y. s. i. c. o. r. Qm q. efficiēs et materia ex qua nūq. coincidūt. q. illa est ens in pura potētia. sed efficiēs & materia in qua sepe numero ueniūt maxime q. effectus nō efficiūt p. motū & mutatiōem. sed simplices emanatōem. quo mō subiectū est cā passionis. Et ex isto soluit aliud argumentū. efficiēs est p. n. c. i. p. i. u. m. m. o. t. e. r. m. u. t. a. t. i. o. n. i. s. s. e. c. u. n. d. o. p. h. y. s. i. c. o. r. s. i. e. r. g. o. s. p. e. s. e. s. s. e. t. c. a. u. s. a. e. f. f. i. c. i. e. n. s. e. n. s. p. a. s. s. i. o. n. i. s. c. a. u. s. a. r. e. t. i. p. s. a. m. p. m. o. t. u. e. t. s. i. c. a. d. s. e. c. u. n. d. a. s. p. e. c. i. e. m. q. u. a. l. i. t. a. t. i. s. e. s. s. e. t. m. o. t. u. s. Qm q. efficiēs nō semp. agit p. motum. sed q. n. q. p. r. s. i. m. p. l. i. c. e. m. e. m. a. n. a. t. o. e. m. v. t. d. i. c. t. u. e. s. t. E. s. t. t. n. c. o. s. i. d. e. r. a. n. d. u. q. d. u. p. l. i. c. e. s. s. u. n. t. p. r. i. e. p. a. s. s. i. o. n. e. s. a. l. i. q. u. e. s. u. n. t. q. u. e. s. u. n. t. p. r. i. e. p. o. t. e. n. t. i. e. a. l. i. c. u. i. u. s. s. u. b. i. e. c. t. i. e. t. i. a. q. u. i. b. z. s. u. n. t. o. p. e. r. a. t. i. o. e. s. c. o. n. n. a. t. u. r. a. l. e. s. e. i. u. s. d. e. m. s. u. b. i. e. c. t. i. e. t. i. e. t. s. i. c. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. & v. o. l. u. n. t. a. s. & r. i. s. i. b. i. l. i. t. a. s. s. u. n. t. p. r. i. e. p. a. s. s. i. o. n. e. s. h. o. i. s. e. t. i. l. l. e. p. a. s. s. i. o. n. e. s. c. a. u. s. a. n. t. a. s. u. i. s. s. u. b. i. e. c. t. i. s. q. z. n. i. s. i. s. i. c. a. c. c. i. d. e. n. t. a. p. m. u. n. i. a. h. a. b. e. r. e. n. t. e. s. s. e. n. t. i. a. l. i. o. r. e. h. a. b. i. t. u. d. i. n. e. a. d. s. u. a. s. u. b. i. e. c. t. a. q. z. p. r. i. e. p. a. s. s. i. o. n. e. s. c. u. m. c. a. u. s. a. n. t. a. p. n. c. i. p. i. j. s. s. u. b. i. e. c. t. o. r. z. s. i. c. u. t. a. l. b. e. d. o. i. n. c. i. g. n. o. e. t. n. i. g. r. e. d. o. i. n. c. o. r. u. o. c. a. u. s. a. n. t. a. p. r. i. n. c. i. p. i. j. s. p. l. e. r. i. o. n. a. l. i. b. u. s. A. l. i. e. s. u. n. t. p. r. i. e. p. a. s. s. i. o. n. e. s. q. u. e. nō s. u. n. t. p. r. i. e. p. o. t. e. n. t. i. e. s. u. b. i. e. c. t. i. s. s. e. d. m. a. g. i. s. a. d. u. e. n. t. u. n. t. s. i. b. i. a. b. e. x. t. r. i. n. s. e. c. o. q. u. a. d. o. i. p. s. u. m. s. u. b. i. e. c. t. u. e. s. t. d. i. s. p. o. s. i. t. u. e. t. a. p. t. a. t. u. a. d. t. a. l. e. s. p. a. s. s. i. o. n. e. s. e. t. s. i. c. l. u. c. e. r. e. e. s. t. p. r. o. p. r. i. a. p. a. s. s. i. o. d. y. a. p. h. a. n. i. n. o. n. e. n. i. c. o. u. e. n. i. t. s. i. b. i. p. e. r. n. a. t. u. r. a. z. d. y. a. p. h. a. n. i. e. f. f. e. c. t. i. u. e. s. e. d. p. e. r. n. a. t. u. r. a. c. o. r. p. o. r. i. s. l. u. m. i. n. o. s. i. s. t. n. i. d. y. a. p. h. a. n. i.

est cu dicitur
igniter rea
hoc p
reals vel
non soli fm
sio vult
reale tratis
entis dunt
stinetio qe
intellect
re realiter a
subiecti igit
el pncipio
ab effctiue
nt due opi
ne esse for
neg reas
ne dunt
ita rōnis
ex natura
lis. Sy tñ
per dunt
sui fm ge
alū qui di
notato p
ent
reperit a d
tiane. hui
sba p p
ngunt rea
realia sed de
dctoria rea
ctus realiter
affim. Sed
uerti nō est
non esse reale
tō p. b. a. t. i. o. n. e. q. d. i. a. c. c. i. d. e. n. s. s. u. i. c. o. d. u. e. n. t. i. s. q. d. i. n. t. e. n. t. i. a. l. i. c. e. t. d. e. s. t. r. u. i. t. q. s. t. u. m. a. d. i. d. f. i. n. q. d. i. c. i. t. r. e. l. a. t. i. u. m. f. m. d. c. i. A. d. s. e. c. u. n. d. a. p. b. a. t. i. o. e. m. d. o. m. q. o. m. n. e. s. r. e. s. s. u. n. t. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. g. e. n. t. e. s. r. e. f. e. r. e. n. d. o. e. a. s. a. d. c. a. m. p. m. a. q. p. r. i. n. g. e. n. t. e. r. o. m. n. i. a. p. d. u. a. t. s. i. a. u. t. r. e. f. e. r. a. t. u. r. e. f. f. e. c. t. u. s. a. d. c. a. u. s. a. s. s. e. c. u. n. d. a. s. n. a. t. u. r. a. l. e. s. t. u. c. p. n. t. d. i. c. i. n. e. c. e. r. i. j. & s. i. c. d. e. n. e. c. e. r. i. j. s. e. s. t. s. c. i. a.

Questiones

nā ad lucere cōparatur. q̄ habet inclinātiōem ad lucem sicut perfectibile ad p̄fectiōem. cū lux sit p̄fectio dyaphani vt dicitur secūdo de anima

Ar. Dans formā dat etiā p̄sequētia formā. vt in s̄ quō cōmentator. sed p̄p̄ia passio sequit formā subiecti. ergo generās dat p̄p̄ia passiōē. et p̄ p̄sequens nō causatur a subiecto. **Q̄m** q̄ dans formā dat consequentiā formā mediāre formā. et ideo generās dans subiecto formā dat sibi p̄p̄ias passiōes mediātibz p̄ncip̄ijs subiecti. et ex hoc nō sequitur q̄ p̄p̄ie passiōes nō causentur a subiecto

Accidens est quod adest et abest p̄ter subiecti corruptionem

Itud est capitulū quintū et vltimū huius primi tractatus in quo Porphy. determinat de quinto predicabili q̄d est accidens. Rō ordinis est superius tracta. q̄ accidens h̄z imperfectiōē modū p̄dicandi om̄ibz alijs. ergo etiā sequitur ipsa. vnde accidens predicat in quale accidens nō p̄uertibile. et hoc q̄ predicat in quale sequitur genus et sp̄m que in quid p̄dicantur. sed ex hoc q̄ predicat in quale accidens sequitur d̄nitiā. que p̄dicatur in quale essentia le. et eo vero q̄ p̄dicatur non p̄uertibiliter sequitur p̄p̄ium. **Etiā** p̄p̄ium est accidens p̄ se. accidens autē est accidens p̄ accidens. q̄ p̄tingenter inest suo subiecto. eo q̄ facilliter p̄t ab eo separari. vt patet ex eius definitiōe. **Et** diuiditur istud capitulū in tres partes p̄ncipales. in p̄ma ponit vna definitiōem accidens. In secūda diuidit ipm accidens ibi. **Diuidit autē in duo**. In terciā ponit duas alias definitiōes. ibi. **Definit autē sic**. **Quo** d̄r q̄ accidens est quod adest et abest p̄ter subiecti corruptiōē. in q̄ definitiōe sub intelligit vlt loco ḡnis. sicut i definitiōibz alioz p̄dicabiliū

Querit Vtrū accidens sit p̄dicabile ab alijs q̄ tuoz distinctū. **Q̄m** q̄ sic. et q̄ sit p̄dicabile pars. q̄ ap̄uz natū est predicari de multis. sicut alibi predicat de cigno et niue et alijs subiectis. **Q̄** autē sit distinctū p̄batur. q̄ h̄z distinctū modū predicandi ab om̄ibz alijs. qui est p̄dicari in quale accidens nō p̄uertibiliter per accidens et p̄tingenter. et p̄ illum modū p̄dicandi distinguit ab alijs. vt p̄z transcurrendo singula

Ar. Accidens nō est vlt. ergo nō est p̄dicabile. **Ante** dens p̄bat dupl̄. primo q̄ p̄m p̄m primo posterioz. vltia sunt ingenerabilia et incorruptibilia. h̄z accidens est generabile et corruptibile. vt p̄z ex p̄ma eius definitiōe. Secūdo p̄batur. q̄ q̄d est in singulari hoc est singularare. nam om̄e receptū est in recipiente p̄ modū recipientis. **Q̄m** ad p̄mā p̄batōem. q̄ vltia sunt ingenerabilia et incorruptibilia. q̄ p̄ se nō termināt actū generatiōis vel corruptiōis. et sic intelligit p̄hs dictū suū. possunt t̄n esse generabilia et corruptibilia ex p̄sequenti et in alio ad generatiōem et corruptiōem p̄riculariū. et sic etiā accidens in vniuersali est generabile et corruptibile. Sed ad secūdaz p̄batōem d̄m. q̄ accidens p̄m suā indifferentiā et cōitatem p̄ intellectu acceptū nō est in singulari vel in singularibz. sed abstrahit ab hoc vel illo subiecto. et p̄paratur ad subiectū in p̄muni. et sic etiā sibi attribuit intentiōe accidens. et q̄ nō est subiectū accidens in p̄muni sine hoc vel illo. sic accidens nature accidens vlt q̄ sit in singulari vel singularibz

Ar. Om̄e vniuersale habz subiectibilia p̄p̄ia secum eiusdē generis. sed accidens nullum h̄z subiectibile

Predicabilia

p̄p̄ia. q̄d r̄c. **Q̄m** p̄bat. q̄ soluz habet p̄ subiectibilia indiuidua de p̄dicamento subie. que sunt alterius generis

Q̄m q̄ duplicia sunt vltia. aliqua que cōparat̄ ad subiectibilia quibz insunt p̄m rōnem. et illa sunt eiusdē p̄ter dicamenti cū illis. sicut pars de genere et specie. Alia vero que p̄parat̄ ad subiectibilia quibz insunt p̄ inherētā realē. et illa nō oportet eē eiusdē generis cū ipsis. et h̄ mō p̄p̄ia et accidens habent subiectibilia de p̄dicamento substantie. et tamen ipsa sunt accidentia

Ar. Accidens nō h̄z p̄p̄ia indiuidua in quibz sit. sed est in indiuiduis substantiā. ergo non est per se vniuersale. **Q̄m** q̄ accidens h̄z indiuidua formaliter distincta ab alijs. licet nō materiali. q̄ indiuidua subie. p̄stant sub esse accidenti q̄d inest per eam p̄tingenter ponunt indiuidua accidentis. **Vel** d̄m q̄ accidens vt accidens est nō h̄z aliqua indiuidua. sed p̄paratur solum ad subiecta. si vlt ro capiat in rōne sp̄i sic habet indiuidua. vt hoc albus. h̄ veniens. et illa dependēt ad substantiam et sūt indiuidua per substantiam. q̄ accidens in p̄p̄io genere caret materia.

Ar. Om̄e q̄d est vel est suba vel accidens. sed p̄p̄ia nō est suba. q̄ est accidens. et p̄ p̄sequens p̄p̄ia nō distinguit ab accidente. **Q̄m** p̄bat. q̄ p̄p̄ia sequit p̄fectū esse rei. **Q̄m** vt ad p̄positū sufficit q̄ duplex est accidens. scz p̄dicamentale et p̄dicabile. accidens p̄dicamentale d̄r illud q̄d nō est natū p̄ se subsistere. nō est p̄s essentia rei p̄ se subsistētis. et istud accidens p̄prehendit p̄p̄ia et accidens p̄mune. Sed accidens p̄dicabile est natura accidentis indifferens ad multa ad q̄ se h̄z accidentaliter et trāsmutabiliter. et isto mō p̄p̄ia nō est accidens. cum sit determinatū ad vñ subiectū et cui p̄ncipijs fluit. **Est t̄n p̄lide** randū q̄ accidens p̄munit̄ accipit q̄tuoz modis. vno mō p̄ extraneo ad aliq̄d in q̄tum ex ipso aliud inferit. et sic capitur in fallacia accidentis. Secundo capit accidens p̄ illo q̄d est casuale et fortuitū. et sic d̄r sero metaphysice q̄ de cny te p̄ accidens nō est scia. Tercio mō sumit accidens p̄ accidens p̄ dicamentale siue p̄ om̄i illo q̄d inest alteri accidentaliter quoz cū q̄ mō. et sic etiā p̄p̄ia est accidens. Quarto sumit accidens p̄ forma accidenti q̄ p̄tingenter aduenit subiecto et nō p̄sequitur p̄ncipia sp̄i sed indiuidui. et sic ponit vnum p̄dicabile ab alijs distinctū.

Ar. Coloratū est accidens et cū hoc est genus albi et nigri et etiā ē sp̄s qualis. ergo accidens nō est distinctū p̄ra alia. **Q̄m** licz coloratū sit genus sp̄s et accidens. t̄n hoc est respectu diuersoz. q̄ respectu sui sup̄ioris scz qualis est sp̄s. sed respectu suoz inferioroz scz albi et nigri est genus. et respectu sui subiecti cui inheret est accidens.

Querit Vtrū prima definitiōe accidens sit bene assignata. in qua d̄r accidens est q̄d adest abest p̄ter subiecti corruptiōem. **Q̄m** q̄ sic. quia datur p̄ genus subiecti intellectū q̄d est vlt. et p̄p̄ia modū p̄dicandi de suo subiecto. q̄d quidē subiectū est extrinsecū ip̄si accidenti. **Et** intelligit definitiō sic. accidens est vlt q̄d adest et abest p̄ter subiecti corruptiōem. q̄d accidentaliter cōtingenter de subiecto p̄dicatur. q̄ h̄z causam mirabilem in subiecto. eo q̄ accidens p̄mune sequit indiuiduū p̄lectū rōne p̄ncipioz p̄plexionaliū. que sunt p̄tingentia et variabilia p̄ter materie cōditionē que gratia p̄uatiōis annexa nō p̄mittit aliquam formā in ea receptā imp̄mutabiliter p̄manere. ideo bene d̄r q̄ accidens adest et abest. et q̄ accidens est aduenire natū. ideo subiūgitur p̄ter subiecti corruptiōem. q̄ aduenit

Accidens
quintū p̄dicabile

1

subiecto post suū esse ppletum neq; pstituent neq; corrūpens ipm Et dicitur aliqui q; istud cōplexū. pter subiecti corrūptōez. debeat determinare utud verbū abest sol uendo p hoc argumenta que sunt de morte z cōbustio ne. que quidē accūta q̄suis non assint subiecto pter eius corrūptōem. p̄it tñ abesse eidē pter eius corrūptōem.

Ar. Sola spēs definit vel illud qd hz modū spēs. sed accūs nō est spēs neq; hz modū spēs. q̄ ma le definit. Dicitur p̄bas p̄secūda parte. qz accūs hie defis nif p pparatōem ad suū subiectū. sed fm illā habitudinē nō est spēs. Dm qz accūs vt hie definit hz modū spēs quo ad modū definiti. qz scz definitio sua datur per aliqd positū loco generis. z aliud positū loco dicitis. z nō quo ad p̄dicatōem sic scz qz habere habitudinē ad indi uida. vt spēs in rōne predicabilis

Ar. Omne definibile hz esse necessariū z finitū. p̄ mo posterior. sed accūs nō hz esse necessariū z finitū. ergo nō est definibile. Dicitur p̄bas. qz accūs hz eam mutabile in subiecto. q̄ ipm est mutabile. Dm qz accūs accipit duplr. vno mō in vlt inq̄suz abstrahit ab hoc subiecto vel illo. et pparat ad subiectū in p̄muni. et sic est impmutabile saltem p se et definit. Alio mō accipit in particulari vt est in hoc vel in illo subiecto. et sic est corrūptibile. et diuersis tñ causis. vt infra magis tangetur.

Et qm dicitur. accūs in vniuersali hie definit p adesse et abesse que nominat corrūptōem. q̄ accūs in vlt est corrūptibile. Rādent aliqui qz omne accūs sit corrūptibile fm esse existētie. nō tñ fm esse eētie. hz qz definitio dicit esse eētie rei. ideo aliter ddm est qz accūs hie definit in vlt. et tñ hz ordinē ad accūta p̄cularia ad quoz corrūptōem ex cōsequenti corrūptitur z generatur. quare etiam p adesse et abesse definitur

Ar. Nulla bona definitio p̄t dari p opposita copu latue sumpta. sed adesse z abesse hoc mō sunt opposita. q̄ nō possunt poni in vna definitōe. Dicitur p̄bas. qz alis in definitōe implicaret p̄radictio. Dm qz adesse et abesse nō capiuntur hie vt opponuntur. qz nō capiuntur fm idem instans r̄gis. sed solū vt p ipsa circūloq̄m modūz p̄dicandi ipsius accūs respectu sui subiecti qui est p̄m̄ genter z accūtaliter predicari de suo subiecto. Vel ddm qz adesse z abesse capiunt hie vt dicitur ap̄titudinē. hz nihil p̄hibet opposita fm ap̄titudinē eidē subiecto inesse. qz nō est incōueniens eū dē hominē habere ap̄titudinē ad eē al b̄m z esse nigrū. z sic est in p̄posito. Et capiuntur hie ad esse z abesse vt dicitur ap̄titudinē ad affirmatiue vel negatiue p̄dicari. et p hoc p̄mo excluduntur accūta in abstrac to sumpta. sicut est albedo z nigredo. q̄suis em illa p̄nt adesse z abesse. Inherere z nō inherere subiecto. nō tamē possunt vere p̄dicari de subiecto. Secūdo excluduntur p̄tes integrales substātie. sicut sunt vngues crines z au res. qz partes integrales nō predicantur vere z affirmatiue de suis totis.

Ar. Hoc al b̄ū est ap̄tū affirmatiue z negatiue p̄dicari de subiecto. z tñ nō est accūs p̄dicabile. q̄ definitio cōuenit alteri a definito. Secūda ps antis p̄bas. qz nō est vlt Dm qz tota definitio accidentis nō puenit huic albo. sed excludit p hoc relatiuū qd. qz qd refert vlt sub in tellectū. sed hoc al b̄ū nō est vlt euz sic indiuidū. Sed diceret definitio debet puenire definito z cuiuslibet p̄tento sub ipso. sed sub accūte vlt cōtinent accūta p̄cularia. q̄

illa definitio etiā puenit accūtib; particularib;. Dm qz accūs in vll p̄ p̄ma intentōne p̄t capi duplr. vno mō fm se z absolute. et sic q̄quid realiter dicit de ipso. dicit etiā de ill ter p̄tento sub ipso. Alio mō capit vt habet ordinē ad in tentōem secūda. z sic aliqd p̄t dici de ipso qd tñ negat de p̄tenti sub eo. Vel ddm qz sub accūte vt hie definit nō p̄tinet hoc accūs vel illud inq̄rum hoc demonstrat indi uidiū. sed vt demonstrat spēm vel genus accūs ad sub iectū pparat. et ergo sub accūte vt hie definit p̄tinent al bum nigrum coloratum z similia

Ar. Coloratū nō p̄t abesse subiecto. q̄ nō est accūs dens vt hie definit. Antis probat. qz nō p̄tingit dare hominē nō coloratū Dm licet coloratū actualis ter nō possit abesse subiecto. tñ hoc non repugnat sibi. qz color nō radicat in essentialib; p̄ncipijs hois. sed in p̄tenti p̄s p̄lexionalib; q̄ transmutabilia sunt. et qz coloratum solū adest p suas spēs et indiuidua spēs. ideo qm vni p̄tra rui expellit alterū semp remanet subiectū coloratū.

Ar. Inherere est accūs accūs. et tñ impossibile ē inherenti ā abesse accūti p̄ter eius corrūptio nem. Secūda ps p̄bas. qz accūs separatio est eius corrūptio Dm qz duplex est inherētia. quedā est qua accūs accūs actualiter inheret. z illa de facto separat ab accūte vt p̄t in sacramento altaris. et q̄ est accūs accūs. Alia est inherētia ap̄titudinalis. et illa nō separat ab accūte. sed vtrū sit de essentia accūs vel p̄p̄uz ipsūm accidens consequens infra dicitur.

Ar. Forma substācial' sicut aīa p̄t adesse z abesse p̄ter subiecti corrūptōem. z tñ nō est accūs. Prima pars assumpti p̄bas. qz forma substācialis adest z abest materie p̄ me p̄ter eius corrūptōem. cū ipsa fm p̄m̄ sit ingenerabēlis z incorruptibilis Dm qz subiectum sumit duplr. vno mō p̄ subiecto forme accūs. qd scz est totū p̄positū ex materia z forma substāciali. et sic accipit hie. sed tunc forma substācialis nō adest z abest subiecto p̄ter eius corrūptōem. Alio accipit subiectū pro ente in pura potētia. et sic materia p̄ma est subiectū forme substācialis. sed isto mō nō accipit in p̄posito. Vel ddm qz licet materia p̄ separatiō nem forme substācialis nō corrūptat fm suam substā. corrūptit tñ fm esse actu. qz materia nō hz esse actu nisi a forma

Ar. Dori z cōburi sunt accūta. z tñ nō assunt z absunt suis subiectis p̄ter eoz corrūptionem. Dm qz mori z cōburi capiuntur duplr. vno mō p̄ al teratōib; p̄cedentib; instā. necas mutatōes. et sic s̄t accūs cidentia sicut alteratio q̄ ad accūs terminat et etiā definitio eis puenit Alio capiuntur p instā. necas mutatōib; vt dicitur simplicē p̄ncipioz dissolutōem. et sic nō sunt accūs cidentia. cū sint mutatōes ad formā substācialē. z q̄ nō est cōtra definitōem si sui subiecti p̄ncipia corrūpant

Diuidit aut in duo. in separabile et in inseparabile. nāq; dormire separabile accūs est. ni grū vero esse inseparabilē coruo et ethiopi accidit Potest tñ subintelligi z coruo albo z ethiops nitens candore p̄ter subiecti corrūptōnem

Ista est secūda ps huius capli in qua ponit diuisionem accūs. Et diuidit in duo. qz p̄mo facit hoc. Secūdo re mouet dubiū ibi (Potest tñ) Quo ad p̄mū dicit qz accūs

Separabile
Diuisio
accidentis
Inseparabile

subiecto post suū esse ppletum neq; pstituent neq; corrūpens ipm Et dicitur aliqui q; istud cōplexū. pter subiecti corrūptōez. debeat determinare utud verbū abest sol uendo p hoc argumenta que sunt de morte z cōbustio ne. que quidē accūta q̄suis non assint subiecto pter eius corrūptōem. p̄it tñ abesse eidē pter eius corrūptōem.

Questiones

Sam definitus diuidit in duo. scz in accns separabile. z in accns inseparabile. Accns separabile est sicut dormire mo/ ueri quiescere. Sed accns inseparabile est sicut nigrū in coruo z ethiopo. qd inseparabiliter eis accidit. Et quia posset aliqs dicere qd omne accns iuxta definitōem pcedē rem p̄t abesse suo subiecto. q̄ nigredo in coruo nō est acci dens inseparabile. Ad hoc rōdet Porphi. qd coruus p̄t intelligi albu z ethiops nitens candore. id est albedine p̄ter subiecti corruptionem

Querit Accns nō obstatē p̄dicta definitōe ac/ cidentis accns sit bene p̄ separabile z in separabile diuisum. **Adm** qd sic. qd omne accns p̄mune de quo est hic ad propositum fluit a p̄ncipijs p̄plexiona libz indiuidui. vel q̄ illa p̄ncipia sunt a subiecto facilliter mobilia. et sic causant accns separabile. aut sunt firmata et radicata in suis subiectis. z sic causant accns insepara bile. Ex quo sumit qd alia cām inseparabilitatis hz accns p̄mū in specie. z accns p̄mune in indiuiduo. qz p̄mū in se p̄abiliter emanat ex p̄ncipijs sp̄ci z immediate sua essentia p̄sequit. sed accns p̄mune q̄uis sit inseparabile. nō tñ ita intrinsece p̄sequitur naturā sui subiecti sicut p̄mū. sed rō/ ne sue p̄plexionis vel aliquid alteri extrinsece. et sic vnū sine altero intelligit. sed p̄mū sine suo subiecto p̄prio intel ligi nō p̄t salte p̄teritue ipm accipiendo. neqz p̄t subiectū p̄mū intelligi sub opposito p̄mū. sicut subiectū accns in separabilis p̄t intelligi sub opposita forma. Cuius diuer sitatis cā est. qz sp̄s p̄ sua p̄ncipia essentialia est tota cā p̄mū ipsius p̄mū. sed posita cā. p̄mū ponit esse. Sz indiuiduū p̄ sua p̄ncipia subalia q̄ sunt materia z forma. nō est tota cā neqz p̄mū accns inseparabilis. sed medi ante dispōne p̄plexionali quā sequitur tale accns vt p̄mū effectus. et ideo remota p̄ intellectū tali p̄plexione vel q̄ modoliter transmutata adhuc subalia manēt salua. z sic accidēs inseparabile cū illis dispōnibz remouet. aut cū eadē p̄plexione separaf. et isto sic itate p̄t subiectū intelligi sub opposita qualitate.

Ad Omne accns adest z abest p̄ter subiecti corrup/ tionem. q̄ nullū est accns inseparabile. **Ad** solē quentia tener. qz qd est inseparabile nō p̄t abesse subiecto **Adm** duplex. p̄mo qd accns nō d̄t inseparabile p̄tradi ctorie quasi nullo mō separabile. sed potius p̄trarie. quia difficulter a suo subiecto separaf. Vel d̄m qd licet accns inseparabile nō posset separi p̄mū rem. z ideo inseparabile d̄t p̄t tñ separi fm intellectū. qz vt d̄t Porphi. coru⁹ potest intelligi albus et ethiops nitens candore p̄terer subiecti corruptionem.

Ad Accns inseparabile coincidit cū p̄prio. q̄ non est mēbz diuidens accns p̄mune. **Ad** p̄ba. qz p̄mū nō p̄t abesse suo subiecto fm rem. sed bene fm intellectum si cur accns inseparabile. hō em p̄t intelligi sine r̄sibil. cū nō dependeat ab eo **Adm** licet p̄mū posset abesse suo subiecto. z subiectū intelligi sine p̄prio fm intellectū sim plicē. nō tñ fm intellectū diuidente. de quo intelligit Por phirius qn d̄t coruus p̄t intelligi albu. Vñ intellex⁹ sim plex est qd intelligit sumpt̄ res nō p̄ponēdo eas affirmati ue vel negatiue. sed intellectus d̄t p̄positus q̄ intelligēdo res p̄ponit vnā cū alia aut diuidit vnā ab alia

Ad Accns inseparabile nō p̄t vere diuidi z nega/ ri de suo subiecto. q̄ nō p̄t sibi abesse fm intel lectū diuidente. **Ad** p̄ba. qz ille intellectus est falsus q̄

Predicabilium

intelligit rem aliter esse q̄ est. sed coruus nō est sine nigre dine **Adm** qd ille intellectus est falsus q̄ intelligit res aliter esse q̄ est vel p̄t esse. sed coru⁹ licz nō sit albu. p̄t tñ esse albu maxime p̄siderando eius p̄ncipia essentialia tñ **Ad** hoc est qd alij sic dicūt. qd licet accns inseparabile non posset vere diuidi et negari de suo subiecto p̄ simplicē co pulā in p̄pone de inesse. vt coruus nō est niger. p̄t tñ vere negari a suo subiecto in p̄pone modali de possibili. vt iste sunt vere coruus p̄t nō esse niger. cignus p̄t nō esse albu. et ita intelligit Porphi. dicitū suū. **Ad** qn d̄t pus dis creū est qd accns inseparabile nō posset abesse suo subiecto fm rem. **Adm** qd est duplex constitutio subiecti. vna est subalis q̄ est ex materia z forma. z loquēdo de tali p̄stitu tione accns inseparabile p̄t abesse fm rem subiecto ma/ nente eodē sub aliter **Ad** ista est p̄stitutio accidentalis. scz in esse talis vel talis p̄plexionis. et sic accns inseparabile non p̄t fm rem abesse suo subiecto. qz p̄paraf ad ipm vt ad eām sed manente cā scz cōplexione manet accns. et sic debet h̄ intelligi quod prius dictum est

Ad Idem est accns sepabile z inseparabile. q̄ mē/ bza diuisionis coincidūt. **Ad** p̄ba. qz albe/ do est accns inseparabile in cigno et est separabile in hoie.

Adm qd idem accns p̄t esse separabile z inseparabile respectu diuersoz. nō tñ respectu eiusdē. sicut albedo res spectu hois est separabilis. sed respectu cigni est inseparabi lis nō p̄cise considerādo p̄ncipia subalia cigni. sed magis pensando p̄ncipia p̄plexionalia q̄ sequūtur totā speciez quare etiā tale accns inest omnibz indiuiduis sp̄ci. **Ad** d̄m qd idem accns in nūero nō est separabile z inseparabi le. tñ bene idem accidens in specie quod differenter ad sua subiecta p̄paratur

Ad Esse grāmaticū est idem accns nūero separa bile et inseparabile. **Ad** p̄ba. qz est separabile a sorte puero z est inseparabile a seipso sene z iam docto. **Adm** qd nō est incōueniens vnū z idem accns nūero successiue esse se parabile z inseparabile. et sic est de accnte de quo assumit argumentū. Sicut in sibi idem morbo in p̄ncipio p̄t eē cu rabilis qui tñ in fine sit incurabilis.

Definit aut sic quoqz accns ē qd p̄tingit ei/ dem inesse z nō inesse **Vel** qd neqz gen⁹ neqz sp̄s neqz d̄m neqz p̄prio sit. **Semp** aut est in subiecto subsistens **Om̄ibz** ergo determina tis q̄ p̄posita sunt. dico aut genere specie d̄m p̄prio z accnte. d̄m q̄ eis cōia sunt z q̄ p̄pria

Ista est tertia ps hui⁹ q̄nti capli. in q̄ ponit duas alias definitōes accns dicens p̄mo qd accns est qd p̄tingit et dem inesse z nō inesse. vt albu p̄t homini inesse z abesse. **Vel** accns est qd neqz est genus neqz sp̄s neqz d̄m neqz p̄prio. semp aut est in subiecto subsistēs **Tūc** epilogat circa dicta dicens. qd determinatis oibz q̄ posita sunt. scz genere sp̄e d̄m p̄prio z accnte. ostēdendū est p̄ter quā sunt eis p̄munia et que p̄pria. hoc est ostēdendū est in quibz p̄ueniūt z in quibz differūt.

Ad Vni⁹ definiti est tñ vna definitio. serro topi/ coz. q̄ incōueniēter accns triplici definitōe notificat **Adm** qd vni⁹ rei est tñ vna definitio cēntialis. sicut vni⁹ rei est tñ vnū esse essentialē generatū p̄ illam definitōem

Alia deho arbor

ve 8: sexto topicor. tñ vnus rei diuersimode cōsiderate pñt esse plures definitiōes accitales. et sic etiā diuersimode de banf tres definitiōes de accite. qz pma datur de accit dente p pparōem ad suū subiectū in quo est z a quo esse hz. et tangit in ea ppius modus p dicitū accitū. quare d: sibi puenire in rōne p dicitū. Secūda daf p pparōem ad suā cām p quā inest subiecto q est cōtingens. Tercia datur p abnegatōem alioz. et de illis duabz vltimis de i finitōibz d: Aresto. q pma est melior qz secūda. qz ad cognoscendū secūda opoz scire qd genus quid spēs zc. sed h nō oportz de alia.

Querit Utrū accitū bene definiat a Dorph. cū d: accitū est qd ptingit eidem inesse z nō inesse. **Ar.** Dm q sic. z debet ptingit repeti ad nō in esse. vt accitū est qd ptingit eidē inesse z ptingit eidē non inesse. qz nisi sic denotaret potentia propinqua ad simul inesse z nō inesse. Et est rō definitiōis. qz accitū inest subiecto suo p cām variabile z mutabile. z nō p cām stantēz vel immobilē. q nō inest suo subiecto de necessitate. sed potius ptingent. et sic ptingit ipm inesse z nō inesse. z p h excludit ppiū. qz tale inest p cām necessarias. quare semp inest suo subiecto

Ar. Ista definitio non videt alia a pcedente. q est supflua. **Ans.** pbat. qz idem est inesse z nō in esse ex vna pre. et adesse z abesse ex alia pre. **Dm** lūz est sint idez. tñ aliter exponūt. qz adesse z abesse exponūtur logicaliter. sed inesse z nō inesse exponūtur realiter qz tñ inesse et nō inesse etiam logicaliter exponi pnt. ideo aliter ddm q ista secūda definitio solū rōne differt a ppiū ma. qz pma datur p dicit de. z secūda daf p esse in

Ar. Ista definitio puenit alteri. ergo nō est bona **Ans.** pbat. qz puenit omni loco scz vno qd ptingit dolo inesse z nō inesse. Et sicut puenit pibz inter gradibz. qz ptingit manum inesse z nō inesse. **Dm** q alius est modus essendi in quo accitū est in subiecto z locatū in loco. vel etiā ps integralis in suo toto. vt patz qz ro pphycor. **Uñ** ista definitio solum intelligit de quinto modo essendi in.

Ar. Ista definitio nō puenit omni pnto sub defis nito. q nō est bona. **Ans.** pbat. qz nō puenit moueri re spectu celi. qz nō ptingit celū nō moueri. **Dm** q licz celū semp moueat. p tñ moueri z nō moueri. **Uñ** motus celi duplr capif. vno mō vt ppat ad finē pximū. scz ad cōtinuā generatōem z corruptōem istoz inferiorz. z sic celū nō quiescit naturalr. et qz pbi cognouerūt solum illum finē mor? celi. ideo dixerūt motū celi esse ppetuū. **Alio** vt ppat ad finē vltimū qui finis est ppletio nūeri beatoz. et sic celū etiā naturalr descer. sed hūc finē pbi non cognoue rūt. **Uel** ddm q licet moueri nō posset inesse z nō inesse potentia naturali. tñ bñ potētia supnaturali.

Ar. Esse qstūm z esse coloratūz sunt accitū. z tñ definitio eis nō puenit. **Secūda** ps. pbat. qz nō pnt nō inesse petro vel copoz. **Dm** licet illa accitū nō pnt abesse fm naturā genericam quāti vel colorari. tñ pnt inesse et non inesse successiue fm aliqz suū inferius. sic cur coloratū p nō inesse fm altedinem. et hoc sufficit ad rationem accidentis.

Ar. Inesse z nō inesse sunt ptradictorie opposita q nō possunt de vno verificari. **Dm** qūis nō pnt de vno verificari simul z in actu. tñ bene successiue z apertus

dine. quo mō hic capiūt. qz dicitur est supius q ppter h motiū hoc pbi ptingit debet repeti cū secūda clausula definitiōis. **Sed** q inesse z nō inesse vt dicit apertudinez nō sint opposita p. qz possunt vni z eidē puenire. eo q acs cidens subiecto inherens simul hz apertudine vt nō inhe reat. sed prima apertudo est conuicta actu. secūda vero distans ab actu.

Ar. Omne vlt p se z nō cōtario inest suis singularibz sed accitū est vlt. q per se meret **Dm** q accitū in rōne accitū nō est vlt pparatū ad sua singularia. sed magis ppat ad sua subiecta. et qz ptingēt respicit illa ideo pnt inesse z nō inesse. si vero capiat in rōne generis vel spēs sui p dicitū. sic per se inest suis indiuiduis. sicut albū p se inest huic albo

Querit Utrū definitio accitū tercia sit puenienter p negatōem assignata **Ans.** **Dm** q sic. qz datur p ppiū gen? qd est vlt subintellectū in hoc relatiuo qd. et p negatōez alioz p dicitū. **Et** de finit accitū p negatōem alioz p dicitū ppter duas cās. pma qz accitū est vltimū p dicitū. et si aliqz pcedens definiat p negatōem accitū pmitteret peticio principij definiendo ignotū p aliud ignotū. qz adhuc nō sciret qd esset accitū vel aliud posteri? eo. **Et** qz alia p dicitū tā definita sunt sic accitū bene pnt p negatōem ipoz defini. **Secūda** cā est. qz alia p dicitū necessaria sunt quo ad eoz inherēntias. vt patz trāscurrendo singula. sed accitū quo ad suā inherēntiā nō cadit sub necessitate. z sic quo? dāmodo pnat necessitate inherēntie in alijs reptam. quare etiā p abnegatōem alioz definitur

Ar. Nulla bona definitio debet dari p negatōem vel p negatōes. sed ista definitio est hmōi. **g.** **Uñ** pbat. qz d: neqz genus neqz spēs zc. **Dm** q nulla bona definitio debet dari p purā negatōem. ista autē datur p vnā pculā affirmatiuā. scz illā. semp autē est in subiecto subsistēs. **Uel** ddm q p istas negatōes dant intelligi affirmatōes. quare bene possunt aliqz affirmatiūz uū definire. **Uñ** qñ d: neqz genus neqz spēs. q p dicitū in qd. datur intelligi q accitū p dicitū in quale. et cū d: neqz dicitū que p dicitū in qle essentiali. datur intelligi q ac cidens p dicitū in quale accidentale.

Ar. Accitū est oia alia. **g.** male definit p abnegatio nē alioz. **Ans.** pbat. qz color est accitū z tñ est genus. sicut albedo est accitū et tamē est spēs. et ita ddm est de alijs **Dm** q accitū pnt capi duplr. vno in ppro genere z abstractiue p accitū p dicitū. z tñ cū qz est gen? qūqz spēs fm q hz alia z alia apertudine ad sua inferiora. **Alio** mō capif pcretiue p accitū p dicitū. qd fecit naturā accē dentis pcrmentē subiectū qd est extra genus ei?. z sic nō est alia. qz alia causant p intellectus ex habitu dine nature ad inferiora. sed accidens causat ex habitu dine nature ac cidentis ad subiectum

Ar. Ista definitio puenit aie. q nō est bona. **Ans.** p bat. qz aia neqz est genus neqz spēs zc. sp autē est in subie cto subsistens. **Dm** q aia nō subsistit in subiecto vt hic capif. qz p subiectū intelligit rotū ppositū ex materia et forma subali. aia autē nō subsistit in toto pposito. h solū in materia fm doc. set m. et capif h subsistere cōiter. p illo qd in alio existit. qz subsistere p dicitū solum pme sub? stantie conuenit

Ar. Vltima pculā hui? definitiōis videtur repuz f iij

est in eigne
intelligit res
sic dicitur qz
tenentia tñ
arabile non
simpliciter co
r. p tñ vere
libū. vt dicit
nō esse alio.
d: pms dicit
nō subiecto
tñ. vna est
tali p hūc
iecto mā
is. hz in esse
bile non p
vt ad cām
sic debet h

bile. g. mō
at. qz aliter
e in hōie.
sep arabile
albedo res
h in sep ab i
sed magna
tā spēs
spēs. z h
z in sep ab i
mer ad sua

ūero separa
te puto z
Dm q nō
sunt esse le
quo aliam
pō pē cō

pnt qz
es gen? p
tū aut est in
determina
specie dicit
z q p p
ne duas alias
qz pnt qz
esse z abesse.
neqz dicit neqz
dicit epō qz
pōna hōie qz
ā est pnt qz
mō dicit qz dicit
rūt.

mō dicit qz
tōne tōne
mō dicit qz
mō dicit qz

Questiones

gnare p^o definitōi. q̄ male ponit. An̄s p̄bat. qz qd̄ sp̄ est in subiecto subsistēs nō adest z abest. qd̄ de definitō p̄ma. Et p̄firmat. qz acc̄ns sepe corūp̄it. vt calidū in aqua per ignis remorōem. **O**dm q̄ illud aduerbiū semp̄ sumit̄ dupl̄. vno^o vt distribuit p̄ oī tpe q̄n̄alr. et sic nō cap̄it h̄. qz si sic tūc acc̄ns nūq̄ p̄ss̄et abee subiecto. cū iness̄ n̄c̄a/ r̄io z nō p̄tingēter. **A**lio^o sumit̄. put̄ distribuit p̄ oī tpe duratōis acc̄ntis. et sic d̄z hic sumi. vt sit sensus acc̄ns q̄/ diu est est in subiecto. vt h̄ referendo ad cām naturālē. et quando nō est in subiecto. **A**d p̄firmatōnem d̄dm q̄ ac/ cidēs semp̄ est in subiecto q̄diu est existens. vñ n̄h̄l p̄/ h̄ter ipsum q̄n̄q̄ corūmp̄t

Ar̄. Sūt q̄dā acc̄ntia q̄ cū durāt nō sunt in subie/ cto. q̄. An̄s p̄bat. qz in sacramēto altaris q̄ntitas altedo/ sapoz z figura s̄m̄ fidei veritatē subsistūt sine subiecto. cū post p̄secratōem ibi non sit suba panis. neq̄ p̄nt̄ de nouo inesse corpi x̄pi qd̄ est gloriozum z ip̄assibile. ideo nō alte/ raf ad suspiciēdas h̄mōi q̄ntitates. **O**dm q̄ illa acc̄ntia p̄ virtutē diuinā sustentant sine subiecto. seruāt n̄h̄l om̄/ nus t̄i aptitudinē inherēdi q̄ p̄sequit̄ insepabiliter natu/ rā acc̄ntis z remanēt p̄tute diuina in illo eē indiuiduato

Ar̄. Verū inherētia sit de essentia acc̄ntis. **D**i/ tendū p̄babilt̄ q̄ non q̄l̄itercūq̄ accipiat. Est em̄ duplex inherētia. sc̄z actualis. et est actualis vñio acc̄ntis cū sub/ iecto. z de illa certū est q̄ nō sit de eēntia acc̄ntis. qz de sa/ cto sep̄at ab eo. vt p̄z in venerabili sacro eucharistie. s̄z mul/ ta res p̄t̄ eē sine sua p̄t̄ eēntiali. Alia est inherētia aptitudi/ nalis q̄ est possibilis vñio acc̄ntis cū subiecto. z illa inhe/ rentia nō est de eēntia acc̄ntis. sed est p̄t̄ia passio n̄c̄ario ip̄m acc̄ntis p̄sequēs. **E**t hoc p̄t̄ multip̄l̄ p̄bari. p̄mo qz intellectualis acies fiḡ p̄t̄ in entitate acc̄ntis substrata habitu diuini acc̄ntis ad subam nō cointelligēdo h̄ac ipsaz habitudinē. qd̄ fieri nō poss̄z si inherētia est de essentia ac/ cidētis. **S**c̄do p̄bat. qz nullū respectiū est de eēntia ab/ soluti. sed inherētia est qd̄ respectiū. qz est qd̄dam relatio fundamētalis. q̄ nō erit de essentia accidētis nisi ab solu/ toz. **T**erzio p̄z. qz absolutū est ante respectiū. s̄z posteri/ us nō est de eēntia p̄ntis. **T**ercio p̄bat. qz entitas ac/ cidētis p̄t̄ intelligi z p̄dicari sine respectu ad subiectum. **S**c̄ntā p̄t̄ sic definit̄. et p̄ p̄ntis habitudo ad subam nō est de eēntia acc̄ntis. licet sit illā imēdiare p̄sequēs. An̄s p̄bat qz acc̄ns p̄t̄ p̄cipi solū sub habitudine ad ea q̄ sunt sui. p̄ p̄nt̄ generis. videlz sub rōne generis vel sp̄i sine habitu/ dine ad subam. **P**at̄z p̄ntia. qz in entitate acc̄ntis sic cōsi/ derata p̄nt̄ p̄siderari gen^o z d̄ntia q̄ sufficiēt̄ rem̄ defini/ unt. **Q**uarto p̄bat. qz inherētia est eiusdē rōnis in q̄l̄/ rare z q̄ntitate. si q̄ est de eēntia v̄riusq̄ sequeretur q̄ illa duo p̄uenirēt in aliq̄ cōi vñiuoco. et sic nō eēnt̄ generalissi/ ma. qd̄ falsum est. **Q**uinto p̄z idē. qz sicut se h̄z p̄ se esse ad subaz. ita se h̄z eē in alio ad acc̄ns. s̄z p̄ se eē nō eē eēnti/ tia sube s̄z passio ei^o. vt p̄z in p̄dicamentis. q̄ zc̄.

Ar̄. Illud est idē eēntialr̄ alicui qd̄ p̄uenit sibi cir/ cūscripto oī eo qd̄ est extrinsecū eēntie sue. sed aptitudinalis inherētia siue posse inherere qd̄ idē est. est h̄mōi. **S**exto nota est ex terminis. circūscriptis em̄ oī bus acc̄ntibz qd̄ remanēt est essentia. **S**exto p̄bat qz cir/ cūscriptis oibz ab essentia alēdinis adhuc h̄z aptitudi/ nē inherēdi p̄ quā a suba distinguit̄. et q̄ acc̄ntia in sacra/ mento altaris q̄uis separata sunt. t̄i p̄pter illā aptitudi/ nē acc̄ntia remanēt. **O**dm q̄ minor est. fallā. **E**t ad p̄/

Predicabiliū

batōem d̄z q̄ circūscripto ab acc̄ntie oī eo qd̄ non est de/ essentia eius nō remanēt in eo posse inherere formaliter. sed t̄m fundamētāl̄. ibi em̄ nō esset formaliter inherētia aptitudinalis. sed esset essentia acc̄ntis q̄ p̄ss̄et esse sum/ damentū illius inherētie. et qz illa essentia est diuinura z defectiua. ideo nō p̄uenit sibi p̄ se esse sicut sube. **E**tiam il/ lud d̄z p̄ se esse qd̄ h̄z qd̄ d̄t̄are quā p̄sequit̄ esse nō in sub/ iecto. qd̄ nō est verum de accidente

Ar̄. Hoc nomē acc̄ns implicat entitatē acc̄ntales cū eius habitu dine ad subam. q̄ videt̄ q̄ talis habitudo sit de eēntia acc̄ntis. An̄s p̄bat. qz accidēs d̄z q̄ntitadēs a suba vel cadens ad subam. **D**icit̄ em̄ acc̄ns q̄nti a cadens vt ad cadēs. eo q̄ cadit a suba vt ad subaz. **O**dm q̄uis in hoc noie acc̄ns vt sic insepabiliter implicet habitudo ad subam. t̄m in eo qd̄ d̄z acc̄ns tāq̄ h̄mōi habitudini sub/ stratū nō implicat habitudo ad subam. sed ip̄m p̄cipi p̄t̄ sub habitu dine generis vel sp̄i. habitu dine ad subam nō cointellecra. **E**t q̄ d̄z. ad min^o habitudo est de essen/ tia acc̄ntis respectu. **O**dm q̄ illius acc̄ntis est duplex habitudo. vna est habitudo obiectiua ad suū correlatū uū. et illa habitudo est ipsamet natura relatiui. Alia ē ha/ bitudo effectiua vel etiā subiectiua. et illa intelligit̄ relati/ oni sup̄ addi. qz relatio sub intentōe generis vel sp̄i p̄t̄ in/ telligi ei^o habitu dine ad subam nō cointellecra

Ar̄. Illud quo formalr̄ acc̄ns est. est sibi idē essen/ tialiter. sed inherētia est h̄mōi. **S**exto p̄bat p̄ p̄m. vij. metaph. qz acc̄ntia sunt entia. eo q̄ sunt taliter entis. t̄nō sunt formaliter entia nisi qz sunt inherē/ tia. **E**t p̄firmat̄ p̄ Boetii q̄ d̄z q̄ acc̄ntis esse est inesse.

Odm q̄ acc̄ns d̄z esse entis. id est sub st̄tie in genere cause efficiētis z nō formalis. et q̄ eo q̄ in autoritate p̄h̄i nō reduplicat cām formalem vel materialē intrinsecā. sed reduplicat solū cām extrinsecam. **A**d p̄firmatōem d̄dm q̄ Boetius nō loq̄tur de esse acc̄ntis essentiali. sed de ali/ quo esse qd̄ p̄sequit̄ essentia. qd̄ aliqui vocant esse eisten/ tie naturaliter. licet em̄ acc̄ntia in sacramento altaris sine sine subiecto. t̄m hoc nō p̄uenit eis nisi ex diuina p̄tute sus/ stentante. vt d̄z beatus **T**ho. in tertia parte summe

Ar̄. Inherētia est de definitione acc̄ntis. q̄ est de eius essentia. **P**robaf̄ p̄ntia. qz quēl̄iter pars definitōis est de essentia definiti. **O**dm q̄ verū est de definitōe qd̄ d̄t̄atiua z essentiali. t̄m acc̄ns definit̄ p̄ in/ esse vel inherere definitōe descriptiua et acc̄ntali. **U**el d̄is/ cendū s̄m̄ doc. sc̄m̄. esse ens in subiecto nō est definitio ac/ cidētis neq̄ esse ens p̄ se sine subiecto est definitio sube. et loq̄tur de definitōe essentiali. qz ens non p̄t̄ esse genus vt prius probatum est

Ar̄. Inherētia est de essentia hui^o inherētie z illi^o sed hec inherētia z illa sunt accidentia. q̄ inherētia est de essentia alicui^o acc̄ntis. **O**dm q̄ inherētia est bene de eēntia aliquoz acc̄ntiū. q̄ sc̄z nō sunt aliud nisi respect^o in/ herēdi. vt sunt acc̄ntia respectiua subiectiue vel effectiue. sed nō est de eēntia illoz acc̄ntiū q̄ nō sunt respect^o inhe/ rendi. vt sunt acc̄ntia absoluta vel etiā respectiua obiecti/ ue vel terminatiue.

Ar̄. Illud est de eēntia acc̄ntis p̄ qd̄ acc̄ns differt a suba. s̄z p̄ inherētiā ad min^o aptitudinalē acc̄ns a suba differt. **S**exto p̄bat qz acc̄ns nō differt a suba p̄ actualē in/ herētiā. qz als q̄ntitas in sacro altaris non distingueret̄ a suba. neq̄ p̄ inherētiā aptitudinalē nisi q̄ posteriori q̄ d̄is/ tinctio s̄z sit acc̄ntal. est t̄m signū distinctōis essentialis

Commune qd est oibz de pluribz pdicari
 sed gen⁹ qd de spbz z de indiuiduis. et
 d^{na} silt. spbz aut de his q sub ipsa sunt indiui/
 duis. atvero ppriū et de spē cui⁹ est ppriū et de
 his q sub spē sunt indiuiduis. accōis aut et de spē
 bus et de indiuiduis. Flāqz aial de equis et bo
 bus et canibz pdicaf q sunt spbz. et de hoc equo
 et de hoc asino et de hoc boue q sunt indiuidua
 irrōnale pō et de eqs et de bobz et de his q sunt
 pticulares pdicaf. spbz aut vt hō solū de his q
 sūt pticulares hoies pdicaf. ppriū aut qd ē rīsi/
 bile de boie et de his q sunt pticulares. nigz at
 et de spē coruoz et de his q sūt pticulares qd est
 accōis inseparabile. z moueri de hoie et de eq qd ē
 accōis sepabile. sed pncipaliter qdem de indini
 duis. scdo vero loco de his q pntinet indiuidua
 ¶ Iste est scds tractat⁹ hui⁹ libri. in q Por. determinat
 de qnqz pdicabilibz ppariue pando. scilicet ad inuicē penes
 cōuenientia z d^{na}m. Et cōtinet iste tractatus qnqz capla
 in pmo agit de ppariōne oim pdicabilū ad inuicē in gene
 rali. In scdo pparit in spēali genus ad qrtuoz sequētia. In
 tercio d^{na} ad tria sequētia. In qrtō pparit spēs ad duo se/
 quētia. In qnto pparit ppriū ad accōis. **Dices p^o q oia**
pdicabilia in h⁹ pueniūt q de pluribz pdicant. Sed disse/
 rēt. qz genus z d^{na} pdicant de spbz z indiuiduis. spēs
 aut solū de indiuiduis pdicaf. ppriū vero de vna sola specie
 cui⁹ est ppriū z de indiuiduis illius spēi. Accōis aut de spē
 bus z indiuiduis pdicaf. sed pncipaliter de indiuiduis z se
 cū dario de generibz z spbz q sunt in indiuiduis. Exēpla
 oim istoz ponunt in textu. vt aial pdicaf de eqs canibz et
 bobz q sunt spēs. z de hoc eqz et h⁹ boue q sunt indiuidua.
 Irrōnale autē de eqs z canibz z de his q sunt pticulares.
 hō vero q est spēs pdicaf solū de pticularibz hoibz. Rīsi/
 bile vero qd est ppriū pdicaf de hoie z de pticularibz hoibz.
 Nigz aut qd est accōis inseparabile in coruo pdicaf de cor
 uo z de pticularibz eius. s; mouere et qescere q sūt accōis
 sepabilia pdicant de hoie eqz z de pticularibz hoibz z eqs
 pncipaliter tamē de pticularibus z ex psequēti de his
 que continent ea

Di. Vt cōe sit qnqz pdicabilibz de pluribz pdi/
 cari. Dōm q sic. qz oia pdicabilia sūt vlla. sed vlt est illū
 qd aptū natū est cē in multis. qz d⁹ vlt qd vniū versum in
 multis. s; cū pdicari sumat ab inē qdlibet pdicabile ē sic
 de multis dicibile. qd est eis cōe. nō qd cōe vniuoctū in q
 oia cōicant. sicut hō z asin⁹ pueniūt vniuoce in cōi rōe aia
 lis. sic aut nō pueniūt ista qnqz vlla. qre etiā nō hūt aliqz
 gen⁹ sup se s; hū cōe analoguz qd est pdicabile seu vlt fm
 q habitū est circa pncipiū. Scda rō. qz pdicari de pluribz
 bus est de definitōe pdicabilis. s; debz puenire oī pdicaf
 bili. Tēter p^{na}. qz definitio dz puenire oim p^{re}to sub de
 finito. ¶ Est etiā p^{re}terandū. qz pueniētia z d^{na} de qbus
 hie agit nō sūt pdicabilia distincta. sed sunt solū qdā cōdi/
 tiones q sequunt ipsa pdicabilia p accū ppariū vniū
 pdicabilis ad aliud. Et s; solet dici q d^{na} accipit dupl^r
 vno mō p forma q aliqz centraliter realiter ab inuicē disse/
 rūt. z sic dicim⁹ q rōnale sit d^{na} hois. z sensibile d^{na} aia
 lis. z isto mō ē pdicabile ab alijs distinctū. Alio⁹ ca⁹ vt
 est qdā relatio rōnis q aliqz nata sūt ab inuicem differre fm
 rōem. z sic capif hie. z sic suo mō dōm est de puenientia

Propriū est pdicabilibz de pluribz pdicari.
 s; nō est eis cōe. Tēter p^{na}. qz ppriū z cōe op⁹
 ponunt. Vniū p^{na}. qz puenit oim soli z sp pdicabilibz
 Dōm q ppriū z cōe opponunt qn referunt ad idē codē
 mō sumptū. qd nō fit in pposito. qz pdicari de pluribz est
 ppriū vniuersalibz qn pparit ad indiuidua qbus nō cōue
 nit. qz p hoc differūt vlla ab indiuiduis. sed est eis cōe qn
 cōparant inter se. qz oibus puenit Sicut in silt rīsi/
 bile est ppriū hōi z est cōe oibz hoibz. Vel dōm q ē eis ppriū fm
 supōem simplicē. sed fm supōem p^{re}sam est eis cōe.

Di. Accōis cōe tm est in vno subiecto. s; soluz pdi/
 caf de vno z nō de pluribz. Tēter p^{na}. qz pre/
 dicari sumit ab inesse. Vniū p^{na}. qz si esset in pluribz sub/
 iectis tūc esset vniū z nō vniū. qd implicat. Dōm q accōis
 dēs cōe p^{re} capi dupl^r. vno⁹ fm spēm z sic nō est tm in vno
 subiecto. sed in pluribz. z gētia p^{re} pdicari de pluribus.
 Alio⁹ capif fm numez. z sic est tm in vno subiecto vel in
 pluribz acceptis p modū vniū. qn s; hūt vniōne ad inuicē
 cē. sicut p^{re} marie de q^{re}itate discreta. s; isto mō accōis nō est
 pdicabile. sicut pus dem est. Et qn qnt. de q pdicaf ac/
 cidēs cōe p pus dōm q pus pdicaf de indiuiduis qd spē
 b⁹. rō. qz vniū qd pdicaf pus de illis qbz p^o inē. s; accōis
 cōe pmo inest indiuiduis. s; pus de illis pdicaf. Vniū
 p^{re} ex dictis qz accōis p^{re}causat ex pncipijs indiuiduis. sed p
 ppriū p oppositū pus pdicaf de spē. ex cui⁹ pncipijs fluit. z
 ergo d⁹ in textu q accōis cōe tā sepabile q inseparabile p^{re}
 capitaliter pdicatur de indiuiduis. scdo vero loco de his
 q cōtinet indiuidua. id est de speciebus.

Commune at est generi z d^{na}ie p^{re}inentia
 spbz. cōtinet em z d^{na} spēs. z si nō oīnes
 quot genera. rōnale em z si nō cōtinet ea q sūt ir
 rōnalia vt gen⁹ quēadmodū aial tm p^{re}inet ho/
 minē z deū q sunt spēs. Et qcumqz pdicant de
 genere vt gen⁹ et de his q sub ipso sunt spbz
 pdicant z qcumqz de d^{na} pdicant vt d^{na}ie. et de
 his q sub ipsa sunt spbz pdicabunt. nā cuz ge/
 nus sit aial nō solū de eo pdicant vt gen⁹ subz
 et aiatū. s; etiā de his q sunt sub aiali spbz oibz
 pdicant vsqz ad indiuidua. cūqz sit d^{na} rōnalis.
 pdicaf de ea vt differētia id qd est rātōne vti et
 nō soluz de eo qd est rōnale. sed etiā de his que
 sunt sub rōnali spēbus pdicabit rōne vti. Cō/
 mune aut et perempto genere vel differētia. si/
 mul perimi q sub ipsis sunt. quēadmodū si non
 sit aial nō est equus neqz homo. z ita si nō sit rō
 nale. nullū erit animal quod vtatur rātōne.
 ¶ Istud est scdm caplm huius tractatus. in quo Por.
 compar spēaliter genus ad qrtuoz alia. Et fm hoc istud

hōi est de
 formaliter.
 et inuicem
 ter esse
 diuina z
 e. Etiam
 scno in lib
 z
 ē accidēs
 habendo
 qd adēs a
 la cadēs
 hōi qnō
 habendo
 rudim sub
 nō p^{re} pē
 hūm nō
 s; de alijs
 est duplex
 coruans
 Alia hā
 ligat
 spā p in
 idē est
 d^{na} p
 eo q sunt
 inuicē
 est inuicē
 ē in genere
 vniū p^{re}
 trinitia sed
 cōm dōm
 illud de cal
 rōne est
 alians sint
 na. hōi est
 summe
 vniū. q est
 quilibet pars
 q vniū est de
 s; d^{na} p^{re}
 sicut. z hōi
 est d^{na}ie ut
 est inuicē
 p^{re} p^{re} qd
 p^{re} p^{re} obit
 hōiū z ill⁹
 d^{na}ie est de
 nā est bene de
 inuicē respect⁹ n
 et vel cōtra
 respect⁹ nō
 p^{re} p^{re} obit
 qd accōis hie
 nā accōis
 hūm p^{re} p^{re}
 non d^{na}ie
 illi p^{re} p^{re} qd
 accōis d^{na}ie

Questiones

caplin habet quatuor pres. In pma ppat genus ad differētia pmo penes puenientia scdo penes differentiam ibi (Propriū autē.) Et ponit tres puenientias generis et differentie. Prima est. qz genus z dñia cōtinet sub se plures spēs q̄uis differētia nō cōtineat tot quot genus. qz animal cōtinet sub se hominē z alia irrōnalia. rōnale vero solū cōtinet rōnalia. vt hoīem z deū. Secūda pueniētia. qz q̄cūqz predicant de genere etiā predicant de spēs cōtēntis sub ipso genere sic etiā quēcūqz p̄dicantur de differentia etiā p̄dicant de specie p̄stituta p̄ illam. z de omnibus indiuiduis illius spēs. Tercia pueniētia. qz sicut p̄mp̄ro genere destruunt om̄ia q̄ sub ipso sunt. vt si non est animal nō erit equus neqz homo. sic etiā p̄empta differētia destruunt om̄ia que sub ea sunt. vt destructo rōnali destruitur om̄e illud quod est vrens rōne

Querit. Quare Porphi. p̄parando p̄dicabilia ad inuicē p̄ponit differētiā spēs cū tamē sup̄ius definiēdo ipsa p̄posuit speciem differētie

Dñm q̄ hoc fecit vt innueret fm̄ vnū ordinē differētiā p̄cedere spēm. z fm̄ alium ecōtra spēm p̄cedere differētiā. qz fm̄ ordinē nature dñtia p̄cedit spēm. qz dñtia constituit spēm. sed p̄stituens naturaliter est ante p̄stitutum. Sed ordinē doctrine ecōtra spēs est ante dñtia. sicut cōpositū ante simplex Sunt etiā sup̄ius posite cause quare genus z spēs imēdiatē p̄iungunt q̄s nūc repetere omitto

Ar. Sensibile est dñtia aialis. z tamē cōtinet tot spēs quot aial. Secūda ps. p̄batur. qz cōuertunt ad inuicē Dñm q̄ dictū Porphi. intelligit de differētia diuisiua. respectu cuius genus habet q̄ sit genus et nō de differētia p̄stitutiuā a qua hz genus q̄ sit species Sicut exēplū gratia. aial p̄tinet sub se plures spēs q̄ rōnale. qz aial p̄tinet sub se hoīem asinū leonē zc. sed rōnale solū cōtinet hoīem z deos fm̄ opinionē stoꝝ.

Ar. Differētia nō subijcitur. ergo secūda pueniētia p̄supponit falsum. An̄s. p̄batur. qz differētia habet rōem forme. q̄ semp̄ debet p̄dicari. Etiā differētia est omnino simplex. q̄ nihil p̄t de ea p̄dicari. Dñm licet dñtia inquantū differētia habeat rōem forme z nō subijcitur in p̄dicatōe saltē directā. tñ inquantū ponit loco generis vel spēs habet rōem materie. z potest subijci

Ar. Quare destructo genere z differētia destruuntur ea q̄ sub ipsis p̄tinent. Dñm q̄ ideo. qz destructo p̄o. destruit posterius z non ecōtra. sed genus et differētia sunt p̄oza suis cōtēntis. ergo ipsis destructis cōtēnta sub ipsis destruunt. Ex quo sumit q̄ arguendo a destructiōe sup̄ioris ad destructiōem inferioris bñ valet cōsequētia. vt satis clare patet in quinto tractatu p̄. hys an̄i circa locū a toto vniuersali.

Ar. Destructis p̄mis substantiis impossibīle est aliis quod alioꝝ remanere. vt d̄ in p̄dicamētis. et h̄go ecōtra ad destructiōem inferioris seq̄tur destructio sup̄ioris Dñm q̄ differētē sup̄ius z inferius se inuicē destruunt. quia destructis inferioribus q̄ sunt indiuidua destruunt etiā sup̄iora quo ad esse exētie p̄ncipaliter. licz ex cōsequētia etiā destruunt quo ad esse essētie. sed ecōtra destructis sup̄ioribus p̄ncipaliter destruunt inferiora quo ad esse essētie formale z irrēligibile ip̄oꝝ q̄ h̄nt a sup̄ioribus

Propriū autē est generi de pluribus p̄dicari q̄ differētia z spēs z propriū z accidēs. aial enim

Predicabiliū

de equo z de hoīe z aue z serpēte p̄dicat. qua dupes vero de solis q̄tuor pedes habētibz hō vero de solis indiuiduis. z hinnibile de eq̄ et de his q̄ sunt p̄ticulares. z accidēs silt de paucioribus. optet autē dñas accipere q̄bus diuidit genus. nō eas q̄ p̄plent subam generis. Ampli⁹ genus p̄tinet dñas potestate. aial em̄ hoc q̄dem rōnale est. illud vero irrōnale. Ampli⁹ q̄dē genera p̄oza sunt bis q̄ sub se posite sunt dñtijs. p̄pter qd̄ simul q̄dē eas auferūt. nō at simul auferunt. sublato em̄ aiali auferūt rōnale z irrōnale dñe p̄o nō auferūt gen⁹. nā si oēs interimanēt tñ suba aiala sensibilis subintelligit q̄ est animal. Ampli⁹ gen⁹ q̄dē in eo qd̄ qd̄ est p̄dicat. dñia vero in eo qd̄ q̄le q̄dē est. quēadmodū dictū est p̄dicat. Ampli⁹ gen⁹ q̄dē vnū ē fm̄ vnāquāqz spēm. vt hoīs id qd̄ est aial. dñe p̄o plurime vt rōnale mortale mētis z discipline p̄cepibile q̄bus ab alijs differt. Et genus q̄dem p̄simile ē materie forme vero dñia. cū autē sint et alia cōia et p̄pria generis z dñtie nunc ista sufficiant

¶ Dic Por. p̄pat gen⁹ ad dñam penes coz dñam. z ponit sex dñas. p̄ma. qz gen⁹ p̄dicat de pluribus q̄ dñia aut alijs qd̄ alioꝝ p̄dicabiliū. z h̄ intelligendū est de dñia diuisiua et nō p̄stitutiuā. vt aial p̄dicat de hoīe eq̄ aue z serpēte. q̄ dupes vero qd̄ ē dñtia de solis q̄tuor pedes h̄ntibus. hō vero de solis indiuiduis. z hinnibile de eq̄ et p̄ticularibus equis. z accēs silt p̄dicat de paucioribus q̄ genus. qz nō p̄t ee q̄ vnū accēs oibz q̄ sunt sub genere pueniat vt albū vt nigrū **¶** Secūda dñia ē. qz gen⁹ in sua p̄tate p̄tinet duas differētiā. qd̄ p̄z p̄ exēplū. qz aial gen⁹ est duoz p̄ p̄dicatōez sicut aial p̄tinet rōnale z irrōnale z p̄dicat de vtrīsque. dñia vero de altero tñ p̄dicat **¶** Tercia dñia. qz genera qd̄ez p̄oza silt natura his q̄ sunt sub se dñtijs. eo q̄ dñe exētie de p̄tate generis. hui⁹ autē signū ē. qz sublatis generibus auferunt silt z ipse dñe q̄ sunt sub genere. sed sublatis differētijs nō optet q̄ silt genera auferant. qd̄ p̄z p̄ exēplū. quia sublato aiali qd̄ est genus auferunt silt rōnale z irrōnale q̄ silt dñe aialis. dñe vero silt ablato nō silt auferūt gen⁹. qz si oēs dñe diuisiue aial auferant. adhuc tñ p̄t intelligi suba aiala sensibilis q̄ est aial fm̄ ee aialis q̄ est gen⁹ **¶** Quarta dñia est. qz gen⁹ in eo qd̄ qd̄ est p̄dicat. dñia vero in eo qd̄ q̄le. sicut sup̄ius ex eozundē definiētibz paruit **¶** Quinta dñia ē. qz vnū gen⁹ p̄tinet ē vnū spēs tñ qd̄ in ea p̄tinet ad spēm p̄stituendā. dñe p̄o p̄trahētes silt plurime. vt rōnale mortale mētis z discipline p̄cepibile q̄bus hō ab alijs differt. **¶** Sexta dñia. qz genus qd̄ez in p̄stitutione spēs silt mille est materie p̄ hoc q̄ est p̄trahibile. differētia vero silt

mlis est forme. qz ptrahit z determinat potentia generis. Tunc epilogar dices. q licet possint esse alia comunia et pna generis z dntie. tame ista que nuc dicra stz sufficiunt

Ar. An genus predicat de pluribz qz accidens. **Ar.** Ddm q sic. qz ad roem generis requiritur q predicat de pluribz speciebz z eaz. indiuiduis. sz ad roem accntis sufficit pdicari de pluribz indiuiduis. plus aut est pdicari de spebz z indiuiduis qz de indiuiduis tm. et p hoc etiā gen^o differt ab oibz alijs. vt circa textū dictum est

Ar. Genus couenit euz alijs pdicabilibz in hoc qd est pdicari de pluribz. ergo male dicit q p illud idcz differat ab ipsis. **Ar.** pbat. qz pdicari de pluribz e comune omnibus. vt pns patuit **Ar.** Ddm q hoc pplexum de pluribz capif duplr. vno^o vt valet. i. de multis. z in hoc oia pueniūt **Ar.** ca^o ppariue p magis multis. z sic gen^o differt ab omnibus alijs p hoc q de pluribus predicatur

Ar. Accidens predicat magis de pluribz qz gen^o. igit. **Ar.** pbat. qz pdicatur de oibus spebz et indiuiduis de qbus genus predicat z cū hoc de ipo genere. Et confirmat. qz quale accidens predicat de omnibus substantijs corporeis et de omnibus qualitatibz cōeretiue sumptis. sed nō est dabile aliqd genus quod possit de tot pdicari. **Ar.** Ddm ad illa simul. q licet accidens pdicatur de omnibus illis. tm ad roem accidētis nō requiritur de tam multis pdicari. sed sufficit aptitudo ad pdicari de aliqz bus indiuiduis. **Ar.** Etā accidēs directe soluz de indiuiduis predicat. indirecte vero de generibz z speciebz. genus autē directe z per se predicat de suis speciebz z indiuiduis. **Ar.** Ddm fm alios q licet genus nō excedat accns in ambitu suppositoꝝ. excedit tm pdicatōem accntis in intentionibus subiacibiliū z q genus hoc mō pdicat de pluribz qz accns

Ar. Vnius spci est tm vna dña. pxiima. sicut vnu genus pxiimū. ergo quinta differentia est falsa. **Ar.** pbat. qz homo spcs habet solū vnā differentiaz q adiunera generi sufficēter spēm definit dicēdo. hō est aial ronale. **Ar.** Ddm q vnius spci est tm vna differentia pxiima z pxiā. possunt tm vnius esse plures circulo quatiue p quas circulo quimur vnā differentia pxiā innominatā. si aut supposito q ronale nō sit pxiā dña hois. tūc oportet pxiā differentia eius circuloquū per ronale mortale. sed nunqz circuloquūtur vnu genus pxiimū p duo genera

Genus aut z spcs comune qdem habent de pluribz quemadmodū dictuz est pdicari. sumaf aut spcs vt spcs nō etiā vt genus si fuerit idem spcs z genus. Comune aut his est z pora eē eo tm de qbus pdicant. Et totū quiddā est vtrūqz

¶ Ista est secūda pars huius capli. in qua Porphi. comparat genus ad spēm penes puenientia z differentia. ponens pmo tres puenientias. pma est q genus z spcs hoc comune habēt q pdicant de pluribz inqntū vtrūqz eoz est vlt. qd est in multis et de multis dicit. Et qzuis talis cōmunitas coueniat taz generi generalissimo qz subalterno et sicut tam spci spcalissime qz subalterne. tamē in pposito accipit genus vt genus z nō vt species. qzuis ad diuersa quedā illoꝝ possunt esse genera z spcs. z maxime couenit ista generi quod est genus tm. z spci que est spcs tm.

¶ Secūda couenientia est. qz vtrūqz eoz est prius eo de quo predicat. eo q sunt pncipia essentialia illoꝝ de qbus predicant. pncipiū aut prius est pncipiatō siue eo cuius est pncipiū ¶ Tercia est. qz vtrūqz eoz totū est qddam respectu suoꝝ inferiorū. qz vtrūqz cōtinet ea de qbus pdicaf. cōtinent aut totū est ad id quod continetur

Ar. Species est totū respectu generis. q nō ecōtra **Ar.** **Ar.** pbat. qz spcs pponit ex genere z differētia. sed cōpositū habet roem totius **Ar.** Ddm q est duplex totū vt ad ppositū sufficit. scz totum integrale z vniuersale. Et fm hoc etiā duplex est pars. scz totius integlis z totius vltis. vnde si loquamur de toto integrali dēfinitibili spcs est totū. genus autē est pars integralis definitiua. Si vero loquamur de toto vniuersali sic ecōtra gen^o est totū z species est pars qz pparatur ad genus. z sic loquimur de toto in pposito. Vel ddm q gen^o capif duplr vno mō fm se. z sic est qddā totū. Alio mō vt pparat ad aliā quā naturā magis determinatā. z sic hz rōnem partis

Differunt aut q genus qdem continet spcs sub se. spcs vero cōtinet z nō cōtinet genera. in pluribz em genus qz spcs est. Genera em piace re oportet z formata specificis differētis p hce re spcs. vnde et pxiā sunt naturaliter genera Et simul interimētia. sed que nō simul interimātur. z spcs qdem cū sit. est z genus. genus vero cū sit nō omnino erit spcs. Et genera qdem vni/ uoce de speciebz pdicantur. spcs vero de generibz minime. Amplius genera qdez abūdant earum q sub ipsis sunt spcs pntētia. spcs vero a generibz abūdāt p pxijs dntijs. Amplius neqz spcs fiet vnqz gñalissimū neqz gen^o spcalissimū

¶ Sic Porphi ponit septē dntias inter genus et spēm. pxiima est. qz genus ambitu sue potestatis pntet sub se species. spcs vero cōtinet. z non pntet genera. Cuius rō est. qz genus hz se in plus qz spcs. z fm Porphi. in pcedētibz. genus est collectio multoꝝ. i. multaz species. in vnuz. et loqitur hic de pntētia potestatiua et nō actuali. qā fm tale spcs magis cōtinet genus qz ecōtra. ¶ Secūda dntia qz genera fm intellectū piacere optet spcibus. cuius cā et signū est. qz genera nō pnt p hce re spcs nisi informata spcificis dntijs. id aut qd formatū pstituit aliud piacet illi sicut cuprū piacet statue ¶ Tercia dntia qz sequitur ex sedā est qz ex eo q genus piacet tanqz materia sic fm naturā plus est spcibus ¶ Quarta qz sequitur et tertia est. qz interemptis generibz simul interimunt spcs. sed non ecōtra. qz oibz spcibus z dntijs interemptis adhuc salua est genus fm suuz eē intellectuale ¶ Quinta dntia. qz genera pdicant vniuoce de suis speciebz eo q dant eis nomē substantiā z ratōem. Spcs vero de generibz mime pdicant ordinata pdicatio ne. nō em pdicantur de generibus nisi per accidens. qz uis enim quoddam animal sit homo z ratio hominis cui dam coueniat animalī. non tamē couenit aialī in pxiimū

dicat. qua
abundans
bile de ca
sile de pa
iuidit ge
Ampli
hoc qdem
qde ge
dntijs. p
imul aue
rationale
terminant
it animal.
nt. dntia
dnti est
nāqz qz
arime vt
epibole q
z pxiimā
et alia cōm
afficiant

Questiones

¶ Sexta differentia. qz genera p̄tinentia potestatiua abū dant a speciebus eo qz p̄tinent species. spēs vero constituit abū dant a generibz p̄tinentia p̄tina gratia dñaz p̄ q̄s cōstituit que dñe actu in speciebus sunt p̄tente cū gen⁹ non habeat eas nisi potestate. ¶ Septima differentia. qz spēs siue sp̄alissima siue subalterna nūq̄ p̄t fieri generalissima qz est p̄tra rōnem generalissimā. Et sicut id qd est in aliq̄ gen⁹ siue generalissimū siue subaltermū nūq̄ sic sp̄alissimū. qz rō sp̄alissimū est qz cū sic spēs non p̄t esse gen⁹. sicut superius etiā dictū fuit. ergo differt gen⁹ a specie.

Ar. Spēs cōtinet gen⁹ et dñam tanq̄ pres cōtinentiales eius. q̄ male dicit qz gen⁹ non cōtinet a speciebus. Dñm licet spēs p̄tineat gen⁹ tanq̄ totū cōtinentiale cōtinet suam partē essentialē. nō tñ sicut totū vlt cōtinet suam partē subiectiua. quo mō gen⁹ cōtinet suas spēs. Vel dñm qz spēs p̄tinet gen⁹ p̄tinentia actuali. sed eadē gen⁹ p̄tinet spēs p̄tinentia p̄tentiua. de q̄ ad p̄positū

Ar. Destructis oibus speciebus etiā destruit gen⁹. ergo male dicit qz interemptis generibz necesse ē spēs interimiri. et nō eadē. Dñm qz oibus destructis speciebus etiā destruit gen⁹ quo ad esse reale tam essentialē q̄ existētiē. nihilominus tñ manet gen⁹ apud intellectum quantū ad esse intelligibile. sed nō eadē. qz spēs nō p̄t intelligi sine genere. cū em̄ spēs posita est de necessitate positum est gen⁹ qd in spē est actu et intellectu. gen⁹ vero cū sic positū est. nō sequitur omnino qz spēs sit. qz spēs nō nisi potētia est in genere. posita autē potētia non p̄t hoc necessario ponit actus qui in potētia nō est s̄m actum

Ennis autē et p̄p̄ij cōmune quidē est se / qui spēs. Nā si homo est. aīal est. et si hō est. risibile est. Et eqliter p̄dicari gen⁹ de speciebus. et p̄p̄ij de his q̄ illo p̄cipiāt. eqliter em̄ et hō et bos aīal est. et Catō et Licero risibile Cōmune autē est et vniuoce p̄dicari gen⁹ de p̄p̄ijs speciebus et p̄p̄ijs de his quoz est p̄p̄ij ¶ In hac tertia p̄te Porphy. p̄par gen⁹ ad p̄p̄ij penes p̄tinentia et differentia. Et p̄mo ponit tres conuenientias. p̄ma. qz vtrūq̄ hōy p̄dicabiliū cōsequit spēs de q̄ p̄dicat nō q̄des s̄m natura. qz sic gen⁹ prius est specie. s̄m rōnem p̄tente. quia sequitur. si hō est. aīal est. et si hō est. risibile est. Sed qñ dicitur p̄p̄ij sequi spēm tūc simul cuz rōne p̄sequente est etiā ordo nature et intellectus. qz spēs est causa p̄p̄ij et nō eadē. Secūda conuenientia est. qz t̄az gen⁹ q̄ p̄p̄ij eqliter. hoc est. nō s̄m magis et minus p̄t dēstare de suis subiectilibz. eqliter em̄ hō et bos sunt aīalia et Plato et Licero. que sunt hoīs indiuidua eqliter s̄m risibiles. Tercia cōmunitas est. qz cōmune est generi et p̄p̄ij qz vniuoce p̄dicantur. ita qz gen⁹ vniuoce p̄dicatur de speciebus et p̄p̄ij de his quoz est p̄p̄ij.

Ar. P̄p̄ij nō equaliter p̄cipiāt. q̄ cōtra sed am cōuenientia. Nō p̄tatur. quia risibile est p̄p̄ij. sed vnus hō magis ridet q̄ alter. ergo nō equaliter. Dñm licet ridere nō eqliter p̄cipiāt. qz nō est p̄p̄ij sed accidēs. tamē risibile eqliter p̄cipiāt. Et quando dicit. etiā vnus hō magis est risibilis q̄ alter. q̄. Nō p̄tatur. qz vnus hō magis est inclinatus ad risum q̄ alter.

Predicabiliū

Dñm qz risibile capitur dupl. vno mō vt dicit naturalē potētia p̄p̄ij ad ridendū. que p̄sequitur cōpletionē et dispositōem corpis. et sic vnus homo est magis risibilis altero. sed tunc risibile est accēs cōmune. Alio mō capitur risibile vt dicit potētia seu aptitudinē naturalē remotā ad ridē dum. que p̄sequitur rōnem specificā hoīs. et sic vnus homo nō est magis risibilis altero. et hoc mō est p̄p̄ij

Ar. Homo est p̄fectissimū animalū. q̄ aīal gen⁹ nō eqliter p̄cipiāt ab oibus suis speciebus.

Dñm s̄m doctore sanctū in p̄mto sup̄ p̄mū perierme nias. lectōe octaua. qz aīal et eqliter aliud gen⁹ p̄dicat eqliter de speciebus s̄m intentōem. nō autē s̄m esse. qz in omni genere semp̄ vna spēs est prior et p̄terior alia

Ar. Vtrū p̄p̄ij p̄dicat vniuoce de specie et cōtentis sub ea. Dñm qz p̄dicatio vniuoce capitur dupl. vno mō p̄ p̄dicatio essentiali. et sic nō p̄dicatur vniuoce. Alio mō capitur p̄ omni p̄dicatio necessaria et ordinata. et sic p̄dicatio quarti p̄dicabilis est vniuoce. Sed dicunt alij qz p̄p̄ij p̄dicatur p̄m vniuoce. eo qz sicut ex p̄ncipijs essentialibz spēs. et p̄m denominatiue. qz sicut ex illis in aliud gen⁹ p̄dicamentale

Ar. P̄p̄ij p̄dicat denotiatiue de specie et p̄tētis sub ipsa. ergo nō vniuoce. Nō p̄tatur. qz omnis illa p̄dicatio est denotiatiua vbi terminus vnus p̄dicamentū p̄dicat de termino alterius. et maxime qñ accēs dens p̄dicat de substantia. Dñm qz p̄dicatio vniuoce capitur dupl. vno mō vt distinguit cōtra p̄dicatio equos tam et denominatiua simul. et sic p̄p̄ij nō p̄dicatur vniuoce. sed magis denominatiue. Alio mō capitur vt solus distinguit contra equiuocā p̄dicatio. et sic p̄p̄ij p̄dicatur vniuoce quia non equiuoce.

Differunt autē quomā gen⁹ qdem prius est posterius vero p̄p̄ij. optet em̄ prius eē animal debinc diuidi differentijs et p̄p̄ijs. Et gen⁹ qdem de pluribz speciebus p̄dicat. p̄p̄ij vero de vna sola spē cuius est p̄p̄ij. Et p̄p̄ij quidē p̄ter p̄dicat de eo cui⁹ est p̄p̄ij. gen⁹ vero de nullo cōuersim. Nā neqz si aīal ē hō est neqz si aīal ē risibile est. si hō ē risibile ē et eadē uerbo. Ampli⁹ p̄p̄ij omni spēs inest cui⁹ est p̄p̄ij et vni soli et sp. gen⁹ s̄m omni q̄des spēs cui⁹ fuerit gen⁹ et temp. nō autē soli. Amplius q̄des spēs interempte nō simul interimūt genera quorum sunt spēs. p̄p̄ia vero interempta simul interimūt ea quoz sunt p̄p̄ia. et his quoz sunt p̄p̄ia interemptis et ipa simul interimuntur

¶ Hic ponit quinqz differentias generis et p̄p̄ij. p̄ma est quia gen⁹ est p̄p̄ij natura et intellectu eo de quo p̄dicat. p̄p̄ij autē est posterius natura et intellectu spēs de q̄ p̄dicatur. Cuius rō est. qz oportet gen⁹ prius diuidi specificis differentijs que spēm constituit vt causa p̄p̄ia illius

sp̄i p̄pter quod genus actu et intellectu p̄us est specie. p̄
 prium vero causat a specie de qua p̄dicat. ¶ Secūda dif
 ferētia est. q̄ genus necessario p̄dicatur de plurib; specie
 bus. propriū vero p̄dicat de vna sola sp̄e cuius est p̄riū
 ¶ Tercia differētia est. q̄ propriū p̄dicat de eo
 cuius est propriū. si em̄ risibile est homo est et eōtra si ho
 mo est risibile est. genus vero de nullo sigillatim sumpto
 cuius est genus p̄dicat vniuersaliter et quertibiliter. q̄
 nō sequitur. si aial est homo est ¶ Quarta dīctia est. q̄ pro
 priū inest om̄i indiuiduo soli et semp̄ sp̄i. genus vero inest
 om̄i et semp̄ sed nō soli sp̄i de qua p̄dicat. sicut aial non
 inest soli homini. sed etia; alijs speciebus brutoz. scz asino et
 equo ¶ Quinta dīctia est. q̄ specie q̄dem interempra nō
 simul interimit genus q̄ nō sequitur. si homo nō est animal
 nō est. p̄rio aut̄ interempra simul interimit ea quoz p̄t
 p̄ria et eōtra. sequitur em̄ si h̄inabile nō est. ergo equus

Ar. non est et econtra
 Sensibile dīctū a potētia sensitua est p̄riū
 animalis. et tamē p̄dicat de hoie et asino que differūt spe
 cie. Dōm q̄ Dorphy. in toto isto libro et signāter in de
 eōtatibus p̄dicabiliū loq̄tur tm̄ de p̄rio sp̄i specialissī
 me. et nō de p̄rio quo ad totū eius ambitū et generalitatē

Ar. Posterius non destruit prius. sed propriū est
 posterius specie. q̄ nō destruit sp̄em. Dīctio
 batur. q̄ propriū est effectus sp̄i et p̄ncipiū eius. Dī
 tendū q̄ propriū interimere sp̄em intelligitur duplt. vno
 modo causaliter. et sic nō interimit eā. quia sp̄es est p̄rio. p̄
 prio. vt argumentuz p̄bat. Alio mō concomitant. q̄ sciz
 sp̄es et propriū habet eadē p̄ncipia. q̄ corrupto p̄rio cor
 rumpunt p̄ncipia p̄rij. et talia etia; sunt p̄ncipia sp̄i. et sic p̄
 quandā p̄comitantia corrupto p̄rio sp̄es corrūpitur

**Ensis vero et accidentis cōmune est de
 plurib; quemadmodū dīctū est p̄dicari
 siue separabiliū sit accidēs siue inseparabiliū
 et em̄ moueri de plurib;. et nigrū de coruis et de
 om̄ibus ethiopijs et de aliq̄bus inanimatis p̄
 dicat. Differt aut̄ genus ab accidēte quoniā
 genus ante sp̄em est. accidētia vero speciebus in
 feriora sunt. nā si etia; inseparabile sumat accidēs
 tamē prius illud cui accidit q̄ accidēs. Et gene
 ra q̄dem que participāt equaliter participāt. ac
 cidētia vero nō equaliter. intensionem em̄ et re
 missionē suscipit accidentiū p̄ncipatio. generū
 vero minime. Et accidētia q̄dē in indiuiduis p̄n
 cipaliter subsistūt. genera vero et sp̄es naturali
 ter p̄ora sunt indiuiduis substātijs. Et genera
 q̄dē in eo q̄d sit p̄dicant de his q̄ sub ipsis
 sunt. accidētia p̄o in eo q̄d quale aliqd est vel quō
 se habeat vnūquodq; qualis em̄ est ethiops in**

terrogatus dicitis niger. et quēadmodū socrates
 se habeat dicitis qm̄ sedet vel ābulat Gen⁹ vero
 quo ab alijs quattuor differat dīctū est

Ar. In hac q̄tra p̄te Dorphy. p̄pat genus ad accēs p̄rimo
 penes vnā p̄uenientā dīctēs. q̄ generis et accētis cōe ē. q̄
 vtrūq; de plurib; p̄dicat. quēadmodū sepius dīctū est. hoc
 em̄ p̄uenit vtrūq; eoz. fm̄ q̄ sunt vlla. Et hoc q̄dē p̄uenie
 tā accētis separabili q̄ inseparabili. moueri em̄ q̄d est accēs se
 pabile de valde multis p̄dicat. nigrū vero q̄d est accēs i
 separabile p̄dicat de oibus coruis et de oibus ethiopijs. et
 etia; de aliq̄bus inaiatis. vt de carbonib; et h̄mōi. ¶ Des
 inde ibi (Differt) ponit q̄ttuor dīctias generis et accidē
 tis. p̄ma ē. q̄ genus ē an̄ sp̄es. sicut p̄ncipiū est ante p̄ncip
 p̄iatuz. accidētia vero posteriora sunt speciebus et indiuiduis
 de q̄bus p̄dicant. ¶ Secda dīctia est. q̄ oia illa q̄ p̄ncipāt
 genera vt genera equaliter et nō fm̄ magis et min⁹ p̄ncipāt
 illa. q̄ p̄ncipant illa in termino. accidētū aut̄ p̄ncipatio est
 fm̄ magis et minus. sicut em̄ p̄ intelligi p̄ naturā coruis
 albi ita saluo coruo p̄ intelligi minus niger et mag⁹ niger
 genēz aut̄ p̄ncipatio minime et nullo mō est fm̄ magis et
 minus. ¶ Tercia dīctia est. q̄ accēs p̄mo et p̄ncipaliter
 subsistit in indiuiduis q̄ sunt accētius p̄muniū p̄ncipia et
 p̄ria subiecta. genera vero et sp̄es et dīctie naturaliter sunt
 p̄riora indiuiduis. genera em̄ sunt p̄ncipia cōntalia sp̄ez
 et sp̄es sunt totū esse indiuiduoz. sed q̄d est p̄ncipiū p̄n
 cipij etia; est p̄ncipiū p̄ncipiat. ¶ Quarta dīctia est. q̄ ge
 nera p̄dicant in eo q̄d q̄d est de his q̄ sub eis sunt sp̄ez
 in quo tm̄ differt a dīctia p̄rio et accētis. sed accidētia q̄ h̄nt eē
 absolutū p̄dicant in q̄le. vt q̄litas et q̄ritas. ea aut̄ que ha
 bēt eē p̄pationis vel p̄pationi admixtū vt ad aliqd. ages
 et pari et h̄mōi p̄dicant in eo q̄ quō se habeat. vā si q̄s in
 terrogatus fuerit qualis ē ethiops. p̄grue m̄det est niger
 si vero querat quō se habeat socrates in corporis potētia. con
 grue m̄det q̄ sedet vel stat. vel quō se h̄z in agendo. dicit
 mus q̄ ambulat vel aliquid aliud agit. Cōcludit ergo q̄
 he sunt dīctie q̄bus genus differt ab alijs quattuor

Ar. Accēs quōq; est simul cū suo subiecto. q̄ male
 dīct q̄ sit posterius illo. An̄ p̄bat de accētis
 inseparabili q̄d nisi esset sicut subiecto cui inest non diceret
 inseparabile. Dōm q̄ h̄ argumētū soluit ex textu. q̄ q̄bus
 aliqd accēs sit inseparabile. tm̄ illud cui accidit p̄us ē fm̄ na
 turā et intellectu. op̄tz em̄ q̄ subiectū accētis sit ens p̄ple
 tū in se. vt dīct. Auicē. an̄ q̄ sit occasio vlcā q̄ accēs sit i sp̄o

Ar. Om̄e vlc h̄z p̄ncipia vlla. sed accēs cōe nō h̄z
 p̄ncipia vlla q̄ nō est vlc. Dīctio p̄bat. q̄ aks
 vlc nō esset scibile. Sed minor p̄z ex tertia dīctia. Dōm
 q̄ accēs cōe fuit ex p̄ncipijs indiuidui. inq̄ntū tm̄ illa p̄u
 niūt in aliq̄ scda suba que plurib; est cōis. et ab illa h̄z origē
 naliter suā vniuersalitatē. sicut exēpli gratia. esse coloratū
 cōsequitur indiuidua inquantū p̄ueniūt in illo genere q̄d est
 corpus mixtū. quare etia; de oibus indiuiduis mixti dīct

Cōtingit autē vnūquodq; alioz differre ab
 alijs quattuor. et cū q̄nq; quidē sint et vnūquodq;
 ab alijs q̄ttuor differat. quater quinq;. id est vi
 ginti sicut oēs differētie. Sed sp̄ posteriorib;
 enumerat; et secūdis q̄dē vna sup̄atis. p̄pterea

se naturalē po
 p̄tionē et dīct
 s risibile obte
 nō cap̄tū
 moia ad rāte
 c vms homo
 aium
 q̄ aial genus
 p̄dicatibus.
 m̄ perierne
 mus p̄dicat
 dīct. q̄ in om̄
 ita
 de sp̄ie et dī
 vniuersa est
 et sic nō p̄dī
 ante neces
 bilis est vno
 tm̄ vniuersa.
 nō dīctōma
 rāte
 p̄te et p̄tib;
 p̄bat. q̄ da
 ms vnus p̄
 tūm q̄i accid
 tio vnus ea
 zione eoz
 p̄dicat vni
 et vt loq̄tur
 p̄prij p̄ndi
 m̄ prius est
 aius et ante
 ijs. Et q̄
 icat. p̄prij
 ū. Et p̄prij
 p̄prij. q̄
 aial et bō est
 risibile et eō
 et cū est p̄
 dīct sp̄i cū
 implūs q̄dē
 it genera quo
 m̄pta simul it
 s quoz sunt p̄
 rimum
 cris et p̄prij
 et de eo dīct
 ntellectū h̄z p̄
 mus p̄prij q̄
 et vt cū p̄prij

Om q in pma pntia no bene arguitur a pntis ad diuisa qz in antecedente pdicat esse fm accidens id est fm aliqd extraneu qz esse hois de socrate est extraneu eo q est esse qn pdicat fm adiacens qz esse qd dicit pdicatio nem hominis de sorte eode mo se hz qualicuzqz trāsmuta rione facta circa esse qd pdicat in pnone de est secūdo ad iacentre Vel ddm qz ibi pmittit fallacia a fm qd ad sim pliciter qz esse pformitatis est esse fm qd et ponit in ante cedente sed est actualis existentie est esse simplr et sic po nitur in consequente

Ar. Bene sequitur socrates currit ergo socrates est ergo p locus a maiori tene sequitur socrates est homo ergo socrates est. Co sequentia pbaf qz si esse ac/ tidentis qd est minus veru in ens ponit esse simpliciter tūc multo magis esse substantie qd est verissimū esse pos nit esse simpliciter. Odm q duplex est esse substantie vni est esse existentie et illud est verius esse qz existere ac/ tidentis Aliud est esse cōformitatis extremozū qd pdi/ catur in ppositōne essentiali de est tercio adiacente et tale nō est verius esse qz hoc esse existere qd pdicat in pposi/ rione accitanti quādo pdicatur est accūs reale qz tale nulli subiecto inest nisi existentie et qz esse eius de subiecto nes/ cessario ponit esse absolutum

Ar. Sortes est hō mortuus supposito qz sortis sit ite et iam nō est. qz sortis nō est hō. Probaf cō/ sequentia qz qd cū determinatōe diminuite de aliqz pre/ dicat vere negaf ab eodem. Odm q mortuū vel etiā vniū capif dupliciter vno mō actualiter et sic est accidēs essentie hois significare p hoc nomen hō et sic cōcedit qz sortis sit hō mortuus vel q nō sit hō viuus sed nō sequi/ tur q ergo sit nō homo qz mortuū illo mō non diminuit hominē neqz infert nō hominē. Alio mō capif mortuum aptrudinaliter et sic diminuit ab hoie sicut inanimatū sed tūc hec est falsa socrates est hō mortuus sed p oppo/ sitū hec est vera etiā si sortis nō existat sortis est hō viu/ nec tamē sequit ergo viuū sicut nō sequitur homo est ris/ bilis ergo ridet.

Ar. Si sorte nō existente sortis esset hō sequeret qz hō mortuus esset hō. Sequela pbaf arguendo expo/ sitōne sic sortis est hō sortis est hō mortuus qz hō mor/ tuū nō diminueret rōnem hois sed stare cum vera rōne hois qd falsum est. Odm q illa hō mortuū est hō p/ capi dupliciter vno mō pur est dicit esse pformitatis ex/ tremoz vel fm alios esse essentie et sic est vera neqz dimi/ nuit mortuū de rōne hois. Alio mō capif in qrtum est p/ dicat esse existentie et sic est falsa qz mortuū diminuit rō/ nem hois fm esse existentie et ideo hō mortuus nō est hō existēs licz bene sit hō fm esse qdditatuū apud intellectu

Et qn replicaf hō mortuū est cadauer alieuz hois sz illud cadauer nō est hō qualitercūqz capiat est qz nō p/ cedit qz hō mortuū est hō. Odm q mortuū p/ capi du/ pliciter vno mō p mortuo subiectiue scilz qd est vel fuit subiectū mortis et sic cadauer dicit hō mortuus nec sic hō mortuū est hō etiā fm esse pformitatis. Alio mō capif p mortuo terminatiue qd scz fuit terminū a quo depditus p mortē et sic hō mortuū nō est cadauer sed est hō q am/ sit suā existentia et sic hō qmur de eo hic

Ar. In trāsmutatioe subali res amittit nomen et defunctōem spēi sed mors est trāsmutatio sub

stantialis vt pns patuit qz p eam res nomē pdit et defū/ nitōem spēi et p pns socrate mortuo hec est falsa socras/ res est hō. Odm q res p/ capi duplr vno mō vt exi/ stit extra intellectu et sic in trāsmutatioe subali amittit nomē et rōnem spēi qz nō seruat formā spēi quā pns hab/ buit. Alio mō capif vt p/ capif apud intellectu et sic nō p/ dit illa qz circa ipsam nulla fit trāsmutatio et hoc mō so/ crates dicit suppositū hois scz in qrtum p/ capif apud intellē/ ctū p modū nō dicibilis de pluribz. Et qz dicit secūdo poste/ rior qz nōentia p/ ringit scire et intelligere quare nō exi/ stentia rerum non infert non entitatem pceptuū vel vof/ cum significatiuarum.

Ar. Destructo vno correlatiuozū destruit et relis/ quū vt dicit in pdicamentis sed signū et signatū sunt correlatiua qz destructa re qz est signatū destruit vof/ in qrtum est signū rei. Odm vt pns qz res accipit dup/ pliciter vno mō vt existit et sic nō est signatū vocis neqz etiā vt sic representat p spēm intelligibilem in aia existentem. Alio mō capif vt intelligit et sic est signata p voces sz tūc nō destruit re ad extra destructa quare vof idē feat re et/ stente et nō existēte. Et qn dicit qz feat est idem. Pro/ baf pntia qz ois actiua vera p/ mutari in passiua veram. Tūc vltra pns featat res existēs et nūc nō existēs qz exi/ stens et nō existēs sunt idē. Odm q pns neqz featat res existens neqz nō existens sed res concepta cui extraneum est existere vel nō existere.

Propriū autē dntie qdē est in eo qd qlesit p/ dicari spēi vero in eo qd qd est. Nā et si homo velut q̄litas accipiat nō simplr erit q̄litas sed fm id qd generi adueniētes dntie eā pstituerūt. Ampli dntia qdē in pluribz sepe spēs p/ sidera/ tur qnēadmodū qdrupes i pluribz aialibz spē dntibz spēs vero in solis his q sub vna specie st̄ indiuiduis. Ampli dntia pma est ab ea spē q est fm ipam simul em̄ ablatūz rōnale interi/ mit boiem hō vero interempt nō aufert ratio/ nale cū sit de. Ampli dntia qdē pponit cum alia dntia rōnale em̄ et mortale ppositū em̄ sub stantia hois spēs vero spēi non cōponit vt gi/ gnat aliquā aliā spēm. Quidā em̄ equū cuidam asino pmisset ad muli generatiōez equū at sim/ pliciter asino nūqz pueniens pficiet mulū

Hic Dorphi ponit quattuor dntias spēi et dntie. Pris/ ma est qz dntia pdicat in qle spēs vero in qd q̄litas em̄ hō cōis velut q̄litas aliqñ accipiat in qrtum feat q̄le qd p oppositōem ad pma subam q feat hoc aliqd nō tū erit p/ pter hoc simplr q̄litas sicut dntia est q̄litas generis pro/ priū spēi et accūs indiuidui sed erit q̄litas qdā fm habit/ rudinē fm id qz dntie essentiales q q̄litates st̄ generi ad uenientes vt q̄le qd esse pstituerunt oīe em̄ p̄mune hoc mō quale qd est in q̄litate sue p̄mune pstituti.

homo. in q pns com. Et fm hoc dicitur ad spem conueniens o fm magis et infestis est per nauarum hōis est qz spēs n alterant ab hōi socrates de entia sub. Et qz sumit ronalis et hō. vna pntie e socrates sit qz sic qz pntis nō existat tū nō refert esse actualis nec hō in istis temp est hō nec simpliciter spēm vel spē nō e. Et qz dicitur est necessaria illa qz nō p/ rōpō ita est qz hō de intellectu nō de mōsim et temp verū et necessario nūc sub maiore de no pns. Et temp est hō nō de accūs circa hōis qz quā dicitur hoc mō fm qz hō pntis pntie sed cum em̄ q nō pdicat in alio suppositū est hō nō pntis pntie vt dicitur pntie hō in opa qz pdicat quā ad et sed vno carere ne pdicat em̄ de nec. hō socrates fm pntis. Pntia dicitur vbi vbi pntis adiecto in solio e temp est hō et pntis pntis dicitur hō pntis qz dicitur qz pntis pntia

Ar. Unus hō est magis rōnalis q̄ alius. et sicut
 vnus hō est magis rōnalis q̄ alter. q̄ dicitur q̄
 p̄riū suscipiūt magis r̄ min⁹. An̄ p̄bat. q̄ vnus magis
 v̄tur rōne vel magis ridet q̄ alius. Q̄ dicitur q̄ vnus
 impediencia vel expediencia q̄ se tenet ex p̄re subiecti ad
 illos act⁹ qui sunt v̄ri rōne r̄ ridere magis sint in vno q̄
 in alio. t̄n̄ p̄ncipia illa a q̄b⁹ act⁹ isti. p̄cedunt eq̄l̄iter p̄ci
 p̄ant. et illa sunt d̄ntia r̄ p̄riū. nō em̄ plus h̄z p̄rentiam
 naturalē q̄ actu ridet q̄ qui p̄loz̄at. sed aliter h̄z eam r̄ ad
 aliud. habuit em̄ semper in equali aptitudine q̄d nō exer/
 cet f̄m̄ actū. Vel d̄m̄ ad id q̄d obijcit de rōnali. q̄ licet
 vnus hō sit rōnabilior altero. non t̄n̄ est rōnabilior. q̄ rō/
 nale dicit aiam rōnalez in p̄creto. et aia illa equaliter p̄r
 ticipat ab om̄i hōie. sed rōnabile dicit quāda dispōnem
 ad rōcinādū. r̄ illa rep̄t̄ f̄m̄ magis r̄ min⁹ in hōib⁹.

Ar. Rōnale est p̄riū homis. sed p̄riū nō suscipit
 magis r̄ minus. vt hic d̄r. q̄ neq̄ rōnabile.
 Q̄ dicitur q̄ rōnabile cap̄t dupl̄r. vno mō vt dicit apti/
 tudinē remotam ad rōcinari. et sic est passio neq̄ suscipit
 magis r̄ minus. Alio mō cap̄t vt dicit dispōnem p̄riū
 quā corp̄s velaie ad rōcinandū. et sic non est passio et
 bene suscipit magis r̄ minus

Differētie aut̄ r̄ acc̄nti cōmune q̄dē ē de plu
 rib⁹ dici. Cōmune p̄o ad ea q̄ sunt inseparabilia
 acc̄ntia semp r̄ om̄ib⁹ adesse. bipes em̄ sp̄ adest
 oib⁹ coruis et nigrū esse silr. Differt aut̄ qm̄
 d̄ntia q̄dē cōtinet r̄ nō cōtinet. cōtinet em̄ rō
 nalitas hōiem. accidētia vero quodā mō cōti/
 nent in eo q̄ in plurib⁹ sunt. quodā vero mō cō
 tinent. eo q̄ nō vni⁹ acc̄ntis susceptibilia sunt
 subiecta s̄ plurimorū. Et d̄ntia q̄dē in intensi/
 bilis est r̄ irremissibilis. acc̄ntia vero magis r̄
 minus recipiūt. Et imp̄mixte q̄dē sunt cōtrarie
 d̄ntie. mixta p̄o p̄traria acc̄ntia. Hm̄ōi q̄dem
 p̄muniones et p̄prietates d̄ntie r̄ ceteroz̄ sunt
 sp̄es vero quo q̄dem differat a genere r̄ d̄ntia
 dictū est in eo q̄d dicebam⁹ quo gen⁹ differt a
 ceteris. et quo d̄ntia a ceteris

In ista tertia p̄e Dorph. p̄par d̄ntiam ad acc̄ntis p̄/
 nes p̄uenientia r̄ d̄ntiaz. Et p̄mo ponit duas p̄uenientias
 p̄m̄ a q̄ p̄mune est eis de plurib⁹ p̄dicari in q̄strum verū q̄
 eoz̄ est v̄l hoc em̄ p̄uenit v̄l in q̄strū v̄l q̄d est in multis
 et de multis d̄. Secūda p̄uenientia quā h̄z em̄ accidēre
 inseparabili sp̄ialis est. q̄ d̄ntia et inseparabile acc̄ntis sp̄
 affunt om̄ib⁹ de q̄b⁹ p̄dicant. Q̄d p̄bat exēplo r̄ inducti
 one. q̄ bipes semp̄ adest cū sit d̄ntia de auib⁹ r̄ hōib⁹ p̄/
 dicat. nigrū aut̄ esse q̄d est r̄ acc̄ntis inseparabile semp̄
 adest coruo. q̄uis em̄ coruus posset fieri albo v̄l erate vel
 arte. q̄ t̄n̄ coruus nō noiat em̄ sp̄em sed in tali p̄plexione
 q̄ est cū nigredinis designat subiectū materiale cui inest

inseparabiliter. Tūc ibi (Differt aut̄) ponit tres diffe
 rentias d̄ntie r̄ acc̄ntis. prima est. q̄ d̄ntia p̄inet ambi
 tu sue p̄munitatis ea de quib⁹ p̄dicat̄ intra suā p̄restatē
 sicut rōnale totū hominē r̄ eius p̄cularia. acc̄ntia vero
 nō p̄rie r̄ vere sed quodā mō q̄ dā p̄inet ea de quib⁹ p̄/
 dicat̄ f̄m̄ q̄ in plurib⁹ sunt r̄ excedūt ea de quib⁹ p̄dicat̄
 tur. quedā vero quodā modo p̄rinent. eo q̄ subiecta eoz̄
 de q̄b⁹ p̄dicat̄ nō oia suscipiūt s̄ plura. et ideo acc̄ntis cōti/
 ner ea quib⁹ inest r̄ excedit ab his quib⁹ nō inest. Albu em̄
 p̄dicat̄ de hōib⁹ albis r̄ quodā modo p̄rinet. denō albis
 aut̄ nō p̄dicat̄. et ideo aliq̄s hō nō est albo. r̄ q̄dā albus
 est hō. q̄ p̄r esse in alio subiecto q̄ in hōie. q̄ cū d̄r hō est
 albo. hō p̄rinet ab illo albo. et cū d̄r albu est hō p̄rinet
 ab hōie. Hec t̄n̄ ista p̄rinentia est p̄ria. q̄ cōtineret est
 forme subalis. et ideo acc̄ntis in q̄strū est forma p̄rinet. sed
 in q̄strum est acc̄ntis sicut d̄r esse et p̄rinetur a subiecto. et
 hūc d̄r Albert⁹ esse intellectu text⁹ qui est hic valde ob/
 scurus. Secūda d̄ntia est. q̄ d̄ntia nō est irremissibilis et
 remissibilis. sicut patuit sup̄ius. acc̄ntis aut̄ suscipit magis
 et minus. Tercia d̄ntia. q̄ d̄ntia p̄traria sunt imp̄/
 miscibiles ad aliquid vni⁹ sp̄i p̄stitutōem. sicut ex rōna
 li r̄ irōnali nō p̄stituit aliq̄ vna sp̄es. sed duo p̄traria ac
 cidētia mixta sunt ad alterū p̄stitutōem. sicut miscetur
 p̄trarij colores r̄ saporēs ad mediōz̄ p̄stitutōes. Postea
 epilogat dicens q̄ hm̄ōi sunt cōtrates r̄ p̄prietates d̄ntie
 et ceteroz̄ p̄dicabilū. Jam q̄ d̄m̄ est quō sp̄es differt a
 p̄rio r̄ acc̄ntis. q̄ quō differt a p̄cedētib⁹ dictū est in eoz̄
 differētijs ad ipsam.

Querit Utrū acc̄ntia p̄traria possint p̄miscē/
 ri seu simul esse in eodē subiecto. Di
 cendū q̄ p̄traria accipitur dupl̄r. vno mō f̄m̄ eoz̄ esse in
 eodē al. imp̄fectū q̄d est separati a p̄ditōib⁹ materie phy/
 sic. et sic p̄r esse in vno subiecto. q̄ in vno p̄turo aeris s̄z
 simul intentio albi r̄ nigri. sed tūc nō p̄trariantur. Alio
 cap̄itur f̄m̄ eoz̄ esse reale q̄d h̄nt in subiecto physique. r̄ sic
 capiūtur dupl̄r. vno mō f̄m̄ esse p̄fectū r̄ intensum. vt ses
 sunt in actu p̄turo. sicut cū albedo est in termino p̄fecto/
 nis et dealbatōis. r̄ sicut nigredo. et sic nō p̄r esse in eodē
 dos forme p̄trarie. q̄ als opteret candē potentia ad diuer
 sos actus terminari. q̄d est impossibile. sicut r̄ vna lineaz̄
 ad diuersa p̄teta. vt d̄r beat⁹ Tho. in q̄stionib⁹ de verita
 te. q̄stione. viij. arti. xij. Alio mō capiūtur f̄m̄ esse imp̄f̄/
 ctū r̄ remissum. sicut cū sunt in fieri. r̄ sic simul esse p̄r f̄m̄
 doc. s̄c̄m̄ in loco iam allegato. vt p̄z d̄r aliq̄s dealbat̄. tūc
 em̄ toto dealbatōis tpe albedo est vt in fieri. nigredo p̄o
 vt in corūpi. Et hoc p̄bat p̄mo. q̄ in mixto manet q̄lita
 res elementoz̄ remisse. sed ille sunt p̄trarie. q̄ forme p̄tra/
 rie in esse remisso sunt simul. Maior p̄bat q̄ nisi sic tunc
 nō aliter disponeret materia ad formā mixtā q̄ ad formā
 elemētī. Hec p̄r dici q̄ ille forme sint in diuersis p̄tib⁹ sub/
 iecti. q̄ q̄l̄iter p̄s mixti est mixta. q̄ ille forme sunt etiā in
 qualiter p̄re subiecti. Secūdo p̄bat idē. q̄ q̄n̄ agēs agit in
 subiectū habēs formā p̄trariam nō subito introducit t̄o/
 rā formā cōtrariā intensiue sed in tpe. et hoc nō fit nisi p̄
 p̄ter formas r̄ dispōnes p̄trarias in passō repugnantes
 forme introducende. quare relinq̄tur q̄ simul cum forma
 imp̄fecta introducta est forma p̄traria p̄o repugnās for
 me introducende. Tercio p̄bat. q̄ f̄m̄ p̄m̄ se r̄o physis
 eoz̄. om̄e q̄d mouet h̄z aliq̄d v̄riusq̄ extremi. q̄ om̄e q̄d
 mouet ex p̄trario in p̄trariū habz aliq̄d v̄riusq̄ cōtrariū
 Quarto p̄z. q̄ mot⁹ sursum r̄ deorsum sunt p̄trarij. q̄n̄
 to physicoz̄. sed isti p̄r esse simul. q̄. D̄mor. p̄bat. q̄ il

mm Te
 Om̄ ad p̄/
 ap̄mo me/
 loci d̄oib⁹
 inō p̄r p̄da
 ua r̄ alius
 generatōes
 s̄ vult nega
 generatōes
 virtutē ge
 p̄m̄centur
 r̄ p̄ras esse
 in tot⁹
 q̄dē ba
 participat
 xilia r̄si/
 ne v̄riusq̄
 uba p̄ri/
 az̄ r̄ r̄si/
 in eo
 q̄ bec q̄
 nale de bo
 la sp̄e cui⁹
 p̄res quoz̄
 r̄o p̄ursum
 ad p̄m̄ pe
 as p̄uenientias
 et a v̄nis hōib⁹
 rōnale ed̄it r̄
 a q̄ sunt r̄sibilia
 f̄m̄ magis r̄ min⁹
 q̄ s̄z d̄ntia r̄ p̄
 dicant. Q̄ d̄ntia
 essentia naturis
 tur. Et q̄ d̄ntia
 as. r̄z q̄ nō sunt
 alio nō sunt q̄ d̄
 q̄ sunt bipes. et
 d̄nt. s̄z co q̄ n̄
 d̄ntia p̄uenit d̄nt
 p̄ alio d̄ntia que
 imp̄ d̄. de plurib⁹
 s̄z rōnale q̄d est
 eos et eoz̄ p̄r
 p̄riū vero p̄dicat̄
 ill⁹ sp̄i in d̄ntia
 h̄z v̄l̄t ad aiam
 vnus. sed t̄n̄ nō
 ale sit q̄ p̄r h̄z
 na vero p̄uenit d̄ntia
 h̄z p̄mo d̄ntia d̄nt

Questiones

lancea moueat sursum & musca sup lancea moueat deorsum
sum motu proprio. illa musca mouebit simul sursum & deorsum
sum Sed Gregorius de armimo Occa et Perr aure
oli tenet q forme contrarie in nullo gradu pnt ee simul nec
in intenso neq in remisso. et habent p se rones sequentes
que soluuntur.

Ar. Si contraria eent simul tuc contradictoria veris
ficarent de eode. s hoc est impossibile. q no pringit simul
contraria in esse eides. Maior est phi decimo metaph. Et
pbat rone. qz vnu contrariu est p uatio alteri no qde essen
tialiter sed illatiue. qz ad positioem vnius sequitur negatio
alteri in eodez subiecto. verbi gratia bene sequitur albedo
est in hoc subiecto. q nigredo no est in eode subiecto. si ve
ro illa contraria essent in eode subiecto tuc sequeretur q albe
do esset in hoc subiecto & q no esset in hoc subiecto. **Di**
cendū q contraria esse in eode subiecto intelligit dupl. vno
mo sic q ambe sint in subiecto fm esse ppter. et sic est im
possibile. vt pbat rō phi. qz sic contradictoria dicerent de
eode. Alio mo sic q vnu sit in subiecto fm esse ppter. et
aliud fm esse incopleto. & sic est possibile. nec sequit contra
dictio. qz vnu denoiat subiectu & no alteru qz illud deno
minat qd in subiecto pdominat. Et qn dicitur. pringit ali
quā contrariis formas pcurrere fm equeitate graduū. & tunc
subiectu simul ab illis denoiaret. Rūder Johānes capre
oli. q in omni mixto opoz semp alteru contrarior pdominari
si vero in alijs esset equeitas sic q subiectu haberet mediū
gradū latitudinis albedinis. q est vt qnq. & mediū nigred
inis q etiā est vt qnq. tale subiectu neqz erit albus neqz
nigrū simplr. qz solum gradus vltra mediū suel latitudi
nis potest denominare

Ar. Si contraria simul essent in eodez tuc duricies
et mollicies pnt esse simul. sed hoc est impossibile. q. **Dis**
nos p. qz idē no pnt esse simul durū & molle. **Qdm** q il
la pnt esse simul si vnu sit in actu incopleto & alteru in esse
intenso. & illud qd est in actu ppleto solū denoiat. **Et**
qn dicitur. definitōes eoz dātur p contradictoria. scz cedere et
no cedere impmenti. **Qdm** q ille definitōes no sunt for
males sed solū dāt p effectū definitōz. si tñ essent forma
les nihil amplius pcluderet nisi q contraria fm actu com
pletum no possent esse simul. qd pceditur.

Ar. Si due forme contrarie possent simul esse in eo
de subiecto sequeretur q due forme subales pnt
esse simul in eode. Sequa pbat. qz no videtur plus incom
possibiles qz forme contrarie. **Qdm** q no est sile. qz im
possibile est plures tales formas simul informare eandem
materiā qz qliter dat esse simplr & indiuisibiliter suo sulce
pibili. neqz vna potest esse remissior & alta intensior. sicut
in formis accidentalibus

Ar. Si duo contraria accētia pmiscerētur in eode
sequeretur q dicitur pstitutiue illoz accidētum essent simul
in vno subiecto. qd est contra tertiā dñam hic positā. **Se**
qz pbat. qz spēs & dicitur spēs no separant. **Qdm** q si
cur contraria in esse remisso pnt esse in eodem subiecto. ita
sunt dicitur illoz contrarior. sed Porph. intelligit dictū suū
de dicitur p dicitur sube. sed quō extrema pcurrant ad
pstitutiōem mediōz hz alibi videri. qz hoc no fit p pposi
tione formale essentie extremoz. sed ex pmiōne causaz
quas media virtualiter includūt.

Peciei aut & proprii cōe est de seinnicem p
dicari. nā si bō est risibile ē. et si risibile est

Predicabiliunt

bō est. risibile vero qm fm id qd natū est dicitur sepe
iam dictū est Equiter em sunt spēs bis q eorum
participat. & propria qz sunt propria. Differt at
spēs a proprio qm spēs qdē pnt & alijs gen^o esse. p
prium vero aliaz spēz esse impossibile est. Et spēs
qdē an subsistit qz. propriū. propriū pō postea fit spēs
optet em boiem ee vt sit risibile. Ampli^o spēs
qdē actu semp adest subiecto. propriuz vero aliquū
actu. potestate aut semp. bō em sp actu ē socra
tes. no vero semp ridet qzuis natura semp risi
bilis. Ampli^o quozum termini sunt differētes
& ipsa sunt dñā. est aut spēs termin^o esse sub ge
nere & de pluribz & dñtibz nūero in eo qd quid
sit p dicitur. & cetera bmoī. propriuz vero soli et sem
per et omni adeste.

Istud est caplm qrtū hui^o tractatus in q Por. pbat
spēm ad alia duo sequētia. & fm hoc hz duas pres. In p
ma pbat spēm ad propriū penes puenientiā & dñam. pos
nēdo duas puenientiās. pma qz spēs & propriuz hoc cōe hnt.
q de seinnicē puerim p dicitur. qd p p ex^o. qz si hō est risi
bile est & eōtra. cā est qz propriū ex pncipijs spēs causatur
Secūda puenientiā est. qz spēs & propriū equiter picipant et
no fm magis aut min^o ab his a qbz picipant accipien
do picipare cōiter. **Tūc** ibi (Differt aut) ponit qrtū
oz dñas spēs & propriuz dicitur. q spēs differt a proprio qz ea q
est spēs ad vnu ad aliud pnt ee genus. qd verū est tñ de
spēs subalterna. propriū vero cū sit vni^o spēs spēalissime. p
prium impossibile est ee propriū aliaz spēz. Si tñ est propriuz
spēs subalterne q ad aliud est genus no esset impossibile
ipm esse propriū aliaz spēz q pntetur sub illa. vt de Anis
cenna. **Tñ** in hac dñā accipit Porph. spēm no spēalissi
mā qd an in assignatōe dñāz no facit. Propriū aut rez
fert ad spēm spēalissimā cū an posuerat subalternas. qd
no est satis fm arte dictū. Secūda dñā est. qz spēs qdē p
naturā & intellectū an subsistit qz propriū. propriū aut postea
rius. qz ponit su pposita spēs fm esse in natura. **Qd** ex^o p
bat. qz hominē oportet pus esse vt ex illo causet risibile. et
ideo recipit in definitōe risibilis sicut subiectū in definiti
one sue proprie passionis. Tercia dñā est. qz spēs sp actu
est in subiecto de q p dicitur. propriū aut non semp inest actu
licet potestate sue apertitudinis sp insit. **Qd** docet ex^o qz
fortes est sp actu hō operās & agēs. no at sp ridet qzuis
de natura apertitudine sit sp risibil. Quarta dñā est. qz q
rum termini siue definitōes sunt differētes. definita etiā
sunt dñā. sed sic est de spēs & proprio. **q.** **Dis**nos p. qz spēs
definitio est q sit sub assignato genere. & spēs spēalissime
q de pluribz nūero dñtibz in eo qd qd est p dicitur & cere
ra hmoī q supius sunt posita. propriū aut definitio est q so
li & omni & sp adest. q definitōes sunt differētes. **Et** ostē
dit Por. spēaliter spēm & propriū differre suis definitōibz
cū tñ oia propriuz definitōibz differat. ppter duas cās. Pri
ma qz spēs & propriū hnt eadez pncipia. et ideo magis vid
ent puenire qz alia. Secūda qz propriū & sua spēs p dicitur

aut de se inuicē queritabiliter z magnā hnt puenientiam ideo ostēdit Porph. q nō sunt vnū z idem. quia ratōnis bus proprijs differunt

Spēi vero z accētis cōe qdez est de pluribz pdicari. rare sō alie sunt cōitates. ppterea qm plurimū distāt a se accētis z cui accidit. Propa vero vtriusqz sunt spēi qdē in eo qd qd est pre/ dicari de his quoz est spē. accētis aut in eo qd qle qddā est vel aliquo mō se hnt. Et vnāquā/ qz subam vna qdē spē picipare. pluribz aut ac/ cidētibz et sepabilibz z inseparabilibz. Et spēa q dē ante subintelligi pōt qz accētia. vel si sint inse parabilia. optz em̄ subiectum esse vt illi aliquid accidat. accētia vero posterioris generis sū z aduenticie nature. Et spēi qdē picipatio eq̄li/ ter est. accētis sō vel si inseparabile sit nō eq̄liter ethiops em̄ alio ethiophe habebit colorē vel in tensum ampli⁹ vel remissum fm nigredinem Restat ḡ de pprio z accēte dicere q em̄ ppriū a genere specie et differentia differat dictū est in illorum ad ipsum differentijs

3ta est secūda ps huius capli. in q Por. ppat spēm ad accētis penes puenientia z dñam. Et ponit vnā cō/ uenientia dicit. q in qz tū sunt vlla cōe est eis de pluribz pdicari. Alie sō cōitates sunt rare. eo q accētis z cui ac/ cidit plurimū a se differūt. Tūc ibi (Propria sō) po nit qz duo: dñas eoz. pma est. qz spēi puenit pdicari in eo qd qd est. accētis vero in qle pdicaf. sicut pz de accētibz absolutis. sicut sunt q̄litas z quāritas. vel pdicaf in eo q qūo se hz. sicut pz de alijs accētibz q sunt mixta cū respe ctu. vt ad aliqd z oia alia. Scda dñtia est. qz vni⁹ indi uidui in genere sube solū est vna spē. p̄ima z imedia/ ta. sed pnt tñ ei⁹ esse plura accētia tā sepabilia q insepa bilia. Tercia dñtia. qz spē s p̄ intelligi in se existēs ex suis pncipijs subalibz an accētia q sunt in ipa q̄uis etiā sunt inseparabilia. Cui⁹ rō est. qz optz supponere subiectū in se ppletū eē vt illi postea aliqd accidat. accētia vero suppo nit subiectū. qz sunt posteriora subiecto. et ḡ vocant ac cidētia q̄si ad subiectū eius cadētia tāqz entia defectiua Quarta dñtia est. qz spē picipaf suis subiectis eq̄liter et nō fm magis z min⁹. accētis sō picipatio ab illis de qb pdicaf. etiā si sit inseparabile accētis. ē fm̄ magis z min⁹ et nō eq̄liter Cōtingit em̄ q ethiops respectu ethiopsis hz colorē nigrū magis intēsum vel nigredinē magis re/ missā. Tūc dcludit Por. q iā solū restat dicere de ppō et accēte. quō sō ppriū a spē gñe z dñia differt dictū est

Ar. Nulla forma suscipit magis z min⁹. s. accētis est forma. ḡ nō suscipit magis z min⁹. Dñs lor. pbat. qz forma est in simplici z inuariabili eētia cōsi stens fm Gilbertū porri. Odm qz forma accētialis p̄

accēpi dupl. vno mō abstractiue z fm̄ eētia. et sic nō suscipit magis z min⁹. qz nulla est latitudo in accēte fm̄ eētia p̄siderato. Alio capif p̄cretiue z fm̄ eē. et sic suscipit magis z min⁹ fm̄ qz subiectū magis est dispositū ad accē cidēs illud in eo receptū. vel fm̄ qz magis vel min⁹ p̄cijs pat candē formā. vt d̄c b̄tus Tho. Et ex illo sumit dñia inter formā subalē z accētalez. qz forma subalis dat esse subiecto vno mō. sed forma accētialis dat esse variabile. lē et essentia sit simplex z inuariabilis

Querit Vtrū plura accētia vni⁹ spēi pnt eē in eodē subiecto. Odm qz naturā ē impossibile. qz fm̄ p̄ h̄m. vij. metaph accētia nūeratur ex nūerositate subiecti. z intelligit de accētibz eiusdē spēi. si ḡ subiectū sit vnū. accētia nō pnt esse plura. et idēz d̄c p̄mo topicoz. ḡ zc. Et pbat rōne. qz idēz nō p̄t eē in actu z in potētia respectu eiusdē. s. si in subiecto possent esse plura accētia eiusdē spēi simul idē estz in potētia z in actu respe ctu eiusdē in spē. ḡ zc. Dñoz. pbat. qz estz in actu p̄pter formā quā hz et esset in potētia ad aliā eiusdē spēi quam nō hz. Scdo. pbat. qz d̄: scdo de aia q optz receptū de nudari ab eo qd recipit. ḡ subiectū existēs in actu p̄ vnāz formā nō p̄t aliā recipe eiusdē spēi. Tercio. pbat. qz om̄e susceptibile suscipiēs distinctas formas fm̄ eē p̄fectuz p̄ ab illis denoiari. sed nullū susceptibile p̄t denoiari distincte et distinctis formis eiusdē spēi. ḡ. Dñoz. pbat. qz seq̄ ref q vnū subiectuz album diceret multa alba. z vn⁹ aer multa luminosa. qd est falsum

Ar. In eadē p̄e dyaphani sunt plura lumina. qz sunt causata ex diuersis luminosis. ḡ plura accētia vnū spēi pnt esse in eodē subiecto. Et si dicaf q nō sint plu/ ra lumina. sed q ex eis fiat vnū. sicut ex pluribz lampadibz vnū solū causaf vnū lumē fm̄ Dyonisiū Contra h̄ arguit. qz ibi sunt diuersa agētia. i. plura luminosa. ḡ plu/ res acroēs z plures effect⁹. Odm līz sint ibi plura agē tia. tñ p̄currūt in vice vni⁹ perfecte agentis. sicut plures hoies ad vnū tractū nauis. et ideo nō est incōueniens qz ibi sit actio vna ex p̄e passi. licet h̄ateat ap̄titudinem ad plura a quibus exit

Ar. Idē pater nūero hz plures paternitates tm̄ nūero differētes. ḡ zc. Ans. pbat. qz relatio nūeraf nūero sitate termini. sed p̄tingit eūdē patrē habere plures filios Odm q est eadē paternitas ḡ refert p̄ ad plures fill os. qz fm̄ scm̄ Tho. vnitas relatiōis vel ei⁹ pluralitas nō attendit penes terminos sed fm̄ ei⁹ cām vel subiectum. Si em̄ atrederef fm̄ terminos tūc q̄lter hō h̄teret in se duas filiatōēs. vnā q̄ refert ad patrē. z aliā q̄ refert ad ma trē. qd falsum est. qz fili⁹ eadē relatiōe refert ad suū patrēz et suā matrē p̄pter vnitatē cause. q̄ est natiuitas. qz eadē natiuitate hō nascit ex patrē z matrē.

Ar. Idē subiectū nūero est in potētia ad plures albedines succedentes diuersis r̄pibz. ḡ hz simul diuersas potētiās ad illas albedines. sed ille potētie sū solū nūero distincte. ḡ zc. Odm q est vna potētia nūero ad illas diuersas albedines. z manet in subiecto p̄out substat di/ uersis formis. et corrupta albedine in subiecto non corrū pitur potētia ad illam.

Ommune at ppriū z inseparabil est accētis q p̄ter ea nūqz p̄sistat illa in qb̄ cōsideraf que admodū em̄ p̄ter risibile nō subsistit hō. ita

uū est dōsepe
bis q̄ coram
Differ at
gen⁹ esse. p
le est. Est spē
postea sit spē
Ampli⁹ spē
z vero aliq̄
actu ē loca/
ra semp̄ rili/
at differētes
p̄ esse sub ge
reo qd quid
o soli et sem

Questiones

q̄ suba sit ens z q̄ nō ē in subiecto sit passio sube. format demfatio tal. nullū ens p se ē in subiecto. sed ois suba est ens p se. ḡ nulla suba est in subiecto. Et licet pdicamenta nō habeat definitiōem quidditatiuā. habēt tamē aliqd qd̄ habet modū definitiōis quidditatiue.

Ar. De pluribz nō p̄t ee scia. s̄z decē p̄nta s̄z plura. ḡ de eis nō est scia. Maior p̄bat. q̄ idē ē dice re scia z scia vna. hō z vn̄ hō q̄rto metaph. s̄z vna scia nō est de pluribz. Dm̄ q̄ s̄z vna scia nō sit de pluribz vt de subiectis. q̄ vn̄ scie est tm̄ vnū subiectuz. tm̄ vna scia bñ est pluritū tanq̄ p̄tū subiectuaz. mō decē p̄nta nō s̄z subiecta s̄z pres subiectiue. z reducunt ad duo. s̄ad subam et accūs. z hec duo ad vnū. ad subiectuz qd̄ est ens dicibile incōplexū. z ab illo habēt q̄ de eis est vna scientia.

Ar. Prīmoruz p̄ncipioz nō est vna. sed p̄nta sunt p̄ma p̄ncipia. ḡ de eis nō est scia. Maior p̄ba tur. q̄ ipsoz est intellectus. s̄z scia z intellectus s̄z habit⁹ intellectuales distincti sexto ethicor. Dm̄ q̄ duplicia sunt p̄ncipia. qd̄a sunt p̄plexa q̄ stant in foribz intellect⁹. et illa sunt p se nota. q̄ statim cognoscunt cognitis tm̄is sicut est illud. oīe totū est maius sua pre. Alia s̄z p̄ncipia incōplexa. z talia licet fm̄ se sint notissima. nō tm̄ s̄z nobis semp̄ nota. Et illa capiūt duplr. vno mō fm̄ ee metaphys scia. z sic de eis ē sapiētia. Alio fm̄ ee logicū. z sic de eis ē scia. q̄ sic nō p̄siderant vt p̄n̄. s̄z maḡ vt pres subiectie.

Querit. Tercio vtrū ista scia p̄ntoz sit realis vel rōnalis. Dm̄ q̄ est rōnalis. Probat p̄mo. q̄ illa scia est rōnalis q̄ p̄siderat entia inq̄ntū rū substat passionibz rōnis. sed noticia p̄ntis libri ē h̄mōi ḡ est rōnalis. Maior est nota. q̄ scie secant quēdam moduz et res q̄ ad formales rōnes p̄siderādi q̄s plerūq̄ circūlos quātur p̄ passionē. Dm̄oz p̄bat. q̄ p̄nta h̄c p̄siderant inq̄ntū aliqua p̄prietat ab intellectu causata eis attribuit vt q̄ sube. p̄riū est vniuoce pdicari. z ita de alijs. Secdo. p̄bat. q̄ logica a toto genere est rōnalis scia. vt in q̄stionibz p̄ambularibus totius veteris artis dictū est. sed scientia istius libri est pars logicę. ergo est rōnalis.

Ar. Scia est realis q̄ cōsiderat de entibz realibz. s̄z hec scia p̄siderat decē p̄nta q̄ sunt entia realia. ḡ est realis. Dm̄oz p̄bat. q̄ de eis etiam determinat metaf̄ physicus q̄ est artifex realis. vt p̄z q̄nto metaph. qd̄ nō ēt si nō ponerent entia realia. Dm̄z q̄ decē p̄nta capiūt duplr. vno mō inq̄ntū s̄z nature z pres entis. nō habētēs añ se p̄ncipia formalia z vniuoce. z hoc mō p̄siderantur a metaphysico. q̄ eiusdē scie ē p̄siderare de ente z de his q̄ p se h̄nt coherētā cū ente. sicut s̄z pres entis In signū cuius metaphysica descendit ad subam. et vtrū ad subam materialē z imaterialē. z s̄z ad pres entis alioz p̄ntozuz. Alio capiunt fm̄ ee logicū inq̄ntū eis attribuunt passio nes p rōnem in ipsis causate. s̄z q̄ s̄z dicibilia incōplexa in genere fm̄ sub z sup̄ ordinata. z h̄ mō p̄siderant a logico et s̄z entia rōnis. Neq̄ est incōueniēs q̄ idē fm̄ diuersas formales rōnes p̄siderādi p̄sideret in diuersis scientijs.

Ar. Predicamēta in logica p̄siderata s̄z res p̄me intētiōis. s̄z p̄me intētiōes s̄z entia realia. z h̄nt ee reale. ḡ etiā p̄nta. Maior p̄z. q̄ pdicant p se de rebz p̄ intētiōis q̄ hec s̄z vere z p se. hō est suba. linea ē q̄ritas. Dm̄oz p̄z. q̄ p h̄ p̄me intētiōes distinguunt a scēdis. Dm̄ q̄ p̄nta z alie p̄me intētiōes in logica p̄siderate s̄z entia realia. s̄z nō p̄siderant in eadē realit. q̄ nō inq̄ntū

Predicamentorū

h̄nt p̄ncipia realia nec in ordie ad passioēs reales. s̄z inq̄ntū id qd̄ est formale in eis ē p op̄atōem aie. rōe cui⁹ sub̄ stat scēdis intētiōibz. Et h̄ mō dicunt entia rōnis. h̄ic ē q̄ dicitur logica a toto ḡnē ee rōnalis sciaz ab ēte rōis h̄o dicto

Ar. Decē p̄nta p̄siderant in ista scia. put h̄nt ordi nē ad passioēs reales. ḡ realit. An̄s p̄z. q̄ circa qd̄libet p̄ntū ponunt ad min⁹ aliq̄ passioēs reales. vt parz trāscurēdo singula. Dm̄ q̄ de illis passioibz nō p̄siderant in illa scia p̄ncipalr. sed solū minus p̄ncipalr. z per accūs inq̄ntū p̄ ipsas docemur cognoscere passioēs rōis. Vel d̄m̄ q̄ iste passioēs licet sint reales. nō tm̄ exponunt realiter sed logicaliter. vt inferius magis declarabitur.

Ar. Cōsideratio p̄ntoz p̄inet ad physica. ḡ nō ad logica. An̄s p̄z p̄ p̄m. iij. phys. Probat p̄na. q̄ diuersę scie h̄nt diuersa p̄siderare. Dm̄ q̄ p̄nta capiunt duplr. vno mō fm̄ q̄ ad ipsa terminat motus. z sic cōsiderant a physico. Alio mō capiunt inq̄ntū referunt ad dicit z pdicari. z sic p̄siderant in logica.

Ar. Quarto. quē ordine h̄z iste liber in libris veteris artis. Dm̄ q̄ est p̄m̄ script⁹ ab Ar̄. q̄ est de incōplexis. z cōrriēder p̄me op̄atōi intellectus. s̄z liber p̄h̄ er menias ē de p̄plexis cōrriēdes scēde op̄atōi intellect⁹. mō incōplexū est an̄ p̄plexū. z simplex an̄ p̄positū. S̄z si capiat vt⁹ logica vt etiā p̄hendit noticiā pdicabilitū. sic ē scēda q̄ liber pdicabilitū p̄cedit libzū p̄ntoz. sicut ab solutū p̄cedit respectiū. eo q̄ alibi determinat de vltibz absolute. h̄o respectie. Etia ille ordinare nescit q̄ rōnes ordinabilū ig norat. s̄z in li⁹ pdicabilitū. Por. agit de rōnibz ordinabilibz sed in hac scia determinat de ipsis ordinationibz. ergo zc.

Ar. Ista scia nō distinguit a noticiā pdicabilitū. ḡ sufficeret vn̄ liber An̄s p̄z. q̄ vtraz ē de vltibz. Dm̄ q̄ vltia p̄siderat duplr. vno fm̄ se z absolute q̄ntū ad eoz definitiōes. z sic de ipsis determinat in libro pdicabilitū. Alio p̄siderant respectiue inq̄ntū p̄pant ad aliud penes subiectōem z pdicatiōem. z sic ipsi h̄ic sit mentio.

Ar. Quinto. q̄s sit finis hui⁹ scie. Dm̄z q̄ cū hec scia sit specularia finis ei⁹ intrinsecus est p̄plexa cognitio subiecti ipsi⁹ in se z in suis p̄ntibz z p̄prietatibz. vt s̄z sciaz ordo pdicabilitū fm̄ oēm modū pdicādi. S̄z finis extrinsecus ē duplex. s̄. immediatus z mediatus. immediatus ē vt ex ordinatis accipiat p̄positio vt diuisio ad enūciatōēz cōstituendā. Mediat⁹ est vt ex sic ordinatis z in enūciatione p̄positis colligat forma argumētatiōis p̄ quā accipit tur noticiā ignoti complexi

Notandū. Q̄ mod⁹ p̄cedēt hui⁹ scie ē triplex fm̄ triplicē modū notificādi. p̄mus est definitiuus fm̄ quē res notificat a p̄nti p̄ gen⁹ z d̄rām. Scēda diuisiuus q̄ notificat rē p sua posteriora q̄ s̄z in ipa. z cū hec scia sit de incōplexis necāriuz est modū ei⁹ format⁹ z explicite ee definitiuū z diuisiuū. q̄ illis duobz modis incōplexum notificat definitiue q̄ ad ee. z diuisiue a posteriori q̄ ad posse. Tercia mod⁹ ē demfatiū s̄z quē res notificat in suis p̄sioibz z p̄prietatibz. z q̄ ille mod⁹ maḡ respicit p̄plexa. iō in ista scia nō ponit format⁹ z exp̄sse. s̄z solū format⁹ z iplicit. q̄ ponunt ea ex q̄b fieri p̄t demfatio. vt pus patuit.

Ar. Est vnus modus q̄ dicitur ex p̄loz p̄positiuus. et s̄z go sunt plures q̄ tres An̄s p̄bat. q̄ in sciētis cōiter vrimur ex p̄lis. Dm̄ q̄ duplex est modus p̄cedēdi. vnus est entialis necessarius ex p̄scibilibz. z est

Questiones

Predicamentorum

Ar. Tria sunt antepredicamenta in genere et septem in specie. *Ar.* decem. Tenentur tria. quia tria et septem faciunt decem. *Ar.* Dominum quod tria et septem diversa inter se faciunt decem. non tamen que sunt sibi in genere eadem. sed septem in specie sunt tria in genere et sub ipsis comprehenduntur. et ideo non sunt distincti numeri. *Ar.* Et dominum quod si tria et septem capiunt eodem modo tunc faciunt decem ut tria in genere et septem in genere. vel tria in specie et septem in specie. non tamen dicitur hic capi genus proprie sed improprie per generale. et similiter species debet capi per speciale. quia definitio non est genus predicabile respectu trium definitionum.

Ar. Predicabilia et modi essendi sunt antepredicamenta. *Ar.* videtur quod sunt plura quam septem. *Ar.* probatur quod valet ad noticiam verorum predicamentorum. *Ar.* Dominum quod scientia predicabilium non ordinatur ut valeat immediate ad noticiam predicamentorum. sed solum mediate. quia immediate ordinatur ad cognoscendum naturas uniuersalium in se. *Ar.* Et quod dicitur predicabilia ingrediuntur constitutionem categoriarum predicamentorum. *Ar.* Ad illas immediate valet. *Ar.* Dominum quod predicabilia non valet foris malit ad noticiam predicamentorum. sed tamen materialiter. quia sunt illa que ordinantur. *Ar.* Sed ad illud quod obicitur de modis essendi dicitur quod sufficere intelliguntur in secunda diuisione. *Ar.* Etiam non valent immediate ad cognoscendum predicamenta. sed ad cognoscendum unam diuisionem antepredicamentalem.

Ar. Multiuoca seu synonyma et diuersiuoca non ponuntur per antepredicamenta. *Ar.* nec ponit debentur uniuoca vel equouoca. *Ar.* Consequenter tenet per simile. *Ar.* Dicitur quod non est simile. quia illis predicabile non ordinatur in linea predicamentali sui generis. nec valet ad sciendum quod ponuntur in predicamentis. *Ar.* Et dominum quod comprehenduntur sub illis. uniuocata sunt multe voces unam rem significantes ut synonyma. sicut ens inuenio gladius. Sed diuersiuoca dicuntur diuersae voces diuersas res significantes. ut homo leo bos asinus.

Ar. Vtrum definitio equocon sit bona. *Ar.* Dominum quod sic. cuius intellectus est talis. *Ar.* Equouoca supple equouoca per eandem vocem facta dicuntur entia quorum solum nomen est eodem. et vox factiua est una. et ratio subiecta res significata. *Ar.* Illud nomen est diuersum. scilicet alia et alia. vel secundum alios. scilicet essentialis preceptus seu intentiones aie sunt diuersae. quasi dicitur quod oia illa dicuntur equouoca alicuius vocis que ueniunt in illa voce et non in re facta illius vocis. *Ar.* Et quoque per hoc definitur tur equouoca equouoca de quibus etiam debet exemplum dari.

Duplex Equocon

Notandum duplex est equocon. scilicet equocon equocon. *Ar.* Equocon equocon est una vox plura faciens diuersas res. *Ar.* et est duplex. scilicet a casu et a passio. *Ar.* Equocon a casu est una vox plura faciens diuersas res. *Ar.* quia secundum doctorem scilicet in equocon non attenditur ordo nec respectus nec similitudo. ut canis respectu latrabilis piscis et siel le facit unum sine quacumque habitu dicitur ad alterum. et dicitur a casu quia casualiter euenit quod talia plura per unum nomen significatur. *Ar.* Sed equocon a passio quod alio nomine dicitur analogum est una vox plura faciens non equaliter. sed unum per prius et alterum per posterius. ut aial respectu aialis uiui. et respectu aialis piscis. *Ar.* Et dicitur equocon a passio. quia in imponere eius ad significandum illa plura facta est quodam deliteratio ad imponendum hoc nomen posterio signato propter similitudinem quam habet cum primo. *Ar.* Et dicitur alio nomine analogum ab ana quod est sursum et logos primo quod primo dices sursum inquitur minus principale analogum reducitur ad principale. *Ar.* Equocon equocon est signatum equocon equocon. et est duplex. secundum quod duplex est equocon equocon.

Est tamen alia diuisio. quia addam est equocon physice ut est natura diuersimode secundum diuersas diuisiones essentielles a speciebus alicuius generis participata. ut natura aialis in homine aial no cane et pilce. *Ar.* Aliud est equocon equocon logice. et est res facta per diuersas rationes eadem voce. *Ar.* Et hic solum fit micio de equocon logice. sed de equocon physico loquitur *Ar.* vii. phy.

Ar. Illa non potest definiti quod non habet unam et eandem rationem. sed equouoca sunt homini. *Ar.* non potest definiti. *Ar.* Dicitur probatur per definitionem hic positam. *Ar.* Et firmatur. quia definitio debet esse quod unum. sed equocon non est unum. *Ar.* male definiti. *Ar.* Maior probatur. quia definitio debet explicare unum esse definiti. Sed minor probatur. quia ponitur in plurali numero. *Ar.* Dominum quod equouoca capiunt dupliciter. uno modo secundum se vel etiam secundum quod ueniunt in eodem nomine equocon. et sic non potest definiti. quia non habet unam rationem. *Ar.* Alio modo capiunt secundum quod ueniunt in una intentione. sed ea. vel uerius in uno principio formali illius intentionis et sic potest definiti et habet unam rationem eodem hic positam. *Ar.* Et per hoc probatur solutio unius cuius sophismatis. scilicet illius. equocon est uniuocu. quod uerum est capiendo equocon secundo modo et non primo. *Ar.* Et sicut equocon equocon potest esse uniuocu uniuocas quia omnis deus faciens aliqua secundum diuersos preceptus potest significare unum ipsum secundum unum preceptum. et in ordine ad illud potest esse uniuocu. *Ar.* Ad firmationem dicitur. quod solus unius est definitio uera et proprie dicta vel etiam plura quod accipiuntur per modum unius. scilicet in quantum referuntur ad aliquod unum in quo ueniunt. *Ar.* Et quia dicitur dicitur. hic definiti equocon in plurali numero. sed terminus pluralis numeri semper stat per pluribus. *Ar.* Dominum licet definitus non sit quod unum quod ad supposita. quae etiam ponitur in plurali numero. est tamen quod unum quo ad factum. quia facta oia equouoca equouoca secundum quod ueniunt in una intentione quod imponit relationem fundabilem supra quod dicitur equocon alicuius nominis.

Ar. In illa definitione non ponuntur genus et diuina. *Ar.* non est bona. *Ar.* Ans est manifestus. quia equouoca non habet unum genus. Sed nota tenet per philosophum in sexto topicorum. et Boetium in libro diuisionum. *Ar.* Dominum quod sicut per dicitur quod illa non est definitio quod dicitur. sed quicquid notificatio qua non oportet dari per illa. *Ar.* Et dicitur quod hic aliquid ponitur loco generis. scilicet dicitur sub intellectu. et aliquid loco diuine ut totum quod sequitur.

Ar. Equouoca met sunt noia. *Ar.* non sunt quorum sunt noia. *Ar.* Ans probatur. quia equouoca dicuntur. quod sunt voces quod uocis est per se dicitur. sed voces sunt noia. *Ar.* Dominum quod equouoca equouoca que hic definiuntur capiunt dupliciter. uno per uocabi significatibus. et sic sunt noia. *Ar.* Alio modo capiunt per res factas. et isto modo hic definiuntur. et non sequitur. illa dicuntur ergo sicut voces. quia preceptus dicuntur et non sunt voces. sed dicitur cunctis per voces. *Ar.* Etiam dicuntur capis hic ut valet. ad dicitur per dicitur referuntur. *Ar.* Et ponitur dicuntur et non est. propter duas causas. prima. quia res equocon facta in solo nomine ueniunt. et uo in aliquid. scilicet ea. quia logice oia considerat referendo ad dicitur et non ad esse.

Ar. Definitio equocon non uenit equoconis. *Ar.* bos. *Ar.* non est bona. *Ar.* Ans probatur. quia equouoca huiusmodi habet lego non habet nomen sed habet esse. *Ar.* Dominum quod nomen non capit per pre oionis distincta per habet. vel per alias pres oionis. sed capit generaliter per uocem factiua. et valet tantum sicut notame id est signum mentis. ut sit sensus. equouoca scilicet equouoca dicuntur quorum solum nomen est esse. et vox factiua. *Ar.* Et ponitur ibi solum propter uniuoca. quia illorum etiam est communis ratio. et dicitur hoc signum exclusiuum solum referri ad equocon. ad quod etiam definitum refertur. quia per relationem ad illud habet solum nomen commune. quibus inter se habet aliquid alia scilicet rationes licet non esse.

Et qñ querit. qñ in definitōe dī solū nomē et nō sola vox. Dm q̄ ideo. q̄ equocatio iam supponit relationē vocis ad actū scandi. vox autē nō importat talē relatōem sed nomē. q̄ nomē dī vox ad actū scandi relata. ideo nō mē dī a notamine. q̄ rem notificat p̄ suā significatōem

Ar. Equocata hui⁹ nois petrus nō habet nomē cōe sed p̄riū. q̄ definitio nō puenit oib⁹ equocatis Dm q̄ cōe accipit dupl̄. vno mō capif p̄ appella- riuo qd̄ distinguit p̄ra singulare vel p̄riū. z sic non sumit hic. Alio mō capif vt est idē quod cōueniens multis. vel vt valet tm̄ sicut idem vel eadē. vt sit sensus. quoz solum nomen. id est dictio est cōmuni s. eadē. z h̄ mō capif hic

Ar. Ista definitio nō puenit equocatis dīntiaz. q̄ nō est bona. An̄s. p̄bat p̄ h̄m q̄ exēplificat de eo cir- ca definitōem vniuocon. Dm q̄ aial capif dupl̄. vno mō vt p̄bat ad sua inferiora q̄ sunt hō bos leo. z sic ē vni- uocū. q̄ de illis dī vno noie z vna rōne eq̄liter p̄cipata. Alio accipit vt p̄parat ad sua significata que sunt animal̄ verū et quod pingit. z sic est equiuocū vel analogum

Ar. Signū dī relatiue ad signatū. sed multiplicato vno relatiuoz multiplicat̄ z reliquū. q̄ signato variato qd̄ est fcatio multiplicat̄ etiā signū qd̄ est nomē fcans Dm q̄ duplex ē signū. s. naturale z volūtarium et sicut duplex est signatū. vñ multiplicato signato volūta- rio nō oportet signū multiplicari. Et qñ dī. fcatio est for- ma vocis fcantis. s. vni⁹ rei est tm̄ vna forma. q̄ vni⁹ vo- cis est solū vna fcatio. Dm q̄ duplex est forma vocis. s. cōntialis vt est p̄positio ex litteris z syllabis. vel etiā pla- tio aut accētuaris vocis. z talis est vna in vna voce. Alia est forma accētualis vocis. z illa p̄ multiplicari. q̄ infinita vni accētū. z sic fcatio est forma vocis cōueniens sibi ad placitū imponētis

Ar. Significatio est forma cōntialis dēonis. q̄ ad minus nullū nomē qd̄ est inferi⁹ ad dēonē plura fcat

Dm q̄ dēo capif dupl̄. vno formalt vt dēo est. et sic nō fcat plura. Alio capif material̄. p̄ voce. z sic bñ plus ra fcat. z q̄ nomē in definitōne nō dī capi p̄rie vt est infe- rius ad dēoz. s. dī capi. p̄ voce Et qñ replicat̄. dī p̄s q̄ro meraph. qd̄ nō vni fcat nihil fcat. q̄ impossibile est eadē vocē plura fcare. Dm q̄ illud qd̄ ad min⁹ nō vni fcat nihil fcat. sicut tu ba bass nihil fcat. Vel d̄m q̄ h̄ qd̄ plura fcat etiā vni fcat. Et si dicat̄ fcat plura. q̄ fcat nō vni. s. qd̄ nō vni fcat nihil fcat. dī q̄ vox fcans plus ra fcat nō vni capiedo nō infinitat̄. nō tm̄ capiedo nō ne- gāt̄ vt intelligat̄ p̄cedere p̄bū. s. ita itelligat̄. p̄ dēo suū

Ar. Cōtra exēplū text⁹. si aial equoce pueniret hōi vno z hōi p̄cio. seq̄ref q̄ qd̄libet nomē esset eq̄ uocū. Seq̄la. p̄. q̄ qd̄libet sic puenit vere nature z et⁹ sili- tudinē. z sic ois p̄o esset distinguēda. Dm q̄ nō ē silē. q̄ aial dī pure equoce de aiali vero z de aiali p̄cio. s. nō tmē qd̄libet dī analogice de vera natura z eius similitudine. z nō oportet p̄oem semp̄ necessārio distingui in qua tale po- nit. q̄ analogū p̄ se positū stat. p̄ suo fcatō famosiori

Ar. Aial dī analogice de aiali vero z de aiali p̄cio q̄ nō pure equoce An̄s. p̄bat p̄ scrib̄ Tho. in p̄ ma. p̄. q̄. xij. articulo. x. ad q̄rtū Et. p̄bat rōne. q̄ p̄dicat̄ de eis vno noie z vna rōne fm̄ p̄us z posterius p̄cipata

Dm q̄ duplex ē rō aialis. s. qd̄ nois fm̄ quaz aliqd̄ dī aial. q̄ h̄ figurā aialis. et loquēdo de illa aial analogice dī de illis. q̄ pictura dī aial eo q̄ imitat̄ aial verū. z assumē lat̄ ei q̄ntuz ad figurā exteriorē. vñ illud fm̄ scrib̄ Tho. dī p̄dicari analogice qd̄ dī de vno p̄ assimilatōem ad alterū Alia est rō aialis qd̄ rei fm̄ quā aial imponit ad fcatū naturā aialis veri. nō autē figurā exteriorē cui assimilatue aial pictū. z sic predicat̄ pure equiuoce de illis

Ar. Aial est vez vniuocon. q̄ nō est equocū vel ana- logū. An̄s. p̄bat p̄ h̄m q̄ exēplificat de eo cir- ca definitōem vniuocon. Dm q̄ aial capif dupl̄. vno mō vt p̄bat ad sua inferiora q̄ sunt hō bos leo. z sic ē vni- uocū. q̄ de illis dī vno noie z vna rōne eq̄liter p̄cipata. Alio accipit vt p̄parat ad sua significata que sunt animal̄ verū et quod pingit. z sic est equiuocū vel analogum

Uniouca vero dicunt quoz nomē cōe est ec- fm̄ nomē eadem sube rō. vt animal hō atq; bos Cōmuni em̄ noie vtraq; aialia nūcupant̄. z est sube rō eadē. si q̄s em̄ assignat vtriusq; rōem qd̄ vtrūq; sit q̄ sint aialia eandē assignabit rōem

In hac scda pte p̄s ponit scdam definitōem scz vni- uocon. dīcēs vniuocon dicunt quoz nomē cōe est. z rō sube fm̄ illud nomē est eadē. vt aial hō atq; bos. hō em̄ et bos sunt vniuocon vniuoconata. q̄ cōi noie vtraq; aialia nūcupā- tur. z est eadē rō sube. Si em̄ aliq; assignet vtriusq; rōem assignādo. scz quid sit vtrūq; q̄ sunt animalia. i. inquantū s̄ aialia assignabit rōem siue definitōne illaz scz suba aiat̄ sensibilis que vere predicat̄ de homine z boue

Querit. Vtrū vniuocon sint a p̄ho in textu se- ne definita. Dm q̄ sic. vt p̄ per- cōditōes bone definitōis. etiā p̄ idē p̄ declaratōem p̄riū definitōis. Vñ fm̄ cōiter exponētēs definitio illa sic intel- ligit̄. vniuocon supple vniuoconata dicunt quoz significatōnē nomē vniuoconis est cōmune. z rō substantie. id est res signi- ficata fm̄ illud nomē est eadē. Sed fm̄ Scotū sic intelli- gitur. vniuocon dicunt quoz vt nō significatōz est nomen vniuoconis cōmune. q̄ illud nomē nō significat aliqd̄ vni- uoconat̄. sed quoz vt contentoz sub vniuoconate est nomē vniuoconis cōmune. z ratio substantie vniuoconat̄ est eadē fm̄ illud nomē vniuoconis. Quia tm̄ vniuocon vniuo- cans ad minus secundaria significatōe significat sua infe- riora. p̄ quib⁹ etiā supponit z appellat̄. ideo prima exposi- tio etiā est bona. q̄uis Scotus videatur eam destruere.

Notandū. Duplex est vniuocon. scilicet vniuocon vniuoconans z vniuocon vniuoconatū. vniuocon vniuoconans est dictio significat̄ sua sig- nificata eadē ratione. vel est terminus significat̄ natura cōmune multis. vt animal respectu suaz specierū. vnde ad hoc q̄ terminus sit vniuocon requiritur q̄ sit impositus ab vna forma eq̄liter p̄cipata ab omnibus q̄bus illud nomē cōuenit. Sed vniuocon vniuoconatū est res significata p̄ vni- uocon vniuoconans. vel est inferius nature cōis fcatē p̄ vni- uocon vniuoconans. vt hō bos respectu aialis. Et q̄ p̄ q̄ ad hoc q̄ aliqua dicant vniuocon requiruntur due p̄ditiones que etiā trahunt ex definitōne vniuocon. p̄ma q̄ habeat nomē cōe p̄ qd̄ significat̄ vel sub quo cōtinent̄. vt dī p̄ma p̄cipla definitōis. sicut spēs h̄nt cōe genus. z indiuidua

Definiō Vniuo- con.

Duplex Vniuocon

in p̄blice ve- ritalis a p̄e- ills m̄p̄o ali- q̄. q̄ res n̄ f̄r m̄no de- 24. vniuo- i z eandē rō- p̄r definitio- z p̄riū q̄- m̄. q̄ male z vni esse de- ero Dm q̄ fm̄ q̄ p̄e- q̄ nō habet vna intēio- ins intēiois possit. Et p̄- us equocon- do mō z non cū vniuocon- us p̄ signifi- d̄ illaz vt esse est definitio p̄ modū vni- Et quā sed terminus licet definitio- n plurali n̄e- q̄uocon ep̄oca- erat relatiōem nominis

q̄ d̄m q̄ nō equocon nō h̄nt op̄ioq. z hoc er dicitis q̄ illa notificatio quā nō ē loco generis. s. r̄ totū qd̄ legat̄. s̄ sunt quoz sint dicunt. q̄ sunt vo- r̄ noia. Dm q̄ quānt̄ dupl̄. vno Alio mō expant̄ p̄ legat̄. illa dicunt sunt voces. sed dī- r̄ p̄lat̄. ad dīc̄ p̄ p̄- p̄p̄ter dōus cis. vniuocon. z d̄ in aliq; o ad dīc̄. nō ad ex- mit equoconis h̄bol- equoconata h̄nt p̄- n q̄ nomē nō exp̄it- ills p̄tes dōus. sed et t̄m̄ sicut n̄m̄- za scz equoconata n̄m̄- ua zc. Et p̄nt̄ h̄m̄- est cōmuni- s. h̄p̄e- uoconans. ad dīc̄ d̄m̄- illud h̄nt̄ h̄m̄ n̄m̄- illa scz r̄m̄ n̄m̄ t̄m̄- ois

Questiones

habent eodem spem Secunda est. q. equiter precipant forma seu qualitate a qua est talis nois impositio. qre dicitur: rō sube id est definitio vel principalis significatio est eadē. sicut oēs particularēs hoies pueniūt in vna natura specifica sicut q. dicitur in Por. precipitōe spā plures hoies sūt vnus hō.

Ar. Ista definitio puenit vniuocantibus. q. nō ē bona. Anis pbat. q. vniuocantiū nomē est cōe rō sube est eadē. v. p. inductiue de singulis. Dōm fm Scotū q. ista definitio exponit p. de vniuocis vniuocantibus sic. vniuocantia sūt quoz nomē cōe est vniuocatis rō sube vniuocatis eadē est vniuocatis fm illud nomē. Non tñ potuit definitio equoq. intelligi de equoq. q. illoz nō est nomē cōe cuz nihil sit equoq. nisi sola vox. sicut etiā nō habet aliquā definitiōem. q. nec diuersam nec eandē. sed neutriūq. impedit hanc definitiōem. Quia tñ Aristoteli magis videt intelligere de vniuocatis. v. p. p. ex empla. ideo aliter dōm est q. licet cuiuslibet vniuocati vniuocantis nomē sit cōe rō sube eadē. tñ nō suntabilia plura vniuocantia quoz nomē est cōe. q. diuersoz vniuocantiūz nunq. nomē est cōe salte sub rōne vniuocantiū. Vel dicitur q. quoz refert vniuocata. r. sic excludunt per primā particulam. licet sequens eis cōueniat.

Arguit. Albus predicat de hoie r. equo vno noie r. fm eandē rōem. q. alis est equoq. r. tñ non est vniuocati. q. definitio adhuc puenit alijs. Secūda p. anis pbat. q. est denoiatiū. Dōm dupl. primo q. albus r. q. dicitur cōcretum accitiale excludit p. v. r. mā p. cūlā definitiōis. q. nullū denoiatiū hz rōem sube respectu illius respectu cuius est denoiatiū. licz in suo genere potest habere rōem sube. r. q. nullū denoiatiū p. dicitur fm eandē rōem essentialē de suis denoiatis. Secūda dicitur q. hō r. equus nō sunt vniuocata sub albo. nec que cūq. alia sub alio p. dicitur denoiatiū. q. illoz non est vna rō essentialis. q. rō albi nō est rō hois nec est de essentia eius. q. tamē requiritur. quia aialis r. hominis est vna ratio licet non propria.

Ar. Ista definitio cōuenit equoq. q. non est bona. Anis pbat. q. habet idē nomē scz hoc nomē equoq. r. eandē rōem sube. i. essentialē fm illud nomē scz rōnem equoq. Dōm dupl. primo q. non sequitur equoq. habet hoc nomē equoq. cōe r. rōem substantialē huiusmodi eandē rōem sube. sed est fallacia fm quid r. simplr. q. habere hanc rōem eandē est habere eandē rōem fm qd r. simplr. diuersam. Vel dōm pcededo q. equoq. sūt vniuocata. nec p. dicitur opposituz de opposito. Pro quo notandū q. equoq. caput dupl. vno mō. p. formali q. d. est principū scdē intentiōis vel p. ipsamet intentiōe secundā equoq. q. nihil est nisi respectus equoq. siue equoq. siue siue equoq. r. sic equoq. est vniuocati. q. p. dicitur essentialit et vniuocē de vniuocis inferioribz. licet p. dicitur denoiatiue de suis obiectis. Alio mō caput p. materialit tñ vel p. denoiatiōe. Et sic itez accipit dupl. vno mō. p. denoiatiōe qd est equoq. r. sic nō p. cōcedi q. equoq. sit vniuocati. Alio mō caput p. denoiatiōe qd est equoq. r. sic pcedit q. equoq. est vniuocati. q. equoq. possunt esse vniuocata. r. etiam vniuocantia. q. licet medicina r. vna dicant sana equoq. tamē oēs medicine dicunt sane vniuocē. r. similiter omnes vna vniuocatiōe salte denoiatiua. q. oēs vna habent simile habitu dñe indicatiua ad sanitatē. r. oēs medicine habent similem habitudinē effectiuam

Predicamentorū

Ar. Nomē imponit a forma. sed diuersaz rerū diuersē sunt forme. q. diuersaz rez diuersa sūt nomina. r. p. p. incouenienter dicitur quoz nomē est cōe. Dicitur q. duplex est forma rei. scz spālis r. p. p. que diuersa r. rez est diuersa. r. sic etiā diuersaz rez diuersa sunt nomina q. illis formis cōtrident. Alia est forma generalis et cōis. r. illa in diuersis p. esse vna. r. p. p. vnu nomē generale qd sumit ab illa forma generali. sicut aial est nomē cōe et generale homini boui r. alijs spēbus animalis.

Ar. Homo et albedo sunt vniuocata vniuocata. et tñ nō habet nomē cōe. Prima p. pbat. q. hōmō vniuocati cū asino in aiali. r. albedo cū nigredine in colore. Dōm q. illa definitio intelligit reddendo singula singulis. i. p. p. q. dicitur vniuocata vniuocata ad sua vniuocantia. r. hōmō hō r. albedo nō sūt vniuocata vniuocati.

Ar. Illa q. nō sunt eadē essentialit nō habet eandē rōem sube. i. definitiōem essentialē. sed vniuocata nō sunt eadē essentialit. q. nō habet eandē rōnem essentialē. Dicitur p. q. hō r. asinus sunt vniuocata aialis. r. differē essentialit. Dōm q. illa q. nō sunt eandē essentialit nō habet eandē rōem sube p. p. r. cōplectam. possunt tñ habere eandē rōem cōem scz rōnem vniuocantis. q. nulli vniuocatoruz est p. p. Et illa vnitatis fm Heruēi est vnitatis rōnis. licet res intellecta q. sic vniuocē intelligit sit res vera extra aiam. sicut cū intelligo hoiem indereminatē. hō dicit rem verā existentē extra aiam. q. in determinatio ipsa est ens rōnis. q. nō puenit homini nisi pure est obiectiue in intellectu indereminatē ipm intelligit. r. ita sūt d. de rōe siue definitiōe eius d. rei q. aial rōnale

Ar. Vtrū genus sit vniuocati suis spēbus. Dōm q. genus accipit dupl. vno mō fm intentiōez siue logice fm q. facit pceptū vnu puenientē suas species. et sic est vniuocati ad illas. q. p. dicitur fm idē nomē r. eandē rōem de illis que rō est ratio sube illis speciebus. Alio mō caput genus fm esse siue p. p. fm q. reperitur in diuersis eius speciebus. vel fm q. natura generis est diuersimode p. dicitur essentialē ad spēs illas p. p. r. sic ē equoq. q. re d. septimo p. p. q. in genere latet multa. i. multe equoq. uocatiōes. r. sūt d. in p. p. de anima q. rō aialis fm vnu quodq. aial est altera r. altera. qd verū est de aiali. pure est contractū ad suas spēs r. ab eis participatum

Ar. Spēs nō cōtinent equiter sub suo genere. ergo genus nō est vniuocati ad illas. Anis pbat. q. spēs rez habet se sicut numeri. sed vnus numerus est p. p. r. p. p. r. alio. Tenet p. p. q. vniuocati p. dicitur vno nomē r. vna rōne equiter precipata. Dōm q. species p. p. dupl. p. p. vno mō inter se fm q. vna p. p. ad alia. r. sic habet se sicut numeri. r. vna est p. p. r. perfectior alia. Alio mō possunt cōpari ad ipm genus. r. sic sunt coequue sub genere. i. equē p. p. sub ipso p. p. equiter precipantes nomē r. rōem generis. r. sic etiā genus est vniuocati respectu species. r. spēs vniuocē sub suo genere cōtinentur

Ar. Scdōm omē vniuocati p. fieri p. p. s. fm gen. nus nō sit p. p. q. gen. nō est vniuocati. Dicitur r. minor sunt p. p. p. p. Dōm q. argumētū bene pbat genus nō esse vniuocati p. p. q. d. p. p. e. Vel dicitur q. nō fm oē vniuocati sit p. p. s. fm spēm arthos mā tñ. i. fm spēm specialissimā. r. q. maior est solū vera loquēdo de vniuocati fm naturalē. apud quē genus est equi

Questiones

Predicamentoy

stant in seia finali terminacione. tamē differt ab ipso in finali terminacione masculina z neutra qd sufficit

Querit. Qualis sit ista p̄dicatio. Joānes est studiosus a virtute. Dm̄ q̄ e de nominatiua nō tamē v̄ hic definitur denoiatiua. Pro quo notandū q̄ triplia s̄ denoiatiua. sc̄z voce t̄m. s̄ significacione t̄m. voce z significacione simul. **Denoiatiua voce t̄m s̄ p̄creta habentia abstracta cū quibz in principio p̄ueniūt z in fine differunt litteralr. vel syllabalt. s̄ nō dicunt formā accidentale subiecto inherente. sicut hō z humanitas. et illis nō p̄uenit definitio. q̄ nō habent pulsiōnem ad alienā naturā. quare excludūt p̄ sc̄dam p̄ticiōlam definitionis. vnde cū dicit. fortes ē humanus ab humanitate. denominās et denominatū nō sunt diuersoꝝ genex. sed ponūt in eodē p̄dicamēto. s̄. subst̄tie. **Denoiatiua significacione t̄m s̄ p̄creta habentia abstracta cū quibz nō p̄ueniūt in principio z differunt in fine. s̄ tamē significat formā accidentale subiecto inherente. vt studiosus z virtus. s̄. gr̄matica subst̄tiue z adiectiue. nam aliquis denoiatur studiosus a virtute z nō a studio. quia studiū s̄m Tullii ē vehemēs animi applicatō cū sumo de siderio ad aliqd̄ opus p̄ficiendū siue bonū siue malum. z s̄m sanctū Thomā p̄cipue et p̄ncipalr̄ ip̄ortat vehemētrem applicacionē ad p̄gnitionē. sc̄dario aut̄ ad ea in quibz homo p̄ p̄gnitionē dirigit. Sed studiosus d̄r q̄ applicat se ad p̄ficiendū op̄ nō q̄dēq̄ sed bonū ad qd̄ inclināt p̄tus. ideo dicitur studiosus a virtute. Si aut̄ capiat studium specialiter p̄ bono studio tūc sec̄ esset. q̄ tunc dicitur studiosus denoiatiua a studio s̄m vocem z significacionē simul. quē ad modū melius parebit circa definitionē quāz. Et denoiatiua significatōe t̄m excludūt p̄ p̄mā p̄ticiōlā definitionis. q̄ nō differit solo casu. **Denoiatiua voce et significacione simul s̄ p̄creta cū suis abstractis in principio p̄uenientia z in fine differunt litteralr vel syllabalt ip̄ortatā dispōem accidentale subiecto inherente. sicut albu et albedo. z illa hic definitur.******

Notandū. ad verā denominationē s̄m voce et significacionē simul requiritur tria. p̄mū q̄ forma denominās sit aliena natura distincta a subiecto denoiato sic q̄ non sit de eētia subiecti sicut gen̄ respectu speciei. Et p̄pter defectū illi ista nō est denoiatiua. hō est rōnalis a rōnalitate vel human̄ ab humanitate. neq̄ ista s̄m rē est denoiatiua. de iust̄a iusticia. q̄ iusticia nō ē aliena natura distincta s̄m rem a deo. Sc̄dm ē q̄ denoiatiua significet vt ad subiectū cadens et ad ip̄m dependētā habēs. p̄pter qd̄ nulla abstracta p̄dicatur denoiatiue. p̄z. q̄ in om̄i denoiatiua p̄dicatōe de signat accēdēs subiecto inherere. cū denoiare nō sit aliud q̄ subiectū aliena natura informatū designare sic denoiatus aliq̄ p̄ accētia. Tertiū ē. q̄ abstractū siue p̄ncipale et denoiatiua siue p̄cretū p̄ueniāt in principio z differant in fine. z p̄pter h̄ studiosus nō d̄r p̄fecta denoiatiua a virtute sed hec ē p̄fecte denoiatiua. hō est albu. z s̄m hō ē niger. in quibz tria. s̄ denoiatū vt subiectū. denoiatiua vt p̄cretū accētiale. z forma denoians sicut ē abstractū accētiale

Ar. In ista p̄dicatōe hō ē risibilis a risibilitate ob seruāt p̄dicte tres p̄ditōes. z t̄m nō ē denoiatiua s̄ vniuoce vt p̄z p̄ Dor. in de cōitrib̄. vbi d̄r genus d̄rām sp̄m z p̄p̄riū p̄dicari vniuoce. Dm̄ q̄ aliq̄ excludit eā p̄ p̄mā p̄ditōnē z addit q̄ forma denoians nō d̄r fluere ex p̄ncipijs eētialibz subiecti. q̄re dicit q̄ p̄p̄ri

um quartū predicabile nō p̄dicet simplr denoiatiue. q̄ p̄dicatur p̄ se in sc̄do mō p̄feratis. S̄z meli' d̄m q̄ ois illa p̄dicatio ē denoiatiua q̄ p̄p̄riū vel accidentis de suo subiecto ihesionis. Et ad p̄p̄riū d̄r q̄ capit ibi p̄dicatōnē vniuoce large p̄ p̄dicacionē necāria et ordinata. et non est inconueniēs q̄ hoc mō sunt idem p̄dicatio denoiatiua et vniuoce.

Ar. Iste p̄dicaciones aer ē tenebrosus. fortes est ce cus s̄z denoiatiue et t̄m subiecta nō habet denoiatiōnē ab aliq̄ forma extrinseca inherēte. Dm̄ q̄ in illis nō significat subiectū extrinseca natura informatū. sed significat subiectū esse p̄uarū natura extrinseca. z q̄ reductiue s̄z denoiatiue p̄dicatōes q̄ mō p̄uatio reducit ad suū habitū.

Querit. Qualis sit illa p̄dicatio cū d̄r. ens ē vniū. Dm̄ q̄ vnum capis duplr. vno mō p̄ vno qd̄ p̄uertit cū ente. z put est transcendēs. z sic valet vniū. i. ens indiuisū. z sic illa ē p̄dicatō s̄m rē idētica siue vniuoce. q̄ ens et vniū idē significāt. iij. meta. nā vniū hoc mō nō p̄uar diuisionē p̄tinui. sed d̄r negationem diuisionis formalis. z illo mō vniū inuenit in om̄i genere sicut z ens. et nō addit enti aliquā naturā. Alio mō capitur s̄m q̄ ē p̄ncipiū nūeri vel multitudinis de ḡne cōp̄tatis. et sic vniū p̄uar diuisionē p̄tinui. et sic ista p̄dicatio. ens est vniū est denoiatiua. q̄ sensus ē. ens est vniū. i. q̄tū indiuisum. et ergo p̄dicatur accēdēs de suo subiecto.

Notandū. vniū qd̄ cōuertit cū ente differt tripl̄ ab vno qd̄ est p̄ncipiū nūeri p̄mo. q̄ vniū qd̄ p̄uertit cū ente inuenit in om̄i ente. vniū vero qd̄ est p̄ncipiū nūeri in determinato ente. s̄ in cōtī nūo. et cū indiuisiōne d̄r causari. Sc̄do. q̄ vniū qd̄ cōuertitur cū ente videt importare absolutā indiuisiōnem vniū aut̄ qd̄ est p̄ncipiū nūeri videt importare p̄tē aliquo tā toni' discreti. q̄ p̄uenitē respōdetur ad interrogatōnem factā p̄ quotū. vt cū q̄ritur. q̄ s̄z. r̄idēt vniū vel duo et p̄stat q̄ ibi r̄idēt vniū qd̄ est p̄ncipiū nūeri. Tercio. q̄ vniū qd̄ est p̄ncipiū nūeri opponit multitudini relatiue sic sic mēsurā ei'. sed vniū qd̄ cōuertit cū ente opponit multitudini p̄uatiue. q̄ ip̄ortat indiuisiōnē q̄ est p̄uatio diuisionis importare per multitudinem.

Ar. Contra exēpla text' abstractū deriuatā p̄creto et nō ecōtra. q̄ male d̄r a gr̄matica gr̄matica. a fortius dine fortis. An̄s p̄z gr̄maticos q̄ docēt formare abstractū a p̄creto. vt iust' iusticia. ad daf cia fit iusticia. Discedū q̄ aliter loquūtur de abstractis et p̄cretis gr̄matici z logici. nā gr̄matici attrēdēs vocale deriuatōnem dicit abstractū deriuari a p̄creto. sed logici attendentes extraneam denominationē dicit concretum deriuari ab abstracto. quia illam denominationē habet concretum ab ipso abstracto. vt albedo est p̄ncipiū eius qd̄ est esse albi. Etiam p̄positiua deriuatū a simplicibz. sed cōcreta s̄z cōpositiua abstractis. igitur ab eis formātur. patet m̄s noz. q̄ cōcreta significat qualitatē cū ordine ad subiectū abstracta vero significant solam q̄litatē que est p̄ncipiū formale et ratio essendi p̄creti. quare abstractū simplr ce natura prius est concreto. sicut p̄ncipiū est ante p̄ncipiatum qd̄ attendēs logie dicit concretum deriuari ab abstracto. Et q̄ dicit. p̄cretū multotiens definit abstractum vt patet ex definitione q̄littatis. q̄ est s̄m naturā prius. Dm̄ q̄ p̄cretū ponitur in definitione abstracti sicut nobis notius z prius. q̄ vt dicit ē p̄cretum ē p̄positiua

Denoiatiua sūt triplia. sc̄z

Ar. Denoiatiua sūt triplia. sc̄z voce t̄m. significacione t̄m. voce z significacione simul. Ar. Denoiatiua significacione t̄m excludūt p̄ p̄mā p̄ticiōlā definitionis. q̄ nō differit solo casu. Ar. Denoiatiua voce et significacione simul s̄ p̄creta cū suis abstractis in principio p̄uenientia z in fine differunt litteralr vel syllabalt ip̄ortatā dispōem accidentale subiecto inherente. Ar. In ista p̄dicatōe hō ē risibilis a risibilitate ob seruāt p̄dicte tres p̄ditōes. z t̄m nō ē denoiatiua s̄ vniuoce vt p̄z p̄ Dor. in de cōitrib̄. vbi d̄r genus d̄rām sp̄m z p̄p̄riū p̄dicari vniuoce. Ar. Denoiatiua significacione t̄m excludūt p̄ p̄mā p̄ticiōlā definitionis. q̄ nō differit solo casu. Ar. Denoiatiua voce et significacione simul s̄ p̄creta cū suis abstractis in principio p̄uenientia z in fine differunt litteralr vel syllabalt ip̄ortatā dispōem accidentale subiecto inherente. Ar. In ista p̄dicatōe hō ē risibilis a risibilitate ob seruāt p̄dicte tres p̄ditōes. z t̄m nō ē denoiatiua s̄ vniuoce vt p̄z p̄ Dor. in de cōitrib̄. vbi d̄r genus d̄rām sp̄m z p̄p̄riū p̄dicari vniuoce.

abstracto. sed ppositioa nobis sunt notioza simplicibus.

Querit. Utū pcretū idem significet qd ab/
tractū. s. tm formā vel aliud scz sub/
sectū. Ddm ptra modernos q idē fcar. s. tm formā ac/
cidentalē. licet alio mō fcaudi. z hoc pbat autoritatibz/
rōnibz. pmo autoritate phi in hoc loco dicētis. q dēnoia/
ria differit solo casu a suis pncipalibz. ex quo inferit q nō/
differit in significato. Scdo pbat p eundē inferius in p/
dicamēto sube circa tertia ppterare. vbi dē q nihil aliud/
albū fcar qz qualitatē. z hoc differt a scda suba q fcar q/
lequid. z non fcar qualitatē sed albū est pcretū. Scdo p/
barur rōnibz. pma. qz sube z accētis nihil est cōe vniuocū/
si igit concretū accitale fcarer subiectū z accētis. tunc omē/
rale esset equuocū qd est incōueniens pcedere. qz periret si/
nis sermonis. eo q vix posset aliqz dēterminatū pceptum/
expmre. qz tunc nulla esset ppō simplr vera. z nulla fieret/
in eis ptradictio. z nulla pna que omnia sunt incōuenientia/
Scda ratio. si concretū significaret subiectum sequeret q/
non definirē p additamentū. qd est ptra phm septio me/
taphysice. Seqia pbat. qz tūc dequid ponere in eius de/
finitōe esset de ratione essentiali ipsius

Ar. Comentator: Auerroys sup pmo physicozū
dr. q nomē pcretū fcar formā z susceptiuū. sed
susceptiuū est subiectū. q terminus pcretus accētis fcar sub/
iectū. Et sū dr. rj. metaph. q fcar abo. Dd q p mēra/
tor: accipit ibi fcare cōiter z extēse. p significare vel da/
re intelligere. qz nomē pcretū pncipaliter z pmo fcar for/
mā accētale. sed significat z dat intelligere aliqd plus. s.
subiectū ptra Auicennā q dr q pmo significet subiectuz
et deinde formā. vnde dr q albu z est suba habēs albedinē

Ar. Significare est intellectū rei cōstituire. sed no
mēscōcretū placū pstituit intellectū subiecti.
ergo fcar subiectū. Maior est phi pmo pther. caplo de
pbo. Sz minor p3. qz pstituit intellectū accētis. sed ipos/
sibile est intelligere accētis sine subiecto. qz vniūqz sicut
h3 ec ita h3 cognosci. scdo metaph. Ddm q duplr ali/
quid dr intellectū alicuius pstituire. vno mō pncipaliter.
alio mō ex pnti z minus pncipaliter. vñ sicut aliqd consti/
tuit intellectū alicuius sic fcar ipm. sed pcretū nō pncipa/
liter pstituit intellectū subiecti. q etiā solum ex pnti subie/
ctū fcar. Vel ddm negādo minorē. z ad pbariōem mino/
ris dr q accētis nō posse intelligi sine suo subiecto intelligit
duplr. vno mō sic. q accētis sine subiecto naturaliter nō ha/
beat esse. z sic est vera. Alio mō sic q accētis nō posset intel/
ligi nō cōintelligēdo subiectū. z sic est falsa. qz fm Auicen/
nā accētis intellectus est absolutus. i. essentia accētis est
absoluta. esse vero eius est dependens. et hoc in Porphi/
rio est ad longū declaratū quādo querebat. vtrum inherē/
tia sit de essentia accidentis

Ar. Terminus idē fcar qd supponit. sed pcretum
accētale supponit p subiecto. q fcar subiectuz
Maior: pbat. qz terminus ex h q supponit nō h3 nouū s/
gnificatū. Minor p3 p phm pmo posterioz dicentem. q
hec est p accētis albū est lignū. qz significat q illud cui accēt/
dit albū est lignū. sed illud est subiectū. q supponit p subie/
cto Ddm q pcreta capiunt duplr. vno mō adiectiue z
p fcarione pncipali. z sic copulat z nō supponit. Alio mō
capiunt substātiue. s. inqnrus includit sua subiecta p qbz
accipiunt. z sic supponit. Vel ddm ad maiorē ptra Sco/
tum. q terminus idē fcar qd supponit capiēdo fcarōem

large. vt extendit se ad psignificatōem. sicut etiā dicimus
de termino cōt q supponit p suis suppositis. sicut in suppo/
sitōe psonali. z tm pncipali fcarione non fcar ipsa

Ar. Idem fcar nomē z definitio. sed definitio con/
creti h3 in se subiectū z accētis. igit nomē h fcar
Maior est phi. vij. metaph. qz rō quā fcar nomē est defi/
nitio. Sed minor p3 p eundē in eodē libro. vbi dr q accēt/
dens h3 definiti p subam Ddm q duplex est definitio
vna est definitio simplr. i. habētis qd qd est simplr. vt sub/
stātie. z illa definitio tm h3 genus z drām qz se intrāt in
rellectū spēi. z de illa maior est vera z pbariō eiusdē Alia
est definitio data p additamentū vbi scz aliqd addit
preter cōtialia definiti. z talis est accidenti q eodē mō def/
niunt sicut cognoscunt. s3 nō cognoscunt pplete sine subie/
cto. ideo nō definiunt sine ipso. z de illa maior est falsa. qz
ipsa aggregat aliquid quod non est de essentia definiti.
ideo plus significat qz nomen definiti.

Ar. Dicitio exclusiua ad dita termino pcreto non
excludit subiectū. q terminus pcretus signifi/
cat subiectū. Anz. pbat. dicēdo tm albū currit. vbi non ex/
cludit corpus currere. imo magis includit. Pbat pna
qz dco exclusiua excludit qdlibet qd est extra p se fcarum
termini Ddm negādo pnam. z ad pbariōem dr q ipa
est falsa qn illud qd includit pbat ad reale p dicatur. tunc
enī nō excludit nisi diuersum ab eo respectu p dicari. Lu s3
ius rō est. qz synca thegramata disponit subiectū in ordi/
ne ad p dicatum. sed respectu p dicari realis nō est subie/
ctum diuersum ab accētē pcreto. ideo non excluditur

Ar. Pbs dr. vij. metaph. q in dicitis fm accētis nō
est idē qd qd est cū illo cuius est qd qd est p3
preter duplex fcare. sed pcreta accētalia dicunt fm accētis.
igit duo fcar. s. subiectū z accētis Ddm q pbs intelli/
git ibi dcm suū de hoie albo z h mōi de qbus pposuit dia/
bitarōem in principio capli. illa em sunt entia fm accētis

Ar. Quando aliq fcar idē de qunqz p dicat vnus
de illo etiaz p dicat alterā. sed pcretū p dicat de suba de q
abstractū vere p dicari nō p3. q nō fcar idē. Minor p3
bat. qz ista est vera. hō est albo. sed ista est falsa. hō est alte/
do. Ddm fm btm Tho. q ad verificatōem pponū nō
sufficit idētitas rez. significatay. s3 requit pgruetia mo do/
rū fcaudi. nā humanitas fcar id qd hō. sub mō tm forme
pris. z hēc est falsa. sortes est humanitas. qz omne pcedi/
catū dēbet fcare per modū forme totius respectu subiecti.
sed illa est vera. sortes est homo

Ar. Quādo aliq fcar idē de qunqz p dicat vnus
de illo etiaz p dicat alterā. sed pcretū p dicat de suba de q
abstractū vere p dicari nō p3. q nō fcar idē. Minor p3
bat. qz ista est vera. hō est albo. sed ista est falsa. hō est alte/
do. Ddm fm btm Tho. q ad verificatōem pponū nō
sufficit idētitas rez. significatay. s3 requit pgruetia mo do/
rū fcaudi. nā humanitas fcar id qd hō. sub mō tm forme
pris. z hēc est falsa. sortes est humanitas. qz omne pcedi/
catū dēbet fcare per modū forme totius respectu subiecti.
sed illa est vera. sortes est homo

Ar. Quum que dicunt alia qdem fm pplexio
nē dicunt. alia vero sine pplexione. z ea q
fm pplexionē dicunt sunt vt homo currit vñ
cit. ea vero que sine complexiōe dicunt sunt vt
homo bos currit vincit

Ar. Istud est scdm caplm tractatus pmi. in q ponunt que
dā diuisiones necessārio antecedentes pgnitiōem veroz p3
dicamētoz. z diuidit in duas pres pncipales fm q ponit
duas diuisiones. scda ibi (Eoz vero) Quo ad primūz de
sic. Eoz q dicunt alia qdem. i. qdā dicunt fm pplexionez
id est sunt pplexa siue pposita. alia vero sine pplexione. id ē
sunt simplicia Et declarat hoc dicens. q ea q fm cōplexio
h 4

pna dilio s3
Terminozū seu
Diribiliū.

noitate qz p
dcm q eis il
tentis de suo
que ibi p dca
r ordinata. et
edicato dno
Sortes est ce
noiatione ab
lis nō signi
co significat
ctiue h3 de
suis habuit.
z cū dr. ens ē
capit duplr.
rōnibz. z
nō fm idē
mō meta. nā
negationem
omi genere
Allo nō cas
de qz qz
ha p dca.
vniū. qz
subiecto.
ente differe
ncipiū vñ
fm ente. vñ
ente. s. in cōit
vniū qd cōt
inductionem
re pū aliqz
interrogatō
vniū vel duo
r. Latio. qz
admīr. et latine
exponit mul
fl pntio dū
nem.
eritā p pto
tūc? a formā
cie formae ab/
iustitia Dd
prens grāma
le dēmonstrā
ci attendētis
tum dēmonstrā
et cōcretum ab
qz est esse albū
sed cōcreta h3
nāur. poter
dine ad subiectū
que est pncipiū
dicitū simplr
ū est ante pto
tum dēmonstrā
dēmonstrā dē
h3 est formā p
tionem dēmonstrā
p pto

Questiones

nem dicitur sunt. vt homo currit homo vincit. sed ea q̄ si
ne pplexione dicitur s̄ h̄o bos currit vincit
Q̄. Utz dicibile in cōi uenieret sit p̄ pplexū et
incōplexū diuisū. D̄m q̄ sic qz mēbra illi diuisionis
explicat totū posse diuisi. z nō excedit diuisus. s̄t etiam
s̄t opposita. q̄ diuisio ē ueniens z bona. in q̄ d̄e diuisio
ne ipm diuisus intelligit in h̄ pplexo. eoz q̄ dicit. z uale
i. dicibiliū vel vocū significatiuaz. plaraz q̄dā dicit cū
cōplexione z̄ ex q̄ sumit q̄ uoces nō fcarue nō p̄tinent
sub diuisio. z p̄cōstruit ille gr̄is eoz rōne diuisionis. cui
s̄t h̄atē cū d̄. sonoz alt̄ uox alt̄ nō uox. uale at̄ ista di
uisio ad p̄gnitionē enris dicibilis incōplexi ordinarib̄ in
ḡie z̄. q̄d sup̄ius ponebat. p̄ subiecto z̄ representat nobis
illud mēbz. incōplexuz. ita q̄ ens reponibile in p̄nto erit
incōplexū p̄ter cās sup̄ius tactas. z̄ ḡerā p̄ponit p̄ple
xū incōplexo. qz solū incōplexū ponit in p̄dicamento.

Ar. Notādū q̄ uox pplexa ē cui in mēre corrūdet p̄cept
plexus. vt cū d̄z h̄o currit. s̄ uox incōplexa ē cui in mēre
corrūdet p̄cept̄ incōplex̄. vt cū d̄z h̄o p̄ se uel currit p̄ se
Lut̄ rō est. qz uoces fcarue ad placitū s̄t signa p̄ceptu
um tāq̄ primoz signatoz. vt p̄z p̄mo perib̄. qū ḡ conce
ptus ē pplexus uox q̄ ē signū p̄cept̄ erit pplexa. si p̄o cō
ceptus sit incōplex̄ uox illū representas erit incōplexa. vñ
incōplexū ad intellectū simpliciter refert. q̄ vñ simpliciter rei
inuitū ē. s̄z pplexū ad intellectū p̄positū vel diuisus re
fert q̄ ē vñ rei in alia uel ab alia inuitūus.

Ar. Cōplexū ē incōplexū. q̄ mēbra diuisionis coin
cidūt. Añs p̄bat. qz pplexū nō p̄lectif ex plurib̄ uocib̄

D̄m q̄ pplexū capitur dupl̄. vno material̄ p̄ ista
uocē pplexū. z sic ē qd incōplexuz. Alio capif formali et
fcarue. z sic ē qd pplexū. qz fcar ista ordē uel p̄lūz h̄o
currit. z h̄ p̄ponit mēbz diuisionis. Et qū d̄z. incōplexū
est ps pplexi h̄ vltimo mō capti. q̄ nō ē mēbz sibi opposi
tū. tener p̄na. qz vñū oppositoz nō ē ps alteri nec in alio
cōtinet. D̄m q̄ incōplexū capif dupl̄. vno material̄.
et sic ē ps pplexi. sic illud incōplexū h̄o ē ps huius pplexi h̄o
currit. Alio formali inq̄ incōplexū ē z sic utiq̄ opponit

Ar. Om̄e dicibile ē p̄dicabile. s̄z oē p̄dicabile ē in
cōplexū. q̄ oē dicibile ē incōplexū. z p̄ p̄ns ma
le diuisif in pplexū z in incōplexū. D̄m q̄ dicibile vt
dici aut dicere capif q̄drupl̄. vno vt tm̄ uale sicut deris
uari. vt ibi. d̄z ar̄ dyalectica a dya q̄d ē duo. i. deriuat. Se
cūdo capif vt dici uale. i. p̄dicari. vt p̄z in definitōne p̄
dicabilis. Tertio capif vt est idē qd absolute. p̄ferri. z sic
uoces nō fcarue dicit. i. p̄ferri. Quarto capif vt ē intel
lectū rei p̄stituerē uel uocē fcarua. p̄ferri. z isto capif hic

Ar. Nulla res ē pplexa. q̄ nulla ē uox pplexa. Añs
est notū. qz pplexio ē uocū. s̄z p̄na tenet. qz ōz
signū corrūdere signato. s̄z uox est signū rei. D̄m du
pliciter. p̄mo q̄ licet opreat signū corrūdere signato. non
tm̄ opz q̄dlibet attributū signi etiā uenire signato. vt s̄z
gnū significat signatū. z tm̄ illud nō uenire signato. Se
cūdo d̄m q̄ licet nulla res sit pplexa. tm̄ vna res in ōz
dine ad alia est p̄posita uel p̄ponibilis. s̄z ad pplexionem
uocū sufficit p̄positio rez. Et qū replicat. uoces sunt
signa rez. mediāte p̄ceptu z actu intelligēdi. s̄z ois intell
lectus ē simplex. q̄ ois uox ē simplex. D̄ino. p̄bat. qz
intellect̄ nō p̄ simul plura intelligere. q̄. topicoz. Dicit
q̄ licz intellect̄ actu nō possit plura s̄t intelligere p̄ modū
plurū. tm̄ bñ p̄ modū vñ q̄. s̄tilla plā vñū in vno toto

Predicamentoz

Querit. Quor requirant ad uerā z p̄prie dicitur
cōplexione. D̄m q̄ tria. p̄mū q̄
sunt plures uoces significatiue. qz pplexio p̄notat uoces
sicut symitas nasuz. q̄re solet dici q̄ pplexio sit vno uocū
nō facientū vñā uocē simpl̄. Scdm̄ q̄ res p̄ eas signific
cate habeat inter se vnionē z p̄p̄em. ita q̄ vna se habeat
vt determinatō z alia vt determinabile. q̄re h̄ p̄prie nō ē
cōplexio h̄o asin̄. qz nō s̄t vñū nec simpl̄ nec aggrega
tione. p̄pter diuersus modū significādi. eo q̄ vñū non det
minat alrez. Tertū est p̄cept̄ pplexus. qz uox pplexa
d̄z significare p̄ceptū cōplexum. qz pplexio z incōplexio
s̄t in re p̄cepta sicut in subiecto. s̄z s̄t in uocē sic̄ in signo
uel etiā sunt in uocē vt relata ad p̄ceptū cōplexū uel in
cōplexū. Est tm̄ p̄siderādū q̄ cōiter solet distingi tri
plex pplexū. s̄. uocē tm̄ vt ē illud qd cōstat ex plurib̄ uocū
bus nō facientib̄ vñā uocē simpl̄. accept̄. tm̄ p̄ vna vt coz
pus aiatū aial rōnale qū capūit circūloquutiue. Signifi
catione tm̄ ē vna uox plura significas diuersis rōtib̄. vt
s̄z pplexū fcarōne ē vna uox simpl̄ uox corrūdet p̄cept̄
cōplex̄ vt canis uel p̄sile. Cōplexū uocē z fcarōe s̄t est
qd p̄lectif ex plurib̄ uocib̄ diuersas res significatib̄
vt h̄o currit. Et tale ē duplex. scdm̄ d̄z z indistās. distās
est cui ē extrema copulā p̄balē uel p̄uiccionales
exēplū p̄mi. vt h̄o est aial. exēplū scdm̄ vt lotes z plaro. z
nullū tale ponit in p̄nto. z illud itez ē duplex. qz qd d̄am
est p̄ponale z qd d̄a nō. Indistās ar̄ ē cui ē extrema cōpos
nūtur sicut determinatio z determinabile sine copula mes
dia. vt h̄o albi. z tale ē duplex. s̄. uocē tm̄. vbi s̄z solū ē cō
plexio uocū z vnitas rei p̄cepte. z talis pplexio non ip̄es
dit ponibilitatē in p̄dicamēto maxime qū ponit ad circū
loquēdū vñā simpliciter naturā nobis ignora. Alud ē cō
plexum indistās uocē z fcarōne simul. vbi s̄z vnaqueqz
uox significat naturā suē re reat ab alia distincta. z illud
nō ponit in p̄dicamēto. vt p̄z de illo pplexo h̄o albi

Ar. Rei attribuit pplexio. q̄ non uocū. Añs p̄bat.
qz illa nō admittit pplexū ē cōplexū. nisi p̄ res
gnificata. D̄m q̄ duplex ē res. s̄. ad extra. z in illa p̄pe
nō est pplexio. s̄z magis cōpositio q̄ p̄p̄onaf pplexionē
Alia c̄res p̄cepta. z huic etiā attribuit cōplexio sic̄ uocū
sed d̄nter. qz attribuit uocū significatiue. eo q̄ uox est s̄z
gnū cōplexionis. sed attribuit rei concepte denominatiue
quia ipsa est subiectum cōplexionis

Q̄. Utz definitio vt aial rōnale sit cōplexuz uocē
tm̄ uel uocē et significatiue simul. D̄m q̄ aial rōna
le capif dupl̄. vno p̄ illo qd imediate totū significat. s̄z
inq̄trū aial significat gen̄ z rōnale d̄nam. z sic ē pplexū
uocē et fcarōne simul. qz et corrūdet cōcept̄ pplex̄. q̄a
sm̄ scdm̄ Thomā sp̄s cōponit ex ḡne z d̄na sicut intell
lectus tert̄ ex duob̄ intellectib̄ distinctis. qd tm̄ resob̄
ut d̄z ad res intellectas q̄ alia et alia. Alio capif p̄ illo
qd mediāte significat s̄z p̄definito ad qd circūloquēdū
ponit. et sic̄ cōplexū uocē tm̄. q̄re etiā ponit in p̄dicamē
to sicut ipm̄ definitū. et ita s̄t d̄z de illo corpus aiatum.

Ar. Cuiuslibet uocū cōplexi s̄m fcarōnem corrūdet
cōcept̄ cōplex̄. s̄z definitōni nō corrūdet conce
ptus cōplex̄. q̄. D̄ino. p̄bat p̄ p̄m̄ p̄mo posterior
vbi ponit d̄nam definitōis a sup̄pone petitiōe et q̄stione
qz definitiōni corrūdet cōcept̄ simplex. s̄z alijs trib̄ coz
respōdet cōcept̄ cōplex̄. D̄m q̄ cōcept̄ p̄r̄ dici sim
plex dupl̄. vno mō. qz p̄ ipm̄ nō cōcipif vñū vñū alteri

p copulā. et sic pceptū corrūdes definitōni dī: simplex. qz cōcipiēs aīal rōnale nō cōcipit vnū sic vniri alteri. Alio mō dī cōceptū simplex. qz simplr ē vni⁹ obiecti simplicis et sic intellectio vni⁹ terminat dī: simplex. z h⁹ pceptū definitōnis nō ē simplex. qz p ipm̄ intelligit̄ plura. licet ex ip̄sis fiat vnū. Vel dōm qz duplex ē incōplexio. vna qz op̄s ponit̄ p̄plexioni enūciatiue. z sic definitōni corrūdet p̄ceptus simplex z incōplex⁹ Alia ē qz opponit̄ indr̄iter cui⁹ liter p̄plexioni. z sic sibi cor̄respōdet p̄ceptus cōplexus.

Ex qz sūt alia de subiecto qdā dicūt in subiecto p̄o nullo sūt. vt hō de subiecto qdē dī: aliq̄ hōie in subiecto p̄o nullo ē. Alia at̄ in subiecto qdē sūt de subiecto at̄ nullo dicunt̄. In subiecto eē dico qd cū in aliq̄ sit nō sicut qdā ps̄ impossibi le eē sine eo in q̄ ē. vt qdā grāmatica in subiecto qdē ē in aīa. de subiecto p̄o nullo dī. z qdā albū in subiecto ē corpe. oīs em̄ color in corpe ē de nullo aut̄ subiecto dī. Alia p̄o z de subiecto dicūt̄ z in subiecto sūt. vt scīa in subiecto qdē est in aīa. de subiecto p̄o dī: vt de grāmatica Alia p̄o neqz in subiecto sūt neqz de subiecto dicunt̄ vt aliq̄s hō v̄ aliq̄s equ⁹. nihil em̄ hōz neqz in subiecto ē neqz de subiecto dī. Simplr at̄ qz sūt indiuidua z nūero singularia de nullo subiecto dicūt̄. in subiecto aut̄ nihil ea prohibet esse. qz dam em̄ grāmatica in subiecto est

Alia ē scōa ps̄ isti capl̄ in q̄ declarat scōam diuisio nē anp̄ dicamētalē. Et diuidit̄ in duo. nā p̄mo facit h. se/ cūdo infer̄ qdā correlariū. ibi Simplr at̄ dicēs p̄mo Ex qz sūt. i. entū incōplexoz qdā dicunt̄ de qdā subiecto. s. in nullo subiecto sūt. cuiusmodi sūt. sbe vles. vt hō de subiecto qdē dī. aliq̄ hōie in subiecto p̄o nullo ē Alia p̄o in subiecto sūt z de subiecto nullo dicūt̄. Exponit̄ at̄ qd sit eē in subiecto dicēs. dico illud eē in subiecto qd cū in aliq̄ sit nō est in eo sicut ps̄ in toto. s. ē impossibile ipsuz esse sine eo in q̄ ē. Cui⁹ exēplū est. vt qdam grāmatica in subiecto qdē est aīa. s. de subiecto p̄o nullo dī. z qdā albū in subiecto ē. s. corpe. oīs em̄ color in corpe ē. de nullo aut̄ subiecto dī. Tertio. alia. i. qdā dicūt̄ de subiecto z sūt in subiecto. vt scīa ē in subiecto scz aīa. z dī de subiecto scz de grāmatica. Alia vero neqz in subiecto sūt neqz de subiecto dicūt̄. vt aliq̄s hō. aliq̄s equ⁹. nihil em̄ hōz ē in subiecto nec dī de subiecto. Postea infer̄ correlarium dī cōs. qz simplr. i. vlr̄ qz indiuidua z nūero singularia de nullo subiecto dicūt̄. in subiecto aut̄ nihil ea phibet esse quedā em̄ grāmatica in subiecto ē. s. de nullo subiecto dicūt̄ cum sit vltimū sue coordinatiōis.

Dr. Ex scōa diuisio p̄ quā in gr̄ā p̄ntoz indiuis dua spēs z gnā sit sufficiēs z bona Dōm qz sic. qz illa diuisio explicat ens dicibile ordinabile in gnē. vel qz tale est suba aut̄ accēs. si p̄mū h̄ ē duplr. qz vel ē suba vllis. et

sic est p̄mū mēbz. aut ē suba p̄ricular⁹ z sic ē q̄rū mēbz Si scōm. h̄ ē duplr. qz vel ē accēs vlr̄ aut̄ p̄ricularē. si p̄ mū. sic ē tertū mēbz. si scōm. sic ē scōm mēbz. Ex qz p̄tz qz diuisuz hui⁹ diuisiōis ē scōm mēbz p̄me diuisiōis. scz dicibile incōplexū. nō tñ qd̄ liter. s. solū illud qd ē ens reale qd p̄z ex rextū. qz dī. Aristo. eozū qz sūt z nō dicunt̄. i. rez. vel entū. alia dicūt̄ z c. Ex qz vlr̄er⁹ p̄z qz illa ē dī vllis subiecti in accētia. qz dī de subiecto vel eē in subiecto accidit̄ ipsi rebz. s. p̄m Albr. illa ē diuisio sūtis diuisiōni gnīs in spēs Et qz obijct̄ qz modū dicēdi ei⁹ subiectū nō capit̄ vnūtoce in hac diuisiōne. qz nō p̄r esse diuisio gnīs in spēs. Rūdet ipse qz licet sp̄ialis rō subiecti sit alia z alia respectu subiecti accētis z superioris. est tñ vna cōis rō subiecti quēniēs subiecto accētis z scōe substātie p̄m quā dī: subiectū hincinde qz subtrus iactū qd sufficit ad h̄ qz dicat̄ diuisio sūtis diuisiōni generis

Notandū Qz ista diuisio valet ad pgnitiō nē veroz p̄ntoz tripl̄. p̄mo ad cognoscēdū dīmā vllū a p̄ricularibz qz sūt in eodem p̄nto. Scōo valet ad pgnoscēdū ea qz determinant ad p̄nta qz sūt suba z accēs. Tertio ad pgnoscēdū rōes sub qbz oīs dinant̄ ad p̄nta qz sūt vllitas z p̄ricularitas. Ex qz p̄z qz cōueniēs ē diuersimode vti nomie subiecti. qz ea qz ad p̄nta determinat̄ diuersimode sūt in subiecto. vñ subiectū vno capit̄ p̄me int̄rionalk̄ p̄ ente p̄plero z p̄fecto qd ē subiectū accētis. vt cū dicim⁹ aliq̄ eē vel nō eē in subiecto. i. in herere alicui. Alio capit̄ subiectū vt ē ens scōe int̄rōis p̄ inferiori. vt cū dicim⁹ aliq̄ dī de subiecto. i. de inferiori p̄dicari sicut gnā de spēs z spēs de indiuiduis

Ar. Illud ē hic diuisuz cui⁹ quēniēt dī de subiecto. s. soli voci quēniēt dī de subiecto. qz sola vox incōplexa hic diuidit̄ Dōm negādo minozē. qz licet rebz nō quēniāt ar dī de subiecto p̄m se. tñ rebz vt significat̄ vocibus hū conuenit dī de subiecto z h̄ sufficit. Vel dī qz licet dī de subiecto prius conueniat voci. tamē ex consequēti etiam conuenit rei quod sufficit

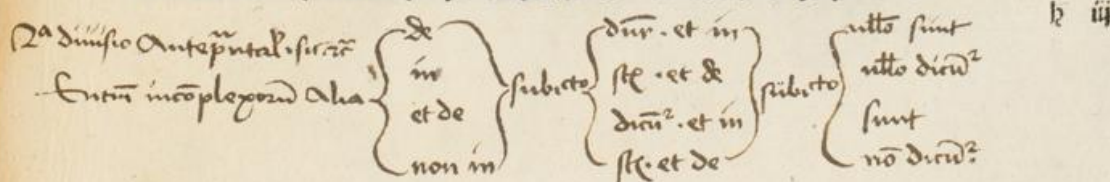
Ar. Quicqd̄ p̄dicat̄ de subiecto ē in subiecto. qz p̄mū mēbz ē falsuz. P̄ns. p̄ba. qz dī de alio p̄supponit eē in sicut passio p̄supponit suū subiectū. Dōm qz dī de p̄supponit esse in p̄portōnablr̄ sumptū. qz dī de subiecto sicut de inferiori p̄supponit eē in sicut in inferiori. z dī de subiecto accētis p̄supponit eē in sicut accēs ē in subiecto. s. in isto mō diuersimode capiūt̄. qz dī de ē dī de infer̄ oz. s. eē in eē in subiecto. sicut accēs ē in subiecto. p̄mū cōuenit scōdis substāntijs. sed alēz. ab eis remouetur.

Ar. Dīmē substāntiales p̄inet̄ sub isto p̄mo mō. et tñ nō dicūt̄ de subiecto. i. inferiori. sicut rōnale nō dī de hōie sicut de inferiori. s. sicut de eq̄lī Dōm licet dīmā nō dicat̄ de sua spē sicut de inferiori. dī tñ de cōtenti s sub specie. Et licet dīmē nō sint substātie vles cōplere z p̄p̄sire. sunt tamē substātie simplices. z de illis etiam intelligitur hoc p̄mū mēbz

Ar. Omē subiectū pus ē illo qd ē in ip̄o. s. infer̄ nō est pus suo superiori. qz nō est subiectū sui superioris Da ior. p̄ba. qz subiectū habet se vt fundamētū qd pus ē fundato Dōm licet subiectū accētis naturalr̄ sit pus accēdente. qz ē causa eius. tñ hoc nō op̄tz de subiecto vllis s. ue superioris. Vel dicūt̄ qz etiam subiectuz inferioris aliq̄ modo est prius superiori p̄m qz esse existētie prius conuenit inferioribus qz superioribus

2a diuisio Antep̄ntal̄

Cordāu

vertical text in the left margin, partially obscured and difficult to read.

Questiones

Predicamentoy

Ar. Contra scdm mebz h albu pntes sub scdo mo
 et tñ d: de subiecto. Scdm mebz nō ē bñ post
 tñ. **Ar.** pbat. qz h albu d: de pariete q ē ex subiectu
 Dm licet h albu dicat de subiecto inhesionis. non
 tñ d: de subiecto capiēdo subiectū p inferiori. Et qñ
 replicat. h albu d: de forte. s; fortes ē inferi. h albu d:
 de inferiori dicēdo fortes ē h albu. Dicif q licet h album
 dicat de illo qd ē inferi respectu hois. nō tñ ē inferius re
 spectu sui. qz tale nō hz. Et qñ itez replicat. ois forma
 cōicabilis d: de subiecto h ē de inferiori. s; accētia pricu
 laria s; forme cōicabilis. s; Vinor. pbat. qz ois forma
 est cōicabilis cū incōicabilitas materie ascribat. Dm
 q licet ois forma fm se accepta sit cōicabilis. nō tñ foza
 recepta z indiuiduata. qz illa reddif incōicabilis fm q ē
 recepta in materia si sit subalis. vel si sit accidētal in ma
 teriali indiuiduo. qz forma accidētal p subiecto hz rō
 tñ ppositū. licet qñz in sit rō ne forme z qñz rōe materie

Ar. Quid sit eē in subiecto. Dm cū p hō circa
 h scdm mebz q ē illud qd cū sit in alio nō ē in
 eo sicut ps in toto. s; ē impossibile ipm eē sine eo in q ē. Per
 hoc q d: cū sit in alio differt a mō q totū integrale est in
 suis partib. qz h totū nō est in alio s; in alijs. Et p h q d:
 nō sicut qdā ps. excludif p m mod' dēndi in. z silt terti'
 et quare. qz spēs ē in gñe sicut ps subiectiua in suo toto
 et gen' in spē sic ps eētialis. S; p h q d: impossibile rē
 differt ab alijs trib' modis eēndi in. p. qz effect' p eē da
 to q cā efficiēs nō sit. etiā res p eē sine suo fine. sic potō
 sine finitate. Et locatum p eē sine p'rio suo loco. graue
 em qñz qdēit sursum extra suū locū naturales.

Ar. Accidēs de facto ē sine subiecto. vt prz in sacra
 mēto eucharistie vbi s; spēs sacramētales sine subiecto.
 s; male d: q impossibile ē accēs eē sine subiecto. Dm
 fm scdm Thomā q duplex ē ordo. s; nature cōis z fm il
 lū ordinem ē sp accidēs in subiecto. Alius ē ordo natu
 re spēalis. s; qre. z fm illū ex speciali p'ilegio p'ter legem
 eōem quā Aristo. nō p'gnouit accidētia s; sine subiecto.
 vt in sacramēto eucharistie cuius potissimū fundamen
 tum est fides catholica

Ar. Contra tertiū mebz color nō d: de subiecto z tñ
 est gen' vel spēs pnti accidētis. pma ps. pbat. qd color ē
 abstractū a subiecto. s; qd ē abstractū a subiecto nō d: de
 subiecto. Dm licet color sit abstractū a subiecto inhes
 sionis. z ideo nō d: de subiecto inhesionis. ē tñ p'ertū ad
 sua inferiora. z q d: de subiecto capiēdo subiectū p inferi
 ori alicui' superioris. Et qñ replicat. color ē abstractus a
 subiecto inhesionis. s; nō ē in subiecto inhesionis. z p cō
 sequēs male ponit exēplū terti' mebz. pna pbat. qz qd ē
 ab aliq abstractū nō ē in illo. Dm licz illud qd est ab
 alio abstractū p reale separationē nō sit in illo a q est abstra
 ctū. tñ qd ē solū abstractū ab alio fm intellectū z p'dicatio
 nē bene est in illo a quo sic est abstractū. sed color est soluz
 abstractū a subiecto inhesionis fm predicationē z nō per
 realem separationem

Ar. Contra qrtū modū aliq hō ē suba p'icularz z
 tñ d: de subiecto. Scda ps. pbat dicēdo fortes est aliq
 hō. Dm sicut dicitur ē in p'dicabilib'. q licet aliq hō
 ex pre nature p'acte dicat de inferiori. nō tñ p'dicatione
 indiuidui z p'dicando ipm ex p'esigni p'rahētis natu
 ram. Un cū dicitur. fortes est aliq hō homo p'dicaf reas
 licet idē de seiplo z nō aliq d' supius de inferiori

Ar. Petr' hys. ponit illud qrtū mebz scdo loco. s;
 male ponit h quarto loco. Dm q Pe. hys.
 et p hō in ordinatione illoz mebz ad diuersa respiciūt
 qz Pe. hys. ordinat ea fm maiore p'ueniētā ipoz. z quia
 mebz p'mū z hic quartū respiciūt subas. p'mū qdē vles
 illud p' p'riculares. ideo iuxta seimitec ponit. S; Ar.
 ordiat illa fm maiore oppōem sic q illa q magis oppōm
 tur p'ungit vt opposita iuxta se posita magis elucefcant

Uado alterz de altero p'dicaf vt de subie
cto. qñqz de eo qd p'dicaf dicūt oia etiā

de subiecto dicūt. vt hō de qdā hōie p'dicaf.
aial vero de boie. ergo et de qdā hōie aial pre
dicabitur. qdam em homo z hō est et animal.

¶ Istud est tertiū capm. in q p hō determinat de ter
 tio an p'dicamēto in gñe qd ē regula. Et diuidit in duas
 pres scdm q duas ponit regulas. scda ibi (Diuersioz
 genz) Prima regula ē. qñ alterz de altero p'dicaf qñ
 qz de eo qd p'dicaf dicūt oia etiā de subiecto dicūt. exēplū
 ficat vt hō p'dicaf de qdā hōie. z aial de hōie p'dicatur. s;
 aial etiā de qdā hōie p'dicabit. Que regula sic intelligit
 qñ alterz. i. p'dicatur p'dicaf de altero. i. subiecto vt de sub
 iecto. i. inferiori qñqz dicūt de eo qd p'dicaf. i. p'dicatio oia
 illa dicitur. i. p'dicaf de subiecto vt tā explicatū ē. Et
 est rō regule. qz qdā est pus p'ori ē etiā pus posteriori.
 et p p'ns de posteriori p'dicaf. Et d: in regula qñ alterz
 de altero z nō aliud de alio. qz aliud d: diuersitate essen
 tiale. s; supius z inferi' inter q fundat ista habitudo non
 differūt eētialt s; solū accētal. quā diuersitate d: alterū

Querit. Quare ista regula h ponit cū fundet
 cōsequētā quā cōsiderare spectat ad
 nouā logicā. Dm q solū h ponit incidētal nō vt regu
 la p'sequēt. sed p'ncipal' ponit vt sciam' quo supremū
 supius debeat supmo loco poni. Et vlt' ome supius supra
 suū inferi' z sic valet ad ordinādū subieabilia z p'dicabi
 lia adinuit. qz sic cōiūct cōordinatio. Et isto p'z q opz
 ambas p'ones esse essentialis affirmatiuas et d'ctivas.
 qz talis ē p'dicatio supioris de inferiori. Posset tñ regu
 la ista exēcti ad p'dicata fm oem modū p'dicandi quinqz
 vltū. z tūc ad h q ista regula p'cludat p'clutionē necarias
 sufficit q pma p'pō sit ordinata z scda eētialis z ordinat
 ra. Et tūc sic intelligit qñ alterz de altero p'dicatur vt de
 subiecto directe z ordinata p'dicatioe siue essentialt s; si
 ue accidētaliter tūc qñqz de illo qd p'dicaf dicūt affir
 matue directe z eētialt oia illa de subiecto dicūt. i. oia p
 dicātur de illo pmo subiecto eodē mō p'dicatiois q p'mū
 p'dicātū de illo subiecto p'dicabatur. Et tūc subiectū cas
 pitur large non solū p inferiori. s; p omni illo qd subijct
 respectu alicuius in predicatione ordinata

Ar. Nō plus requit ad p'mā p'pōem hui' regule qz
 ad bonā minorē p'pōem in p'ma figura. s; ad h q aliq. p
 positio sit bona minor p'me figure nō opz eā esse ordinat
 tā. qz. Vinor pater in h argumēto. ois hō currit. qd
 dam albū ē hō. q qdā albū currit. Dm q subiectus
 etiā large capitū accipit duplt. vno. p illo qd subijct in q
 cūqz p'dicatione siue ordinata siue mordinata z si ita ca
 pitatur in regula argumētū vez. pbat. Alio mō capif. p
 illo qd subijctur solū in p'dicatione ordinata fm ordinē

Prima Regula acceptabilis.

alic
 p'ic
 A
 can
 uroz
 p'mū
 an d
 Et d
 regim
 p'mū
 nōl
 Et d
 uoz
 f'oz
 Ruz
 figur
 argum
 A
 ego hō
 dupl
 p
 am acc
 gila rec
 dicata a
 fieri scd
 vniuer
 Dm s
 A
 plato
 ouca
 ficie se
 vniue
 regule
 bus il
 A
 dōctū
 lis. q
 tendū
 O
 Rōp
 n. nū
 ambo
 loas d
 canda
 lūz q
 A
 pus e
 qz al
 p' fū
 rōp
 et p si
 sit vni
 uoz
 lio de
 qz qu
 omni
 Et d

alicuius predicabilis. et si isto modo capiatur oportet primam positionem esse ordinatam iuxta intellectum superius habitum.

Notandum ad hoc ut bene arguatur penes hanc regulam in quibuscunque predicatis siue essentialibus siue accidentalibus siue affirmatiuis siue negatiuis due sunt conditiones obseruande. Prima quod prima positio sit affirmatiua. et ideo non sequitur. iohannes non est asinus. asinus est animal. ergo iohannes non est animal. Et est ratio huius conditionis. quod argumentum factum per hanc regulam reducitur ad primam figuram per solam transpositionem premissarum. sed minore existere negatiua in prima figura nihil sequitur. Secunda conditio quod secunda positio sit formaliter vel equaliter vltima. sic quod non repugnat eam esse vltimam. et non sequitur. ethiops est homo. et hoc est albus. et ethiops est albus. Ratio conditionis est. quod in reductione argumenti ad primam figuram secunda positio debet fieri maior. sed maior existere periculari in prima figura nihil sequitur.

Ad non sequitur. fortes est homo. et hoc est species. et fortes est species. Vel sic. homo est animal. et animal est genus. ergo hoc est genus. et tamen arguitur penes regulam. Dicendum dupliciter primo. quod omnia illa argumenta peccant penes fallaciam accidentis. quia minor non est essentialis sicut tamen regula requirit. sed accidentalis. quod species et genus sunt predicata accidentaliter intentionalia. Secundo dicendum quod hic de ficit secunda conditio. quia minor non est vniuersalis. quod si fiat vniuersalis ipsa redditur falsa. Nam omnes istae falsae. Omnis homo est species. omne animal est genus.

Ad non sequitur. hoc est animal. et animal est asinus. et hoc est asinus. Sicut non sequitur. fortes est homo. et homo est plato. et fortes est plato. vel sic. fortes est bipes. et bipes est alica. et fortes est alica. Secundum sicut nunc dicitur est quod hoc de ficit secunda conditio. quia minor non est vniuersalis. et si fiat vniuersalis semper est falsa. Vel dicendum quod ad veritatem regule requiritur quod secunda positio sit directa. sed in omnibus istis est indirecta.

Ad hic seruatur secunda conditio et tamen non sequitur. hoc est albus. et albus est qualitas. et homo est qualitas. haec conclusio est falsa et secunda positio equaliter est vniuersalis. quia ista videtur vera. omne albus est qualitas. Dicendum quod minor est falsa. quia albus non est qualitas. sed qualitas.

Et quod dicitur. ibi est predicatio superioris de inferiori. Respondetur quod superius non predicatur vere de inferiori nisi eodem modo designetur scilicet ambo in abstracto vel ambo in concreto. Et quod dicitur. dicitur album esse specie coloris debet capi albus pro albedine. et si ita capiatur in secunda positione tunc album equiuocatur et sunt virtuales quattuor termini.

Ad non sequitur. homo est albus. et albus est accidens. ergo hoc est accidens. vel sic. homo est corpus. et corpus est spiritus. et homo est spiritus. Secundum ad primum quod albus potest dupliciter accipi. vno modo indifferenter per suis denominatis. id est subiectis et etiam per suis proprijs inferioribus et sic minor est falsa. Alio modo capitur per significato et per suis inferioribus tamen. ut per hoc albus vel illo. et tunc licet sit vniuersalis vera. non tamen est simpliciter vniuersalis. quod non denotat in illo sensu predicatum scilicet accidens dicit de omni illo de quo vere dicitur subiectum scilicet album. Vel secundum. quod equiuocatio huius nominis albus impedit. quia non est omnino idem quod primo predicatur et postea subiicitur. Et similiter dicitur ad secundum. quia corpus equiuocatur

ut statim in secunda regula dicitur

Ar. Non sequitur. fortes est symus. et symus est natus. sus cauatus in medio. ergo fortes est natus. ca uatus. et tamen prima est affirmatiua et secunda equaliter ter vniuersalis. quia definitio predicatur de definito.

Dicendum quod non bene arguitur cum ibi equaliter sunt quattuor termini. vnde cum dicitur. fortes est symus. ibi symus capitur ut percipit subiectum remotum scilicet sortem quod dicitur symus gratia partis. et in secunda sumitur ut conuenit subiectum proximum puta nasum.

Ar. Non sequitur vbi termini capiuntur concretim. ut respectu eiusdem. quidam homo est generandus. omne generandum est non viuus. ergo quidam homo est non viuus. Et similiter non sequitur. Lucia est homo. quilibet homo est masculus. ergo lucia est masculus. Dicendum ad primum quod ibi non seruatur debita ampliatio. sed arguitur ab amplo ad non amplum ex parte homo quod ampliat in prima positione et futuris. scilicet in vltima stat solus per primum. Ad secundum dicitur quod ibi non seruatur debita restrictio ut patet de se

Ar. Non sequitur. Coruus non est albus. et albus est coloratus. et coruus non est coloratus. vel sic. homo non est asinus. asinus est animal. ergo homo non est animal. Secundum quod si regula extendatur ad propositiones negatiuas tunc oportet secundam esse negatiua. ut bene sequitur homo est animal. et animal non est lapis. et hoc non est lapis. Et huius ratio est. quod per transpositionem premissarum fit bonum argumentum in prima figura vbi minor non potest esse negatiua

Ar. Non sequitur. hoc est species. species est secundum intentionem. ergo homo est secundum intentionem. et tamen ibi arguitur per regulam seruatis conditionibus ad regulam requisitis. Secundum quod ibi equaliter sunt quattuor termini. quod in prima propositione species capitur per creaturam ut percipit suum obiectum. sed in secunda capitur abstractiue a suo obiecto. alias enim secunda intentio quod est abstracta ab obiecto non posset de specie verificari. Et sicut soluitur illud quod sic arguitur. quod quod predicatur de predicato etiam predicatur de subiecto. sed per dicitur predicatum de predicato. quia haec est vera predicatum est predicatum. ergo etiam predicabitur de subiecto dicendo subiectum est predicatum. quod in prima predicatum est predicatum predicacione significata. sed in secunda est predicatum predicacione exercita

Secunda regula

Diuersorum generum et non subalternatum positio rum diuersae sunt species et differentie. ut animalis et scientie. animalis quidem differentie sunt. ut gressibile volatile bipes. scientie vero nulla harum est. neque enim scientia a scia differt in eo quod bipes est subalternatum pro genere nihil perhibet eadem esse duas. superiora enim de inferioribus predicantur. quare quod cuiusque predicati fuerint duae eadem erunt et subiecti

In hac secunda preponitur per hanc secundam regulam ante dicam rationale dicitur. diuersorum generum et non subalternatum positio sunt diuersae species et differentie. Exemplificat. ut animalis et scientie. quod differentie animalis sunt gressibile volatile bipes. scilicet nullum horum est scientia. quod scientia non differt a scia in eo quod bipes. scilicet in eo quod rationalis realis vel moralis. Subalternatum

ho loco q
a respicit
op. et quia
i deo vlt
s. s. s.
s. opponi
succedant
de subie
via etia
pdicaf.
ial pre
mimal.
ur de tee
in duas
horoz
caf. cam
s. exph
icatur. g
intellig
de sub
licato oia
uti. He
volunt
gn alteru
uati. oen
trudo non
ed. alteru
cu fundes
peera ad
no vtr
o. supremu
ipius supra
a. d. d. d. d.
to p. p. q. op.
er. d. d. d. d.
olletu. re. a.
m. d. d. d. d.
ne. n. c. a. r. a. s.
is. e. o. d. i. n. a. l.
icatur. v. e. d.
essentiali. s. p.
uatur. aff. u. s.
dicit. i. o. i. a. p.
no. i. s. q. p. m. i.
subiectu. ca. s.
ho. q. d. subie
o. d. i. n. a. t. a.
d. u. s. r. e. g. u. l. a.
ad. h. q. d. d. i. p.
s. e. s. s. e. n. t. i. a. l.
is. d. i. f. f. e. r. e. n. t. i. e.
s. o. m. m. o. d. i.
s. o. m. m. o. d. i.
s. o. m. m. o. d. i.
s. o. m. m. o. d. i.
s. o. m. m. o. d. i.

albū. ad aliqd vt duplū maius. vbi vero vt in lo-
co. qñ at vt heri. suū vero eē vt sedet iacet. habe-
re vt calciat⁹ armat⁹. facere vero vt secare vtere
pati vt secari vri Singula at eoz q dicta st⁹
ipsa qdē fm se in nulla affirmatōe dicūt. Horū
at ad seinuicē pplexione affirmatō fit. videt em̄
ois affirmatio vel falsa eē vel vera. eozū aut que
fm nullā pplexionē dicūtur neqz vera neqz fal-
sa sunt. vt homo. album. currit

¶ Iste scōs tractat⁹ ist⁹ libri. in q pbs determinat
de ipsis veris pntis. Et diuidit in sex capla. in pmo def-
minat de pntis in cōi figurat. z circa h pbat qd dā sup-
positū. in scdo exegedo de ipsis in spali. pmo determi-
nat de subaabi (Suba at ē) in tertio de pntitate. ibi (Qua-
titatis pō aliud pntiū) in qro de ad aliqd. ibi (Ad ali-
qd pō) in qnto de qlitate. ibi (Qualitate at dico) in sex-
to expedit se breuiter de sex alijs pntis excusando le de
vltiori determinatōe. ibi (Recipit at facere z pati) In
pmo caplo ponit talē diuisionē. eoz q fm nullā pplexio-
nē dicūt. i. p dicanē vt incōplexa singulū. i. qdlibet eoz aut
significat subam. aut pntitatē. aut qlitatē. aut ad aliqd
aut significat vbi. aut qñ. aut situm eē. aut hē. aut facere
aut pati. i. aut actionē. aut passionē. Istud at prz figurat
i. explariter siue supficialit h mō. Suba ē vt hō equus
qntas vt bicubitū tricubitū. qlitas vt albū nigz. ad ali-
qd. i. relatio vt duplū mai⁹. vbi pō vt in loco. qñ at vt he-
ri. suū pō eē vt sedet iacet. habere. i. habit⁹ vt calciat⁹ ar-
mat⁹. facere vero vt secare vtere. pati vt secari vri.

Tūc ibi (Singula at eoz) pbat qd dā suppositus. i. q
ois ista dicūtur sine pplexione. nā illa q dicūtur cū pplexi-
one dicūtur cū affirmatōe z negatōe. Sz ista fm se ac-
cepta dicūtur sine affirmatōe z negatōe. Sz dicūt sine cō-
plexione. Vnoz pbat. qz vbiqz eē affirmatio vel nega-
tio ibi eē veritas vel falsitas. sed ista fm se neqz verz. neqz
falsit⁹ fcant. vt hō. albū. currit. Et sic h mērio de verita-
te. p pōms q nō est nisi in pōne z diuisione. z nō de veri-
tate entis q ē vera rei entitas. qz illa z uerit⁹ cū oi ente et
sup addit enti ordinē ad intellectū sic bonū ad appetitū.

¶ Notādū. vbi z qñ h in enūeratōe prece-
dit actionē z passionē. sed postea in
executione sequūt. Cui⁹ ordinis rō est. qz actio z passio
er vna pre z vbi z qñ er alia dupl⁹ adinuicē pbat. vno
qñ ad eoz entitatē. z sic ordinant in executione. qz actio
et passio st⁹ maioris entitatis qz vbi z qñ. Alio quo ad
eoz causalitatē quā habēt in gñe cāe efficiētis. z sic ē dī-
ordo. qz vbi z qñ causant a qntitate. sz actio z passio cau-
santur a qualitate. sed qntitas est prior qlitate. qz imedia-
tius substantiam consequitur.

¶ Vt hui⁹ diuisionis adeqñ diuisus sit ens di-
cibile incōplexū Dm q nō. qz multa st⁹ entia incō-
plexa qz nō puenit aliqd mēbz diuidēs. pura significa-
re subam. aut pntitatē sic st⁹ scōe inērtiones trāscēdētia
entia ficta z sincategoremata. Tūc ad h q aliqd ponat
in pnto requirunt qntuoz p dūtes q simul collecte faciunt
cōplexū z adeqñ diuisus. Pūma q sit dicibile formalit⁹

vniū vel vniuocū. z sumit ex definitōe vniuocoz. Scdā
q sit dicibile incōplexū. z habet ex pma diuisione anp dī-
camētali. qz pplexū fm diuersas eius pres ponit in diuer-
sis pntis. Tertia q tale dicibile sit ens reale. qz pbs. v.
meta. diuidit ens reale. i. qd in re aliqd ponit. in decē p dī-
camēta. Etia pōz. dī decē pnta eē decē rez. pma pncipia
Quarta q sit finite z limitate nature. z p h excludūtur
trāscēdētia z de cū suis attributis. qz oia nō st⁹ limitate
nature. Et addit aliq quinta. i. q tale sit vlt vel pntula-
re. qz ordinatio fm sub z supra sit fm rōem vlt vel pnti-
cularis. z ideo de nō est in genere. qz ppter ei⁹ omnimōdā
simplicitatē nō est in eo repire vlt vel pntulare. Illa ca-
men cōditio potest pprehēdi sub quarta.

¶ Ar. hō ē vna vox significās rē finite z limitate na-
ture. z tū non significat subam nec pntitatē zc. Scdā ps
p. qz hō significat hūanitatē z nō subam qē pntū seu ge-
neralissimū Dm q suba capif duplr. vno p gñalissi-
mo entū p se existētū. z sic hō pmo z per se nō significat
subam. Alio capif. p oi entitate reponibit in pnto sube.
siue h sit directe siue indirecte siue pncipalr siue reducti-
ue. z sic hō ponit in pnto sube z significat subnam. Tūc
dne substantiales ponit indirecte in p dīcamēto substanti-
e. sed materia z forma ponūt in eo solum reductiue.

¶ Ar. Voces incōplexē ponūt in pnto. Sz etiaz vo-
ces pplexē. Cōsequētia. pbat. qz totū z pres in-
tegrales totū st⁹ eiusdē pnti. sz voces incōplexē st⁹ pres
integrales vocis pplexē Dm q voces pplexē nō st⁹
ppie tota integralia respectu vocū incōplexaz. qz qdū-
bet totū integrale ē vere vniū simplr. vox at pplexa nō est.

¶ Dī. qd vniū simplr. sed solum vniū aggregatione

¶ Vt de sit in aliq pnto Dm q nec deus
nec ea q formalit⁹ dicūt de deo st⁹ in pnto. sicut st⁹ sapien-
tia. scia. z actio dei. Et h pbat autoritate z rōibz. pma
autoritate. Aucēne dicit⁹ deum nec eē vlt nec pntulare
Hō vlt p. quia nō pnt eē plures dī. Nec pntulare. quia
nullo pncipat Et subdit q dī deū eē in gñe dī deū nō eē
deū. Scdo pbat autoritate scri Thome qui in diuersis
passibz illā questionē mouet z sp cludit q de nō sit in
aliq gñe Rōibz pbat sic. pmo. nihil eris in gñe est
simpliciter gñe. sz de simplicior oi gñe. Sz nō est in aliq gñe
ponēd⁹. Vnoz pbat. qz eris in gñe hz se pmo dū addē-
tionis ad gen⁹ Vnoz pbat. qz gen⁹ vt dī cōmē qd me-
diū inter poniam z actū. sz de eē act⁹ siue oi ponā Scdo p-
batur. qz gen⁹ fm vnā rōem eq̄lr pncipat⁹ dī de oibz q
st⁹ in gñe. sz est impossibile dare vnā rōem puenientes eq̄lr
deo z rebz creatis. Sz impossibile ē deū sub aliq gñe pmeri.
Vnoz pbat. qz de⁹ z res create in infinitū distāt Tercio
pbat. si de eēt in gñe cū nō possit eē in gñe accidētū. qz ē
ens simplr p mū qd nō puenit accūti. nccario erit in gñe
sube. vel ē eēt ibi vt gen⁹ gñalissimū vel vt spēs cōtenta
sub ipso. nō p mū. qz alias p dīcare de oibz substantijs. neqz
qz scdm. qz tūc adderet aliqd supra gen⁹. z sic nō eēt diuis-
na cēntia simplicissima. Etia in oi spē repiūtur ex natura
rei act⁹ z ponā limitabile z limitās. formabile z formās.
sz oia ista longe a deo relegant. Sz nō est species. Vnoz p-
batur. qz species pponit ex genere z differētia. sed illa hab-
lent se vt actus z ponā zc. Vnoz p. qz de⁹ est act⁹ pu-
rissimus z summe simplr. Quarto sic. oē qd est in gñe
habet q d dītare differēte a suo esse. sz illa dīna. nō est in
deo. Sz deus nō est in gñe. Vnoz ē Aucēne. z pbat rōe
qz natura gñis vel speciei nō distinguit fm rōem nat⁹

Et q dīndū atiqz modbz
relo vniū. Sz mōd⁹
in pnto hōe dī pnto pō-
mūt. Et qd vlt dīndū
pnto hōe pnto.

Deus vltō ē
in pnto.

Quaor sūt conditōes adh⁹ q aliqd pōt in pnto

aliois.
de dīctis
nat. qz geo
re figuram
fm q hōp
terminatā
vt figurā
z sic effō
z cōgatur
aliois. qz
p. qz orat⁹
q dīctū nō
aus z figur
līms cōl
hōmō
vri in hōp
male hōis
dī q nō
eē sic eē
entia vni
fōmā. i. rōd
hō est vni
qz qd nō
hōe pnto
hōe rōnabī

ante
hōe
ve
Dīctū dīct⁹
pnto. i. hō
pnto.

posita ex contrariis. s. corruptibile et incorruptibile plus differunt q̄ genere. Om̄ q̄ substantia corporea et in corporea plus differunt q̄ genere physico. q̄ est materia. puenit tñ genere logico q̄ est substantia. Et qñ dicitur genus equaliter participat a suis sp̄ibz. sed substantia ab illis nō equaliter participat. ergo nō est genus ad eas. Si nōz pbatur. qz substantie incorporee sunt pfectiores et nobiliores substantie q̄ corporee. Om̄ q̄ ille sp̄s possunt dupliciter parari. vno modo ad genus. et tunc sunt coeque sub genere. Alio mō inter se. et sic nō est in eodē ens q̄ vna sit p̄oz et pfectior alia. cui⁹ sit etiā repit in substantijs corporeis. sicut p̄z de homine et asino.

Querit An p̄us bene presupponat substantiam in prima et secunda diuisam.

Ar. Om̄ q̄ sic qz substantia fm q̄ hic supponit diuisa dicitur a substantia. qz p̄ncipaliter hic considerat vt est subiectus accidenti. vel s̄ substantia p̄mo et p se accidetibz. et sic est p̄ma substantia. aut secudario et ex psequenti. et sic est sc̄da suba. Et est illa diuisio analogi in sua analogata. qz substantia capta vt est subiectus accidenti p̄us d̄: de p̄ma substantia q̄ secūda. qz illa p̄ncipaliter substantiat. etiā fm diuersos modos p̄dicandi de prima substantia genera accidenti d̄ distinguuntur. Sunt tñ aliq̄ dicentes qz diuisio substantie in p̄mā et secūda possit duplici formari. vno mō sic. substantia alia p̄ma alia secūda. et sic dicitur qz sit diuisio subiecti in accidentia. qz p̄mū et secūdū sunt accidentia ipsius substantie. Alio mō. suba alia est suba p̄ma. et alia est suba sc̄da. et tūc est diuisio rotius in modo in suas partes.

Ar. Vniuocū est p̄us definitiō d̄ diuidendū. sed substantia est quoddā vniuocū. ergo p̄us est de finiēda q̄ diuidēda. Maior est nota. qz in hoc vniuocū cum distinguit ab equiuoco. Sed minor pbatur qz substantia est genus generalissimū d̄z esse in plus q̄ aliq̄ mēbz diuisiō.

Ar. Om̄ duplici p̄mo qz vniuocū definitibile p̄us est definiendū q̄ diuidendū. sed suba fm se et in sua cōitate non est definitibile p̄ria definitiōe. qz eius nō est aliq̄ gen⁹ ex quo cū dicitur p̄stitueret eius definitiō. Nec d̄ pueniēt describitur eius actū qui est substantiare. qz ille puenit analogice p̄mis substantijs et secūdis. sed in analogis sicut et in equiuocis diuisio est prior definitiōe. Secūdo om̄ qz substantia vt hic diuidit nō est vniuocū sed analogum.

Ar. Diuisum cōtinet sub vno mēbro diuidēte. q̄ diuisio nō valet. An̄ pbatur qz diuisum ē suba q̄ p̄tinet sub sc̄da suba. cū sit gen⁹. Probat p̄ntia. qz i om̄ bona diuisiōne diuisum d̄z esse in plus q̄ aliq̄ mēbz diuisiō. Om̄ qz suba vt hic sufficit capis duplici. vno mō p̄ genere generalissimo p̄dicamenti sube. et sic p̄tinet sub sc̄da suba. sed tūc nō est diuisum. Alio mō capis vt d̄z ab actu substantiati vt suba idē sit q̄ substantias. et sic suba est hic diuisum. et nō p̄tinet sub sc̄da suba. sed verificat t̄z de p̄ma suba q̄ secūda. qz dicitur p̄ma suba est suba. et si militer dicimus secūda suba est substantia.

Ar. Om̄ diuisio debet dari p̄ opposita. s. ista nō est h̄mōi. q̄ nō est bona. Minor pbatur. qz secūda suba essentialiter p̄dicat de prima. sed vnu oppositorū de alio nō p̄dicat. Om̄ qz p̄ma suba et secūda capiūtur duplici. vno mō materialiter q̄tum ad id q̄ est p̄ma suba et secūda. et sic nō opponūtur. sed dicitur vna natura stando in p̄dicamento sube tñ. Alio mō capiūtur formaliter in q̄tū sc̄z p̄ma suba est singulare et ens in se idiuulz et a quolibz

alio diuisum. et secūda suba est pluribus communis. et sic op̄ ponūtur. Et p̄ hoc soluit argumentū qñ arguit. prima suba et secūda sunt idē realiter. q̄ eis equiter puenit substantiare. Tenet p̄ntia. qz qñcūqz aliq̄ sunt eadē realiter quicquid puenit vni etiā puenit alteri. Dicitur qz verum est qñ sunt idē fm rem et rōnem simul. Vel d̄m qz p̄ma substantia etiā ad d̄t aliq̄d realiter supra secūda substantiam iuxta modum prius dictum.

Ar. Materia p̄ma est suba p̄mo physicoz. et sicut ter forma subalis. et tñ nec p̄ma nec secūda. q̄ An̄ pbatur qz sola genera et sp̄s directe posita in p̄dicamento sunt secūde sube. et sola indiuidua p̄ntia sub illis sunt p̄me sube. Om̄ qz hoc sc̄m. duplici aliq̄d est in p̄dicamento. vno mō p se simpliciter et directe. et sic genera et species vel etiā p̄ntia sub illis. vt sunt indiuidua. solum sc̄m in p̄dicamento. Alio mō ex psequenti et indirecte p̄ quasdam reductiōem. et sic p̄ntia vel etiā p̄ntio reductūtur ad p̄dicamenta p̄ncipalioz et habitū. et hoc mō materia et forma sunt in p̄dicamento.

Ar. Alia est suba directe reponibilis in p̄dicamento. et tñ nec est p̄ma nec secūda. Assumptū pbatur p̄ secūda p̄re. qz nō p̄ma. qm̄ nō est indiuiduū. nec sc̄da. qz nō substantiat secūdo s̄ tertio. sc̄z p̄ mediū p̄me sube et sp̄s p̄ntissime. Om̄ qz licet nō substantiat secūdo in ordine substantiati. tñ substantiat secūdario et ex p̄nti. qd̄ sufficit. qz generale generalius et generalissimū inter genera et sp̄s nō faciūt gradū specie differentē. sed pueniūt in h̄ qd̄ est secūdario et ex psequenti substantiare.

Querit Quot sunt definitiōes p̄me sube et quō intelligatur Om̄ qz due. et definitur p̄ma suba tanq̄ mēbz diuidens subam a substantiando dicitur tanq̄ suū diuisum qd̄ optime fecit p̄ p̄mā definitiōne in q̄ d̄z p̄ma suba est q̄ p̄rie p̄ncipaliter et maxime substantiare d̄: Sed secūda definitiō est. p̄ma suba est q̄ nec est in subiecto nec de subiecto d̄z. vt aliq̄s homo vel aliq̄s equ⁹. Est autē sensus p̄me definitiōis. vno mō p̄ma suba est q̄ p̄rie et p̄ncipaliter et maxime substantiare d̄z. id est subiecti in p̄dicatoe directa. Alio sic. p̄ma suba est q̄ p̄rie p̄ncipaliter et maxime d̄z substantiare. esse subiectū accidentiū. In qua definitiōe ponūtur etiā p̄ ordinem. sc̄z p̄rie. p̄pter s̄ gmetā. vt sunt chimera hyrocera et c̄is. que nō substantiant p̄rie sed fm q̄ sunt in opinione. dicit etiā p̄rie p̄pter alia accidentia a quāritate q̄ p̄rie nō substantiant. qz nec vt subiectū qd̄. nec vt subiectū quo. Sc̄m est p̄ncipaliter. et p̄nt ad excludendū indiuidua accidentiū et etiā inferiora in p̄dicamento accidentiū q̄ nō substantiat vt subiectū p̄ncipale. id est p se subsistens sicut prima suba. Dicit etiā p̄ncipaliter p̄pter quāritatē q̄ licet p̄rie videat substantiare qz est subiectū quo omnī alioz accidentiū. nō tñ p̄ncipaliter substantiat vt subiectū qd̄. Tertium est maxime. et ponit ad excludendū secūdas substantias que nō maxime substantiant in p̄dicatoe directa ipsis accidentibz. Vel dicit maxime ad excludendū generale modū substantiandi omniū p̄riū max substantiāz. Et debet maxime exponi negatiue. qz si exponeret affirmatiue definitiō nō verificaret de aliq̄ p̄ma suba. sicut etiā p̄us dicitur est de generalissimo. Secūda definitiō sic intelligit. prima suba est q̄ nec est in subiecto sicut accēs est in subiecto. nec de subiecto dicit. id est de inferiori p̄dicat. qz est indiuiduū et hoc aliq̄d. Per p̄mā particulā fecatur qz prima substantia est ens per se sub

h̄mā
Sbā didēd
Sdaz
P̄rie sb̄e due s̄e de
f̄oeb.

Expō p̄me

judiciū accidentiū vt h̄ albedo. ista q̄ntas. de m̄s. ista figura. ista actio. h̄ passio.

Expō et definitiōis

h̄mā
Sbā didēd
Sdaz
P̄rie sb̄e due s̄e de
f̄oeb.

identis. qđ p̄ sic arguendo. hō est primo r̄sibilis. iste est hō. ergo iste est primo r̄sibilis. sicut hic hō est sp̄s. sortes est homo. ergo sortes est species.

Ar. In p̄sequētijs textus est fallacia consequētijs. qđ nō valent. An̄s. p̄bat. qz arguit a sup̄iori nō d̄s tributo ad inferius. **Qđm** dupl̄. primo qđ nō est fallacia p̄sequētijs. qz nō arguit ad primā subam determinatā determinate sed indeterminate. et hoc mō est eque p̄munis cū termino p̄muni sumpto p̄sonaliter. Secūdo d̄dm z melius qđ in p̄ma p̄ntia sup̄ius virtualiter d̄s tribuit. qz superius terminās respectū ad inferius h̄z virtutem vniuersaliter sumpti. qđ em̄ prius est superioze dicif de eo vlt̄er. sed a superioze d̄s tributo licet descēdere ad inferius etiā determinatū. vt in corpore dicitur est. sed in se cūda p̄ntia solū p̄ma solutio locū habet

Ar. Nō sequit̄ aīal predicat̄ de om̄i homine. qđ aīal qđ aīal. et t̄n̄ v̄robicqz est s̄llis descensus. nisi qđ hic in predicato z ibi in subiecto. qđ nō impedit. cū om̄nis v̄lis possit p̄ueri sumptis termis vniuersaliter. **Pri** ma ps p̄bat. qz an̄s est verū z p̄sequēs fallum. **Qđm** qđ nō est s̄llis rō descēdendi. qz descēdendo sub subiecto arguit p̄ hanc regulā. qđ predicat̄ de superioze z inferiori. Descēdendo aut̄ sub p̄dicato arguit p̄ hanc regulā. De quo p̄dicat̄ sup̄i z inferi. qđ facit fallam p̄sequētijs

Ar. Destructis primis substātijs aīal predicat̄ de homine. et nō de aliquo hoīe. qz nullus hō est ergo p̄ntia nō valet. **Qđm** sicut dicitur est in p̄dicabilibz bus. siue aliqđ hō sit siue nō sit semp sequit̄ aīal p̄dicatur de hoīe. ergo de aliquo hoīe. et p̄pter idem cōsequens est verū p̄pter qđ an̄s. scz p̄pter inseparabile vnionem extr̄s mox. licet neutriū existat.

ordaiū vni Non ergo existentibz primis substātijs im possibile est esse aliqđ aliozū. om̄ia em̄ alia aut de subiectz eis dicūtur. aut in subiectis eis s̄z

Nic p̄s ex dicitis infert vniū correlariū dicitis. Non qđ existentibz p̄mis substātijs. i. cum nulle sint p̄me sube. im possibile est aliqđ aliozū remanere. ex quo om̄ia de subiectis eis dicūtur. aut in subiectis eis sunt

Querit̄ Verū nō existentibz primis substātijs impossibile sit aliquod aliozū remanere. **Qđm** qđ sic. et debet non capi negat̄er sub hoc sensu nō existentibz primis substātijs. id est nullis p̄mis substātijs existentibz impossibile est aliqđ aliozū remanere. **Et probat̄ multipliciter.** primo sic. qz destructo illo sine quo aliquid nō habet esse. etiā destruit̄ illud qđ habet esse ab illo. sed sine primis substātijs secūde substātie z accidentia non habent esse in rerū natura. igit̄ illis corruptis corrupūt̄ et ista. **Qđm** est manifesta. Sed minor p̄t̄et. qz v̄lis nō habent esse reale. siue loquamur de esse eētie siue existentie nisi in singularibz. Similit̄ mō p̄t̄ de accidentibz. qz accidentiū esse est inesse. ergo nō sunt sine singularibz. que sunt eoz p̄ria subiecta. **Secūdo sic.** vniuersale h̄z esse in singularibz suis. ergo corruptis singularibz corrupūt̄ z hoc v̄le. **Ante** dens patz. qz nō est pondum vniuersale platonicez. **Consequētia.** p̄bat̄. quia corruptis nobis corrupūt̄ om̄ia que in nobis sunt. secūdo ropicoz. **Qđm** sic. vniuersalia s̄m om̄es tam ante rem qđ in re qđ etiā post rem dicūt̄ vniū et eandē naturam

realiter. ergo quicquid p̄uenit vni realiter etiā p̄uenit alteri. s̄z vniuersale in re corruptis om̄ibz eius indiuiduis corrupitur ergo quodcūqz vniuersale. **Qđm** sic. vniuersalia sunt in singularibz s̄m essentia. s̄m esse. et s̄m p̄ncipia. ergo om̄ibus istis modis vniuersale corrupitur ad corruptionem singularium om̄niū. **Pri**ma pars antecedentis p̄bat̄. qz predicatur essentialiter de singularibz. sed dicit̄ de presupponit esse in. **Secūda** pars patz. qz existentia primo couenit singularibz. **Tercia** pars probatur. qz indiuiduū cōprehendit totam naturā v̄lis. ergo etiā cōprehendit eius p̄ncipia. sicut exempli gratia. homo in cōmuni cōponitur ex corpore humano et aīa rōnali. sed iste hō cōponitur ex hoc corpore z ex hac anima. **Qđm** sic s̄m p̄m̄ primo celi. om̄e corruptibile de necessitate corrupet̄. sed om̄e v̄le cuius singulari actu corrupit̄ est corruptibile. ergo necessariū est qđ corrupet̄. **Qđm** p̄bat̄. qz qđ oritur ex p̄ncipijs intrinsicis alicuius rei conuenit sibi essentialiter. sed ex materia cui annexa est p̄ua; rō oritur corruptibilitas. ergo vbi cūqz est talis materia ibi est corruptibilitas. **Qđm** sic. quicquid implicat p̄radictōem est impossibile. sed vniuersale sine singularibus manere implicat p̄radictōem. igit̄ zc. **Qđm** patz qz essent eo qđ supponūt̄ remanere. z non essent qz non haberent singulare.

Ar. Ex destructioe posterioris nō sequit̄ destructio prioris. sed p̄ime substātie sunt posteriores secūdis. ergo ex destructioe primarū substātiarū non sequit̄ destructio secūdarū. **Qđm** probat̄. qz prius in eo qđ prius semp potest esse sine posteriori. **Qđm** dupl̄iter. primo ad maiorem qđ ad destructioe posterioris nō sequitur destructio prioris nisi tale prius z posterioris habebant necessariā habitudinē adinuicem. vt patz de p̄ria passione ad cuius destructioem sequitur destructio subiecti. cum t̄n̄ sit posterior subiecto. sed in p̄posito superioris et inferioris est necessaria habitudo adinuicem. ergo de destructis om̄ibz inferioribz impossibile est superius eē. **Et** similit̄er dicendū est ad p̄batōem maioris. **Secūdo** dicit̄ dum qđ duplex est prius. scz s̄m rem. z s̄m rōnem. **Prius** s̄m rem nō dependet a posteriori. sed prius s̄m rōnem si cur est v̄le dependet a posteriori. qz tale prius totū suum esse tam essentie qđ existentie h̄z in singularibz

Ar. Secūde sube habent esse. sed nō a p̄mis. imo magis eōuerso. qđ p̄nt̄ eē sine p̄mis vel p̄mis corruptis. et p̄ p̄ns possibile est aliqđ aliozū remanere

Qđm qđ licet secūde sube nō habeāt. p̄rie esse a p̄mis maxime loquēdo de esse eētie qđ h̄nt a p̄ncipijs suis. habent t̄n̄ esse in p̄mis. quia sunt quid dicit̄es primarum

Ar. quas impossibile est separare a p̄mis.

Ar. Sorte z platone nō existentibz adhuc remanet hō. qđ male d̄z qđ nō existentibz p̄mis substātijs zc. **Qđm** negādo p̄iam. qz ibi est fallacia p̄ntis arguendo ab inferiori ad sup̄ius cū d̄s tribuōe. **Secūdo** d̄dm qđ licet illis duobz vel pluribz nō existentibz aliqđ maneat. t̄n̄ nullis p̄mis substātijs existentibz impossibile est aliqđ aliozū esse. sed ista p̄positio nō existētibz p̄mis substātijs equis pollet huic. nullis p̄mis substātijs existentibz

Ar. Nullū p̄petuū dependet a t̄pali. sed oē v̄le est p̄petuū. qđ nullū v̄le dependet a singularibus. **Qđm** probat̄. qz cā non dependet ab effectu. sed magis eōtra. p̄petuū aut̄ est causa t̄palis. **Qđm** patz. qz v̄le est

diēs. Rerū
m̄i nō esse
pore. Locū
z dicitur de
is qđ vocāt̄
quo necz d̄s
illz etiam qđ
n̄is sic illa
p̄ncipaliter
n̄ illa de d̄s
r̄e
virtutē possit
de hōie. qđ
aliqđ corpore
formali hō
s. Sed Bre
solito p̄ntis
p̄ma p̄ntia
decurrit p̄t̄
ti. que valet
more. Et
endū ad
natā. puta
us isto hoīe
terminata
solū p̄ntis.
ā hōie d̄s
p̄sequētia
t̄ner illa s̄z
z. qđ illa p̄s
s̄o sit de p̄s
o ram eoz qđ
p̄ter sup̄iōm
est alia p̄s
qđ indeterm̄
p̄muni n̄i me
oie. ergo de ali
forma. **Qđm**
p̄dicat̄. qđ nō est
replexat̄ h̄nt
ad de hōie. **Qđm**
em̄e eoz m̄os
s̄llis solū h̄nt
ad p̄ntis h̄nt
n̄ ad aliqđ
n̄ s̄llis qđ ad m̄i
s̄llis p̄ntis. **Se**
d̄m t̄n̄ nō qđ
n̄i h̄nt p̄ntis
s̄llis acc̄s h̄nt
n̄ h̄nt aliozū.
p̄ntis p̄ntis
z h̄nt. **Qđm**
s̄llis v̄le est n̄i
s̄llis.
s̄llis. **Qđm**
n̄i p̄ntis
Qđm qđ n̄i
s̄llis qđ n̄i
s̄llis p̄ntis
s̄llis p̄ntis

Questiones

ubiq; z temp ingenerabile z incorruptibile. **Q**dm q duplex est ppetuu. scz p se z fm ppiā naturā. z tale nō de pender a spali. sicut pz de substātijs separatis z deo. Ali ud est ppetuu fm accēs qd fm se est corruptibile. z tale dependet a spali. scz a singularib; suis in quib; est. **E**t qñ replicat. nihil est p se corruptibile vel generabile nisi p se hātens esse. sed vlt nō hz p se esse. q nō est p se corruptibile vel generabile. **Q**dm q corruptibile capis dupliciter. vno mō improprie pro actu ali corruptioe. z sic maior est vera. Alio mō capis ppe ut dicitur aptitudinē ad corruppi. et hoc duplr fm duplicē aptitudinē. scz p pinqūā z res motā. pimo mō iterū maior est vera. sed tūc puenit corrupibilitas pmiss substātijs. qz p sube st; q actu corruppi pnt. sed secūdo est falsa. qz tūc corrupibilitas pmo inest vltib; sicut qlibet aptitudo. z tū vltā nō hnt p se esse.

Ar. Positis pncipijs ponit pncipiatū. sed pncipia vltimū phisice manent perpetue. q z ipsa vltā. **D**atio est nota. Et minor pbat exemplariter. qz hō ē qd ppositū phisice ex corpore humano z aia rōnali. sed aia rōnalis ppetue manebit z etiā corp; qz materia pma est in generabilis. **Q**dm q in pncipijs res manet nō sumplr sed fm qd. qñuis em aia rōnalis semp maneat z etiā materia pma. tū ppter hoc nō pte dicit hō manere. tum qz ppter pncipia requirit vno pncipioz. tum etiā qz materia pma nō est imediatū pncipiū hois sed corpus humanū

Et qñ replicat. q ad min; remanet aliqd ens predicā mērale. **P**robat qz in aia rōnali remanēt eius scie hic acq; sic fm doc. scē. **Q**dm q correlariū intelligit nō existēt; bus pmiss substātijs. nec q ad se totas. nec quo ad aliquā eius pte impossibile est aliqd ens pdicāmērale remanere sz corrupto hoie aia rōnalis manet. qd ē singulare in ipō

Ar. Scia est solū incorruptibilis. q nō pte saluari reb; corruptis. **Q**dm q nō obstāte vltimū corrupibilitate pte de eis scia manere. qz scia est habitus pclusionis. q est ppetua nō rōne existētie rerū. sz rōne hās bitudinis essentialis extremoz adinuicē. **E**xpli grā. illa pclusio demonstrata equus est humbilis est ppetua. non q equ; sit ppetu; aut eius passio q simul cū equo corruptū pū. sed grā habitudinis z ordinis nature equi ad illā. p pziā passionē. qz si equus quocūq; mō debeat pducia pte rei necessariū est q sit humbilis

Ar. Nō valet pna arguendo ab inferiori ad superius negatiue. vt tenet cōiter logici. q ad destructioem pzi max subaz nō sequitur destructio secūdar. **T**ener pntia. qz in tali loco illud correlariū fundat. **Q**dm q duplr pte argui ab inferiori ad superius. vno mō ab vno inferiori vel plurib; determinate. z sic nō valet. vt nō sequitur. h nō est hō. q nō est aial. Alio mō ab oib; inferiorib; vel singul; larib; sufficienter enumeratis ad suū vltē. et sic valet. vū te ne sequitur. fortes nō est. plato nō est. et sic de alijs. ergo nullus homo est.

Ar. Interceptis dicitis diuisiuis adhuc pte intelli gi gen; qz a silt destructis pmiss substātijs possibile est aliqd altoz remanere. **T**ener pna p silt. **S**ed aīs. pbat p Porph. in de cōitrib; exemplariter. qz destructis dif ferētis q sunt rōnale z irrōnale adhuc pte intelligi suba aiata sensibilib; q est aial. **E**t firmat. qz spēs interempre nō simul interimūt genus. sicut dicit Porph. q siltiter pme sube intercepte nō interimūt secūdas. **Q**dm ad illa silt mul q duplex est esse superioris. vñ est reale qd hz in suo inferiori qd est ppletū in vltimo actu nature. z tale esse nō

Predicamētorū

hz gen; destructis differētis diuisiuis vel etiā suis spēs er siltiter destructis pmiss substātijs nō remanēt scde quo ad eaz esse reale. **A**liud est esse intelligibile qd scz hātent apud intellectū. et sic superiora remanēt in esse destructis inferiorib;. et hoc mō etiā remanent scde sube interceptis pmiss. sed **A**resto. intelligit correlariū suū pimo mō. qz vult q secūdo sube non hātent esse in rerū natura oib; pmiss substātijs interemptris

Secundaz vero subaz magis suba est spēs qz gen;. p pinqūoz est em pme sube. si qz em assignet pma subaz qd est euidēt; z pueniēt; assignabit spēm pferens qz gen;. vt quēdā ho minē assignādo manifestius assignabit boiem assignādo qz aial. illud qdē pziū magis est ali cui; hois. hoc aut cōius. z cū aliquā arborē red videris manifest; assignabis cū arborē assi gnaueris qz plantā. **A**mpli; pncipales sube eo q oib; alijs subiecte sint. z alia oia de eis p dicātur. aut in eis sunt. ideo maxime dicūt sub stātie. sicut aut pncipales sube ad alia oia se hā bent sic z spēs ad gen; se hnt. subiacēt em spēs generi. genera nāq; de spēs pdicant. spēs at de generib; nō puertunt. quare ex bis spēs genere magis suba est. **I**paz vero spēruz quēcūq; nō sunt genera nihil magis alteruz altero suba est. nihil em familiar; assignabis de aliq; boie boiem assignādo. qz de aliquo equo equū

Ita est scda ps pncipal in q declarat definitioē scdaz subaz. **E**t diuidit in duas pres. in pma ppar adinuicē se cūdas subas. **I**n scda ppar adinuicē pmas. ex qz pclus dit finalr definitioē eē bonā. **S**eda ibi (Silt ar) **P**rima sub diuidit in duas p; qz pbat dictū suū duplr. **S**eda ibi (Ampli; pncipales) **P**rio dicit q inter scdas subas spēs magis est suba qz gen;. qz spēs est pinqūoz p sube qz gen; n. qz si qz assignet. i. definit pma subam qd sit ille pue niēt; z euidēt; assignabit. i. definit. pferēs spēm in defi niēdo siue ad interrogatōem factā p qd de p suba qz ge n. vt assignādo siue definiēdo quēdaz hoiem assignabit manifestius hoiem qz aial. qz spēs est magis pzia alicui hoie. gen; nō est cōius. **T**ūc ibi (Ampli; pncipales) p; bar dictū suū scda rōne dicit. sicut se hnt pncipales sube ad oia alia. sic se hnt spēs ad genus. qz spēs substat generi genera etiā de spēs pdicāt. spēs aut de generib; minime puertibilr pdicant. **S**z sic est q pncipales sube. i. p sube maxime dicunt sube. eo q oib; alijs subiecte st; z oia alia de ipis pdicāt. **I**tem q substat generib; etiā dicūt magis suba qz genera. **P**ostea ppar spēs adinuicē dicit. qz in ter spēs q nō st; genera. i. spēs spēalissimas. vna est mag; suba qz alia. qd pz. qz nihil mag; familiar; assignabit assi gnās de aliq; hoie q sit hō qz de aliq; eq; q sit equus

Questiones

tie nō sunt sube. pnt substātia est genus generalissimū. et pnt diuidi in primā z scōdam. sed sunt sube inquantū oē illud est suba quod nō est accidēs siue sit pars substātie siue tota suba. z hoc mō suba diuidit in materiā formaz et totū compositū. Vel dōm q nō est silis forma arguendi hic z alibi. qz pbs in q̄rto physicoz assumit illa q ab anti quis dicunt penitus idē. sed in isto argumēto introducū tur ea que se habēt sicut supius et inferius. scz hō z suba

Inest autē substātijs z differētijs ex bis omnia vniuoe p̄dicari. Dia em̄ que ex bis p̄dicata sunt. aut de indiuiduis p̄dicant̄ aut de sp̄ibus. Ap̄ncipali nāqz substātia nulla est p̄dicatio. de nullo em̄ subiecto dicit̄. Secūda z p̄o substātiāz sp̄es q̄dem de indiuiduis p̄dicatur genus aut z de sp̄e z de indiuiduo. siliter autē z differētie z de sp̄ibus z de indiuiduis p̄dicant̄ rōem nāqz suscipiūt p̄me substātie specieruz z generū z sp̄es generis. quecūqz em̄ de p̄dicato dicunt̄. eadē z de subiecto dicunt̄. siliter autē z differētiāz rōnem suscipiunt sp̄es z indiuidua vniuoea aut sunt quoz nomē cōmune est. z ratio eadem. quare om̄ia que a substātijs sunt z differētijs vniuoe dicuntur

Hic p̄bus ponit̄ secūda proprietatē substātie. Et diuiditur in duo. p̄mo ponit̄ proprietatē. secūdo. p̄bat cā ibi (Om̄ia em̄) dicens. q̄ inest substātijs z ear. differētijs vniuoe p̄dicari de p̄mis. Et differēt hec proprietatē a prima. qz p̄ma cōuenit om̄ibus substātijs tam p̄mis q̄ secūdis. ista vero solū cōuenit secūdis substātijs z earum differētijs. Quod p̄bat. quia om̄ia p̄dicata aut p̄dicant̄ de indiuiduis aut de sp̄ibus. sed a p̄ncipaliori substātia nulla est p̄dicatio. quia de subiecto nullo dicit̄. Si inter secūdas substātiāz species t̄m p̄dicat̄ de indiuiduis et genus de sp̄ibus z de indiuiduis. qz p̄me substātie recipiunt definitōem specieruz. z sp̄es recipiunt definitōem generis. qz quecūqz dicit̄ de p̄dicato. illa om̄ia dicunt̄ de subiecto. Siliter sp̄es z indiuidua recipiūt definitōem differētiāz. z ideo om̄ia q̄ sunt ex his substātijs z differētijs substātie vniuoe p̄dicant̄ de p̄mis. vt dixit proprietatē.

Di. Quo mō propriū ista proprietatē sit p̄ria. Dicendū q̄ illa proprietatē potest dupl̄ comparari. vno modo ad substātiāz vniuersales. cuiusmodi sunt seculde substātie z earum differētie. z sic est p̄ria q̄rto mō. quia cōuenit om̄i soli z semp. z debet vniuoe p̄dicari cap̄i vt dicit̄ ap̄tudinē ad actū. Alio mō comparat̄ ad substātiāz in cōmuni. z sic est p̄ria p̄mo mō. quia p̄uenit soli sed nō om̄i. eo q̄ non cōuenit p̄mis substātijs. qz p̄dicari vniuoe p̄supponit̄ p̄dicatōem. sed indiuidua nō p̄dicant̄. vt inferius. p̄babitur. q̄ non p̄dicant̄ vniuoe
Pro quo notandū. q̄ p̄dicari vniuoe capitur tripl̄. vno mō cōmunit̄ p̄ om̄i illo quod fm̄ vniū significatur

Predicamentorū

p̄dicat̄ de multis. z sic cōtinet sub se denotariue p̄dicari et sic accūs p̄dicat̄ vniuoe de p̄ma substātia. vt fortes est albus. plato est albus. Alio mō cap̄i minus cōiter solum p̄ illo quod p̄dicat̄ vno noie z vna rōne de multis siue hoc sit rōne q̄dditarina siue descriptiua. z sic propriū p̄dicat̄ vniuoe de p̄mis substātijs. Tercio mō capitur proprie. vt solū conuenit illi quod p̄dicat̄ fm̄ vniū significatū quod essentialiter inest suo subiecto. z sic propriū z accidēs non p̄dicantur vniuoe de p̄mis substātijs. sed solum substātie vniuersales cum suis differētijs.

Ar. Vniuoe p̄dicari cōuenit generibz speciebz z differētijs alioz predicamentoz a substātia. q̄ non est propriū substātie. Dicendū dupl̄. primo licet in p̄dicamentis accidentiū superiora de inferioribz vniuoe p̄dicant̄. nō tamē vniuoe p̄dicant̄ de p̄ma substātia. vnde aliud est vniuoe p̄dicari. z aliud p̄dicari vniuoe de p̄mis substātijs. Secūdo dōm. q̄ in p̄dicamentis accidentiū superiora de inferioribz p̄dicant̄. non ita proprie et p̄fecte vniuoe sicut superiora substātie de inferioribus suis. qz nō habēt p̄fectas rōnes sicut nec habēt p̄fectas essentias. sed p̄ additamentū definunt̄ septimo metap̄h.

Ar. P̄dicari vniuoe est p̄dicari noie z rōne. sed differētie nō habēt rōem. q̄ non p̄dicant̄ vniuoe. Vniuoe p̄batur. qz differētie sunt simplices. Dicendū sicut p̄us dicit̄ ē. q̄ licet differētie nō habēt rationem captēdo rōem p̄ definitōem. h̄nt t̄m bñ rōem. captēdo rōem p̄ entitate cōtentiali sc̄ara p̄ nomē q̄ est rō. qz cōtentialiter inest p̄mis substātijs. sic etiam differētie vniuoe de eis p̄dicantur

Di. Vtrū a p̄ma suba nulla creat̄ p̄dicatio. sicut dicit p̄bs. Dōm q̄ duplex est p̄dicatio. p̄rie dicit̄ in qua p̄dicatur matius de minore aut equale de equali. vt inquit Porphy. Et illa iterū est duplex. scz cōtentialis z accidentalis. essentialis est vbi p̄dicatū est de rōne subiecti et p̄ncipiū p̄stuitū idē ipm̄ aut est tota cōtētia subiecti. Accidental̄ est q̄ p̄dicatū est accūs subiecti. z neutro istoz rō modoz p̄ma suba p̄dicat̄. Alia ē p̄dicatio improp̄e dicit̄ q̄ nō est alicui⁹ vliis. sed eiusdē de seipso. in q̄ subiecti intelligit̄ idē gratia materie. z p̄dicari rōne forme. vel etiaz si illud sit cōe tunc subiecti inquantū stat. z p̄dicari inquantū stat p̄ natura. Exēplū. vt hic. hō est hō. nā intellectus id q̄d ponit̄ a p̄e subiecti trahit ad p̄e suppositi. q̄d vero ponit̄ a p̄e p̄dicari trahit ad naturā forme in supposito et̄ntis. fm̄ q̄ d̄ q̄ p̄dicata tenent̄ formalit̄ z subiecta materialit̄. z isto mō a p̄ncipali suba erit̄ p̄dicatio. qz dicit̄. fortes est fortes. vbi subiectū h̄z rōnem materie z p̄dicatū rōem forme. z valet illa. aia fortes est in materia fortis. vel forteitas est in forte. sed p̄bs loquit̄ in textu de p̄dicatōe p̄rie d̄cā. in q̄ dicit̄ de p̄supponit̄ ee in. s̄ nihil p̄p̄e et p̄ se p̄ est in seipso. vt d̄. iij. p̄h̄. q̄ nihil p̄dicat̄ de seipso

Ar. Hec est p̄dicatio. fortes est fortes. plato ē plato. z nō est alicui⁹ q̄nqz vniuersaliū. q̄ est p̄me sube. Et p̄firmat̄ p̄ Boetii dicentē. q̄ nō est p̄dicatio verior illa in q̄ idē p̄dicat̄ de seipso. Dōm ad p̄mū sicut nūc d̄cū est q̄ est duplex p̄dicatio. direct̄a z ordinata. et loquēdo de tali sic p̄ma suba de nullo p̄dicat̄. Alia est p̄dicatio indirect̄a z inordinata. q̄ eiusdē de seipso. z sic p̄ma suba bñ p̄dicat̄. Ad p̄firmatōem dōm. q̄ nulla est verior illa zc. veritate rei. qz h̄z veritatē a seipso. nō tamē veritatē p̄dicatōis. qz optet om̄e p̄dicatū aliq̄ mō esse supius

2a p̄petas ste

pp̄da
Predica
Imp̄p̄da

al d̄
fons
logica
mā
Q
quā
tabul
dūci
no ver
tionis
rū d̄c
quale
est quā
di. aia.
modū al
genus a
terminā
ant p̄
fit. dice
Hic
duas p̄
nō p̄uen
mo q̄ cū
bile est in
suba p̄ca
Sed sed
p̄ca. s̄
hōem
magis ē
nē vel ai
nā p̄ d̄c
simpl̄. z
q̄ p̄ueni
m̄. Rōd̄
vna p̄c̄
esset se
est quā
causam
f̄mā q̄
in genere
cōmune
m̄. p̄
q̄ sp̄es q̄
s̄s d̄c
Di
quidā
care sub
f̄mā. s̄
f̄mā. s̄
p̄m̄ z s̄c

Questiones

Ar. Accidētia cōcreta vident hoc aliqd significat re sub appellatōis figura. q̄ non est p̄riū scōis substantijs. An̄s p̄bat. qz appellatō p̄mas subas z p̄redi cant de eis. Dōm licet videant sophistice fcare hoc alt quid ex aliq̄ causa apparētie. nō tñ ex hac cā que est figurā vel similitudo appellatōis. i. noiariōis. qz nō nominant eodē noie cū aliqua p̄ma suba. sed om̄is secūda suba nōminat eodē noie cū aliqua p̄ma suba. vt pz de hoie z aliq̄ homie de aiali z aliquo aiali. ¶ Et circa hoc p̄siderādū est q̄ ista p̄ricula sub appellatōis figura p̄e tripl̄ exponi. vno mō sub appellatōis figura. i. sub similitudine nomis nōminat̄is. i. vocis fcantis. qz om̄is secūda suba p̄e eodē nōmine noiari cū prima suba. Alio mō sub figura appellatōis. i. sub similitudine rei noiare vel fcare. qz p̄ma suba z secūda p̄ueniunt in re fcara. sed differūt in mō fcandi. Tercio mō sub appellatōis figura. i. sub similitudine huius vocis q̄ est suba. qz hoc nōmē suba d̄r de secūdis substantijs. et videt̄ importare aliqd substratū z in vltio actu p̄pletū

Ar. Vtrū significare qualeqd sit p̄riū scōis substantijs z eaz differētis. Dōm q̄ sic vt pz per textū. Et p̄bat rōne. qz significare qualeqd est significare substantiā vlt̄er. sed sola scōa suba vel eius differētia fecit subam vlt̄er. q̄ ipsa sola fecit qualeqd. Vñ fcare q̄le quid est fcare naturā de p̄dicamēto sube multis cōicabīle q̄ d̄r determinabilis ē cōtrahibilis aliq̄ qlitate. ita q̄ de ipsa non cessat q̄stio q̄rentis q̄le est hoc. sicut gen⁹ fcant qd oim spēs qd cōtrahibilis qlitate q̄ est d̄na est determinabile ad esse p̄fectū in specie. z spēs p̄iter d̄r quid oim indiuis duoz que p̄ materia signatā quāritate sunt in esse constis tuca. z sic p̄tingit q̄rere de genere z spē q̄le est hoc. qz non dū ad vltima determinata sunt. Sed de indiuiduo cessat rōlis q̄stio. nō em̄ querit. qualis est plato. sicut q̄ritur quale animal vel qualis homo.

Ar. Ista p̄prietas nō cōuenit sube in genere generalissimo accepte. neqz p̄uenit differētis substantialibz. q̄ nō p̄uenit oim scōe sube z d̄n̄ie. An̄s p̄bat. qz genus generalissimū fecit qd t̄m. quia nō includit d̄n̄iam. sed d̄n̄ia est solū cōtrahibilis qlitas. Dōm fm̄ An̄i cennā q̄ genus generalissimū h̄z in se d̄n̄iam potestate gratia cuius d̄r quale. sed d̄n̄ia in suo noie soluz importat q̄le et ipsum quid qd est subiectū determinabile non d̄r nisi p̄ effectum qui est facere genus in actu.

Ar. Albū fecit qualeqd. z tñ nō est scōa suba. An̄s p̄bat. qz fecit substantiā qlificatā. Dōm fm̄ textū q̄ albū nō fecit substantiā qlificatā. qz non fecit substantiā. sed solā qlitatē. secunde vero sube circa subam qlificatē determinat qlitatē qd em̄ cōtrahibilis nō distinctā cōtrahibiliter a suba determinata p̄ cā. ideo scōe sube nō solum fcant illā qualitatē. sed etiā fcant subam determinatā p̄ ipsam. ideo dicunt significare qualequid.

Ar. Si albū fcaret solā qualitatē tunc nō differret ab albedine. Dōm q̄ verus est. qz vt sup̄ius ostēsum est cōcretū z abstractū nō differūt in significādo sed solū in mō fcandi. qz p̄cretū in significādo qlitatē connotat subiectū. p̄ q̄ etiā q̄nc̄ supponit maxie in sup̄ōnc̄ p̄sonali in qua terminus q̄nc̄ p̄ alio supponit q̄ fcant. h̄z abstractū in hoc q̄ qualitatē fecit a subiecto abstractū.

Ar. Inest aut̄ substantijs nihil illis esse cōtrarium. p̄ime em̄ substantie quid erit p̄trariū. alicui em̄

Predicamentorū

homini nihil est cōtrariū. atvero nec homi nec aiali nihil est cōtrariū. Nō est aut̄ hoc substantie propriū. sed etiā multoz alioz vt quātitati. bicubito em̄ nihil est p̄trariū. atvero nec decē nec alicui taliū. Nisi quis forte multa paucis dicat esse cōtraria vel magnū paruo determinatoruz vero nullum nulli est contrariū.

Ar. Hic p̄bs ponit quartā p̄prietatē sube z diuidit̄ in duo qz p̄mo facit hoc. scōo ostēdit istā p̄prietatē nō esse p̄prie. p̄ p̄riā. scōm̄ ibi. (Nō est aut̄ hoc) Quo ad primū d̄r q̄ substantijs inest nihil esse cōtrariū. hoc est nō habere p̄trariū est p̄prietas sube. p̄me em̄ sube qd erit p̄trariū. quasi diceret nihil. alicui em̄ hōi nihil est cōtrariū. nec aiali est aliqd cōtrariū. Nō est aut̄ istud p̄prie p̄riū sube. h̄z multoz alioz etiā p̄riū est vt q̄ritatē qd declarat. qz bicubito nihil ē cōtrariū. atvero nec decē est aliqd cōtrariū nec alicui taliū. Postea remouet dubiū. dicens nisi forte q̄s dicat multa paucis esse p̄traria vel magnū paruo. q̄ tñ sunt q̄ritates. Rūdet p̄bus q̄ determinatoruz. i. p̄ d̄ictoz vel eoz. q̄ sunt q̄ritates determinate nihil ē p̄riū. vt dicit̄ in ca^o de q̄ritate.

Ar. Vtrū sube p̄riū sit nō habere p̄trariū. D̄i cendū q̄ sic. vt p̄bat in textū inductiue de p̄riū mis z secūdis substantijs. Sed extra textū p̄bat duabz rō nibz. p̄ma subiecto p̄trariū. nihil est p̄trariū. sed substantia est subiectū cōtrariū. vt habet̄ in sexta p̄prietate. ergo ei nihil est p̄trariū. D̄ator. p̄bat. qz vñ p̄trariū nō subij est alteri. sed potius expellit ipsum. Et etiā h̄ sic. tūc idem esset p̄trariū subijpsi. Scōa rō. suba est ens p̄ se cui p̄riū est in subiecto nō esse. sed p̄traria semp̄ sunt in subiecto. q̄ suba nō habet cōtrariū. Est tamen aduertendū q̄ illud nō dicit̄ propriū substantie quarto mō. qz etiā cōuenit quāritati. sed scōo mō quia cōuenit oim sed non soli.

Arguit. Sz^m p̄m p̄mo physicoz. in vno q̄ genere est vna p̄ma p̄trarietas. h̄ suba est vñū genus. q̄ in suba est cōtrarietas. Dōm q̄ cōtrarietas tribz modis accipit. vno mō p̄ formali distantia d̄n̄itiaz. oppositaz. aliqd̄ genus immediate diuidētuz in cuius potestate cōtinent̄. z qd̄ comparat̄ ad ipsas vt subiectū. z ideo ipsum genus nulli ipsaz d̄n̄itiaz cōtrariatur et capiēdo sic p̄trarietas maior est vera z s̄it̄ p̄clusio. verbi gratia. in genere sube est vna p̄ma p̄trarietas inter eoz porēū z inco. porēū q̄ sunt p̄me d̄n̄ie ex opposito diuidēt̄ res hoc genus qd̄ est suba. Scōo accipit̄ p̄trarietas p̄ oppositione p̄uatiōis z habitus q̄ fieri habet̄ circa idē subiectū qd̄ vtriqz substat. ideo neutri eoz p̄trariat. z illo mō iterū cōuenit sube. qz p̄ncipia sube que sunt p̄uatio et for̄ma quantū ad fieri p̄trariat. vt d̄r p̄mo physicoz. Tercio sumit̄ p̄trarietas p̄ p̄p̄ta distantia p̄ passionū aut̄ qlitatum que habet̄ fieri circa idē subiectū vicissim. z ab eodē mutuo se expellit nisi alterū in̄it̄ a natura. z h̄ mō albū z nigrū p̄trariat. z tali mō p̄riū est sube nō habere p̄riū.

Ar. Principia rez naturalū sunt sube. z tñ cōtrariant. q̄ sube est aliqd̄ cōtrariū. Scōa ps̄ aīce dentis. p̄bat p̄ p̄m p̄o phys. vbi d̄r q̄ p̄ncipia sunt p̄traria vt forma z p̄uatio. Dōm sicut nūc d̄m est. vel d̄r q̄ substantia d̄r duobz modis. vno mō d̄r ipsa forma subalis

Significac̄ qualesq̄

q̄ta p̄p̄tas ob̄e.

que est determinatiua generis vel materie ad esse spei . et isto mo accipiendo subam vna suba primo z secundo modis p rarietatis est alteri p raria . Alio mo d r substa tia . put est a substando dicta . f m quem modu est p mune et p m u subiectu omniu accidentiu . et isto mo accipiens do substantiam nullo mo sibi p uenit habere p rariu . sed est subiectu omniu p rariorum

Ar. Tota definitio p rarior p uenit a iato z in aia / ro . ronal i et irronali . q p rariatur p rarietate tercio mo dicta . hns . p batur . q sunt posita sub eode ge nere . z maxime a seinuice distant sub eodem genere . z eis dem susceptibili vicissim insunt . O d m q as deficit i / la particula . z eidez susceptibili vicissim insunt . qz in hoc p noie eidem demonstrat ens p letum z in actu . sed illa iam enumerata no insunt vicissim eidem susceptibili . qd est ens actu . sed solu eide qd est ens in potentia ad vlti / riorum forma subalem cu qua faciat vnu .

Ar. Ignis p rariat aque z aer terre . vt p z secudo de generatoe . z tu sunt sube . ergo sube aliqd est p rariu . O d m q ignis p rariat aque z aer terre p accis gratia suaz qualitate . qz ignis est calidus z sic / er aqua est frigida z humida . et sic etiaz agut z patiuntur a diuice z abinuice corrupitur . Et si replicet . ille q / ratos sunt effectus elementoz z p rariatur . ergo etia ele menta p rariatur . C o s e q u e n t i a . p batur . qz p rarietas in effectibz arguit p rarietate in causis . O d m duplr . p mo q p rarietas effectiu arguit p rarietate virtuale in caus / sis . no t n formalem . et ita in suba est p rarietas virtualis ter . qz hz in sua virtute p raria . in qualitate . vero for / maliter . Secundo d d m q no opz ome illud esse in causa qd est in effectibz . qz effectus qnqz habet aliqd qd dege / nerat a pfectoe sue cause . sed quicqd perfectiois est in esse etu hoc eminentiori mo est in causa . habere aut p rariu vel inrendi et remitti non arguit aliquam perfectionem sed imperfectionem

Ar. Quicquid corrupitur a suo p rario corrupit / ur elicitur ex primo celi . et ex de longitudine z breuitate vite . sed suba corrupitur . ergo a suo p rario cor / rumpitur . Et p rmar . qz p h u s dicit in primo celi q ces / lum est incorruptibile . eo q no hz p rariu . ergo ex opposi / to ista inferiora sunt corruptibilia . qz habent p raria .

O d m ad maiorem q quicqd corrupitur a suo p rario cor / rumpit . c o r r a r i o d i c o p e r s e v e l p a c c i s . qz vt iam d i / ctu est elementa sicut alie substatie hater p raria p ac / cidens gratia suaru qualitate . et sic etia suba per accidens cor / rumpitur per suas qualitates . Et p idem p z solutio ad p rmaroem . Et qn replicatur . suba p se generatur ergo p se corrupitur . T e n e r p r i a . qz sicut se habet res ad generatoem . ita se hz ad corrupoem . O d m q subam p se generari p r dupliciter intelligi . vno mo q p se sit ter / minus generatois . et sic accidens est veru similiter z co / sequens . qz sicut suba p se est terminus generatois . ita p se est terminus corrupoiois . Alio mo p se . qz talis gene / ratio sit sine p raria alteratione que est p qualitates natu / rales disponentes ad generatoem . et sic accidens est fal / sum et similiter psequens . qz corruptio incipit a qualita / ribz in seinuice agentibz . Et quo p z q aliqd qd est in su / stantia habet bene p rariu . qz suba est subiectu p rarioru sed ipsi sube nihil est p rariu .

Quidetur aut substatia no suscipere magis z

Quinta

minus . Dico aut hoc no qz suba non est a suba magis z minus . hoc aut dictum est qz est . Sed qm vnaqua qz suba hoc ipm quod est no d r ma / gis z minus . vt bec suba homo no est magis z minus homo neqz ipse a se . neqz alter ab altero no em e alter ab altero magis ho . sicut est albu alteru altero magis albu . et bonu alteru altero magis bonuz . sed z ipsum a se magis z minus dicit . vt corpus cu su albu magis albu dicit ee nuic qz pus . z cu calidu sit magis z min / calidu d r . suba p o no d r . nihil em ho magis nuic ho qz pus dicit . neqz alioz quicqz que sube sunt . qua propter no suscipiet suba magis z minus .

Nic p h u s ponit quinta p rarietate sube dicens . qz v / derur substatia no suscipere magis z minus . Et exponit dicitu suu dicens . ego no dico hoc ideo q vna suba a sub / stando dicta no magis sit suba qz alia . qz hoc in ante habi / tis dicitu est q pma suba magis sit suba qz secuda . s i d e o d i c t u e s t q m v n a q u e q z s u b a f m e s s e s u u n o d r n u c m a g i s s u b a q z p r i u s . Et hoc declarat exemplariter . qz hec suba ho no est magis neqz minus ho se vno tpe qz alio . nuic qz p r i u s . etia vnus ho non est magis ho qz alius . que admo dum vnu albu est magis albu altero . et bonu dicit altero bono magis . id est bonu suscipit magis z minus . etia al / bum d r seipso magis albu z minus albu . sicut vnu corp / albu dicit magis albu nuic qz p r i u s seipso vel minus albu sicut calidu dicit seipso magis z minus calidu per inren / sione et remissione . S u b s t a t i a v e r o n o n h z i s t o m o . qz ho no dicit nuic magis homo qz p r i u s . et nulla altaru suba rum dicit magis suba vno tpe qz alio . et ergo bene p d i d i t u r q z s u b a m a g i s z m i n u s n o s u s c i p i t

Querit Uenit no suscipere magis z minus sic / p r i u m s u b e . O d m q s i c . v t p z p e r A r e s t o . i n t e x t u q u i h o c i n d u c t i u e p b a t . qz vnus homo no est magis ho alio . nec ides ho est magis homo in vno tpe qz in alio . et ita de alijs . ergo z c . Et potest ides osten / di r o n i b z . p r i m a qz esse sube in indiuisibili p s i s t i t . ergo f m / ipsam no p r esse intensio z remissio . S e c u n d a r o . qz subst / tie nihil est p rariu . vt dicit p r i e t a s p e e d e n s . ergo non intendit neqz remittitur . C o n s e q u e n t i a p b a t u r . qz susce / ptio magis z minus causat ex depuratoe p rarij a p r a r / rio vel p m i x t i o n e c o n t r a r i j c u c o n t r a r i o . s i c u t a l b i u s f m / p h m secundo topicoz dicit . qd est nigro impermixtus seu magis a nigro separatu . et ex opposito minus albu d i / citur qd est magis p m i x t u m c u m o p p o s i t o s u o s e z n i g r o . Et est p r i u m s u b e n o s u s c i p i e m a g i s z m i n u s s e c u n d o m o . qz conuenit omni z non soli . cum etiam p u e n i a t q u a n t i s / r a r i e t m u l t i s a l i j s

Notandum Qz aliquid suscipe magis / et minus intelligitur duplr vno mo formale . et sic quelibet forma cuius esse est varia / bile f m magis z minus pfectu remanente essentia inua / riabile d r suscipe magis z minus . I s t u d t n m a g i s p r i e

K 1

boni nec
substantie
arati. bi
decet nec
cis dicat
inatonij
adim duo
se p r i e p i
i d e q z s u b
p r a r i u e s t
ali d i c e r e t
f a l s u m t o s
t o p a l i o z
i t o m i d e
e r a l i c u i t a
n e q z m u l
i . q u i t a t e s
t o z . q u i n e
e g e n e r a t e .
m i . D i
t i e d e p r o
i d e u i t r o
s e d s u b s t a
t i e t a t e e r g o
r u n o s u b q
s i c n i c i d e m
s e c u p r o z
s u b i e c t o . q
u a m u n d p o
a e n t q u a n
d i .
e o z . i n v n o
p r a r i e t a t e s
t o . O d m q
f o r m a l i d i s t a
i n e d u i d e n s
d i p l a s v t s u b
z c o r r a n t u r
i n p e n s i o . v t
t e r a s i n t e r c o s
e l i o d u i d e n s
p r a r i e t a s p o
z c o n t r a d i c t o
t o r a t . z u n o m o
e r p u a r i o e r f e d
p h v i c e r . E t
c o s s i g n i s a n t c o n
t r a d i c t i o n e m . z a b v n o
a r a . z h u n o a b i t
e n o h a b e n t i n t e
n e s u b s t a n t i o n e s
a r i s . E t qz n e c
q p r a r i u l i n e p r a
m i d u i d e n s . v t d r
qz i n t e r m a l i s u a

Questiones

posset dici suscipi in subiecto fm magis z minus q̄ susci-
pere magis z minus. qz forma talis d̄r suscipi in subiecto
fm magis z minus. z p̄rie loquedo nō suscipit magis et
minus sed si d̄r suscipe magis z min⁹ hoc d̄r intelligi for-
maliter. qz est forma susceptibilis fm magis z min⁹. **Alio**
mō materialr z subiectiue. qz sc̄z est subiectū forme q̄ fm
magis z min⁹ in eo recipit. z isto mō suba suscipit magis
et min⁹. qz suba est subiectū talis forme. s̄ nulla suba sus-
cipit magis et min⁹ formalr. qz nulla subalis forma neqz
indiuidualis neqz specifica in esse suo variari p̄r fm magis
et minus. **licz comentator min⁹** cōuenienter dicat tercio
de celo z mūdo. q̄ forme substantiales elementoz. suscipi
ant magis z minus

Ar. Suba p̄ma est magis suba q̄ sc̄da. vt supra
dicitur fuit. q̄ suba suscipit magis z min⁹. **Q̄dm** q̄ sub-
stātia capit duplr. vno mō fm hoc ipsum qd̄ est ad est fm
sui esse subale. z sic nō suscipit magis neqz minus. qz for-
tes fm q̄ fortes iam nō est magis suba q̄ pus. **Alio mō**
capit suba put est a substantiā dicitur. z sic vna suba est ma-
gis suba q̄ alia. vt p̄me sube. qz pluribz substāt q̄ secūde
dicatur magis substantie q̄ secūde

Ar. Suba suscipit maiorē z minores quātitatē et
etiā suscipit magis z minus aliqua quātitatē.
ergo suba suscipit magis z minus. **Ans.** p̄bas. qz gigas est
maioris quātitatis q̄ sit gnan⁹. et sicut posset. p̄bari de
qualitate. **Q̄dm** q̄ suba bene suscipit maius z minus
noialiter. vel etiā magis z minus aduerbialr subiectiue
in aliquo accēte. vt in qlitate aut quātitate. nō tñ formas
liter. qz ipsa in suo esse subali nō intendit neqz remittitur

Sed arguit p̄tra. d̄r p̄hus. ij. de generatōe q̄ ignis
est magis suba q̄ terra. z vltter om̄is suba spūalis ē ma-
gis suba q̄ corpalis. q̄ suba suscipit magis z minus for-
maliter. **Q̄dm** q̄ aliqd̄ dicit magis suba q̄ aliud p̄r intel-
ligi duplr. vno mō q̄ ipm in se z gratia p̄rie nature est p̄-
fectior suba q̄ aliud. z sic vna suba est magis suba q̄ alia
sicut hō est magis substantia q̄ alinus. qz p̄stituit p̄ differe-
tiā p̄fectiorē z formaliorē. **Alio mō** p̄r intelligi q̄ ipm sit
magis suba in esse ipsius sube q̄ aliud. z sic vna suba nō
est magis suba q̄ alia. qz suba in suo esse subali non susci-
pit magis z minus. q̄ equaliter participatur

Ar. Vna suba est p̄fectior alia. q̄ vna substantia est
magis substantia q̄ alia. **Q̄dm** sequētia tener. qz
illud est magis suba qd̄ est p̄fectius suba. **Ans.** p̄z. qz spēs
rerū h̄nt se vt nūeri. ita qz spēs nūeri q̄ est p̄p̄nquitō. vni-
tati semp̄ est p̄fectior. sic etiā inter spēs eiusdē generis sp̄
vna est p̄fectior alia. **Q̄dm** q̄ fm doc. sc̄m. qz cum d̄r
suba nō suscipit magis z minus. nō intelligit qz vna spēs
sube nō sit p̄fectior q̄ alia. sed qz vni z idē indiuiduū non
p̄cipat suā spēm q̄qz magis z q̄qz minus. **Hec** etiā a
diuersis indiuiduis p̄cipat spēs sube fm magis z min⁹.
Vel d̄r qz vna subam esse p̄fectiorē subam alia p̄r intelli-
gi duplr. vno mō in esse sube. z sic falsum est. **Alio mō** in
natura p̄ria. z sic p̄cedit. qz hō in natura p̄ria est p̄fecti-
or q̄ sit equus vel alinus.

Ar. Suba generalr z corrupit. q̄ intendit z remit-
tit. **Parz** p̄ntia. qz generatio z corruptio sunt
mutatōes. sed in om̄i mutatōe est remissio eius qd̄ abijcit
et intentio illius qd̄ acquirit. **Q̄dm** qz generatio z cor-
ruptio capiuntur duplr. vno mō fm p̄rias rōnes fm q̄s
ab alijs moribz distinguūtur. et sic non sunt in rpe sed in

Predicamentorū

nūc t̄pls. qz sunt mutatōes instātanee absqz om̄i successi-
one. cū sint inter esse z nō esse inter que nō est mediū. nec
opz illud qd̄ generalr hoc mō intendi neqz remitti qd̄ cor-
rumpit. **Alio mō** possunt accipi fm qz immixte sunt alte-
rationi p̄rie. sicut cū de semine alterato paulatim fit hō
et hoc mō sunt mutatōes successiue z intrinsece terminā-
tur ad qualitates z nō ad subas. qz nō distinguūtur cōn-
tritaliter ab alteratōe. et sic in generatōe z corrupōe est in-
tensio et remissio fm qualitates actiue z passiuas alte-
rantes materiā ad ipsius forme susceptiōem.

Ar. Vna substantia miscibilis est cū alia. sed misci-
bilis necesse est intendi z remitti. q̄ suba susci-
pit magis z minus. **Q̄dm** p̄z de quattuor elementis q̄
admixte miscent. vt p̄z p̄mo de generatōe. **Q̄dm** p̄ba
rur. qz miscibilia in suis excellentijs nō p̄nt se simul p̄pa-
ri. **Q̄dm** qz elementa nō miscent in mixto formalr. sed
solū virtualiter z eminenter in forma altiori. nec reman-
nent in mixto fm suas formas subales actualiter. z si in-
tendant et remittantur hoc est fm suas qlitates ex quibz
resultat vna qualitas media que suscipit magis z minus.
Sed comentator d̄r qz forme elementoz. sint medie inter
formas actiue z subales. quare bene recipiūt magis z
minus. **Hoc** tñ incōuenienter d̄r. cū sit p̄tra. **Aristorelē** in
pleriqz locis z maxie hic vbi videt innuere qz nulla substā-
tia suscipit magis et minus. siue sit substantia p̄fecta
z siue imperfecta

Ar. Gilbertus porritanus d̄r qz rōnale est animan-
tius irrōnāl. z sicut aial est animātius planta
sed aiatum et rōnale sunt sube. q̄ substantia suscipit magis
et minus. **Q̄dm** qz rōnale non est animātius irrōnāl
fm essentiā aie. sed solum quo ad operatōes p̄sequentes
essentiā. qz sunt plures z p̄fectiores operatōes in rōnālē
q̄ in irrōnāl. qz vltra operatōes q̄s h̄z irrōnālē hō habz
opationes intellectuas. **Vel** d̄dm qz licet vna suba rōn-
ne forme specificē sit p̄fectior q̄ alia. tñ vna substantia nō
est p̄fectior altera gratia alicuius p̄munis p̄fectus z in-
tensio repertū in vna q̄ in alia. sed susceptio magis z mi-
nus nō h̄z fieri p̄ aliqd̄ p̄rium. sed p̄ aliqd̄ idem p̄munis
qd̄ p̄fectus z minus p̄fecte a pluribz participat. sicut p̄-
ter in accidentibz

Maxime vero sube p̄p̄riū videtur esse qz cū
vniū et idē numero sit p̄trariozum susceptiū est
Et in alijs q̄des nō habebit quisqz qd̄ p̄ferat q̄
cūqz nō sunt sube. qd̄ cū sit vniū z idē numero su-
susceptibile p̄trariozum sit velut color qd̄ cū sit vniū
z idē numero nō erit albū z nigrū. **Fleqz** ea dem
actio z vna nūero erit praua z studiosa. sicut
aut z in alijs quecūqz nō sunt sube. **Suba** vero
cum vniū et idē sit nūero capax est p̄trariozum
vt qdam hō cū vnus z idem numero sit. aliqui
qd̄ ē albi aliqui niger z calid⁹ z frigid⁹ z prau⁹
et studiosus. in alijs aut nullis aliqd̄ tale videt.
Nic p̄nter ponit sextā p̄rietatem sube. **Et** diuidit in

Sexta p̄-
prietatē.

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible]

te se sed no supra se. Ad affirmacionem ddm q qritas hz an se sua pncipia materialr. sed no formaliter

Ar. Unu genus accitiale dz habere vnu denoiati ui. sed qritas hz duo denoiatiua. q no est ge nus vnu. Vnoz pbat. qz hz qritu z quortu. Odm q qritas in genere hz vnu denoiatiuu in genere. scz qritu ge neralt capru. et pnter sub seduo denoiatiua. f. qritaris discrete. qd est quortu. z pntue cui no est nome impositu sed vntur generali loco spcalis p regulā topicam

Ar. Unu generis est tm vna diuisio pma p duas dntias. sed qritas diuidit eque pmo duplici diuisione. q no est gen vnu. Vnoz pbat p Aristo. pmo topicoz. qz positi st. diuerse dntie. vt coloris i voce et in corp ipm est equocu. Et p Boetiu in libro diuisionu. qz ois diuisio generis fit p duas dntias. Vnoz pbat per phm supius in textu. qz ponit duas diuisiones. z neutra e subdiuisio alteri. Odm q duplex est diuisio. vna e di uisio p dntias formales pstitutes sps. et illa vni gene ris est tm vna. Alia est diuisio p dntias materiales. z illa etiā p gen habere vltra pma. sicut corp in genere sube pter diuisione eius formalē in aiatu z in inaiatum pter diui di in corruptibile z in incorruptibile. et sic est in pposito. qz pma est formalis et secūda materialis.

Ar. Quāritas vere pdicat de gntibz z spbz alioz pdicamētoz. qz videt q no sit pdicamētū ab alijs distinctū. Vnoz pbat. qz actio dz quāta. z albedo dz magna. Odm q actio dz qta p accis. z similiter albe do magna p accidens z no p se. quare adhuc remanet pd icamētū distinctū. qz no pdicat de alijs essentialr. vt infe rius magis declarabitur.

Querit. Vtrū qritas a logico pueniēter notifi ciat pns diuisione qz definitōe. Di tendū q sic pter tres cas. pma qz logicus pnter qriti tate sub rōne mēsure. q no puenit eodē mō pntuo z di scretō negs equiter. s. analogice. vt pns dcm est in equo cōtū z analogis diuisio pcedit definitōem. Secūda cā. qz qritas est gen gntalissimū. z sic nihil hz sup se quo notifica ri possit qd dicitur. nec possit describi p actū mēsurandū subam. cū ille no equiter pueniat qritati discrete z pntue. Tercia cā. qz notificatio qritas in cōi facillime habet ex notificatōe pntue z discrete. Et si qritas qre logicus cō s siderat qritatē sub rōne mēsure. Odm est q ideo. qz lo gicus pnter pdicamēta pnt referitū ad dicit z pdicaz n. sed mod denoiandi z pdicādi qritaris de subiecto in est sibi rōne mēsure p quā hz habitu dntē ad subiectus. qz

Ar. Est em hic rememorādū q pbus notificat qritates p duas diuisiones. quarū pma est. qritatis aliud pntuū aliud discretū. vt clare p3 in exēplis text. Et potē dz qritatis in singulari nūero qz qritatū in plurali nūero. tuz pmo ad designādū vnitatē istū pdicamētū. cum scdo ad designādū q ista est diuisio gntis in suas sps. qd ponit dz in singulari nūero. Et subūqit aliud ad denorandū di ueritatē essentialē inter qritatē pntuā z discretā. nec est ista diuisio incōgrua. qz aliud relatiuū neutri gntis non ref fert antecēdēs expssim. sed subintellectū. scz gen subalter nū. vt sic sensus qritas aliud gen subalter nū est pntuū et aliud discretū. Secūda diuisio qritatis. aliud ē ex pri bus positōem adiuuice hntibz. aliud vō ex nō hntibz posi tione. Exēplū pmi. vt linea superficies corp z loc. Exē plū scdi. vt tps numerus z oiones. Et pbus nō declarat mēbra huius scdo diuisiois anqz subdiuidat mēbra pme di uisionis. id qz hz positōem in pntuū accidit qritati cōis

nue q ad aliqs suas sps. z q ad aliqs nō. Et nō hz possi tione in pntuo siue in pntuū puenit qritati discrete. ergo opruit qritatē pntuā z discretā in suas sps subdiuide re. z postea mēbra alterius diuisionis declarare.

Ar. Omne vniuocū pns est definiendū qz diuidendū. qz qritas male pmo diuidit. Odm q lo gicus pnter quāritatē sub rōne mēsure. z sub tali pntue rōne nō est vniuocū s. analogū. Vel ddm q anis verū est qn illud vniuocū magis notificat definitōe qz diuisione. s. quāritas magis notificat diuisione qz definitōe. Et si de cas qritas definit. qz sibi videt q qritas possit defini ri. qz ambo st. gntalissima. Odm q non est sile. qz qritas hz vnu modū denoiandi pma subam. qz denoiat eaz simplr qualē z p illū modū notificari pnt. qritas pō ad min pma cōem vsum loquēdi nō hz vnu modū denoiandi. s. denoiat minar subam qntā vel quortā. Si pō qntū capiat vt e de noiatuū a quāritate q est cōe genus ad qntitatē pntuā et discretā. sic possit p ipm quāritas in genere generalitē mo defini ri hoc mō. qritas est fm quā quāritē dicimur.

Ar. Cōtra pma diuisione. discretū est pns pntuo. qz in diuisione male postponit. Vnoz pbat. qz pntuū qritatis discrete qd est vnitatis pns z simplicius est pntuo q est pntuū pntuo. In cui signū rō mēsure pnt us puenit discrete z deinde pntuis. Et pntuū. qz in exequitōe discrete pcedit pntuū. Odm q inter qntis tate discretā z pntuā. est duplex ordo. vnus est ordo no rioritatis ad nos. z sic pntuū pcedit discretū. qz capiedo vtrūqz fm eē physicū z materiale qd hnt in re qd est nob magis notū sic qritas discreta causata qritate cōntinua. Alius ē ordo notioritatis q ad naturā. z sic cōtra discre tū est an pntuū. qz resoluedo p intellectū vtrūqz qritatē in sua pncipia qritas discreta simplicior z pōz inuenit ex simplicitate z prioritate sui pncipij. Ad pntuū dicit dū. qz pns variat suū ordinē vt inuariat q sps coeque s. sub suo genere. z nō refert que illaz alteri preponitur.

Ar. Pns qnto metaph. diuidit qritatē in magnē tudinē z multitudinē. qz incōueniēter videt hie diuidi in pntuā z discretā. Odm q illa diuisio quinqz metaph. s. s. hnt est hnt q hnt ponit in pdicamentis. quia si multitudine capiat nō in cōi. sed vt ex diuisione pntuū siue magnitudinis causata sic idē in re dicit cōntinū z discre tum cū magnitudine z multitudine.

Ar. Vnitatis z pntus videt eē de genere qritas tis. z tm nō hz qritas pntua vel discreta. Se cūda ps pbat. qz nō hnt pres. Odm q vnitatis z punctū sunt de genere qritatis reductiue sicut pntuū ade quarū reducitur ad genus sui pncipiat. qz vnitatis est pncipij discreti. z punctus est pncipium continui.

Ar. Est at discreta qritas vt nūcrus z ozo. cōti nua vō vt linea superficies corp. ampli at pter hec loc z tps. pntū em nūcri nullus ē terminus cōis ad quē copules pntulas ei. vt qntz z qn qz cū sint ad decē pntule ad nullū terminū copu lant cōem. s. sp discreta st. sed z tria z septēz ad nullū terminū pntulas copulāt. sed sp discreta sunt z sepata. qz propter nūcrus qdē discretōz ē Similiter aut z oratio discretez est. qz etenim quāritas oratio est manifestū. mēsurat em sylla ba longa z breuis. Dico aut orationem cū voce

2. pus didit q definit

Pma diuisio Quāritatis

2a diuisio

Quāritas discreta cōntinua

Vertical text in the left margin, likely bleed-through or commentary.

Questiones

prolatā. ad nullū em̄ terminū cōem p̄ticle eius
copulans. nō em̄ est cōis terminus ad quē syllā
be copulatur. sed vnaq̄q; diuisa est fm̄ scipsam

In ista pte p̄hs declarat p̄dictas diuisiones. Et diui
dit in duo. p̄mo facit hoc declarādo mēbra p̄me diuisionis
secūdo declarat mēbra scēe diuisionis. ibi (Amplius alia)
Prima in duo. qz p̄mo oñdit quid sit quāritas discreta.
secūdo oñdit qd sit p̄rima. ibi (Linea vero) Quo ad p̄i
mū dicit sic. quāritas discreta est vt numerus 7 ozo. sed quā
ritas p̄rima est vt linea superficies corpus. Amplius autē
p̄ter hoc locus 7 tps sunt quāritates p̄tinue. Q̄ autē nu
merus sit quāritas discreta sic. p̄bat. qz nullus est termi
nus cōis partū numeri. vt quinq; 7 quinq; q̄ sunt p̄ticle
decē. ad nullū terminū cōem copulans. sed 7 tria et septē
nō copulans ad aliq̄uē terminū cōem. sed sp̄ discreta sunt
et separata. q̄p̄pter nūerus ē sp̄ discretorū. Sicut autē 7 ozo
discretorū est. 1. discreta quantitas. q̄ autē ozo sit quāritas
hoc est manifestū. qz syllaba longa 7 breuis mensurantur
in ozone fm̄ breue 7 longū. Et istud intelligit de ozone vo
caliter. plara in qua vna syllaba scz longa habz duo tpa. i.
duas moras. plara. Alia syllaba scz breuis hz vna mor
rā vel vni tēpus in quo p̄fert. Q̄ autē oratio sit quāritas
discreta. p̄bat. qz illius oratiois p̄tes ad nullū terminū
cōem copulans. qz nō est terminus cōis ad quē copulatur
syllabe. sed vnaq̄q; syllaba fm̄ sonū suū distincta ē ab alia

Utrū numerus 7 ozo sint quāritates discrete
ab inuicē distincte. D̄m q̄ sic 7 q̄ sunt quā
ritates p̄bat p̄mo de numero. qz illud est quāritas q̄ mē
surante formaliter reddū 7 certificat q̄ritas aliquorū vel
aliquius. sed numerus est hm̄oi. igit. Maior p̄z. qz rō mē
sure est rō quāritatis. Maior. p̄bat. qz numero denario
accipit 7 certificat numerus decē hoim̄ vel decē canum.
Et q̄ ome q̄ p̄ se diuisibile in ea q̄ insunt quorū q̄libz na
tū esse vna natura est q̄ritas. sed numerus est hm̄oi. igit. Maior
p̄z p̄ definitōem quāritatis. Maior. p̄bat. qz oē p̄pos
itū p̄ se est diuisibile in ea ex q̄bus p̄ponit. sed ois nume
rus p̄ponit ex vnitatibz. igit ois nūerus est diuisibilis in vni
tates. quāz q̄libet nata est esse vna natura. Et quēadmo
dūz d̄m est de numero. ita sicut d̄m est de ozone. pur stat
sub aggregatōe sonorū 7 vocis. plara. qz ome accis men
suratiū sui subiecti ē quāritas. scz ozo est hm̄oi. igit. Maior
est nota ex passione quāritatis q̄ est esse mēsuratiū
subie. Maior. p̄bat. qz ozone mēsurat vor q̄ est suū subie
ctū immediatū. Secūdo p̄bat in textu q̄ sunt quāritas
res discrete p̄ abnegatōem p̄tinuitatis. qz p̄tinuū est cus
tus pres copulans ad aliq̄uē terminū cōem qui sit finis p̄
tis p̄cedentis 7 principū sequētis. ergo p̄ oppositū quāri
tas illa cuius pres nō copulans ad aliq̄uē terminū cōem.
sed semp̄ manet ab inuicē discrete est quāritas discreta. scz
sic est de numero 7 ozone. vt sup̄ius p̄batū est. igit sunt quā
ritates discrete. Tercio p̄bat q̄ sunt quantitates discrete
distincte. qz numerus causat ex reiteratōe vnus 7 eiusdē
indiuisibilis q̄ est vnitatis. sed in ozone nō est vni indiuis
sibile ex cuius reiteratōe causat tota ozonis q̄ritas. scz scz
multa indiuisibilia fm̄ sonū litterarū. Alia d̄m̄tia est. quā
numerus causat ex diuisione cōtinui p̄manētis ob hoc ins
diuisibilia ex quorū aggregatōe ordinata causat numerus
simul p̄manēt. sed oratio causat ex diuisione p̄m̄ui suc
cessiui. scz tps vel more mēsurantis. plationem vocis. Et
istud sequitur tertia d̄m̄tia. quā numerus est multitudo di

Predicamentorū

cretorū p̄manētū. oratio vero est multitudo discretorū
sibi inuicē succedentū. quare d̄t p̄hus postea. quod semel
dictum est non potest amplius hoc sumi

Ar. Nō canis 7 bos s̄ numerus. 7 tñ nō s̄ quā
ritas. igit nūerus nō est q̄ritas. Et p̄firmat. qz
nūerus est trāscendēs. igit nō est sp̄s q̄ritatis. Cōsequē
tia est manifesta. Sed añs p̄bat. qz numerus est multitudo
ex vnitatibz aggregata. sed vni est trāscendēs. qz con
uertit cū ente. igit nūerus d̄m̄ ad p̄mū. qz nūerus ac
cipit multipl. vno mō p̄ nūero formali q̄ formaliter nūes
ram 7 vt cū dicimus. vnus duo tria quatuor 7c. 7 sic est sp̄s
quāritatis discrete. Alio p̄ nūero numerate effectiue. et
hic nūerus vel est aia. 7 sic est in genere subie vel intellectu
et sic est in genere q̄ritatis. Tercio capis p̄ nūero numerat
bili q̄ d̄t nūerus nūerat vel res nūerata. 7 hoc mō homo
et asinus s̄ nūerus vel etia res alterius p̄dicamētū. qz cui
uslibet p̄dicamētū res nūerari p̄nt. Ad p̄firmatōes d̄bz. qz
duplex est vni. q̄ d̄dā est vni trāscendēs q̄ d̄uertit cū en
te. vt d̄t q̄rto metaph. 7 sumit ab vnitare cōtiali q̄ p̄ se
quēritatē cuiuslibet tanq̄ passio entis fm̄ modū. et ta
le vni nō est p̄ncipiū nūeri de genere q̄ritatis. scz postz eē
p̄ncipiū multitudinis trāscendētis. Aliud est vni q̄ d̄ sum
it ab vnitare accitālē. scz ab vnitare indiuisionis quārit
tatis. 7 tale est p̄ncipiū nūeri qui est quāritas. 7 ponit in
genere quāritatis per modū p̄ncipiū.

Ar. Ex nō quāris nō p̄t fieri q̄ntū. vt p̄z. vi. ph. 7.
sed illa ex q̄bus p̄ponit numerus s̄ nō quāra.
igit nūerus nō est q̄ritas vel quantitas. Maior. p̄bat. qz nu
merus cōstituit ex vnitatibz q̄ nō sunt quāre. D̄m̄ di
pl. p̄mo qz ex nō quāris nō p̄stituit q̄ritas p̄rima. sicut
p̄bat p̄hs. vi. ph. 7. tñ q̄ritas discreta bñ p̄t p̄poni ex nō
quāris. nec sequitur incōueniēs in q̄ntitate discreta. sicut in
cōtinua. Sed d̄m̄ qz dupl. aliqd̄ d̄t nō q̄ntū vel nō quā
ritas. vno mō qz nō est quāritas nec hz reductōem ad quā
ritatē. 7 sic maior est vera. Alio qz non est q̄ntitas actu.
hz tñ reductōem ad illā sicut p̄ncipiū ad p̄ncipiū. et sic
vnitates dicunt nō q̄ntē. 7 ex eis bñ sit q̄ntitas. Et q̄
repleat. ex p̄uationibz nō p̄t p̄stitui sp̄s p̄stitua. scz nūer
p̄stituit ex vnitatibz q̄ s̄ p̄uatōes. igit nūerus non est sp̄s
quāritatis. Maior. p̄bat. qz tota rō vnitarii in p̄uatione
diuisionis p̄stituit. D̄m̄ qz vnitas ex qua p̄ponit numerus
qui est q̄ritas non d̄t p̄uationem tñ diuisionis. sed d̄t ali
quid positū in quo est talis negatio

Ar. Quēlibet q̄ritas p̄stituit ex p̄tibz eiusdē rōnis
sed vnitates nō s̄ eiusdē rōnis cū nūero. igit nō
cōstituit nūerū. Maior. p̄bat. qz vnitas nō est nūerus. scz
p̄ncipiū nūeri. D̄m̄ qz maior solū hz veritatē in q̄nti
tate p̄tinua. in q̄ q̄libet ps est eiusdē rōnis cū toto. qz q̄lib
et ps linee est linea. sed nō op̄ret in nūero. Vel d̄m̄ qz li
cet vnitates nō sint eiusdē rōnis cū toto nūero. sunt tamē
eiusdē rationis inter se. quod sufficit

Ar. Nulla sp̄s d̄t cōuertit cū suo genere. scz nūerus
p̄uertit cū q̄ritate. igit nō est sp̄s eius. Maior
p̄bat. qz ois nūerus est q̄ntitas. 7 ois q̄ntitas est nūerus
vt p̄z inductiue p̄mo de ozone. qz ille est nūerus scz 7 syl
labaz. Sed de q̄ritate p̄rima p̄z. qz ois talis diuisibilis
est in pres. igit videt q̄ sit nūerus suaz p̄tū. D̄bz sicut so
let dici q̄rto ph. 7. qz duplex est nūerus nūerans. scz formal
et materialis. nūerus numerans formalis in q̄ aliqd̄ formal
est numeratū. scz nūerus numerans materialis d̄t illud quod

ips est numerus motus. i. numeratiu potis z posterioris motus. z pnter numerat motu. Vel ddm q duplex e numerus. i. actualis z potetialis. Numerus actualis est rez actu a se inuice distinctay. sicut numerus duoy hominu vel canu. z talis numerus solu est spes quantitatit discretet. Sed numerus potetialis q est aliquay partiu contrit nui existentiu in suo toto. sicut pz de bipedali quod signi ficat numeru in aliquo continuo actualiter no diuiso. et h mo etia ips est numerus motus. vt dr phus qrtto phypf. De oratione dicit inferius quomodo est numerus

Ar. Multitudo non est quantitas sed relatio fm pfm. sed numerus est multitudo. q no quantitas. Dicoz pz p definitioem numeri. qa numerus e multitudo ex vnitatibz aggregata. Ddm q multitudo accipit duplr. vno modo materialiter fm se z absolute. z sic omis numerus est qdam multitudo. Alio mo capif forz maliter vt ppata ad alteru. sicut multu coparat ad pauciu et h mo multitudo est relatio. sed solu primo mo ponit in definitione numeri. z est quantitas sicut numerus.

Ar. Numerus non distinguit ab orone. q male ponitur spes quantitatit discrete ab inuice distincte. Anz pbatur. qz oratio no aliud q numerus litterararu z syllabay voce platur. Ddm q quado dr. oratio est numerus. ibi numerus debet capi p quantitate discreta in genere vt no distinguit tra orationem. est tñ vey q numerus z oratio vt hic diuidit quantitate discretā conueniunt in hoc q vtrūqz est multitudo discretetoz z indiuisibiliū. sed tñ specie differūt penes successiuū z pmanēs. quia de rōe quantitatit est mēsurare z certificare quantitatē alieui. s; mēsurā dz esse ynigenerā. yniformitē cū mēsurato sed successiuuz z pmanens sunt mēsurata distincta. q habe bunt mēsuras distinctas. z sic p mēsurata q habeat se vt materia circuloquimur dicitas formales nob ignotas

Ar. Omne p se sensibile est qlitas. sed oio e p se sensibile. igit. Dicoz pbaf. qa oio est vox. sed vox est sonus q p se z ppie ab auditu percipit. Et iteru oratio est qd pplexū. z etia est secūda intetio. q no erit de pdicamēto quantitatit. Ddm q oio p̄t multipl̄ psiderari. vno mo vt importat voce pplexā. z sic capif duplr. p mo pro significatio. i. psecūda intetione. scdo p obiecto illius intetionis. z istis modis no capif hic. nec ponitur in pdicamēto. Alio mo capif oio pro voce que est spes que dā soni. fm quam oratio mouet auditu. z sic est qlitas de tercia specie qlitatis. Tercio mo capif p actu orādi quo vox formaliter denominat agēs. z sic est in genere actōis. Quarto capif vt est in passio. z denominat ab agere. et sic est passio. Quinto capif pro motu q est fundamentuz talis actōis z passionis. quoy vnus est ad vocē. z sic est reductiue in illo genere pdicamētali in quo est vox. z alius est ad vbi qui est localis. et sic est reductiue in genere vbi. Sexto capif p successione continua fm pus et posterior. et sic est qd p̄tinuū. sicut ipsum tps. Septimo capif vt in orone psiderat discretio z multitudo partiu. i. litterarū z syllabay z sonoy sibynuice succedentiu. z hoc mo accipit hic. z definit sic a Simplicio. Oratio est discretio elementu sibynuice succedentiu quoy vnu alteri no est permixtu. sed ab Alberto sic definit. oratio est qdam forma numeri adherēs discretis partibz vocis sibynuice in platioe p̄tinua succedentibz. in q definitioe numerus z continuū debet capi cōiter. vt numerus p q̄ritate discreta in genere z p̄tinuū vt valet. i. interpolatū. platur. Et oio h vlti

mo mo est qdā discreta sonoy aggregatio sub longitudo ne z breuitate abstrahit a scatoe. qd pz p̄iungēdo voces non significatiuas.

Ar. Oratio no pdicat de p̄ma suba inq̄ntū nec mēsurat aliquā subam. q no est q̄ritas. Anz pbatur. qz no est dāda p̄ma suba de qua predicef. Sed q no mēsurat subam pater. qz mēsurat voces platur. Dicit dū q licet no pdicet de p̄ma suba per se z gratia sui. tñ bene ex p̄nti z p accūs. Hā p̄mo z imēdiare pdicatur de sonis z vocibz. sed ex p̄nti pdicaf de p̄ma substātia in q subiectant ille voces. z illā etia ex p̄nti mēsurat. sicut binariū verificaf p se de illis syllabis hō. z ex p̄nti p̄t dici denotatiue de aere in quo sunt ille syllabz. vt iste aer est numeratuz binario syllabay. Vel ddm q licet vox de q predicat oio z quā mēsurat no sit vera suba. habet tñ modū sube. qd sufficit. vnde oio est mēsurā vocis. plate inquantū it ipsa est discretio litterarū z syllabay. sed tps est mēsurā plationis vocis inquantū illa platio cōtinua est

Ar. Omne p se mēsurans fm has dicitas breue z longū est p̄tinuū. sed oio est h̄mōi. q est q̄ritas cōtinua. Dicoz pbaf. qz breue z longū s; p̄ditiones cōtinuū. vt dr qrtto phypf. Dicoz pz p̄ p̄m in textu dicentis. mēsuraf em̄ syllaba lōga z breuis. Dd̄z q longū et breue capiūt duplr. vno mo ppie. z sic dicunt solū de p̄tinuo. Alio mo capiunt trāssumptiue. z sic p̄nt dici de discretio inq̄ntū ex diuisione p̄tinuū causaf. in qua diuisione p̄nt alij que pres esse breuiorē alijs z aliq̄ lōgiorē. Vel ddm q lōgitudine syllabz z p̄tinuū mēsurari a tpe no est vna nisi eiq̄ uoce. qz syllaba dz longa vel breuis p accūs. s; gratia res potis discreti interrupti quod applicaf vocibz. sed mensuraturū a tempore continuo est longū vel breue per se

Ar. Quid sit formale ipsius numeri. Ddm qz aggregatio vnitatū. Et pbaf p̄mo auctoritatē Boetij qui dr q numerus sit multitudo ex vnitatibz aggregata. Scdo pbaf rōne. qz illud est formale numeri. q variato p se variat nūerus. z q ex̄nte eodē necesse ē nūeri eē eundē. sed sic est de aggregatōe vnitatū. igit. Dicoz pbaf. qz variata aggregatōe vnitatū variat numerus. z ipsa manēte eadē est idē nūerus. Dicit tñ Capreolus in p̄mo scripro suay defensionū. q sicut duplex ē forma hois qz qdā ē forma pris. scia q actuat materiā. z alia ē forma rotius. s; humanitas resultās ex forma pris z ex materia. Tra forma numeri est duplex. qdā q habz se vt forma p̄tis s; vltima vnitatis. alia q se hz vt forma totū. et talis resultat ex vnione vltie vnitatis h̄rit se ad p̄cedēs sicut formale ad materiale. z adueniēte alia vnitare subinduit rationem materialis.

Ar. Aggregatio est qdā respectus. q no est formale nūeri q est de p̄nto absoluto. Anz p. qz dr respectū vniū aggregari ad alreū. Cōfirmat. qz nullū aggregatū cōstituit spēm vnā. s; nūerus est vna spes q̄ritatis. q no p̄t cōstitui formalit̄ p aggregatōem. Dicoz pbaf. qz alis aceruus lapidū eēt vna spes. Ddm ad illa sil. q aggregatō ca² duplr. vno scatur. z sic ē qdā respectus et no formale nūeri. Alio ca² circulo quatie. p entitate p̄hēre nūerū ad certā spēm puta binariū vel ternariū. z sic est qd absolutū et formale numeri.

Ar. Illud est formale numeri quo variato variat numerus. sed sic est de vltima vnitare. ergo vltima vnitatis est formale numeri. Ddm q vltima vnitatis

... quod ... numerus ... motus ... oratio ...

Arguit. Nullū ens rōnis est spēs quātitatē
 cōtinue. sed tps est ens rōnis. **¶** 2c.
 Maior est nota. qz ens reale diuidit in decē pdicamenta.
 Minor pbatur p phm q̄rto phys. vbi dicit q̄ si nō est aia
 non est tēpus. velli est a pre rei tūc est vt cūqz ens. i. imp
 factū. vt ibidē exponit. Et confirmat rōne. qz tēpus est
 numerus motus. sed numerus nō est sine aia numerāre.
 ergo nec tēpus. Etia de rōne tps est prius et posterius.
 sed prius et posterius nō sunt sine aia. **¶** nec tps dōm
 fm Dominici de flandria in sua metaphysica. qz tps pos
 test duplī capi. vno mō quo ad eius actualē numeratōez
 fm prius et posterius in tēpore repertū. et sic dependet ab
 aia. Alio mō capit fm sui esse specificū et p̄p̄riū. et sic p̄t ad
 duo compari. vno mō ad res pmanētes. et sic est imperfe
 ctū et ens qualecūqz. Alio mō p̄t p̄pari ad alia entia suc
 cessiua sicut est motus. et sic in suo genere est ens pfectum
 et sine aia cōp̄erū. vt pbat sc̄tus Thomas in q̄dam
 opusculo de tpe. Vel dōm vt habet in copularis doctor
 Lambertus de Monte dñi circa quartū physicozum

Ar. Spēs dicitur p se cōtineri sub genere. sed tps
 non est p se cōtinuū. ergo non est spēs quānti
 tatis cōtinue. Minor pbatur. quia tēpus capit suā contē
 nūtatē a motu et magnitudine. vt patet q̄rto physicozū.
 Dōm q̄ aliquid esse cōtinuū p accēs potest duplī in
 telligi. vno mō id est p aliud formaliter. et sic tēpus nō est
 per accidēs cōtinuū. sed p se. quia habet suā cōtinuitatē
 rem a nūc. sicut quelibet quātitas cōtinua a suo termino cō
 muni. Alio mō id est p aliud effectiue et extrinsece. et sic tē
 pus potest dici cōtinuū et quāntū p accidēs. qz effectiue
 capit suā essentiā et suam quātitatē a motu. et motus vlt
 terius a magnitudine. sicut dicitur p̄ quarto physicozum.
¶ Et quādo replicat. tēpus est quātitas et cōtinuū p
 motū. ergo motus magis erit quātitas et cōtinuus. An
 recedēs patet. qz tēpus est diuisibile p motū. vt iam tactū
 est. Consequentiā pbat. qz p̄pter vniūquodqz tale et illud
 magis p̄mo posterior. Dōm ad aīas et eius pbatōem. qz
 tēpus p se est quāntū diuisibile et cōtinuū. qz cōtinūter
 et intrinsece. s̄ nō a se. qz effectiue habet illa a motu. Nec
 valet p̄ntia p regulā p̄bi p̄mo posterior. qz illa nō h̄z
 ritatē in causis equoīs sed vniuoīs. motus autē non est
 causa vniuoīs temporis sed equiuoca

Ar. Omnis quātitas p se dicitur esse p se diuisibilis
 in ptes integrales. sed sic nō diuidit tēpus. er
 go nō est quātitas p se. Minor pbatur. qz p̄teritū et fut
 urū non vident partes integrales tēporis. sed subiecti
 ue cū recipiant pdicatōem totius. Dōm qz tempus est
 totum homogeneū siue cōtinuū. et quelibet pars p̄tinui
 est cōtinua. quare etiā totū recipit pdicatōem partū. et
 sic p̄teritū est tēpus. et futurum est tempus

Ar. Contra primā sufficientiam. illa mēsurā est in
 trinseca que mēsurat illud in quo est. sed tem
 pus mēsurat motū in q̄ est etiā subiectiue. vt dicit q̄rto phys
 icoz. **¶** tps est mēsurā intrinseca. Dōm qz tps p̄t cō
 parari ad aliq̄m motū duplī. vno mō sicut accēs ad sub
 iectū. et sic solū p̄patur ad motū p̄mi mobilis. cui est pas
 sio intrinseca. Alio mō p̄patur ad motū sicut mēsurā ad
 mēsuratū. et sic p̄p̄riē refert ad motus istoz inferiorz qui
 bus est extrinsecū. q̄re etiā vocat mēsurā extrinseca

Ar. Locus p se dicitur ad locatū. **¶** Est in genere relatio
 nis. et iterū qz nulla q̄ntitas est de genere actiue

hum et passiuoz. sed locus est h̄mōi. ergo nō est quātitas
 sed q̄ntitas. Minor p̄t qz p̄seruat locatū. **¶** Preterea. ad
 quāntū inq̄ntū quāntū nihil mouet naturaliter. sed ad lo
 cum p̄p̄riū q̄libet mouet naturaliter. vt p̄ q̄rto physicoz
 rū. igit 2c. Maior pbatur. qz mobile nullā habet p̄ueniē
 tiam cū quāto inq̄ntū tale. Dōm ad omnia simul. qz
 locus triplī accipitur. vno mō p̄ habitudine corpis locat
 ris vel eius sup̄ficiē ad locatū. et sic est de genere relatiōis
 Secūdo mō capitur pro virtute infusa ipsi loco a primo
 locante que est generatiua et cōseruatiua locati habēs con
 ueniētiā virtualē cū ipso. et sic est in genere q̄ntitatis. Ter
 cio capitur pro sup̄ficiē cōcaua corpis continentis. Et sic
 potest quadruplī p̄siderari. vno mō vt est q̄das ps entis
 et sic cōsideratur a metaphysico. Secūdo mō vt est superfi
 cies abstrahēs fm rōez et q̄ntitatibz sensibilibz. et sic p̄sidera
 tur a mathematico. Tercio vt est q̄dam sup̄ficiēs p̄m
 eta materie sensibili et qualitatibz sensibilibz. fm que mo
 dum habet virtutē generadi et cōseruandi locatū. et sic cō
 siderat a naturali p̄ho. Quarto in rōne pdicabilis et sub
 rōne mēsure. et sic cōsiderat a logico. et ponit spēs quānti
 tatis cōtinue. quia locus p se est mēsurā. **¶** p se ē q̄ntitas.
 Patet p̄ntia p̄ Aristotē. q̄ sic arguit de oratione. Etia loca
 cōuenit p̄p̄rietas quāntitatis p̄p̄riē p̄p̄riā. sicut locus per
 se est diuisibilis. ergo est quāntitas.

Ar. Locus est q̄dam sup̄ficiēs. **¶** nō distinguit spēs
 a sup̄ficiē. An̄s p̄t p̄ phm quarto phys. dicen
 tem locū esse terminū. i. sup̄ficiē corpis continentis. Di
 cendū fm aliquos. licet materialiter sint idē locus et sup̄
 ficiēs. distinguit tū formaliter in ratiōe mēsure. quia h̄z
 sup̄ficiēs inq̄ntū mēsurat intrinsece corpus cōtinens. et h̄z
 duas dimēsiōes. Et eadē sup̄ficiēs dicitur locus inq̄ntū mē
 surat extrinsece corpus locatū. et sic fm illos habet triam
 dimēsiōnē loquendo de loco iam fm actū cōpleto. qz sic
 intelligit quāntitas habēs tres dimēsiōes fm dimēsiōes
 locati. **¶** Cōtra illam solutiōem sic replicat. mēsurare est
 trinsece et mēsurare intrinsece sunt rōnes mēsuradi respē
 ctive. sed dicitur respectiue nō p̄t facere distinctōem specifi
 cā in pdicamēto absoluto. q̄le est q̄ntitas. **¶** Preterea. q̄
 cūqz sunt eadē numero cōtinūter nō p̄t specificē distingi
 sed locus et sup̄ficiēs sunt h̄mōi. igit nō distingunt specie.
 Minor pbatur. qz eadē quāntitas numero dicitur locus et sup̄
 ficiēs. **¶** Preterea. omnis locus est ambiens rē locatā. sed
 sup̄ficiēs corpis cōtinens est ambiēs rem locatā. **¶** Est lo
 cus. Maior est p̄bi q̄rto physicoz. **¶** Preterea. locus h̄z
 cōtinere rem locatā. sed sup̄ficiēs corpis cōtinens h̄z cō
 tinere. igit sup̄ficiēs est locus. **¶** Pre. illud qd̄ ponit in des
 finitiōe accēs vel est subiectū eius vel de eius cōtinū. sed
 sup̄ficiēs ponit in definitiōe loci nō vt subiectū. **¶** Et alid
 de cōtinū eius. Maior pbatur. qz p̄ illa h̄z accēs definitiōe
 p̄mo metaph. Minor p̄t qz locus est subiectiue in cor
 pore locatē. **¶** Pre. locus nō enūerā. v. metaph. inter spe
 cies q̄ntitatis. vel **¶** est insufficientis. vel locus nō est quānti
 tas distincta. Sicut p̄metator ibidē assignat cām q̄re Ar.
 omittit locū dicit. qz locus nō est q̄ntitas sup̄ple distincta
 a sup̄ficiē fm opinione Aristotē. sed tū famose. et sic loquitur
 Ar. hic in pdicamētis. Dōm est q̄ p̄cedēdo p̄mūz ar
 gumentū et replicas post eius solutiōem ad ductas. qz non
 sunt nisi q̄rto spēs q̄ntitatis cōtinue. qz locus et sup̄ficiēs
 idem sunt. Et habet se locus ad sup̄ficiē. sicut inferi^o ad
 superius. quia triplex est sup̄ficiēs. scilz cōcaua cōuexa et
 plana. sed locus idem est quod sup̄ficiēs cōcaua. et superfi
 cies cōcaua est inferius ad sup̄ficiē. vel fm alios ps in mō

et mensura
 gūtas cō
 ḡ est mē
 s̄. i. durati
 vel qz mē
 col triplic
 linea aut
 copus
 copolita
 sup̄ficiēs
 sup̄p̄riū
 Et p̄ter
 lūcus est
 cōis est ter
 reperitur
 re corpus.
 terminus
 d̄m mē
 tūoz tē
 tūoz mō
 is termi
 neta. et ve
 nū substat
 vtra lōz
 nō accipit
 mēsiōis
 Ad cōfir
 mitudinē
 qz regitur
 etiā illud
 p̄p̄riū non
 ca dicitur
 p̄teritū et
 futūre ad
 vniūspeciē
 i. variat spe
 cia et superi
 orie. Et sic
 xas illaz se
 eratiōis et cō
 i. et p̄ncipis
 us p̄ncipio
 me h̄z tps est
 nō est cū p
 Dōm sub
 i. h̄z p̄ncipium
 vniūter diuis
 ut oīs ill. sed
 d̄ vt sup̄. Nec
 tēntū et futū
 s̄ tps est dō
 esse. ita etiā
 inaccessibili
 om̄ in p̄ncipiū
 essūū qd̄ nō h̄z
 et p̄ncipiū
 qz nūc tēntū
 h̄z dōm
 re p̄ncipiū
 tū. dicit tēntū
 vniūter

Questiones

Predicamentorum

Et illa est ex p[ar]te mens doctoris sancti in q[ui]nto metaph[ysicorum] ubi dicitur q[uo]d locus habeat aliam r[ati]o[n]em m[en]sure q[uam] superficies. sed non habet aliud esse q[ua]ntitatis. Etia[m] dicitur in quodam alio loco q[uo]d locus est id[em] p[ar]te essentia[m] q[uam] superficies corp[or]is locatis. et id[em] creatio loci cu[m] creatio[n]e corp[or]is nature intelligit[ur]. r[ati]o aut[em] non est id[em] numero cu[m] aliquo accide[n]te in suba fund[am]ento. Sed ad A[r]isto[telem]. hic q[ui] ponit locu[m] sp[eci]em distincta[m] p[ar]te superficiem dicend[um] q[uo]d non loquitur hic de loco s[ed] p[ro]p[ri]am opinionem. sed s[ed] s[ed] falsam opinionem antiquo[rum] ponentiu[m] locu[m] esse spacium dimensionaru[m] equale locato p[re]sentiu[m] inter latera corp[or]is. Quod p[er] ex illo. q[uo]d dicitur q[uo]d p[re]s corp[or]is et loci copulent ad quod[am] terminu[m]. puta ad superficiem. sed hoc ostendit[ur] falsum ex duob[us] p[ar]tibus q[uo]d locus ut dicitur s[ed] s[ed] Tho[mas] est superficies locantis in ordine ad p[ri]mu[m] locas. et particule superfici[is] no[n] copulant ad superficiem. igit[ur] nec p[re]s loci. Sec[un]do locus est divisus a locato p[er] A[r]isto[telem]. q[ui]ro. p[er] h[ic] igit[ur] no[n] est id[em] terminus p[ri]m[us] p[re]s v[er]itatis. Patet p[ri]ma. q[uo]d terminus ab eo cuius est no[n] est divisus. igit[ur] no[n] est id[em] duob[us] divisio[n]um. Et si querat[ur] quare A[r]isto[telem]. v[er]it[as] hic illa falsa opinio[n]e. Dicitur q[uo]d ideo. q[uo]d A[r]isto[telem]. frequenter q[ui] loquitur de aliq[ui] vbi no[n] est p[ri]us locus determinandi veritatem de illo v[er]it[as] coi[n]sentanea alio[rum] vsq[ue] alibi vbi locus est de illo veritate de[termin]are d[ic]im[us] modo ars possit dari s[ed] s[ed] sententias. sicut et s[ed] s[ed] veritate p[ro]p[ri]a. ita est p[er] de oib[us] ex[em]plis in logica. q[uo]d si sic sit vel no[n]. no[n] curat. s[ed] q[uo]d ars sit v[er]a in istis si hec sint talia. Sicut hic sufficenter manifestat quantitate esse genus. q[uo]d habet sub se multas sp[eci]es intermedias et specialissimas. siue locus sit aliqua istarum siue non

Linea defm[en]t[ur]

Q[ui]nto definitur quelibet h[ab]et sp[eci]es q[ua]ntitatis co[n]tinue. Dicitur q[uo]d sic q[uo]d linea est longitudo sine latitudine et p[ro]funditate. cui[us] extremitates sunt duo puncti. Et huius r[ati]o est. q[uo]d linea s[ed] s[ed] imaginatio[n]em mathematica[m] causat ex fluxu puncti in longu[m]. no[n] intelligedo latitudinem. sed ille fluxus in longu[m] est aliquid divisibile. et vocat[ur] linea. q[uo]d linea est longitudo sine latitudine et p[ro]funditate. Et dicitur b[e]n[e]dictus Tho[mas] q[uo]d illa no[n] sit definitio linee inq[ui]ntu[m] linea. q[uo]d no[n] p[ro]venit o[mn]i. sed solum linee recte q[ui] est terminata duob[us] punctis. q[ui] puncta sunt in suba subiectiva linee. sed p[ro]pensio puncti in longu[m] est eius forma. Si vero omittat[ur] illa clausula. cuius extrema r[ati]o. ipsa etia[m] p[ro]venit linee circulari. **Superficies** est longitudo cu[m] latitudine sine p[ro]funditate cuius termini sunt linee. R[ati]o. q[uo]d superficies imaginat[ur] causari ex fluxu linee indivisibilis s[ed] s[ed] latu[m] in latu[m]. et cu[m] linea divisibilis sit s[ed] s[ed] longitudine a linea h[ab]et longitudine. latitudine vero h[ab]et ex ductu seu fluxu linee in latu[m]. Et sic p[ro]p[ri]e q[uo]d linea est suba materialis superficies. et p[ro]fessio linee ad latitudinem est forma superficies. et q[uo]d fluxus linee in latu[m] incipit a latitudine et terminat ad lineam. ideo extremitates superficies sunt due linee. dicitur aut[em] alio no[m]i[n]e superficies plana seu planities. q[uo]d superficies intelligit[ur] causari a linea. nulla eius p[ar]te sup[er] altera emine[n]te. Sed planu[m] dicitur cuius vna p[ar]te alteri no[n] sup[er]eminet. **Corpus** ut dicitur actuales dimensiones p[ro]sequentes forma[m] corporeitatis est p[ro]funditas cu[m] longitudine et latitudine. cuius extremitates sunt due superficies. q[uo]d corpus imaginat[ur] coponi ex fluxu superficies in p[ro]fundu[m]. et sic a superficie h[ab]et longitudine et latitudine. et a fluxu p[ro]funditate. et q[uo]d ille fluxus incipit a superficie et terminat ad superficiem. q[ui] extremitates eius sunt due superficies. Et ponit in illa definitione p[ro]funditas in recto. q[uo]d vere de corp[or]e p[ro]dicat in recto. s[ed] longitudine et latitudine ponunt in obliquo. q[uo]d non possunt vere p[ro]dicari de corp[or]e in recto. sed latitudo p[ro]dicat in r[ati]o[n]e

Superficies

Corpus

eto de superficie que est terminus corp[or]is. et longitudo de linea q[ui] terminat superficiem. **Temp[us]** est numerus mot[us] p[ri]us et posterius. ut dicitur q[ui]ro p[er] h[ic] q[ui] definitio s[ed] s[ed] docto rem s[ed] s[ed] sic intelligit[ur]. q[uo]d in q[ui]ter motu est successio. sic q[uo]d vna p[ar]te est post altera. et hoc q[uo]d numeramus s[ed] s[ed] p[ri]us et posterius in motu apprehendimus r[ati]o[n]e q[uo]d est numer[us] mot[us]. et sic r[ati]o[n]e est mediu[m] inter numeru[m] numeratu[m] et numeru[m] numerante. magis p[ro]p[ri]e t[er]m[in]i dicitur m[en]surare motu[m] q[uo]d numerare. et sic numerus capis p[er] m[en]suram. **Locus** est terminus corp[or]is p[ri]m[us] et immobilis p[ri]m[us]. et ponit ibi terminus p[er] superficie. Et est triplex superficies. scilicet p[er] caua q[ui] est interior. p[er] p[er]ca q[ui] est exterior. et plana q[ui] no[n] est altera illarum

Temp[us]

Locus

Linea no[n] est relatio. q[uo]d no[n] est longitudo. **Temp[us]** no[n] p[ro]p[ri]a. q[uo]d arguit a sup[er]iori ad inferius negat[ur] t[er]m[in]e. Dicitur q[uo]d hic sup[er]ius et inferius no[n] designant eode[m] modo s[ed] s[ed] p[ro]p[ri]etate[m] et abstractio[n]em. q[uo]d relatio est abstractio a fundam[en]to. longitudo vero est p[ro]p[ri]etate[m] ad fundam[en]tu[m] et capis longitudo hic fundam[en]taliter p[er] quantitate fundam[en]te longitudine pura p[er] ipsa linea. Et si dicat[ur] t[er]m[in]e ibid[em] de finit[ur] p[er] seip[s]u[m]. dicitur q[uo]d hoc non est inconveniens sub no[m]i[n]e no[n] r[ati]o[n]e. licet esset inconveniens sub no[m]i[n]e eque no[n] r[ati]o[n]e

Nulla longitudo est sine latitudine et p[ro]funditate. **Linea** male sic definit[ur] dicitur q[uo]d sine in d[ic]it[ur] ne linee no[n] negat latitudinem et p[ro]funditate esse simpl[ic]i. sed negat illa esse de e[ss]entia linee. **Temp[us]** dicitur q[uo]d licet ille tres d[ic]t[ur] m[en]siones no[n] sep[ar]at[ur] s[ed] s[ed] rem. sep[ar]at[ur] t[er]m[in]i s[ed] s[ed] intellectum. q[uo]d q[uo]d no[n] est de e[ss]entia alicuius p[ar]te ab ea s[ed] s[ed] intellect[us] separ[at]i. sed latitudo et p[ro]funditas no[n] sunt de e[ss]entia longitudinis

Linea igitur etc.

Punctus terminat et copulat p[re]s linee ad invicem. ut dicitur definitio. q[uo]d no[n] est p[ri]ncipiu[m] materiale linee. **Temp[us]** no[n] p[ro]p[ri]a. q[uo]d copulare et terminare sunt actus ipsi[us] forme no[n] materie. **Dicitur** q[uo]d punctus p[ro]p[ri]e dupl[ic]i considerari. vno q[uo]d ut copulas et p[ro]p[ri]etate[m] p[re]s linee inter se. et sic h[ab]et modus forme. q[uo]d linea ab ipso requirit formale r[ati]o[n]em p[ro]p[ri]etate[m]. et hoc modo no[n] est punctus in actu sed in potentia. **Alto** modo capis ut ex suo fluxu imaginario causat lineam. et sic est p[ri]ncipiu[m] materiale respectu linee. v[er]o est t[er]m[in]i q[uo]d illi imaginatio[n]e nihil corrumpit in re. q[uo]d punctus no[n] causat lineam fluendo cu[m] sit indivisibilis. est t[er]m[in]i quedam inducio in cognitio[n]em linee. q[uo]d si punctus fluere in longu[m] d[ic]t[ur] d[ic]t[ur] t[er]m[in]i longitudo. et no[n] latitudine neq[ue] p[ro]funditate. **Temp[us]** si dicat[ur] in linea est forma et etia[m] materia. q[uo]d no[n] erit actus sed suba. **Dicitur** q[uo]d ibi est aliqd q[uo]d se h[ab]et p[er] modu[m] forme. et etia[m] aliqd q[uo]d se h[ab]et p[er] modu[m] materie. sed ibi non est vera materia. **Essent** et q[uo]d plura alia argum[en]ta. et p[ro]p[ri]e contra definitio[n]es loci et t[er]m[in]i. sed illa satis parent in p[er]p[et]ua

Amplius alia q[ui]dem p[ro]stant ex p[ar]tibus que in eis sunt positio[n]em ad se invicem habentib[us]. **Alia** aut[em] ex no[n] habentib[us] positio[n]em ut linee quide[m] particule positio[n]em ad se invicem habent. singula na[m]q[ue] co[er]p[or]u[m] situ[m] est alicubi. et habes unde sumes et assignes unu[m]quodq[ue] vbi situ[m] est in plano. et ad qua[m] particula[m] cetera copulenti. **Siliter** aut[em] et p[ar]ticule plani positio[n]em quandam habent. sicut na[m]q[ue]

ad h[ic] lineam
In n[on] r[ati]o[n]e
hab[et] r[ati]o[n]em
p[ro]p[ri]etate[m]
q[uo]d p[ro]p[ri]e
q[uo]d p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e s[ed] s[ed]
m[en]sura[m] s[ed] s[ed]
duo q[ui] t[er]m[in]e
s[ed] s[ed] vero
nihil e[ss]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e am[pl]i
p[ro]p[ri]etate[m]
constat ex
invicem
bus p[ro]p[ri]e
Temp[us]
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e no[n] h[ab]et
no[n] dicitur
sunt in eis
ex p[ar]tibus
de p[ro]p[ri]etate[m]
invicem q[uo]d si
aliquid a p[ro]p[ri]e
in plano et
ut. Et sic
na[m]q[ue] q[uo]d s[ed] s[ed]
laure ad se
mus t[er]m[in]i. S
do et eadem
latitudi[n]e. Et h[ic]
habere positio[n]em
Temp[us] ibi
habere positio[n]em
t[er]m[in]i q[uo]d p[ro]p[ri]e
sunt t[er]m[in]i
p[ro]p[ri]etate[m]. P[ro]p[ri]e
nem ad se
p[ro]p[ri]etate[m] no[n]
dum ordinem
et reliqua p[ro]p[ri]e
us numerat
dum ordinem
Sed ratio[n]e

ostenditur unūquodque ubi iacet et quod copulatur ad se invicem. Sed et soliditatis quoque similiter et loci

In numero autem non poterit quisque prospicere tanquam eius particule positionem aliquam ad se invicem habeat ut sint sicut alicubi. aut alique particule ad se invicem connectantur. Sed neque ea que temporis sunt nihil enim permanet particule temporis. quod autem non est permanens quomodo positionem aliquam habebit. sed magis ordinem quendam particulae dices habere. ut aliud quidem prius sit tempus. aliud vero posterius. Sed et de numero sicut eo quod plus numeretur unus quam duo et duo quam tres et ita ordinem quendam habebunt. positionem vero non multum percipies. Sed et oratio sicut nihil enim permanet eius particule. sed dictum est et non potest amplius hoc sumi. quod propter non erit positio particularum et si quidem nihil permanet. Alia itaque constat ex particulis que in eis sunt positionem ad se invicem habentibus. Alia autem ex non habentibus positionem.

¶ Tunc philosophus declarat membra secundae divisionis quantitates plus positae ostendens que quantitates consistunt ex suis partibus habentibus positionem in principio et que sunt quantitates non habentes positionem in principio in suis partibus. Primum dicens sic. amplius autem quaedam consistant ex particulis que sunt in eis et que habent positionem ad invicem. et quaedam consistant ex partibus non habentibus positionem ad invicem. Exemplificat de primis dicens lineae quidem particulae habent positionem ad invicem. quod singulae huiusmodi. unumquodque huiusmodi partium lineae est sicut alicubi et potest haberi et assignari unumquodque ubi situm est in plano et habent particulam ad quam cerere pres copulantur. Et sicut particulae plani. superficies habent quandam positionem. quod sicut ostenditur ubi unumquodque istorum iacet. et que copulantur ad se invicem. quod copulatur ad lineam. quod linea est terminus corporis. Soliditatis vero sive corporis particulae eodem modo et eadem causa habent positionem et permanentiam et copulationem. Et loci particulae sicut quod mathematicae sumis locus habent positionem in partibus suis et copulationem.

¶ Tunc ibi (In numero autem) ostendit que quantitates non habent positionem in suis partibus et dicit quod de numero non potest quisque prospicere scilicet que particulae eius non copulantur ad aliquem terminum eorum qui positionem aliquam ad se invicem haberent ut sint sicut alicubi. aut que alique particulae tales ad se invicem copulentur. Neque ea. istae pres que sunt temporis habent positionem ad se invicem. quod particulae temporis non permanent. quod autem non est permanens non potest habere aliquam positionem. sed magis quendam ordinem particulae dices habere. ita ut istud dicatur plus et reliquum posterius. Et sicut in numero. eo quod in numero prius numeratur unum postea duo postea tria et habebunt quendam ordinem scilicet in numero. sed non multum percipiat positionem Sed oratio sicut non habet positionem. quod particulae eius non per-

manent. quod quod dictum semel est amplius non potest resumitur. et propter hoc non erit positio partium eius. quod pres eius nihil permanent. Et istis concludit divisionem prius positam esse bonam que fuit quantitates alie consistant ex partibus que sunt in eis ad se invicem positionem habentibus. sed alie quantitates sunt ex non habentibus ad se invicem positionem.

Queritur. Quorrequiratur ad hoc quod alique quantitas habeat positionem in continuo.

¶ Secundum quod tria. primum quod pres habeant determinatum si tum signabile in toto scilicet utrumque sunt positae ante vel retro sursum vel deorsum. quod positio dicitur ordinem quare oportet pres in continuo esse ordinatas. Secundum quod tales pres debent esse permanentes. quod quod situm est oportet esse fixum et immobile. Tertium quod debent copulari ad invicem per aliquem terminum eorum que est principium unius et finis alterius. quod positio in continuo dicitur positionem unius cum alio et cuiusque aliquid istorum. deest sicut sequitur quod positionem non habeat. Ex his conditionibus patet quod linea superficies corpus et locus consistant ex partibus positionem habentibus in principio. sed numerus oratio et tempus non. quod prima et tertia conditiones deficiunt numero. sicut secunda et tertia deficiunt orationi et secunda deficiunt tempore.

Ar. Positio est predicamentum posterius quantitate. ergo non erit divina aliquarum quantitarum. Secundum sicut doctor sanctus quod duplex est positio. una que est partium et est de partium in loco et potest absolute a corpore. Alia est positio que est differentia quantitates et est sicut partium in toto sicut quod dicitur caput esse ibi ubi non sunt pedes. et talis non potest separari a corpore partium naturalibus ipsis in specie manentibus

Ar. Positio non est nisi locum habentium. sed linea et superficies locum non habent. igitur. Minor probatur. quod soli corpori datur locus. Secundum quod aliquid dicitur habere locum dupliciter. uno modo quod sicut omnes dimensiones loci continentur et comprehenditur. sic solum corpus habet locum. Alio modo quia habet principium medium et ultimum inter alique vel aliquas loci dimensiones. et sic linea et superficies habent locum.

Ar. Habere positionem est habere ordinem partium in toto et ad locum. sed hoc non potest locum. igitur. Minor probatur. quod loci non est locus alias streetur in infinitum. Dicitur quod positio ut hic sumitur solum dicitur situm permanentium et copulationem. et non requiritur quod tale totum habeat locum contententem. sicut quod positio est unum partium ab alijs distinctum

Ar. Numerus habet ordinem in suis partibus. igitur etiam positionem. Ans patet. quod in numero unum est prius duobus. Secundum quod pres numeri habeant quendam ordinem. non multum tamen participat positionem. quod eis etiam deficiat tertia conditio. dicitur etiam quod si alicui quantitati deficiat una predictarum conditionum ipsa non habebit positionem in principio.

Proprie vero quantitates sunt he sole quas diximus. alia vero omnia sicut accidens. Ad hec enim aspicientes et alias dicimus quantitates ut multum dicitur album eo quod superficies multa sit et actio longa eo quod tempus et longum et multum sit et motus multus. neque enim horum singulorum per se quantitas dicitur. ut si quis assignet quanta sit actio. tempore deficiet annua. vel sic aliquo modo assignas et album

...do de li
...meo fin
...m docto
...sio. sic q
...m pms
...mer mo
...r nune
...ori q nu
...s est ter
...bi term
...est inter
...allurum
...do. Sed
...us neq
...ant eode
...abstrac
...damenu
...re funda
...ibide de
...noie no
...o
...fundita
...e in de
...mpir. sed
...le eras de
...cum qz
...tu legar
...grudino
...linee ad in
...linee. Le
...sime a
...car. vno
...by moduz
...tinnatiz.
...a. Alio mo
...s sic est prin
...a imaginatio
...nam habeo
...opariem ut
...soli longitu
...s dicit in li
...sed habeo. Et
...e etia aliqd
...era materia
...tra defund
...fica
...bus que in
...ntio. Alia
...e quide par
...ent. singulū
...nde sumer
...a plano ad
...sillit nū r p
...bent. sicut nūq

Questiones

Predicamentoy

ria. qz ad gramaticale pparone sufficte qnqz suscepco ma...

Ar. Supficies est qritas z cu suscipit magis z mi...

3a pparas Qrit

Propriu aut maxime qritatis est qz equale...

Quic phs ponit vltima pparate qritatis diccs q...

Querit. Utz pparie ppariu sic qaritati fm ea...

Hand in bo est funda...

quia due res vel habent se sic q vna excedit aliam. et sic...

Ar. Nullu accidens coe pr dici pparie ppariu. s. deno...

Ar. Queliter res mundi e equalis vel inequalis al...

Ar. Equale vel inequale dici no conuenit omi q...

Ar. Una substantia est equalis alteri vt fortes est...

Quitas mole se in pparatoy z maly...

Hand in bo est funda... Ar. Sic... Ar. Illere...

quia quantitas virtutis mensuratur p partes quas habet in virtutis obiecto. vt si queratur. quantus est Hercules dicimus q est tante fortitudinis q potest in tot z tanta sicut Achilles.

Ar. Scdm equalitatem dicimur equales z fm inequalitatem inequales. sed equalitas z inequalitas snt relationes vt dictū est. ergo ppteritas non erit vera. Dicitur licet fm equalitate vel inequalitatez dicimur equales vel inequales. put fm dicitur circūstantiaz cause formalis tamē fm solam ppteritatem dicimur equales vel inequales fundamētaliter. quia sola quantitas fundat equalitatem vel inequalitatem

Querit. Utrū eqūitas sit relatio realis vel rā eum rationis. Dm fm doctore sanctū q in creaturis est relatio realis. Et hoc pbat. qz illud ē aliqd positū vñ reale qd pcepit per se sensum. sed equalitas pcepit p sensum. ergo est aliquid reale. Dicitur sic est de eqūitate. qz entia rationis non sunt sensibilia. sed minor pbat. qz aliquis potest tangere q duo snt equales. Scdo pbat. quia illa relatio est realis q regitur in referētibz omni ope in intellectu circūscripto z remota. sed sic est de eqūitate. igitur Dicitur pbat. qz si ponatur hoies eiusdē quantitatē in specie illi sunt equales etiam si nullus eos intelligat Tertio pbat. qz nisi hoc esset verū tūc psonātia pūū vniuersi in qua decor vniuersi p sicut solum rationis

Problema

alam. et sic
s. qz equas
dōmō sic
ri qntari
terus i eq
circa certū.
aut nō. si p
maior z ex
ri. z vtrū
lere scdm
ū. s. demō
accidens
adi subam
m. i. optima
nō est eū
tas z meq
ris. Qz
falsa. quia
relaciones
iones snt
tate eadē
snt pūe
l ineqlem.
qualis al
pbat. qz
sicut enī
meqle sū
m. i. s. eq
ido nō m
to sum p
sonātia
sicut de
tur ineqle
aliter vel

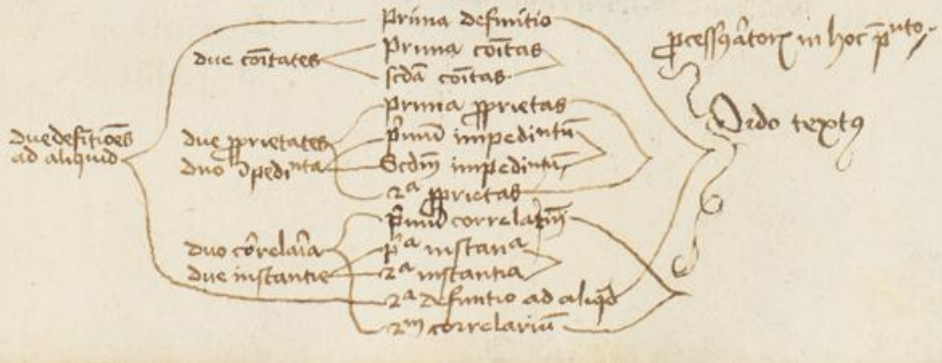
omni q
linea nō dō
origi. Dicitur
vel ineqle
ari equalis
fm pū. vñ.
r. idē linea
toti
re sates est
olū quantā
equale aliter
ualitatis vel
modo fund
ualitatis et
Et qm replica
inequalitatis
xat. quia dicitur
in fortitudi
ortute fortis
ata vtrū nō
les. s. dicitur
dicitur relatio
est vtrū q
ppteritas sicut
m ad dicitur

Relatio
Relatio et pntu
D aliquid vero talia dicitur qd qd b ipm
qd sunt alioz. dicitur vel quomodoli
bet aliter ad aliud vt magis id qd ē al

terius dicitur aliquo em magis dicitur. et duplū alterius dicitur hic qd est. alicuius em duplū dicitur similiter aut et alia quecunq sunt hmoi. atvero sint etiā et hec ad aliquid vt habitus affectus disciplina positio. hec em omnia q dicta sunt hoc ipsum qd sunt alioz dicitur. z nō aliter ad aliud habitus em alicuius habitus ē. z disciplina alicuius disciplina. z positio alicuius positio sed z alia snt. ad aliqd ergo sunt qd qd id qd sunt alioz dicitur. vel quolibet aliter ad aliud. vt mons magnus dicitur ad montē aliū. magnū em ad aliquid dicitur et simile alicui simile. et omnia talia similiter ad aliquid dicuntur

¶ Istud est quartū capitū. in q pps determinat de tertio pnto qd vocat ad aliqd dīue relatio. Et diuiditur in duas pres pncipales. in pma determinat de relatiōe qd ad et pncipalia. in scda agit de ea qd ad ppteritates z accidētia. scda ibi (¶ Inest aut ppteritas) Prima ps diuiditur in duas. in pma ponit definitionē relationis quā declarat p exempla. in scda remouet dubiū. ibi (¶ Sicut autem) Quo ad pntū dicit. qd ad aliqd talia dicitur quecunq b ipsum qd sunt alioz dicitur. i. referitur ad aliud sub habitudine genitū casus. vel quolibet aliter. i. referuntur. i. aliquo alio modo scz in habitudine alterius obliq. scz dicitur accusatiū vel ablatiū. Et istam definitionē declarat de relatiū tam fm esse qz etiam fm dicit. cum ad vtrūq se extendat. Et dicit q magis fm id qd est alterius dicitur. qz magis dicitur aliquo magis. z duplū fm id qd est alterius dicitur. qz duplū est alicuius duplū. vides licet dimidiū siue subduplū. z snt dicendū est de alijs que omnia sunt simplr z fm esse relatiua. sed non tantū predicta z eis similia sunt relatiua. sed etiam habitus affectus disciplina z positio. qz hec omnia hoc ipm qd sunt dicitur alioz. i. fm cōpationem ad alia. qz habitus alicuius est habitus. scz habitus. z eōtra habitus dicitur fm accm casum vt habitus habitus habitus. z disciplina alicuius disciplina. scz disciplinari. z disciplinari dicitur in ablatiō disciplina dicitur disciplinari. snt positio dicitur pntū positio positio. s. pres positio positio positio. qz pres in toto ordinate sunt positio ordinate. z snt se habent alia relatiua. Et ergo per exempla concluditur definitio ad aliqd supius in pnto positio ista. Ad aliqd sunt quecunq hoc ipm quod sunt alioz dicitur vel quomodoliter aliter ad aliud. vt mons dicitur magnus ad alium montem suple minore quia magnum dicitur ad aliquid. z simile est alicui simile z omnia talia similiter dicitur ad aliquid.

Querit. Utrū ad aliqd bene ponat p dicamen num secundū in ordine predicamentoz

re sates est
olū quantā
equale aliter
ualitatis vel
modo fund
ualitatis et
Et qm replica
inequalitatis
xat. quia dicitur
in fortitudi
ortute fortis
ata vtrū nō
les. s. dicitur
dicitur relatio
est vtrū q
ppteritas sicut
m ad dicitur

Questiones

Predicamentoy

accidentiu. **Q**dm q sic ppter multas causas. pma. qd multa dicta sunt in precedentibus q sunt relationes sic ppter de magno et paruo. multo et pauco. vt ergo facilioz esset doctrina post qntitatem imediate seqtur predicamentum relationis. **S**ecunda causa. qz qntitas vt prius dictum est est mensura substantie. s. mensura et mensuratur dicitur adinuicē relatiue. ideo post pdicamentū substantie et qntitatis seqtur predicamentū relationis. **T**ertia causa. qz absolutū est ante respectiū. sed qntitas est predicamentū absolutū et relatio est respectiū. igit. **Q**uarta. qz fundamentū est ante fundatū. sed multe relationes fundantur in quāitate. ergo quāitas precedit

Ar. Qualitas est accidens absolutū ad aliqd vero respectiū. igit qualitas debet pcedere ad aliqd. **T**ener psequētia p tertiā rationē. **Q**dm q in ter ad aliqd et qualitatē nō atēditur ordo absoluti et respectiū. qz sic qualitas esset ante relationē. sed atēditur ordo fm maiorē et minorē accidentiū. qz inter predicamenta accidentiū post qntitatē illud debet pcedere qd est maioris accidentiū et minoris entitatis. sed sic est de ad aliqd. ideo pueniēter atēditur. scz a subiecto et termino. et ideo habet esse in et esse ad. sed qualitas et alia sequētia fere semp depēdent ab vno subiecto. et ideo soluz habent esse in. et sic sunt minoris accidentiū. **E**t si arguatur. eadem ratione ad aliqd pcederet qntitatē. **Q**dm q qntitas est ppinquissima substantie inter omnes formas accidentales. quia imediate seqtur eam. et ab omnibz formis accidentibus corporalibz psupponit. et ideo ipsa tanqz cōe subiectum omniū alioz pcedit. et si hoc non obstaret ad aliqd esset simplr primū predicamentū in ordine predicamentoy accidentium

Repl

Ad aliqd ē pntū ab alijs distinctū

Querit. **U**tr ad aliqd sit pdicamentū vnus ab omnibz alijs realiter distinctus. **Q**dm q sic. et primo pbatur q sit vnū. qz fm vnā rationem dicitur de omnibz suis inferioribz que est ratio vel habitudo vnus ad aliud siue ratio referēdi vnus ad aliter. **E**tiam ad aliqd saltem fm esse dicit vnā naturā ad vnū genus pdicamentale determinatā. ergo est pdicamentū vnū. **S**ed q sit pdicamentū distinctū p3. qz habet distinctū modū predicādi de pma substantia. qz predicatur in quale relatiū seu ad aliud se habens q modū pdicandi nulli alteri conuenit. et eius questiuū est quō se habet hoc ad aliud. **E**t q sit realiter distinctū ab alijs et maxime a suis fundamentis que sunt qntitas actio et passio. pbatur primo. quia nulla res accidit sibi ipsi. sed relatio realiter accidit suo fundamēto. ergo est alia res ab eo. **S**ecundo pbatur. qz que sic se habent q vnū potest manere reliquo corrupto illa distinguuntur realr. sed sic ē de relatiū et suo fundamēto. igit. **S**ecundo pbatur. quia si ponatur duo homines albi illi sunt similes. et si in vno corruptatur albedo tunc silicudo destruit. et tū in alio manet qualitas eadem que in ordine ad quāitates fuit fundamētum similitudinis. **T**ercio pbatur. quia diuisio entis extra animā in entia extra animā debet ēē in diuersas res. sed diuisio entis in decem pdicamentā est hmoi. ergo est in diuersas res.

Ar. Omne pdicamentū debet esse primū pncipiū sed ipossibile ē relationē esse pmi pncipiū. ergo nō est pntū. **S**ecundo p3. qz ipsa est maxime depēdens cū

depēdeat effectiue subiectiue et obiectiue. **Q**dm q nō oportet pntū esse pncipiū primū in omni genere cause. sed sufficit q sit primū in genere cause formalis. et sic etiā relatio in genere gñalissimo accepta est pncipiū rōne cuius conuenit huic vel illi habere correlatiū et dicit relatiū

Ar. Omne pdicamentū debet ēē ens reale extra animā. sed ad aliqd est ens rationis. **S**ed est pdicamentū. **S**ecundo p3 p p3m. v. metaph. vbi diuidit ens reale in decē pdicamentā. **S**ecundo pbatur. quia ad aliqd nō est nisi cōparatio vnus ad aliter. sed illa ē ab aia. cōparatio. **Q**dm q duplex est pparatio. factialis siue exercētia. et illa ē ab aia pante. et nō est nisi in rōne. **A**lia ē cōparatio aptitudinalis siue habitualis. et illa esse ppter omnē intellectū. **E**t ddm q relatio vt est pdicamentū nō est cōparatio. sed est quedā habitudo et forma fm quam vnā res est cōparabilis alteri quā habitu dīne psumpsit pparatio q est actus rationis cōparantis

Ar. Nullū ens reale p acqri in aliquo sine sui mutatione. **S**ed est ens reale. et psequēs nō est pdicamentū. **S**ecundo pbatur. qz vt dicitur. v. physico. colūna q aliam prius fuit dextra sit sinistra sine sui mutatiōe. et ita de alijs. **Q**dm q nullū ens reale absolutū p aliter de nouo accidere sine sui mutatiōe. tū bñ ens reale respectū dū modo tū facta sit mutatio in illo ad qd referit. **E**t dicitur dū q licet ad aliqd posset in aliqd acquiri sine mutatiōe sensibili illius in quo acqritur. tū non p acqri sine mutatiōe insensibili pura p quādā generationē fm qd p quā acqrit aliqd ens reale de nouo qd prius nō erat.

Ar. Ad aliqd nō est tū vnū gñalissimū. **S**ed est vnū pntū. **A**ns. pbatur. qz ad aliqd ē relatiū habens correlatiū qd etiā ē gñalissimū. **Q**dm q ad aliqd in gñalissimo ē pncipiū referēdi et est illud in q significat relatio cū sit rō referēdi. s. mer nō referit. qz relatio actus soluz exercet in spēbz pntis sub ipso. **E**t q ad aliqd in cōi nō hz correlatiū. s. hz terminū in cōi q d de oibz terminatibz relatiōes. et nec ē relatiū nec correlatiū. sed est cōis tā respectiū q absolutis q possunt terminare relatiōes vt terminat paternitatē ē hō ille q ē fili. et equitas dicitur terminari ad qntitatē. **E**t qn dicitur ois respectus intrinsece adueniens hz correlatiū cū q ē simul natura. **S**ed ipsum mer ad aliqd hz correlatiū. **Q**dm q ans ē vey soluz de respectibz q s. spēs. et nō q s. gñā. et maxime q non ē gen. gñalissimū. **E**t qn arguit. ois respectus ē ad aliud et illud aliud ē correlatiū. sed ad aliqd in qne gñalissimo dicit respectū. **S**ed q ad aliqd in gñalissimo ē ad aliud tāqz ad terminū. s. ille terminus nō ē correlatiū neqz gen. gñalissimū. qz non ē qd vnū qd sic ostēdit. qz ad aliqd non habet terminū nisi gratia suo inferiori et illa terminant ad res diuersoy pdicamentorum.

Ar. Ad aliqd ē imixtū oibz alijs pntis. **S**ed nō ē pdicamentū distinctū. **A**ns. pbatur. qz in qlibet pnto et vltre in oibz rebz inuenit relatio vt p3 de pntibz sube. qz dicitur capite caput. et sicut dicitur de scia q ē in pnto qntitatis q sit scibilis scia. **Q**dm licet in alijs pntis reperitur relatiua fm dicit. nō tū relatiua fm ēē nisi fundamēta liter. s. relatiū fm ēē est pntū ab alijs distinctū. **Q**uo q notādū q duplicia s. relatiua. s. fm ēē et fm dicit. **R**elatiua fm ēē sunt qz totū esse ē ad aliud se habere. sicut patet vocatur relatiuum fm esse. quia totum esse patris est

Duplicia s. Relatiua
Sedm esse
Sedm dici

p. 200 p. 201
m. 114 p. 202

Alia p.

Repl.

Alia repl.

Relatiua fm esse

Summus qd est abstractu pda dy affignu i abstracto
Et qd qd est qd est pda dy affignu i concreto

Aristotelis

Foliū lxx

non sunt positiones. sed a positionibz sunt denotative dist.
ca. qz ille sedet cui inest sessio vt actus. z ille stat cui inest
est statio vt actus. z ille accumbit cui inest accubitus vt
actus. z similiter de alijs est dicendum

Ar. Concretū z abstractū sunt in eodē predicamento
sed sedere z stare sunt pereta quarūdam positionū. qz sū
in predicamento positionis. Vnoz pbat qz sedere est cō
cretum sessionis z stare stationis. sessio autē z statio posi
tiones quedā sunt. Vdm qz plus hic non vult negare
qz sedere z stare nō sunt in predicamento positionis. qz ma
nifestū ē qz in nullo alio ponitur. sed vult qz ista nō est bo
na predicatio sedere ē positio. qz supius in abstracto nō p
vere predicari de inferiori in concreto. z sic nō sūz positōes
fm sua noia sicut in sili album non est qualitas. sed quale

**Inest autē contrarietas in relatione. vt virtus vi
cio contrariū est cū sit vtrūqz boz ad aliqd. z di
sciplina ignozātie. nō autē omibz relatiuis inest
contrarietas duplici em̄ nihil est contrariū ne
qz triplici neqz vlli talium.**

Qz ista est scda ps principalis istius capli. in q plus
determinat de ad aliqd fm sua accidētia. Et diuidit
in tres pres. in prima ponit aliquas cōitates. in scda po
nit eius proprietates. in tertia et illis infert definitionē ad
aliqd fm opinionē ppiā. scda ibi (Omnia sūz relatiua)
tertia ibi (Si igitur) Prima ps subdiuidit in duas fm
qz duas ponit cōitates. scda ibi (Videtur autē) Dicens
primo qz contrarietas inest relationi sicut virtus contrariatur
vicio. z vtrūqz eoz est ad aliqd. i. relatio siue relatiuū et
disciplina etiā contrariatur ignozātie z etiā est relatiuū. quia
sicut virtus est virtuosi virtus ita disciplina disciplinari dis
disciplina etiā contrariatur ignozātie z etiā est relatiuū. quia
sicut virtus est virtuosi virtus ita disciplina disciplinari dis
disciplina etiā contrariatur ignozātie z etiā est relatiuū. quia
sicut virtus est virtuosi virtus ita disciplina disciplinari dis

Ar. Utz habere contrariū sit relationi ppiū. Di
cendū qz nō. qz nō uenit omibz relatiuis neqz
solis. qz nō est aliquo modo ppiū ppiū. sed est quedā con
ditio ueniens qbusdam fundamentis relatiuoz. z sic di
citur ex consequēti uenire ipis relatiuis. Pro quo no
randū qz relatiua fm esse nō possunt habere contrarium.
quia contraria sunt forme absolute actiue et passiue qz se
mutuo expellūt ab eodē subiecto. sed relatiua fm esse nō
sunt forme absolute nec actiue z passiue. Sūz relatiua fm
dici considerātur duplt. vno mō formalt in qstrum relatiua
sunt. z sic nō contrariatur. Alio mō considerātur materialt ex p
te fundamentoz. z hoc modo aliqz contrariatur. illa qz fundant
in qualitate contrarijs in signū cur virtus nō contrariatur
suo correlatiuo. s. virtuoso sed vicio.

Ar. Relatiua opponūt inter se relatiue. qz nō op
ponūtur contrarie. Tenet psequētia. qz ille sunt
spēs oppōnis distimcte. Vdm qz relatiua nō opponunt
contrarie illis ad que referūtur. id est suis correlatiuis. s. qz
opponūtur contrarie aliquibz alijs ad que non referūtur.
vt scientia non contrariatur scibili. sed ignozātie. z virtus
non contrariatur virtuoso sed vicio. Et quādo replis

datur. scientia z ignozantia opponūtur pziatiue. ergo nō
contrarie. Dicitur licet ignozantia pure negatōnis in sub
iecto apto nato opponatur scientie pziatiue. tamē ignoz
rantia prauē dispositionis opponitur scientie contrarie.
quia nominat habitum positiuū scientie contrariū. z hoc
secundo modo capitur ignozantia hic

Ar. Vbiqz reperitur contrarietas ibi reperitur
motus. sed in ad aliqd nō est motus vt dicitur
quinto physicoz. igitur nec cōtrarietas. Dicendū qz sū
cut in ad aliqd est contrarietas. ita similiter est ibi mo
tus. sed iam dicitur est qz in ad aliqd est solum cōtra
rietas ex consequēti gratia fundamenti. ita etiam relati
uis conuenit terminare motum extrinsecet p aliud scz p
sūū fundamentum. sed plus in quinto physicoz. inrelli
git qz ad relatiōnē nō est motus p se pmo qd verum est.

Ar. Virtus z viciū cōpatiūt se simul in eodem
subiecto. ergo non contrariātur. Anis probat.
quia aliquis potest simul esse fortis fortitudine morali z
prodigus. ergo simul in se habebit virtutem scz fortitudi
nem z viciū scz pdigalitatē. Vdm licet virtus z viciū
cū in genere reperiat in eodē z nō contrariātur. ra
men in specie nō reperit in eodē vt liberalitas z illibe
ralitas z sic contrariātur. z ergo in textu capiūt vt sup
ponūt psonalt p suis inferioribz. z sic verificatio fit p aliq
virtute z aliquo vicio qz sibi inuicē contrariātur. Et quā
do replicat. virtus z viciū in genere contrariātur. igit. Anis
pbat p plus in post predicamento vbi dicit qz aliqua sunt
contraria qz non continentur sub eodem genere. s. ipsemet
sunt alioz genera. z exemplificat vt virtus z viciū. Dicit
cendū qz virtus z viciū in genere bñ contrariāt p accidēs
gratia suoz inferioroz. nō tamē pmo z p se. Et qz iterū
dicitur. virtus non maxime distat a vicio. ergo nō contra
riatur vicio. Anis pbat per plus secūdo ethicoz. qz vici
cia plus distat a seiniuce vt pdigalitas ab auaricia plus
distat qz liberalitas a pdigalitate cū virtus sit mediū in
ter vicia opposita. Vdm qz licet vicia inter se plus distet
fm apparentiā qz distat a virtute. tñ fm rei veritate
virtus em̄ distat a quoliter vicio formalt z gratia nature
specifice qz distat vicia a seiniuce. licz nō sit ita appares
et manifestum ex actibus virtutis z vicij

**Videtur autē magis et minus relatiua susci
pere. sile em̄ magis et min⁹ dicit z ineguale ma
gis et min⁹ dicit cū vtrūqz sit relatiuū. sile em̄
alicui simile dicit z ineguale alicui ineqle. Nō autē
omnia relatiua suscipiunt magis et minus. du
plex enim non dicitur magis et minus duplex
nec aliquid talium.**

Qz hic ponit scdam cōitatem relationis. Et diuidit
in duo. pmo ponit eam. scda ostendit ipsam nō esse ppiē
ppiam. scda ibi (Nō autē) Dicens primo. relatiua vident
suscipe magis z min⁹. qz simile z ineguale fm magis et
min⁹ dicitur z tñ vtrūqz eoz est relatiuū. qz simile dicit
alicui simile z ineguale alicui ineguale. sed non conuenit
ista ppietas omibz relatiuis. qz duplex non dicit mag
gis z minus duplex nec aliquid talium

Solu.
Virtus z viciū sibi qm
nō viciunt in eoz.

Solu.
Cū virtus viciū z virtus sit
pna moralia. tñ sunt
pas pdicamentales z vici
ime distat sub eodē que
pdica tenent. s. habitus.
viciū virtus viciū
auaricia. liberalitas. pdigalitas

Scda cōitas

qz nō quicūqz oibz relis

Repl.

ergo nō est
cap. vno
m. cr sic
m. pced
pitar ad
sine fm
dicent
ne nō sūz
nullo p
q sunt re
replicat
quocans
ri. Dicit
ellentia
na z acc
iuocans
iplo edf
ens mib
sine em
la vel cau
nur ad ali
aliqd. vno
aliqd. qz
tas due ad
pilo mo
sic soluz re
o alioz p
sua. quia
habendi
sum z for
i. z abstra
arto calu
vici ipsum
ita qz hoc
z alioz t al
pbe in post
fines dicit
nati z pte
ter. vno mo
nenti fm
qz relatiuū
z quo habe
ius pdicā
re et ppiū
o et sessio
liquid est
midez non
ib bis que
z dicitur del
z pdicament
z viciū dicit
z virtus est
z pcedit

aliquid in cōmuni refert ad aliud tanq̄ ad terminū. cui si fingat nomē refert eōuerso ad ipsum. sed erit solū relatio rōnis. qz iuxta p̄us declarata ille terminus nō est aliqd vni. sed est in diuersis predicamentis.

Ar. Pater z filius sunt relatiua. z tñ non dicuntur ad cōuertentiā. Probaf. qz stat aliquē eē patrē et nō filij sed filie. z filiter stat aliquē esse filij z nō patris sed matris. **Qdm** qz logicus illā dñam sexus nō arte dit. qz ipse p̄ patrē intelligit parentē. z p̄ filij intelligit p̄lem. z sic pater z filij abfoluuntur a puocatōe sexus

Ar. Dici ad puertentiam puenit solis p̄pōnibz. q̄ male assignat p̄ p̄rietate relatiuoz. **Ans** p̄o batur qz sole p̄pōsitiones puertitur **Qdm** licet sole p̄ p̄pōsitiones puertatur vt puertit dē mutatiōes subiecti in p̄dicatū. tñ p̄pōsitiōes nō dicuntur ad puertentiā vt est res ferri ad aliud sub habitu dine obliqui casus. **Et** qñ replicaf. dici ad puertentiā saltē puenit passio z subiecto. **Parz** qz subiectū z p̄p̄ia passio adinuicē cōuertit. **Dicitur** qz bene dicitur ad puertibilitatē. sed nō ad puertentiā. **Pro** quo notandū qz dñtia est inter puertentiā. cōuertibilitatē. z puertentiā. qz puertentiā est passio p̄pōsitiō nū pueniens eis fm̄ transpōsitiōem terminoz. Sed puertibilitas est passio terminoz qui p̄it vltter z vere de se in uicē p̄dicari. sicut p̄z de p̄prio z eius specie. qz sicut p̄m̄uz sequit ad secūdū. ita secūdū sequit ad primū. vt sicut sequit hō est. qz risibile est. ita e contra. **Conuertentiā** p̄o est eoz que ad se inuicē referuntur sub habitu dine aliana? obli qui casus. et est solū passio relatiuoz. **Dicit** notanter sub habitu dine obliq̄ casus qz in recto nō p̄t fieri puertentiā cuius rō est. qz in obliq̄ casu dicitur ad puertentiā denota tur aliqua transitio que nō p̄t fieri p̄ rectos. cū illi p̄m̄ p̄i scianū sint abfoluti. intrāstīue p̄struatur

Ar. Uas z vinū nō sunt relatiua. z tñ dicitur ad cō uertentiā. **Parz** qz dicimus vas vini vas. z vis nū uasū vinū. **Qdm** qz duplx aliqua possunt dici ad puertentiā. vno qz p̄ se et gratia sui. et sic sola relatiua dicitur ad puertentiā. **Alio** mō secūdario z p̄ accēs gratia al terius. z sic etiā puenit illis de quibz argumētū assumit. qz vas et vinū gratia suoz relatiuoz cōtinens z p̄tentuz dicitur ad puertentiā.

Ar. Unū z multū dicitur ad puertentiā. ergo il la p̄p̄ietas puenit alijs. **Ans** p̄baf. qz habent adinuicem mutuā dependentiā. **Et** simili mō possz argui de materia z forma. **Qdm** qz ista dependentia non est eiusdē rōnis cū dependentia relatiuoz. qz si capiat vnitaz materialē tūc multitudo depēdet ab vnitaz sicut a suo p̄ncipio. Si vero capiat formaliter p̄ in diuisione. sic vnit az dependet a multitudine. sicut p̄uatio ab habitu. **Ad aliud** sicut dōm qz forma dependet a materia nūeralit ter. qz forma p̄ materiā indiuiduaf z numeraf. sed econ tra materia dependet a forma specificatiue. qz forma in materia est speciei p̄ncipiū.

At uero aliquoties nō videbit puertit nisi cō uenienter ad qd dicit assignetur. sic em̄ peccet is qui assignat vt ala si assignetur auis non con uertit vt sit auis ale. neqz em̄ prius cōuenienter assignatū est ala auis. neqz em̄ in eo qz auis ē. in eo ala auis dicit. sed in eo qz alata est. multo

rum em̄ et alioz ale sunt que nō sunt aues. q̄re si assignet puenienter et puertit. vt ala alati ala et alati ala alati Aliquoties aut forte z nota fingere necesse erit si nō fuerit nomē positū ad qd puenienter assignet. vt remus nauis si assi gnetur nō erit cōueniēs assignatio. neqz em̄ in eo qz nauis est in eo remus eius dicit. sunt em̄ na ues quarū remi nō sunt. quare non puertit. na uis em̄ nō dicit remi nauis. sed forte puenien tior assignatio erit si sic quodāmodo assignet. rem? remite rei remus. aut quomodolibz ali ter dictū sit. nomen em̄ nō est positū. conuertit aut si nō cōueniēter assignet. remituz em̄ remo remitū est. Similiter aut z in alijs. vt caput cō uenientius assignabit capitati q̄ si aialis assi gnetur. neqz em̄ in eo qz aial est caput bz. mul ta em̄ sunt aialia capita nō habētia. sic aut for tasse facilius sumit quibz nomen nō est posituz si ab his que p̄ima sunt et ab his ad que cōuer tūtur nota ponatur vt in his que predicta sunt ab ala alatum. a remo remitum

Hic p̄bus ponit quedā impedimenta p̄tra p̄dicant p̄rietatem. **Et** diuidit qz p̄mo ponit p̄m̄ū impedin tū cum remedio ad ipsum. **Secūdo** ponit secūdū z eius remedū. **ibi** Omnia s̄. **Qm̄o** dicit qz aliquoties rela tiua nō dicitur ad cōuertentiā. p̄ter hoc qz incōueniēter fuerit assignatū vni relatiuū alteri p̄ter defectū impo sitionis nois. sicut si dicatur ala auis. **ibi** non p̄t fieri cōuer tentia dicendo auis ale auis. **ibi** non p̄t fieri cōuer tentia dicendo auis ale auis. **et** p̄ter hoc fuit p̄mo incō uenienter assignatū correlatiuū relatiuū. nō em̄ dicit auis in eo qz habet alas. sed alas habet in q̄tū est alata. multoz rum em̄ animalū ale sunt que nō sunt aues. sicut apum z vermū qui bombices dicitur ale sunt. z tñ nō sunt aues nec in genere auis cōtinentur. **Concludit** ergo dices. q̄re si assignet cōuenienter tūc ala dicit ad cōuertentiā. vt ala alati ala. et alatum ala alatum. **Q̄tū** **ibi** Aliquoties aut forte) **Ponit** remediū p̄tra dictum impedinētum dicens qz quādo relatiuū nō assignatur t̄ne ad correlati uū p̄ter defectū impositionis nois correlatiuū. tūc ad ha bendum cōuenientem assignatiōem necesse est fingere no mina. vt in remo parz. ex quo em̄ remus est instrumentū ergo dicit id qd est alterius. si ergo sic fiat assignatio res mus nauis remus nō erit fm̄ rem z nomen pueniens as signatio. qz remus nō dicit nauis in eo qz nauis est. qz sty naues quarū nō sunt remi. sicut naues magne que ventz et malo regūt et remis impelli non possunt. et ergo qz nō fuit pueniens assignatio non puertitur vt dicit nauis remi nauis. **Sed** forte puenienter facta erit assignatio si dicit remus rei remite rem? aut quomodolibet aliter di catur fm̄ puenientem vocis assignatiōem. vt si nō placeat rei remite dicit rei remare. ex quo nomen nō est impositū sed puertitur tamē si nomen fm̄ figurā dicitōis z fm̄ cō uenienter assignetur casum. vt dicendo remus remati res mus. et remati remo remacum. **Similiter** aut in alijs que etiā fm̄ hoc ipsum qd sunt alioz dicitur. in omnibz em̄

Em̄ dicitur fingere hōc A

Repl.
Notandū.
Cōuersio
Cōuertibili
Cōuertentiā

De duplx dicit aliqd ad quoz sententias.

Duo impedinēta

Primum de ala

De remo

Caput.

ip̄ ad
duo. p̄i
bū. secū
fōda ibi
q̄ fm̄ cē
mā. Et
dicit do
m̄ duplx
m̄ dicit
ta possit
larū in
muref
sic ma
p̄linat
no casta
nō etiaz
iz sentia
p̄bituz
ad sit dicit
et aliq
depon
m̄ veni
ū dicit
z illa q
la qz m̄
nec genē
o circū
s̄ p̄ter
larum. sed
nuncur ad
de relatiua
do de relati
as est p̄ia
fuit bona re
de relatiua
p̄s filius z
ū. De rela
tia et scibile
m̄ dicit p̄
tū. Et qz fo
ras subiect
obiectiue ad
ione. Si rel
q̄etas ē p̄
fm̄ dicit
fm̄to relatiua
fm̄ p̄baf. qz ad
o dicit et conf
p̄p̄ietas conue
lūct. generatū
ad cōuertentiā
hōc ad ad obli
zeta dicit qz ad

Questiones

ralibz eouertentia fit si conuenienter assignetur. sicut caput . qz mebrum siue organū est nō sibi sed alteri siue alterius est. et ita dicitur conuenienter caput capitari caput z nō caput aialis caput. qz nō in eo qd aliqd aial est in eo caput habet. ex quo multa sunt aialia capita nō habentia. vt omnia genera ostricarū z concharū. Sic autē facilius fortasse sumitur puertertia quādo noia non posita formant ab illis quibz nomina posita sunt. vel fingatur ab his que conuertuntur. sicut p3 in his que dicta sunt. sicut formatum est ab ala alarū z a remo remiturum

Ar. Omne aial habet sensum z maxime sensum eaetus. per cuius priuatiōem necesse est animal mori. vt dicitur secūdo de aia. sed omnes sensus sunt in capite. vt patz ex interpretatiōe nois. ergo omne aial habet caput. Hinc probat. qz dicitur caput a capio. qz capite in se omnes sensus. **Qd** dicitur dupliciter. primo qd sensus ratiōis nō solum est in capite. sed est expansus per totū corpus ad modū subtilis rheris. z necessario est in qualiter parte corporis. vt aial possit fugere nociua. si ergo ponatur aliqua animalia capita non habentia adhuc potest in eis saluari tactus. vt patz de conchilibz que pseruatur in aqua salza. que calidior est qz aqua dulcis. Etā dicitur sanctus Thomas qd tactus maxime viget in pulpis digitorum. est autē pulpa caro sine pinguedine. Secūdo dicitur qd illud dicitur Aristotelis. multa sunt aialia capita nō habentia habet veritatem quo ad sensibilem cognitiōem. qz in illis nō apparet caput ab alijs partibz corporis distinctis. qzuis fm veritate capita habeant. sicut in simili dicimus talpam non habere oculos. qz non habet eos extra pellem nobis apparentes

Omnia ergo que ad aliquid dicuntur si conuenienter assignentur ad puertertia dicuntur. Nam si ad qdlibet aliud assignentur z nō ad illud dicuntur. nō conuertuntur. Dico autē quoniā neqz horū que indubitate conuertibilia dicuntur z noia eis posita sunt. nihil puertertia si ad aliquid eorum qd accidit assignentur. et nō ad ea ad que dicuntur. vt seruus si nō domini assignet sed hominis aut bipedis aut alicuius talium. nō puertertia. nō enim erit conueniens assignatio. Amplius si conuenienter assignetur ad id ad qd dicitur omnibz alijs circūscriptis qd cūqz accidit sunt. relicto vero solo illo ad qd assignatus est semp ad ipm dicitur. vt si seruus ad dñm dicitur circūscriptis omnibz que sunt accitua domino. vt eē bipedem vel scientie susceptibile vel homines. relicto solo hoc solo qd dñs est semp seruus ad cū dicitur. seruus enim semper dñi seruus est. et si vero seruus nō pueniēter dicatur id ad qd dicitur circūscri-

Predicamentorū

ptis omnibus alijs. relicto vero solo ad qd assignatus est nō dicitur ad ipsum. assignet enim seruus hominis z ala auis. et circūscribat ab homine esse dñm. nō iam seruus ad hominē dicitur. cū enim dñs nō sit seruus nō est. sicut autē z de auē adimatur eam alata esse. z amplius non erit ala ad aliqd. cū enim non sit alarū nec ala erit alicuius. Quare oportet assignari ad id ad qd puenienter dicitur. et si sit nomen positū facilius erit assignatio. est autē nō sit fortasse erit necessarium nomen fingere. si autē sic reddant manifestū est qm oia relatiua puertertia dicuntur.

De p3s ponit secūdu impedimentū qd impedit conuertentia. et cū hoc dat remediū ptra illud dicitur. qd omnia que dicuntur ad aliquid si pueniēter fm figurā appellatiōis assignentur ad puertertia dicuntur. **Nā** si ad qdlibet aliud assignentur z nō ad illud ad qd dicuntur nō fit conuertentia. et hoc pbat per locū a maiori qz in his que indubitanter conuertibilia dicuntur et quibz noia imposita sunt fm que fit puertertia nō fit puertertia nisi ad ea ad que sub pueniēter referuntur assignatione. sicut si assignentur ad ea que sunt extranea z accidit his que sunt per se ipsa relatiua. z nō assignentur ad ea ad que sunt per se ipsa referenda nō dicuntur ad puertertia. Sicut si seruus qd indubitanter est ad aliqd nō referatur ad id respectu cuius est ad aliqd. sed ad dñm sed ad hominē vel bipedem nō est assignatio debita. multi enim sunt hoies seruos non habentes. **Tūc** ibi (Amplius si pueniēter) ponit remediū p qd cognoscatur si relatiua sit conuenienter assignata correlatiua dicens. si aliquid qd est indubitanter ad aliquid assignetur ad id ad qd est omnibz alijs extrinsecis circūscriptis z remotis eo solo relicto ad qd fm puertertia assignari habet. tūc semp ad ipsum dicitur fm puertertia. Verbi gratia si seruus ad dñm dicatur omnibus alijs circūscriptis que cūqz accidit domino. vt esse bipedem vel scientie susceptibile vel homines. relicto hoc solo qd dñs est. tūc pueniens erit assignatio. qz tūc semp seruus erit dñi seruus. et dñs serui dominus. Similiter eōtra seruo si seruus assignetur ad aliquid ad qd non pueniēter dicitur. tūc circūscriptis omnibz alijs relicto vero ipso solo ad qd ipsum assignatū est nō dicitur. sicut si assignetur seruus hominis z ala auis z circūscribat ab homine eē dominus. patz iam qd seruus ad hominē nō dicatur. cum enim nō est dñs nō erit seruus. et similiter de alijs. adimatur enim alatum esse amplius nō erit ala ad aliquid. et ita scitur qd ala est auis vt alata est. et hoc manifestū est ex dictis. euz enim nō sit alarum nec ala erit alicuius. qz ala nō est sui sed alterius. Concludit igitur ex dictis qd oportet illud qd est ad aliquid conuenienter assignare ad id ad qd est z nō ad aliud. Et si veritas scilz tam relatiua qz correlatiua sit nomen impositū. facilius erit assignatio fm puertertia si autē nō sit nomen impositū veritas relatiua fortasse erit necessarium nomina fingere fm modū prius positū. z illo

Si relatiua z correlatiua dicitur conuenienter tunc dicitur pueniēter ad id ad qd assignatur vel eo quod conuenienter fit. oportet qd relatiua z correlatiua sit eiusdem generis. Unde si correlatiua sit conuenienter relatiua. l. equis. tunc ad gubem. nō dicitur

et pferuntur anguillam z serpentes

Secundū impedi.

Remediū.

seruus ad dñm dicitur ad ipsum. assignet enim seruus hominis z ala auis. et circūscribat ab homine esse dñm. nō iam seruus ad hominē dicitur. cū enim dñs nō sit seruus nō est. sicut autē z de auē adimatur eam alata esse. z amplius non erit ala ad aliqd. cū enim non sit alarū nec ala erit alicuius. Quare oportet assignari ad id ad qd puenienter dicitur. et si sit nomen positū facilius erit assignatio. est autē nō sit fortasse erit necessarium nomen fingere. si autē sic reddant manifestū est qm oia relatiua puertertia dicuntur.

Questiones

sic ostenditur. qz hō nō dicitur alicuius hō. nec bos dicitur alicuius bos. nec lignū dicitur alicuius lignū. sed bene dicitur possessio alicuius. ergo in secūdis substantijs manifestum est qz ipse nō dicitur adaliquid. Tūc tercio arguit ad partem affirmatiuā questionis mote dicens. qz in aliquibus secūdis substantijs que p̄dicta sunt habent aliquam dubitatōem. qz caput alicui⁹ dicitur caput. et man⁹ alicui⁹ dicitur manus. et sic de alijs q̄ sunt h̄mōi. sicut sunt alie partes secūde substantie. et p̄pter hoc fortassis predicta videtur esse adaliquid.

Si ergo sufficienter eorū que sunt adaliquid definitio assignata ē. aut nimis difficile aut impossibile est soluere qz nulla substantia eorum que sunt adaliquid dicitur. si autē nō sufficienter sed sunt adaliquid quib⁹ hoc ipsum esse est adaliud quodāmodo se habere. fortasse aliquid p̄tra ista dicitur. prior vero definitio sequit̄ q̄ dem om̄ia relatiua. nō t̄m hoc eis est eē q̄ sunt ad aliquid qz ea ipsa q̄ sunt aliorum dicitur.

Nephus ad soluendam dictam dubitatōem reprobat definitōem ipsius adaliquid prius positā. Et tria facit. primo ponit definitōem relatiōis s̄m p̄riam opinio nem. Secūdo ex illa definitōe infert vni correlatiū p̄ modum p̄rietatis. Tercio ostendit magis ad p̄positum qz partes secūdarū substantiarū nō dicitur adaliquid. Sc̄cūda ibi (Ex his ergo) Tercia ibi (Caput vero) Dicit ergo primo sic si definitio illorū que sunt adaliquid est sufficienter p̄us assignata. tūc difficile aut impossibile est soluere qz nulla substantia dicatur adaliquid. si autē nō sufficienter est assignata tūc facile est soluere istam questionem.

Et p̄pter hoc qz definitio Platonis nō est p̄ueniens assignat definitōem p̄riam dicens. qz adaliquid sunt qui bus hoc ipsum esse est ad aliud quodāmodo se habere. Et tūc fortassis p̄tingit aliquid dicere ad dictā dubitatōem. dicitur eī qz p̄ma definitio data est de om̄ib⁹ relatiuis t̄m esse qz s̄m dici. qz oib⁹ p̄uenit que aliquo mō referūt ad aliud. hoc tamē nō est om̄ib⁹ esse sive essentialiter. sed aliquib⁹ solum p̄uenit s̄m dici. Ita autē definitio datur t̄m de veris relatiuis que s̄m totum esse aliorū dicitur. et nō p̄uenit illis que referūt ad aliud solum s̄m dici. cuiusmodi sunt partes secūdarū substantiarū.

Queritur Utrū p̄ter primā definitōem adaliquid superi⁹ positā necessarium fuerit superaddere secūdam. **Qd̄m** qz sic qz p̄us definitum est adaliquid p̄us est cōmune ad om̄ia relatiua tam s̄m esse qz s̄m dici. et qz relatiua s̄m dici nō s̄m isti⁹ predicamenti. ideo necessarium fuit ponere definitōes p̄ p̄riam relatiuorum. que solum sunt istius predicamenti quorū essentia nō est nisi respectus per quam adaliquid ab alijs distinguitur p̄dicamenti. Unde solet triplex assignari differentia inter primam definitōem et istam secūdam. Una est. quia prima datur per disiunctionem. non autem secūda. Alia est. quia in prima dicitur dicitur. in secūda vero ponitur sunt. ad innuendū qz prima

Predicamentorū

non est s̄m opinionem propriā Aristotelis tradita sicut secūda. Tercia est. quia prima definitio p̄uenit om̄ibus relatiuis tam s̄m esse qz s̄m dici. in qua dicitur adaliquid dicitur aliorum. sed secūda conuenit solum relatiuis s̄m esse ad que non sufficit qz sint aliorum. sed requiritur qz sint s̄m esse. id est essentialiter aliorum. Est ergo intellectus istius definitōis secūde adaliquid sunt quibus hoc ipsum esse. id est quorū tota quid dicitur et essentia est ad aliud quodāmodo se habere. id est sub aliqua speciali habitudine. et ergo non capitur quodāmodo vt diminutivum esse habitudinis.

Ar. Prima definitio conuenit relatiuis s̄m esse. vt manifestum est ex dictis superius. ergo non fuit necessarium superaddere secūdam. Dicendum qz prima definitio conuenit relatiuis s̄m esse. sed non t̄m. qz etiam conuenit relatiuis s̄m dici. et ergo non distinguit istud generalissimum ab alijs. **Ar.** Quando replicatur ista definitio secūda conuenit relatiuis s̄m dici sicut prima. ergo omnino est superflua. Antecedens probatur. qz esse relatiuorum s̄m dici est quodāmodo se habere ad aliud vt esse capitis est quodāmodo se habere ad capitatum. Dicendum qz duplex est esse relatiui s̄m dici. vnum est minus principale quod p̄horat vel con significat. et illud quodāmodo ad aliud se habet. Aliud est esse principale quod p̄ncipaliter ex significato importat. et tale est absolutum et nō habet se ad aliud.

Ar. Esse forme substantialis est ad aliud. scilicet ad materiam. et similiter totum esse accidentale est ad subiectum. et tamē illa non sunt relatiua. ergo de finitio conuenit alijs. Dicendum qz esse essentialiter forme substantialis est absolutum licet connotet respectum sicut dicitur secūdo physicorum. de formis accidentalibus dicitur qz sunt ad aliud solum subiectiue si sint de prediamenti absolutis. sed esse relatiui est ad aliud obiectiue et terminatiue.

Ar. Oculus est ad aliud. scilicet ad videndum. et secūris ad secandum. et tamen esse oculi vel securis non est ad aliud quodāmodo se habere. vt patet de se. ergo definitio non conuenit cuiuslibet contento sub definito. Dicendum qz illa non sunt adaliquid s̄m veritatem prout hic de ipso loquimur. **Ar.** Pro quo notandum qz multis modis aliquid dicitur adaliquid. vno modo scilicet materia dicitur ad formam et econtra. quia dicimus qz propria materia dicitur ad suam propriam formam. et quod isto modo est adaliquid nō oportet esse in isto predicamento. Secūdo modo aliquid dicitur adaliquid scilicet ad finem et vt ad actum propter quem est. vt oculus est ad videndū. et sic multe substantie sunt adaliquid. Tercio aliquid dicitur adaliquid ex connotato t̄m. sicut manus caput. et illud circū om̄ia predicamenta. Quarto dicitur aliquid adaliquid denominatiue sive s̄m predicationem accidentalem. et sic homo est adaliquid. quia est pater. Quinto dicitur aliquid adaliquid p̄ se et idem sive. quia essentialiter et s̄m totum esse suū principale est ad aliud. sicut duplex est et dimidiū. pater et filius. et hoc modo p̄rie dicitur adaliquid et hic definitur.

Ar. Ista definitio conuenit secūdis intentōibus scilicet generi et speciei et alijs que non sunt istius predicamenti. ergo non est bona. Antecedens probatur

Secūda definitio ad aliquid p̄us et p̄ria

Triple definitio ad aliquid
Dicitur est nō apparetis
Sunt et nota realis
existētie

Expo def. 115

Replia

Aliquid dicitur quinqz ad aliud

ter
hac
real
con
nu
p
I
ecum
ad q
con
quod
enim
et au
quid e
no apr
non no
habet
ur. sed
nouit
est mo
uit ipsi
nino n
quid si
lius est
palam
aliquid
citur de
Hic p
prietatis.
no soluit n
ad primū d
id est p̄ defi
definitio. sicut
se habere ad
quodā quo
dicit ad aliud
quod hoc qu
quia illa colē
fuit oporū
ad quod quo
modo illud
dicens qz ill
finitur in
nōne ad id
m̄tur in dup
Si vero nul
latur qz etia
p̄us dicit

quia totam esse illorum etiā principale est ad aliud se ha-
tere. Dicendū q̄ secunde intentiones excluduntur a de-
finitione per hoc q̄ dicitur esse quod debet restringi ad eē
reale principaliter importari. primum dicitur propter se
cundas intentiones. secundum additur propter se vlti-
ma p̄dicamēta q̄ sunt respectiva. s; nō ex p̄ncipali scato

**Debis ergo manifestum est q̄ si quis aliqd̄
eorum que sunt ad aliquid definite sciet. et illud
ad quod dicitur definite sciturus est. quoniam
eoruz est que sunt ad aliquid. esse em̄ relatiui est
quodāmodo se habere. palaz itaq; ex hoc est. si
enim nouit aliquis hoc q̄dem quia ad aliqd̄ est
est autem esse eius quod ad aliquid est. ad ali-
quid quodāmodo se habere et illud nouit om̄i-
no apud quod hoc quodāmodo se habet. si em̄
non nouit om̄ino ad quod hoc quodāmodo se
habet neq; si ad aliqd̄ quodāmodo se habet no-
uit. sed in singulis hoc palam est. vt si quis hoc
nouit definite. quia est duplū. et cuius duplum
est mox definite nouit. si vero nihil definite no-
uit ipsum cuius duplū sit. neq; si est duplū om-
nino nouit definite. similiter autez et hoc ad ali-
quid si nouit quia melius est definite. et quo me-
lius est definite necessariū est nosse. quapropter
palam est quia necessariū est si nouerit quis
aliquid relatiuorum definite. et id ad quod di-
citur definite nosse**

**Hic p̄ his insert vnum correlarium per modum pro-
prietatis. Et diuiditur in duo. quia primo facit hoc. secū-
do soluit rōnem superius mox. ibi (Caput vero) Quo-
ad primum dicit. q̄ ex his manifestus est q̄ si quis definite.
id est p̄ definitionem sciet aliquid eoz. que sunt ad aliquid
definite. sciturus est et illud ad quod dicit. q̄ esse eoz est
se habere ad aliud. Et possit sic formari rō. si quis nouit
quodāmodo quod est ad aliquid et esse ad aliqd̄ est ad alterū
esse et ad aliud quodāmodo se habere. ergo nouit illud ad
quod hoc quodāmodo se habet. Cōsequētia p̄batur.
quia illa cōsequētia est bona. vbi cū opposito cōsequētis
stat oppositum aīntis. sed sic est hic. q̄ si nō nouit om̄ino
ad quod quodāmodo hoc se h; neq; sciturus si quodā-
modo illud se h; ter ad alterū. Et istud p̄bat inductiue
dicens. q̄ si aliqd̄ definite nouerit q̄ hoc est duplū. et non
finitur intellectus q̄ dicitur eius nisi assignet fm̄ certuz
nomē ad id cuius est duplū. q̄ hoc certa nominatōe exp̄-
mitur in dupli definitione. cū dicitur duplū dimidiū duplum.
Si vero nullo mō definite et certe nouit cuius est duplū
sequitur q̄ etiam non om̄ino nouit si istud est duplū q̄ du-
plum esse dicebat. Similiter etiā si nouit in cōparatiuo**

quia hoc melius est vel maius est sequitur etiā q̄ definite
cognouit quo melius est. q̄ alē cōparatio vaga esset que
significat in cōparatiuo. cum nulla posset esse cōparatio ni-
si finita terminis. quia alē non habet cōparationis in tel-
lectū. Propter quod cōcludit generaliter q̄ necessariū
est si quis nouit definite vnu aliqd̄ relatiuoz. etiā necessa-
riū est definite cognoscere id ad qd̄ fm̄ relatiōem dicitur.

De. Vtrū relatiuū habeat defini p̄ eius correla-
tiuū. Dm̄ q̄ habet defini p̄ correlatiuū et
ad correlatiuū. q̄ dicit p̄ his in textu. q̄ si quis definite. id ē
p̄ definitionem cognoscat relatiuū p̄ definitionem cognoscat
correlatiuū ad qd̄ ipsum relatiuū dicit. Et huius rō est. q̄
vnu quodq; h; definit eo mō quo h; esse. sed totū esse rel-
latiui est ad aliud sc; ad correlatiuū vel terminū. q̄ per ill-
ud debet defini. Secūda rō. q̄ impossibile est intellige-
re aliquā habitudinē vel respectū ad aliud nisi cognoscat
id ad qd̄ est habitudo vel respectus. sed totū esse relatiui
est habitudo vel respectus ad aliud. s. correlatiuū v; ter-
minū. q̄ illud aliud h; cognosci et defini. Sunt tñ ali-
dicētes q̄ relatiuū nō definit p̄ correlatiuū. Sed ad correla-
tiuū qd̄ verū est essentialē. q̄ correlatiuū nō ingredit̄ de
finitōem relatiui fm̄ p̄dicatōem cēntiale et in recto. s; tñ
extrinsece et in aliq̄. q̄ nō dicim; pater ē filius. aut ecōtra
q̄ tales loquūtōes essent false. sed dicim; est filij pater. et
ita vtrūq; ad alterū definit vt ad terminās dependentiā
sed q̄ illud alterū circūloquimur dīnam relatiui nobis
ignotā. ideo p̄t dici q̄ relatiuū p̄ correlatiuū definitur

Ar. Si vnu relatiuū definiat p̄ reliquū et econtra
tunc omittet̄ circulus in definitionib; q̄ est p̄
hibitus p̄mo posterior. Dm̄ q̄ circulus est p̄hibet
in absolutis. nō aut̄ in respectiuis. vbi est murua dependē-
tia vnius ad alterū. quare etiā vnu h; p̄ reliquū defini et
ecōtra. Et si dicat. implicat p̄rtradictōem esse prius et
posterior notius et ignotius seipso. q̄ om̄ino est impossib-
bile in q̄buscūq; aliqd̄ defini p̄ alterū et ecōtra. Dm̄ q̄
nō est incōueniēs idē material̄ acceptū et fm̄ diuersas rō-
nes eē notius et ignotius seipso. q̄uis eēt impossibile for-
mal̄ et fm̄ eandē rōem. Unde relatiuū sub eē p̄ncipij cōz-
relatiōis est posterior seipso accepto sub rōne termina-
ralis relationis. p̄mo mō habet defini p̄ correlatiuū. et se-
cundo mō correlatiuū definitur per ipsum

Ar. Definitio indicat cēntiā definiti. s; vnu relati-
uū nō est de cēntiā alterius. q̄ vnu relatiū n̄ h; h;
defini p̄ alterū. Minor. p̄bat. q̄ relatiui cēntiā est ad ali-
ud se habere. s; aliud d̄ d̄ diuersitate cēntiale. Dm̄ q̄ ma-
ior est vera loquēdo de definitōe q̄ daf p̄ cēntialia. cuius
modi nō ē definitio relatiui neq; alicui; accētis. dicitur tñ
q̄ in definitōe accētis absoluti ponit tñ subiectū. s; in de-
finitōe relatiui ponit vltra h; correlatiuū. q̄ relatiuū ad sui
intellectōem nccario requirit intellectōes correlatiui nō tñ
p̄ficiat p̄ correlatiū tāq; p̄ aliqd̄ cēntial̄ notificās ip̄m. s;
solū circūloquētiue ad circūloquēdū dīam nob; ignotā

Ar. Vnu oppositōz nō definit alterū. s; relatiua s; h;
opposita. q̄ nō definiūt se. Maior. p̄bat. q̄ q̄li-
bet p̄ definitōis p̄dicat de definitōe. s; vnu oppositōz ve-
re nō p̄dicat de altero. Sed minor p̄. q̄ sunt accētia sp̄s
cificē distincta in diuersis subiectis existentia. Dm̄ q̄
maior est vera in absolutis et nō in relatiuis. Et dicit q̄ eo-
mō q̄ vnu oppositōz ponit in definitōe alteri; etiā p̄dicat
de altero. sed correlatiuū solū ponit in definitione relatiui

radia sunt
et omibus
ad aliquid
relatiuis
requiritur
esse in tel-
lectu hoc
ria est ad
pcciali ha-
r dūmū

m esse. ve
ergo non
endum q̄
non tñ q̄
distinguit
applicatur
sicut p̄i
borur. q̄
ad aliud
piratum.
mum est
et illud
cōncipiale
absolutū

d. scilicet ad
cōdōta s;
ia. ergo de
p̄male s;
reperitum
adualib;
t. de p̄ncipij
s; obiectiue

dum. et sicut
vel locū
et vt pater de
terro sub vbi
quid fm̄ rōem
p̄p̄riam dicitur
d. vno modo s;
quā dicitur
am formam. et
esse in oīo p̄o
t ad aliquid s;
est in oīo
et ad aliquid
et tñ. sicut
mētia. Quā-
e sicut fm̄ p̄o
d aliquid. quā-
nū q̄ se et dicit
s; p̄ncipij
et cētis. s; p̄-
mū

his immobis
et nature dīas
adualis p̄o dicitur

Deo. s; finite.
Alio. p̄ definitōis

Deo. correlatiuū
q̄ insert̄ q̄
p̄ definitōis.

Infinita

Questiones

Prædicamentorum

in obliquo. ergo etiam in obliquo de ipso predicat. qz et si nō dicamus. pater est filius. dicimus tñ pater est filij pater. Vel dñm tercio negādo minorē. qz relatiua vt se mutuo definitiūt nō opponunt. qz nō referunt ad idē subiectū.

Ar. Aliqua est bona definitio relatiui vbi nō ponit correlatiuū. qz rē. An̄s. p̄batur de ista. spēs est quod predicat de pluribz numero differentibz. vbi nō ponit genus ad quod relatiue dī spēs. Dñm qz argumētum p̄supponit fallum. qz spēs nō definit p̄to secūda intēstione sed p̄to p̄ma. vt ad longū ostēsum est in Porphirio. Verū tamē est qz cognitio sp̄i in rōne subijcibilis dependet ex cognitione generis. sed nō in rōne p̄dicabilis. z qz in ista definitioe sp̄i genus non ponit. sicut tamē ecōtra in definitioe generis ponitur species.

Seda solutio q̄stiois que t̄ cathe. negat simplr caput manū dñi ad aliqd.

Caput vero z manus z hoz singula que sub stantie sunt hoc ipm quod sunt p̄t sciri definite. ad quod aut̄ dicant nō est necessariū scire. cui⁹ em̄ hoc caput vel cuius bec man⁹ sit nō est dīci definite. quare nō erūt bec ad aliqd. si vero bec nō sunt relatiuoz veruz erit dicere. qz nulla suba relatiuoz est. Fortasse aut̄ difficile sit de h̄mōi rebz fidēter declarare nisi sepe p̄tractata sint. dubitare aut̄ de singulis non erit inutile

Ar. Hic p̄his ostēdit qz p̄tes substantiaz nō dicuntur ad aliqd. Et diuidit in duo. qz p̄mo facit hoc. secūdo excusat se de determinatiōe demonstratiua istius p̄dicamenti. secūda ibi (Fortasse aut̄) Quo ad primū dī. qz caput et man⁹ et hoz similia que sunt in substantijs fm̄ hoc ipm quod st̄ possunt sciri definite. qz tamē nō sciunt illa ad que dicunt non em̄ ad sciendū caput vel manus necessariū est scire id cuius est hoc caput vel bec manus. quare ista nō erūt ad aliqd. Tunc finaliter excusat se de alioz determinatiōe dicens. qz fortasse difficile est de h̄mōi rebz. id ē relatiuis cōsiderare sive determinare. id est ostendere q̄ sunt relatiua fm̄ dici tñ z que fm̄ esse. nisi ista sine sepius p̄tractata. Nihilominus de singulis supple subtr̄ liter z cū rōne dubitare non erit inutile.

Ratio

Ar. Quare sit difficile h̄mōi res scz ad aliqd cōfidenter declarare. Dñm qz ideo. qz eadem est dispositio entitatis z veritatis. vbi ergo parū est de entitate ibi parū est de veritate. sed vt sup̄ius ostēsum est. relatiua sunt minime entitatis. qz entitas ipsoz consistit in ordine ad aliud. ergo etiā sunt difficilis cognitiois. Ad dic tamē textus qz difficile est de illis cōfidenter declarare nisi sint sepe p̄tractata. z qz vtilis sunt dubitatioes circa naturā huius p̄dicamenti incideres. qz de singulis dubitare nō est inutile. iuxta illud sapiētis in parabolis. Da sapiēti occasionē z addetur ei sapientia

Ar. De singulis dubitare est singula ignorare. sed singula ignorare est maxime inutile. ergo rē. Dñm qz dubitatio de singulis p̄t dupl̄ fieri. vno mō sine rōne z causa. z sic est maxime inutile. Alio mō cū rōnebus z motiuis. z sic est maxime vtilis. z est solū illius qz

(qz n̄ p̄t dubitari)

de singulis aliquid nouit p̄tractare. Et ergo dī sanctus Thō. in libello de vitijs z virtutibz. qz scholan maxime cōgruit in dubijs attente prudentiores cōsulere.

Ar. Utrum in patre habēte decē filios sint decē paternitates vel vna tm̄. Dñm fm̄ doctorē sanctū. qz est vna numero tm̄. sed plures filij pluribz filiationibz numero referunt ad vnū patrē. Rō p̄mi. qz accidens nō multiplicat numeraliter nisi p̄ subiectū in quo est vt dī Boetius. sed in patre habēte decē filios est vnū paternitatis subiectū scz substantia patris. ergo est vna paternitas. Etia vna pater nō est decē p̄tes. ergo in vno patre nō sunt decē paternitates. Cōsequētia p̄batur. qz quelibet paternitas denominat suū subiectū esse patrē. Rō secūdi est. qz accidentia capiunt numeralitatē a suis subiectis. sed plures filij habēt plura subiecta filiationis. ergo plures filij pluribz filiationibz numero distinctis referuntur ad vnū patrē.

Problema adudēs q̄ Scoti.
Nulli accidēt multiplicat fm̄ vnū subiectū nisi ad multiplicat fm̄ vnū subiectū.

Ar. Multiplicatis terminis alicuius relatiōis necesse est ipsam relatiōem multiplicari. sed in patre habente decem filios multiplicant termini paternitatis. ergo necesse est paternitatē esse multiplicatā. Hui⁹ probat. qz eadem relatiō numero nō p̄t terminari ad distinctos terminos. Dñm qz vnitas relatiōis vel ei⁹ pluralitas non attendit fm̄ terminos sed fm̄ causam vlt̄ subiectum. si em̄ attenderet fm̄ terminos. tunc necessariū oporteret qz quilibet hō haberet in se duas filiationes. vnā qua referretur ad patrē. z aliā qua referretur ad matrē. quod tamē est fallum. Et ad p̄batiōem maioris dicendū est. qz illa relatiō que est vna numero non terminat ad hunc vel illū terminū. sed ad terminū in cōmuni. sicut paternitas p̄ se dī respectū ad filiū. accidit autē sibi qz sit ad hunc vel ad illū filiū. Et q̄ nō oportet qz si destruat vlt̄ est ad p̄mū filiū qz ergo simplr destruat. qz manet in ordine ad alios

Ar. Per primā actiua generatiōem innascitur subiecto vna paternitas. ergo etiā p̄ scdam z tertiam. Tener cōsequētia. qz ille nō sunt minoris virtutis qz p̄ma. Dñm fm̄ beati Thōmā. qz defectus non est ex p̄te cause vel actiue generatiōis. sed ideo. quia subiectum non est capax. quia plures forme eius dē sp̄i siue sine absolute siue respectiue nō possunt simul inesse eidē subiecto. qz ē impossibile qz sint plēs p̄nitates in vno subiecto.

Ar. Corrupto fundamēto corrumpit relatiō. sed fundamētū paternitatis p̄mo acquirit est corruptū. qz etiā paternitas. Hui⁹ probat. qz fundamētū eius est generatiō actiua que est corrupta. Dñm qz duplex est fundamētū paternitatis. vnū est in fieri. sicut actus generandi. z tale corrumpit. Aliud est in facto eē. z est potētia actiua generandi. z illud manet. quare etiā manet paternitas. Simili mō dñm est de fundamēto filiationis qz eius fundamētū in fieri z trāsiens est generatiō passiuā. Sed potētia passiuā generandi est fundamētū per manens z in facto esse.

Actus generandi vnū acquirat illi p̄nt acquirat nouā p̄nt acquirat. Et p̄nt acquirat dicit p̄nt acquirat sed p̄nt acquirat p̄nt acquirat.

Ar. Dicitur multiplicari p̄ terminos. qz etiā relatiōes. Tener p̄ntia. qz sicut motus h̄z sp̄m a termino ita z relatiō. Dñm fm̄ doc. sc̄m. qz nō est sile. qz ois motus est aliquid fm̄ rez. nō autē ois relatiō. Sicut christus est filius patris et matris. sed non sunt in christo due filiationes fm̄ rem siue reales. licet sint due respectus reales. qz respectus ad matrē nō est p̄prie filiatio.

Sile de Chao
Qualē

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including the name 'Sile de Chao' and other illegible text.

Marginalia. Ad quod alterum p[ro]fert eo mo[do] a dignis r[ati]o p[ro]p[ri]o illo
ut p[ro] nobilibus p[ro]dagger[is] docens nobilibus: p[ro] mod[is]
2 dignis r[ati]o p[ro]p[ri]o. s[ed] ad alia r[ati]o p[ro]p[ri]o r[ati]o mod[is] alia
est p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o. et r[ati]o r[ati]o p[ro]p[ri]o r[ati]o mod[is] alia

Questiones

Preedicamentorū

dispositiones. sed dispo[n]es nō necesse est esse habitus. q[ui] autē habitus sunt dispo[n]es p[er] q[ui] h[ab]et habitum q[ui]dam mō dispo[n]itū sunt ad ea que h[ab]et. i. ad habitū melius v[er]i p[er]tinet. Qui autē dispo[n]itū sunt ad habitū nō necessario h[ab]ent habitū. et sic om[n]is habitus est dispo[n]itio. sed non om[n]is dispo[n]itio est habitus.

Et habitus r[ati]o p[ro]p[ri]o sit p[ri]ma p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o.

Querit. Utrū p[ri]ma sp[eci]es q[ui]tatis sit habitus et dispo[n]itio. D[icitu]r q[ui] sic. cuius or[di]nis rō est. q[ui] s[ecundu]m doctorē sc[ilicet] de rōne habitus est q[ui] respiciat naturā. sed natura est p[ri]mū q[uo]d p[ro]siderat in re. ideo habitus ponit p[ri]ma sp[eci]es q[ui]tatis. Etia[m] cōmuniō a s[ecundu]m p[ro]p[ri]a. sed habitus r[ati]o dispo[n]itio ē sp[eci]es cōmuniō ceteris. q[ui] est p[ro]p[ri]o. D[icitu]r p[ro]p[ri]o q[ui] habitus r[ati]o dispo[n]itio cōueniūt substantijs tā corp[or]alib[us] q[uam] sp[irit]ualib[us]. alie vero s[ecundu]m t[er]cia r[ati]o solū p[ro]ueniūt substantijs corp[or]alib[us]. Sed q[ui] habitus p[re]cedit naturā lē potentiā vel impotentiā. ideo est. q[ui] habitus terminat r[ati]o q[ui]tatis naturales p[ro]p[ri]as vel ipotentiā ad op[er]atiōes. et iō rōne p[er]fectionis p[re]cedit naturā lē potentiā vel impotentiā. Etia[m] s[ecundu]m doctorē sc[ilicet] habitus p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o cōs[ec]utū in cōp[er]to r[ati]o actus potētiē. actus em[en] naturaliter est p[ro]p[ri]o. q[ui]s potētiā p[ro]p[ri]o sit ordine generationis r[ati]o tēp[or]is. ut d[icitu]r in septimo r[ati]o nono metaphysice.

Ar. Inter o[mn]ia accētia quāritas p[ri]mo inheret substantiē. q[ui] ille q[ui]tates q[ui] immediatius p[ro]sequunt quāritates sunt p[ro]p[ri]es naturaliter. sed qualitates quarte sp[eci]es p[ro]sequunt subam grā q[ui]tatis. q[ui] deberēt esse p[ri]me. D[icitu]r q[ui] sp[eci]es q[ui]tatis nō ordinant s[ecundu]m h[ab]itū q[uo]d est imēdiatius p[ro]p[ri]o q[ui]tatis vel subam. s[ed] s[ecundu]m alias rōnes p[ro]p[ri]as d[icitu]r.

Ar. Habitus r[ati]o dispo[n]itio p[ro]supponit o[mn]es alias q[ui]tates. q[ui] deberēt poni vltima sp[eci]es. Aliis p[ro]p[ri]o inducitur. q[ui] p[ro]p[ri]o naturaliter est h[ab]itū figuratus h[ab]itū q[ui]tates sensibiles dicunt esse p[ri]me q[ui]tates. sed ille sunt t[er]cia sp[eci]es. q[ui] t[er]cia sp[eci]es deberēt esse p[ri]ma. D[icitu]r ad p[ri]mū v[er]i p[ro]p[ri]o. q[ui] h[ab]et sp[eci]es cōmuniō est ceteris minus supaddens q[ui]tatis. ideo debuit ē p[ro]p[ri]o ceteris que nō sunt ita cōes. Ad s[ecundu]m d[icitu]r q[ui] q[ui]tates t[er]cie sp[eci]es nō sunt t[er]cia q[ui]tates element[ar]is. sed multe alie v[er]i om[n]es q[ui]tates que sunt p[ro]p[ri]o se im[er]itariē sensus. r[ati]o ergo ex p[ro]p[ri]o tate qualitatū element[ar]is nō sufficiēter cōcluditur p[ro]p[ri]o tate t[er]cie sp[eci]es.

Ar. S[ecundu]m A[r]istotelem t[er]cio topic[or]um. p[ro]p[ri]o est illud q[uo]d ē a natura eo q[uo]d nō est a natura. sed q[ui]tates scōe sp[eci]es sunt a natura r[ati]o nō q[ui]tates alia[rum] sp[eci]es. q[ui] s[ecundu]m spe cies deberēt esse p[ri]ma. D[icitu]r q[ui] ille ordo h[ic] nō attendit. sed alius s[ecundu]m cōitatis que p[ro]p[ri]o ratio supius posita. Et si dicat. subiectus est p[ro]p[ri]o eo q[uo]d est in subiecto. sed potētiā q[ui] p[ro]p[ri]o ad s[ecundu]m sp[eci]em q[ui]tatis est subiectū habitū. q[ui] est p[ro]p[ri]o. Et cōfirmat. q[ui] potētiā naturalis est p[ro]p[ri]o p[ri]o opandi immediate p[ro]sequēs formā substantiale. sed habitus eā p[ro]p[ri]o mediate. q[ui] mediate potētiā q[ui] est eius subiectū. q[ui] r[ati]o. D[icitu]r ad illa simul. q[ui] duplex est ordo. s[ecundu]m g[en]eratiōis. r[ati]o f[aci]l[er] potētiā est ante habitū. v[er]i p[ro]p[ri]o argu menta. Alius est ordo p[er]fectionis s[ecundu]m que ecōtra habitus est ante potētiā. quia est p[er]fectio potētiē. sed o[mn]is p[er]fectio p[ro]p[ri]o est p[er]fectibilis.

Ar. Q[uo]d plus h[ab]et de entitate h[ab]et plus de bonitate r[ati]o p[er]fectione. sed sic est de potētiā. q[ui] r[ati]o. D[icitu]r p[ro]p[ri]o. q[ui] potētiā est p[ro]p[ri]o q[ui]o essentia q[ui] habitus. q[ui] potētiā medi at inter essentia r[ati]o habitū. Et p[ro]p[ri]o. q[ui] illud q[uo]d est finis alterius est nobilius illo quod est ad finē. sed potētiā est

finis ipso[rum] habitū r[ati]o nō ecōtra. q[ui] r[ati]o. D[icitu]r p[ro]p[ri]o. quia habitus sunt p[ro]p[ri]o potētiā op[er]atiūas. D[icitu]r q[ui] habit[us] v[er]i est p[er]fectio potētiē est nobilior r[ati]o p[ro]p[ri]o. q[ui] om[n]is p[er]fectio inq[ui]ntū p[er]fectio est nobilior suo p[er]fectibili. alis em[en] nō est p[er]fectio. sed simpl[er] potētiā est nobilior et p[er]fectior habitū. s[ed] cur in s[ecundu]m. o[mn]is cā inq[ui]ntū cā est nobilior suo effectu. sed non om[n]is cā simpl[er] loquēdo. v[er]i p[ro]p[ri]o de causa instrumētali.

Ar. Utrū habitus r[ati]o dispo[n]itio nominēt vna q[ui]tatis rem in sp[eci]e ab alijs distinctā. D[icitu]r s[ecundu]m s[ecundu]m Tho. q[ui] dispo[n]itio dupl[ic]i accipit. vno mō s[ecundu]m q[ui] est genus habitus. nā in q[ui]nto metaph[is]ico. dispo[n]itio ponit in definitōe habit[us]. et s[ecundu]m p[ro]p[ri]o. vij. p[ro]p[ri]o. loquēs de habitib[us] corp[or]is r[ati]o aie d[icitu]r q[ui] sunt dispo[n]es q[ui]dā p[er]fecti ad op[er]atiū. r[ati]o sic noiant vnam formā suē vna q[ui]tatis s[ecundu]m essentia. r[ati]o sic possēt p[ro]p[ri]a sp[eci]es poni t[er]cia dispo[n]itio. Alio mō cap[er]it dispo[n]itio s[ecundu]m q[ui] est aliq[ui]d cōtra habitū diuisum. Et hoc dupl[ic]i. vno mō sicut imperfe ctū diuidit cōtra p[er]fectū in eadē sp[eci]e. v[er]i s[ecundu]m dispo[n]itio d[icitu]r retinēs nomē cōe q[ui] imperfe ctē inest ita q[ui] de facili amittit habitus aut q[ui] p[er]fecte inest v[er]i non de facili amittat. et sic itē vna q[ui]tatis in numero p[ro]p[ri]o d[icitu]r habitus r[ati]o dispo[n]itio. imo sic dispo[n]itio fit habitus sicut puer fit vir. q[ui] r[ati]o d[icitu]r Boetius q[ui] habitus r[ati]o dispo[n]itio differit quē ad modū ipse socrates dū esset paruulus post h[ab]itū p[ro]p[ri]o a seip[so] distabat. Alio mō p[ro]p[ri]o distingui sicut diuerse sp[eci]es vni[us] generis subalterni v[er]i d[icitu]r can[is] dispo[n]es ille q[ui]tates p[ro]p[ri]o sp[eci]es. q[ui]bus cōuenit s[ecundu]m p[ro]p[ri]a rōem v[er]i de facili amittant. q[ui] h[ab]et causas trāsmutabiles. v[er]i egritudo r[ati]o sanitas. Habitus vero dicunt ille q[ui]tates que s[ecundu]m suā rōem h[ab]et q[ui] nō de facili trāsmutatur. q[ui] h[ab]et causas immobiles sicut scie r[ati]o virtutes. r[ati]o s[ecundu]m h[ab]itū dispo[n]itio nō fit habitus. r[ati]o hoc videt magis p[ro]p[ri]o in t[er]cio m[od]o A[r]istotelem. q[ui] r[ati]o etia[m] nominant duob[us] nominib[us]. U[bi] ad h[ab]itū distinctōis p[ro]p[ri]o d[icitu]r inducit cōem loquēdi p[ro]p[ri]o d[icitu]r s[ecundu]m quā q[ui]tates q[ui] s[ecundu]m rōem suā sunt facile mobiles. si ex aliq[ui] accēte difficile mobiles reddant habitus dicunt et ecōuerso ē de q[ui]tatis q[ui] s[ecundu]m suā rōem sunt difficile mobiles. Nā si aliq[ui] imperfe ctē h[ab]eat sciam v[er]i de facile poss[et] eam amittere magis d[icitu]r dispo[n]itio ad sciam q[ui] scientiam h[ab]ere. Ex quo patet q[ui] nomē habitus diuertit quā d[icitu]r importat. non aut nomen dispo[n]itionis

Notandū q[ui] sub hac sp[eci]e reponunt generaliter om[n]es q[ui]tates dispo[n]itio subiectū ad op[er]andū bene vel male p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o natura lib[er] potētiā. quaz q[ui]daz sunt corp[or]ales. v[er]i sanitas robur egritudo calor r[ati]o cetera. Alię sunt sp[irit]uales. quaz q[ui]daz s[ecundu]m acq[ui]sitive. v[er]i sapientia scia r[ati]o ars in nobis. Alię sunt p[ro]p[ri]o re vel innate v[er]i habitus in subijs separ[ati]s. r[ati]o s[ecundu]m intellectus et s[ecundu]m fides in nobis. Et alie sunt infuse. v[er]i s[ecundu]m fides spes charitas. In hac etia[m] sp[eci]e reponunt om[n]es scie et o[mn]es artes et o[mn]es virtutes morales. r[ati]o s[ecundu]m eor[um] opposita

Ar. Si habitus r[ati]o dispo[n]itio eēt diuerse sp[eci]es seq[ue]t q[ui] eēt plures sp[eci]es q[ui]tatis q[ui] quattuor d[icitu]r dū q[ui] habitus r[ati]o dispo[n]itio sunt diuerse sp[eci]es specialissime. nomināt t[er]cia vna sp[eci]es subalternā cui nō ē simplex nomē im positū. ideo circuloq[ue]t p[ro]p[ri]o ista duo noia d[icitu]r tamē aliq[ui] vna sp[eci]es specialissima p[ro]p[ri]o s[ecundu]m d[icitu]r habit[us] r[ati]o dispo[n]itio. q[ui] v[er]i est capiēdo dispo[n]itio v[er]i diuidit cōtra habitū. sicut imperfe ctū p[ro]p[ri]o p[er]fectus. sicut si aliq[ui] h[ab]eat sciam firmiter radicā in subiecto talis d[icitu]r habitus. r[ati]o alius h[ab]eat sciam nō firmiter radicā. talis qualitas vocat dispo[n]itio. r[ati]o sic p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o diuerfos modos inherēdi suo subiecto nominatur ista sp[eci]es diuerfis nominibus.

Sanctus
notat
manifestat
q[ui]tatis
Habitus
notat
manifestat
q[ui]tatis
Decor
quaz
patet
v[er]i d[icitu]r

Facile et difficile mobile pertinent ad passio- nem vel motu. ergo non pnt diuidere aliqd ge- nus qualitatis Tenet pntia qz opz dicitas per se adue- nire generi. vt de phis. vij. metaph. Odm fm doc- scrm. qz quis iste dicitur p accns videatur se habere ad q- litarē. designat tñ pntas z p se dicitas earū. sicut etiam in genere sube frequēter accipiuntur dicit accitales loco sub- stantialiū inqstrū p eas designatur pncipia essentialia.

Impossibile est vnā spēm oppositā pdicari de alia. sed dispositio pdicat de habitu. q non est spēs distincta ptra habitū. Maior pbat. qz omnis dicitia fm spēm est pterierias. vt de decimo metaph. sed vnū cō- trariū nō pdicat de alio. Maior parz et pho in textu. Odm qz dispō accipit duplr. vno mō absolute vl cōiter et sic est fore ita generalis sicut qlitas. vel ad min⁹ possz poni pma spēs qlitatis existēs gen⁹ ad habitū z dispositi- rione spēaliter caprā Alio mō capis cū pñsione z spēaliter put noi ar formā fm naturā suā a subiecto facilliter mobi- lem. et sic distinguit ptra habitū q est de sua natura diffi- culter mobilis. z sil cūz habitū ponit ad circuloquēdum vnā spēm sub alterā inoiarā. sicut in silū Doz ph. diuidit dicitiam in facientē alteratū z aliud. et tñ de oēm dicitiam fa- cere alteratū. et sic in diuisione oz intelligere alteratū p cū- se z in secūda pponē alteratū absolute

Omīs habit⁹ est dispō. sed dispō est ordo ha- tentis ptes h aut pntet ad pdicamentū situs q habit⁹ et dispō sunt de pdicamento situs. Maior ē phi- hic in pdicamentis. Sed minor est eiusdē qnto metaph.

Odm qz dispō qdem spē importat ordine aliquid habz- tentis ptes. sed hoc ptingit triplr. vt statim phis ibides sub dicit. scz aut fm locū. aut fm potentia. aut fm spēm In quo vt simpliciter de in cōmento pdicamentoz pphēdit oēs dispōnes corporales. qdem in eo q dicit fm locū. z h pntet ad pdicamentū situs q est ordo pntū in loco. q autē de fm potentia. includit illas dispōnes q sunt in pparati- one z idoneitate nō dū pfecte. sicut scia et virtus inchoa- ra. q autē de fm spēm includit pfectas dispositiōes q dicūt habitus. sicut scientia z virtus pplete

Habitus ponit vnū pdicamentū vt pns pas- tuit. sed vnū pdicamentū nō pntet sub alio. q habitus nō est spēs qlitatis Et pfirmat. qz hoc nomē ha- bitus dicitū est ab habere. sed habere nō solū pntet ad qū- ratē s; etiā ad alia genera. dicimur em habere qntitatē et pecuniā. et alia hmoi. q Odm qz habit⁹ accipit multi- pliciter. vno mō vt feat aliqd trāscendens fm qz ab eo dicit habere denoiatiue. z sic est post pdicamentū. vt ostendit in fine libri. Secūda mō feat habitu dicitē mediā inter habere et re habitū q est velud actio media inter agens z paties et sic est pdicamentū decimū Tercio est idē q forma posi- tūa. et sic sumit inferi⁹ i oppositōe puaritua. z nullo istoz modoz fit hic sermo de habitu. Quarto accipit habitus vt feat qlitātē radicātā in subiecto difficulter mobilē. et sic cū dispōne ponit hie ad circuloquēdū pma spēs qlitatis

Habitus h vltimo mō importat ordinez ad op⁹ s; ordo est relatio. q etiā habitus erit rela- tio. Maior pbat p cōmētatorē terciū de aia. vbi dicit q ha- bitus est quo qd agit cū voluerit Et pfirmat. qz. vij. phy. habit⁹ q nō est motus ad sanitarē et ad qlitates de prima spē. Et rō ibidē est. qz nō est motus in aliqd. Quereca illud importat relatiōem pncipalr cuius pceptus pncipa-

lis est pntēs in ordine z relatiōe ad aliud. sed sic est de ha- bitu et dispōne. s; sunt vere relatiōes. Maior est nota. qz pceptus absoluti nō est ad aliud sed ad se vel in se. Maior pbat. qz scia qz pcepti includit ordine ad labile q est relatio Odm qz aliq sunt illius opinionis q habit⁹ z dispō sunt vere relatiōes cōtialr pncipalr z formalr. et ha- bēt p se ista motua. Sed est alia opinio verior z tenēda q nō sunt relatiōes cōtialr. sed de pncipali featū impoz- rant formas absolutas. et illud pncipale featū tene pcos- mitat relatio Est qz odm ad pntū argumētū q habit⁹ de pncipali featōe importat rem absolutā de genere qlit- tatis. et illa res nō est ordo. sed illā rem necario cōsequitur respect⁹ siue ordo. sicut nō possibile psequitur hoīem. z sic ordo puenit habitū fm secūdū modū pscitaz. sicut rōibile cō- uenit hoī. Et licz qnqz ordo dicit esse de rōne habitus. h tñ nō dicit intelligi de rōne definitiua sed descriptiua z scōaria Ad secūdū odm qz phs in illa rōne caput ad aliqd fun- damentalk. Ad terciū odm qz duplex est pcept⁹ habi- tus. vn⁹ est q se tenet ex pre rei pceptibilis. z talis est ab- solut⁹. Alius est q se tenet ex pre nostri intellect⁹. z talis est respectiū⁹. qz habit⁹ ex parte nostri intellect⁹ nō pnt cō- ticipi absqz ordine ad obiectum.

Aliud pō gen⁹ qlitatis est fm qd pugillato- res vel cursores vel salubres vl insalubres di- cim⁹. z simplr qcūqz fm potētiā naturalē vl im- potētiā dicitur. Nō em qm sunt dispositi aliq mō vnūqz hmoi dicit. sed q habeāt potētiā natu- ralē. vel facere qd facile. vl nihil pati. vt pugil- latores vel cursores dicit nō q sunt dispositi. sed q habeāt potētiā naturalē hoc facile facien- di. sanariū aut dicitur eo q habeāt potentiam naturalē. vt nihil a qbuslibz accitibz patiatur egrotatiū pō q habeāt ipotentia nihil patien- di. silr aut bis z durū z molle se hnt. duruz em dicit q habeat potētiā nō cū⁹ secari. molle vero qd eiusdē ipsius habeat impotentiam

Hic ponit scōam spēm qlitatis. Et diuidit in duo. s; mo ostēdit p modū exēpli q sit scōa spēs qlitatis. Secūdo remouet qd dā dubiū ibi (Nō em) Primo dicit sic. aliud q dem gen⁹ supple subternū est fm q pugillatores vel cur- sores vel salubres vel insalubres dicuntur Et simpliciter id est vlter qūqz fm naturalē potētiā vel impotētiā dicitur de ista spē ppter h q dispositi sunt ab arte ad ista. sed ppter h qz hnt naturalē potētiā vel idoneitatē hoc facile facere. i. de facili. vel nihil pati de facili Et exēplificat. vt pugillatores vel cursores dicitur nō ppter h q sunt dispo- siti. s; ppter hoc q hnt naturalē potētiā hoc facile faciēdi. silr sanariū siue salubres dicitur ppter hoc q hnt naturalē potētiā vt nihil patiant ab aliqbz accitibz. S; egrota- tiū dicitur ex eo q hnt naturalē impotētiā faciēdi vl pa- tiēdi. z semp supple patiūt. z nō pnt resistere qbuslibz accitibz. z silū mō se hnt durū z molle q etiā sunt qlitates

sub noie gnis
a spēs qlitatis na-
tural potētia vel i-
potētia. De har pte
pō hnt pōt octo qz pta

q pōt. quia
fm q habit⁹
nis pntio
em nō est p
q habitū. s;
cū sed non
nēal.
et vnā qūta
in fm scōm
temus habi
de habit⁹.
is z aie de
iane vnām
pntia spēs
est aliqd cō
ur impere
xino dicit
cū vnūqz
uerat. et sic
pō. imo sic
nus q hab
is dū esse
ho mō pnt
em vt dicit
em fm p
trāsmura
cōfide qū
imūtur.
z fm h d
em in imo
qū ad h
em pntia
de modis
reus dicit
difficilē mo
se facile possz
z qz sciam
reuerat qū
is
reponit qm
tatis dicitur
qz pntia
re lantia reor
qūz oēs h
qz hnt pntia
z hnt dicitur
vt hnt spēs
licet et oēs artos
pntia
de spēs hnt q
arratōe Dicit
is specialitē.
implex nomē in
dicit camē aū p
dispositiōis qz
dicit. sicut impo-
tiam hnto rōis
s; habit⁹ dicit nō
dispositiō. z hnt
hnto rōis

Questiones

Predicamentorū

secūde spē. qz durū est naturalis poña. molle naturalis im-
potentia. Et quo durū dī qd hz naturalē potentia q non
aro secat vel dividit. molle hō hz eisdē naturalē impotē-
tia. Nō ex eo tñ dī aliqd ipotēs. qz impossibile est ipm h fa-
cere. sine qz nullo mō pē facere. sed ex eo qz cū difficultate
pē facere. z illud dī potēs qd facit z expedire pē facere

Querit An sit scda spē qlitatis pueniētē dī-
cat naturalis poña vel imponā. Di-
cendū qz sicāra tñ intelligendo qz nō sit vna spē spēalissi-
ma ppter oppōnem quā hnt. sed ponitur ad circūloquen-
dū nobis vñ modū gnālē inoiatū cōem ad oēs qlitates
qbus sum? naturalē potētē vel ipotētē ad agendū

Pro q notandū q naturalis poña est qdaz qlitas in-
existens rei q ipa nata est exercere suas opatōes a natura
sibi debitas z resistit suis pparijs. Ex? sicut intellectus
est qdā naturalis poña de hac spē fm quam hñs ipm pē
opari opatōes sibi debitas. sed vtrū bene vel male opet
hoc habet? dēterminat. et sicut duriciēs est poña naturalē
p? quā aliqz resistere pē nocuiis z pparijs. sicut lapis p
duriciē resistit volenti dividere lapidē. Dicit autē naturalē
qz radical in quodā pncipio nature qd est forma q pfecte
actuat z terminat materiā. et eā terminatā tenet sic q rō-
ne materie nō impedit formā in suis opatōibz. qz tūc sub-
iectū est potens ad faciliē operādū. Sed dī poña. qz est
causata ex victoria forme sup materiā. forma autē tūc hz
victoria sup materiā qñ in materiā nō sunt aliqz dispōnes
pparie impediētēs opatōes pparias ipsius forme. sic scz q
materia fm exigentiā ipsius forme totalit est dispōita. ve-
rū est tñ q multe reperitūtur naturales potētē q nō caus-
sant ex victoria forme sup materiā. vt in angelis z aia rō-
nali. Naturalis hō imponā est qdā qlitas inherētēs rei a
natura q ipa res impotēs est ad exercendū suas opatio-
nes z ad resistēdū pparijs aut nocuiis. vt molle z egros-
satiū. Et dī pmo naturalis. nō qñ natura sit pncipiū dī-
lius impotētē. sed qz natura impedit pparijs dispōitōibz
a suis opatōibz. Sed dī impotētē. qz causat ex victoria
materie sup formā. vñ materia tūc hz vigore supra formā
qñ in materiā sunt qdā dispōnes pparie dispōitōibz debi-
tis impediētēs pparias opatōes ipsius forme a natura sibi
debitas. **Ex** q p dicitur inter habitū z potētā. qz p
habitū dispōit subiectū ad bene vel male operādū. sed p
naturalē potētā dispōit subiectū ad resistēdū pparijs
et nocuiis. vel ad operādū opatōes sibi a natura debitas
nō bonas vel malas. Et ideo naturalis poña est in deter-
minata z dēterminat p habitū sup additū. sic p intellectū dis-
ponimur ad intelligendū absolute. et p habitū sup addi-
tos disponimur ad bene vel male intelligendū.

Notādū In hac spē reponitur oēs aprū-
tudines naturales qbz res inclinat
vel disponitur ad aliqd operādū. vt sunt oēs pparie passi-
ones spēm psequētēs. sicut risibile flexibile susceptiū dicit
pline. z sic de alijs. Sicut oēs potētē aie vegetatiue q hz
nutritiū augmētatiū z generatiū. et poñe lenitiue. s.
qñqz sensus exteriorēs z qñqz interiorēs. s. sensus cōis
imaginatiua estimatiua z memoria. et etiā oēs poñe aie
intellectiue. vt intellect? volūtas. Reponitur etiā in hac
spē oēs inclinātes noīate noībz habitū. vt sunt liberali-
tas iusticia fortitudo curioz/pugillatoz z cūqz. fm qz noīat
naturales inclinātes ad ac? Dicit em pbs. vi. ethi. qz
a natiuitate nobis insunt qdā inclinātes inclinātes nos
ad bonū. et alie iclinātes nos ad malū. fm tñ istas iclina-
tiones hō nō est laudādus vel vituperand?. Et sicut oēs

potētē z impotētē ad aliqd operādū vel alicui resistē-
dū ponitur in hac spē. vt potētē psequētēs pncipia co-
plexionalia inuiduo. vt durū molle fo. reb debile robus
sturn sanatiū zc.

Ar. Omnis qlitas dī sed ppter esse sui subiecti. s.
poña pcedit subiectū. q nō est qlitas dīnoz pbat. qz de
qliter pus est verū dicere q pē esse anteq sit. **Qm** q
poña ad esse pcedit re. sed potētia ad opari seqtur ipaz

Et qñ replicat poña ad opari pcedit esse rei. **Et** pbat
de antichristo de q qñ nō ē. verū est dicere q pē opari ma-
la. **Qm** q poña pē capi duplt. vno mō p simplici possi-
bilitate ad opari. et sic pcedit esse rei. sed nō est de aliqz p-
dicamēto. Alio mō capis p qlitate positiua q reddidit sub-
iectū naturalē potens ad operādū. et illa seqtur esse. z est
de hoc pdicamento.

Ar. Naturales poñe aie sunt pres ei? vt dī in pnc-
ipio terciū de aia. sed pres sunt in eodem pnto cū toto. q
poñe aie sunt in pnto sube. sicut ipsa aia. **Qm** qz
pres pponit totū. s. totū z pres sunt in eodem pnto.

Qm q pres integrales z subiectiue sunt in eodē pnto
cū suo toto. nō aut potētatiue. z sic potētē aie dicit pres
ei? z sunt naturalē postēriores ipa aia sicut accis postē-
rius ē suo subiecto. **Et** si dicat qlitates nō insunt sube
nisi mediate qritate. sed poñe aie ad min? intellectiue im-
mediate fundātur in suba aie. q nō sūt qlitates. **Qm** q
duplices sūt qlitates. qdā sunt sensibiles. et ille fundātur
in suba mediante qritate. **Alie** sūt qlitates spūales sicut
sūt poña aie intellectiue. z tales nō fundant in suba med-
ante qritate. **Et** qñ iterū replicat aie intellectiue nō
pnt dici naturales. q nō detet h pphēndi. **Ans** pbat. qz
sunt rōnales. s. rōnale distinguit p naturale. **Qm** qz h
nō dicant naturales q ad modū agēdi. qz nō agūt mō na-
ture q dēterminata ē ad vñ pnt tñ dici naturales in qñtū
seqūtur naturalia pncipia rei z in eis fundantur.

Ar. Potētia materie ad formaz est naturalis. z tñ
nō est qlitas. s. suba. **Qm** q duplex ē po-
tētia. qdā est ad formaz z ad ee. z talis est materia. z ē in
pnto sube. **Alia** est poña ad agere z opatōem. z talis cū
hic ad ppositū. **Et** si dicat poña
h secūdo est ens respectiū. q nō erit spē pnti absoluti.
Ans pars. qz dī respectū ad actū. **Qm** q poña capis du-
pliciter. vno mō formalit p fcatō. z sic p se refert ad actū.
Alio fundamētāl z p denoiato. z sic nō refert per se ad
actū. sed est ens absolutū. **Uel** dōm q poña q ad pparia
re noīs dī respectū ad actū rōne cui? dī relatiū fm dicit
tñ qñm ad id qd est ens absolutū dispōnes subiectū
ad operandū.

Ar. Nulla puatio videt esse spē qlitatis. s. natu-
ralis ipōna est qdaz puatio. **Qm** dīnoz pbat. qz oīs spē
noīat qd positiū. **Qm** hz naturalis imponā fm no-
men dicat puatōem. tñ fm re noīat qlitates positiua per
quā subiectū suū pē agere vel resistere sed debilitat valde
eo q in sua actōe z resistētia succūbit z vincit. **Et** si di-
cat oīs impotētia est pter naturā pmo celi z qnto phy. q
nō dī dici naturalis. **Qm** q hz imponā dicat inatural-
eo q ipedit opatōnes nature. dī tñ naturalē q tenet se cir-
ca pncipia naturalia z circa opatiōem nature

Ar. Curioz z pugillatoz sunt in pma spē qlitatis
q male hic ponitur p exēplis in scda. **Ans** pbat. qz sunt
noīa pbatia terminata in oz q dicit habitū ex actibz reite-
ratis generatū. **Qm** q curioz z pugillatoz capūtur

Quid sit potētē
Impotētē
Potētē

Quid sit naturalis potētē

Quid sit naturalis ipotētē

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including the word 'Repl.' and other illegible text.

Dupl. vno^o vt fecit artē vel habitū currēdi vel pugillan
di p doctrinā vel exercitiū genitū. z sic primē ad p mā spe
cie. Alio^o capiuntur pur noianē idoneitates vt naturales
poñas ad currēdi vel pugillādi. et sic primē ad secūdam
spēm. vt aliquid tactū fuit circa p m uarōem text^o Terū
est tū q p m o^o capiuntur p p r i e . q z n o m e s b a l e i n o z t e r m i s
natū si capiāt p p r i e f e a t h a b i t ū . s e d q z m u l t i s q ū i t a t i b u s
de hac specie non sunt p p r i a n o i a i m p o s i t a . s c i r c ū l o q u i s
mur illas nominibz habitū.

Ar. Naturalis potētia opponit naturalī impositiōe
q ū i a d f o r m ā z m a t e r i ā . s c i r c ū l o q u e d ū v n ū g e n ^o s u b a l t e r n ū .
q z s p e s n o i a t v n ā f o r m ā v e l n a t u r ā . O d m q z n a t u r a
l i s p o ñ a v t i m p o ñ a i n t e r s e z f m p r i a s n a t u r a s s i d i u e r
s i . s h p o ñ u r a d c i r c ū l o q u e d ū v n ū g e n ^o s u b a l t e r n ū . E t
i n d e e s t q p h u s i n t e x t u d r . A l i u d g e n ^o q ū i t a t i s ē . z n o n
d e a l i a s p e s . e t s e r i ā n ō c o p u l a r i a s e d d i s t i n c t i a s p i ū g ū
t u r p i ū c r o e . s u n t e m f o r m e s o l ū g e n e r e p u e n i e t e s z s p e c i e
d i n t e s . c o u e n i ū t e m i n h q ū e s t e s s e i m m a t ū z e t p n c i p i u z
o p e r ā d i . U i i l l u d p o s s e t p o n i s e d s m o d ^o . q z q ū i t a t e s i s t i
u s m o d i a c q u i r u n t i n s u b i e c t o e x c a u s i s m e r e n a t u r a l i b z

**Tercia vero spēs q ū i t a t i s e s t p a s s i b i l e s q ū i
t a t e s z p a s s i o n e s . s u n t a ū t h m ū i . v t d u l c e d o / z
a m a r i t u d o / z a u s t e r i t a s / z o i a h i s c o g n a t a . a m /
p l i u s c a l o r / z f r i g u s / e t a l b e d o / z n i g r e d o . E t
q m b e q ū i t a t e s s u n t m a n i f e s t ū e s t q u e c ū q z e m
i s t a s u s c e p e r i n t q ū i a d i c i t f m e a . v t m e l q u o n i ā
d u l c e d i n e s u s c i p i t . d r d u l c e z c o r p ^o a l b ū . e o q
a l b e d i n e s u s c i p i t . s i l t a ū t e s e h z z i n c e t e r i s .**

Passibiles vero q ū i t a t e s d i c ū t u r . n ō q e a q
i l l a s s u s c e p e r i n t q ū i t a t e s a l i q d p a t i ā t . n e q z e m
m e l q m a l i q d p a s s i u m s i t i d c i r c o d r : d u l c e . n e c
a l i q d a l i u d h m ū i . S i l t a ū t h i s z c a l o r z f r i g ^o
p a s s i b i l e s q ū i t a t e s d i c u n t . n ō q i p a q e a s s u s
c i p i u t q ū i t a t e s a l i q d p a t i ā t . s z q m s i n g u l a e o
r ū q d i c t a s u n t f m s e n s u u z q ū i t a t e s p a s s i o n ū p
f e c u n a s u n t p a s s i b i l e s q ū i t a t e s d i c u n t . d u l c e d o
e m p a s s i o n e q u ā d ā f m g u s t ū e f f i c i t . z c a l o r f m
t a c t ū . A l b e d o v e r o z n i g r e d o s i l t a ū t z a l i j c o l o
r e s n o n s i l t h i s q d i c t a s u n t p a s s i b i l e s q ū i t a t e s
d i c ū t u r . s e d q b e i p s e q ū i t a t e s a b a l i q b z p a s s i o
n i b z i n n a s c ū t u r . q m s i n t p a l i q u ā p a s s i o n e m
m u l t e c o l o r z m u t a t i o e s m a n i f e s t ū ē . e r u b e s c e s
e m a l i q s r u b e ^o f a c t ^o e s t . z t i m e s p a l l i d ^o . z v n ū
q d z t a l i ū . Q u a r e v e l s i q s n a t u r a l r a l i q d t a
l i ū p a s s i u s e s t . s i m i l e z c o l o r e o z e ū h a b e r e . q e m
a f f e c t i o n i c a d v e r e c ū d i ā c i r c a c o r p ^o f a c t a e s t
e t f m n a t u r a l e p a s s i o n e e a d e f i a t a f f e c t i o . i t a v t
n a t u r a l i s c o l o r s i m i l i s s i t .

In ista p r e p h s p o n i t t e r c i ā s p e m q ū i t a t i s . E t d i u i d i t
i n d u a s p r e s . q z p r i m o d e t e r m i n a t d e t e r c i a s p e q ū i t a t i s
S e d o p o n i t d i n ā m i n t e r p a s s i o n e s z p a s s i b i l e s q ū i t a t e s
i b i (Q u a c ū q z i g i t t a l i ū) P r i m a i t e r ū i n d u o . p m o o s t e
d i t q s u n t d e t e r c i a s p e q ū i t a t i s . e t d e c l a r a t i s t a p e x p l a
S e c ū d o p b a t i n t e n t ū i b i (E t q m h e) P r i m o d r q d e

tercia spēs q ū i t a t i s s u n t p a s s i b i l e s q ū i t a t e s z p a s s i o n e s .
Cui^o e x ^o e s t . v t d u l c e d o / a m a r i t u d o / a u s t e r i t a s / z o m i a
h i s c o g n a t a . s i c u t s a l s e d o / s a p o r / p i n g u i s p o n t i c ^o / s t r i p t i c ^o
e t s i l t c a l o r z f r i g i d i t a s . q s u n t q ū i t a t e s r ā g i b i l e s . z a l t e d o
e t n i g r e d o . q s u n t q ū i t a t e s v i s i b i l e s . T ū c i b i (E t q m)
P r o b a t p d i c t a e s s e q ū i t a t e s . E t d i u i d i t i n d u o . q z p m o
f a c i t h o c . S e d o . p b a t p d i c t a e s s e p a s s i b i l e s q ū i t a t e s . i b i .
(P a s s i b i l e s v e r o) Q u o a d p m ū d r q p d i c t a s u n t q ū i t a
r e s . e t h o c m a n i f e s t ū e s t e x d e s c r i p t i o e s u p i u s p o s i t a . q z d e
n o i a n t s u b i e c t a q i p l a s s u s c i p i u t q ū i a . s i p s a s u n t q ū i t a t e s
A n s p z . q z m e l e x e o q d u l c e d i n e s u s c i p i t d r d u l c e . z c o r
p u s e x e o q s u s c i p i t a l t e d i n e d r a l b ū . e t s i c e t i ā e s t i n c e t e s
r i s q ū i t a t i b z . q z c o r p ^o s u s c i p i e s n i g r e d i n e i p m i n f o r m a t e z
d r n i g r ū . z s u s c i p i e s r u b e d i n e d r r u b e ū . T ū c i b i (P a s s i
b i l e s v o) . P r o b a t p d i c t a e s s e q ū i t a t e s p a s s i b i l e s . z p m o
f a c i t h S e d o e x d i c t z i f e r t v n ū c o r r e l a r i ū a b i (Q u a r e v t
s i q s) Q u o a d p m ū d r q q ū i t a t e s p a s s i b i l e s d i c i t u r n ō
e x e o q s u b i e c t a q e a s s u s c i p i u t a l i q u i d p a t i ā t u r . q z n e q z
m e l e x e o q d u l c e e s t a l i q d p a s s i u z e s t . S i l t d o m e s t d e c a
l o r e z f r i g o r e . q o i a d i c i t u r q ū i t a t e s p a s s i b i l e s n o n e x e o
q h ū i t i a i l l a s q ū i t a t e s a l i q d p a t i ā t . s z q z e f f i c i u t q ū d ā p a s
s i o n e s i n s e n s i b z . q z d u l c e d o e f f i c i t q u ā d ā p a s s i o n e m g u
s t ū . e t c a l o r f m t a c t ū . A l t e d o v e r o z n i g r e d o z a l i j c o l o
r e s n ō d i c i t u r s i l t m ō h i s p d i c t z q ū i t a t i b z q ū i t a t e s p a s s i b i
l e s . q z n ō a g ū t i n s e n s u z f m e e m a t e r i a l e . e x q v i s u s a l b i n ō
e s t a l b ū . z n i g r i n i g e r . s i c u t g u s t u s d u l c i s ē d u l c i s . z t a c t ^o
c a l i d i e s t c a l i d ^o . z s i c n ō a g ū t p a s s i b i l e s q ū i t a t e s i n v i s u m
S e d d i c i t u r p a s s i b i l e s q ū i t a t e s . q z c a u s a n t u r i n n o b i s a
p a s s i o n i b z q ū d ā p r e d e n t i b z . Q ū e m c o l o r z i m u t a t i o n e s
s i z i n n o b i s p a l i q u ā p a s s i o n e p r e d e n t e m a n i f e s t ū e s t p i n
d u c t o e m e x p e r i m e n t a l e . E r u b e s c e s e m a l i q s r u b e ^o f a c t u s
e s t . c ū e r u b e s c e n a s i r t i m o r i n t u r p i p e r a t o s t i m o r a u r e z
p a s s i o ē z f u g a c o r d i s f m s u s t o l e p e l l e s s a n g u i n e i n f a c i e z
s i l t a l i q s t u m e s f a c t ^o e s t p a l l i d ^o s a n g u i n e a f a c i e r e t r a c t o
a d c o r t p e t i m o r i s p a r t i e s . E t s i l t v n ū q d z t a l i ū c o l o r ū
i n n a s c i t e x q d ā p a s s i o n e (T ū c i i f e r t c o r r e l a r i ū d i c e n s q
e x d i c t i s s e q t u r . s i q s h a b u e r t a l i q u e c o l o r e e x a l i q p a s s i o
n e n a t u r a l i . i l l e c o l o r d r p a s s i b i l i s q ū i t a s . s i c u t i l l e q c a u s a t
e x a l i q p a s s i o n e a r t i f i c i a l i . q z c o l o r q f i t n a t u r a l r s i n e q p
n a t u r ā i e s t i l l e e o d e m ō f i t e x p a s s i o e . s z f o r t e n o b c o u e r a
s i c u t c o l o r q f i t a r t i f i c i a l r z g e n e r a t e x p a s s i o e m a n i f e s t a

Ar. Passibilis q ū i t a s i n d u c i t s u b i e c t o p a l t e r a t o e m
s i i n o i a l t e r a t o e s u b i e c t ū a l i q d p a r i t . s . D i s
t i n o r p b a t . q z a d h q s u b i e c t ū r e c i p i a t a l i q u ā q ū i t a t e p a l t
e r a t o e m o z i p m p a r i a b a g e t e h ū i t e e a d e q ū i t a t e i n s p e c i e
O d m q s u b i e c t u s q d a l t e r a t p a r i . s r i n t e l l i g i d u p l e
v n o^o s i c q p a r i a t a f o r m a q u ā r e c i p i t . z s i c ē f a l s u z . q z n u l l
l a f o r m a e s t n a t a a g e r e i n s u ū s u b i e c t ū . A l i o^o s i c q p a r i a t
a b a l i q h ū i t e e a d e f o r m ā i n s p e . s i c u t a l b ū p a r i t a b a l b o

Ar. Dispassio ē c ū a b i e c t o e d r i j . s z i n i m u t a t i o e
s e n s u s a s e n s i b i l i n ō e s t a b i e c t i o d r i j . s i b i n ō
ē p a s s i o . D a t o r p b a t . q z p a s s i o e s t m o r ^o . s z m o r ^o ē c ū a b
i e c t o e d r i j . v t d r . v . p h y . D i n o r p z . q z s e n s u s ē s u m m e d i s
p o s i t ^o a d r e c i p i e d ū s p e s s e n s i b i l e s . e t i a z m e d i ū i m u r a t i n
i n s t a r i z s i n e a b i e c t o e d r i j . q d t ū m i n ^o v i d e t d i s p o s i t ū
O d m q d u p l e x e s t p a s s i o . s e z v a z c o r r u p t i u a . z t a l i s s p
e s t c ū a b i e c t o e a l i c u s ^o f o r m e . A l i a e s t p a s s i o n ō v e r a z p f e
c r i n a . d e q h a t e t u r i n s e d o d e a i a . z t a l i s f i t s i n e a b i e c t i o e
f o r m e . e t h m ō s e n s u s p a r i t a s e n s i b i l i

Ar. Sensus est vtus passiva. sedo de aia. s z visus
est q d a z s e n s u s . s i e s t v t u s p a s s i u a . z p z n i s a l i q d p a r i t a
n 4.

Probat p d i c t a e e q ū i t e s

Probat e a e e p a s s i b i l e s q ū i t e s

Erubescētia
Timor

Correlatiū.

Subiecti s
p d i c t a q d e
O d m q
s e q t u r i p a s
r e t . E t p b a t h e p
i t e q u i m a
m p l i c i p o s s i
e s t d e a l i q p
r e d d i t u b i
a u r e s t . z e t

v t d r i n s p
o c i r o t o . s
o r p b a t . q z
m p e r o .
i c o d e p r i m o
d i c i t p r e s
e n t i s p o s s e
i n s u n t i n t e
a l t e r u e m a
s . O d m q
l e f u n d i t u r
p i n t e s l e u e
i n l o c a m e d i
r e l e u e r e n ō
A l i a v t
D i s p a s s i o
l e . O d m q
ē a g i t m ō n a
t u r a l i s i n s u
f a c i e r .

n a t u r a l i s . z t h
i q d u p l e x e p o
h m a t a r i a . z e n
d e m . z t a l i s i n
e x t e r i o r i p o s s i
e s p o n t a b i e c t i
m q p o n i t a p p o
q l e r e t i t a t e
c n ō r e d i p a r i e a d
p o s s i s u p p o r t a
f o r m a m f m d i c t
i d i s p o s i t s u b i e c t ū

p a s s i b i l i t a t e s s z n a t u
r a l i s q d o i s s p e s
i l l i s i m p o n i t a f m n o
i n t e r e s p o s i t a p p o
s i t d e d i c t a t e r a l i s
z v n i c i t . Q ū i d
o e s t z e n t o p r e s
s o n a d i c a t m a n o
a t o r a l q z m a n i f e s t
e a o p a t i o n e m e
i n s u n t a b i e c t i s
i b i . D i s p a s s i o e s t
h a b i t u s a u t o r e s
z p a s s i b i l i t a t e s

lecta distinguunt potentias. Et sunt pota ipsi. Minor est phi. h. de aia. Om q potentie aie q ponitur in secun da spe qlitatis pnt dupl cap. vno mo fm suas naturas et sic sunt naturaliter potes suis obiectis, qz psequit na turā subiecti z sunt sibi intrinsece. Alio p considerat in qtuor in eis sunt aliquae oparōes. et sic obiecta sunt pota poten tijs. qz nō pōtētia intelligi operari nisi eius obiectum p̄intelligat esse.

Ar. Passio est predicamentū a qlitate distinctum q nō erit spēs qlitatis. Om q passio fm mis multis modis fm q distinguunt qnto metaph. in mul ta scata. sed hic sumit. pur fear qlitate fm quā fit altera tio. Et si dicat. ois qlitas de tertia specie est passio. q supflue additur passibilis qlitas. Ans pbat. qz odor z la por de quibz minus videt de finitūtur p passionem in libro de sensu z sensato. Dicit q passio in pposito caput dupli. vno mo generalit. p oim qlitate huius tertiae spēs. et sic co uertit ai passibili qlitate vel est superius ad ipsam. Alio mo accipit spēaliter p qlitate facilliter remouibili a subies cro q est nata inferre passionē sensibz. vel q aduenit subies cro p aliquā passionē. et sic distinguunt ptra passibile qz litate. q fear pmanentiā forme in subiecto.

Ar. Scdm oem qlitate dicimur qlēs. s3 fm passio nes nō dicimur qlēs. q passio nō est spēs qlita ris. Et pfirmat. qz in textu dicit q passionēs minime s3 qlitares. q passio male ponit spēs. Om fm aliquos q qtuor fm passionēs nō dicimur qlēs actualit. tñ bñ apertū dinat. sicut em rubedo pmanēs h3 denoiat subiectū qlē ita etiā qcaqz alia rubedo. cū sint eius de essentia. Vel dis tendū q passionēs capiuntur duplt. vno mo fm suas eētias z naturas. et sic sunt qlitares. Alio mo capiunt qtuor ad denoiatōem. z sic vt h3 rextus dicitur minime qlita res. qz deiciunt a pfecta rōne denoiandi subiectū. s3 imp/ fecte subiectū denominēt. p tpe q insunt neqz sumunt de noiatiua fm illas sicut fm passibiles qlitares. qz denoiat iuū notat pmanentiā forme in subiecto. Quid ad hoc q ali q forma denoiat subiectū requit q sibi insit. satis intense. satis extense. et satis pntense id ē pmanētē. q vicina p̄di tio hic deicit. qre passionēs a pho dicitur minime qlitares

Ar. Nulla qlitas est passibilis. q male ponit spēs qlitatis. Ans pbat. qz solū subiectū est passis bile. Om q aliqd dicitur passibile duplt. vno mo qz ipm met parit. z sic qlitas nō dicitur passibilis sed subiectū. Alio aliqd dicitur passibile qz inferit sensui passionēs. vel qz generat ab aliq passione. et sic qlitares de hac spē q pmanētē illunt dicitur passibiles qualitates

Quarta spēs forma z circa horaliqd p̄stans figura. Quartū p̄o genus qlitatis est forma z circa horaliqd p̄stans figura. Ampli⁹ autē ad hec re ctitudo vel curuitas z si qd bis sille est. fm em vnūqz eoz qle qd dicitur triāgulū vel qdrāgulū esse qle qd dicitur z rectū et curuū.

Ad phs determinat de qtra specie qlitatis. Et dicitur diff in tres pres. pmo ostēdit q qlitares sunt de qtra spe cie. Secūdo remouet dubiū. Tercio excusat se de ampli ori determinatōne. Scda ibi (Rurum vero) Tercia ibi (Et foras) Quod ad p̄mū dicit q quartus gen⁹ qlitatis est forma z figura constans circa hoc aliqd. i. indiuiduale

p hoc dicitur qz p̄oale indiuiduum h̄p̄te q̄ntz.

q̄trum. Sicut rectitudo curuitas z silita. vt triangulari tas quadrāgularitas sunt de qtra spē qlitatis. qz vnūqz qz respiciēs ista dicitur quale. vt triāgulū vel qdrangulū. Et ista p̄rie sunt corpore et superficie. q pluribz lineis termi nant. Sed in lineis reperitur qdā q sunt in hoc mo qua litatis. sicut rectitudo curuitas. et si aliqd his sille fit. sicut circularē sphericū z generalit loquendo rotūdum

Querit Querit qtra spēs qlitatis puenitēter dicitur forma z circa hoc aliqd p̄stans figura. Om q sic. s3 phs noiāt hāc spēm gen⁹ ppter du as causas. pma qz qlitares q ponitur in hac spē psequit subam qra qlitatis q se tenet ex pte materie. s3 gen⁹ etiā h3 modū materie p pparatōem ad suā dnam p̄trahentes ipm. sicut forma p̄trahit materias. Scda cā qz ista spēs valde multa p̄phendit. et sic ppter multitudinē formā et figurā rerū corporaliū vocat gen⁹. cūz gen⁹ p̄tineat sub se multas spēs. et sic faciūt solū vnā spēm subalternāz et non spēalissimā. Posset tñ dici q forma et figura sicut vnā z eandē qualitatē in spē. s3 terminatōem linearū z su p̄ficiēti in corpore sic q differat solū sicut magis eoz z mi nus eoz. qz figura reperitur in naturalibz z artificialibz. sed forma em in naturalibz. ex quo ibi forma ē cā terminatio nis ad extra. z nō in artificialibz. Alij vō dicūt q differat in pnotatis. qz forma dicitur respectu ad intra qz p̄tinet z terminat. s3 ad formā subalem req̄rentē talē. p̄tinetōem Et figura dicitur respectu ad extra. s3 in q̄tū terminatū ta libz vel talibz angulis ap̄tūz est ad hos mo⁹ vel illos. ad hos act⁹ vel illos Et ppter ista duo p̄notata illa qtra spe cies noiatur duobz noibz q sunt forma z circa hoc aliqd p̄stans figura. et p̄tinentur p conuēctōem. et. que est nota maioris identitatis qz sic distiuctiua. ad denoiandū qz penitus idem significant.

Notandū In ista quarta specie reponit tur oēs figure corpales z sup̄fici ales siue a natura siue ab arte. a natura. vt figura bipeda lis in hoīe. z qdrupedalis in equo. qz causant a formis na turalibz corpore in quibz sunt. Ab arte. vt oēs spēs artifi cialiter facte z figure rerū artificialiū. s. statua turris do mus tunica. Itē oēs qlitares q sunt circa qlitatē p̄tinuā et discretā. de p̄tinua vt rectitudo curuitas circa lineam Et p̄tinuū p̄tinet planū circa su p̄ficiē. Et circa corp⁹. vt sphericū piramidale triāgulare qdrāgulare. De q̄tita te discreta. vt paritas imparitas finitū z infinitū. que etiā dicitur de q̄titate p̄tinua

Ar. Forma z figura nihil realiter addit sup q̄tita tate. q nō sunt spēs qualitatē. Ans pbat. qz si linea cum linea in acutū vel rectū angulū p̄iungat non addit q̄titati aliqd ens sed rōnem tñ. Et pfirmat. qz si aliquid adderent tñ musca p ablationem minimi grant posset destruere turrim sancti petri. eo q nō maneret eaz dem forma. sicut p̄tinenti Om ptra dīm Alri cum in summa q forma z figura addit sup q̄titate qli tate realē. s3 terminatōem q̄titarat. qd sic p̄z. qz termin as aliud extrinsece est extra eētā terminatū z differt realiter ab ipso. sed figura est terminus extrinsecus q̄titarat. i. extrinsece ipaz terminās. Etiā aliqd puenit realiter sube rōne figure z nō rōne q̄titarat. qz figura z q̄titaras reali ter distinguuntur. Ans p̄z. qz esse leuiter diuisiū z pene rratuū cōpetit ferro rōne sue figure. qz s3 figuratū ē ad modū securis vel terebri z nō p̄tinet sibi rōne q̄titarat. qz atqz omē ferruz q̄trum leuiter diuideret. qd fallum est.

Quae h species dicitur qz

qz forma z figura dicitur vt magis eoz z minus eoz.

Vertical marginal notes on the left side of the page, including phrases like 'passio est', 'forma z figura', and 'quarta spes'.

Questiones

Ad firmitatem ddm q no optz illa figura corrupti
et h q aliq particula et corrupti q esse ipsius no consistit
in indivisibili. Et ddm q et si figura corrupta no tñ optz
q qñtates necario variet. et ex hoc etiaz sumit alia dñtia
inter figurā z qñtate. qz vñu pr variari figurā non varia
to. sic manēte eadē qñtate cere pr diuersi figurā figurari.

Ar. Oēs qñtates terminātur pñijs terminis de
genere qñtatis. q no optz poni aliqua qñtate
re termināte qñtate. Odmz qñtates terminēt ime
diare termino pñij generis. vt termino intrinseco. ex illa tñ
terminatōe resultat termin⁹ extrinsec⁹ z scdarius. q vo
ca forma z figura. Et p h soluit argumētū qñ ar quif ter
min⁹ est eiusdē essentia cū terminato. vt d: tercio phy. s3
figura est termin⁹ qñtatis. q. Dñtermin⁹ intrinsec⁹ est
eiusdē essentia cū terminato non tñ termin⁹ extrinsecus
qualis est figura

Ar. Forma est trascendēs. q male ponit spēs qñs
tatis. Anz pbaf. qz est cōe ad oēs formas taz subales qñs
accitales. Obz q forma accipit duplr. vno p forma
subali q informat subalt. et sic est de pñto sube ad min⁹
reductiue. vt pus dicitur est. Alio sumit p forma accitāli
et hoc duplr. vno generalr. z sic qñlibet accit⁹ vocat for
ma. Scdo sumit spēalt. p terminatōe qñtatis. scz linea
rū suplicet in suba corpali p respectu ad intra. scz ad for
mā subalē. q tam in toto qñ in pñibz eā est qñe sic vel sic mē
brū vel etiā totū formet. cū sit talis terminatōis pñcipiū.
et sic accipit hic. Et soler sic definitur. est exterior dispositio
vel decēs linearis mēbrorū. z sic pueri vel parui fm pñm
qñto et hī dicitur formosi qui sunt decēter lineari z pñmēsus
rati. et a tali forma hz aliqz scariue q sic dign⁹ implo. fñi
q d: Por. spēs. i. forma pñami digna est imperio.

Ar. Figura est qd p se pñsideratū a mathematico. q
est qñtatas. Patz pñia. qz mathematic⁹ no pñi
derat nisi de qñtate. Anz pñ. qz mathematic⁹ definit si
gurā. vñ figura fñm Euclid est q termin⁹ vel terminis clau
dit. Odm q figura pñ accipi duplr. vno p quātitate
terminata. et sic est qñtatas z definit ab euclide. Alio sumit
mifformalr p terminatōe vel p qñtate terminatiua qñ
tatis. et sic sumit in hac spē dicit. Un illa q sunt in hac
specie dicitur qualitates circa quātitate. qz dicitur clausio
nem vel terminationem quātitaris.

Ar. Rarū pō z spissum z asperū z lene putabūt
qdē qñtate scare. s3 aliena h mōi putabūt eē a di
uisione q circa qñtate ē. quādā em positōem q/
dāno videt pñiū vñūqz mōstrare. Spissuz qdē
est eo q ptes sibiūnicē pñiq st. Rarū pō eo
q distēt a seinnicē. Et lene qdē q in rectū sibi
ptes iaceāt. asperuz pō qz hec qdē ps supra. illa
pō sit inferior. Et fortasse aliq qz apparebūt
qñtatis modi. sed qui maxime dicitur hi sunt.
qualitates itaqz sunt que predictae sunt

Nic remouet vñū dubiū circa pñicta dicēs. q rarū z
densum asperū z lene putabūt fortitan apud aliqz qñtate
scare. qñis aliena sunt h mōi a diuisione que est circa qua;

Predicamentorū

litate. quia non significant qualitatem. sed positionem
quandam. quia ordinem quedam partium. Qd pñ in
ductiue ex eoz definitōibz. qz spissum est cū ptes sibiū
nicē pñiq sunt. Rarū pō p oppositū dicit cū ptes a se
uicē multū distāt in toto. Lene qdē est cū ptes iacet in
rectū. i. cū ptes sunt eqñliter porrecte. Sed p oppositū
d: asperū cū vna ps alteri supeminet. sicut terra vel ali
ud corpus no planū. Tunc excusat se de sufficientiori
determinatōe spēs qñtatis dicēs. q licz fortasse aliq modi
qñtatis apparebunt. qz qñe valde multipl d: de subali et
accitāli qñtate. m istū modi qui maxime dicitur qualita
tis modi dicitur sunt.

Ar. Silbert⁹ porretan⁹ d: exp se circa pñtuz possi
tionis q rarū z densum asperū z lene no dicit positōes
sed qñtates circa positōem. q pñus hic male dicit q sint
aliena a qñtatis diuisione. Odm q pñicta noia pñt
duplr capi. vno q ad scariue pñariā. z sic sunt positō
nes. qz scar ordinatōne pñiū inter se z in toto. z sic lo qd
Aristo. in pñictis. Alio capiuntur q ad scariū scdarii qz
hnt ex hoc q diuersimode inur. at tactū. et hoc cūz delez
eratōe vel tristitia. et sic sunt qñtates de tercia spē vel de
qñta si absolute capiunt. p illa pñactōe z no sunt positōes
vt voluit Silbert⁹. Sed scar d: q rarū z densum asper
rū z lene capiuntur duplr. vno vt scant extēsiōne pñia
qñtatiua. et sic idē corp⁹ spissum z no spissum pñt
rarū z densum. vt pz de lana z spongia. Alio scar extēsi
ōne partū materie. put rarū d: qd multū hz de forma. et
parū de materia z densum ecōuerso. Pñmo mō hec for
re scar positōem. qz dicit ordinē pñiū in toto z in loco. se
cūdo mō forte scar qualitates. et sic patz solo pñauerit
que est de istis inter pñm hic z in qñto phy. capto de vas
cūo z aurorem sex pñcipiorū.

Ar. Vñū spēs qñtatis superi⁹ noiate sunt sufficiē
ter enūerare. Odm fm aliqz q hic no enu
merātur oēs spēs qñtatis. sicut etiā d: in littera q fortasse
et aliq apparebūt qñtatis modi. sed solū ponunt hic spēs
magis famose. qd etiā pñmar p pñm in pñcipio dicēs
qñtate esse de nūero eoz q multipl dicitur. Sed mag
ddm videt q spēs qñtatis sunt sufficienter posite. qz non
sunt aliq qñtates noiate vel noiate qñ sub istis spēs cō
tineātur. q no optz ponere plures. Un fm doc. scm. d
cere q sint plures spēs qñtatis qz qñto est fuga quedaz
qz qñis sint aliq modi. tñ oēs reducūtur ad has spēs. qd
pz ex hoc q nulla alia spēs inueniri a dhuc potuit. hec ille.
Sed q pñs hic d: fortasse qdā aliq apparent qñtatis mo
di. loquit de qualitate in sua pñmunitate. put extendit se
ad qualitatem essentialem et accidentialem

Ar. Dulce sunt qñtates q ad supra dictas qñtuz
oz spēs reduci no pñt. q sunt plures. Anz p/
bas. qz veloz z tardū sūt nobile z dignū vile z indignū
vniforme z difforme intensio z remissio videt esse de pñ
dicamēto qñtatis. et tñ no pñtinent sub aliq istarū spērum
Odm q veloz z tardū sūt pñietates pñueniēs mo
rū. et sunt reductiue in eodē genere in q genere reducti
ue est mot⁹. Sed nobile z dignū sūt in virtutibz et
vicijs. vniforme vero z difforme pñcipalt impozitā possi
tionē et sūt pñiū ad totū fm magnitudinē. z p analogiā
impozitā h in qñtatis z motibz. ideo p se non sunt in vno
pñto s3 pluribz. S3 intensio z remissio noiant poti⁹ modū
foze qz formā. z sic reducūt ad gen⁹ qñtatis q intensio vel re

Spissum
Rarum
lene
Asperum

forma ca di

forma sdo sic definitur

Dubiu
V. rarū z spissū. asperū
z lene putant qñtates

mis
co. 2
pñt
un. 2
et fñ
ridol
pñ
A
qñ. 2
lirans
rat illa
facit
sicut et
A
lirans
deco. 2
uenis
pñct. q
fulcipuz
tibz qñe
alioz v
tu. 2 ma
em ad o
tinct on
Qual
ber ali
noiatū
ca grā
In
noia ni
vt curi
lādicū
posita
cunt. sic
palestric
dificaplin
ficut dic
d: qd fm
em bñdo
no it i pñl
a pñictis
pñct. 2
terminat
id ē m pñ
bis. Et do
denotatio
qñtatis
bus qñtatis
noiate ab a
fñctio possi
tūm pñct
d: qñtatis

Questiones

Predicamentorum

aliqd. Ddm lz sile dicat effectiue ab aliq qlitate non tm... Repl for malr. sicut h intelligit definitio. Et qn replicat duo...

Prima proprietates qlit

Correlatiu

Inest ar dicitur fm q gle. vt iusticia iusticie... Et albedo nigredini z alia. sicut at z ea q...

Ista e scda ps pncipalis isti? capli. in q. p. defmiat de qlitate... Et diuidit in tres pnculas fm q tres ponit pperates...

De. Qlx hie dnu sit qlitati. pnu. Ddm q no... lz solum qda cotras qlitaz pz. qz no pueit oi qlit...

nit ad aliquid neqz sex vltimis pdicamentis

Notandū. Qm qlitatio qdrupl pte... puqnatia aliqz qlitatu no pmittitū se sil z semel in eode...

Ar. Dia dicitur sub eode gne posita st. h qlitas non... ponit sub aliq gne. q qlitatu nihil e dnu. Ddm pbat qz...

Ar. Iusticia z iniusticia opponunt ppariue. q no d... sticie. Ddm lz iniusticia fm nome ipozter pparozes...

Suscipit at qlitas magis z minus. albū ei magis... z minus? atqz altero dicitur. z iustū altero magis z...

Propietas

Vertical text in the right margin, likely a commentary or continuation of the text.

Aristotelis

tur magis et minus suscipere nec aliqd aliaz figura...

Hic ponit sedam proprietate qualitas. Et dividit qz p...

Quo ad p m dr qz qualitas suscipit magis et minus...

Et si dicat sim q sic fecat abstractiue suscipere magis...

Et si dicat sim q sic fecat abstractiue suscipere magis...

Et si dicat sim q sic fecat abstractiue suscipere magis...

Et si dicat sim q sic fecat abstractiue suscipere magis...

Et si dicat sim q sic fecat abstractiue suscipere magis...

Hic ponit sedam proprietate qualitas. Et dividit qz p...

Thema qz magis et minus dicitur et rapacitate sub...

Folium lxxii

Notandum Qd aliquid ponit dicitur in suscipere...

Qualitas in abstracto suscipit magis et minus...

Quo causantur intentio et remissio forme in sub...

Quo causantur intentio et remissio forme in sub...

Quo causantur intentio et remissio forme in sub...

Quo causantur intentio et remissio forme in sub...

Quo causantur intentio et remissio forme in sub...

Quo causantur intentio et remissio forme in sub...

Nota qz magis et minus dicitur et rapacitate sub...

Nota qz magis et minus dicitur et rapacitate sub...

Nota qz magis et minus dicitur et rapacitate sub...

Nota qz magis et minus dicitur et rapacitate sub...

Nota qz magis et minus dicitur et rapacitate sub...

Nota qz magis et minus dicitur et rapacitate sub...

Nota qz magis et minus dicitur et rapacitate sub...

Nota qz magis et minus dicitur et rapacitate sub...

Nota qz magis et minus dicitur et rapacitate sub...

Marginal notes on the left side of the page.

Marginal notes on the right side of the page.

edētulū em̄ dicim⁹ nō q̄ nō h̄z dētes. nec cecū q̄ nō h̄z vīfuz. s̄z q̄ q̄n cōtingit habere nō h̄z. q̄dam em̄ gn̄atōes s̄z q̄ neq̄z dētes neq̄z vīfuz h̄nt. s̄z nō dicim⁹ edētati neq̄z ceci p̄uarii p̄o z habere habitū nō ē habit⁹ z puatio. habit⁹ p̄o est vīfuz. puatio p̄o cecitas. habere at̄ vīfuz nō est vīfuz. nec cecū ē cecitas. puatio cī q̄dā ē cecitas cecū p̄o ē puari nō puatio ē. Nā si idē eēt ceci/ tas z cecū eē. vtrāq̄z de eodē p̄dicarēt nūc vero mīne. s̄z cec⁹ q̄dē d̄z hō. cecitas vero hō nullo mō d̄z. opposita at̄ hec vidēt eē. i. puari z habere habitū tanq̄z puatio z habit⁹. mod⁹ em̄ op/ positōnis idē ē. nā sicut cecitas vīfui oppositū est. sic cecū esse ad vīfuz habere oppositū est.

Ista ē tertia ps p̄ncipalis hui⁹ capl. in q̄. p. dēterminat de puatiue oppositō. Et diuidit in duo. q̄z p̄ dēterminat de puatiue z habitū in abstracto. sc̄do in p̄creto. ibi (P̄uarii p̄o) dicit p̄ q̄ habit⁹ z puatio s̄z q̄ h̄nt fieri circa idē subiectū vt vīfuz z cecitas circa oculū. z h̄ intelligit vtr̄ de tali subiecto qd̄ aprū natū est suscipere habitū z puatiue. q̄z tūc in q̄cūq̄z ē habit⁹ circa idē p̄t eē puatio. ordine t̄n irregressibili. i. q̄ de puatiue nō p̄t fieri redit⁹ in habitū. z hoc declarat. q̄z nos dicim⁹ vniūq̄z p̄uarii z puatiue eē seu puatiue habere qd̄ ē susceptibile ipsius habit⁹. et q̄n id qd̄ aprū natū ē habere nullo mō h̄z. q̄z nos nō dicim⁹ illū edētulū q̄ nō h̄z dētes. nec cecū q̄ nō h̄z vīfuz. s̄z illū dicim⁹ edētulū q̄ nō h̄z q̄n p̄tingit habere z illū cecū q̄ nō h̄z vīfuz q̄n p̄tingit habere vīfuz. q̄z q̄dā s̄z gn̄atō nes. i. res gn̄ate q̄ neq̄z vīfuz neq̄z dētes h̄nt z t̄n nō dicim⁹ cecē vel edētule Tūc ibi (P̄uarii p̄o) dēterminat de habitū z puatiue in p̄creto. Et diuidit in duo. p̄o p̄par habitū z puatiue in p̄creto ad habitū z puatiue in abstracto penes d̄z. sc̄do penes p̄uenientiam vt patebit p̄mo d̄z q̄ puari. i. puatiue eē z habitū habere nō ē puatio z habit⁹. qd̄ sic ondit. q̄z vīfuz ē habit⁹ z cecitas ē puatio. s̄z habere vīfuz nō est vīfuz nec cecū eē cecitas. q̄z s̄z idē eēt cecitas z cecū eē tūc possent abo de eodē p̄dicari. s̄z h̄ mīne p̄tingit. q̄z dicim⁹ p̄ hō est cec⁹ s̄z nullo mō dicim⁹ hō est cecitas. Quia t̄n possit aliq̄s putare q̄ p̄re dicta opponerēt alia specie opponis. subdit q̄ puari z habitū habere opponit eodē mō sicut puatio z habitus. q̄z sicut cecitas opposita est puatiue vīfui sic cecū esse oppositū est ad vīfuz habere puatiue

Di. Vtr̄ puatiue opposita sunt bñ definita cū d̄z puatiue opposita sunt illa q̄ h̄nt fieri circa idē subiectū h̄z d̄z nō irregressibilit̄ p̄ dēterminato a natura. D̄m q̄ sic vt p̄z p̄ d̄. h̄y. z p̄m h̄ in textu ex cui⁹ p̄bis illa definitio puatiue oppositō p̄ facit sumit. Et tāq̄m in hac definitione tres p̄ditōnes puatiue oppositō p̄. p̄ma ē q̄ habent fieri circa idē subiectū. z iō cecitas z audit⁹ nō dicim⁹ puatiue opposita s̄z cecitas z vīfuz q̄ h̄nt fieri circa oculū. Sc̄da ē. q̄ s̄nt circa tale subiectū ordine irregressibili sic q̄ a puatiue in habitū nō possit fieri mor⁹ p̄m naturāz

q̄uis bñ ecōtra. z p̄pter h̄ q̄es nō est puatio respectu motus cū a d̄ete in motū possit fieri regressus. z h̄ dico de puatiue p̄fecta. Tertia p̄ditio ē q̄ t̄p̄s sic dēterminatur a natura q̄ habit⁹ nat⁹ ē inec. z iō q̄uis catulus an̄ duodecimū die nō videat. nō t̄n in eo ē puatio vīfuz eo q̄ nō ē apr⁹ natus videre an̄ h̄ t̄p̄s. H̄n refert Tho. brabā. in li. de naturis rez. q̄ canes generalit̄ nascuntur ceci z manet ceci. xij. dieb⁹ z qd̄a p̄ tres menses. immo fm̄ eundē opt̄mus in feru est qui nouissime videre incipit

Nota. D̄z puatio z negatio d̄nt. q̄z puatio a q̄ dicit p̄uatiue opposita ē negatio forte in subiecto apro nato z dēterminat sibi certū subiectū s̄z cecitas oculū. s̄z habit⁹ sibi opposit⁹ ē forma informans aliq̄ qd̄ subiectū dēterminatū vt vīfuz oculū. Negatio p̄o nullū subiectū dēterminat z q̄ lapis bñ d̄z nō videt negatiue sed nō p̄t dici cecus q̄z nō videns d̄z absolute negationē forme seu habitus. sed cecus addit aptitudinē ad eandē formam vel habitum

Ar. Rōnale z irrōnale puatiue opponit̄. z t̄n nō h̄nt fieri circa idē. s̄z definitio puatiue oppositōz nō cōt̄inet veritatē. Nā p̄ sc̄da p̄te ē manifestū. q̄z h̄nt fieri circa hōiem z brutū. D̄m q̄ rōnale et irrōnale vt s̄z d̄z diuidētes aīalis z p̄stitūtes spēs diuersas sub aīali quā ponit̄ puatiue fm̄ modū z nomē. s̄z nō fm̄ rē sc̄arā. quā ambo dicit foras positūtas als̄ si possent p̄stitūere spēs

Ar. Circa hōiem cecū a nariuitate fit cecitas z circa eundē nō fit vīfuz. s̄z male d̄z q̄ h̄nt fieri circa idē subiectū. D̄m q̄ puatiue opposita nō s̄z h̄nt fieri circa idē subiectū nūero. sed q̄n q̄z circa idē subiectū in sp̄e vt in forte q̄ cec⁹ nat⁹ vīfuz z cecitas h̄nt fieri circa idē in sp̄e. i. circa hōiem. Et q̄n replicat̄ cecitas inest talpe et t̄n vīfuz nō p̄tingit circa idē in nūero nec in sp̄e cū talpa. D̄m q̄ talpa nō ē ceca s̄z h̄z organū vīfuz z oculos sub pelle z ita talpa h̄z poīam vidēt. s̄z nō p̄t in actum p̄pter pelliculā suppositā. Aliū t̄n dubitātes circa hoc q̄ talpa oculos habet. dicit q̄ q̄n q̄z fieri habent circa idē in ḡne vt cecitas z vīfuz circa aīal in talpa.

Ar. A puatiue p̄t fieri redit⁹ in habitū. s̄z sc̄da p̄t cula definitōis nō est p̄a. Nā p̄bat. q̄z puatiue terminat a q̄ in trāsmutatioe naturali vt d̄: p̄o p̄hy. Et p̄firmat. q̄a mor⁹ z d̄esilumē et tenebre sc̄ia z ignozātia opponit̄ puatiue. z t̄n p̄tingit fieri regressum a d̄ete in motū. a tenebris in lucē. et ab ignozātia in sc̄iam vt de se p̄z. D̄m ad p̄mū q̄ puatio h̄ nō capit p̄ p̄ncipio trāsmutatiois rez. naturalū. sed capit p̄ negatione vel carētia forme in subiecto apro nato. Ad p̄firmationē d̄m q̄ duplex est puatio. qd̄a est q̄ causat̄ ex corruptōne p̄ncipioz habitus. z a tali puatiue nō fit regressus in habitū sicut cecitas tollit vīfuz z p̄ncipia p̄xima p̄ que p̄t inesse vīfuz. Alia est puatio q̄ causat̄ ex corruptōne alieuz extrinsecē p̄ducētis habitū in subiecto. vt ignozātia causat̄ ex defectu magistri. z a tali puatiue fit regressus in habitum

Ar. Dētatus z edētat⁹ s̄z opposita puatiue. et t̄n inter ipsa ē ordo regressibilis. p̄z. q̄z aliq̄s dētatus p̄t fieri edētat⁹ z itez dētat⁹. D̄m q̄ illa duo casū p̄nt dupl̄. vno⁹ vt dētat⁹ ē q̄ h̄z dētes z edētat⁹ q̄ nō h̄z dētes s̄z apr⁹ natus ē habere dētes. z sic inter ipsa ē ordo regressibilis. s̄z nō s̄z puatiue opposita de d̄bus h̄ lo q̄mur. Alio⁹ capiti⁹ vt dētatū ē idē qd̄ h̄nt poīam habēdi dētes. et edētatū ē idē qd̄ carēs poīa habēdi dētes cū apr⁹

De h̄nt: puatiue p̄te
z p̄ abstracta p̄te non
p̄t de h̄nt in d̄nt
Sicut nō d̄z om̄is ē m̄p̄
h̄z z cecitas d̄z q̄n p̄nt
q̄rentē vel adiectē p̄nt
p̄nt de h̄nt d̄z h̄nt
z cec⁹ h̄z z vidēt ē
z d̄m p̄nt t̄p̄m h̄nt
h̄nt quēntē q̄ p̄nt sub
eadē p̄te opposit̄.

N. de talpa

Philosophus loq̄t̄ de puatiue q̄
p̄cedit de p̄uatiue z
m̄tuo requit̄ ad eū p̄
ductioz. s̄z loq̄t̄ loq̄t̄
de puatiue abstracta p̄te
sc̄da ē puatiue.

edētulū em̄ dicim⁹ nō q̄ nō h̄z dētes. nec cecū q̄ nō h̄z vīfuz. s̄z q̄ q̄n cōtingit habere nō h̄z. q̄dam em̄ gn̄atōes s̄z q̄ neq̄z dētes neq̄z vīfuz h̄nt. s̄z nō dicim⁹ edētati neq̄z ceci p̄uarii p̄o z habere habitū nō ē habit⁹ z puatio. habit⁹ p̄o est vīfuz. puatio p̄o cecitas. habere at̄ vīfuz nō est vīfuz. nec cecū ē cecitas. puatio cī q̄dā ē cecitas cecū p̄o ē puari nō puatio ē. Nā si idē eēt ceci/ tas z cecū eē. vtrāq̄z de eodē p̄dicarēt nūc vero mīne. s̄z cec⁹ q̄dē d̄z hō. cecitas vero hō nullo mō d̄z. opposita at̄ hec vidēt eē. i. puari z habere habitū tanq̄z puatio z habit⁹. mod⁹ em̄ op/ positōnis idē ē. nā sicut cecitas vīfui oppositū est. sic cecū esse ad vīfuz habere oppositū est.

Definiō puatiue

Questiones

vero z habitū nihil horū q̄ dicta s̄ de p̄rijs immediatis ve
riū ē. q̄ nō ē necariū aliter eoz inē susceptibili marie āte
r̄ps determinatū a natura. qd̄ em̄ nōdū naturā h̄z ad vidē
dū neq̄z cecū neq̄z visū h̄ns d̄z. iō nō erūt hec talū p̄rio
rū q̄z nihil ē mediū. q̄re seq̄ videt q̄ puatio z habitū s̄
de nūero talū p̄rioz q̄z aliqd̄ ē mediū. s̄z nō sic ē q̄ in p̄ri
uatōne z habitū postq̄z venit r̄ps necario aliter inest def
minare. In p̄rijs p̄o q̄b̄ ē mediū nūq̄z p̄m aliqd̄ r̄ps ē neq̄
cessariū aliter inē. q̄z p̄t mediū mee nisi sit tale qd̄ inē fin
naturā. iō manifestū ē q̄ p̄m neurz modū tanq̄z p̄ria op
posita s̄z ea q̄ p̄m puationē et habitū opponūt. **Q**uon
ibī (Ampli^m in p̄rijs) p̄hs p̄bat. idē sc̄a r̄oe dicēs q̄ ita ē
in oib̄ p̄rijs siue mediatis siue immediatis q̄ vno ex̄te z
manēte subiecto siue susceptibili possibile ē fieri mutatio
nē de vno in aliud nisi aliter naturā in sit. q̄no igni inest
calidū ē p̄ naturā q̄ ignis ē. Et istud p̄bat exēplariter. q̄z
qd̄ sanū ē possibile ē lāguere. z s̄līr qd̄ calidū ē possibile ē
fieri nigz z calidū frigidū. z ecōuerso. Et ex studioso p̄
uū et ecōtra ex p̄no studiosoz. q̄z p̄ius deducit ad melio
res exercitatioēs siue assuefactioēs z in p̄ntib̄ intellectu
alib̄ ad meliores doctrias v̄l saltē modicū qd̄ pficiet vt
melior sit. si p̄o sp̄ modicū cremerū sup̄serit palā ē q̄ aut
p̄fecte murabit z studiosus erit p̄fecte aut s̄ar̄ multū ac
cipiet incremerū vt abiliōr ad p̄rurē fiat. q̄ si in p̄ncipio
mobilis fuerit ad p̄rures. verisilē ē āpli^m sumere incremē
tū si p̄seuerauerit in exercitio actiū p̄ruosoꝝ z cū h̄ sp̄ s̄z
ue p̄rurē sit restituet p̄fecte in p̄riū habitū nisi forte r̄ps
p̄fect^o sit interruptū sit. q̄z nō in eq̄lī tpe oēs eq̄lī pficiūt
eo q̄ vnus min^o dispositus ē q̄z alter p̄pter qd̄ naturalia
moralib̄ multū cooperat. In puatioē p̄o z habitū ip̄ossi
bile ē mutationē in alterū fieri in d̄rnter. q̄z mutatio fit
ab habitū in puationē. s̄z a puatioē in habitū fieri muta
tio nō ē ip̄ossible q̄ cec^o fact^o nūq̄z itez videbit. neq̄z cum
q̄ calius facit est rursus fit comar^o. neq̄z edētulus siue
carens dentibus rursus fit dentatus

Quecūq̄ p̄o tāq̄z affirmatio z negatō oppo
sita s̄z palā ē q̄ nullo p̄dictoz modoꝝ opposi
ta s̄z. in solis em̄ istis necariū ē semp aliud qd̄
eoz vez ē. aliud āt falsuz. neq̄z em̄ in p̄rijs ne
cessariū ē sp̄ aliter vez ē aliter p̄o falsuz. neq̄z in
his q̄ ad aliqd̄ s̄z. neq̄z in habitu z puatioē vt sa
nitas z lāguor p̄ria s̄z z neutz. neq̄z veruz ē neq̄z
falsuz. s̄līr āt z duplū z dimidiū tāq̄z relatiua op
posita s̄z. z nō ē eoz neq̄z vez neq̄z falsuz. s̄z neq̄z
ea q̄ p̄m puationē z habitū sint. sicut visio et ce
citas. Oino āt eoz q̄ p̄m nullā cōplexionē dicūt
tur nihil neq̄z vez neq̄z falsuz ē. porro oia q̄ dicta
sunt sine cōplexione dicunt. s̄z marie videbit h̄
tale cōtingere in his q̄ s̄z cōplexionē dicūt. p̄ria
sanū nāq̄z ē socratē ad lāguere socratē p̄riū ē. s̄z
licet in his p̄rijs sp̄ aliter vez aliter āt falsuz est
cū em̄ sit socrates erit aliud qd̄ vez aliud āt fal

Postpredicamentoz

sum. cū p̄o nō sit ābo falsa s̄z. neq̄z lāguere neq̄z
sanū ē vez ē cū ipse socrates oino non sit. In p̄
uatione p̄o et habitu cū nō sit neutz vez ē. cum
p̄o sit nō erit aliter vez. habere nāq̄z visū socratē
ad id qd̄ ē cecū ē socratē oppositū ē sic p̄uatio
et habitū. z cū sit nō ē necariū. aliter vez vel fal
sum ē. cū em̄ nondū nat^o ē habere. vtraq̄z falsa
s̄z z visū eū habere z cecū eū ē. In affirmatio
ne p̄o z negatione semp siue sit siue nō sit. aliud
qd̄dem erit vez. aliud āt falsum. lāguere nāq̄z so
cratē z non languere socratē cū ipse sit palaz est
q̄z alterū vez aliter aut falsum est. z cū non sit si
militer. languere em̄ cū nō sit falsum est. nō lan
guere aut vez. quare in his solū p̄riū erit sem
per aliter eoz vez z aliter falsum esse quecūq̄z
tanq̄z affirmatio z negatio opposita sunt.

Hic p̄nt. p. p̄par oppōem p̄dictoria ad oēs alias sp̄es
et p̄facit h̄. sc̄do ponit qd̄ s̄a p̄dictōes siue p̄rietas p̄ri
oz. ibī (Contrariū āt) Quo ad p̄m de. q̄ q̄cūq̄ s̄z oppo
sita tāq̄z affirmatio z negatio. i. p̄dictōne. nullo p̄dictoz
modoꝝ oppōis opponūt. qd̄ sic ostēdit. q̄z in p̄dictōis
necariū ē aliter eoz ē vez et aliter falsuz. z de nullo sit ā
bo. s̄z h̄ nec ē in opposit^o p̄rie nec in relatiue nec in opposi
tis puatiue. **Q**z nō in opposit^o p̄rie q̄z sanitas et lā
guor p̄ria s̄z z neutz. neq̄z vez ē neq̄z falsuz. s̄līr āt duplū
et dimidiū tāq̄z relatiua opposita s̄z z nō ē vnū eoz vez
et reliquū falsuz. s̄līr neq̄z ea q̄ p̄m puationē z habitū sint.
sicut visio et cecitas. **Q**d̄ p̄bat. q̄z eoz q̄ p̄m nullā cōple
xionē dicūt neutz. neq̄z vez. neq̄z falsuz. s̄z oia ista dicūt
sine p̄plexione. s̄z neq̄z vez. neq̄z falsuz sc̄at. Postea p̄. p. q̄
si ista etiā dicūt cū p̄plexione nō ē necariū aliter ē vez et
aliter falsuz. nā socratē lāguere ad h̄ qd̄ ē socratē sanū ē
p̄riū ē. z ibī dicūt cū p̄plexione et tū nō ē necariū vnū esse
vez z aliter falsum. cū em̄ fortes ē aliter ē vez z alterum
falsuz. cū āt oino nō sit neq̄z vez ē neq̄z falsuz. socratē lā
guere vel sanū ē. S̄līr in puatiue opposit^o subiecto non
erūt neutz ē vez etiā subiecto ex̄te nō ē sp̄ necariū aliter
rū ē vez. q̄z an̄ tps determinatū a natura etiā neutz ē ve
riū. s̄z visū eū h̄z z cecū eū ē. In affirmatiōe p̄o z nega
tione sp̄ siue sit siue nō sit aliud qd̄ erit vez. aliū āt falsū
vt cū d̄z fortes lāguet z fortes nō lāguet sp̄ aliter vez ē
et aliter falsuz. z h̄ manifestū ē si fortes sit. si p̄o nō sit illa
est falsa fortes lāguet z illa p̄a fortes nō lāguet. Quare
in his solū p̄riū erit aliter eoz vez z aliter falsuz ē q̄cūq̄z
q̄z tanq̄z affirmatio z negatio opposita sunt

Hic. **U**ter veritas alicui^o enūciatōis sit eterna z im
mortalis. **O**dm q̄ sic. q̄z nisi sic illud p̄ncipiū de quo
libet affirmatio aut negatio vera et de nullo ambo simul
non esset firme veritatis. et cū illi p̄ncipio innitā demō
stratio sequeret q̄ nihil firmiter et certitudinaliter sc̄iret
tur. Secundo probatur. q̄z nisi sit inter p̄radictōis op̄

*De p̄p̄o de nā uali s̄z de om̄ tpe et p̄p̄o de nā venoz
sunt falsū an̄ tpe q̄z de nā cōtingenti in vno tpe s̄z
z d̄ alio falsū.*

esse simul tpe potest dupliciter intelligi. vno mo sic q sunt simul fm aliqua parte duratiois tps. et sic puer z senex sunt simul tpe. Alio mo qz sunt simul fm tota duratioem vt illa q simul esse incipiunt z desinunt. sicut ho z risibile. et hoc mo simul tpe dicitur quoz generatio est in eode tpe.

Et qm d: generatio terminat solū ad formā subalem. pmo de generatioe. sed risibile nō est forma subalis. q non pot dicit generari. Odm q duplex est generatio. scz simplr que est transmutatio de nō esse subali ad esse subale. z illa solū terminat ad subam. Alia est generatio fm qd que est transmutatio de nō esse accidental ad esse accidental. et illa terminatur ad formā accidentalem. Vel d: q generatio pmo et p se terminat ad subam sed ex sequenti et minus pnci p aliter terminat ad accidens.

Ar. Causa est ad cuius esse sequitur aliud. sed esse vnius relativi sequit ad esse alterius. q vnum est causa alterius. Odm q vniū relatiū sequit ad aliud p duplr intelligi. vno mo in forma relationis in qua sunt simul natura. et sic verū est. qz veniunt in vna forma relationis a qua hnt q esse vnius sequit ad esse alteri. Alio mo causalit sic q vniū sic cā alteri. et sic est falsum. qz causa naturaliter est pōr effectū. sed relatiua sunt simul natura

Ar. Spēs rerū hnt se sicut nūeri. octavo metaph. sed vnus numerus est prior alio. q vna spēs est pōr alia. Et affirmatur. qz affirmatio z negatio sunt spēs enūciatiois. sed affirmatio est pōr negatioe. Odm ad illa simul q spēs duplr comparātur. vno mo inter se. et sic vna est alia pōr sicut etiaz pfectior. Alio mo pparātur in ordine ad genus qd ealiter participāt. et sic dicitur coequeue. simul aut noiat quādā coequitate. Et qm replicat. quēqz sunt simul in aliquo veniunt. sed spēs diui dentia aliqz genus in nullo veniunt. q nō pnt dici simul. Dinos. pbat. qz opponitur disparate q nō possunt eē in eode. Odm q illa que opponitur disparate non possunt venire in vno nūero vl specie. sed bene genere. qd sufficit ad hoc vt dicantur simul

Motus aut spēs sunt sex. generatio. corruptio. augmentū. diminutio. alteratio. fm locū mutatio. alij itaqz motus palam est. qz alij abinuicem sunt. nō em̄ est generatio corruptio neqz augmentū diminutio. neqz alteratio fm locū cum mutatio. siliter aut et alij

Itud est quareum caplin. in quo plus determinat de quarto postpredicamento. scz de motu. Et diuidit in tres partes. pmo enumerat spēs motus. z cū hoc ostēdit eas esse differentes abinuicē. Secūdo mouet vna dubitatio nem z soluit eam. Tercio psequit de vna proprietate mor que ē pparietas. Secūdo ibi. In alteratioe vero Tercia ibi. (Est autē simplr) Primo d: q sex sunt spēs mor. scz generatio. corruptio. augmentatio. diminutio. alteratio. z loci mutatio. Et differūt iste spēs a seinuicē. qz generatio nō est corruptio. nec augmentatio est diminutio. nec alteratio est fm locū mutatio. z silt est in alijs.

Querit An veniēt distīguātur spēs mor? Odm q motus capit duplr. vno generaliter fm q definitur tercio physico. q est acc^o entis

in potentia. et sic extendit se ad oām mutatioem tam successiuam q instantaneā. et illo mo diuidit per sex spēs. nō tū d: spēs capiprie. sed p modo spēali. qz motus nō est genus. sed transcendit p dicamenta. Alio mo capit spēaliter et prie solū. p mutatioe successiuā que est de subiecto in subiectū. vt d: qnto physico. et sic generatio z corruptio nō sunt motus neqz pnumerant spēs motus. debz ergo motus hic capi pmo mo. qz sic diuidit in sex spēs. vt hz textus. Quarū sufficiētia sic sumit. qz omīs motus terminat ad aliquā formā. vel ergo terminat ad formā absolutā aut respectiuā. si secūdu sic est loci mutatio. Si pmo hoc est duplr. qz vel est forma subalis aut accidentalis. Si pmo hoc est duplr. qz vel terminat ad esse illius. z sic est generatio. vel ad nō eē ei. z sic ē corruptio. Si ad accidentale. hoc est duplr. qz vel terminat ad quātitates que p se est diuisibilis. aut ad qualitatem que est diuisibilis p accidens. Si pmo hoc est duplr. qz vel terminatur ad quātitatem pfectā. z sic est augmentatio. aut imperfectā. z sic ē diminutio. Si ad qualitatem sic est alteratio.

Notādū Generatio est pgressio de non esse ad eē. et capitur hic pgressio non pro motu pgressiuo. sed capitur transumptiue p transmutatioe. et dicit de nō esse ad esse ad explicandū terminos generatiois. qz generatio est pgressio a nō esse tan qz a termino a quo ad esse rāqz ad terminū ad quē. Corruptio per oppositū est pgressio ab esse ad nō esse. quia corruptio est motus deperditiuus. quare etiā habz terminū ppariū. Unde notandū est hic q nō esse nō debet hic capi vt opponit esse p tradicioe vel pure negatiue s: ppariue. et ppar ens in actu. sed psupponit ens in potentia materie. Et licet generatio sit quādāqz ab esse ad esse sicut qz ex aere generat ignis. hoc tū est per accidens. qz ignis per se generat ex nō igne. qz aut nō ignis sit aer hoc sibi accidit. Augmentatio est pexistens quātitatis maioramenti. Diminutio vero est ex pexistens quātitatis minoramenti. In sicut augmentatio est mor de minori quātitate ad maiorem. sic diminutio est mor de maiori quātitate in minore. Alteratio autē est motus de qualitate pparia in qualitate ppariam vel mediam. In alteratio sic tripliciter. pmo de extremo in extremū. vt de albedine in nigredine. Secūdo de medio in extremum vel econtra. vt de rubedine in albedinem vel econtra. Tercio modo de vno medio in aliud. vt de rubedine in viride. Loci mutatio est de vno loco in aliū mutatio. et terminat ad vbi

Ar. Considerare motū pnet ad psm naturalem ergo male hic assignat postpredicamentū Antecedens p3. qz est passio intrinseca entis mobilis. qd est subiectū naturalis phie Odm q motus pnsiderat duplīter. vno mo fundamentaliter fm q habet esse in natura. et sic physicus determinat de motu. Alio mo capitur formaliter vt scz est quod dā ordinabile in diuersis generibz. et sic pnet ad logicum. Innotant fabulosa fabri

Ar. Nutritio est quidam motus. et tū nō ponitur hic. ergo zc. Odm qm nō ponat hic ex plicite. ponitur tū implicite. et pprehenditur sub generatione. qz nutritio est qdam partialis generatio. vt d: pmo de generatione et secūdo de aia. Siliter etiam rarefactio et pdenfatio pprehenditur sub augmentatioe z diminutione. sed susceptio magis z minus coprehenditur

Sufficiētia spēs motus.

Definitōes spēs motus Generatio

Corruptio

Augmētā^o Diminutio

Alteratio

Loci mutatio

Nutritio

Rarefactio

Codensatio

Susceptio magis z minus

Repl

Sufficiētia

Motus

Sex sunt spēs motus essentialiter diuise s: Generatio Corruptio Augmētā^o Diminutio Altera^o Loci mutatio

margin notes on the left edge of the page, including 'Aqua', 'pe', 'in illo', 'diuis', 'motus', 'repl', 'prio', 'si qz', 'aleat', 'ms. si', 'in', 'la', 'de', 'tercio', 'dicitur', 'signat', 'logi', 'illam', 'ius ē', 'ppter', 'sunt', 'mo', 'ad', 'cent', 'per', 'caus', 'causa', 'is repa', 'simul', 's p qz', 'bitas', 'modi', 'op', 'et reliq', 'o omes', 'ponitur', 'ponitur', 'ita sed ma', 'que quo', 'p dicitur', 'ma con', 'si dicitur', 'ad ambo', 'a loco mo', 'non sit in', 'silia. Et el', 'odo pter', 'qz qm', 'conuenit', 'dicit qz', 'differunt', 'tpe et simi', 'p dicitur', 'mōtū', 'al tpe. z tū', 'nō qz aliqz'

ei cōtrariū. nisi quis r in hoc fm qualitatē qui/ etem opponat. aut in p̄trariū qualitatē muta/ tionem. sicut et in mutatione fm locū quietem fm locū. aut in cōtrariū locū mutatōem. est em̄ alteratio in mutatio fm qualitatē. qua propter op/ posita erit fm quātitatem mutationi quies fm qualitatē. aut in p̄trariū mutatio qualitatē. vt albū fieri ad id qd est nigrū fieri. alterat em̄ in p̄trariū qualitatē mutatione facta.

Nic phus tercio ponit vna p̄terietez motus que est p̄trarietas Et primo facit hoc. Secūdo mouet quoddā dubiū dicens p̄mo. q quies simpliciter p̄trariatur motui et vnus motus alteri. vt generatio p̄traria est corruptio et augmentatio diminutioni. sed motui fm locum maxime videt esse p̄traria qes. et etiā motus qui est ad p̄trariū terminū. vt loci mutatio que est sursum p̄trariatur et que est deorsum. ¶ Tūc mouet dubitatōem de alteratiōe dicens. q difficile est assignare quid p̄trariū sit alteratiō. qz alteratiōni nihil videt esse p̄trariū. nisi quis dicat q ille alteratiōes sunt p̄trarie q sunt ad p̄trarias qlitates vt albū fieri ad id qd est nigrum fieri.

Ar. Quies opponit motui p̄tratiue. ergo non cōtrarie. Antecedens patz. qz fm p̄m quies est p̄trarietas motus. Odm q p̄trarietas hic capis vt se extendit ad oppositōem p̄tratiuā. quo mō etiā principia rerum naturalū dicitur esse p̄traria. id est p̄tratiue opposita. Vel potest dici q motus dicit p̄trariari q̄ri gratia termini substantiā q̄ri. et intelligit de q̄re vt est in termino a quo. qz qes in termino ad quē est p̄summatio motus.

Ar. Motus opponitur motui. ergo non quieti. Consequencia patz. qz em̄ vni vni opponitur. Odm q motus capitur dupliciter. vno modo fm̄ generalē rōnem motus. et sic p̄trariat quieti. Alio modo capitur in speciali. et sic cōtrariat alteri motui. et sic idēz fm̄ diuersas rōnes p̄t pluribz esse p̄trarium

Habere aut̄ multis modis dicitur. aut em̄ tanq̄ habitum et affectuz aut aliā quālibet qualitatē. dicimur em̄ disciplinam habere atqz virtutem. Aut vt quantitatem. quod p̄tingit ei qui habet magnitudinem. dicit em̄ bicubitum. Aut vt ea que circa corpus sunt. vt vestimentū vel tunica. Aut in mēbro. vt in manu anulū Aut vt membrū. vt manū vel pedem. Aut in vase. vt in modio grana tritici. aut in lagena vinum. vinum em̄ habere lagena dicitur r̄ modius grana tritici. hoc ergo om̄ia habere dicitur vt in vase. Aut vt possessionem

habere em̄ domū vel agrū dicimur. Aut etiam vir vxorem habere dicitur. sed r̄ vxor viruz. sed videtur alienissimus. qui nec dicit̄ est modus esse in eo qd est habere. nihil em̄ aliud vxorem habendo significamus nisi quia cohabitāt.

Fortetamen r̄ alij quidam apparebunt modi de eo qd est habere. sed q̄ psueuerūt dici p̄ne omnes enumerati sunt.

¶ Stud est vltimū capitulū huius tractatus. in quo determinat de vltimo postpredicamento qd est habere. Et diuiditur in duas partes principales. in prima ostendit quor̄ modis dicit̄ habere. In secunda phus se excusat de positione quorūdam aliorum modorū. ibi (Fortetamen) Quo ad primū dicit q̄ habere dicitur multis modis. primo dicitur aliquis habere qualitatem afficientem sicut scientes dicitur habere scientiā et studiosi virtutem. Secūdo dicitur habere quātitatem. que est vt mensura sicut dicitur aliquis habere magnitudinem siue quantitatem bicubicalem. Tercio dicitur habere ea que circa corpus sunt que mutantur ad corporis figuram sicut habere vestimentum vel tunicaz. Quarto dicitur habere id quod est ad decorem. sicut dicitur habere anuluz et collum torquem. Quinto dicitur habere membrū quo modo rotum habet partes organicas. que sunt ad actum sicut quis dicitur habere membrū quādo habet ad vsuz vt manum vel pedem. Sexto dicitur habere illud quod cōtinetur. sicut vas dicitur habere grana et lagena vinū quia lagena continet vinum et mensurat ipsum. Septimo dicitur habere per modum illum quo habetur possessio. vt domū vel agrum. et hic est specialis modus habēdi et valde p̄rius. Octauo dicitur habere sicut vir habz vxorem aut vxor virum mutuo contractu inter virum et mulierē. et hic modus est alienissimus inter omnes modos habēdi qui dicit̄ sunt. eo q̄ nihil aliud est habere vxorem q̄ et cohabitare. et sic hoc modo habens habetur eodem modo quo habet. et per eūdem contractum habens efficitur habitus. et hoc non est in aliquo aliorum modorū. Tūc ibi (Fortetamen) Excusat se de omissione aliorum modorū dicens. q̄ forte alij apparebunt habēdi modi. sed modi qui magis vsitati sunt apud sapientes pene. hoc est quasi omnes sunt enumerati.

Queritur. Vteruz octo modi habēdi sine sufficiēter enumerati. Odm q̄ sic. et debet habere capi generaliter fm̄ q̄ quecuqz res dicitur aliquid habere quocūqz modo. et sic etiaz est post predicamentum. quia dicit̄ coordinatiōem plurium ad vniū genus non reducibilem. Unde aliqui istorum modorū sunt reductiue de genere qualitatis. sicut habere affectum. alij de genere quātitatis. vt habere quātitatem alij de genere relationis. vt habere vestimētum. imo vt sic habere est vniū genus generalissimū ab alijs distinctū. sed tūc capitur specialiter. alij de genere substantiā. vt habere membrū. alij de genere vbi. vt sextus modus. et ita de alijs. Ex quo patz q̄ ista diuisio non est generis in species. quia habitus nō dicitur vniuoce de istis modis. eo q̄ nihil est cōmune vniuoce quod sit predicamentum et

Habēdi octo modi. dicit̄ frat octo.

Quintū r̄ vltimū p̄p̄dicamentū. Habere.

Questiones

postpredicamentum, sed est diuisio vocis in significatio-
nes. horum autem modorum sufficientia faciliter potest haberi
que relinquatur studiosis

Ar. Substantia dicitur habere actionem et passio-
nem, et sic de alijs predicamentis accidentium
et illi modi non ponuntur hic, ergo etc. **Ordinatio** quae
tas et qualitas sunt principalia predicamenta accidentis
um, et ideo sub illis quibus substantia dicitur habere qua-
litate vel quantitate comprehenduntur omnes alij mo-
di quibus substantia dicitur habere accidens. Et quibus
philosophus quinto metaphysice ponat alios modos, ra-
men isti sunt magis vltimi qui seruiunt ad notitiam pre-
dicamentorum.

Ar. Inter habens et habitum semper est aliquod
medium, sed inter substantiam et quantitate
nihil mediat, ergo substantia non dicitur habere quantita-
tatem. **Sinoz** probatur, quia quantitas immediate in-
heret substantie. **Ordinatio** quae secundum doctrinam sanctum magis-
tor est falsa, quia inter illa que habentur talis est distinctio
quae quedam sunt in quibus nihil est medium inter habens
et id quod habetur, sicut inter substantiam et qualitates
vel quantitate, quedam autem sunt in quibus est alij
quod medium inter vtriusque sed sola relatio, sicut dicitur
aliquis habere socium vel amicum, et ita de alijs. **Uel** di-
cendum quod habere quantitate mediat inter substantiam
et quantitate, non quidem realiter tanquam distinctum a
quantitate, cum non sit aliud quam quantitas, sed secundum rationem
quia dicitur inherere quantitate in substantia que intelligitur
media inter substantiam et quantitate

Ar. Gilbertus porretanus solum enumerat quat-
tuor modos, igitur videtur quod Aristoteles
sit superfluum vel ipse diminutus. **Dicendum** quod Gil-
bertus in suis quatuor modis comprehendit omnes hic
positos, quia sub primo suo modo comprehendit hic pri-
mum et secundum, sub tercio comprehenduntur alij hic po-
siti et alibi omisi. **Et** ad Petrum hispanum, qui solum po-
nit septem modos dicendum quod ipse tertium et quartum
comprehendit sub vno qui est habere ea que circa corpus
sunt, quorum tamen distinctio faciliter haberi potest, quia
vel illa sunt ad necessitatem, et sic est tertius, aut ad orna-
tum et decorem, et sic est quartus. **Et** in hoc finitur li-
ber predicamentorum Aristotelis.

Sequitur liber sex principiorum
Gilberti porretani

Sex principiorum

Quere circa initium li-
bri sex principiorum Gilberti porretani

Queris quod sit subiectum eiusdem
Ordinatio quae subiectum huius libri est idem
cum subiecto libri predicamentorum. **Aristoteles**
relis, quia ista sex principia de quibus Gil-
bertus determinat dicitur etiam predicamenta licet diuersis
modo, nam dicitur principia in quantum sunt prima in propo-
sitione formali et vltima in resolutione, sed dicitur predica-
menta in quantum quodlibet ipsorum est primum predicatum seu primum
dicibile sub se continens omnia que sunt sue coordinationis.
Magis tamen proprie ista sex vltima predicamenta dicitur prin-
cipia quam predicamenta, tum primo, quia vniuersum quodlibet ipsorum quod
modo est principium substantie que actum ab aliquo agente re-
cipit, vt infra patebit. **Tum** secundo, quia principium aliquod ex-
trinsecum significat, ideo **Aristoteles**, in physicis sepius per prin-
cipium intelligit causam efficientem que est extrinsecum, ista
sex suis nominibus significat aliquid extrinsecum, et non dicitur prin-
cipaliter respectu ad sua inferiora, sed magis ad subiectum
vel aliquid extrinsecum, quod per denominationem extrinsecam sus-
cipit a formis que sunt extrinsecas adiacentes, vt posse
inductiue videri in singulis. **Nam** actio cuius sit in agente
dicitur principium quo agens efficit in passio id quod agit, sicut
liter passio cum sit in patiente dicitur principium quo patiens ad-
formam agentis mouetur. **Simili** modo vbi procedit a loco
qui est extrinsecus locato, et quoniam ex adiacentia temporis in re ter-
porali derelinquit, et ita de alijs, et non nominat aliquid
quod sit de substantia alterius, vt genus, sed nominat prin-
cipia, et ideo forma extrinsece adueniens in ratione principij
posset poni subiectum attributis huius scientie, quibus **An-
thonius andree** hoc videat impugnare. **Ex** quo patet
quod fuit vtile per tradita in libro predicamentorum determinari
nare in speciali de his sex vltimis predicamentis, propter duas
causas. **Prima** quia plus de istis sex vltimis breuiter et so-
lum exemplariter determinauit. **Secunda** causa quia licet in
predicamentis satis determinatur sit de istis in quantum sunt
predicamenta aut ad minus cognitio ipsorum ex quatuor prin-
cipijs de facili haberi potest, tamen ibi non est plene determina-
tum de ipsis in quantum sunt principia, vt ergo, pueri erigantur
tur altius et infirmi attrahantur dulcius, et vt vtriusque in lo-
gicali scientia instruat citius. **Gilbertus** porretanus in hoc libro
de illis sex principijs prolixius tractat.

Notandum quod sufficientia istorum sex principiorum
solet sic sumi, quod omne principium vel est
principium quo ad esse vel quo ad bene esse. **Si** secundum est
habitus, quia habitus est principium conseruationis habitus
Si primum hoc est dupliciter, quia vel illud principium tenet se ex
parte agentis, et sic est actio. **Uel** ex parte illius quod agit
et hoc dupliciter, quia vel tenet se ex parte motus per quem
actus agentis recipitur in patiente, vel ex parte mobilis
in quo ille actus recipitur. **Si** primum hoc est dupliciter, quia
vel dicitur receptorem motus in mobili, et sic est passio. **Uel**
dicitur preparationem illius motus ad tempus et ad primum mo-
tum in quo est tempus subiectiue quod est principium aliorum
motuum, et sic est quoniam. **Si** tenet se ex parte mobilis hoc est
dupliciter, quia vel dicitur ordinem partium mobilis in toto et in loco
qui quidem ordo est principium existentie rei, et sic est positio.
Uel dicitur preparationem totius mobilis ad mensuram eius
que est locus, et sic est vbi.

Ar. Idem non est subiectum diuersorum librorum, sed ens

Questiones

qua nō facta est. sed alteratio sola. Quoniam autē in alijs cōtingit fortasse idem pferri additū puenienter existimo inuariabili essentia consi- stens. In anima em̄ alteratio cōtrarietatis re- peritur et tristitie et gaudij. Sed quoniam vt autē quidā simplicitati. nulli vero variatio- ni subiectus est. vt ea que mūdi anima dissoci- ans hanc ab om̄ibz addidi cōpositōi cōtingēs

Erit itaqz terminus forme dicta definitio neqz em̄ supflūū neqz minus continere si quis subtiliter inuestigauerit reperiet

Posita definitioe forme. psequēter particulas defini- tionis declarat. Et diuidit in tres partes. in prima pro- bat qz forma sit simplex. In secūda qz sit inuariabilis. In tertia qz sit ppositōi ptingens. Quo ad primum dicit qz forma nō est ppositio siue ppositū. qz om̄e ppositū adue- niens alteri facit ipsum maius. sed forma alteri adueni- ens nō facit id cui aduenit maius. ergo nō est ppositum. Vnoqz istius. pbat autor exemplo. qz corpus album in eo qz albū nō est maius seipso nō alio. ppter aduentum albedinis nō dicit maius seipso nō albo. sed dicit esse alte- ratū p h qz ē albū v' nō albū factū. Tūc ibi (Qm̄ ar) Probat aliā particulā definitōis. ostendens a quo distin- guat forma hic definita p hoc qz est esse inuariabile. qz ab aia humana que vtqz simplex est. ideo ad differentia illi- us additū est inuariabili essentia p̄sistens. Nam aia hu- mana variat et alteratur a cōtrario in p̄rariū. vt a tristit- ia in gaudiū et cōuerso. et sic nō est forma vt hic definit.

Tūc ibi (Sed qm̄) Exponit tertiā particulā defini- tionis ostendens quare additū sit ppositioni ptingens. Solens qz per hoc distinguat forma hic definita ab ani- ma mūdi. scz intelligentia qz mouet celū. qz licet illa sit sim- plex in essentia et inuariabilis. non tñ est ppositioni p̄tin- gens. qz nulli alteri pponit. qz nō est forma materiam in formās. Concludit ergo Gilbertus dictā definitioēz forme esse bonā. qz si quis subtiliter eam perspexerit nihil diminutū neqz supflūū p̄tinet.

Querit Utrū definitio forme hic data sit bene assignata. Qm̄ qz sic. qz p̄ditōes bone definitōis sibi pueniūt. et Gilbertus eam eodē mo- do probat sicut Porphyrius definitōem generis. Est autē sensus definitōis. forma in p̄muni accepta est ptingens. Id est actus adueniens ppositioni. id est pposito de quo predicatur. siue adueniat essentialiter siue accidentaliter et p hoc distinguit ab anima mūdi. sed qd sequitur sim- plici et inuariabili essentia separat formas hic intentā ab om̄i alio. vt p̄dictū est. et habet ex illa definitōe qz forma hic p̄siderata est forma totius in esse vli accepta

Ar. Quedam est forma substāialis que essentia liter p̄dicatur de toto pposito. ergo male po- nitur in definitōe ptingens. Consequētia tenet. qz qd est ptingens dicit alteri accidentale. Qm̄ qz ptingens in definitōe potest dupliciter exponi. vno mo vt valet. id

Sex principioz

est adueniens siue adueniat essentialiter siue accidentaliter. et per hoc nō excluditur quin aliqua p̄dicatio sit sub- stāialis. Alio modo capitur vt valet. id est accidens. et sic potest etiam hic poni. qz licet forma totius fm̄ esse re- le qd habet in cōposito nō sit semp cōtingens. qz quādo qz est de essentia eius. tamen fm̄ esse intentionale et abstra- ctum quod habet in intellectu dicitur esse ptingens com- pposito. quia cōposito accidit qz habeat formam sub tali esse acceptam.

Ar. Nullū definibile est simplex. sed forma hic des- finitur. ergo et. Vnoqz parz. qz om̄is definitio habet partes cōrespondentes partibz definiti. septis- mo metaphy. Et confirmatur. qz species est forma que- dam. et tñ nō est p̄sistēs in simplici essentia. qz pponit ex genere et dicitur. Qm̄ qz ppositio requisita ad definiti- onem est illa qz est ex genere et dicitur. sed illa non repugnat simplicitati forme. qz nō est realis sed rōnis tñ. qz genus et differentia nō sunt pres diuerse in specie. sed dicitur ideo realiter licet fm̄ rōnem distinguātur. et ita sicut dicitur est ad p̄firmationem.

Ar. Omnis quāritas est diuisibilis. vt parz qnto metaphy. sed om̄is q̄ritas est forma. ergo aliqua forma est diuisibilis. et p̄sequens nō est simplex.

Qm̄ qz nō om̄is forma est simplex simplicitate oppo- sita ppositioni ex partibz quāritatiuis. sed tñ simplicitate opposita ppositioni essentiali que est ex materia et forma vel ex subiecto et accidente. sicut cōponitur anima et cor- pus vel lignū et album

Ar. Aliqua forma recipit magis et minus. Non om̄is forma est simplex. Ans p̄ de qualitate et agere et pati. vt dicitur in libro predicamentoz. Co- sequētia tenet. qz omne tale est diuisibile. qd simplicitati repugnat. Qm̄ qz forma qz intendit dupl̄ accipitur vno mo fm̄ suā essentia. et sic est oino simplex. et nō est cō- stituta ex gradibz eiusdē forme. vt aliqui volūt. Alio mo capif fm̄ esse qd est realiter ab essentia distinctus fm̄ dos- troz scem̄ in plerisqz locis. et sic in forma sunt gradus. nō qdem fm̄ additōem. qz illa repugnat eius simplicitati. s; fm̄ successione. qz forma accidentalit p̄t successiue dare sub- iecto multa esse. Sed alij dicit qz nō om̄is forma sit sim- plex simplicitate opposita ppositioni ex gradibz. qz multe forme intendūtur et remittūtur. sed simplicitate opposi- ta ppositioni ex partibz essentialibz vel ex subiecto et acci- dente. qd nō videt bene sustinendū. vt alias demonstratū est in p̄dicamentis de intensionibz formarū

Habet autē dubitatioem ex precedēt vtrū nulla forma inuariabilis sit. hoc autē videt vt in pluribz. nā eadē oratio veri et falsi susceptiua est et albedo claritatis et obscuritatis. et ratio eius qd in re est et nō est. Sed nō est ita. nam ni- hil differt albedinē dicere claraz qz subiectum clarū dicere. Nō est autē oratio p̄rarioz susce- ptiua. vt rō ei? qd in re est et nō est. s; sunt note eaz qz s; in aia passionū. de bis autē alibi dcm̄

Hic Gilb. circa definitiōem forme mouet vnā dubitacionē dicēs. q̄ hoc dicitur in definitiōe forme. s. q̄ forma sit in inuariabili eētia p̄stēs h̄z q̄ndā dubitaciōem loquendo de forma in cōi. put ad formā subale z accitālē se extēdit. q̄ oīo est forma variabilis de vero in falsū in eadē numero manēs. z sicut albedo susceptiua est claritatis z obscuritatis. z etiā rō siue opinio vna susceptiua est veri q̄d est in re. z falsi q̄d nō est in re. **Hic** istas obiectiōes soluit dicēs. q̄ forma vniq̄ p̄stet in inuariabili eētia. z q̄d de albedine dicit nō est ita. q̄ albedo ex pte sui nō est susceptiua claritatis. et obscuritatis. sed solū ex pte subiecti suscipiētis clar. vel obscuri. **Un** dicit q̄ nihil differt albedine clarā dicere. z subiectū suscipiens clar. dicere. quia albedo fm̄ eē albedinis vna z eadē numero manens obscurā z clarificat ex subiecto. sed eadē albedo numero fm̄ se nō est clara z obscura. Simili modo soluit de oratione z opinione. quia nō sunt susceptiua contrariōz fm̄ sui mutationem. sed fm̄ mutationem alterius. s. rei de q̄ est talis oratio vel opinio. vt dicitur est in sexta p̄prietate sube. **Etiā** quō oratio fecit res p̄z alibi. i. in libro p̄hermenias. vbi dicit q̄ voces s̄z note earū passionū q̄ sunt in aīa. z ille passiones non sunt susceptiue veri et falsi fm̄ sui mutatōem. sed fm̄ mutatōem rei.

Ad. Illud q̄d fecit p̄ter oēm dīam ep̄is non detestatur minas ad supposita alicuius ep̄is. sed oīo est huiusmodi. **igit.** **D**inor parz. q̄ illa oīo sortēs sedet sp̄ fecit forte sedere. siue sedeat siue non. **D**icit q̄ oīo p̄ dupl̄ considerari. vno mō p̄ respectū ad suū significatū fm̄ se siue illud sit siue non. z sic oīo sp̄ manet vera veritate signi. sic q̄ idē semp̄ fecit. vt hęc oīo me sedere siue sedē siue nō sp̄ idē fecit. **Alio** mō p̄t considerari p̄ respectū ad suū significatū. vt existēs vel nō existēs inquantū oīo rep̄ntat fecitū p̄ adequationē ad ipsam rē. eo mō q̄ est vel nō ē. z illo mō p̄t mutari de vero in falsū p̄ mutatōez rei. vt h̄z textus

Substāiale vero est q̄d esse p̄fert ex q̄dā cōpositiōe p̄positiōi vt in pluribz z q̄d impossibile est deesse rei. vt rō z sensus siue horūz silia. vt p̄tinuū z discretum. Hoc vero erit vt materia. illud aut vt forma. vt corpus q̄des est materia hoīs. aīa vero forma. **Erit itaq̄ subale vt corpus est hō z rō. **H**ec aut in his que de categoriis dicta sunt expedita sunt.**

Hic Gilb. ponit scđam definitiōem q̄ est ipsius subalis ex quo omnis forma siue sit subalis siue accitālis p̄t q̄n̄ q̄ dicit subalis. **D**icens q̄ substāiale est q̄d cōfert esse rei cōpositē ex quadā p̄positiōe. z q̄ impossibile est abeē rei illi cui est subale. vt rō. i. rōnale dicit inesse hōi. et sensus siue sensibile dicit inesse aīali. **H**ec em̄ nō possunt abesse hōi z aīali ex quo sunt de definitiōe ipsōz. **I**n alijs vero vt accidētibus est exemplū. sicut p̄tinuū est substāiale in continuis vt i linea z superficie z corpore. z discretū in discretis vt in oratiōe z numero. **E**t **G**ilbertus declarat hanc definitiōem p̄ diuisionē dē. q̄ substāialitū quoddā est vt materia. z quoddā vt forma. quia vtrūq̄ confert esse rei. z non potest abesse. corpus em̄ organitū ē vt materia. anima vero sicut forma. z corpus erit homini substāiale z simili per anima. z q̄ naturalis cōpositiōi cōrripdet p̄positiō lo gica siue rōnalis. ideo etiā ratio siue rōnale erit substāia

le homini. hęc aut in categoriis sunt expedita

Ad. **U**trum definitio subalis sit bona. **D**icit q̄ sic. z p̄mo dicit in definitiōe quod esse p̄fert p̄posito ex quadā p̄positiōe. quia duplex est cōpositiō. q̄dam est realis q̄ est ex tribus realiter distinctis. vt ex materia et forma. **A**lia est p̄positiō rōnis tm̄. sicut sp̄s p̄ponitur ex genere z dicitur. z de tali p̄ncipaliter est hęc ad p̄positū. **A**ddit in definitiōe q̄d impossibile est de esse rei quod explicat textus per exempla dicens. z ratio z sensus siue horum similia vt continuū z discretum.

Ad. **S**ubstāiale dicitur a substāia. vt p̄t ex rōne nominis. sed continuū z discretū nō sunt substāie. **N**ō possunt dici substāialia. **D**icit q̄ substāiale vt h̄ caput nō semp̄ est substāia. sed aliqui habet modū substātie. siue fm̄ rei naturā sit suba siue accidēs. **E**t soler subale cōmuniter accipi quattuor modis. p̄mo dicit substāiale quod est substāia fm̄ rem z modū vt animal respectu hominis. q̄ est forma v̄lis substāialiter p̄dicabilis de hoīe. **S**ecūdo mō dicit subale quod nō fm̄ rē z naturā est substāia. sed habet modū sube. vt color respectu albedinis. z figura respectu trianguli. **T**ercio mō dicit subale quod est in aliquo vt p̄sequēs subam eius p̄ se. sicut risibile in homine. **Q**uarto mō dicit subale quod ponit in definitiōe alterius quā nō sit de essentia eius. sicut nasus substāialis est h̄ mō z tibia claudō. **E**t p̄ oppositū ad istos quattuor modos dicit de accitāli. quia accitāle p̄mo mō est quod habet verā naturā accidētis fm̄ rem z modū simul vt album. **S**ecūdo mō quod vere est suba. sed habet modū accidētis. eo q̄ est extraneū sicut digitus s̄z in manu. **T**ercio mō dicit accitāle quod nō inest p̄ causam essentialem. sed adest z abest p̄ter subiecti corrupcionē sicut accidens cōe. **Q**uarto accitāle dicit quod nō ingreditur definitiōez alterius. vt species respectu sui generis.

Videtur autē forma a natura esse. quedā vero ab actu. ratio em̄ a natura est. calor vero et passio quedā in actu consistunt.

Positus duabz definitiōibz. s. forme z subal. p̄ter ponit q̄sdā diuisiones formaz. z h̄ iō. vt sciat de q̄bz formis intēdit in isto libro. **E**t diuidit hęc p̄s in sex p̄tes fm̄ q̄ sex ponit diuisiones. pres p̄tēbūt. p̄ma in duas. q̄ p̄mo ponit p̄mā diuisionē. scđo ex illa diuisionē q̄sdā elicit q̄stōes. ibi. **I**n q̄busdā vtro. **D**icēs p̄mo q̄ duplex videt̄ ē forma. q̄ q̄dā est a natura z q̄dā ab actu siue ab op̄atiōe artis. **E**xemplū p̄mi. vt ratio siue rōnale est forma a natura in ipso rōnali p̄ducta. exemplū scđi. vt calor z passioes q̄dā de ḡnē q̄litaris. sicut etiā lectulus dom̄. z silia dicunt̄ ab arte.

Ad. **D**icitur huius diuisionis coincidit. q̄ nō ē bona. **A**ns. p̄. q̄ q̄dā forme vt sanitas sicut p̄ducunt a natura z ab arte medicine. **D**icit q̄ sanitas p̄ncipalr̄ causat a natura. q̄n̄ scz natura p̄fecte vincit morbū. s̄z istrumētalr̄ z ministerialr̄ solū dicit fieri ab arte. in signū cui⁹ ars medicine nihil facit ad sanitatē nisi natura prius operet. z ergo medicus dicit minister nature. natura vero operatur. vt inquit Galienus tercio regni.

Ad. **A**nima rationalis incipit esse p̄ creationē. ergo male dicit q̄ p̄ducit i rōnali a natura. **D**icit dupl̄ acq̄ritur aliquid p̄ naturā vel motū naturāle. vno mō intrinsece. q̄ scz generās est causa efficiēs introductiōnis illius forme. z sic anima rōnalis nō p̄ducit p̄ naturā

entale
it sub
ns. ce
le rca
uado
straz
com
o talē

c de
fimo
quid
nū ex
fimo
igne
om̄
idēz

p̄to
zgo
lex.
p̄o
cra
ma
coy

p̄on
lanc
Lo
caat
p̄mur
est cō
lio mō
fm̄ do
idēz nō
accitā
s̄z h̄z
n̄l̄r̄ fm̄
p̄ m̄lre
p̄positi
z accit
n̄trān

trum
f vt in
na est
o eius
am ni/
iectum
z sicut
r note
p̄ dicit

Questiones

Alio modo dispositiue. quia scilicet materia ab agente naturali disponitur. ut forma a superiori agente introducat. et sic aia rationis acquiratur per naturam.

Ar. Calor est forma a natura existens. sed male dicitur quod sit ab actu siue ab arte. Quis probatur. quod causatur a natura elementi cuius est quantitas propria. Dicitur quod calor ut ponitur exemplum sedis in materia non dicitur capere quantitate naturali consequente aliquo subiecto. sed per qualitate quadam superinducta alicui subiecto ab extrinseco. et sic dicitur forma ab arte causa. Et quando dicitur omnia naturalia sunt ab arte diuina. igitur dicitur. Dicitur quod illud quod deus facit in rebus est eis naturale et non artificiale. quod res a deo producere non merentur dici artificiales. sicut quando producantur ab arte humana.

In quibusdam vero dubium est utrum a natura aut ab actu incipiatur esse. ut in figura incisionis nam nihil additionis fit. sed separatio quadam partium

Dico autem figuram esse a natura. sentire vero ab actu. Sed et que coniunctionis actus est ut domus. manifestum est autem de his

Hic Gilbertus circa primam diuisionem duas mouet dubitationes. secundam ibi (Sed in his) Et primo ponit questionem cum argumento dicens. quod in quibusdam formis est dubitatio an sint a natura vel ab arte quodammodo patet de forma incisionis puta mercurij vel iouis. Quis autem tales forme a natura sint videtur. quod ars in talibus nihil apponit ad materiam. sed totum quod ars facit consistit in auferendo et separando partes quasdam a subiecto. et quod ars nihil apponit non videtur esse opera artis siue forme ab arte producere. Tunc Gilbertus soluit hanc dubitationem dicens. quod materia siue subiectum figuratum non est ab arte seu ab operatione artis. sed a natura. sentire autem et apparere. id est exterior terminatio. ratione cuius sensum immutat est ab actu siue operatione artis. Et quis per arte non apponit aliqua pars materialis. tamen separando aliquas partes materie fit illa forma in actu que producit in potentia. sed de formis que fiunt per coniunctionem partium. ut domus et similes manifestum est quod fiunt ab arte.

Querit. Utrum figura incisionis sit a natura vel ab arte. Dicitur quod simpliciter est ab arte. sed quantum ad materiam huius figure subiectam possit dici a natura. Primum patet. quod illa forma cuius principium efficiens est agens a proposito et per arte est simpliciter ab arte. sed figura incisionis est homini. et dicitur. Dicitur patet. quia artifex a quo inducitur talis figura est agens a proposito et littere. Sed cum dicitur patet. quia materia eius est ens a natura. sed hoc valde de improbie dicitur. quia si sic parte ratione domus esset a natura quam tamen certum est esse ab arte. Pro isto notandum est quod aliqua forma potest dici naturalis dupliciter. uno modo actiue quando est ab aliquo agente quod natum est naturaliter impingere tale formam in tali passo. et sic clarum est quod figura incisionis non est a natura. Alio modo passiuue. quando scilicet materia in qua recipitur forma naturaliter ad formam inclinatur. et sic iterum manifestum est quod materia in qua recipitur figura incisionis non est homini. quod non magis inclinatur ad istam formam quam ad aliam. et sic auctor non est satis proprie loquutus

Arguit. Illud quod sit ab arte fit per additionem et appositionem partium ad partem. sed

Sex principiorum

talis figura non fit sic. sed non est ab arte. Dicitur probatur. quod fit per amotionem et separationem partium a parte. Dicitur quod manifestum est falsa vltimè accepta. quod artifex non solum agit in apponendo. sed. quando dicitur in remouendo per quam quidem remotionem producit figuram et fit in actu que prius solum profuit in potentia neutrali. quod materia non magis ad unam figuram vltimè ad aliam inclinatur. Sunt tamen aliqui dicentes quod figura procedat iam in materia actualiter. sed coopta alijs partibus eiusdem materie quas partes artifex remouet. et tunc figura apparet sed hoc nullo modo stare potest. quod omnis actio noua positiua et productiua huiusmodi aliquid positiuum per termino nouiter productum. Illud autem non est sola separatio partium. quod illa separatio non est nisi quadam partitio. ergo est ipsa figura. Etiam in eadem parte materie non possunt esse figure incopossibiles actu. sed in eadem parte materie possunt esse quecumque figure in sensu diuisionis. puta hominis leonis serpentis que sunt omnino incopossibiles. ergo non sunt ibi actu.

Sed in his que in pluribus sunt palam non est. nam ea que in pluribus sunt in actum esse impossibile est. a natura autem non videtur fieri. quoniam ea que a natura sunt a creatura preexistente sumunt principium. Palam probatur est creaturam non esse. nihil enim omnino quod homini creature sunt poterit explicare. Natura igitur in his occulte operatur. nam sicut ex plurium coniunctione partium constitutio quadam priorum excedens quantitatem efficiat. sic ex singularium discretione vnus quidem intelligitur eorum. excedens predicamentum. Quapropter cõitas omnis naturalis est quoniam a singularitate procedit que creatori coequalis. Subtiliter autem speculantes sicut naturam in actibus lateat operari inuenimus. sic creaturam creatoris in natura ex actu. numero naturam stabilium. sed hec hactenus alteri eius considerationis sunt.

Hic Gilbertus mouet secundam dubitationem de formis vltimis dicens. quod in his formis que in pluribus sunt. hoc est in formis vltimis non est manifestum utrum sint a natura vltimè ab arte. et quod non sint ab arte manifestum est. quod omnis forma que est ab arte est accidentalis. sed forma vltima est subalis suis inferioribus. Etiam actus et operationes sunt singularium. sicut edificator non facit domum in communi. cum forme vltimè non sint singulares sequitur quod non sunt ab actu siue ab arte. Nec etiam potest esse a natura ut videtur. quod quecumque fiunt a natura a creatura preexistente sumunt principium. sed vniuersalia non sumunt principium a creatura preexistente. et dicitur. Dicitur probatur. quod sumens principium ab aliqua creatura est creatura. cui effectus assimiles producentur. sed vniuersalia non sunt creatura. quod terminus creationis siue generationis non est vltimè sed particulare. Tunc ibi (Natura igitur) soluit dictam dubitationem dicens. quod iste forme vltimè occulte et immanifeste producantur a natura. quod sic patet. sicut ex coniunctione plurium partium. sicut parietis tecti et fundamenti fit quadam constitutio. id est res constituta excedens partem cuiuslibet partium. sic ex productione et productione singularium fit forma

vllis excedit p̄dicationē cuiuslibet singulari. in eo q̄ q̄dli
 hec singularē de vno solo p̄dicat. Illud vero v̄le de multo
 p̄ter q̄d ois talis cōitas natural̄ est. q̄ p̄cedit ex singu
 laritate. i. singulariū habitudine. sed singularia p̄ducunt
 a natura. q̄ z̄ vniuersale quod p̄ducit ad p̄ductōem sin
 gularis. p̄ducitur a natura. q̄ quicq̄d est causa cause etiā
 est causa causari. Singularitas aut̄ creatiōis siue genera
 tiōis adequat̄. q̄ terminus generatōis siue creatiōis est
 suppositū. Subtiliter igit̄ speculātes sicut naturā in acti
 onibz latentē opari inuenim⁹. sic etiā creaturaz omniū
 creatorē primū operantē inuenim⁹ volūtariē in creatura
 quod dephendimus ex ipso actu creatoris. q̄ numero q̄
 dam z̄ p̄ortione totā stabilit̄ naturā. z̄ hoc est sapiētis
 sed hec sufficiant quia alterius sunt speculationis.

Q̄. Utrū forma vllis sit a natura vel ab actu n̄o.
 D̄m. q̄ vniuersale p̄t accipi dupliciter sicut
 quodlibet aliud concretū. vno mō materialiter siue pro re
 p̄tine intencōis cui applicat̄ intencō vniuersalis. et h̄ mō
 do vniuersale est primū obiectū intellectus. z̄ om̄is sciētia
 est vniuersaliū. z̄ sic vniuersale est a natura. q̄ natura oc
 culte operat̄. nam p̄ducendo singulare. p̄ducit v̄le. vt ge
 nerās fortē ex cōsequenti. p̄ducit hominē. Alio mō acci
 pitur vniuersale formaliter p̄ secūda intencōe causata ab
 intellectu applicabili rebz p̄tine intencōis. z̄ hoc mō est ab
 intellectu siue ab actu nostro. quia fm̄ cōmentatoz. i. intel
 lectus est qui facit vniuersalitātē in rebz

Notandū. Q̄ vniuersalia dicunt̄ occulte
 p̄ducit a natura p̄ter duas
 causas. p̄ma. quia illud q̄d generat̄ a natura est p̄ticulare
 q̄d notū est sensui. z̄ in illo p̄ticulari. p̄ducit̄ natura vllis q̄
 est rō sub qua p̄ticulare producit̄. q̄ natura intendit̄ sim
 plex z̄ v̄le. sed illa est occulta sensui z̄ solū cognita p̄ rōem.
 Alia causa. quia illud quod agit̄ est singulare. z̄ rō agen
 di est vllis natura in eo existens que est occulta sensui. ideo
 circa vniuersalia natura occulte operatur.

Ad. Vniuersale p̄mo mō non est a natura. ergo est
 ab actu nostro. Consequentia relinq̄tur nota.
 Sed an̄s p̄bat̄ur. quia ponere vniuersalia sic esse est ip̄sa
 ponere formas separatas z̄ ideas. D̄m. q̄ ad h̄ q̄ ponit̄
 tur vllis a natura. p̄ducta non seq̄tur vllis esse separata fm̄
 rem z̄ rōem simul. sicut posuerūt platonici. sed tm̄ fm̄ rō
 nem. vt p̄z longe declaratis circa librū Porphyrii.

Quare q̄dē alia est in subiecto z̄ de sub
 iecto dicit̄ vt scia. que in subiecto est vt
 in aia z̄ de subiecto d̄. vt de grāmatica. Que
 dā aut̄ vt in subiecto. de subiecto vero nullo d̄
 vt albedo socratis. Silt̄ aut̄ in his q̄cunqz for
 maz sunt indiuidue. Quedā neqz in subiecto ē
 neqz de subiecto d̄ vt humanitas sortis. Que
 daz vero de subiecto dicunt̄. in subiecto vero
 nullo sunt. vt rōnale atqz mortale. Eoz vero
 que insunt de subiecto vero indicibilia. alia s̄
 sensibilia. alia vero insensibilia. Sensibile p̄o ē

quod sensu p̄prehendit̄. vt albedo sonus sapor
 odor color z̄ p̄cussio z̄ dulcedo. insensibilia vero
 que rōne sola p̄prehendunt̄. vt doctrina z̄ disci
 plina. Silt̄ aut̄ nihil hoz q̄ de subiecto dicunt̄
 sensibilia s̄. Manifestū est aut̄ ex his q̄ pro
 posita s̄ qm̄ q̄daz sita s̄ alicubi. vt nigredo in
 oculo. q̄dā vero difficile erit assignare. vt scia z̄
 paternitas filiatio. nisi fortasse in generantiū et
 cōponentiū p̄plexiōe sint site. Singulū vero
 eoz q̄ dicta s̄ incōplexionis eius q̄ in voce est
 noticia. hoc p̄o erit vel subsistens vel p̄tingens

Eoz p̄o q̄ ex̄ti p̄tingūt singulū at̄ extrinsec⁹
 aduenit aut̄ infra substantiā p̄siderat̄ simplr vt
 linea sup̄ficies corpus. Ea vero q̄ extrinsec⁹ ac
 cidūt. aut̄ actus aut̄ pati aut̄ dispositio aut̄ esse
 alicubi aut̄ in mora. aut̄ habere necessario hec
 erūt. Sed de his q̄ subsistūt z̄ q̄ solum in q̄ exi
 stāt exigūt i eo q̄d categoriis libro inscribit̄ sus
 ficient̄ disputatū ē. de reliqz p̄o p̄tinue dicim⁹

Hic p̄t ponit̄ sc̄dam diuisionē dices Formaz alia ē
 in subiecto z̄ d̄ de subiecto. vt scia est in aia vt in subiecto
 et d̄ de subiecto. s. de inferiori vt de grāmatica. Quedā
 vero ē in subiecto z̄ de nullo subiecto d̄. vt albedo socratis.
 Quedā vero neqz est in subiecto neqz d̄ de subiecto
 vt humanitas sortis. z̄ silt̄ alia indiuidua. Quedā p̄o d̄ de
 subiecto z̄ in subiecto nō est. sicut rōnale mortale. q̄ nō s̄
 accit̄ia. Tūc ibi (Eoz p̄o) ponit̄ terciā diuisionē. z̄ sub
 diuidit̄ formā accit̄ale q̄ est in subiecto. z̄ de subiecto nul
 lo d̄. dices q̄ q̄dā talū s̄ sensibiles. q̄dam vero insensib
 les. Sensibiles s̄ q̄ sensu p̄prio vel cōi p̄ceptibiles s̄. vt
 albedo sonus sapor odor calor p̄cussio z̄ dulcedo. silt̄ maz
 gmitudo figura. Insensibiles vero s̄ eo q̄ nullo sensu. p̄
 prio vel cōi p̄cipiunt̄. sicut doctrina scia vt disciplina q̄ so
 la rōne p̄cipiunt̄. z̄ silt̄ virtus siue intellectualis siue mo
 ralis siue heroyca. Et q̄ p̄z q̄ nihil eoz q̄ de subiecto dicunt̄
 est sensibile. q̄ v̄le fm̄ q̄ abstrahit̄ ab hoc vel ab illo sensū
 bili solo intellectu p̄cipit̄. Tūc ibi (Manifestū ē) ponit̄
 q̄rtā diuisionē dices. q̄ q̄dā formaz p̄ticulariū s̄ siue alicuz
 bi. h̄ ē in aliq̄ definita p̄t subiecti cui ins̄t. sicut nigredo
 in pupilla oculi. Quedā p̄o difficile erit affirmare vbi s̄
 vt scia p̄nitas filiatio. z̄ alie forme siles. nisi forte dicat̄ q̄
 in generantiū z̄ p̄ponentiū sunt p̄plexiōe. Tūc ibi (Sin
 gulū vero.) Gilb. ponit̄ q̄ntā diuisionē. dicens formaz q̄
 vocibz incōplexis s̄ canf q̄dā s̄ p̄tingētes. i. alteri accit̄a
 liter inherētes. vt forme accit̄ales. et q̄dā subsistētes vt
 forme subales. Et d̄ notat̄er formaz q̄ s̄ canf vocibz incō
 plexis. q̄ ille q̄ s̄ canf voce cōplexa quādoqz s̄ p̄rim subse
 stentes z̄ p̄rim cōtingentes. vt hic. homo albus. Tūc
 ibi (Eoz vero) ponit̄ vltimā diuisionē que est subdivisio
 vni⁹ mebz p̄dicte diuisionis dices. formaz cōtingentiū. i.

Questiones

accidentalium quedam extrinsecus adueniunt. qdā vero in
tra substantia considerant simplr. sicut linea superficies cor
pus. ille vero q extrinsecus adueniunt sunt sicut actio pas
sio positio vbi quādo habere. Sed de illis que subsistunt
id est substantiis z de accidentibus que solū exigūt seu requi
runt id in quo existūt. z non requirunt aliquod extrinsecus
adueniens dictū est in libro p̄dicamentoz. de reliquis ve
ro nunc dicendū est in hoc libro

Q. Utruz diuisiones formarū in textu posite sint
sufficēter assignate Dm q sic. que quelibet
illaz datur per mēbra opposita z partes diuidētes nō ex
cedunt diuisum nec excedunt a diuiso. z euacuāt totum
ambitū diuisi. sed ille sunt tres cōditiones ad sufficientes
diuisionē requisite. ergo zc. Et ponunt ille sex diuisiones
hic ad cognoscendū formā de qua est hic ad p̄positū. quia
ex prima diuisione habet q illa forma est naturalis. Ex se
cunda sumit q ipsa est existens in subiecto. Ex tertia su
mitur q ipsa est insensibilis. Ex quarta q ipsa nō est situa
ta in aliqua determinata pte Ex quinta q ipsa est accidē
talis. Ex sexta q talis forma est extrinsecus adueniens.
Ex omnibus p̄dictis patet. q duo sunt antep̄cipia in ge
nere. scz definitio z diuisio. sed octo in specie. scz due defi
nitiones z sex diuisiones.

**Actio vero est fm quā in id quod subijci/
tur agere dicimur. vt secans quis in eo**

q̄ secet secans dicitur.

Postq̄ Gilbertus determinauit de q̄busdā antep̄cipi
cipijs. nunc incipit determinare de ipsis veris principijs.
Et diuidit hec pars in sex pres fm q̄ sex sunt principia.
partes patebūt. prima pars est de actione. z diuidit in du
as. quia p̄mo determinat de essentialibus actionis. secūdo
de p̄prietatibus eius. ibi (Scire autē oportet) Prima iteruz
in duo. quia p̄mo definit actōem. z secūdo diuidit eā. ibi
(Est autē alia) Quo ad primū dicit. q̄ actio est fm quā in
id quod subijci agere dicimur. vt aliquis dicit secans in
eo q̄ secat. z docēs in eo q̄ docet. Et ratō ordinis quare
actio z passio p̄cedunt omnia alia est. quia illa magis vidēz
tur cōuenire cum his que intrinsecus substantie accident
quia iuxta p̄dicta actio causat a naturali potētia. p̄ime
et a forma originaliter. z passio proxime a naturali impo
tentia. sed originaliter a materia. z ex hoc etiā habet qua
re actio p̄cedit passionem

Q. Utrum descriptio data de actione sit cōueniēz
ter assignata Dicendū q sic dūmodo bñ fus
erit intellecta. est em̄ sensus definitionis. actio est supple
forma accidentalis fm quā formā accidentale dicimur sup
ple formaliter nos hoies vel prime substantie agere in id
quod subijci. id est in passum quod semp subijci fm vir
tutem. Unde actio vt in logica considerat est qdā for
ma accidentalis in agente existens formalis ratio agendi
trāsitiue fm quā nos dicimur formaliter agere in id quod
subijci. id est in passum. quia omnis actio transit in passum
Et dicitur notanter. in id qd subijci. quia terminus trās
sitionis est accusatiuus. Et magis dicitur in id q̄ supra id. qz
ipsum agens penetrat patiens ab inera. sed illa p̄positio
in proprie sumpta intraneitate impoztat

Ar. Nullū genus generalissimū potest definiri. sed
actio est genus generalissimū. ergo non potest
definiri. Dicitur patet p̄ Boetū. quia sola species definit

Sex principiorū

**Sed minor est manifesta Dicendū q nullū genus
generalissimū potest definiri. definitōne quidditativa et
essentiali. quia omnis talis debet dari p̄ genus et diferen
tiam. sed definitio actionis est solū quedā descriptio ex
stans maioris declaratiōis q̄ nomē fm se sumptū. Et
quādo dicit. omne definitū debet esse vniuersale. sed actio
non est vniuersale. ergo nō est definitū. Minor p̄batur.
quia fm p̄m primo metaph. actio est singulariū. Dico
dū licet hec actio vel illa nō sit nisi suppositoz. tamen actio
simplr z in cōi accepta quo modo abstracte ab hac vel illa
habet rōem generis z vniuersalis quod hic definitur.**

Ar. Illud quo agēs formaliter agit ē in eo forma
licet. sed actio nō est formaliter in agente sed in
passo. ergo actio nō est formaliter in agente agit. Dicitur
not. p̄batur p̄ p̄m tercio phis. vbi vult q̄ actio z passio
sunt vnus motus. sed motus est in passio. qz est actus mo
bilis. ergo actio z passio sunt in passio Dm fm docto
rem scim. q̄ actio phisice inquantū capis pro re acta est in
patiente. z identificat cū passione. sed logice. i. inquantū
logicus loquitur de actione. sic est in agente existens princ
ipiū quo formaliter agere dicitur. quia sicut potētia actiua que
est principū actionis est in agente. ita similiter actio. z isto
mō distinguit realiter z p̄dicamentaliter a passione

Ar. Nullus respectus est principū agendi. sed ac
tio est ens respectiū. ergo nō est principū agē
di. Minor p̄batur. qz actio est habitudo agētis trāsmiss
tantis ad passum trāsmutatū. Dm q̄ actio non est
ens respectiū essentialiter z ex p̄ncipali significato. sed so
lum accidentaliter z ex cōnotato. Sed Anthonius andree
in suo cōmento sup sex p̄ncipijs dicit q̄ sex vltima p̄dicamē
ta sunt essentialiter respectiua. z distinguit de duplici respec
tu. quia qdaz est intrinsecus q̄ necessario sequitur ambo ex
trema posita in actu. z talis est de p̄dicamento relationis
Alius est respectus extrinsecus adueniens q̄ non necessario
sequitur extrema posita in actu. sicut posito actus
uo z passioo puta igne z p̄bustibili non necessario sequit
tur actio cōbustiuā nec passio. qz impediri posset p̄pter di
stantiā extremoz. z talem respectū ponit in sex vltimis p̄
dicamentis. sed illa distinctio in p̄dicamentis est reproba
ta. ideo prima solutio est melior.

Ar. Actio z agere idē sunt. ergo nō p̄t actio p̄ agē
re definiri. An̄s p̄batur. qz habent se sicut abs
tractū z concretū. Tenet cōsequētia. qz alias idem des
finiret per seipm Dm licet sint idē fm rem. differunt
tamē in mō sign. ficādi. quia agere dicitur actōem vt exercitaz
hoc est fm esse qd̄ habet in subiecto. sed actio nominat ac
tionē vt conceptā p̄ modū habitus z q̄tis. z p̄pter illam
diuersitatē actio definit p̄ agere. qz agere ex quo est cōcre
tum est nobis notius q̄ actio. Et p̄ hē loquens de actio
ne z passione noiat ea concretive. qz cōsiderat decē p̄dica
menta vt p̄dicant de prima substantia. sed sic p̄dicari cōue
nit concretis z non abstractis. Gilbertus vero cōsiderat
ista sex in ratione principij. ergo definit ea in abstracto. qz
abstractū est formale principium sui concretū

Ar. Ista definitio non cōuenit omnibus contentis
sub definito. ergo nō est bona. An̄s p̄batur. qz
creatio est actio creatis. z tñ nō est in id qd̄ subijci qz crea
tioni nihil subijci. cū sit ex nihilo Dm licet creatio sit
actio fm modū. non tamē fm rem. qz fm rē est suba del
creantis cum relatione rōnis ad creaturā. z ergo creator

ad creaturam refert relatione rationis. licet econtra crea-
tura referat ad creatorem relatione reali

Arguit. Ista definitio couenit alijs a definitio-
to. q̄ nō est bona. An̄ p̄ba. q̄ fm
formā subalē puta fm aiām z etiā fm artem domificato-
riā. z s̄lt̄ fm instrumentū. s̄. securim dicimur agere in id
q̄d subijc̄. z t̄n̄ manifestū est q̄ nō s̄t̄ de genere actionis
D̄m̄ q̄ fm aiām dicimur agere effectiue. q̄ ipsa est
p̄ncipiū originale actionis sicut q̄libet alia forma subalis
fm q̄ d̄. in de generatōe. forme ē agere. materie vero pa-
ti. t̄n̄ solū p̄ actōem dicimur agere formalit̄. q̄ actio ē for-
ma in agere q̄ est p̄ncipiū p̄cessus effectiui p̄tutis agētis
in paties. a q̄ h̄z agēs q̄ formalit̄ agere d̄. Et ita s̄lt̄ solū
uis de arte z instrumento. q̄ fm arte dicimur agere solū ef-
fectiue z directiue seu habitualit̄. z fm securim instrum̄
taliter. q̄ securis est instrumentū domificatoris separatū. si-
cut manus est instrumentū p̄iunctū. ¶ Et q̄n̄ replicatur
fm factōes formalit̄ dicimur agere in id q̄d subijc̄. z t̄n̄ fa-
ctio nō est actio. vt pz. vi. ethi. D̄m̄ h̄z agere z facere. p̄
p̄rie accepta inter se distinguant. q̄ agere d̄ actōem imas-
nentē cui⁹ obiectū est in agere. vt intelligere uelle z huius
modi. Facere autē d̄ actū trāseuntē cuius obiectū ē extra
vt secare uirere. t̄n̄ in p̄posito nō distinguunt. q̄ vnū mo⁹
p̄dicādi habēt ad que oīa p̄dicabilia istius coordinatiōis
ordinant. Nā om̄e q̄d p̄tinet p̄cedit ab agente d̄ actio.
sicut intelligēs est agēs z intelligere actio eius. z s̄lt̄ cale-
faciens est agens. z calefactio est actio eius

Ar. Viuere lucere calere florere z s̄lt̄ h̄z actōes. z
t̄n̄ nō s̄t̄ in id q̄d subijc̄. Sc̄da pz pz. q̄ nō de
termināt sibi aliq̄d subiectū extrinsecū D̄m̄ q̄ illa uer-
ba neutralia p̄rie nō fecant actōem. q̄ actio est trāsitū⁹
p̄cessus forme in passum. sed illorum actio est intrāsitua
et sic noiant simplices diffusiones forme. z s̄t̄ in codē p̄di-
camēto cū formis quāz s̄t̄ diffusiones. vt lucere est in cor-
de p̄nto cū luce z florere cū flore. z uiuere cū uita. q̄ effe-
ctus cause formalis z cā formalis idēficat. S̄z uerba ac-
tiua z etiā uerba deponēralia actōem significātia cū par-
ticipiis ab eis descendētibz sunt in isto p̄dicamento

Ar. Quod subijc̄ actioni est agēs. sed agēs non
agit in seipm̄ sed in passum. q̄ incōuenienter d̄
in id agere q̄d subijc̄. Maior pz ex dictis. q̄ d̄m̄ est q̄
actio vt h̄ic cap̄it est subiectiue in agente. D̄m̄ q̄ du-
plex est subiectū actōis. s̄. inhesiōis z trāsitōis. Subiectū
inhesiōis actōis est ip̄m agēs. s̄. subiectū trāsitōis q̄d ma-
gis p̄rie dicitur obiectū est passum in quod recipit actio
ph̄ysica cuius actio logica est p̄ncipiū. d̄. t̄n̄ in definitōe
in id q̄d subijc̄ ad fecandū plenā uictōriam agētis super
passum. q̄ om̄is actio fit ex p̄portōe maioris inc̄lūtat̄is

Ar. Dulce sunt actōes fm̄ quas nos nō dicimur
agere. sed alie res vt pz de actōe ignis vel equi
ergo male ponit in p̄ma p̄sona dicimur. Etiam sequeret
q̄ non defineret actio in cōmuni sed actio nostra. Di-
cendū q̄ nos ponit ibi p̄ antonomasiā siue p̄ excellentiaz
quia h̄ō est p̄cipatiue om̄is creatura. z sic nō debent ex-
cludi alie res sed magis includi. Unde plures sunt actio-
nes in homie q̄ in quacūq̄ alia creatura. quia homo agit
actionibus anime z corporis

Est autē alia q̄dem anime. alia uero corporis
differūt aut q̄m̄ ea que corporis est mouēs est ne-

cessario id in quo est. Idēem̄ quod agens cor-
pus est z mobile est. aīe uero actio id nō mouet
in quo est cōiunctū. Anima em̄ dū agit immo-
bilis est mouet autē corpus. aīa uero imutabilis
p̄manet. q̄m̄ aīa q̄dem nec fm̄ locū nec fm̄ alioz
motuū quēq̄ mouet nisi forte fm̄ alteratiōem
nō em̄ clementū suscipiēdo mouet neq̄ dūmi-
nuendo neq̄ ad oppositū locū trāscundo. Lo-
cus em̄ corpus est. aīa uero corpus nō est. Im-
possibile uero est nō corpus corpe moueri. q̄re
nullā loci aīa suscipit mutatōem. Solū em̄ cor-
pus in eo q̄ de loco ad locū transit mouetur

¶ Posita definitōe actionis. cōsequenter diuidit eā. Et
diuidit in tres p̄tes. in p̄ma facit h̄. in secūda cōparat mē-
bra ad inuicē. in tertia mouet dubitatōem. sc̄da ibi (Dis-
ferūt autē) tertia ibi (Hoc autē) Quo ad primū d̄. q̄ actio
onū alia est anime z alia corporis. Et ponit p̄sequēt̄r diffe-
rentiā inter istas actiones. q̄ actio corporis necessario mo-
uet ip̄m agens in q̄ est vel sicut in subiecto vel sicut in cā.
q̄ istud nō est agens nisi motu suo z immobile existens non
agit. q̄ necessario mouetur. vt secans nō secat nisi moueat
vt uiuens uisione mouet. quia op̄tet uiuens accedere ad il-
lud quod uis̄ accedere autē est aliquo mō moueri. sed actio
anime nō mouet necessario in id quo est sc̄z agens. sed
mouet cōiunctū. Anima em̄ dum mouet corpus uiuifia-
cādo z fm̄ locū in motu p̄gressiue z alijs uite moribus
imobilis manet. q̄d p̄z inductiue. q̄ nec fm̄ locum nec
fm̄ quēq̄ alioz motuū mouet. nisi forte fm̄ alterationem
Non em̄ mouet fm̄ augmētatiōem. quia non suscipit cre-
mentū. nec fm̄ dūminutiōem cū nō suscipiat decrementū
quia nō est quāta. isti uero motus quantū p̄su p̄ponit. nec
mouet de vno loco ad oppositū locū trāfferendo. quia lo-
cus est corpus cuius sup̄ficies est locus. et nō locat nisi
id cuius p̄ncipiū mediū et finis assignat fm̄ partes loci
Anima autē non habet p̄ncipiū mediū z finē per loci ter-
minos distincta cū non sit corpus. ergo non potest fm̄ lo-
cum moueri. etiā quilibet locus est corporalis. z aīa non est
corpus. sed impossibile est nō corpus corpe moueri. Nō
igitur mouet anima aliquo mō nisi forte fm̄ alteratiōem
Illa t̄n̄ non est anime sed totius cōiuncti ex aīa z corpe

Ar. Utrum diuisio actionis p̄ actionē anime z cor-
poris sit sufficiēt̄r assignata Dicendum q̄
sic. quia mēbra diuidentia euacuant totū posse diuisi. z s̄t̄
aliquo mō opposita z non excedūt ipsum diuisum. Et est
illa diuisio accidētis in subiecta si attendat id quod ē so-
lum subiectū actōis. vt corpus vel aīa. sed quādo illa duo
includūt formā actionis sic q̄ dicat actio animalis vt cor-
poralis. sic est diuisio generis in species. Cuius rō est. q̄
sicut passiones distinguunt p̄ suos terminos ad quos s̄t̄.
ita actiones specificē distinguunt p̄ p̄ncipia a q̄bus sunt
effectiue. iō actio aīe q̄ p̄cedit ab aīa. z actio corporis q̄ p̄-
cedit a corpe ex p̄te corporis z anime a q̄bus effectiue cau-
santur capiunt distinctionem specificam

Nulli genus
durantia ex
er differens
criptio est
p̄ncipio
lect actio
p̄banur.
ū. Dicen
men actio
hac vel il
dicitur.
to forma
intellectu
igit. D̄m̄
o z passio
tens mo
fm̄ docto
cta est in
uantur z
p̄ncipio
tua que
io. z illo
sed ac
p̄ncipio agē
rūm̄
non est
sed so
andree
dicunt
in resp
mō ex
lūonis
cessario
sino actio
z sequit
z p̄ter d̄
v̄t̄m̄ p̄
z r̄p̄ndit
no p̄ agē
sunt ab
idem des
differunt
exercitaz
minat ac
ter illam
est cōere
de actio
et p̄lica
ari cōuē
cōsiderat
tracto q̄
contem
p̄m̄ q̄
p̄p̄ ma
actio sit
suba d̄
creant

Questiones

Notandū Q. actio corpis et anime sic differunt. qz actio corpis necessario ē mouens illud in quo est sicut in causa. et illud in q̄ est sicut in subiecto. cuius rō est. qz agens corporeū nō agit nisi p̄ contactū. mō ad p̄tractū requiritur motus. qz actio corpis que est p̄ cōtractū mouet illud in quo est. ideo bene dī qz omne agens corpale in agēdo reparat. Sed actio anime non mouet illud in quo est vt in causa. qz nō mouet illā animā aut formā vt separatū. sed mouet totū iunctū. qz dum aīa agit tūc mouet corp⁹ et manet immobilis p̄ se. et nō mouet nisi p̄ accūs. vt sufficiēter circa p̄mārdem text⁹ ostēdit.

Ar. Differentie diuīsiue debēt esse in eodē genere cū diuisio. sed aīa et corpus nō sunt in genere actio nis. q̄ in cōueniēter diuidūt actōem. Dm q̄ duplīces sunt dīe diuīsiue. q̄dam sunt p̄dicatiue q̄ solū dicūt qd. et de istis verū est qz sunt in eodē genere cū diuisio. alie s̄ dif⁹ ferentie causatiue q̄ causant aliqs spēs et distinctōem spe cificā sub aliquo genere. et de illis non oportet.

Ar. Aliq̄ est actio toti⁹ p̄positi q̄ nec est aīe nec cor poris. etiā calor agit calefaciendo. q̄ ista diuisio nō est sufficiens. Dm q̄ omnis actio est toti⁹ p̄positi. qz actus et opationes sunt suppositoz. hoc tñ semp est grā alicuius p̄ncipiū. qd̄ p̄ncipiū vel est corp⁹ vel aīa. Ad cō firmatōem dōm. qz calor et q̄cunqz alia forma accūtalit solū est p̄ncipiū actōis instrumentale. id ē aliqd̄ agit. et q̄ ca lefactio p̄ncipaliter est ab igne. s̄ ē instrumentale a calore.

Ar. Omnis actio est a forma. q̄ nulla ē actio corpis. Ans pbat. qz vnūquodqz agit s̄m formā et pa rī s̄m materiā. Tenet p̄ntia. qz corpus est ps materialit cōpositi. Dm qz actio nō dī corpus quasi totaliter sit grā corpus vel materie. sed ideo qz p̄cedit formā immer sam materie. aut formā nō habentē opationē absqz corpe vt calefacere frige facere. et sic de alijs. S; p̄ oppositū dī actio aīe q̄ p̄cedit a forma nō totaliter materie imersa. vel a forma que sup̄gredit naturā corpis siue talis forma sit actio corporis siue non. et hoc mō intelligere et velle. sicut etiā actiones intelligentiā dicuntur actōes anime.

Ar. Omnis actio est inter p̄raria. sed aīa et corpus cū sunt sube nō habēt p̄raria. q̄ nō est aliq̄ actō aīe vel corpis. Dm qz actio capī duplī. vno mō p̄rie p̄ actōe p̄raria. et sic est p̄rarioz. Alio capī large s̄m qz etiā mouere est agere. et tali actōe etiā suba agit. quā dī Damascen⁹. qz nulla res est que destituit a sua p̄ria actō ne. et ideo pbat Aresto. qz vnūquodqz h̄z actū et suā p̄riam actōem ad quam est virtus eius.

Ar. Cōtra dñam in textu assignatā. supiora mo uent inferiora. et tñ supiora illo motu nō vident moueri. et etiā magnes manēs immobilis agit in ferrū ip sum attrahēdo. sicut dī Auitē. qz oculus mulieris mēstrua te. piccit camelū in foueā. et tñ oculus ille māsīt immobilis. ergo nō est semp̄ necessariū corpus in actōe sua moueri.

Dm qz talis motus corp⁹ superior est motus vir tutis q̄ est spūalis. et sic q̄uis sit corp⁹ nō tñ est q̄litas corp⁹alis sed virtutis incorporee. et ideo non est necesse in ipso corpus moueri. qz nō est corp⁹alis actio. Vel dōm qz sicut corpa supiora mouēt motu virtutis suoz motoruz sic etiā mouent motu virtutis ipsoz. Ad aliud dicendū qz magnes virtute sua specifica alterat aerē. et p̄nter aer fer rum. et sic ipm̄ alteratū mouet ad magnetē tanqz ad p̄ioz

Sex principiorū

p̄m locū. et nō agit in ferrū p̄ sube p̄tractū. Ad terciū dī s̄ milit. qz oculus mulieris mēstruare agit p̄ humores p̄ra uos et infecros. sic dī de basilico q̄ inficēs hōiem pus infis cir aerē p̄ humores venenosos egrediētes eius oculos.

Ar. Videre audire sapere et imaginari s̄ actōnes aīe. et tñ in hīs oibus mouet illud in q̄ est actō. Dm qz omnia h̄mōi vere et s̄m naturā sunt passiōes ipsius corp⁹. et s̄ sunt in p̄dicamēto passiōis. qre dī p̄hs in scō de aīa qz sensus sit virtus passiva. qd̄ verū est q̄ ad receptōnem sp̄i sensibilis. sed postq̄ illa spēs recepta est sensus iudicat de sensibili. et sic ē actiuus. qz iudicare ē ages re. et p̄ter hoc sup̄dicta possunt dici passibiles actiones. Et qz in talibz actionibz illud qd̄ mouet nō mouet motu p̄rario. sed potius motu intētionis q̄ est motus s̄m rōs ne et qd̄ p̄fectio potētie. id potētia simplī nō dī moueri.

Hoc aut in q̄busdā indubitabile apparebit speculo em̄ imutabili p̄manente imaginis mo tus mobilis fieri videt ad oppositi mutatiōem. Impossibile ē erit soluere p̄cesso qz ibi vere for ma existat. Si vero nō est. incredibilis error pu tabit in vulgo licet p̄uenientius sit dicere.

¶ Hic Silb. mouet dubitatiōes p̄tra ea que dicta s̄. qz nō p̄t nō corp⁹ corpe moueri. Dicēs imago in speculo est non corpus. et tñ p̄ corpe moueri. qz speculo immobili p̄manenti moueri videt ad partē oppositā s̄m locū. qz v̄ def moueri a dextro in sinistru ad motū rei obiecte. Tūc Silbertus dī. impossibile erit hanc obiectōem soluere cō cello qz in speculo vera forma imaginis p̄sistat. qz tunc seq tur qz motu speculi mouebitur. eo qz mot⁹ nobis mouent omnia q̄ in nobis sunt. qd̄ tñ falsum est. qz speculo immobili p̄manente imago apparet veniens et recedēs et sitū variās ad variatōem inspicētis. Si vero dicat imagines nō esse in speculo. licet hoc sit cōuenienti⁹ dicere et aliquo mō ves rum tamē generabit intollerabilis error in vulgo. quā vi sus iudicat imaginem esse in speculo.

Querit. Vtrū imago in speculo apprensus sit vere in speculo sicut accūs i subiecto.

Pro r̄sione notandū. qz speculū est corpus polituz et tertium in sup̄ficie exteriori trāsparens vt imaginē v̄lntē r̄ones rez. possit suscipere. et ab alia p̄e terminatū p̄ oppos itōnem picis vel plūbi vel alicuius alterius corp⁹is densū vt imago intus recepta nō trāseat sed reflectat. et p̄ illā re flexionē videt imago. Tunc dōm est qz imago est in cor poze inspectoris materialit et vt in subiecto. in medio ves ro ē intēcionaliter. et vt in deserēte In speculo aut est vt in terminante radiū incidentē. qz a speculo reflectit. Et ideo imago ad motū speculi nō mouet. qz non est in ipso vt in subiecto. sed mouet p̄ accūs ad motū respiciētis vel ref in qua est vt in subiecto. qd̄ ideo dī. qz Silbrus videt innu ere qz sit in extremitate aeris tāgētis speculū. qd̄ tamē fal sum est. qz obiectum quod videt p̄ mediū non est in me diū. als em̄ mediū esset extremum.

Notandū Qz imago illa q̄ sic in speculo ap paret generat in medio a corpe luminoso. qd̄ sit s̄m triplīcē radiū s̄s rectū reflectum et fra ctū. Radius rectus est ille q̄ dīstīndit a corpoze luminoso

In medio eiusdem dyaphaneitatis quod durat virtus luminosi. Radius reflexus est ille qui occurrere opaco ante terminetur virtus actiua luminosi diffundit in partem obiectam. et hoc necessitate naturali. quod agens naturale cuius virtus actiua non est totaliter exhausta in directum agit quantum potest. et quod non potest in directum agit in obliquum. Sicut patet de radio solis terminato ad parietem et hoc modo imago generatur in speculo. Radius fractus est ille qui occurrente medio alterius dyaphaneitatis. non tamen omnino opaco multiplicatur in illo medio non secundum lineam rectam sed incidit ibi angulus. sicut patet de baculo cuius una pars est in aqua. et alia pars in aere quod apparet fractus. licet non sit

Ar. Imago ista que videtur autem in aere aut in oculo videtur in speculo. sed non est in aere. quod ibi non videtur neque in oculo videtur. quod sensibile positum supra sensum impedit sensationem. ex secundo de anima. ergo relinquatur quod sit in speculo. Et confirmatur. quod unumquodque est in illo ut in subiecto a quo non differt per situm et locum. sed imago in speculo est huiusmodi. ergo est in speculo subiective. **Binor.** probatur. quod alias videtur in extremo aere tangente speculum. **Ordinatio ad primum quod inductio est insufficientis.** quod ut dicitur est imago ista est in corpore videtur subiective. **Ad secundam ordinem ordinem quod imago illa est in speculo terminatur.** et ab isto huiusmodi non differt per situm et locum a speculo et ita similiter debet solui ratio Gilberti. quia si imago nullomodo esset in speculo. tunc committeretur incredibilis error in vulgo

Scire autem oportet quod omne quod in motu est actio est. moveri autem actio est. Si quis igitur moveatur agit necessario. omnis igitur actio in motu est. omnis itaque motus in actione firmabitur. proprium igitur actionis est in motu esse sicut proprium motus in actione. Et in his quidem actionibus in quibus est generatio aliquid palam est. de his vero que corrumpuntur fortasse obijciunt. nam quod destruit domum in motu est. Nihil autem agere videtur. nam nihil efficitur. sed quod est factum destruit. dico autem actionem non quod dicitur in quod agat exire. Non est autem motus actio sed quale. desce re enim quale est. quare et motus quidem quale erit simpliciter enim quecumque contrariorum oppositorem suscipiunt eiusdem recipiunt generis predicatorem

Postquam Gilbertus determinavit de actione quod ad eius essentialia. consequenter persequitur de eius proprietatibus. Et dividit in tres partes secundum quod tres ponit proprietates actionis. Secunda ibi (Naturalis forma) Tercia ibi (Recipit autem) Prima in duo. quod primo facit hoc. Secundo duas movet dubitationes. ibi (Et in his quidem) Quo ad primum debet scire oportet quod omne quod est in motu est actio. moveri enim est actio. quod si quid movetur ipsum necessario agit. Et quo sequitur quod omnis actio est in motu. et omnis motus in actione

firmabitur. quare proprium est actionis esse in motu. sicut patet proprium motus esse in actione. Tunc ibi (Et in his quidem) Gilbertus movet primam objectionem dicens quod in illis actionibus in quibus est aliqua generatio. id est in quibus aliquid agit palam est quod ibi motus et actio sunt simul. sed in illis in quibus fit corruptio videtur motus sine actione. quod illud quod destruit movet sed non agit aliquid. imo potius detegit siue quod actum est destruit. Sed ad hoc respondet Gilbertus. in corruptio actio et motus sunt etiam simul siue agere et movere. quod actio non requirit semper id quod agit sed in sua ratione solum exigit id in quod agens agit. scilicet patiens siue subiectum. et tale etiam huiusmodi motus deperditur. Tunc ibi (Non est autem) Gilbertus solvit aliam objectionem que fieri potest ex diversis. ex quo enim dicitur est quod actio est in motu et motus in actione posset aliquis credere quod actio et motus essent unum et idem. Hoc autem remouendo debet quod motus non est actio. sed magis quale. quod quiescere est quale. quies autem opponitur motui. sed opposita sunt in eodem predicamento. quod motus est quale seu in genere qualitatis.

Queritur. Utrum prima proprietas actionis in qua debet quod omnis actio est in motu et omnis motus in actione firmatur sit vera. **Ordinatio quod sic.** quod motus est actus agentis in fieri. et fundatur in actione sicut in principio. et quod etiam motus est effectivum principium actus in patiente. et sic actio fundatur in motu. et sic unum non est sine alio nec econtra. ideo omnis actio in motu et omnis motus in actione firmatur. unum si actio sit immanens talis est in motu. prout motus est actus entis perfecti. scilicet agentis. et si sit actio transiens talis est in motu capiendum motum in primum ut extendit se ad actum entis perfecti. quod est operatio agentis et ad actum entis imperfecti qui est passio mobilis

Ar. Prius non fundatur in posteriori. imo magis econtra. sed actio est prior motu. quod non fundatur in ipso. **Binor.** probatur. quod actio est principium motus. ut calefactio actiua in igne est actio logice et est principium caloris que est motus et recipitur in aqua. **Ordinatio quod per se motus fundatur in actione tanquam in suo principio.** tamen per actionem potest etiam actio fundari in motu in quantum forma acquisita per actionem que est motus est principium alicuius actionis subsequentis. Exple gratia. calor receptus in aqua est motus. et ille calor potest esse principium actionis. scilicet calefactionis carni vel alicuius alterius. Et quod arguit. idem non fundatur in se ipso. sed actio et motus idem sunt. tertio physicorum. quod unum in altero non fundatur. **Ordinatio quod actio capit dupliciter.** uno modo physice. et sic est ipsemet motus. et non fundatur in motu nisi capiat secundum relationes formales superadditas. Alio modo capit logice. et tunc distinguitur per motum et fundatur in motu secundum intellectum nunc datum

Ar. Intelligere et velle sunt actiones et tamen non sunt in motu. Sed a patet patet. quod sunt in parte intellectiua que non movetur. **Ordinatio quod motus capit dupliciter.** uno modo proprie ut est actus imperfecti. et sic intelligere et velle non sunt in motu. Alio modo capit generaliter prout extendit se ad omnem mutationem siue sit actus perfecti siue imperfecti. vel prout extendit se ad operationem agentis. et sic sunt actiones in motu firmate.

Ar. Illuminatio est actio et tamen non firmatur in motu. Patet quod omnis motus fit in tempore quod est successivum. sed illuminatio fit in instanti. **Ordinatio quod motus capit in ista proprietate communiter.** prout extendit se ad

Questiones

quodlibet mutacionem siue instaraneam siue successiuam. et sic etiam illuminatio fundatur in motu. quod illuminatio fit in in flari. et sic reducitur ad generacionem ad minus secundum quid. quod est ad formam accidentalem

Queritur Utrum motus sit in genere qualitatis
Omnis motus est actus entis indifferenter siue perfecti siue imperfecti. et sic potest reperiri in omnibus generibus. sicut in omni genere est potentia et actus inter que est motus communiter acceptus. Secundo modo accipitur motus secundum naturam speciei ad quam est. scilicet in quantum est eiusdem essentie cum suo termino ad quem. et sic est in quatuor generibus. scilicet in subiecta quantitate qualitate et ubi. quod verum est si capiatur per extensum se ad mutationem. Tercio modo sumitur motus secundum quod est forma mouentis ab ipso. procedens in illud quod mouetur. et isto modo motus est qualitas secundum quam mouens quale dicitur. et dicitur habitus si sit actus perfectus et entis perfecti. sed dicitur dispositio si sit entis imperfecti. postquam tamen etiam ponitur in tertia specie quantitate. per quod est sensibile commune sicut et quies. ut dicitur secundo de anima. Et hoc modo videtur auctor noster considerasse motum cum dicitur. motus est quale sicut et quies

Ar. Motus est in genere quantitatatis. non in genere qualitatis. Genera quantitatatis. quod idem non potest esse in diuersis predicamentis. Ans. probatur per philosophum in quarto metaphisicorum. Etiam tempus est quantitas per motum. et motus magis. sed tempus est quantitas per se. et motus. Oportet quod de quidditate motus sunt due famose opiniones. vna est quod dicitur quod motus est fluxus forme superadditus. et sic certum est quod est per se species quantitatatis. Altera est opinio verior quod dicitur quod est motus forma fluens. et sic est in diuersis predicamentis secundum quod diuersimode capitur ut dictum est

Naturalis vero proprietas actionis est passionem ex se in id quod subiectum inferre. Dis enim actio passionis perfectiua est. omnesque passionem inferens actio est. Contingit autem actionem ab actione effici. actio eius quod per se mouetur eius actionis quod per aliud est generatiua est. Actio enim ab animali illata ab ea que animalis principium sumit. nihil tamen interest siue agere siue pati animalis eius quod est ab animali agere est principium dicatur. Et si actus quod est per modum principium est. pati vero per mixtum quod obiectum passionis et actionis actus generatiuus est. Facere vero id quod quale est ex se gignit. qualitas enim calor est efficit autem eam quod calefacere est actionem. Qualitatum vero particularium positio effectrix est. et quantitatatis. asperitas enim et lenitas et similia qualia sunt. Linea vero superficies et soliditas quantitates sunt. Vniuersa autem hec a situ substantiam et generacionem habent. quantitas autem quantitatatis est. ut lon-

Sex principiorum

gitudinis linea. latitudinis planus. altitudinis vero solidum est corpus. qualitas autem est effectrix qualitatis. ut caliditas calor. situs autem agere et pati. In dispositionibus namque compositio quedam generatio simplicium sit quam in motiua actione consistere necesse est. quoniam vero tempus causa est. ubi per locus. habere autem corpus. ea enim que circa corpus sunt habere dicuntur. Eorum vero que in subiecto non sunt indiuiduorum corruptio quod est in primis generatio vero in his que motus post priorum constitutionem consistunt. Eorum vero que de ipsis predicata sunt ea e quibus omnino nulla est predicatio ut omnes quod est homines eius hominis qui communis et vniuersalis est.

Utrum Gilbertus ponit secundum proprietatem proprie propriam actioni. Et diuidit in duo. nam primo facit hoc. Secundo quod dam remouet dubitationes. Quo ad primum dicitur quod naturalis proprietas actionis est ex se inferre passionem in id quod subiectum. quod omnis actio est effectrix passionis et inferre passionem. Tunc ibi (Contingit autem) Gilbertus prima modo uer dubitationem. quod postquam dicitur. contingit quod actionem inferri ex actione. sicut calefactio ignis est causa quod lapis ignitus calefacit. et hoc etiam manifestum est in his que per se mouentur. ut in animalibus que principium sui motus habent in se ipsis. sepe enim contingit quod actio animalis quod per se mouetur effectrix est eius actionis que est actio per aliud. sicut actio illata ab aliquo animali. Nam obiectum Gilbertus soluit dicens quod contingit actionem per accidens esse effectrix actionis. per se autem passionis est generatiua et factiua. et ideo definitur per hoc quod ei per se uenit. et non per hoc quod ei per accidens uenit.

Tunc ibi (Facere vero) Gilbertus ostendit unde generat actio. et dicitur quod quale siue quantitas est principium ipsius agere. quod qualitas que est calor efficit ex se illam actionem que est calefacere. quod nihil est actiuum nisi qualitas. ut dicitur philosophus in genere qualitatis actiue qualitates sunt passibiles quantitates. Tunc ibi (Qualitatum vero) Gilbertus respondet tacite questionem que fieri potest. quod res vnius predicamenti non esse inueniuntur. quod si quarumdam quantitatium particularium et quantitatium positio est effectrix. asperitas namque et lenitas et similia. qualitates sunt a positioibus causate. Sicut etiam quod dam quantitates a positioe efficiuntur et causantur. ut linea superficies corpus. partibus enim eque in longitudine dispositis causatur linea. si autem ponantur ad duas diametros. scilicet longitudinis et latitudinis. sic causatur superficies. si autem in tres corpus. vniuersa enim que dicuntur sunt a situ siue positioe substantiam et generacionem habent. Sicut etiam quantitas effectrix est quantitatatis. sicut linea corporis facit longitudinem superficies latitudinem. et tertia dimensio corporis profunditatem. Sicut quod qualitas efficit qualitatem. ut calor ignis efficit calorem aque. Situs etiam quod facit agere vel pati. et sic de alijs. ut ad longum rextus ostendit. quod ubi causatur a loco. quando a re. habitus autem causatur ab his que sunt adiacentibus

ria corpori. Tūc ibi (Eoz vero) Ostēdit incidentaliter generatōem subaz. et pmo pmap. secūdo secundarum dicens. q in pmissis indiuiduis sube q non sunt in subiecto est corruptio sine generatōe p̄cia. vt patz de adam q est creatus et nō generatus. sed in alijs indiuiduis sequētibus est generatio. qz illa sunt genita a p̄missis indiuiduis creatis. Sed sube q sunt vles et de p̄missis p̄dicantur cau- sant a p̄missis. sicut oēs hoies particulares sunt generatio illius hois q est oibz cōis et ad oēs vniuersalis

Querit An p̄missū sit actioni ex se inferre passio nem. **Ordin** q sic. et vocat in rextu p̄prietates naturalis. qz puenit actioni p̄m suā naturā et sub stantiā. vt dicit eius definitio. Et est rō p̄prietatis. quia actio est p̄cessiuus actus agentis. ab agente. passio vero est receptio illius actus agentis. sed p̄cessiuus actus agentis qui dicitur actio causat et inferre receptōem eius in id quod subijct. q̄ omni actioni puenit de se inferre passiones. **Ad** intelligi debet in genere cause efficientis. qz sic nō p̄hibet rem q̄ est de vno genere esse causam alterius vt Gilbert in ductiue pbat p̄ ordine in pluribz p̄dicamentis

Ar. Inferre est agere. sed actio nō agit. q̄ nō inferre **Minor** pbat. qz actio est in agente. si q̄ actio ageret actio esset in actōe. q̄ est in cōueniētiis. Et p̄firma tur. qz actio et passio simul fiunt ab eodē agente. q̄ vna nō inferre aliud. **Ordin** q̄ actio nō est id q̄ inferre. qz actio nes sunt suppositoꝝ. vt dicit p̄mo metaph. sed actio est for malis rō qua agens formaliter agere dicitur. et sic actio tene potest esse instrumentū actōis. sed nō p̄t esse agens quod **Ad** p̄firmatōem dicitur. qz licet actio et passio simul tpe cau sant ab agente. tū p̄us natura ab ea causat actio. et p̄ acti onem inferre passio. **Pro** quo notādū q̄ in agente sicut exēpli gratia in igne calefaciente quartuoz reperitur per ordinē. Primo forma subalis ignis que est p̄ncipiū esse tritiū et remotū actōis. Secūdo ibi reperitur naturalis potentia que etiā est p̄ncipiū effectiui sed p̄pinquū. Ter cio inuenit ibi calor de tertia specie q̄litate. et nullū istoz est actio. q̄d patet. qz ista possunt esse in igne absqz hoc q̄ ignis agit. Quarto reperit ibi vna alia forma q̄ sup addi tur igni qua p̄cedit de ocio in actū. vt de nō calefacere in calefacere. et dicitur calefactio actiua existēs in immediatū p̄ncipiū calefactōis passiuē in aqua q̄ dicitur passio

Ar. Hec p̄prietates cōueniēti sube. q̄ nō est naturalis actōis. **Ans** pbat. qz ignis existens suba inferre passione aque **Ordin** q̄ q̄uis inferat passionē. nō tū ex se sed in q̄tum agens nō quidē immediate sed mediate. vt dicitur est. **Et** q̄n dicitur actio q̄nqz inferre qualitate vel motum. q̄ nō solū passiones. **Ans** pbat. qz actio ignis inferre caloz. **Ordin** q̄ actio inferre p̄mo et immediate passiones in id q̄d subijct. sed mediate p̄t inferre aliquā qualitatē si ue relatorum. sicut exēpli gratia. calefactōem actiua q̄ est in igne qua p̄cedit de nō calefacere in calefacere immedia te sequit calefactio passiuā in aqua post quā vltimū p̄o ducitur calor qui est motus.

Ar. Spēs sensibilis inferre passionē sensui. et tū nō est actio. **Ans** pbat. qz ista p̄prietates puenit alijs **Dic** tū q̄ spēs sensibilis nō inferre immediate passiones sensui. **Is** mediate actōe. qz spēs causat passionē in sensu mediante eius imutatōe. sed imutatio est q̄dam actio.

Recipit autē agere et pati p̄prietates et ma

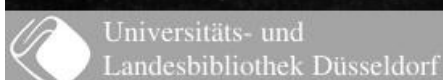
gis et minus. secare em̄ ad plantare cōtrariū est et vrere ad humidū facere cōtrariū est et calefie ri magis et minus q̄dem dicitur et infrigidari et seca ri et humidum fieri et tristari et gaudere magis et minus dicitur.

De Gilbertus finaliter ponit duas p̄prietates p̄ma nes actioni et passioni dicens. q̄ agere et pati recipiūt p̄prietate et magis et minus. **Explicat** de actōe dicens q̄ se care est p̄trariū ad plantare. sicut siccare ad humidū face re p̄trariū est. et calefacere est actio q̄dam et p̄t suscipere ma gis et minus. sicut ignis p̄positus ex lignis quercinis plus calefacit q̄ ignis p̄positus ex lino et stramine. et calefieri ma gis et minus dicitur. et ita sicut de alijs.

Querit An actioni pueniat habere p̄trariū et suscipere magis et minus. sicut hic dicit Gilbertus **Ordin** q̄ sic. qz vt dicitur est p̄prium est acti oni fundari in motu. sed motus est de p̄trariū in p̄trariū ergo etiā ex p̄sequēti actōi inest p̄trarietas. et p̄ p̄sequēs suscepcio magis et minus. vt ad longū p̄ exempla ostendit tur in littera. **Verū** est tamē q̄ illa p̄ma p̄munitas scz ha bere p̄trariū nullo mō p̄prij est. p̄pria. qz nec puenit omni nec soli. nō omni. qz nō puenit actōibz simplicibz vel sp̄m libz. sicut sunt p̄emplari intelligere. que nō sūt p̄m aliqūā formā p̄trariā. sed puenit p̄cipue actōibz materialibus que oriūtur a formis p̄trarijs. sicut sunt frige facere cale/ facere. In signū cuius illuminatio et generatio sunt q̄das actiones. et tū nō habent p̄trariū. qz cause eaz p̄trarijs ca rent. Sed secūda. scz suscipere magis et minus videt om ni actioni puenire. qz intensio et remissio non solū causant a p̄trarietas. sed q̄nqz pueniūt aliūde. scz ex p̄te dispositi onis subiecti. vel ex parte agentis. et hoc p̄z inductiue de omibz actionibz. nam actōnes materiales que causant a formis p̄trarijs suscipiūt magis et minus. vt calefacere frige facere. Sicut verberare et vulnerare magis et min⁹ suscipiūt ex parte agentis. qz ille magis vulnerat et verbe rat qui maiore inferre lesionem. **Cōuenit** etiā actōibz sp̄i ritualibz. cuiusmodi sunt speculari et intelligere q̄ fm ma gis et minus dicitur. qz vnus hō magis intelligit q̄ ali⁹ eo q̄ lumen intellectuale in vno est magis clarū q̄ in alio

Ar. Inter cōtraria p̄t esse motus. sed in actione et passione nō est motus. vt p̄z q̄nto physicoꝝ. ergo ibi nō est p̄trarietas **Minor** pbat per p̄m in quinto physicoꝝ. qui ex illo ostendit q̄ solū ad tria p̄dicamenta est motus **Ordin** q̄ actōes et passiones nō habent p̄tra riū nisi gratia fundamenti scz qualitate. et ideo nō oportet q̄ inter actōnes fiat motus. sed sufficit q̄ inter q̄litate a quibz actio et passio causant fiat motus **Unde** calefacere et frige facere sunt actiones p̄trarie. eo q̄ calidū et frigidū sunt p̄trarie qualitates. et sicut gaudere et cōtristari sūt p̄trarie actōes. qz gaudiū et tristitia sunt p̄trarie q̄litate

Ar. Contraria expellunt se ab eodē subiecto. sed ac tio nō expellit actōem. ergo actio non est p̄tra ria actōi. **Minor** pbat. qz expellere est agere. sed actio cū se abstractū non agit. **Ordin** q̄ cōtraria abstracta a materia non agūt neqz patiūtur sed in subiecto. sicut cō trarie actiones ab eodem subiecto se expellūt. vt manife stum est ad sensum **Et** quādo dicitur calefacere et frige

Questiones

facere simul sunt in eodem subiecto. Pars qz sol calefacit aquam fluentem z frige facit aqua putcale. Odm qz illa bene dicitur de eodem respectu diuersoz. qz sol per se calfacit. sed frige facit p antiparistam. hoc est p confortati onē vnus p rarij p aliud p rariū circūstans.

Assio aut est effectus illatioqz actiois fm quā hec patiūtur. illa vero minime fm qz quedam quibusdā animatioz sunt. vt animan tius quidem brutū arboze est. animatioz vero rōnali irrōnale est. Omnia pō que de gene ratione dicta sunt z eadem etiā dici possunt de ea que in rebus est actione. quadā vero platio ne nō recta. sed in trāsmutatione.

Quid est secūdū capitulū huius tractatus. in quo Gilbertus determinat de secūdo pncipio. scz de passione. Et diuidit in duas partes pncipales. in prima ponit de finitōem passionis. et circa hoc excusat se de vltiori des terminatione. In secūda ostendit multiplicatē passiois ibi (Est enī pati) Quo ad primū dicit. qz passio est effe ctus illatioqz actionis fm quā hec quidē patiūtur. illa ve ro minime. Quō dicimus quedā animatioz esse alijs. vt brutum animatioz est arboze. et rōnale est animatiōz bru to. Sic ibi (Omnia vero) Gilbertus excusat se de p latioz determinatōe dicens qz omnia que in pcedenti capi tulo de generatōe. id est actione dicta sunt. ea dici pnt de ipsa passione. nō tamē recta platione. sed trāsmutata. qz sicut dicit actio firmatur in motu qui est actus mouētis. ita passio firmatur in motu qui est actus mobilis. Simi liter quedā sunt passiones aie. vt ille que incipiūt ab anis ma. vt gaudere tristari. et quedā corporis. vt infrigidari egorari. et hmoi. p rariū est etiā passio qz inferatur ab actione. sicut actio p rariū est ex se inferre passionē. Simi lter habere p rariū z suscipere magis z minus pueniūt passiois sicut z actionis. et in textu actio vocatur genera tio. qz in actione qz est generatio forme agentis in pas tiens si agēs sit vniocū. sed passio vocat actio qz est in re. qz passio z motus sunt res acte p actōem agentis

Queritur. Utrū definitio passionis nunc data sit vniocū assignata

Odm qz sic. qz puenit omni passioni. et explicat sufficiē ter quid dicitur ipsius. et distinguit ipsam ab oibz alijs generibz z pferim ab actōne. qz descriptio passionis hic data est distincta a descriptōe actōnis. Et posset quodā mō rō istius definitōis sumi ex secūda p rariate actōnis z etiā ex definitōe que data est de actōne. qz dicitur est qz ac tio est fm quā in id qd subijctur agere dicimur. illud autē qd subijctū agēti patit ab agente. qz passio est effectus illa tio qz actōnis. Et subiūgit in textu. fm quā hec patiūtur illa vero minime. qd intelligit qz quedā patiētia subijctū tur passioi cū trāsmutatōe ad formā agentis eadē in spe cie. vt sunt illa que p munitur cū agente in materia. et illa dicitur pati. alia vero sunt subiecta qz nō sic trāsmutant nec recipiūt formā agentis. vt celū agit in hec inferiora. z tū inferiora nō recipiūt formā celū. ex eo qz celū hz materiā alterius rōnis a materia istoz inferiorū fm op inione dos ctōis sancti magis pbabilem. Et sic exponit. fm quam

Sex principioz

hic sex aiata patiunt. id est cognoscūt se pati. vero illa. scz inaiata minime supple cognoscunt se pati. et adhuc inter animata qdam magis z qdam minus patiuntur. vel fm differentē pplexione z p mitione. z sic bruta qz hnt mollis ozes pplexiones z magis equales ex actōne z passione p marū qualitarū sunt animatioz plantis. z hoies eo qz sunt optimi tact? aiantiores sunt brutis

Ar. Id qd est spēs alicuius generis nō est genus generalissimū. sed passio est hmoi. qz rē. Dicitur p batur. qz spēs qualitaris ponit passio z passibilis qz licas. Et pfirmat. qz febris pleuretis z p similes egritudi nes passiones dicitur. z tū reperit in pma specie qz raris. Sicut rōnale est passio hominis z ponitur in secū da specie qualitaris. Odm vt inferius patebit. passio accipit multis modis. hic vero accipit vt gen? generalissimū. et sic nullius est species

Ar. Actio z passio similia sunt i genere. qz actio est passio. Antecedens p p h m in primo de ge neratione. Sed pntia tenet p locū a iugatis. Et cōfir matur. qz p raria sunt in eodē genere. decimū metaphy. sed actio z passio sunt p raria. qz rē. Odm ad p rariū. qz p rario. ibi loqz de genere p rario. actio em z passio p munitur in materia z subiecto. sed nō sunt idem genere logico z p dicamentali. de quo queritur in pposito. Ad cō firmatōem odm qz actio z passio p rariū nō sunt p raria. sē tū ponit aliquo mō p raria tū nō sunt p raria que po nitur sub eodem genere. sed p raria qz sunt alioz genera

Ar. Passio nō est nisi receptio forme agentis. sed forma talis est qdā qualitas. ergo passio nō est a qualitate distincta. Odm qz in passione sunt duo vniū est materiale. scz forma recepta in passio ab ipso agen te. et illud puenit qualitaribz p actōem in patiente acqui sitis. Aliud est formale. z est implicatio forme agentis nō qui des habitualis sed actualis. z p illud passio differt ab omibz alijs. Sicut exēpli gratia qz aqua calefit. ibi est de noitatio subiecti ab ipsa passione. nec tū habet hoc fieri rō nem passionis ex hoc qz denoiat subiectū. sed ex hoc qz im plicat causam efficiētē. nam calefieri nō est denominatio formā absolute. sed est esse calidus caloze habente causam efficiētē. qui qdē calor in fieri p rariū ab agente pcedit

Ar. Nullū primū pncipiū est effectus. sed passio est vniū primū pncipiū. ergo nō est effectus. Odm qz maior sic absolute sumpt a est falsa. qz omnia nouē genera accidentiū sunt effectus sube. z tū sunt pma pncipia. Sed si sic intelligat qz nullū p rariū pncipiū est effectus in eodē genere tūc est vera. qz nō est incōueniēs aliqz pncipiū in genere cause formalis habere ante se pncipiū in genere cause efficiētis. sicut in pposito passio est pncipiū formale omniū que sunt secū eisdem coordi nationis. sed comparando passionem ad aliquod extrin secum sic est effectus

Ar. Effectus z illatio idem sunt. ergo ista definitio est nugatoria. Odm dupliciter. primo qz in definitōe nō tenetur copulari. sed expositiue. vt sit sensus. passio est effectus. id est illatio. Secūdo dicitur qz licet sint idem. tū referit ad diuersa fm qz duo in passione reperit. primo est actus agentis in patiēte receptus. Secūdo est p rariū fluxus. talis actus ab agente rōne p rariū passio dicitur effectus. sed rōne secūdi dicitur illatio. qz illatio notat sequelaz vnus ex alio. ideo cō

uenienter vtrūq; in definitione ponit. et qz effectus extrinsecus ad effectum in facto esse et in fieri. illatio vero ad effectum in fieri tñ. ideo effectus pueniēter ponit ante illatōne. sicut magis comune ante minus comune

Est em̄ pati eozū que multipliciter dicuntur anime em̄ actionū vnaqueq; passio dicitur quas quidē sub actione locamus. vt amor odiūz tristari gaudere. que om̄ia passibiles actōes anime appellam̄. Dicitur quoq; passio que in naturam agit. vt morbo febris et egritudines et reliq; que qualia dicta sunt. passio vero vt dictum est prima generatio actiōis ē. Nō est autē in agente passio. sed in quo agitur et in eo qd operantis actū suscipit. percutiēs em̄ pati nō dicitur. sed materia ictum suscipiens Et de passione qz dem hec dicta sufficiant. Ea autē que nūc reliquuntur in eo qd de generatōe in libro tractat.

Nic sequenter Gilbert ponit multipliciter passio nis dicens. q passio est de numero eozū que multipliciter dicitur. qz pmo vnaqueq; actionū aie dicitur passio. sicut amor odiū tristari gaudere. que tñ sub predicamento actiōis ponuntur. quare dicitur passibiles actiōes. Secūdo dicitur passio id qd in natura vel ptra naturam agit. vt pteritū seu nocitū nature quo mō morbi febris egritudines et similia que ponuntur in predicamento qualitaris dicitur passioes Tercio sumit passio. p illo qd est prima generatio actiōis id est qd pmo generat ex actione in ipso patiente. et sic accipitur hic. Nec tñ sequit ex hoc q passio subiectiue sit in agente. qz fm q forma illa est in agente est agēs. et actio est pcessus illius in patiens. sed fm q recepta est in partē ente p actionem agentis sic est passio. et q pcutiens nō dicitur pati. sed materia ictū suscipiens Et hec dicta de passione sufficiant. ea vero q nūc relinquuntur in eo qd de generatione est. id est in caplo de actōe tractatur. vel vt alijs placet in eo qd de generatōe est. id ē in libro de generatōe et corruptōe vbi determinat de tactu agere et pati.

Querit In quo predicamento sunt passiones aie. **Adm** q passioes pnt multipliciter capi. vno mō p opatōibz et actibz elicitis a vi pceptibilem et tractabili. et sic s; in genere actiōis. vt hic tangit text. qz ille vires non sunt oino octose. sed sunt partim actiue. et q in eis ponuntur virtutes morales. q sunt pncipia operatiōnū Secūdo mō capiuntur p qlitatibz resultantibz et psequētibz istos actus sensualitatis. et sic sunt in tertia spē qualitatis. qz inferuntur passionē vel inferuntur a passionibz. et ergo p hō ibidē explicatōes de passionibz aie ponit exemplū de ira et dementia Tercio capiuntur passiones. p illis trāsmutatōibz q mediāt inter actū et materiale subsequēs actū et sic ponit in genere passiois. et inde etiā passioes dicunt et sic p hō vbi ponit ppterates de actiōe et passione exemplificat p delectari et tristari

Ar. Pati est ppiū materie sicut agere forme. vt dicitur

de generatōe. sed aia est imaterialis. q in ipsa nō est aliq passio. **Adm** q duplex est passio. scz pfectiua. q est salus et pfectio eius in quo est. et talis passio p esse cuiuslibet existentis in potētia. qz sic impoztat solū receptōem sine abiectōe pterite forme. Alia est passio corruptiua q est cū abiectōe alicuius pterite forme. et illa solū cōuenit aie p accēs gra corpis a quo deriuat passio in aiaz **Adm** duplex est vniō aie ad corp. vna sicut forma. alia sicut motor. et vtrōq; mō vniōis passio corpis redūdat in aiam

Quando vero est qd ex temporis adiacentia relinquit. **Tempus** autē quādo nō est vtriusq; autē rō cōmixta est. vt tempus quidem pteritū quādo nō est. **Effectus** autē eius et in factio que est fm quā dicitur aliquid fuisse quādo quidē est. instans qdem quādo nō est. s; fm q aliquid equale vel ineqle dicit. **Eius** autem affectio fm quā aliquid dicit nūc et ita instati eē quādo est. **Futurū** similiter tēpus quādo nō est sed id qd futurū est qñ ptingere necesse est fm q aliquid dicit futurū esse.

Itud est caplin tertiū huius tractat. in quo Gilbert determinat de tertiō pncipio. scz de qñ. **Et** diuidit in duas ptes. in pma determinat de qñ quo ad eius essentialia. In secūda qñ ad eius accidentalia. ibi (Inest autē qñ) **Quia** ma ps diuidit in duo. nā pmo ponit definitōem ipsius qñ **Secūdo** ponit ei diuisiones. ibi (Est autē qñ aliud) **Quo** ad pmo dicit q qñ est pncipiū qd ex adiacentia tēpis in re tpali derelinquitur. et Gilbert declarās hāc definitōem de q qñ nō est tēpus formaliter. sed vtriusq; rō p iuncta est cū vniō p alteruz definitā et se hūc vt cā **Effectus**. **Tēpus** em̄ pteritū qñ nō est. sed tēpis pteriti effectus in re tpali a pterito tēpe derelictus. sicut instās siue tēpus p̄sens qñ nō est. sed fm q aliqd eqle vel ineqle dicit effectus illius tēpis equalis vel ineqlis quo aliqd dicit nūc et in instati est qñ In tēpe em̄ esse vt dicit p hō qz rō physicoz. est quādā pte tēpis mēsurari. et sic tēpus vel est eqle si non excedit. vel ineqle si excedit. et fm q sic adiacet mēsurato. sic relinquitur instāctōem in re tpali q dicit qñ. **Sicut** tēpus futurū qñ nō est. s; potius id qd futurū est. est tēpis effectus. ppter qd iam successione mortis et tēpis necessario futurū est ptingere. et sic dicitur aliqd cras esse futurum

Querit Vtrū qñ sit pncipiū puenienter in re et in definitione **Adm** q sic. et q sic pncipiū p. qz est generalissimū hīs sub se genera subalterna spēs et indiuidua quibz dat esse formale. vñ ei genera subalterna sunt qñ p̄sens pteritū et futurū. sed spēs sunt nūc fuisse tūc fuisse hodie esse. indiuidua sunt. hūc fore hūc fuisse illū esse. **Et** h; qñ modū pdicandi distinctū de pma suba qui est pdicari in hoc qd est esse in tēpe. cuius qñ est illud sicut hegozema qñ. qre sequit q sic pdicamentum distinctū. **Sed** q sic bene definitū p. qz in illa definitione ponit aliqd qd h; moduz generis. et intelligit in infinito seu indeterminato qd. et aliqd loco dicitur p pncipiū subiectū et p pna cā. cā quidē in hoc q dicitur adiacentia

vero illi... ad hoc... non est... etc.

Questiones

ep̄is. q̄ q̄n̄ est effectus ep̄is in genere cause efficiētis. 2 ab aliquib; vocat formale vestigiū ep̄is. subiectuz vero rāgū cū addit in re tp̄ali. in re q̄ extrinsece tpe mensurat. Et q̄ p̄ q̄ q̄n̄ est vna forma accidentalis causata in re tp̄ali ex adiacentia ep̄is ad ipsam. et potius d̄: ex adiacētia ep̄is q̄ ex inherētia. q̄ tepus nō est mensura intrinsece sube in herens. sed sibi extrinsece adiacens

Ar. Q̄n̄ est vniū sincathegorēma. cum sit q̄stiuū. q̄ nō est p̄dicamētū. Tener p̄na. q̄ decē p̄dicamēta sunt decē p̄me voces decē rerū p̄ma p̄ncipia f̄cantes. sed sincathegorēma solū f̄cat dispōnez rei. Odm̄ q̄ q̄n̄ accipit̄ tripl̄. vno mō interrogatue. vt dicendo q̄n̄ venit fortis. 2 sic est q̄stiuū hui; p̄dicamētū. Scd̄o accipit̄ res latue. vt cū d̄: fortis currit q̄n̄ plato disputat. 2 illis duobus modis q̄n̄ est sincathegorēma 2 solū f̄cat modū en̄tis. Tercio caput̄ infinit̄. put̄ est nomē indeclinabile. 2 tātum valet quādo. id est aliq̄n̄ vel eē in aliquo tpe. et sic d̄: ens reale. 2 est p̄dicamētū

Ar. Q̄mē p̄dicamētū d̄: p̄dicari de p̄ma suba. s; q̄n̄ nō p̄ p̄dicari de p̄ma suba. q̄ nō est p̄dicamētū. Vno p̄bat. q̄ illa est falsa fortis est q̄n̄. Dicendū licet q̄n̄ nō p̄dicet̄ in abstracto de p̄ma suba. t̄n̄ tene in p̄creto. q̄ dicimus fortis est fuit vel erit in tpe. vel vt alij dicūt̄ fingentes nomē p̄creti fortis est quādiat̄. cui; abstracit̄ est quādālit̄as vel quādōlit̄as.

Ar. Tepus nō est. q̄ ex adiacētia ep̄is nihil p̄t̄ res linq̄. An̄s p̄bat. q̄ illud nō est cur̄ pres non sunt. sed pres ep̄is sc; p̄teritū 2 futurū non sunt. q̄ 2c. Odm̄ licet pres ep̄is nō sint in p̄manētia. sunt t̄n̄ in successione. 2 p̄ter hoc p̄stiuūt̄ etiā eorum successiuū q̄le est tepus. ad cui; existētia sufficit esse vni; p̄ris 2 successio alij. Et q̄n̄ d̄: p̄teritū 2 futurū simpl̄ non sunt. q̄ ex eis nō p̄t̄ derelinq̄ q̄n̄. An̄s p̄bat. q̄ p̄teritū nō est. s; abijt ex futurū nō est sed erit. Odm̄ q̄ p̄teritū 2 futurū non causant q̄n̄ nisi in p̄ncipio. et q̄ d̄: Silber. q̄ tepus p̄teritū in suo excessu nō d̄: p̄teritū. q̄ exponit̄ Albert; .i. in sua extremitate vel fine. q̄ instās p̄sens finis ē ep̄is p̄teriti 2 initiū futuri. 2 q̄ p̄teritū est in suo fine 2 futurū in suo p̄ncipio

Ar. Tep; nō tangit rem tp̄alē. q̄ nō agit in eā. 2 p̄ p̄ns nihil derelinq̄. An̄s p̄bat. q̄ tep; solū adiacet p̄mo motui. vt passio. Odm̄ q̄suis tepus solū inhereat p̄mo motui. t̄n̄ q̄ p̄m; mor; saluat̄ virtuat̄ in oib; posteriorib;. sic p̄uenit̄ tpe causare in re tp̄ali vna formaz debile q̄ d̄: q̄n̄. 2 p̄uenit̄ sibi solū ex p̄parōe ad tepus. si p̄o illa forma caperet̄ absolute poss; quodāmō dici etas

Ar. Q̄n̄ repit̄ i igenerabilib; 2 p̄petuis q̄b; nō adiacet tps. q̄ nō solū causatur ex adiacētia ep̄is. An̄s p̄bat. q̄ dicim; p̄pando q̄n̄ adinuicē q̄n̄ motus est tūc de; vel angel; est. Odm̄ h̄m̄ aliq̄s q̄ q̄n̄ hic solū de finit̄. put̄ repit̄ in reb; tp̄alib;. s; i reb; eternis repit̄ q̄n̄ etnitatis nō distinctū realit̄ ab ip̄o eterno. 2 i euiternis q̄n̄ euiternitat; de q̄b; q̄n̄ in eōi nō d̄: vniuoce s; equoce. Et ad p̄parōem dicūt̄ q̄ talis p̄paratio fit solū p̄ quādā p̄comitanā. q̄ de; 2 angel; huic q̄n̄ nō deficiūt̄. sed sunt sicut̄ tpe. Sed odm̄ aliter. q̄ p̄ logicā ab istis p̄t̄ trahi p̄cept; vniuoce; q̄n̄alissim;. et sic tps d̄: hic capi generalit̄. put̄ exten dit se ad eternitatē 2 euiternitates. Et q̄ tps est mēsurā nob; notior. 2 etiā res tp̄ales nobis s; notiores. iō definit̄ q̄n̄ p̄ illa rā q̄ nobis notiora p̄ q̄ nobis alia innotescūt̄.

Sex principior

Ar. Illa s; eadā quoz spēs p̄stiuūt̄ eisdē d̄n̄ctis. s; sic est de q̄n̄ 2 tpe. q̄ sunt eadē. Vno p̄. q̄ sicut p̄ns p̄teritū 2 futurū sunt d̄n̄e ep̄is. ita etiā ip̄ius q̄n̄. vt d̄: in textu. Odm̄ q̄ ille d̄n̄e equoce sunt ip̄ius ep̄is 2 ip̄ius q̄n̄. q̄ s; d̄n̄e ep̄is formales. sed s; d̄n̄e q̄n̄ causales. Vel odm̄ q̄ nō eodes mō sunt d̄n̄e vtutib;. q̄ in recto sunt d̄n̄e ep̄is. dicim; eim̄ tps p̄ns p̄teritū 2 futurū. s; in obliq̄ sunt d̄n̄e ip̄ius q̄n̄. q̄ dicim; q̄n̄ diuidit̄ p̄ q̄n̄ p̄ntis p̄teriti 2 futuri. Si p̄o dicat̄ q̄n̄ p̄ns p̄teritū 2 futurū. illa locutio intelligēda est i obliq̄. q̄ d̄: q̄n̄ p̄ns q̄n̄ ex p̄nti tpe causatū. 2 q̄n̄ p̄teritū q̄n̄ ex p̄terito tpe cārum

Est aut̄ q̄n̄ aliud ex eo qd̄ abijt. Aliud p̄o ex eo qd̄ instat. Aliud p̄o ex eo q̄ p̄tingere necē est

Dicit̄ est aut̄ in cathēgorijs p̄teritū 2 futurū. q̄stitates eē 2 q̄ mai; est p̄tinuari ad p̄ns. De p̄terito at̄ h̄ dicit̄ ē q̄ nō in suba p̄maneat s; q̄m̄ in excessu suo nō d̄: p̄teritū. de futuro aut̄ q̄m̄ necesse ē p̄tingere qd̄ tātidē ē ac si instaret. Nulla em̄ d̄n̄a ē in eo qd̄ p̄manet 2 futurum est. 2 qd̄ nūc abijt. Quāob̄re 2 de futuris agit. 2 fm̄ ea aliq̄d d̄: 2 nūcupatōem existētū fortitū. vt solozief cras. cras erit nauale bellū. heri obijt fortis. 2 aliq̄d d̄: fm̄ tepus ad qd̄ futurū est. eo q̄ nasceret̄ in eo necario qd̄ est futurū. vt Callias disputabit cras vl̄ nō disputabit. disputabit eī actōes futurā fr̄. nihil at̄ ē qd̄ i suba adbus sit

Nic Silber. ponit̄ diuisione ip̄ius q̄n̄ dicēs q̄ triplex est q̄n̄. vniū est ex eo q̄ abijt siue ex p̄terito qd̄ vocat̄ q̄n̄ p̄teriti. Aliud ex eo qd̄ nūc instat. 2 h̄ vocat̄ q̄n̄ p̄ntis. Et t̄rciū est ex eo qd̄ necariū est p̄tingere. qd̄ vocat̄ futurū. 2 h̄ d̄: q̄n̄ futuri. Tūc ibi (Odm̄ est aut̄) Circa illā diuisione remouet̄ dubiū. poss; em̄ aliq̄s dicere. p̄teritū 2 futurū nō s; q̄ ex illis nō p̄t̄ relinq̄ q̄n̄. Hoc dubiūz remouēs d̄: q̄ p̄teritū 2 futurū s; aliq̄d. qd̄ p̄bat duab; rōnib; 2 duob; signis. Prima rō est. p̄teritū 2 futurū s; q̄stitates. vt d̄m̄ est in p̄dicamētis. s; q̄stitas est aliq̄d in rerū natura. q̄ p̄teritū 2 futurū aliq̄d s;. Scd̄a rō. q̄cūq; copulat̄ ad p̄ns s; aliq̄d in rerū natura. s; p̄teritū 2 futurū sunt h̄mōi. q̄. Vno est nota. q̄ nō ens non p̄t̄ copulari. Vno est p̄hi in cathēgorijs. nō t̄n̄ hoc intelligēduz ē q̄ p̄teritū 2 futurū. p̄ter hoc p̄manētia h̄at̄. sed de p̄terito ideo d̄m̄ est. q̄ in excessu suo. h̄ est in vltimo in q̄ p̄nt p̄tinuatū est nō p̄teritū. sic em̄ nō h̄z eē q̄ ad p̄t̄ initiale s; finale. 2 illa est tps p̄ns cui p̄tinuat̄. et sicut̄ mō odm̄ est de futuro. qd̄ in p̄ncipio sui p̄tinuat̄ ad p̄ns nūc. q̄suis em̄ ip̄m nō sit. t̄n̄ ex successione necariū est ip̄sum p̄tingere. 2 ideo q̄ ad subam ip̄ius q̄n̄ accipiedā rātidē valet ac si instaret. Nulla em̄ est d̄n̄a in p̄nti p̄terito 2 futuro q̄ ad q̄n̄ accipiedū. q̄ vniū nūc ē tota suba ep̄is. Scd̄o p̄. Silber. idē duob; signis. p̄mū est. illud est aliq̄d de q̄ aliq̄d agit. s; de futuris aliq̄d agit. q̄ futurū aliq̄d est. et p̄ eandē rōnez p̄bat q̄ p̄teritū aliq̄d est. Scd̄m̄ signū stat in illa rōne. d̄: la sunt entia a q̄b; aliq̄ denoiant̄. s; a p̄terito 2 futuro aliq̄ denoiant̄. q̄ s; entia. Vno p̄bat in l̄ra. q̄ dicim; cras solozief. cras Callias disputabit actōes nostras referētes ad futurū tepus sicut̄ ad p̄sens.

Q̄n̄ est vniū sincathegorēma. cum sit q̄stiuū. q̄ nō est p̄dicamētū. Tener p̄na. q̄ decē p̄dicamētata sunt decē p̄me voces decē rerū p̄ma p̄ncipia f̄cantes. sed sincathegorēma solū f̄cat dispōnez rei. Odm̄ q̄ q̄n̄ accipit̄ tripl̄. vno mō interrogatue. vt dicendo q̄n̄ venit fortis. 2 sic est q̄stiuū hui; p̄dicamētū. Scd̄o accipit̄ res latue. vt cū d̄: fortis currit q̄n̄ plato disputat. 2 illis duobus modis q̄n̄ est sincathegorēma 2 solū f̄cat modū en̄tis. Tercio caput̄ infinit̄. put̄ est nomē indeclinabile. 2 tātum valet quādo. id est aliq̄n̄ vel eē in aliquo tpe. et sic d̄: ens reale. 2 est p̄dicamētū

Questiones

tio in silētio simplr animalū. quare et vox qui/
dem cuiuslibet aialis dicitur quocumque in ipso pferen
te sit. vnus igitur vox ad diuersorum aures dirigit
vna autē et eadē non cōtingens est

¶ Istud est q̄rtū caplm. in q̄ Silb. determinat de q̄rto p̄n
cipio scz vbi. Et dicitur in duas ptes. in p̄ma determinat
de eo q̄ ad cēntialia. in sc̄da q̄ ad accēntialia. ibi (Carer ar)
Prima itēz in duas. qz p̄mo determinat de vbi definitio.
sc̄do dicitur. sc̄da ibi (Vbi autē) Dicit q̄ p̄mo. vbi ē cir
cūscriptio corpis locari a loci circūscriptioe. pcedēs

¶ Tūc ibi (Locus autē) ponit dīam ipsius vbi a loco a q̄
causaf. dices q̄ locus est subiectiue in oī corpē qd circūscri
bitur et locat. vbi vero ē in illo qd circūscribitur siue locat t̄q̄
in subiecto. q̄re nō videt vbi omī a dēsse vel puenire. Na
em̄ et alie subē in corpē nūq̄ nullū em̄ locū circūscripti
ue occupat vel implēt. Na em̄ adueniēte aia operer cor
pus cedere. sed hoc nō videm. **¶** Q̄ autē operer cor⁹ ce
dere declarat Silb. dices. q̄ granū modio adueniēs vt lo
co nullo mō recipit in modio esse nō p̄nt. sicut nec idē corpus in
diuersis. Cōcludit igitur q̄ aia nō erit localis cū locū nullū
tenus occupet. et sicut quocumque alia q̄ a corpis rōne differūt
et loci circūscriptioe carēt. **¶** Tūc ibi (Dicit ar) Sil
mouet vna dubitatioem quā etiā soluit dices p̄ q̄ idē
corpus esse in diuersis et in pluribz locis videt esse possibi
le. Probat. qz eadē vox simul recipit in aurbz diuersoz
ē idē corpus est in diuersis locis. Tenet p̄ntia. qz vox q̄
uis nō sit aer tū nō est sine aere. et sic eadē p̄ntia aeris
erit in aurbz diuersoz. cū sit idē iudiciū de vtroqz. Sz qz
hoc sit impossibile. pbat. qz impossibile est vni et idē cor
pus numero simul et semel totū posse esse in diuersis locis
cū impossibile sit ipm̄ inuenire alicubi q̄ vbi est. Tūc
ibi (Quāobz) soluit dubitatioem dices. qz op̄ter eligere
vni ex duobz. s. qz diuerse sint voces. vel qz vni et idē cor
pus sit in diuersis locis. Eligūt ar a q̄libet recte philosophāte qz
voces sunt diuerse numero q̄ veniūt ad aures diuersoz.
licet sit vna vocās nūero. Sed ille voces veniūt in sp̄e et
figuris. s. in grauitate et acutie. eo qz pcedūt ab eodē. Et
ad imaginatioem p̄me vocis formate generat sensus alia
rū in alijs p̄tibz aeris. et sic p̄nter q̄libet vox et eius figura
tio debet. Tūc ibi (Et sicut) obicit p̄ra dictā solutioez
qz ex ea videt se qz non oīs vox pferret ab aiali. qd est p̄
p̄m in sc̄do de aia. Rūdet qz oīs vox est originaliter ab
aiali vocāte tanq̄ a p̄mo efficiēte. ita qz ē impossibile vna
vocē audiri si oia aialia sint in silētio. sed imēdiate vna vox
p̄t generari ex alia orbiculariter in aere generata

¶ Vtrū vbi sit principū in textu pueniēter defi
nitū. Dm̄ qz sic. et qz sit principū parz p̄mo
quia est vna primay species entis existēs formale principi
pū oīm que sunt sc̄cū eiusdē coordinatiois. cuius spēs sub
alterne sunt vbi sursum et vbi deorsuz et spēs sp̄cialissime in
domo et extra domuz. in diuidua sunt in hac domo. in hac
ecclesia. Sed p̄ sc̄cūdo notandū. qz vbi hic nō capif vt est
questiō huius p̄dicamēti. sicut cū querit. vbi est fortes
nec accipit relatiue. vt dicendo fortes currit vbi plaro di
sputat. sed capif p̄ quodā acūtē existēte in corpē locato
causato a circūscriptioe actiua loci. quo ipm̄ locatū dicit
formaliter esse in loco. quod etiā explicat definitio hic das
ta: in qua definitioe ponit circūscriptio loco generis. et de

Sex principiorū

ter hic capi neutraliter put est cōmēsuratio loci ad loca
rum. Et dicitur locari ad denotanduz subiectū ipsius vbi. et
addit a loci circūscriptioe pcedens. ad denotandū eius
causam efficiēte. ex illis sufficēter concludit predictā des
finitioem esse bonā et cōuenienter assignatam.

¶ Nullū syncategorema est principū. sed vbi ē
syncategorema. q̄ nō est principū. Dm̄ si
cut dicitur est. qz vbi nō capif hic syncategorematicē sed si
gnificatiue. p̄ entitate seu forma accēntialia subiectata in lo
cato et causata ex circūscriptioe actiua loci et passiva loca
ri. rōne cuius ipm̄ locatū dicit esse vbi siue in loco. et sic est p̄
dicamentū seu principū. **¶** Et q̄ dicitur. omē p̄dicamentuz
debet p̄dicari de p̄ma suba. sed vbi nō p̄dicat de p̄ma sub
stātia. q̄ nō est p̄dicamentū. Dm̄ qz vtiqz p̄dicat de ea
quādo p̄teritue sumit. qz dicimus fortes est vbi. i. in loco
licet nō dicam⁹ abstractiue fortes ē vbiatio seu vbitas.

¶ Cōtra definitioem circūscriptio est actio. s. vbi
nō est actio. q̄ nō est circūscriptio. Dm̄ qz cir
cūscriptio capif triplr. vno mō vt est circūscriptio actio.
et sic est in p̄dicamēto actōnis. Sc̄do mō vt est circūscri
ptio passio. et sic est p̄ntio passionis. Tercio mō capif neutra
liter vt est pcedens ab vtraqz vel vt est idē qd esse circū
scriptū. et sic ponit in illa definitioe dūmō est formalis. Vt
dicitur qz definitio nō debet intelligi fm̄ p̄dicatioem idēnticā
sed causalē. qz sensus ē vbi est circūscriptio. i. causaf ex cir
cūscriptioe passiva locari pcedēs a loci circūscriptioe actiua

¶ Vbi puenit alijs a corpibz. q̄ nō cāst̄m ex circū
scriptioe loci ad corpus locatū. An̄s pbat. quia
cōuenit angelis et aibus a corpibus separatis. cui non sunt
vbiqz. sed in aliq̄ loco. Dm̄ qz aliq̄d est in loco duplicat
vno mō p̄ accēs. vt forme accēntiales q̄ p̄ se nō habēt situz.
Alio⁹ per se. et hoc triplr. vno mō repletive. et sic solus de
us est in loco. quia ipse sua virtute replet omnem locum.
Alio mō definitiue qd est esse in loco determinatio. sic qz h
erēs nō est alibi. et isto mō angeli tā boni q̄ mali dicunt
esse in loco. et fm̄ mentē doctoris sancti definiunt ad locū
p̄ opationē capiēdo opationē large. p̄ q̄libet motu vel flu
tu et p̄ q̄libet vnitione. Tercio mō circūscriptiue qd nihil
aliud ē nisi circūscribi a loco extrinsece et figurari ad figu
rā p̄tinentis et circūplectentis et in eo quod sic est in loco.
causatur vbi quod p̄rie definitur

¶ Vtrū aia sit in loco. Dm̄ qz de aia contin
git loq̄ duplr. vno mō vt est corpi diuina. et
sic nō est p̄ se in loco. sed solū p̄ accēs. Primū p̄z. qz p̄ se ē
in loco est p̄mensurari et ad equari ipm̄ loco qd solū quan
tis puenit. sed aia caret omī extēnsione quāritatiua. Se
cundū pbat. qz vniciqz debet locus sicut sibi debet mor⁹
fm̄ locū. sed motus fm̄ locū puenit aie p̄ accēs. qz moris
nobis mouent omīa q̄ in nobis sunt. q̄ aia etiā p̄ accidēs
mouet. Alio mō capif aia vt est a corpē separata. et sic nō est
in loco nec p̄ se nec p̄ accēs vt hic loq̄mur de esse in loco.
qd ideo dico. qz si capiat esse in loco sc̄do mō tūc idē iud
cū est de aia humana et de angelis. qz nō sunt in loco circū
scriptiue. fm̄ qz dicit Boetius in hebdomatibz qz cōis anti
mi deceptio ē in corpalia in loco nō ē. sed sunt in loco defi
nitue fm̄ modū iam assignatum

¶ Qd determinat sibi locū ē in loco. s. aia ē h̄mōi
q̄ rē. Dm̄ pbat. qz aia nō est vbiqz. q̄ est aliq̄ loco
determinate. Dm̄ qz argumētū pcludit. p̄ ē in loco de
finitue vel definitiue. s. nō circūscriptiue vt p̄mensurarie

Questiones

nihil circūscribit. tamen sicut totū locatū refert ad totū locum. et p hoc dicitur esse in loco. ita indiuisibile locatū refert ad indiuisibile locū. p qd dicitur habere vbi. Ad pfirmatōez dicē dum q punctū nō dicitur esse in loco p se vt cōtentiū. sed est in loco. qz ad ipm copulant pres loci. et q nō sequitur incōueniens qd infert pbs sez q. dē esset punctus et locus puncti

Ar. Omne vbi est qdaz forma relatiua q de se est sim plex. ergo nullū est vbi ppositū. Dm q vbi caput dupl. vno mō fm se. put est forma existēs subiectie in locato. et sic est simplex. Alio mō caput inquantū. pcedit et effectiue causat a loco qui p se est diuisibilis in pres. et sic est quodāmodo compositum

Ar. Vtrū vltima sphaera sit in loco. Dm q circūca istā qstōem diuersi pbi et cōmentatores diuersa dixerūt. qdam em vt Auerrois dicūt ipsam esse in loco fm centrū. Alij p vltimā sui superficie. alij vero vt Albertus dicūt vltimā sphaerā esse in loco vt vas ptenens et saluās que sunt pnta in ea. Sed oibus istis relictis dicendū est fm doctōrē scētū et veritatē. q vltima sphaera nō est in loco simplr fm se totā. sicut in ptenente exteriori. sed analogice et fm pres. sic q vna ps sp local ab alia. Et qā illa magis spectat ad qrtū pph. ideo rōnes pbanes vltimā sphaerā solū esse in loco fm suas pres hic relinquo

Notandū. Corpā vniuersi sunt in se cōtenta. terra em ptenet ab aqua. aqua ab aere. aer ab igne. ignis a sphaera lune. sphaera lune a sphaera mercurij. et sic cōsequēter vsqz ad vltimā. sicut q nō est incōueniens dare in vniuerso aliqd corpus ita pntū qd nō est locus cōtines alterius vt terra. ita nec est incōueniens dare aliqd corpū quod p se nō est in loco nec ab aliq cōtentiū sicut vltima sphaera. qd dicitur a p his primū mobile supra qd est celū empyreū vt tradūt theologij. fm quos ista qstio nūc mora nullā hz difficultatē. qz ipsi ponūt primū mobile p se in loco sed celū empyreū est locus teator. vltra qd nō est neqz locus neqz motus neqz tēpus. vt dicitur secūdo de celo.

Ar. Vltima sphaera p se mouet localiter. q p se ē in loco. Tenet pntia. qz motus localis est de loco in locū. Et pfirmat. qz nisi sic nō esset in vbi. Sequa pbat. qz vbi est in locato. cū locus et vbi nō pnt esse in eodez. Dm q aliqd moueri localiter p dupl. intelligi. vno mō sic qz mouet ad locū. et qd sic mouet localiter est p se in loco. Alio mō qz mouet in loco. i. in loci distātijs. et h nō fm se totū. sed fm pres vel etiā qz mouet fm locū. qz scz mouet fm loci distātijs. et sic vltima sphaera mouet localiter sed nō opret qd sic localiter mouet p se esse in loco. imo sufficit q sit in loco fm pres. qz vniqdqz eo mō est in loco q mō mouet fm locū. Ad pfirmatōem ddm silr. qz eo mō q vltima sphaera est in loco sic etiā est in vbi. sed est in loco solū p accidens. ergo ita siliter dicitur esse in vbi.

Laret aut vbi intēsiōne et remissiōne. nō em dicitur alterz altero magis esse in loco vel minus licet tñ maiorē locū vel minorē possideat. nō tamen fm vbi vel quāritatē aliquā. sed fm id qd qle est. Inest at vbi nihil esse pntiū eo q nec loco qdem pntiētas inest. locus em loco con-

Sex principiorū

trarius nō est. qm aut nec in alijs manifestū est

Sursum aut et deorsum esse pntia pluribus eē vidēt. multū em videt distare id qd sursum eē et id qd est deorsum esse quēadmodū sursum et deorsum. quare vbi pntiētas maxime videt circa sursum et deorsum esse. quēadmodū et quātitas circa locū cōtingit at duo in eodē eē pntia sursus em esse et deorsum esse in eodē sunt. idem em sursum et deorsum est ad diuersa qdē sumptū nā turris altitudo sursus ē ad nos. sphaere p extrematē pnta inferior est. Amplius pntiū qz idē fm formā ptingit. si em sursus esse et inferius esse pntia sunt cui idē sursum et deorsum sit. ptingit idē sibi met cōtrariū fieri. Nō est igit cōtrarietas vlla in eo quod in loco est esse

Ista est ps scda huius capli. in q Silb. determinat de pntiētibz ipsius vbi. Et diuidit in duo fm q duas ponit cōmunicates. scda ibi (Inest aut) Dices pmo q vbi nō suscipit magis et minus. qd pbat Silb. qz nō dicimus in ter ea q in loco sunt alterū altero magis esse in loco. nō em magis est in loco. qd est sursum qz illud qd est deorsum. nec magis est in loco qd mouet circulariter qz qd mouet recte. sed aliter et aliter dicunt esse in loco et nō fm magis et minus. Quāvis em vniū possideat maiorē locū fm quāritatē qz reliquū. nō tamen est vniū magis in loco qz reliquū

Tunc ibi (Inest aut) Silb. ponit scdam pntiētatē ipsi vbi. et duo facit. nā pmo ponit pntiētatē. scda mouet instātiā pnta ea. ibi (Sursum aut) Dices pmo. q vbi nihil est cōtrariū. qd pbat. qz vbi causat a loci circūscriptiōe. h in loco nō est cōtrarietas. qz locus non est pntiū loco nec etiā pntiā alijs. qz pntiā debet esse in eodē genere. ergo nec vbi aliqd est pntiū. Tūc ibi (Sursum aut) Silb. ponit instātiā pnta dicitur pntiētatē dices. q sursus esse et deorsum vidēt pluribus esse pntia. qz multuz distāt. sed ista sunt in pntiētatē vbi. q vbi inest pntiētas. Sed Silb. soluit hanc dubitatōem dices. q si sursum et deorsum pcedant esse pntia sequitur duplex incōueniens. Primū qz in eodē numero simul essent pntia. idē em locus numero est sursum et deorsum ad diuersa pntiā. sicut pntia in exēplo. qz altitudo turris sursum est ad nos pnta. sed si pntiā ad sphaerā celestis altitudinē erit deorsum. Scdm incōueniens. qz sequit q vniū et idē erit sibi pntiā pntia qz idē locus nūero est sursum et deorsum. vt tā ostendit. Relinquitur q nulla est pntiētas in eo qd est in loco esse.

Ar. Vtrū due pntiētatē vbi sint pntiētatē eidēz attribute. Dm q sic. et est rō istaz pntiētatē. qz vbi imēdiatē causat a qntitate que nec hz pntiā nec suscipit magis et minus. Vtrū aut sit aliqd vbi quod nō causat a quāritatē. sicut est vbi intelligētiā. et angeloz quod apud theologos vbi definitiū appellat nō est pntiētatē speculatiōis

Ar. Esse in alto et esse in basso dicitur vbi. et tñ suscipit

plura m
cūcipit
vni esse
p se et fm
de vbi
locum vel
mā pntiā
causā vel b
pntiā ad
Ar.
q corpus
corpus mi
nus. mō q
Ar.
omnis mō
et pntiā
nūciatē loc
qz qd d
suo vno gen
hanc locali

Di
nie
dentia et le
posita. S
lant sed d

Ar.
pntiā
pntiā
dentatē
hoc scda
Solez aut
et pntiā
cūctū stantia
mō dicitur ali
vno sunt pos
vniū etiā si

Notat
pntiā. qz cōsua
in pluribus repit
tō corpū pntiā
pntiā in corpū pntiā
Sicō causa. qz p
dicitur pntiā
mō solū pntiā
vniū et tñ
vniū et tñ

Queri
pntiā pntiā. qz ē gūā
gūā pntiā et ind
vniū et pntiā a
stano. Et indiu
Solū magis pntiā

Questiones

Sex principioꝝ

Ar. Positio denotat totū z nō pres. ḡ male dicitur in definitōe q̄ ē priū sit? **Ans.** p̄bat. qz dicimus hō sedet z nō pres ei? **Qd̄m** q̄ntis positio ueniat toti tāq̄ subiecto p̄ncipali qd̄ p̄ illā d̄terminat. tñ uenit p̄ tribz tāq̄ subiecto p̄ximo. qz totū nō d̄z habere positioez nisi rōe priū q̄ se h̄nt tanq̄ illud q̄ positio uenit toti

Ar. Positio ē in celo z tñ nō ē ibi q̄ntōis ordinatō qz celū ē inq̄nabile fm̄ p̄m. **Et** s̄lt̄ in rebz artificialibz ē positio siue sit? z nō q̄ntōis ordinario. ḡ positio sic male definit. **Scd̄a** ps̄ an̄tis p̄bat. qz q̄ntō solū rep̄itur in naturalibz. **Qd̄m** q̄ generatio debet h̄ capi cōiter. put se ex̄tēdit ad creatioē vel quācūq̄ p̄ductōem et sic in celo z in rebz artificialibus est generatio

Solet at̄ q̄stio induci de curuo z recto aspo et leni q̄ drāgulo z triāgulo bicubito z tricubito magno z puo breui z lōgo z silibz. quādā em̄ p̄ tūū positioē sc̄care vident. **Aspez** em̄ d̄z cui? p̄ tūū altera alteri sup̄eminet. lene p̄o cui? p̄t̄icule eq̄lt̄ p̄orectē st̄. s̄lt̄ at̄ z de reliq̄s. **Alō** st̄ aut̄ positōnes ea q̄ dicta sunt oīa. s̄ q̄lia st̄ circa sitū existētia eo nāq̄ q̄ p̄tes sic dispositē st̄. ex eo talia sensibz indicā. **Alō** at̄ ex eo q̄ q̄lia. i. aspa lenia vel bicubita vel tricubita s̄nt. s̄lt̄ aut̄ z de alijs q̄ h̄mōi p̄tūū b̄nt dispōem. **Erit** igit̄ vnūq̄d̄ q̄z p̄missōz non positio. sed quale qd̄ circa positioem nascitur.

Hic Silb. mouet q̄stionē circa definitionē pōnis. q̄ talis ē. vtz rectū curuū aspez lene q̄ drāgul? triāgul? z alia s̄lt̄ se h̄ntia sine collocāda in p̄nto pōnis. **Et** q̄ sic videt. qz h̄mōi noīa videt sc̄care ordinatōē priū. qd̄ p̄ ex̄ definitioibz eoz. qz aspez d̄z cui? vna ps̄ eminet sup̄ aliaz. z p̄ oppositū lene d̄z cui? pres indirectū s̄nt p̄orectē. **Tūc** Silter. soluit dubitatōē dicēs q̄ p̄dicta nō st̄ positioes. sed st̄ qualitates circa sitū siue positioē ex̄tēs. q̄a ex hoc q̄ pres sic vel sic st̄ ordinate taliter vel taliter sensu iudicant. i. sensuz imurāt. nō aut̄ in eo q̄ talia aspa v̄ lenia bicubita vel tricubita positōnes st̄. z s̄lt̄ mō de alijs h̄mōi q̄ h̄nt positioē siue d̄sōnēm in p̄tribz dicēdum est. **Quare** p̄cludit q̄ vnūq̄d̄ q̄z p̄dictoz nō ē positio. sed q̄le qd̄ circa positōnes nascitur

Ar. Aresto. d̄t in p̄ntis circa q̄rtā spēm q̄litaris q̄ aspez z lene z silia st̄ aliena a diuisione q̄ ē circa q̄litarē. ergo male h̄ d̄z q̄ sunt in p̄nto q̄litaris. **Qd̄m** p̄ concordia q̄ aspez z lene rap̄ d̄sum z silia capiunt tripl̄. vno v̄ d̄cūt ordinē quē facit generatio toti? ex p̄tribz. z sic st̄ in isto p̄nto v̄ d̄t p̄ h̄s. **Alō** cap̄iūt̄ fm̄ q̄ p̄ acutum z etes vel nō angulosuz aliter z aliter imurāt sensuz. et sic sunt passibiles q̄litarē. **Tertio** mō p̄siderant fm̄ q̄ cōponūt figuram totius. z eam claudūt in angulis z terminatōne lineaz. z sic sunt qualitates quarte speciei.

Suscipe at̄ videt situz p̄rietates. nā sedere

ad id qd̄ ē stare p̄riū eē videt. **Cōtraria** em̄ sunt q̄ in indiuiduo vno eodē tpe ip̄ossibile est simul rep̄iri. vicissim tñ possibilia in eē. sedēs em̄ illi co p̄t̄ stare z st̄as sedere quodā at̄ sedēte ip̄ossibile ē eū stare. **Ponētibz** at̄ nobis bec p̄ria eē in cōueniētia recipe cogimur eo q̄ vnū p̄riū sit pluz riū. **Scd̄m** etem̄ collectionis p̄t̄entiā non magis sedere ad id qd̄ stare ē p̄riū qd̄ ē est q̄ ad accūbere. **Silt̄** at̄ z quēadmodū sedere z stare nūq̄ in eodē simul reperunt̄ ita nec sedere z accūbere z stare. **Scd̄m** igit̄ h̄mōi dispōnes sicut nulla p̄rietates inerit. **Fortassis** at̄ nec insolitum videbit̄ qd̄ vnū pluz riū eē p̄rium. pallor em̄ ad albū z nigz p̄riū videt esse. **Nam** sub eodē ḡne cū sit nūq̄ in eodē inueniūt̄ et vicissim transmūtant̄. relinq̄tur igit̄ vnū pluz ribz esse p̄riū. **Nona** est pallidū ad albū vel nigz cōtrariū etem̄ cumz vtrūq̄ in eodē est. pallor em̄ z colores reliq̄ ex albo et nigro p̄ficiūt̄. **Necessariū** ē ergo in q̄cūq̄ pallidū ē in om̄i eo qd̄dem eē albū z nigz. **Silt̄** aut̄ z de ceteris coloribz. **Ampli?** at̄ p̄rioz rō est circa idē natura existere. **Sedere** at̄ et iacere nō sunt circa idē natura s̄z seiuncta st̄. est em̄ sedere circa rōnalia p̄prie. **Iacere** aut̄ z accūbere circa aduersa. h̄mōi at̄ signū ē eq̄ et bouis silicudo quibus sine dubio accūbitus probatur esse

Ista ē scd̄a ps̄ hui? cap̄l. in q̄ Silb. declarat istud p̄ncipiū p̄ p̄rietates. **Et** diuidit in duas p̄tes. in prima ponit aliq̄s p̄rietates cōes. in scd̄a ponit vnā p̄rietates p̄prie. p̄ria. ibi (**Magis** at̄ videt) **Prima** in duo fm̄ q̄ duas ponit cōitares. scd̄m ibi (**Propriū** at̄) **Et** ponit Sil. p̄mo cōitratē p̄riā p̄ modū opinionis z simul tangit et̄ mortuū. scd̄o ip̄robat eā. ibi (**Ponētibz** at̄) **Dicit** igit̄ q̄ positio siue sit? videt suscipere p̄rietatē fm̄ app̄rentiā. qd̄ declarat p̄ exēpla. qz sedere videt esse p̄riū ad id qd̄ ē stare fm̄ quandā p̄rioz rōem. qz p̄ria sunt q̄ vno z eodē tēp̄ore in vno z eodē indiuiduo ip̄ossibile est rep̄iri simul sed vicissim eidē inesse possunt. sed sedere z stare st̄ h̄mōi ergo vidēt̄ p̄ria. **Quoz** p̄bat. qz sedēs postq̄ surrexit stare p̄t̄ quocūq̄ sedere ip̄ossibile est eundē stare duz se deat z etiā vicissim eidē inesse possunt. **Tūc** ibi (**Ponētibz** aut̄) **Silt̄** ostēdit q̄ p̄pter p̄dicta h̄mōi nō p̄trariūt̄. sed ponētibz nobis ea esse p̄ria sequūt̄ duo in cōueniētia. fm̄. qz si sic tūc vnū esset p̄riū pluz ribz p̄z. q̄a ad id qd̄ est stare nō magis p̄riū ē sedere q̄ accūbere. **Q**

q̄ nō p̄
lari vni
contrari
fm̄ idē
suscepit
tatu. **A**
trariū fm̄
a cōueniē
sunt alibi
bo z nigro
lūm in illo
ad de ceter
traria nam
suscepit
sedere em̄
tōueniūt̄ in
alimū dicit̄

Ar. in
not p̄loquet̄
debe z iacere
nam q̄ se p̄
nō alii z alii
quis stare z

Propriū
q̄cū ampl
accūbere.
alterum a
uersaliter

Hic B
ens q̄ positio
re cū sit positio
vel stare q̄ erit
p̄prietates ē q̄
deparatione;
conterano. sed
trarium. ergo

Ar. magis
p̄rietates v̄ rect
ḡmarcalis nō;
minus sed grana
medi ad extremū
nō q̄ illud d̄t rect
estm̄ qd̄ simpl̄
cipit̄ q̄a nihil
no in om̄i locū
et loquet̄ q̄ vocā
nō m̄tū dicit̄ a re

q̄ nō possunt simul eadē inesse. Et si q̄s dicat nō esse info-
litū vni esse pluribz contrariū. qz pallidū ad albū z nigrū
contrariū videt. qz stz in eodē ḡne proximo z nūq̄ simul
fm idē inueniūtur in eodē. s; muruo se expellūt ab eodē
suscepribili z vicissim possunt vni inē q̄s fm ea trāsmu-
tatur. R̄ndit Sil. qz pallidū nō est ad albū z nigrū con-
trariū fm pfectam r̄ionē q̄ est qz cōtraria maxime
a seinuicē distant. qz sic vniū nihil p̄cipar de reliquo sicut
sunt albū z nigrū calidū z frigidū. sed medij colores ex al-
bo z nigro p̄stitūiūt q̄re necessariū ē qz in quocūq̄ ē pal-
lidū in illo etiā aliquo mō sunt albū et nigrū. Et s̄lt̄ dōm
est de ceteris medijs coloribz. Scdm̄ in cōueniēs. qz con-
traria natural̄ habent fieri circa idē nūero vel specie. sed
susceprua illoz q̄ sunt. sedere iacere z accūtere seūicta stz
sedere em̄ pp̄rie cōuenit rationalibz. iacere autē z accūtere
cōueniūt irrationalibz. qz solus hō d̄z sedere. sed equus z
asinus dicitur q̄dem iacere vel accūtere. sed non sedere.

Ar. Facere z sedere maxime distāt nec p̄nt eadem
in esse simul. sed successiue. qz p̄trianur. Te-
net p̄sequētia p̄ definitionē p̄trarioz. Dōm q̄uis sed-
dere z iacere expellāt se ab eodē subiecto p̄ accidēs. non
ramē p̄ se p̄mo. ex hoc em̄ qz aliqd̄ mouet localiter z acq̄-
rit aliū z aliū ordinē ad locū diuersimode situat. z p̄ cōse-
quēs stare z sedere nō se p̄mittūt simul z semel in eodē

Propriū autē positionis est neqz cū min⁹ nec/
qz cū amplius dici sedere nō magis ē positio q̄
a cūbere. nec min⁹ nec sedens magis vel min⁹
alterum altero dicitur neqz accūbens neqz vni
uersaliter fm aliquā aliam potentiam.

Hic Gilbert. ponit scdm̄ pp̄rietatē positionis. Dis-
tens qz positio neqz cū magis neqz minus p̄dicat. qz sede-
re cū sit positio non magis ē positio vel min⁹ q̄ accūtere
vel stare q̄ etiam sunt positiones z ita s̄lt̄ est in alijs. Rō
pp̄rietatis ē. qz susceptio magis z min⁹ cōiter causatur ex
deputatione p̄trarij a p̄trario. vel p̄m̄xtione p̄trarij cuz
contrario. sed vt d̄z in p̄o. pp̄rietate positio non habet cō-
trarium. ergo non suscipit magis et minus

Ar. Rectū z curuū stz positiones. z tm̄ suscipiunt
magis z minus. Scdm̄ ps p̄bas. qz recipiūt cō-
parationē vt rectū rectius rectissimū. Dōm qz p̄pario
grāmaticalis nō puenit illis rōne susceptiois magis et
minus. sed gratia alterius. sicut curuo rōne eleuationis
medij ab extremis. sed recto puenit in cōgatione ad cur-
uū. qz illud d̄z rectius q̄ magis a curuo recedit. z illd̄ re-
ctissimū q̄s simplr̄ est rectū. Et qm̄ d̄z. rectū cōstitit in
eq̄litate a qua nihil p̄t auferri manēte rectitudine. qz p̄pa-
tio in eo simplr̄ locū nō habet. Dōm qz vey est tm̄ fm̄ coi-
ter loquētes q̄ vocāt qm̄ rectū q̄s est simplr̄ curuū qm̄
nō multū distat a recto rectū recipit p̄parationem.

Magis autē videt pp̄riū positionis substan-
tie p̄ime assistere. omnibz q̄dē alijs formis sup-
positis. Positio autē nihil aliud est q̄ naturalis
ipsius sube ordinatio q̄ a p̄ncipio q̄dē natura
est z ea que asperis z lenibz et ineq̄libz inest vel

a nature q̄dē motu cōsueto vt sessio et accubio
et sitia. Quicqd̄ igitur p̄ime est substantie assi-
stens id necessario positio ē. z ois q̄dem positio
h̄mōi rationis suscipit predicationem.

Hic ponit vltimā pp̄rietatē positionis pp̄rie pp̄rias
Dices qz videt magis pp̄riū positionis substantie p̄ime
assistere inter oēs formas sup̄positas. Qd̄ ostendit p̄
definitionē positionis. qz positio nihil aliud ē q̄ naturalis
ipsius substantie ordinatio. Et illa naturalis ordinatio vt
est a natura p̄p̄onis sicut in aspero z leni z eq̄libz fm̄ sup-
ficiem vel ineq̄libz fm̄ eandē sicut plana z hispida dicitur
Aut ē a motu nature p̄sucto. vt flexura mēbroz. sic est
sessio vel statio z alia h̄mōi. Cōcludit igit qz quicquid
p̄ime substantie assistit id necessario positio est. z omnis
positio huius rōnis p̄dicacionem suscipit

Ar. Quāritas p̄imius sube adest. q̄ positio. q̄ ista
pp̄rietas nō est vera. An̄s p̄bas. qz q̄ritas inē
a p̄ncipio intrinseco q̄d nō puenit positioni. Et p̄firmat
qz positio p̄supponit q̄ritatē. q̄ nō p̄imius assistit quā-
ritati. An̄s p̄bas. qz positio nō est nisi ordinatio p̄riū q̄
ritati. Dōm fm̄ alijs qz q̄ritas z alia accidētia
absoluta p̄imius q̄dem insunt substantie. qz p̄sequūt p̄n-
cipia intrinseca sube. sed positio intrer illa p̄ncipia que ass̄-
stunt. i. ab extrinseco sube pueniūt scz in q̄ritū ipsa ē ad illa
cōparata p̄imius adest sube. S; meli⁹ dōm qz assistere
h̄ capis p̄ inherere alias em̄ pp̄rietas est falsa. An̄ nullū
accidēs pp̄rie assistit. qz assistere pp̄rie puenit illi q̄d per se
habet esse z p̄parat positio solū ad quinqz alia p̄ncipia
de q̄bus Gilbertus in hoc libro determinat.

Abitus at̄ est corpoz z eoz que circa
corpus sunt adiacentia fm̄ que bec q̄
dem habere. illa vero haberi dicunt
hoc autē nō tm̄ fm̄ totū s; fm̄ p̄ticularē diuisionē
nēfit. vt armatū esse z calciatū eē. His nāqz ne-
qz simplicia q̄dē noia posita sunt q̄bus appella-
rentur ea sed s̄iūt eis nomia armatio z calciatio
hoz autē ad p̄portionem et de reliquis.

Istud ē capl̄n sextū z vltimū istius tractat⁹ secūdi
Et diuidit in tres p̄tes p̄ncipales. In p̄ma determinat
de eēntialibz ipsius habit⁹. In scda de accidētalibz. in ter-
tia distinguit diuersos modos ipsi⁹ habit⁹. scda ibi (Sus-
cipit autē terra ibi (Dicit̄ at̄ habere) Quo ad p̄mū d̄z. qz
habitus ē corpoz z eoz q̄ circa corpoz adiacētia. i. habi-
tus est accidēs derelictū in h̄tēre vt in subiecto q̄ h̄tēs
cōparat ad habita. fm̄ q̄d accēs illa dicit̄ h̄tēre q̄ vocā-
tur h̄tēria z illa dicit̄ h̄tēri q̄ sunt habita. Et istud cō-
tingit dupl̄r. qz vel fm̄ totū vt armatū esse vestitū eē. aut
fm̄ p̄te vt calciatū esse. His at̄ habitibz non stz simplicia
noia iposita q̄b; noiant. qz habit⁹ semp fundat sup̄ h̄ns z
rē habitā. z idēo noiant noib; deriuatiuis vt armatō cal-
ciatio. qz p̄imū dicit̄ ab armis z habitudinē significat.
quia corpus armis p̄portioat z p̄parat. secūdem vero
deriuat a calcio z habitudinē notat. quia pars corpis cal-
cio p̄parat. z ita similiter est in omnibus alijs.

Notadū. *Q* habitus ponitur vltimū prin-
cipius ideo. quia habitus post om-
nes alias formas aduenit vltimo substantie que vltimo
loco ponitur. *E*tia habitus in paucioribus inuenit q̄ alijs
q̄d aliorū generū. quia solum reperitur in corporalibus et adhuc
non in omnibus. sed solum in corporibus humanis. q̄ bruti
non conuenit vestiri nisi s̄m q̄d assumuntur ad vsū homi-
nū. et non habet homo istos habitus cōnatos sicut bruti
et animalia habent multitudines pilorū. et plumarū. q̄ ista
tegumēta animalium attestantur abundantia terrestri elemē-
ti que repugnat eq̄litati et reuerentiā cōplexionis huius
mane. et ideo hec homini nō p̄p̄erebant. sed loco horū ha-
bet rationē et manū q̄ potest p̄curare sibi alia tegumēta
et alia vite necessaria infinitis modis. Unde et manus in
tertio de aia dicit organū organorū. et hoc etiā magis cōs-
p̄erebat rationali nature q̄ est infinitarū p̄ceptionū vt ha-
beret facultatē infinita instrumenta sibi parādā.

Querit. *U*trū definitio habitū sit bene assigna-
ta s̄m q̄ est p̄ntū seu p̄ncipiū ab alijs
distinctū *D*ōm q̄ sic et p̄bat q̄ et d̄clarationē. q̄ p̄ntū
mō ponit adiacētia loco ḡnis. Et ponit corpus ad expli-
candū subiectū ipsi habitus. et etiā causam finalem. nam
omnis habitus est p̄pter decorē aut operumēntū corporis De in-
de additur et eorū q̄ circa corpus sunt. ad explicandū causas
efficientē et q̄dāmodo materialē. vt p̄ hoc intelligat̄ur ea
q̄ adiacent corpori et applicant ei s̄m figurā eius. nā in appli-
catione rerū habitarū ad corpus habitus. habitus causat̄ Et
p̄ hoc q̄d addit s̄m quā q̄des hec habere illa vero haberi
dicuntur. sumit differentia p̄pria et specifica inter adiacētia
habētis et adiacētia illius q̄d habet. quia adiacētia habē-
tis est in habēte vt in agente et causante figuram cum ad
figurā rei habētis sumat ratio figure habitus. sicut ratio
eorū q̄ sunt ad finē sumit ex ipso fine. et illa eadē adiacētia
est in re habita passiuē. et ideo res habita bene dicit̄ habē-
ri et nō habere s̄m istū modū. quāvis tñ habitus possit dici
habere corpus sicut p̄ntes habet p̄ntū Sed q̄ habi-
tus sit predicamētū seu p̄ncipiū distinctū p̄. quia s̄m
vnā rationē ab omnibus alijs distinctā d̄ de suis inferioribus
quorū aliqua sunt genera subalterna vt vestitū esse arma-
tum esse. *A*lia vero specialissima vt loricatorū esse capucia-
tum esse. et alia indiuidua vt loricatorū sortis tunicarū pla-
tonis. et sic de s̄libus. *R*epōnunt̄ s̄ in hoc p̄nto oia q̄ cōs-
ueniēt̄ respōdentur ad questionē factā p̄ hoc interroga-
tū q̄d hoc est habituarū. et s̄r eorū abstracta.

Ar. *O*mne p̄ntū est ens reale. sed habitus non est ens
reale. q̄ nō est predicamētū. *H*abitus est p̄ntū. v.
mera. q̄ ens reale diuidit̄ in decem p̄nta. *V*inorū p̄bat. q̄
causatur ab actu nostro. ex hoc em̄ q̄ vestis aut q̄d cūcūq̄
ornamētū addit̄ corpori q̄d sit p̄ actū nostrū. alijs d̄r habi-
tuatus *D*ōm q̄ q̄d sit p̄dicamētū est ens reale. ta-
men ad sui esse possunt aliq̄ predicamēta p̄p̄erere actum
nostrū. *V*erbi gratia. actio et passio sunt entia realia et tñ
ad sui esse p̄p̄erunt applicationē actiui et passiui que appli-
catio p̄t fieri ab actu nostro sic etiam est in p̄posito

Ar. *H*abitus est p̄ma spēs qualitat̄. ergo non ē p̄-
dicamētū distinctū *D*ōm q̄ habitus vt nūc
sufficit dupl̄r accipit̄. vno mō p̄ qualitate corporis vel aie
difficiliter mobili a subiecto. et sic p̄nt̄ prima species q̄s-
litas. sed mō cap̄it̄ vt noiat̄ entitatē derelictā ex adiacē-
tia corporis et eorū q̄ circa corpus sunt. et sic facit̄ vnū p̄-

dicamētum distinctū *E*t q̄n d̄r. sicut ē de agere et pati
ita est de habere et haberi. sed agere et pati sunt duo p̄dis-
tincta. q̄ etiam habere et haberi. *D*ōm q̄ nō est s̄le. quia
p̄ eandē formā vnū d̄r habere scz corp⁹ et aliud scz circun-
dans corp⁹ dicit̄ haberi. sed est alia essentia p̄ quā vnū d̄r
agere et reliquū pati. *E*t tñ s̄m aliquos alia differentia
q̄ aliqd d̄r agere denominatione extrinseca et agi denomi-
natione intrinseca. sed p̄ oppositū aliqd d̄r habere denomi-
natione intrinseca et haberi denominatione extrinseca

Ar. *T*unica ē habitus et tñ nō est adiacētia corporū
et eorū. et d̄ definitio est mala. *A*ns p̄ scda p̄-
p̄bat. q̄ id q̄d corp⁹ adiacet *D*ōm licz tunica sit ha-
bitus material̄ siue fundamētāl̄. nō tñ formāl̄ imo ad-
iacētia eius ad rem habētē d̄r formāl̄ habitus. *E*t
q̄n d̄r. visus ē formāl̄ habitus et tñ definitio sibi nō conue-
nit. *D*ōm q̄ si capiat̄ habitus vt opponit̄ priuationi sic vi-
sus hñ est habitus. sed hoc modo non capitur hic

Ar. *I*sta definitio p̄uenit alijs. q̄ nō est bona *A*ns
p̄bat̄. q̄ q̄n est adiacētia t̄pis ad rem t̄p̄as
lem. q̄ est adiacētia corporis et eorū que circa corpus sunt
*D*ōm q̄ ad hoc q̄ aliqd sit habitus non sufficit q̄ sit
adiacētia. sed cū hoc requirit̄ q̄ sit applicatū p̄ modum or-
natus vel inornatus siue p̄ modū vestimenti quo modo
tempus non est adiacens rei temporali

*S*uscipit autē habitus amplius et minus. arma-
tior em̄ eques pedite d̄r calciatior q̄ cū caligis
et calciamentis est. q̄s qui solum caligis vel cal-
ciamētis vitur. *I*n quibusdā autē verū non est
q̄ cum magis vel minus predicat̄ur. vt vestitū
esse et similia *H*abitū vero nihil cōtrarium
et em̄ armatio calciationi contraria non est. idē
em̄ calciatus et armatus q̄m aut alijs cōtraria
nō est. palam est. simuliter aut et in his similia

*H*ic Bil. determinat de p̄p̄rietatibus ipsius habitus
Et diuidit̄ in tres p̄tes s̄z q̄ tres ponit p̄p̄rietates. scda
ibi (*H*abitū vero) tertia ibi (*P*ropriū autē) *P*rimo d̄r
q̄ habitus suscipit magis et minus s̄m aliq̄ modū. vt
eques d̄r armatior pedite. eo q̄ magis paratus est ad de-
fendendū vel impugnandū. s̄r calciatior d̄r qui caligis et
calcijs vitur. q̄s qui solum induit caligis. Sed nō cōue-
nit omnibus. quia in alijs habitibus non est necessarium
q̄ cū magis et min⁹ predicat̄ur sicut ibi. vestitū esse tunicā
catū esse *T*ūc ibi (*H*abitū vero) Bil. ponit secundā
p̄p̄rietatem. dicens q̄ habitū nihil est cōtrarium. q̄d p̄-
batur inductione et exemplo. q̄ armatio non est contra-
ria calciationi. cū sint in eodem q̄d contrarijs repugnat.
Q aut alijs habitibus nihil sit cōtrarium palam est cōsi-
deratī genera et species ipsius habitus

Querit. *U*trū suscipe magis et min⁹ cōueniat
omni habitū *D*ōm q̄ nō. sed tñ illi
lis q̄ difformiter disponit̄ sua subiecta ad finē bene se ha-
tendi q̄les sunt habitus totales bellici vel etiam habitus cō-
munes p̄iales. *E*xemplū p̄mi. vt armatū esse loricatorū
esse. q̄ illi habitus disponunt hōiem ad finem bene se ha-

tendi in fortitudine est resistentia contra hostes. Exemplum scd. ut calciatio. qz calciatio q̄ preparat pes ad ambulandum sine periculo offensionis est magis calciatio q̄ illa q̄ pedes absolute ad ambulandum disponitur. et ita sicut est in alijs q̄ sunt sicut q̄dam organa vel instrumenta exequendi aliquē actū anime q̄ melius vel peius fieri potest

Ar. Suscipe magis et minus presupponit habere contrarium. sed habitus ut de scda. proprietates non habet contrarium. ergo non suscipit magis et minus. **Adm** q̄ aliqd̄ de suscipe magis et minus dupl. vno modo proprie ex p̄ mixtione contrarij cū contrario vel depuratione contrarij a contrario. et sic suscipe magis et minus presupponit contrarium. Alio modo generalit̄ et proprie p̄pter maiore vel minore aptitudinē ad operandū. et sic nihil prohibet habitū suscipe magis et minus. qz p̄ vniū habitū aliqd̄ magis vel minus disponit ad actū q̄ p̄ aliū ut exemplificatum est

Ar. Vestitū esse suscipit magis et minus. q̄ videt̄ omnibz p̄uenire. **Ans** p̄bat. qz ille q̄ est mollibz vestitus d̄ vestitior vel magis vestitus altero taliter non vestito. **Et** firmat. qz d̄ p̄b̄s secūdo elenchoz q̄ bores ledit pauperē et non diuitē. et non nisi qz diues est magis vestitus q̄ pauper aut vestes s̄t tenues et contrite

Adm q̄ duplex est actus habitus totalis. vno est p̄sumus q̄ est totū regere et cooperire. et in illo actu non cadit intentio et remissio. Alius est actus scd̄s q̄ est defendere et p̄regere. et in illo actu bene cadit intentio et remissio. **Et** q̄ d̄. habitibz p̄ialibz non p̄uenit suscipe magis et minus nisi hoc scd̄s modo. ergo ista proprietates non p̄uenit plus habitibus p̄ialibz q̄ totalibz. **Adm** q̄ differēter cōuenit regere et defendere habitibz totalibz et p̄ialibz. qz habitus totalis absolute regit et defendunt. sed habitus p̄iales sua subiecta ad p̄prias actiones disponit s̄m q̄ ad fines suorum operationum debetur eis specialis situs specialis forma et specialis figura.

Querit. An non habere contrarium sic habitui p̄ p̄ria. **Adm** q̄ sic. qz fundamenta ipsius habitus non habent contrarium. ergo nec habitus. **Ans** p̄bat. qz fundamentū ipsius habitus ex p̄te habitus est quareta species qualitatis q̄ dicitur figura. sed qualitatis quareta species nihil est contrarium vel superius ostensum est. Sed ex p̄te habitus itez non est contrarietas. qz plurium habituum est aliud et aliud subiectū. sicut aliud est subiectum calciationis et aliud circūocationis.

Ar. Vestitum esse et nudū esse contrariatur. et tñ dicunt habitus. ergo habitui est aliqd̄ contrarium. **Adm** q̄ dicta non opponuntur contrarie. s̄ potius priuatiue. eo q̄ nudū esse dicit priuationē vestitū. et sicut inermis dicit priuationē armō. et sic significat priuationes formaz huius predicamētū. unde eū d̄ fortis et nudus aut inermis non ē predicatio denotatiua s̄m rē et modū simul. s̄ s̄m modū tñ ut circa definitionē denotatiuoz fuit probatum

Ar. Calciatio dextra contrariatur calciationi sinistre. ergo habitui aliqd̄ est contrarium. **Ans** p̄bat. qz causantur ex oppositione contraria dextre et sinistri. **Adm** q̄ dextre et sinistre s̄m q̄ sunt differētie positionis prium in corpore opponuntur relativiue et non p̄rie. et q̄ oppositio quā ex ipsis contrahit habitus magis debet dici relatiua q̄ p̄ria

Propriū autē habitus est in pluribz q̄dez ut in corpore et in his que circa corpus sunt existere

Adiacet enim corpori et his que circa corpus sunt. hoc autē ut dictū est fit s̄m eam que in p̄tibz est diuisionē In paucis autē alijs principijs b̄mōi inuenies. in q̄stitate enim solū et in his q̄ ad aliqd̄ sunt simile reperies. Ad aliqd̄ autē ut figuratiter dicatur ut similitudo et dissimilitudo q̄ pluribz similibz et dissimilibz insunt. Quātitas autē et numerus q̄dem et in numeralibz inest utiq̄ s̄p̄ crescēs s̄m vnitatū multiplicariā ascensionē. Simpliciter autē nihil inuenies in tot distribui p̄tibz posse ut numerus. Non autē omnis q̄stitas aut relatiuum est habitus aut omnis in pluribz necessario consistit. ut in corpore et in his que circa corpus sunt. Omne enim qd̄ in corpore et circa corpus est consistens. habitus nomē fortis. quare magis proprium q̄dem habitus erit in corpore et circa corpus existenti s̄m eam que partium est diuisionē ut in pluribus est existere.

Adm Gilbertus ponit tertiam proprietatem dicens. qz proprium est habitui in pluribus existere. scz in corpore habente et in his que circa corpus sunt habitus. sicut p̄z in vestito armis et alijs. **Ans** autē habitus semp̄ sit in pluribus sic ostendit Gilbertus. qz habitus adiacet corpori et his q̄ circa corpus sunt s̄m eam diuisionē que est in p̄tibz. i. s̄m diuisionem habitus et habitus que sunt plura et diuisa quoz vniū ē subiectum et aliud causa habitus. **Hec** autē proprietates in paucis alijs inuenies. quia in quadā q̄stitate et in q̄busdam q̄ sunt ad aliqd̄. in ad aliqd̄ ut figuratiter dicat sicut similitudo et dissimilitudo. equalitas et inēqualitas. q̄ sunt in pluribus similibz et dissimilibz equalibz et inēqualibz q̄ tamē vniūtur in aliquo vno. qd̄ est qualitas vel q̄stitas eadez. vel diuersa. **Et** sicut in q̄stitate numerus est in pluribus numeralibus. non tñ omnis q̄stitas aut relatiuum ē de numero rationalium q̄ in pluribus sunt. sicut p̄z de q̄stitate p̄tinua et de relatiuum eiusdē ad seipm. Sed omnis habitus talis est qz consistat in pluribus actu ut in corpore et in his q̄ circa corpus s̄t et omne qd̄ sic est in pluribus est habitus. quare p̄cluditur qz vere proprium est huic predicamēto s̄m eam q̄ est p̄rium diuisionem in pluribus existere

Querit. Utz sit proprie proprius habitui semp̄ in pluribus existere. **Adm** q̄ sic. qz habitus est adiacētia. sed adiacētia illa est plurium scz corporum et eoz q̄ sunt circa corpus. ergo etiaz habitus est in pluribus. Pro quo notandū qz triplex ē adiacētia. vna est corporis ad ea q̄ circa corpus sunt s̄m quā corpus figurat et terminat habitum s̄m suam figuraz. et hec adiacētia corporis est quedam actio. Alia est adiacētia eoz q̄ habent a corpore q̄ est ad ipsum corpus et causat a figuratiue et terminatione corporis. et hec adiacētia est quedam passio. Tertia est adiacētia que causat ex istis duobz in q̄tum

Questiones

adiacet vtriq; et illa importat p nomia genery 2 specieru habitus a qua habet habitus q; dicit in plurib; existere. et quia hoc nulli alteri puenit. ideo clauditur q; ista proprietates sit habitui pprie propria

Ar. Impossibile est idē accidēs numero esse in diversis subiectis. sed habitus est accidens. 2 non potest in plurib; existere. Maior pbatur. quia accidens numerat et multiplicat ad numeru subiectoꝝ. Odm q̄uis idē accidens non potest in pluribus existere. tan q̄ in subiectis. tamē potest in plurib; existere tā q̄ in causis. vel in vno tan q̄ in subiecto 2 in alio vt in causa ppria qua. Et sic est de habitu qui est in ipso habente vt in subiecto et in re habita vt in causa.

Ar. Existere in plurib; non puenit soli habitui. et go nō est pprietas pprie ppria. An̄s pbaf. quia etiam puenit relationib; 2 q̄ritatib; vt circa textū ostensum est. Odm q; illa p̄sistunt in plurib; non eo modo quo habitus. q; non ppter adiacentiam que est corporū et eoz que circa corpus sunt scz vestium. Et ita s̄t̄r d̄scendū est q̄n arguit de q̄n et vbi que non sunt in re locata 2 temporalit nisi circūiacente tempore et loco. sed non est eadem adiacentia hic et alibi

Dicitur autē habere multis modis. habere em̄ dicitur fm alterationē vt albedinem et nigredinem 2 quātitatē vt longitudinē. Nihil tamen aliud est dicere albedinē aut longitudinē habere q̄ album et nigrū et longum esse. Dicitur autē vas aliquid habere vt modius triticū qd̄ nihil aliud est dicere q̄ continere. Habere quoq; et in mēbro vt in digito anulum qd̄ tātum est dicere quātum 2 digitum in anulo esse.

Dicitur autē vir vxorē habere 2 recipere vxor virum. hic autē insolitus est habendi modus. hoc autē habere nihil aliud significat q̄ cohabitare quare modi habendi qui consueuerūt dici qui nario numero terminātur. Fortasse autē alij modi erunt preter hos q̄ numerati sunt. sed si quis diligens sit inq̄sitor inueniet. Quidez de principijs hec dicta sufficiant. reliqua vero in eo quide analeticis est querātur.

In ista parte finaliter Silter. distinguit modos habē dicit pmo facit hoc. Secūdo excusat se de plitiori dēter/ minarōe dicens pmo. q; habere d̄ multis modis. primo mō fm alterationē. vt habere q̄titatē. vt albedinē vel nigredinē. dicit etiā habere fm quātitatē. vt longitudinem et fm quātitatē hōꝝ duoz. vt habere albedinē in longitu dinesic q; q̄ritas sit mensura qualitatis. qd̄ nihil aliud ē q̄ album esse longū. quod per accidens sibi puenit. Secūdo mō d̄ habere sicut vas. vt modius habet triticum.

Sex principioꝝ

et lagena vinū. hmoi em̄ habere nihil aliud est q̄ p̄tinere et habere nihil aliud est q̄ p̄tinere. Tercio modo dicit alij quid habere fm partē 2 non fm totum. q̄uis habitū ad totius decorez referatur. sicut habere in mēbro. verbi gratia in digito habere anulū vel in collo torquem. Quarto modo dicit vir habere vxorem. hic tamē est insolitus modus habendi. vt in predicamentis dicitur est. q; hoc habere nihil aliud est q̄ cohabitare. 2 sic vir habet mulieres et mulier virū. Si ergo primus modus in duos diuidatur tūc modi habere qui p̄muis dici plueuerunt q̄nario numero terminātur. Fortassis tamen sunt alij modi habendi p̄ter hos qui dicitur sunt 2 enumerati quos diligens inq̄sitor inuenire potest. Tūc excusat se dicens. q; hec de principijs dicta sufficiant. reliqua vero in eo qui de analeticis est querantur.

Ar. Silterus hic nō enumerat omēs modos habendi. ergo est diminutus. Antecedens pbatur q; a p̄ho in postp̄dicamentis ponitur multo plures.

Odm q; Silterus hic enumerat solū illos qui magis pueniūt sex principijs. principia em̄ cum sint accidentia cōparatōem habent ad subiectū. et hoc p̄gruit p̄mo. Etiā sunt entia debilia. ideo indigent vt a subiecto p̄tineantur. et quo ad hoc seruit secūdo modus Principia etiā sunt de extrinsecis assistentib; potius q̄ inherētib;. 2 ad hoc faciūt tercius 2 quartus modi. Sed alij modi qui s̄t̄r sicut totum habet partes vel hmoi hic nō ponitur. quia hoc mō non est accidens in subiecto. Vel odm q; Silterus sub p̄mo modo p̄chēdit duos modos ab Aresto. positos. per terciū vero modū hic positi possunt intell̄gi tres alij modi. scz habere membrū. habere possessionē habere ea que circa corpus sunt adiacentia. Et sic distinguendo modos habere. nec Silterus est diminutus nec Arestoteles superfluous

Dicitur autē magis 2 minus suscipere tripliciter. aiunt em̄ quidam fm crementum vel diminutōem eozū que suscipiūt subiectoꝝū. Aliter autē 2 alij ipsa quidē q̄ suscipiūt in suscipiente 2 diminui 2 crescere asserūt. Alij autem fm vtriq; eozū suscipiūt diminutōez 2 augmentationem. A primis itaq; inchoantes que eorum rata sit 2 firma sententia manifestabimus. Si quis autem primam 2 secundam destruxit vtriq; 2 terciā. que ex vtriq; efficiūt p̄iūctiōe

Nō igitur fm suscipientū ipsoꝝ. crementum vel decrementū. cū magis 2 cum minus aliqua vocātur. Nulla em̄ rō obuiauerit dicēti hoīem quidē aial 2 subam. 2 cetera similia. cum magis 2 cū min⁹ dici p̄cedentib; nobis fm subiecti in tensionē 2 remissionē q̄libet cum magis 2 minus dici. Amplius autē equus qd̄ez augmen

ti et diminutionis motū sustinet frequēter. dicitur autē lapis maior vel minor lapide quodam. quod nunquam neque intensio neque remissionē passus est. mons etiā alio monte maior dicitur. cuius neuter crescat et decreseat. Amplius autē et margarita albius quod equus dicitur. cui pedem quous maiorē habere contingit. hoc autē non solum quod equus quod dicitur in essentia margarita superat. Colligi ergo oportet non margaritam quod dicitur albiore equo pronūciari solum magnitudinem subiecti vel paruitatē. vel non verū quod dicitur erit albiore equo margaritam esse vel nihil omnino cum magis cum minus dicitur solum subiectorum magnitudinē vel paruitatem. neque solum clementum vel diminutionem. hoc autē palam est quoniam solum magnitudinē quod dicitur subiecti margarita albiore equo non dicitur. tamen margaritam non albiore esse equo falsum est. Relinquit ergo nihil solum subiecti magnitudinē cum amplius vel cum minus dicitur. sicut autē et neque solum paruitatem. Amplius autē neque solum ea que inficiunt. si enim quod dicitur solum magnitudinem albedinis vel alicuius ceterorum accidentium aliquid dicitur albius altero vel solum paruitatē minus albius. vel quolibet aliter utriusque et magis albus et equus est. vel quodlibet aliud albius margarita dicitur. et tamen maior albedinis quantitas equo accidit quod dicitur margarite. Amplius autē maius et minus alterū altero dicitur non solum subiecti neque accidentis clementū vel decrementū. quoniam autē non solum subiecti clementū vel magnitudinē aliquid prout aliquo dicitur manifestū est. nec quoque solum ampliore ipsius accidentis quantitatē. Et tamen quantitas veltra subiectū non potest. terminus enim quantitatē corpus est. paruitas autē quantitatē supponitur quare ultra parū quod dicitur subiectū paruitas ipsa non porrigitur. Quāto ergo subiectū paruius efficitur tanto et prout quantitas minorat. patet itaque quod nihil solum magis et minus predicari. neque solum solius subiecti augmentū vel diminutionem neque subiecti. neque accidentis. quare neque solum utriusque

¶ Iste est tractatus tertius illius libri. in quo Gilbertus definit terminat de quodam sequente naturā principiorum. scilicet de modo suscipiendi magis et minus. et hinc ideo. quod quodam dicitur fore magis suscipiunt magis et minus. et quedam non. Et dicitur in duas partes. in prima narrat tres opiniones antiquorum. in secunda ponit opinionem propriam. ibi (Oportet ergo) prima in duo. quia primo ponit opiniones. secundo reprobat eas. ibi (A primis) Quo ad primū dicitur. quod triplex dicitur aliquid solum opinionem antiquorum suscipere magis et minus. primo quod dicitur dicitur accitiam suscipere magis et minus. propter augmentationem et diminutionem subiectorum. ita scilicet quod illud accitiam magis et minus susciperet cuius subiectū posset maiorari vel minorari. Secunda opinio fuit aliorum dicentium. quod accitiam susciperent magis et minus propter magnitudinē et prout formam. Tercia opinio fuit. quod accitiam susciperet magis et minus propter utriusque causam scilicet subiecti et forme clementū et decrementum. ¶ Tunc ibi (A primis itaque inchoat). reprobat predictas tres opiniones. et tria facit. nam primo resoluit has tres opiniones ad duas. secundo reprobat primam. et tertio reprobat secundam. Dicitur primo. quod a primis inchoates manifestabimus. que illarum opinionum sit vera et firma argumentationis confirmatio. si quis autē primam et secundam destruxerit destruet et tertiam. que ex duobus primis surgit. ¶ Tunc ibi (Non igitur solum suscipientium). reprobat primam opinionem per tres rationes. Prima. quod si accidentia susciperent magis et minus ratione subiectorum. tunc etiam substantiē ut homo equus animal et similia susciperent magis et minus. quod est inconueniens. ut in predicamentis ostensum est. Secunda ratio est. quod equus et alia animalia frequēter augmentationem vel diminutionem suscipiunt sed lapis non suscipit augmentū et decrementū. et tamen equus dicitur maior vel minor lapide qui nunquam augmentū vel decrementum suscipit. et hoc non fieret si solum hoc esset intensio. ¶ falsum est quod propter subiecti incrementū aliquid suscipiat intensio et remissionē. et sicut unus lapis est minor alio. et unus mons maior alio. cum tamen neuter crescat vel decreseat. ¶ non est proportio solum magis et minus penes clementū vel decrementū subiecti. Tercia ratio. quia margarita dicitur albiore equo qui tamen habet pedem album maiorem margaritae hoc autem non potest esse quod in quantitate substantiē equus a margarita superet. cuius etiam pes maior est quod tota margarita. Concludit ergo quod vel margarita sit albiore equo eo quod vincit magnitudinē subiecti. quod falsum est. aut non sit albiore equo quod est contra sensum. vel quod nihil solum magis et minus dicatur solum subiectorum magnitudinem vel paruitatem. quia manifestum est quod solum magnitudinem subiecti margarita non est albiore quod equus. et tamen verum est quod sit albiore. quare relinquitur quod nihil dicitur solum magis et minus solum subiecti magnitudinem vel paruitatem. ¶ Tunc ibi (Amplius autē) Gilbertus reprobat secundam opinionem dicens. quod non potest dici magis et minus solum magnitudines et paruitatē qualitatum que subiecta afficiunt ut solum magnitudinem albedinis vel alicuius talium que sunt forme corporales in maiore maiores. et in minore minores. Et sic ostendit. quod si sic rite sequeretur quod homo vel equus vel quicumque aliud album magnū diceretur magis album quod margarita. et maior quantitas albedinis accidit eo quod margarite. ¶ Tunc concludit ex dictis. quod non est intensio et remissio solum utriusque istorum. ut dicitur tertia opinio que per illas duas sufficenter relinquitur improbat

Oportet ergo alia inuenire que cum magis et minus dicantur. huiusmodi vero sunt ea que sunt in voce

Questiones

horum que adueniunt non sunt subiecti mobilis crementum vel diminutionem. Sed quoniam eorum que sunt in voce impositioni propinquiora siue ab eis remotiora sunt. De his enim cum magis dicuntur quam proximiora sunt ei que in voce est impositioni. cum minus vero de his que remotiora consistunt. ut album dicitur in quo est pura albedo. Quanto igitur ad voces quidem impositionem quis ei accedens puriori inficitur albedine tanto et cadidius assignabitur. Et prius deinde quod alijs comparatum stature dimensionem et quantitate vincit. quicquid igitur est quod in quantitate mensura superatur id continuo prius pronuntiatur. similiter autem et de alijs.

Reprobatis opinionibus falsis antiquorum dicitur Aristoteles. quod oportet aliam causam intentionis et remissionis assignare de his que magis et minus suscipiunt. Et vult quod forme accidentales que substantie adueniunt proprijs nominibus designantur. et tunc magis et minus suscipiuntur in maiorem vel minorem accessum ad veram nominem impositionem. Quod sic ostendit. quod omnis impositio nominis est a forma. et ideo nomen puram significat formam. ut album pura albedine significat coloratum. quecumque ergo prime impositioni nominis sunt propinquiora simpliciter et veritate illius forme magis attingunt. et cum magis de illis dicitur. cum minus vero de his que remota existunt. ut albus dicitur quod nature significate per album in similitudine propinquius est. minus autem albus quod tali nature est dissimilius. Album enim simpliciter dicitur in quo est pura albedo. quanto igitur ad voces et nominem impositionem accedens aliquid puriori afficitur albedine tanto etiam cadidius et albus pronuntiatur vel predicatur. et hoc verum est in omnibus formis aduenientibus substantie que cum magis et minus predicatur. sed quantitas que magis et minus non suscipit ab hoc excipitur. quod prius dicitur esse in quantitate quod alijs in quantitate vere comparatum ab ipsis in quantitate deficit. et ea similiter est in alijs.

Dubitabit autem aliquis quomodo haec quidem cum magis et minus dicatur. substantie vero minime. hoc autem contingit. quoniam substantiarum impositio in termino quidem est ultra quem transgredi impossibile est. Ad idem autem et de accidentibus quibusdam que siue magis et minus dicuntur. ut quadrangulus triangulus et similia. Non enim quadrangulus unquam magis et minus alio dicitur. contingit autem quoniam in substantiarum quidem significatione vel designatione accipiuntur. Et tamen quadrangulus et quantitas nuncupatur et corpus quadrangulatum. vel eadem que in superioribus est ratio nec negat. quoniam in termino

Sex principiorum

quidem est facta. ultra quem transgredi non licet. que admodum est in superlatiuis. Et tamen albus et nigerrimus et huiusmodi sine magis et minus sunt. eo quod huiusmodi impositio in termino est. ultra quem porrigi impossibile est. Possibile enim si contingit nullum sequi impossibile. quapropter et si omnes puncti comparantur nullam faciunt magnitudinem quam punctus puncto comparatus nil auget

Unde sequenter Aristoteles mouet duas dubitationes. et soluit eas. Quo ad primum dicitur quod aliquis dubitabit quare aliquid accidentis in magis et minus predicatur. ut quantitates et quodammodo alia sicut actio et passio et quodammodo habitus. substantie vero vix minime comparatur in magis et minus. Et soluit istas questionem dicens. hoc ex eo contingit. quod nomina substantiarum omnia in termino imponunt. ultra quem impossibile est progredi. Tunc ibi Aristoteles mouet secundam questionem quod talis est. que quedam forme accidentales non dicuntur in magis et minus. sicut triangulus quadrangulus et similia. ita quod unus triangulus non dicitur magis triangulus alio. Ad quod respondet quod hoc est propter propinquitatem vel propinquitatem istarum qualitarum cum substantia. vel etiam quod eadem in eis causa est. sed impositio in ipsis in termino facta est. ultra quem progredi est impossibile. Et huius signum ponit in his que comparantur. quod si quid in termino notat comparationem comparari amplius non potest. sicut contingit videre in superlatiuis. Albus enim et nigerrimus et omnia que in superlatiuis dicuntur vix solent pronuntiare. et sine magis et minus dicuntur. quod impositio superlatiuis in termino facta est. sed omnis terminus in diuisibilis est et ultra porrigi non potest. quod sic ostendit. quod si omnes puncti ad invicem copulentur nullam faciunt magnitudinem. eo quod punctus puncto comparatus nihil auget

Est autem generatio simplex et corruptio non comparatione vel segregatione aethorum. sed quodammodo fit ex aere specificato in hoc totum. in subiecto enim duo sunt. quorum hoc quidem est species in rationem hoc autem in naturam. quoniam igitur in his duobus est transmutatio. generatio erit et corruptio in veritate. dicitur autem generari simpliciter in his que magis hoc aliquid et species hec est terra. Musici huiusmodi corruptus est. huiusmodi immusici generatus est. huiusmodi autem manet id idem. si quidem igitur his passio non esset in se musica et immusica. his quidem generatio esset. his autem corruptio. Ideo huiusmodi huiusmodi quodammodo passiones. huiusmodi autem musici et immusici generatio quodammodo et corruptio nunc autem huiusmodi hec manent passio musica et immusica ideoque alteratio talium est. Est autem hyle proprie maxime quodammodo subiectum generationis et corruptionis susceptibile

Questiones

Subiectu h' libri 3
Enunciatio sine Antez
p'ta put ozo Enunciatio
tra de veri vel falsi
et dicitur de p'ta.

Quod sit subiectu huius libri. **D**icitur quod enunciatio secundum doctrinam sancti thome dicitur quod iste liber sit de interpretatione non de generali capiendo interpretationem per liber voce creatura quod per se aliquid significat siue sit plura siue ne incompleta. sed specialiter et proprie put sola oratio enunciatio uel dicitur interpretatio. dicitur enim in capitulo de nomine et uerbis sunt principia enunciationis. quod in hac scientia ponitur subiectu. Et possit affirmari ratione. quod omnia que hic determinat propter ipsas considerat. quod uenienter ponitur subiectu. **A**ntes per inductionem. primo de partibus eius integralibus. scilicet nomine et uerbo. secundo de eius genere quod est oratio. tertio de diuisione eius in suas primas species. et sequenter de eius proprietatibus scilicet oppositio et ceteris huiusmodi. **H**ic definitio subiecti attributionis enunciationis conuenit respectu scientie huius. et sicut omnes conditiones subiecti attributionis illi ueniunt. ergo est subiectum.

Antes dicitur a suo subiecto. sed iste liber dicitur per hunc. id est de interpretatione. quod uidetur quod interpretatio sit hic subiectu. Et affirmat per Boetium quod ponit interpretationem esse subiectu. **D**icitur quod interpretatio capitur dupliciter. uno generaliter ut est supius per Boetium definita. et sic non est subiectu propriu illi scientie. quod dicitur de plerisque que incompleta. huius consideratio proprie pertinet ad libros primos. **A**lio capitur specialiter per orationem enunciationem in qua uerum uel falsum quod uel uerum uel falsum. **T**homas interpretatur uidetur quod exponit aliquid esse uerum uel falsum. et sic uenit cum enunciatione. et possit ponitur subiectu sicut enunciatione. **U**el dicitur negatio maioris saltem uerum. quia scientia que dicitur a fine uel ab efficiente. aut ab aliquo huiusmodi et non semper a subiecto. **A**d affirmationem dicitur quod interpretatio ut eam caput Boetius est subiectu communitatis et non attributionis.

Antes subiectu debet esse eorum omnium de quibus in scientia determinat. scilicet enunciatione non est huiusmodi. quod non est subiectum. **D**icitur enim nota ex ratione subiecti. **D**icitur per Boetium. quia hic determinat de nomine et uerbo de quibus enunciatione non predicatur. **D**icitur quod subiectu esse eorum omnium potest dupliciter intelligi. uno conuenienter predicato nis quod totum uel esse eorum omnium partibus subiecti. et sic maior est falsa. quod sic solus est eorum illis que principia considerant in illa scientia. sicut sunt pres subiectiue et passionis. **A**lio modo conuenienter cognitionis. quod scilicet principia queritur in scientia in cognitione omnium aliorum in quibus illa determinatur propter cognitionem principia subiecti. et sic etiam enunciatione est eorum omnium nomine et uerbo. quod per hunc non agit de nomine et uerbo nisi in quibus sunt pres integrales enunciationis.

Antes dicitur scilicet considerare totum et partem. sed enunciatione est pars syllogismi de quod determinat in libro primo et sequentibus. ergo in eisdem esset determinandum de enunciatione. et per consequens male ponitur subiectu huius scientie. **E**t affirmat. quod ad eandem scientiam spectat determinare de oppositio dyalectica et syllogismo dyalectico. ergo in eodem libro determinandum est de enunciatione et syllogismo simpliciter dicto.

Dicitur quod enunciatione capitur dupliciter. uno modo quo ad suas partes subiectiue principia et passionis. et sic non est pars syllogismi nisi potentialis. de quod potest esse alia scientia scientia totius. **A**lio modo in actu stat sub forma syllogismi in ratione premissis uel conclusionis. et sic est pars actualis syllogismi. et consideratur in eadem scientia cum syllogismo. sed tunc magis proprie nominatur nomine propositionis uel conclusionis que enunciationis. quod illa licet sint idem materialiter. differunt tamen formaliter.

Antes enunciatione est quod plerumque. quod non potest esse subiectu. **E**t tenet prima. quod de subiecto dicitur presupponi quod est

Primi perihermeniaz

primo posteriorum. sed plerumque non est definitio. **D**icitur licet enunciatione per prima intentione ut hic ponitur subiectu sit quod complexum. quod plerumque ex nomine et uerbo que plura sunt. tamen illa plura capiuntur ut unum in aliquo uno scilicet in forma enunciationis. et illud unum hic ponitur subiectum et definit. **S**icut in sicut dicitur est quod plerumque seu ex pluribus propositionibus et non definitur in quibus plura. sed prout illa in una forma ma domus sunt unita.

Primo oportet constituere quid sit nomen et quid uerbum. postea quid negatio et affirmatio et enunciatione et oratio.

Iste est liber per hunc. **A**resto in quod determinat de his que spectant ad secundam operationem intellectus. id est enunciationem. quod prima sui diuisione diuiditur in duos libros principales. in primo determinat de enunciatione simpliciter considerat. in secundo determinat de enunciatione secundum quod diuersificat per aliquid sibi additum. et incipit ibi. **Q**uia autem de aliquo. **P**rimo liber diuiditur in premissa per hunc et executiua. per executiua tangitur cum dicitur. **S**unt ergo. sed in premissa ponitur sigillatim ea que in hoc libro sunt tractanda. **D**icens quod primo operari. necarium est constituere. id est definire quod sit nomen et quod uerbum que sunt pres integrales enunciationis. postea quod negatio et quid affirmatio que sunt partes subiectiue. et supple deinde oportet constituere quod sit enunciatione de qua principia liter intenditur. et quid oratio que est genus enunciationis.

Queritur. **U**ter per hunc per hunc sit ordinata et in omnibus uenienter assignata. **D**icitur quod sic. quod omnis scientia premitte ea que de principia sunt. nam ut habetur in primo philosophie in omni scientia cum sunt principia cause et elementa contingit scire et intelligere ex eorum cognitione. pres autem propositiones sunt eorum principia. ideo oportet intendentem tractare de enunciatione premittere de nomine et uerbo que sunt eius pres integrales et principia. **E**t huius premissis que si principia subiungit de illis que principia ad principalem intentionem. dicitur postea quod negatio et quod affirmatio que sunt enunciationis pres non habent integrales sicut nomen et uerbum alioquin operari eorum enunciationem ex affirmatio et negatio composita esse. sed sunt partes subiectiue. id est species. quod habet nunc supponitur posterioribus aut manifestabitur. **E**t sic per hunc a partibus incipit enumerare et procedit ad totum ideo subiungit et supple oportet constituere quid enunciatione et oratio. **E**t quibus concluditur quod ista per hunc per hunc et conuenienter assignata in qua dicitur primo. ad denotandum ordinem considerandorum in hac scientia. quia primo significat negationem anterioris. et etiam ordine ad secundam. **P**ostea subiungit oportet quod non dicit necessitate simpliciter et absolutam sed conditionatam. quod si debeat cognosci quod sit enunciatione oportet prius cognoscere quod nomen et quod uerbum. **A**ddit ulterius constituere quod ualeat. id est definire. et dicitur hic uerbum **T**homas per hunc loco illius uerbi constituere in greco habet ponitur. quod idem significat. quod ex quod demonstratones definitiones presupponit ex quibus concluditur merito dicuntur positiones. **E**t ideo premitte hic sole definitiones eorum de quibus est agendum scilicet nominis et uerbi et aliorum de quibus ulterius loquitur penum quia ex definitionibus alia capiuntur sequenter.

Antes nomen et uerbum sunt constituta a grammatice. ergo non oportet ea habere constituere. ut dicitur primo. **D**icitur licet nomen et uerbum sint a grammatice ad secundam institutionem uel imposta. put sunt pres orationis que uel incompleta. non tamen sunt

Interpretatio capitur dupliciter. **S**ignatur **S**ignatur **S**ignatur

Enunciatio capitur dupliciter

pphemia

Dispositio libri

Expositio per hunc

margin notes on the right edge of the page, including 'Dispositio libri' and other fragments.

Questiones

Primi perihermeniaz

N. q. scdm Thomam... circa sit magis p... rpaliter de p... tediobg qz de s... d.

Ar. Littere sunt signa vocu. q in expone z ordine... fm doc. sanctu. q significatio vocuz q est imediata ipis... coceptionis intellectus pmet ad pncipale p... dicationes... logice q ordinat ad pgnitione de rebz sumenda. significatio... rto aut litteraz tanqz magis remota no pmet ad ei' con... sideratione. sz magis ad p... dicatione grammatice. z ideo... Aresto. expones ordine significationu non incipit a litte... ris sz a vocibz. Et fm Alexandru pbs hic inducit signifi... catione scripture ad manifestadu pcedente sententiam per... modu similitudinis. vt sic sensus ea q sunt in voce sz signa... passionu anime. sicut z littere sunt signa vocis

Ducto ordo signi... firato vort

Notandum. inter pdicta qruoz est du... plex ordo. vn' est in significando... et sic scriptu est pmi. deinde voc. tertio res pcepta. z vl... timo res ad extra. Alius e ordo in eendo. z sic est preci... se opposit' ordo. na sic res ad extra pcedit. deinde seqtur... res pcepta. tertio vox significatiua. z vltimo scriptu. sed... Aresto. in textu seruat pmiu ordinem quo ad aliqua.

Inter illuz casz Ar... dicit ea q st

Querit. Quare Aresto. no dicit in textu voces... sunt note passionu. sz de ea q st in vo... ce. Dm q sanct' Tho. huius triplice assignat cam... pma est. qz in premio dixerat Aresto. q determinadu eet... de noie z verbo z alijs pdictis q triplex hie esse. vnuz in... coceptione intellectus. Aliud in platione vocis. tertium in... descriptione litteraz. vt qz pnuatim loq' cu pdictis de... Sunt q ea q st in voce. ac si dicit. noia z verba z alia q... sunt in voce sunt note zc. Secda ca. qz no oes voces sz... significatiue. z eaz q st significatiue qd a sunt significati... ue natural' q longe sz a rone nois z verbi z alioz com... muniu. vt ergo apoziet dicitu suu ad ea de qbz intedidit... ideo dr. ea q sunt in voce. i. qz pmetur sub voce sicut par... tes sub toto. Tertia ca. est. qz vox est qd da naturale. noz... me aut z verbu significat ex institutione humana q adue... nit rei natural' q est vox sicut materie. z ad h' designadu z... dicit ea q sunt in voce. i. noia z verba q sunt qdam artifi... cialia. z sunt in voce sicut in renaturali. Sicut in silu foz... ma lecti aduenit ligno z est in ligno. qre dicitur qnqz de le... cro ea q sunt in ligno. ita noia z verba sunt in voce. i. qz... dicimus ea que sunt in voce. id est nomina z verba sunt... signa passionum anime.

No fratria vt... illa no est no... passio' aut... natio vt gary z... ad plantu vt ho... et h' a z nota pas... no' aut solu. Male vt lapis h'... dicitur in... Antifonale vt doo... mo' vt qz ozou sic... noz verba z p... z no de cap... alio' vt a ma nois... z p' in obliq' de res

Passio ca' duplr

Ar. Si voces significaret aie passiones seqretur q... oes voces cent significatiue naturalr. Seqla. pbat. qz sz... cut passiones vt ira gaudiu sz eede apud oes. ita similt... voces significates illas. Dm fm doc. sanctu q pass... fio caput duplr. vno mo p quadā affectione appetit' sensu... riu. quo ira gaudiu z ista vt dr. scdo est h' yoz dicitur aie... passiones. Et sic vox est q hmoi passiones significatur... naturalr p quadā voces ho' z alioz aialium vt dr. p'is... mo politice. Alio mo caput passio p pceptione intellectus... vel p rebz pceptis qz noia z verba significat fm sententia... am Aresto. no quide naturalr sed ex institutione huana... et sic hie fit sermo de passionibus anime.

In qd z qda pari q... passio' est... Conspice e quoda pari q... passio. pma vel q... In qd vob' passio... pter duas causas... z ad qz qz qz...

no est sine phantasmate qd non est sine corpali passione... vel qz extenso noie passionis ad oem receptione. z sic ipm... intelligere intellectus qd da pari e vt dr. in tertio de anima... Et aut potius noie passionu qz intellectuu fm doctore... sanctu. rti qz ex aliqua passione aie. puenit pura ex amore... vel odio vt ho interiorē pceptu p voce alteri significare... velit. rti etiam quia significatio vocu refertur ad pcepto... nem intellectus fm qz oitur a rebuz p modu cuiusdam... impressionis vel passionis

Ar. Voces sunt signa rez ad extra. q no sz signa... passionu. Ais. pbat p p'hm in pmo electozu. vbi dicit q... noibz vtinur p rebz. qz res ad disputatione ferrenō possu... mus. sed passiones aie nobiscu ferre possu. Er paulo... post subdit qz necesse est vnu nomen significare. qz... res sunt infinite noia vero finita. Et pfirmat. qz dr pbs... in quarto meta. q ratio qua nome significat e definitio... sz definitio indicat vera essentia rei. q illa p nome signifi... carur. Dm ad illa simul. q duplr aliqd significatur p... voce. vno mo imediate. z sic verificat dicitu p h' qz vo... ces sunt signa passionu. i. pceptu. Alio mo mediate. et... sic in telligitur inducte autoritates. Sed q voces non... imediate significet res pulchre ondit sanct' Thomas... ex mo significadi. qz hoc nome ho significat natura hua... nam in abstractione a singularibz. vnu no p esse q signifi... cet hoim imediate singularē. z p glatonico poluerit q si... gnificaret ip' sz y dea hois separam. sed qz hoc fm suam... abstractione no subsistit realr fm sententia Aresto. sz in... solo intellectu. ideo necesse fuit Arestoteli dicere. qz... voces significat intellectus pceptiones imediate. z tis mede... antioz res. No en seqtur q omnes voces sunt equo. qz... no significat illa eq p' sz vnu ordinat in aliez. z sic signi... ficat illa vt vnu. qz vbi vnu pter aliez. ibi ambo vnum.

Querit. Utr. verbu cordis imediate p voce... exteriorē significat ut passio aie realr... ter identicu. sz qd dicitur e essentialr accis nostro intell... lectui possibilis supposita specie intelligib' dicitur e... heres. Dm vt ad ppositu sufficit qz verbu cordis p... duplr accipi. vno mo p'rie. i. ipsa pceptione intellectus... est ratio seu definitio rei. Na verbu qd foris sonat est... gnu verbi qd intus lucet. sed p'iar qz verbu qd foris so... nat significat roem formata in mente siue definitione. qz... fm p'hm in quarto meta. ratio qua nome significat e defi... nitio. qz sequens est qz verbu metis p'rie captu sit ipa de... finitio in mente pcepta. Sicut ex p'li gratia. definitio quid... sit tep'erantia. h' est verbu et z significat p nome p'antie... Sicut aial n' d' aliud significat qz subam animata sensibi... lem. sed qz suba aiara sensibilib' e definitio aialis. relinquitur... qz id qd significat p nome aialis sit definitio ei'. qz... qz hoc dicitur esse verbu qd significat per nome ipsa def... finitio pcepta in mente interioris meret rectissime nomen... verbi qd exprimitur p verbu exterioris. Verbi gratia. illud... est verbu lapidis interioris qd significat p hoc nomen la... pis exterioris. Constat at qz cu qz p'ert hoc nome lapis... intendit significare pceptu vel ratione illa qua cocepte in... mente de lapide. z illa est definitio lapidis vt p'z p' p'hm... superius allegari. Et illa est manifeste z clare mes do... ctoris sancti in pluribz locis. qz dr in de veritate materia... quarta qstione pma. qz p'bu exterioris cu sit sensibile e ma... gis notu nobis qz interioris. ideo fm nois impositione p... prius vocale verbu dicitur verbu qz verbus interioris. qz... verbu interioris naturalr sit prius. v' p'oz exterioris ca' z

Problema concludens ex opione Tho... mistaru p'urse montis

Opinio mda qz qst vt... Verbu cordis... Passio aut... coceptio p'rt... res m'p'eta... 2a Verbu cordis dicitur p voce exterior... 3a Verbu cordis qz qd p'ba qd qz arduu... qd end qd res p'p'ia z p'ba. vt qd p'p'io... h'oz. Arduu at qd res p'p'ia z talis vt... qd p'p'io p'p'io lege albedine ingredine

Vertical marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.

Supra actus
p. Verbu cordis
Vno q ipa re q est met grepta
Aliso q similitudine accitah rei grepte
Ampprie p opatue decto. seu actū intgendi.

Aristotelis

Foliū rj.

efficientis et finalis. Finalis quidem quod verbum vocale ad hoc a nobis exprimitur ut interius nobis manifestet. **U**n opoz q verbu interius sit illud qd significat p verbum exterius. verbus aut qd exterius. pferur significat id qd intellectū est nō ipsum intelligere. neq hoc intellectū qd est habitus vel potentia nisi qrenus et hec intellecta sū. **U**nde verbu interius est ipsum interius intellectus. hec ille. **E**t paucis interpositis de causa efficiente subiūgit q in loquente triplex inuenitur verbū. scz illud qd p intel lectum dicitur ad qd scandū verbus exterius. pferur. et hoc est verbū cordis sine voce. platum. **T**re exemplar ex terioris verbi. et hoc dicitur verbū interius qd hz imaginatio nem vocis. et verbū exterius exprellum qd dicitur verbus vocis. **E**t questione secūda expressius ponit supra dicta. scz q verbu intellectus nostri est id ad qd operatio intel lectus nostri terminat. qd est ipsum intellectū. qd dicitur co ceptio intellectus. siue sit pceptio signabilis p voce inco d plexam. vt accidit qn intellectus format qd dicitur res siue per vocem pplexam. qd accidit qn intellectus cōpos nit et diuidit. **E**t eandem sententias tenet in pma pre. q xxxij. ar. pmo. vbi post triplicem acceptōem verbi pcludit q pmo et pncipaliter interius mentis pceptus pbum dicit. secūdario ipsa vox interioris pceptus signatiua. ter cio ipsa vocis imaginatio verbū dicit. **A**d idem est scriptis **Thomas** in summa ptra gēiles libro quarto. caplo. xi. vbi dicit q verbu dei est ipsum esse diuini et essentia ei. et ipse verus deus. nō aut sic est de verbo intellectus hu mani. cum enim intellectus noster seipsum intelligit. aliud est esse intellectus. et aliud ipsum eius intelligere. **S**ubstā tia enim intellectus erat in potentia intelligēs anteqz intel ligeret actu. **S**equit ergo q aliud sit esse intentōis intelle cre. et aliud intellectus ipsius. cum intentōis intellectu ce sit ipsum intelligi. **U**n opoz q in hoie intelligente seipsum verbū interius pceptum nō sit hō verus naturale homi nis esse habens. sed sit hō intellectus tm quasi qdam sil tudo hominis veri ab intellectu apprehensa. **I**psūm vero verbū dei ex hoc ipso q est deus intellectus est verus deus habens naturā esse diuinū. eo q nō est aliud naturale. ce dē. et aliud eius intelligere. **H**oc ille. **U**bi manifeste pos nit q in homine intelligente seipsum verbū cordis sit hō mo pceptus captus fm esse intelligibile. et nō fm esse na turale. et illud esse intelligibile vocat rō hois. et nō est hō fm esse naturale. nam et phus de q lapis nō est in aia sz spēs lapidis. **E**t verbū cordis isto mō acceptū qnqz vos catur pceptio siue pceptus intellectus. qnqz intentio. qnqz op rō et aie passio. qnqz etiam dicitur spēs siue sil tudo rei que omnia idem sunt fm rem. licet differat fm rōnem et fm di uersos modos scandi. vt possit faciliter ostendit et diuer sis passibz doctoris sancti. **U**nde fm rem in pma saltē oparōne intellectus sunt nature siue quidditates rerum nō qdem p se subsistentes. vt **P**latō posuit. nec vt sū ex tra intellectū. cū vt sic sint singulares. sed vt sunt p intelle ctum fm esse intelligibile apprehense. et non differit a for mis ad extra nisi penes esse intelligibile et esse naturale. **E**t immediate significatur p noia. vt dicit sanctus **Tho. p**mo periarmentas. qd etiā apparet ex ipso mō significan di. q hoc nomen hō significat naturā humanā in abstrac tione a singularibz. et nō significat hominē immediate sin gularē. et hominē sic abstractū vocat ibidē pceptōem intel lectus que est verbū mentis. **E**t sic capiēdo verbum sicut etiā videt probabilis esse accipiēdū. ipsum nō est accidens intellectui possibili inherens. sed est apud intel

lectum obiectiue existens qnqz substantia qnqz accidens iuxta pbabilem sententias magistroz **Berardi** et **Lamj** berti de **B**onte. a quibz **G**ymnasium montis ad tempus quasi sexaginta annoz fuit felicissime rectū. idcirco nō in cōgrue bursa **B**ontis ab ipsis quodaz hereditario iure tam claro fulget cognomine. **E**t fm istū modū loquēdi partes suppositi sunt affirmatiue sustinende. partes vero quesiti simpliciter negande et interinende. **U**n tamē plures de spectabili et insigni **Thomistaz** turina. q multū tum pbabiliter dicit verbū cordis esse pceptōem intel lectus. sed p illam pceptōem intelligit sil tudem rei. quaz intelligens p actum intelligēdi pducit. et que actū intel ligēdi immediate terminat. **E**t differt ab actione intel lectus. q p dicitur pceptio p dicitur vt terminus actōis existens quod dā pstitutū p ipsam actōem intellectus. per qd intellectus venit in cognitōem rei exterioris. **E**t simi liter differt a specie intelligibili intellectu impressa. qz illa est pncipiū actōis et nō terminus. **E**t forma talis sic p intellectū excogitata fm illos est secūduz quo et primū qd intelligit. qz spēs qua intellectus informatur vt intelligat actu est pmiū quo intelligit. sed ista forma specularis que est quasi quod dā idolū et imago intellectu inherēs p actū intelligēdi pductū est scōm quo et primū qd. et ordinat ad rem intellectu sicut ad finem que est vltimū qd. ppter hoc em intellectus hanc sil tudinem in se format. vt re intel lectam cognoscat. **E**t hūc mō loquēdi vident verba doctoris sancti implerisqz locis plurimum fauere. **E**t fm istū modū dicēdi omnes ptes in titulo questionis posita sunt affirmatiue pcludende. **S**ed tm in rōne specu lando et verba doctoris sancti ad medullā examinādo ta lis pceptio quā ipsi ponit verbū cordis est met res intel lecta. fm esse intelligibile accepta q est illud qd intelligit et p spēm intelligibilem immediate representatur. licet possit dici quo p respectum ad rem exteriorē fm esse natura le acceptaz. **E**t q illud esse intelligibile res intellecta nō habet complete nisi quādo actu per intellectum cōcipit. ideo dicit esse quasi quod dā cōstitutum. pducit et esse actum per actum intelligēdi. **S**ed q inter spēm intelli gibilem et rem sic intellectam nō sit ponēdū tale idolūz mediū tanqz intelligibile verbū. piz manifeste per doctor rem sanctū in de veritate materia quarta. questione secū da. vbi dicit q verbu intellectus in nobis duo hz de rōna sua. scz q est intellectum. et q est ab alio expressum. q duo cōueniūt rei intellectu. cum ipsa sit intellecta et ab intelle ctu expressa. id est sub esse intelligibili accepta. **E**t siliter materia tertia. questione secūda dicit. q intellectus esse ctus in actu per spēm intelligibilem qua informatur forz mar quidditates rerum et etiā cōponit et diuidit. sed iste quidditates nō sunt semper accidentia. sed sunt met res intellectu et vniuersaliter apprehense q in diuersis collo catur predicamentis. ergo pceptio intellectus per actus in telligēdi formata quā ponit aliq verbus cordis nō pos rest dici sil tudo accidentalis media inter spēm intelli gibilem et rem intellectu. **E**t subdit sanctus **Thomas** ibi dem. q ipsa quidditas formata in intellectu vel etiā cō positio et diuisio est quod dā operatū ipsius per qd tamē intellectu venit in cognitōem rei exterioris. et sic est secū dum quo intelligitur. **E**t hoc iterū nō potest verificari de verbo cordis. qd isti semper ponit accidens intellectu ab intellectu omni quaz productū et cōplete cōstitutū. **E**t dicit beatus **Thomas** in de potentia. materia nona. que stione quinta. q illud qd est pmiū et p se intellectu. siue

Triplex vbu

Differt ver bu diuini et verbu humani.

Verbu cordis pta habet noia

Conclusio pro pma opione

Opio alioz Thomistaz

Reproba hō pde opiois

Deo de operibus et primo ad phantasmatum sufficientiam ad
efficiendum cognoscendum quod dicitur verum

Questiones

Primi periermeniaz

fit definitio siue aliqua enunciatio dicitur verbu interius
quod significatur per vocem. sed manifestu est q illa spe
cies per intellectum expressa no est definitio rei nec enuncia
tio. cum fm illos fit simplex et indivisibile accidens intel
lectui possibili post specie intelligibilem denominatiue in
herens. ergo no potest dici verbum. Et omnino imedi
ate dicitur. et ex doctore sancto fideliter transumptis col
ligo vna ronen formalem que talis est. non est ponenda
pluralitas sine necessitate. sed nulla impellitur necessita
te ad ponendu verbu cordis esse quadam speculari et ac
cidentalium similitudine per actus intelligendi transeunt
expressam mediu inter spem intelligibilem intellectui possi
bili habitualiter impressam et rem intellecta. Ergo pone
re hmoi similitudinem tanq ydolum mediu est omnino sup
fluu. Maior est nota. q fm pfm primo posterioru appe
ribilitas est aliquid cognoscere per pauca q multa.

Vna forlis ratio ex
predictis.

Res proba nota
Prima

Secunda

Tercia

Secundo improprie
Opio alior no zo
mistaru. et 3a

tribilitas est aliquid cognoscere per pauca q multa. cum
pauca sint pora et notiora multis. vt ibide ostendit phus
per media demonstratonis. Sed minor probat pmo. qz
fm doctorem sanctus in prima parte questione centesima
quinta. articulo tercio in corpore. operatonis intellectus
est solum duplex principiu in intelligente. vnu qd est ipsa
virtus intellectualis. et aliud quod est principiu intelli
gendi in actu. scz similitudo rei intellecte in intellectu. Et
am dicit sanctus Thomas in summa ptra gentiles libro
primo. caplo. xlvij. ad pimum q perfectio operatonis intel
lectus dependet ex duob. scz ex perfecta pformitate spei
ad obiectum. et perfecta vnione spei ad intellectu. Ergo se
quitur q no sit necessariu ponere hoc terciu. scz ydolu me
dium. Secundo pbarur. qz fm doctorem sanctu in questi
onibus in de veritate disputatis. materia tercia. questione
cunda. intellectus effectus in actu per spem intelligibilem
que est pimum quo. potest operari formado quidditates
reru et coponendo et diuidendo. q inter quidditates et pes
ticiem intelligibilem no oportet ponere aliqua accidentale
expressam similitudine. Tercio probat eades minor per
sanctu Thomam in de veritate materia tercia. questione
prima. ad secundum vbi dicit q ad spem que est mediu co
gnoscendi duo requiruntur. scz representatio rei cognite q
coperit ei fm pinqritatem ad cognoscibile. et esse spiritu
ale vel immateriale. qd ei competit fm q habet esse in co
gnoscete. Sed illa duo perfectissime conuenit specie in
telligibili impressa intellectui. ergo ipsa erit ppletus et suf
ficiens mediu cognoscendi quidditates reru. Minor p
batur. qz ipsa est abstracta immediate a phantasmatibz re
rum sensibilibz. quare maiorem habet pinqritate ad ipm
cognoscibile q forma illa accidentalis fm alios p actum
intelligendi circa spem intelligibilem pducta. Etia speci
es intelligibilis est subiectiue in intellectu cognoscete a
quo sortitur spiritualitate et immaterialitate. Secun
do capitur verbu cordis improprie et quodammodo parti
cipatiue iuxta modu nuc statim ponendu. et sic actus in
telligendi expressus et perfectus possit aliquo modo dis
ci verbum cordis. ppter vicinitatem quam habet ad de
finitionem et rei ronen a qua capit suaz pfectoem. Ima
ginamur em q actus intelligendi sit quodammodo mediu
us inter spem intelligibilem et verbu intelligibile. quia in
tellectus habens apud se spem progreditur in actu intelli
gendi et format verbum memorie in quo perfecte intelli
git fm q format perfectu verbu. Et sic actus intelligen
di est quasi medius inter specie et verbu. et qz mediu ali
quo mo participat extrema. ideo talis actus potest qua
do dicitur spes. fm q dicit Augustinus. q a specie que est

in memoria gignitur spes que est in intelligentia. que spe
cies sic genita no est nisi ipsa notitia et actus intelligendi.
Sed qua ratone actus intelligendi vt pparatur ad spes
ciem meretur nomen speciei. et dicitur spes genita in intelli
gentia. pari rone vt comparatur ad verbu merebitur no
men verbi. et tuc dicitur notitia perfecta. qz perfectioem ha
bet in verbo. et ideo verbum dicitur. Sicut in simili tabula
dicitur imago rone picture. non quasi tabula ipsa sit imago
sed quia habet in se picturas que est imago. sic ipsa notitia
dicitur verbu no q ipsa sit verbum qz habet esse in verbo
qz verbu est illud in quo cognoscimus et in quo intelligi
mus. Inde est q Augustinus cu dixerit verbu esse definiti
onem. postea dicit verbu esse notitiaz. qz notitia rei in
eius definitione habetur. Et isto modo capiendos verbuz
ipsum semper est accidens. cum sit ipse actus intelligendi
perfectus per intellectu circa spem intelligibilem causa
tus in qtrum est manifestatiuus. Et per hoc p3 satis cla
re qualiter fm opinione istam sit respondendu ad questi
onem superius motam

Secundo

Ar. S. doctore sanctu in de potentia mares
ria octaua. questione prima. coceptio intel
ctus in nobis pprie verbu dicit. sed ista coceptio fm cui
dem in eoz dez loco differt a re intellecta. dicit em sanctus
Thomas in corpore questionis pallegate. q intellectus
intelligendo ad quartuoz potest habere ordinem. scz ad
rem que intelligitur. ad spem intelligibilem qua fit intel
lectus in actu ad suu intelligere. et ad pceptionem intel
ctus. que quide coceptio a tribz predictis differt. vt indu
ctiue probat de singulis. Ergo videtur q pceptio intel
lectus que ponitur verbu memorie no sit ipsa res pcepta
sed magis aliquod accidens per actu intelligendi produ
ctum. Odm q sanctus Thomas in loco pallegate
per rem intellecta intelligit rem ad extra prout habz esse
naturale a qua differt res intellecta per suu esse intelli
gibile et spirituale. dicit em doctor ibidem q pceptio intel
ctus ideo differt a re intellecta. qz res intellecta est inter
dum extra intellectuz. pceptio aut intellectus non est nisi
in intellectu. quod ego intelligo non quidem subiectiue.
sed obiectiue

Intelligere qd
ad pceptioem
ad qm.

Ar. S. doctore tuu sanctu Thomam in loco pre
notato. pceptio intellectus que pprie ponitur
verbu intelligibile. est quoddam productum per ipsaz ope
rationem intellectus. sed intellectus sua operatone specia
latiua non pducit aliquam substantia nec pducit rem in
tellectam. cum illa sit eius obiectum. ergo videtur q pce
ptio intellectus que est verbu cordis no sit res pcepta q
est definitio vel aliqua enunciatio. Odm q quado dicitur
sanctus Thomas dicit illam pceptionem intellectus qua
ponimus verbu cordis esse quoddam productum pstitutu
vel effectum per actum intelligendi fm p loquitur cu ali
quo moderamine et determinatione diminute. qz dicit
q sit quasi quoddam productum et quodammodo pstitutum
vel effectum per actu intelligendi. Et hoc maxime habet
veritatez de re intellecta. qz illa fm suu esse intelligibile ac
cepta est isto modo per operatorem intellectus producta
qz res intellecta no habet esse intelligibile nisi sit per intel
lectum obiectiue apprehensa. et illius esse intelligibilis in
tellectiue per suam actioem no est causa totalis. cu ipsum
sit virtualiter et fundamentaliter in re. quare intellectu
no dicitur simpliciter et totalis sed quasi partialis causa. Et
isto modo dicitur etia intellectus facere argumentatiuos

no
ca
no
uer
ca
ver
pic
dit
ren
ter
tam
ade
Et
no
se
nie
ro
est
act
intelli
religi
multu
quod
iter in
A
care
intelli
standi
defect
ratio
pcepti
citur
opera
A
de
deron
quod
em ad
obiecti
supp
obiecti
pcepti
est spem
formam
nam
dam spe
que sup
no pote
cedit a
bum fe
ctus si
A
go male
intelligi
cu q d

Questiones

Primi perihermeniaz

sed conceptus nō est predicatum formale in enūciatione cum sit nomen. ergo conceptus non erit verbum. **Di-** cendū ad ambo simul q̄ verbum potest capi dupliciter. vno modo grāmaticaliter vt est pars orationis distincta ab alijs. et sic conceptio vel conceptus non semp̄ est verbū. Alio modo accipitur pro eo qd̄ intellectus percipit cogno- scendo. et sic accipitur hic verbum. et tale est quadoq; sub- stantia. et quadoq; accidens. quādoq; nomen et quā- doq; alterius partis orationis. vt est p̄siderantibus sup̄ dicta facis manifestum

Verbū p̄ capi dupl̄

De voce sciatia ad placitū. 2° mēbrū in definitioe nōb̄ 2° Vi ponendū.

Constat

Et quēadmodum nec littere eedem omnib; sunt sic nec voces. Quoz; autē be p̄morum note sunt eedem omnib; passiones anime sunt. Et quoz; be similitudines res etiam eedem De his quidem dictū est in his que sunt de aia alterius em̄ est negocij

Ista est secūda pars in qua inuestigat secundum mem- b̄um ponendū in definitioe nominis et verbi. osten- dens differentiā premissoꝝ significantium et significatoꝝ. q̄tum ad hoc qd̄ est esse fm̄ naturā vel non esse. Et cir- ca hoc tria facit. p̄mo ponit quoddam signū quo mani- festatur q̄ nec voces nec littere naturaliter significant. Secūdo ostendit passiones anime naturaliter esse sicut et res. Tercio excusat se de diligentiori harum cōsidera- tione. Secūdu ibi (Quoz; autē) Tercius ibi (De his quidem) Dicit ergo quēadmodū littere nō sunt eedē apud omnes. ita nec voces ex litteris p̄sticute. et quib; ver- bis sumitur q̄ voces nō significant naturaliter. sed ex ins- titutione humana. qd̄ intelligi debet de vocib; significa- tiuis ad placitū. Sed passiones anime sunt eedem om- nib; quoz; p̄morum. id est quarū passioū p̄marū. heles voces sunt notē id est signa cōparatū em̄ passiones ani- me ad voces sicut p̄mū ad secūdū. qz voces nō profe- rūt nisi ad expr̄mendū interiores anime passiones. Et res etiam eedem sunt apud omnes. quoz; id est quarum reruz. heles passiones anime sunt similitudines. Tūc excusat se de vltiori determinatōe. qz quales sunt ani- me passiones et quomodo sint rerum similitudines. dis- crium est in libro de anima. non em̄ hoc p̄tinet ad logicū negotium. sed naturale.

Littere nō
Voces nō
Passiones
Res ad ex

Nota vel sig
Solidudo

Notandum Aristoteles dicit litte- ras esse notas. id est signa vocuz. et voces signa passioū anime. sed passiones anime dicit esse similitudines reruz. Lūius rōnem assignat san- ctus Thomas. qz res nō cognoscitur ab anima nisi p̄ ali- quam sui similitudinē existentem vel in sensu vel in intell- lectu. littere autē ita sunt signa vocuz et voces passioū q̄ non attenditur ibi aliqua rō similitudinis. sed sola rō insti- tutōis. sicut et in multis alijs signis. sicut tuba est signū belli. In passioib; autē anime oportet attendi rōnem simi- tudinis ad expr̄mēdas res. qz naturaliter eas designat. et nō ex institutione.

Queritur Uterū signozum et signatoꝝum differentiā sit in textu. tunc posi- ta. Dōm q̄ sic. qz significatio litterarū et vocum de qui- bus nūc agimur nō est eadem apud omnes. quare signi-

lre et voces frat ad placitū.
Passioes et res nātur frat.

ficant ad placitū et nō naturaliter. et q̄tum ad litteras. apud nullos vnq; fuit dubitatum. qz nō solū rō significa- di litterarū est ex impositione. sed etiā ipsarum formatio fit per artē. voces autē naturaliter formantur. quare apud quosdam dubitātū fuit vtrū naturaliter significēt. Sed Aristoteles hoc determinat ex similitudine litterarū. qz sicut littere nō sunt eedem apud omnes. ita nec voces. nō em̄ significant res rōne alicuius p̄formitatis. s; rōne hui- mane institutionis. tū. sicut sonus tube est signū p̄gressi- onis in bello. vbi tamen nulla est nature p̄formitas. Sed q̄ passiones anime naturaliter significant patz. qz effect^o na- turalis rei est naturalis similitudo sue cause. sed passioes in aia nostra causantur per aliquam similitudinē imphas ab ipsis rebus modo nature. ergo sunt ipsarum rerū na- turales similitudines. et p̄ sequens naturaliter signifi- cant. Dīno: p̄z. qz naturalit vniquodq; im̄p̄it suam similitudinē naturale in alterū illius susceptiui.

Ar. Voces sunt eedem apud omnes. ergo signifi- cant naturaliter. Antecedens p̄batur. quia illa vox homo a quocunq; p̄feratur semp̄ est eadem vox.

Dōm q̄ illa vox homo capit dupliciter. vno mō fm̄ suam substantiā inq̄tum est res quedā. et sic est eadē om- nib; qz a quocunq; p̄feratur semp̄ manet eadem fm̄ sub- stantiā. Alio modo capitur fm̄ rōnem signi. et sic nō est eadem apud omnes. sed significat ad placitū. Et q̄ dicitur. cuiuslibet virtutis naturalis instrumentū debet ee naturale. sed vox sciatia est instrumentū virtutis inter- p̄ratiue. que est naturalis. ergo vox est naturalis. et per p̄sequens sciat naturaliter. Maior est nota. qz natura nō deficit in necessarijs. Dīno: p̄batur. qz naturale est ho- mini alteri expr̄mēre conceptus suos quos habet apud se. Dōm ad vltimā p̄ticiam. qz nō sequitur hoc est natura- le. ergo significat naturaliter. vt inferius magis tangeretur. Etia vox nō est instrumentū immediatū virtutis interpre- tatiue. quare nō optz ipsam naturalit significare.

ly homo adu

Replura

Ar. Diuersi diuersas sententias habent de rebus p̄ceptis. ergo aie passiones nō sunt eedē apud omnes. Antecedens p̄batur. qz aliqui ponūt formas inchoa- ras. alij vero negant. Dōm fm̄ Boetij. q̄ Aristote- hic notat passiones aie p̄ceptōnes intellectus qui nunq; decipitur. et ita optz eius p̄ceptōnes apud omnes esse eas- dem. qz si quis a vero discordat hoc nō intelligit. Sed qz in intellectu etiā potest esse falsum fm̄ q̄ p̄ponit. et dūm dicit. nō aut fm̄ q̄ cognoscit qd̄ est. id est essentia rei. vt dicit in tercio de aia. referendū est hoc ad simplices p̄ceptio- nes intellectus quas significat voces incomplexas que sunt eedem apud omnes. qz si q̄s vere intelligit qd̄ est homo. q̄ cuiq; aliqd̄ aliud apprehēdit q̄ hominē talis nō intelligit hominē. hmoi aut simplices p̄ceptōnes intellectus s; qz p̄mo voces significant

Ar. Passiones aie incomplexas nō sunt eedē omnib; ergo et. Antecedens p̄batur de nominib; equi- uocis. in quib; eiusdem vocis nō est eadē passio que signi- ficatur apud omnes. Dōm fm̄ Porphyriū. q̄ vnus hō qui vocem p̄fert ad vnā intellectus p̄ceptionem scanda- cam refert. et si aliquis aliū cui loquitur aliquid aliud in- telligit. ille loquens se exponendo facit q̄ audiens referat ad idem. Sed melius dōm fm̄ doctorem sanctū q̄ inten- tio Aristotelis nō est afferere identitatē p̄ceptōnis aie p̄ p̄paratōnem ad voces. vt scz vnus vocis vnalit p̄ceptio

et vn
sone
mūte
quid
am in
vicit
p̄mi
ctui.
neg
tem si
quid.
non ve
ter vel
gita
ponend
signific
q̄ quod
comple
rentiam
gnar di
cūdo ex
p̄bat ill
(huius
legi post
niens et
cate hal
tur ad e
q̄ signi
rum sim
aut cū v
dicit q̄ c
falsitas r
em̄ tradi
infer q̄ n
em̄ qui el
vel alibi
falsum. s
vel falsum
signo de n
em̄ q̄s
gēphos
inmodi
plices. s
mū q̄n a
exp̄mēn
t̄p̄s q̄s
terū vel
v. cū d̄ al
exemplo

Partes dicitur
compositae sicut
Sunt quaedam
Alio modo dicitur sicut partes dicitur
et separatim nihil sunt
compositae partes.

Aliter dicitur dicitur
tripliciter
1° dicitur dicitur
2° dicitur dicitur
3° dicitur dicitur
Sicut non dicitur
habet nihil sunt
Sicut non dicitur

Questiones

Primi perihementariū

Ratio qre ptes noie sicut
plur figure nihil sunt.

Lapis dicitur a lesione pedis.

Denotat ut noia sicut
opposita pot.

Ratio dicitur.

Probat qd noie sicut
ad placitū.

Tres opiones de
fatione noim

Indicium compositi
Medio dicitur ibi.

Declara illud qd
nomen

Excludit a definitioe noie
nomen infiniti

Hic excludit casus

significat inquantū pres sunt. licet bñ aliqd significent in
quantū ponunt in hac orōne equus ferus. Ex quo inferre
p locū a maiori q ptes nois simplicis figure nihil fecant.
Cuius rōem assignat scūs Thomas. qz vñū nomen po-
nit ad fecandū vñū simplicē conceprū. sed nōmē ppositū
est vñū nōmē. q fecat vñū simplicē conceprū. licet illud a q
nōmē imponit sit quōq multa. Vñ est aliud id a quo nos
mē imponit ad fecandū ab eo quod fecat. sicut ptes de hoc
noie lapis qd imponit a lesione pedis quaz nō fecat. Sed
oratio fecat ipsam pceptōnem ppositā. qre pars orōnis sicut
gnificat partē pceptōis. Tūc ibi (Acvero nō) ostēdit
dñam inter noia simplicia z pposita dicit. q nō ita se hz
in nominibz simplicibz sicut z in ppositis. qz in simplicibz
ps nullo mō est fecatiua neqz fm veritatē neqz fm appare-
riā. sed in ppositis vult qdem. i. apparentiā habet fecandi
nihil tñ pars eius fecat. vt dcm est de hoc noie eqferus.
Et est rō dicitur fm scm Tho. qz nōmē simplex sicut im-
ponit ad fecandū pceptū simplicē. ita etiā imponit ad fecandū
dū ab aliquo simplici pceptū. nōmē vero ppositū imponit
tur a pplexā pceptōne ex qua hz apparentiā q ps eius sicut
gnificat. Tūc ibi (Sicut placitū sicut) pbs manifestat
dicitā definitioem nois quantū ad terciā pculā dicens q
ideo dcm est q nōmē fecat fm placitū. qz nullū nōmē fecat
naturaliter. qd pbat duplr. pmo qz tunc nōmē aliqd sicut
gnificat qñ sit nōmē. i. qñ ex institutioe ponit ad fecandū sicut
illud qd naturaliter fecat nō sit. sed naturaliter est signus
ses ex quadā affectōne. Secō pbat. qz somi illiterati vt
feraz. qz ses litteris fecari nō possunt nō sunt noia. q nōmē
nō significat naturaliter sed ad placitū.

Notandū Circa fecatiōem nominū fuit
diuersa quāda opinio. qdā em
dixerit q noia nullo mō naturaliter fecant. nec differret
qres q noie fecant. Alij vō dixerunt q noia oino fecant
naturaliter qñ noia sunt naturales sicut dicitur reus. Sed
Aristo. tenet mediū z dicit q noia nō fecant naturalit. quā-
tū ad hoc quasi eoz fecatio sit a natura. qz sic fecant ad pla-
citū. vt hoc pbat. sed quantū ad hoc naturaliter fecant. qz
eoz fecatio pgruit naturis rez. nec obstat q vna z eadem
res multis nominibz significat. qz vniuz z eius dez rei pnt
ēē multae sicut dicitur. z sicut ex diuersis pprietatibz possunt
vni multa z diuersa noia imponi

Ar. Soni animalū nominant quibusdā nominibz
bus. q male dicit in littera. quoz nihil ē nōmē
Añs pbat. qz dicit rugitus leonis z mugitus bouis.
Dcm q illud verbum phi. quoz nihil est nōmē non
est intelligendū quasi soni animalūz non habeāt noia. sed
q nullus talis sonus est nōmē. quia ea que fecant nō signi-
ficant ad placitū sed naturaliter. Et potius dicit in littere
ra soni qz voces. quia quedā animalia nō habeēt vocē. eo q
earent pulmone. sed tamē quibusdā sonis pprias passioēs
naturaliter significant

Notandū Nō homo vero nō est nōmē. atvero nec po-
situm nōmē est quo illud oporteat appellari. ne-
qz em oratio aut negatio est. sed sit nōmē infini-
tum Lathonis aut vt carboni z quāqz talia
sūt nō sunt noia sed casus nominis Ratio au-
tem eius est in alijs qdem eadē. sed differt quo-

niā cum est vel fuit vel erit adiunctū neqz verū
neqz falsum est. nōmē sō Ip. vt carbonis ē vt nō
est. nondū em aliqd neqz verū. dicit neqz falsum

Hic phus tercio excludit qdam a nois rōne. z primo
nōmē infinitū. secūdo casus nominū. ibi (Carbonis aut.)
Dicit ergo pmo. q nō homo nō est nōmē apud logicū.
nec est nōmē positū sub q hmoi dco zcluderet. non em est
oio. qz ps eius nihil fecat separa. sicut aut nō est negatio. i.
oio negatiua. qz hmoi oratio superaddit negatiōem affir-
mationi. quod nō ptingit hic. z ideo phs nōmē imponit
hmoi dcoñi vocās eā nōmē infinitū ppter indeterminatō-
nē fecationis. Tūc ibi (Carbonis aut) excludit casus
nois. z dicit q carbonis z carboni z alia hmoi nō sunt noia
quia solus nōmē dicit pncipaliter nōmē p quē facta est im-
positioe nominis ad aliqd fecandū. sed vocant hmoi obli-
quū casus nois. qz cadunt p quandā declinationis origi-
nem a nōmē qui dicitur rectus. eo q nō cadit. Tūc ibi (Ro-
aū eius est) ostēdit quō se habeāt obliqui casus ad nō-
men. z dicit q rō quā fecat nōmē. i. definitio nois supius pos-
sita est eadē in alijs. scz in obliquis vel casibz nominis. sed tñ
in hoc est dñā. qz nōmē adiunctū cū hoc verbo est fuit vt
erit semp fecat verū vel falsum qd nō ptingit in obliqz. qz
si dicat carbonis est vel nō est. nō dicitur vt falsum. Et
ex isto textu phi trahit illa cōmunis autoritas. verum est
falsum supponunt sibi congruū. Oportet qlibet logicū ēē qgruū qm

Dr. Utz nōmē infinitū sit nōmē apud dyalecticū
Dcm q nō. qz illud est nōmē fm logicū qd
potest esse subiectū enūciationis. z de quo pr aliquid des-
terminate enūciari verū vel falsum. sed de nōmē infinito
nihil determinate enūciari pot. ergo nō est nōmē. Dicitur
est nota. qz ista scia que est de enūciatione ordinat ad des-
monstrationē. sed omis ppō demonstratiua fecat aliqd des-
terminate. Sed minor pz inductiue. qz nōmē infinitū nō
fecat aliqd natura determinatā. vt homo. nec psonā des-
terminatā vt pphenomen. neqz vtrūqz determinatū vt soz-
tes. Sicut expli gratia. nō homo neqz determinatāz na-
turā neqz determinatāz psonā fecat. qz imponit a negati-
one hois que eqliter dicitur de ente z nō ente. dicitur em equi-
est nō homo. z sicut dicitur chimera est nō homo. si autē
imponeret a puatione reqreret subiectū ad minus existēs
sed qz imponit a negatiōe potest dici de ente z nō ente. vt
Boetius z armenius dicūt. qz tñ fecat p modū nois qd
potest subijci z pdicari. reqritur ad minus suppositum in
apphensione. Ex quo pz q nōmē infinitū nihil ponit a p-
re rei. quia nulla negatio aliqd ponit. Tūc est tamē q no-
mina infinita in adiectiuis accidentalibz aliqd derelinquūt
a pre rei. vt patz cum dicitur nō equale nō simile. qz illa derelin-
quunt subiectū subaltere ppletū in rerū natura. z per hoc
differūt a nominibz infinitis substātiuis. vel etiā adiecti-
uis substātiuis. qz illa nihil relinquūt in rez. natura. sed
solū in apphensione derelinquūt substātia infinita. vt Tūc
soz in suis dicitis satis late ptractat

Notandū Nōmē infinitū est cuius ab-
lata est. qntas determinata res
manere substātia infinita. q significat p hoc nōmē ens. vt
nō hō qd fecat ens nō habēs humanitatē. Vñ sicut in qñ-
bet sō adiectiuo sunt duo. scz actus generalis q fecat p ver-
bū substātiū. z actus spēialis q explicat p pxiūm partici-
piū. vt currit valet em sicut est curres. ita in nomine pxi-

Nō homo nō est
nōmē apud logicū

Carbonis nō est
nōmē apud logicū

Dicit nomen
nōmē z obliqz
nois.

Verum est
falsum supponunt sibi congruū

Ut dicitur
Sicut dicitur
Vnde dicitur
Sicut dicitur

Definitio noie
infiniti

Definitio noie
infiniti

Definitio noie
infiniti

Definitio noie
infiniti

Definitio noie
infiniti

Definitio noie
infiniti

Definitio noie
infiniti

Definitio noie
infiniti

Definitio noie
infiniti

quia in preterito vel futuro qd est agere vel pati fm qd. Et est hic considerandū qd verba dicunt obliqua ex parte tēporis z modi. nō autē ex parte numeri z psona. Lūius ratio est. qz variatio q fit p numerū z psona nō est ex parte actionis sed ex parte subiecti. sed variatio q fit p modos et tēpora respicit ipsam actōem. ideo utrūqz cōstituit casum verbi. sicut em verba pteriti et futuri tēporis dicuntur verba obliqua. ita sicut verba optatiui z iunctiui modi. sed verba pteriti tēporis indicatiui modi nō dicuntur casus verbi cuiuscūqz sint psona vel numeri.

Notandū Quod verbi infiniti est cuius ne gatus est actus spēialis remanēte actu generali. vt non currit p vna dōne. Et ad hoc qd verbi possit infinitari requirunt due cōditiones. pma qd significet actū spēalem. z ppter defectū illius dōtionis hoc verbi est. put sciat actū generale infinitari nō pot. licz possit infinitari qn sciat existentiam. Secūda qd talis actus spēialis sit finitus z non infinitus.

Ar. Verbis infinitis cōuenit definitio verbi. vt dicitur in textu. ergo sunt simplr verba. Tenet cōsequētia. quia cuiuscūqz cōuenit definitio z definitiū. Dōm fm doctore sanctus. qd definitio verbi supra posita dat de verbo cōiter sumptō. hmoi autē negant esse verba. qz definitiua pfecta rōne verbi. qz pfecta rō verbi fm qd verbi est pars formalis enūciationis nō cōuenit eis. qz nō significat determinare p modū actōis vlt passionis. eo qd equa liter dicunt de ente z nō ente. Est tñ hic notandū qd vbius infiniti fm qd hmoi nō p dicit de aliquo. qz qn verbi infiniti ponit in enūciatione tunc nō manet infinitum. sed sic simplr negatiū. Cuius rōem assignat Boetius. qz in verbo sunt duo actus. scz generalis z spēialis. actū spēiale qui significat per pceptiū hz actualiter extra pōem. generale vero extra pōem habet solū potērialiter. sed fit in actu qn ponit inter duo extrema fm qd dicit inferius. est sciat quandā pōem quā sine ppositis. i. extremis nō est intelligere. Si ergo negatio addatur hoc mō verbo in pōne posita illa nō agit in actu generale. sed solū in rem verbi in pdicato posita sepando ipsam a subiecto. z sic causat diuisionē extremoz. quare induit naturā negationis negatis que negat ppositionē pdicati cum subiecto

Ar. Verbi infinitus est nota eoz que de altero dicitur. z etiā egliter dicit de ente z nō ente. vt habetur in textu. qd p in pōne esse infinitus. Tenet pna. quia nihil dicit nisi in pōne. Dōm qd verbi infiniti gfa actus generalis que derelinqt negatio auferēdo spēiale est nota eoz que de altero dicunt. qui actus pncipaliter exercetur in pōne z exprimit. qui actus tñ sic generalissim⁹ nō pte infinitari. quia als nihil remaneret. si tñ sibi addat negatio infinitas. illa p tute extremoz sit negās. Et quādo phus dicit qd verbi infinitus dicit egliter de ente z nō ente. h habet veritatē nō in vi negatōis infinitatis sed negatis. qz illa est falsa. chimera est nō currens. si em esset vera seqretur statim. q chimera est. sed illa est vera. chimera nō est currens. qre manifestū est qd negatio infinitas sit negans

Ar. Verba pteriti z futuri tēporis indicat verū vel falsum. sūnt verba apud logicū. Anz patz dicendo Adā fuit. antixps erit. Dōm qd verba pteriti et futuri tēporis nō indicant verū vel falsum nisi inquantū resoluunt in verbū pteriti tēporis p quod significat aliqd in se. vt illa nō concedit vera Adā fuit. nisi qz qnqz fuit

verū dicere Adam est. Paret ergo qd multo maior est obliquitas modi qz tēporis. qz iste sunt vere Adā fuit. antixps erit fm intellectum nunc datum. non autem ista. vti nam essem bonus clericus

Ipsa vero fm se dicta verba noia sunt. et significat aliqd. cōstituit em qui dicit intellectus et qui addit qd scit. Sed si est vel nō est nondū significat. neqz em esse signū est rei vel non esse. Nec si hoc ipm est purū dixeris ipsum quidem nihil est. significat autē quandā ppositōem quā sine cōpositis non est intelligere.

Hic phus tēcio ostēdit puenientā verborū ad nomina. Et circa hoc facit duo. pmo pponit qd intendit. scdo manifestat ppositiū. ibi (Et sciat) Dicit qd verba fm se dicta sunt noia. cōiter capiedo nomē. put dicit nota mētis qd cōuenit cultet dōm imposire ad scandū aliquā rē. Et hoc pbat duplr. pmo qz verba sciant aliqd sicut noia. qd em pferit verbi ille pstituit intellectū. z ille qd audit quid scit. Scdo qz nō sciant eē vel nō esse rei. i. vey. vel falsus sicut nec noia. z hoc pbat p locū a maiori. qz si aliqd vbius fm se sumptū scaret aliqd eē vel nō eē. i. esset nota veri vlt falsi maxime hoc vbius est qd est fundamentū oim aliorū ita scaret qd tñ falsum est. qz si ipm purū dixeris. i. sine cōpōne ipm qdē nihil ē. i. nō sciat rē eē sicut eē. qz sciat qn dā pōem quā sine ppositis. i. extremis pponctibz nō est intelligere. qz si nō addant sibi extrema nō est pfectus intellectus ppositionis. vt in ea possit esse verū vel falsum.

Ar. Verba fm se dicta. i. extra enūciatōem sine noia. Dōm qd nomē qd notamē suae nota mentis fm qd accipit pro quacūqz dōne imposta ad scandū rē aliquā cuius rei ipsa vox p lara pstituit intellectū apud audientem. z sic verba sunt noia. qz sciant aliqd qd cōstituit intellectū simplicē in anima audientis sicut ipsa nomia. Alio mō capis nomē spēaliter z pzie vt a verbo distinguit. et sic verba fm se dicta nō sunt noia sed sunt accepta ad similitudinē nominis. Et cōstituit illa similitudo in duobz. pmo qz sicut nomia extra enūciatōem sciant aliqd tra verba. quia significant actōem vel passionē. Secūdo quia non significat verū vel falsum sicut nec noia. Et hoc pbat phus p locū a maiori de illo verbo esse quod est fons z origo oim aliorū. qz illud sciat quandā pōem. z sic videt scire verū vel falsum. qz veritas z falsitas sunt in pōne. Sed quia illa ppositio est solum potērialis. z nō fit in actu nisi cōponant extrema qbus cōpositis potest in ea esse verū vel falsum. z non si accipiatur fm se

Notandū Si scit Tho. qd loco illi nec neqz si ens ipm nudū dixeris ipm qdēz nihil est. z sic p hz ad pbandū qd verba nō sciant rē esse vel non esse assumit id qd est fons z origo ipsius esse scilz ipm ens. de quo dicit qd ipsum nihil est. Quod dicit Alexander sic exponit. qz ens equo dicit de dōe pdicamentis. sed ome equivoctus p se positū nihil significat nisi addat qd determinat eius significatōem. ex quo sequitur qd ipsum nō sciat per se quod ē vel quod nō est. Sed hec expositio non videt cōuenire.

Ratio illius

Due gditōes ad ipm pnt infimari.

Notandū

Significat qd me dicit qd pnt.

Nota sunt vt esse. Verba fm se esse maxime qd verbi est.

Significat qd pnt. z pnt actū qm scit qd pnt pnt pnt pnt.

Verbi fm se dicit qd ipm pnt extra enūciatōem. Verba inqz dicit fm se dicit pnt pnt pnt.

Nota qd verba fm se dicit d duobz qd sunt pnt pnt pnt.

Sua hūy nobilis ipm ens l est pnt nihil est duplr exponit. p ab Allexandro. qd ab Allexandro. qd a pnt pnt. qd a doctore pnt.

primo

Questiones

tam pmo. qz ens nō dī pure et p̄rie equoce. sed fm̄ p̄us
 et postorius. i. analogice. cum secūdo. qz dictio equiuoca
 nō nihil fcat. sed multa fcat. z q̄ncz hoc z q̄ncz illud p̄ ip
 sum accipit. cum tercio. qz talis expositio non multū facit
 ad intentionem presentē. Et ideo Porphy. aliter exponit
 quia ens nihil est. eo qz nō fcat naturā alicuius rei. sicut h̄
 nōmē homo vel sapiēs. sed solū fcat quandā p̄iunctōem
 unde subdit qz significat quādam p̄pōem quā sine p̄positis
 nō est intelligere. Sed neqz hoc p̄iunctōem non esset neqz
 nomē neqz verbū. sicut nec p̄pōnes aut p̄iunctōnes. **Ar̄**
metus vero sic exponit qz ipsum ens nihil est. i. nō fcat ve
 rū vel falsū. z rōem huius assignat p̄hs cū subdit consti
 gnificat autē quādam p̄pōem. Nec accipit hic ut ipse dī consti
 gnificat. sicut cū dicebat qz verū p̄fcat rēpus. sed p̄signi
 ficat idē est qd̄ cum alio fcat. scz alij adiunctū p̄pōnem si
 gnificat qz nō p̄r intelligi sine exterius p̄pōnis. Sed qz
 hoc est p̄mune oibus nominibz z verbis nō videt hēc ex
 positio esse fm̄ intentionem p̄hi. qz assumpit ipsum ens q̄st
 quoddā speciale. Ideo melius dōm est fm̄ mentē docto
 ris sancti qz sequitur verba Aresto. dixerat em̄ p̄hs qz p̄bū
 nō fcat rem esse vel nō esse. sicut nec ipsum ens fcat rem
 esse vel nō esse. z hoc est qz dī nihil est. i. nō fcat aliqd̄ esse
 Et hoc maxime videt de hoc qz dico ens. qz ens nihil ali
 ud est qz qd̄ quo est. et sic videt rem fcare p̄ hoc qd̄ dico
 qd̄. z esse p̄ hoc qd̄ dico est. z qz p̄ncipaliter non fcat illa
 sed significat inq̄ntū fcat rem habentē esse. ideo talis cō
 significatio p̄pōnis nō sufficit ad veritatem vel falsitatem.
 Si vero dicat. nec ipsum esse ut libri nostri habēt planior
 est sensus. qz em̄ nullū verbū significet rē esse vel nō esse. p̄
 bar p̄ hoc verbū est. qd̄ fm̄ se dictus nō fcat rem esse. licet
 fcat esse qd̄ p̄mo cadit in intellectu p̄ modū actualitatis
 absolute. qz vero actualitas quā fcat p̄ncipaliter hoc ver
 bum est. est cōiter actualitas omnis forme tā subalis qz ac
 cidēntis. Inde est qz cū volumus fcare quācūqz formā
 vel actū actualiter inesse alicui subiecto fcamus p̄ h̄ ver
 bū est simplr. i. in p̄nti tpe. vel fm̄ qd̄. i. p̄ alia tpa. et ideo
 ex p̄sequenti hoc verbū est fcat p̄pōnem. qz p̄mo et per
 se solū significat actu esse. qz est verbū fm̄ se dictum

Arguit. Sola oratio p̄fecta facit hēscere au
 dientē. q̄ male dēm est qz hēscat ex h̄
 qz audit nomē vel verbū. Ans. p̄batur. qz si dicā. homo.
 suspēsus est animus audientis qd̄ de eo dicere velim. simi
 liter cū dico currit. suspēsus est animus audientis. Dicēs
 dum qz nomē z verbū fm̄ se sumpta querant z p̄stunt in
 tellectū quantū ad primā operatōem q̄ est simplex conce
 ptio alicuius. z fm̄ h̄ hēscat audientis q̄ in suspēso erat anq̄
 nomē vel verbū. p̄ferreret. Sed sola oratio p̄fecta cōstitū
 tuit intellectū ad scdām operatōem q̄ est intellectus cōpos
 itis z diuidētis verbū vel nomē p̄ se dictum

O Ratio autē est vox significatiua cuius par
 tium aliqd̄ significatiuū est separatuz. vt
 dictio nō vt affirmatio. Dico autē vt homo si
 gnificat aliqd̄ sed non qm̄ est aut nō est. sed erit
 vel affirmatio vel negatio si quid addat. Sed
 non vna nomis syllaba nec in hoc qd̄dem qd̄ est
 forez rex significat. sed vox est nūc sola. In du/
 bus

Primi periarmentiarū

placibus vero significat qd̄dem. sed nō fm̄ se. sed
 quemadmodū dictū est. Est autē oratio omnis
 quidē significatiua non sicut instrumentū. sed
 quemadmodū dictū est fm̄ placitum.

¶ Istud est caplm̄ terciū tractatus primi. in q̄ deterni
 nar p̄hs de orōne q̄ est ps formalis enūciationis. vt pote
 genus ex̄tis. Et circa hoc tria facit. p̄mo p̄ponit definitio
 nē orōnis. secundo exponit eā. ibi. (Dico autē vt hō) terciū
 excludit errorem. ibi. (Est autē oratio) Dicit ergo p̄mo pos
 nendo definitōnem orōnis. Oratio est vox fcatua cuius
 partū est aliqd̄ significatiuū separatuz vt dictio nō vt affir
 matio. ¶ Deinde ibi cū dī. (Dico autē vt hō) exponit p̄
 positā definitōem. z p̄mo ostēdit verū esse qd̄ dī. scdō ex
 cludit falsū intellectū. ibi. (Sed nō vna nomis) Expo
 nit ergo p̄mo qz dixerat aliqd̄ partū orōnis esse significa
 tiuū. sicut hoc nomē hō qd̄ est ps orōnis fcat aliqd̄. sed
 nō fr aliqd̄ vt affirmatio aut negatio. qz nō fr eē vel nō eē
 in actu. sed solū in potētia. potest em̄ aliqd̄ addi. p̄ cui⁹ ad
 ditōem sit affirmatio vel negatio. scz si addat ei verbum.
 ¶ Deinde cū dī. (Sed nō vna) excludit falsū intellectū
 et possz hoc referri ad immediate dēm vt sit sensus. qz no
 men esset affirmatio vel negatio si qd̄ addat. s. vna nos
 minis syllaba. sed qz huius sensus nō veniunt p̄ba sequē
 tia optet qz referat ad id qd̄ supra dēm est in definitōne
 orōnis. i. qz aliq̄ partū. sicut sit fcatū separatuz. nō quidē
 hoc intelligēdo de partibz remoris nois z verbū q̄ sit. licet
 re vel syllaba. z ideo dī qz ps orōnis est fcatua separata. nō
 tū talis pars q̄ est vna nois syllaba. Et hoc manifestat in
 syllabis q̄ q̄ncz possunt esse dictōes p̄ se fcentes. sicut h̄
 quod dico rex q̄ncz est vna dictio p̄ se fcaus. inq̄ntū vero
 accipit vt vna qd̄ā syllaba huius nois forez forcius non s̄
 gnificat aliqd̄ per se. sed est vox sola. Et ideo subdit qz in
 duplicibz. i. in noibus p̄positis syllaba q̄ possunt esse dō
 nes in p̄pōem nois venientes fcent aliqd̄ in p̄posito z
 fm̄ qz sunt dōnes. nō autē fcent p̄ se. put sunt h̄mōi nois
 pres. sed eo mō sicut supra dēm est. ¶ Tunc ibi. (Est autē
 oratio) excludit quendā errorem. fuerit em̄ aliq̄ dicentes qz
 oratio z eius pres fcent naturaliter z nō ad placitum.
 Dicit p̄hs qz omis orō p̄ certo est fcatua nō sicut instru
 mentū naturalit sed fm̄ placitū. quēadmodū dēm est. s̄
 perus. scz de noie z verbo que sunt pres orationis

Querit. Utrū definitio oratōis sit bona.
 Dēm qz sic. circa qd̄ p̄sideranduz
 qz p̄hs in definitōe orōnis p̄mo ponit illud in q̄ oratio cō
 uenit cū noie z verbo. cū dī. oratio est vox fcatua. qd̄ etiā
 posuit in definitōne nois. sed in definitōe verbū suppones
 bat ex eo qz positū erat in definitōe nois studēs breuitatē
 ne idem frequēter iteraret. Secūdo autē ponit id in q̄ orō
 differt a noie z verbo. cū dī. cuius partū aliqd̄ fcatūz ē
 separatuz. supra autē dēm est qz ps nois nō fcat aliqd̄ p̄ se
 sed solū quod est cōiunctū ex duabz partibz. Et fm̄ scdm̄
 Tho. signāter dī. cuius partū z non cuius ps est signifi
 catiua aliqd̄ separata ad denotanduz qz nō intelligit de omi
 pre orōnis. nō em̄ intelligit hoc de negatiombz z alijs syn
 categorematibz q̄ fm̄ se nō fcent aliqd̄ absolute. sed so
 lum habitudinē vnius ad alterū. nō intelligit hoc etiā nō
 si de partibz immediate orōnem p̄stuentibz. vt sunt nos
 men z verbū. qz ps alicuius totius dī. p̄rie illud qd̄ imē
 diate venit ad p̄stītōem totius. non aut ps pris. Sed

Declaratō defi
 orōnis

De dī cuius partū

Sed
Tercio
Quarto

20 in 2^a opatione qm̄ in
 20 in 2^a opatione qm̄ in
 20 in 2^a opatione qm̄ in

Hi
 est vor
 re. Et
 vos. L
 idem est
 Or
 ad p̄m
 comple
 finem
 finem
 Hi
 in defini
 verbū
 later p̄us
 et cōmū
 p̄us me
 p̄ter z qz
 redimur
 fuerit a
 nō est vo
 ad fcam
 gnificac
 Hi
 rualis.
 fcaus. z
 Dīno:
 rurale
 virtutu
 mentū
 ronis qz
 sicut int
 qz instru
 tur et pu
 dia quibz
 aut z par
 ue per in
 simile. qz
 nis. sicut
 ita virtu
 nis natur
 alis effe
 cia natu
 Alud. nō
 de virm
 pedes. z
 remora
 p̄p̄nque
 tur pul
 oratio et
 Hi

Remote
vt puz

q duplex est significatio. vna que refertur ad intellectus
ppositū. alia que refertur ad intellectū simplicem. secūda
aut ppetit partibz orōnis. ideo dicit vt dictio nō vt affir
matio. quasi dicit pars orōnis est significatiua. sicut dic
tio significat vt nomen z verbū. nō aut vt affirmatio q
pponitur ex noie z verbo

Ar. Nulla quāritas est vox. cū vox sit quedā qualis
tas. sed oratio est quāritas. ergo male dicit oratio
est vox. Vnoz pbat. qz oratio est spēs quāritatis discre
te. Et affirmatur. qz oratio est plures voces. ergo nō est
vox. Tenet pntia. qz idem est dicere vox z vox vna. sicut
idem est dicere hō z vnus hō. vt dicit in libro elenchorum

Ordin ad pūmū sicut dicitū est in p̄dicamentis. Sed
ad p̄firmatōem trādetur. qz licet oratio nō sit vna vox in
complexa. est tñ vna vox pplexa. sed vox hic ponitur in de
finitione orōnis vt est quoddā cōmune ad vocem cōm
plexam et incomplexam

Ar. Esse vocem fcatiaz est p̄mune partibz oras
tionis et ipsi oratiōi. ergo nō debuit hic poni
in definitōe orōnis. sed p̄supponi sicut fit in definitione
verbi. Ordī q nō est simile. qz esse vocem fcatiaz cōs
liter puenit nomini z verbo. sed nō equaliter puenit illis
et orōni. qz tam nomen qz verbū sunt nota simplicis p̄ce
pus mentis. sed oratio est vox significatiua p̄ceptus cō
plexi z quodāmodo ppositi. et ergo in definitōe orōnis
refumitur. Et qñ dicit. illud nō est fcatiaz qd nō est in
stitutiū ad fcatiaz. sed oratio nō est instituta ad fcatiaz. Et
nō est vox fcatiaz. Vnoz pbat. qz sola simplex dictio est
ad fcatiaz instituta. Ordī licet orō nō sit instituta ad h
gnificatiū p̄mo z p̄ se. est tñ instituta rōne suarū partium

Ar. Virtutis naturalis optz eē naturalia instru
menta. sed oratio est instrumentū virtutis na
turalis. Et est aliquid naturalē z nō ex institutiōe humana
fcans. Vnoz pbat. qz natura non deficit in necessarijs
Vnoz p̄z. qz virtus interpretatiua est naturalis. cū na
turale sit homini interpretari mentis cōceptum. z illius
virtutis instrumentū est oratio. hoc enī dicimus instrum
mentū quo agens operatur. Ordī q illa rō dicit eē Pla
tonis quā Aristo. soluendo dicit q oratio est fcatiaz. nō
sicut instrumentū virtutis naturalis. sed fcat ad placitū
qz instrumenta naturalia virtutis interpretatiue sunt gur
tur et pulmo. quibz formaf vox et lingua z dentes z las
bia quibus litterarū soni z articulati distinguuntur. oratio
autē z partes eius sunt sicut effectus virtutis interpretati
ue per instrumenta p̄dicta. Et ponit sanctus Thomas
simile. qz sicut virtus motiua vrit naturalibz instrumen
tis. sicut brachijs z manibz ad faciendū opera artificialia
ita virtus interpretatiua vritur gurgure z alijs instrumen
tis naturalibz ad faciendū orōnem. que est qdam artifici
alis effectus. Vel dōm q duplex est instrumentuz vrit
tis naturalis. vnum est p̄pinquū. z tale debet eē naturale
Aliud remotū. et illud nō oportet esse naturale. sicut p̄z
de virtute ambulatiua. cuius instrumenta p̄p̄nqua sunt
pedes. z sunt naturalia. sed calopedes sunt instrumenta
remota z sunt artificialia. sic etiaz in p̄posito instrumenta
p̄p̄nqua virtutis interpretatiue sunt naturalia. sicut gur
tur pulmo. sed instrumenta remota sunt artificialia. sicut
oratio est eius instrumentum.

Ar. Partes oratiōis sunt littere z syllabe. z tñ ille
nihil fcant. Et male dicit cuius partū aliquid est

significatiū separatiū. Ordī sicut dicitū est qz p̄ par
tes hic debent intelligi ille pres que immediate veniunt ad
p̄stituendū orōnem. z hoc excludit littere z syllabe que
orōnem solū mediate z remote p̄struunt. et ad hoc innuē
dum phus notanter dicit. cuius partū. id est aliqua pars
qz p̄p̄nqua est fcatiaz vt dictio nō vt affirmatio

Ar. Definitio non puenit omibz orōnibz. ergo non
est bona. Antecedēs p̄batur. qz quedā sunt ora
tiones quarū pres fcant aliquid vt affirmatio. sicut ista
si sol lucet sup terrā dies est. z sic de multis alijs. Dicit
dum fm Porphyriū qz Aristoteles hic solū definit orati
onē simplicem cuius partes tñ significat vt dictio. qd sic
ostendit. qz in quocūqz genere inuenit p̄rius z posterius.
ibi debet definiti p̄us. sicut cum datur definitio alicuius
sp̄ci pura hominis. intelligitur definitio de eo quod est in
actu. z nō de eo qd est in potentia. sed in genere orōnis p̄
us est oratio simplex. Et illa solum hic definit. Vel p̄t dicit
fm Alexandriū z Armeniū qz hic definitur oratio in cōs
muni. quare debet poni in hac definitōe id qd est p̄mune
orōni simplici z p̄posite. sed habere partes fcantes aliqd
p̄ modū dictionis z nō per modū affirmatiōis est p̄mune
orōni simplici z p̄posite. et ideo hoc debuit poni in definit
tione orōnis. Vel dōm fm sanctū Thomam qz de rōne
orōnis non est qz pars eius significet aliqd vt affirmatio.
qz nō puenit orōni. sed qz significet per modū dictionis.
quare in eius definitōe ponitur.

Ar. Illa definitio nō puenit orōni impfecte. ergo
nō datur de orōne in p̄muni. Antecedēs p̄ba
tur. qz oratio hic definit p̄ habere partes. sed partes non
vident esse nisi alicui p̄fecti. Ordī q illa est rō Johā
nis gramatici. qui voluit qz hec definitio orōnis daret so
lum de orōne p̄fecta. Sed vt inquit beatus Thomas h
decipiebat. qz quis omnes partes referant ad totū perfe
ctum. tñ quedā referuntur ad ipsuz immediate. sicut partes
et rectū ad domū. z mēbra organica ad aīal. quedā vero
medianibz partibz p̄ncipalibz. sicut lapides referuntur ad
domū mediane pariete. nerui autē z ossa ad aīal median
tibz mēbris organice. que sunt manus z pedes. Sic est
in p̄posito. qz omnes partes orōnis p̄ncipaliter referuntur
ad orōnem p̄fectam cuius pars est oratio p̄fecta. qz etiam
h̄z partes significatiuas. quare definitio puenit tā orōni
p̄fecte qz imp̄fecte.

**Enūciatiua vero non omīs. sed in qua
verū vel falsum est. nō aut in omibz. vt
deprecatio qdē est oratio. sed neqz vera
neqz falsa. z cetera qdem relinquātur. rhetorice
enī vel poetice puenientior. p̄sideratio est. Enū
ciatiua vero p̄sentis speculatiōis est.**

Ar. Hic est tractatus secūdus libri p̄mi. in quo postqz
phus determinauit de p̄ncipijs enūciatiōis simplicis. hic
incipit determinare de ipsa enūciatiōe simplici. Et diuidit
tur in duo cap̄li. in p̄mo definit enūciatiōnem. In secūdo
diuidit eam. ibi (Est autē vna) Circa p̄mū tria facit. p̄ri
mo ponit definitōem enūciatiōis. Secūdo ostēdit qz per
hanc definitōem differt enūciatio ab alijs sp̄cibz orōnis.
ibi (Nō autē in omibz) Tercio ostēdit qz de sola enūciati
ua est tractandū. ibi (Et cetera qdem) Dicit q̄ p̄mo qz

Tractatus secūdus
de Enūciatiōe simplici

q duplex est significatio

Comm

Argu nū pla
toms q dicit
orōne esse fcat
nō nā luer

Alia so

Solu vna

Alia so

So tria

Con

Exph grā

Ad p̄positū

Ar

t i

conditio
 Veritas
 interrogatio
 deprecatio
 impatiua

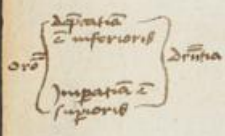
Questiones

nō omīs oratio est enūciatiua. sed solū illa oratio est enūciatiua in q̄ verū vel falsum est. et p̄ hanc definitōem enūciatio differt ab alijs orōnibz. scz ab orōne deprecatiua. et ab alijs q̄ nō exp̄m̄t iudiciū rōnis in q̄ p̄sistit verū vel falsū. Et d̄t p̄ huc q̄ cetera. i. alie q̄tuor: spēs orōnis. scz deprecatiua impatiua interrogatiua et vocatiua. s̄. relinquende q̄tum p̄inet ad p̄sentē intentōem. q̄ eaz̄ p̄sideratio cōuenientior est rhetorice v̄l poetice scientie. sed solū enūciatio h̄c p̄metur

So ad p̄m

Querit Utrū supposita diuisione orōnis in q̄n spēs orō enūciatiua sit p̄ verū et falsum p̄ueniēter definita. **Adm** ad p̄m q̄ Aresto. mira bili breuitate vsus diuisione orōnis in q̄n spēs. scz enūciatiua. deprecatiua. impatiua. interrogatiua. et vocatiua. innuit p̄ hoc q̄ dicit nō oīs. q̄ sensus est. non oīs orō est enūciatiua. sed illa orō solū in q̄ est verū vel falsum. **Hic** autē spēs sufficientia s̄m s̄m̄ Tho. sic sumit. q̄ oīs orō ordinat aliquo mō ad intellectū. vel q̄ ordinat ad p̄ceptū in re. ad r̄ndēdū in voce. et ad exequēdū in ope. **Si p̄m** sic est orō enūciatiua. **Si secūdu** h̄ est tripl̄. s̄m q̄ ex rōne vni⁹ hoīs alijs hō dirigit ad tria. scz ad artem dēndū in re. ad r̄ndēdū in voce. et ad exequēdū in ope. **Si p̄m** sic est orō vocatiua. **Si secūdu** sic ē interrogatiua. **Si tertiū** hoc est dupl̄. q̄ vel hoc est respectu inferior. et sic est impatiua. aut respectu superior. sic est deprecatiua. **Et solū** orō enūciatiua est p̄ntis specularis. **Quo** rōne affi gnat sensus Tho. q̄ p̄sideratio hui⁹ libri dicitur ordinat ad sciām demonstratiuā in q̄ anim⁹ hoīs p̄ rōnem inducit ad p̄ntiēdū vero vel falso ex his q̄ sunt p̄ntia rei. et ideo demonstrator non v̄t ad finē suū nisi enūciatiuis orōnibz. scz res s̄m q̄ eaz̄ veritas est in aia. **Et** rhetor. et poeta ducit ad assentiēdū ei q̄s intendit nō solus p̄ ea q̄ sunt p̄ntia rei. sed etiā p̄ dispōnes audietis. et ideo dicitur q̄tuor: spēs p̄sideratio q̄ p̄inet ad ordinatōem audietis in aliqd̄ cadit p̄ntie sub p̄sideratōe rhetorice vel poetice rōne sui facti. et ad p̄sideratōes grammatice. put p̄siderat in eis p̄ntia vocū p̄structio. **¶ Sed** q̄tū ad secūdu p̄sideratū est s̄m s̄m̄ Tho. q̄ oratio q̄uis nō sit instrumentū alicui⁹ virtutis natural̄ operatis. est t̄n instrumentū rōnis. vt supra dicitur est. sed omē instrumentū op̄s definiti ex suo fine q̄ est vsus instrumenti. vsus autē orōnis est significare p̄ceptū intellectū. in sc̄da et op̄atōe in q̄ duplex est p̄positio. scz vera et falsa. **¶** p̄ueniēter enūciatio de finis p̄ verū et falsum. sicut in s̄m̄ si definit p̄na hoc fieret p̄ ap̄tū d̄ne scribendi q̄ est eius vsus et finis.

Sufficiens q̄ p̄ p̄ orationis.

Ratio q̄e orō enūciatiua ē p̄ntis specularis

So ad p̄m

Hi Est aliq̄ orō optatiua. et s̄m̄ aliqua dubitatio. **¶** ua q̄ nō ponitur in diuisione supra dicta. **¶** est insufficientis. **¶** Et p̄firmat. q̄ aliqua est orō infinitiua p̄ntura ex noie et s̄m̄. et t̄n nō ponitur in diuisione orationis. **¶** **Adm** q̄ orō optatiua reducitur ad deprecatiuam. q̄ respectu superioris hō nō h̄z vim motiua p̄ exp̄tionez sui desiderij. Sed dubitatiua reducitur ad interrogatiua. **¶** **Ad p̄firmatōem** d̄m. q̄ sup̄ius diuisa est oratio p̄fecta q̄ p̄fectū sensum generat in aīo auditoris. Sed oratio infinitiua q̄ p̄firmat ex noie obliquo non est orō p̄fecta. q̄ non generat perfectum sensum in animo auditoris. quare sub diuiso non continetur.

Hi Petrus hispanus definit p̄positiōem q̄ videt esse aliud ab enūciatōe. ergo Aresto. incōuenienter noiat definitū huius definitōis. **¶** **Adm** q̄ p̄

Primi perihermeniaz

Enūciatio et p̄positio inueniuntur inueniuntur inueniuntur

trus hispa. definit enūciatōem sub noie p̄pōnis. et nō p̄prie definit p̄pōnem. q̄ enūciatio et p̄positio sunt idē realis ter siue materiali. et sic vni potest poni loco alterius. **¶** **So** Aliquis d̄m̄ d̄t enūciatōes et p̄positiōem. et p̄pōnem. q̄ d̄t enūciatio in q̄tum refertur ad p̄ceptum verū vel falsum intellectus p̄pōnis et diuidentis. q̄ d̄t lud q̄d p̄ intellectū p̄ceptū est p̄ enūciatōem exprimit. q̄ re enūciatio p̄ueniēter p̄ verū et falsum definitur. sed d̄t cū p̄positio in q̄tum ponit in forma syllogistica seu argumentatiua ad inferēdū cōclusionē cuius notitia querit ex p̄positis p̄pōnibz. Et quia p̄ huc h̄c determinat de enūciatōe s̄m̄ se et nō. put habz ordinē ad syllogisimū siue ad cōclusionē. sic potius definit enūciatōem q̄ p̄pōnem.

Hi Nulla bona definitio d̄t dari p̄ opposita ne q̄ p̄ d̄iūctōem. sed definitio enūciatōis d̄t p̄ opposita et p̄ d̄iūctōem. vt de se p̄z. **¶** nō est bona d̄t cendū q̄ opposita vt opposita sunt nō ponitur in vna definitōe. sed in q̄tum p̄ ea circūloquimur aliquod superi⁹ sic in p̄posito verū et falsum ponitur ad circūloquendum differētiā p̄positiōis superioris cui non est vna nomen impositum.

Hi Verum et falsum sunt in aia. sexto metaphy⁹ sic. ergo nō sunt in enūciatōe. **¶** **Adm** s̄m̄ sanctū Tho. q̄ verū et falsum sunt in aliquo tripl̄. vno mō sicut in signo. et sic sunt in enūciatōe. Alio mō sicut in subiecto. et sic sunt in intellectu. ad est in obiecto secunde opationis intellectus. et s̄m̄ hoc d̄t sexto metaphy⁹ q̄ verū et falsum sunt in aia. **¶** Tercio mō sunt in aliquo sicut in causa. et sic sunt in re ipsa. q̄ vt d̄t in predicamentis ab. **¶** go q̄ res est vel nō est orō d̄t vera vel falsa. et solet dari si m̄le de sanitate que est in vna sicut in signo. i. aial vt in subiecto. et in medicina sicut in causa.

Hi Hoc p̄plexum verū vel falsum nō est enūciatō. et t̄n definitio sibi cōuenit. **¶** Prima ps affumpti p̄batur. q̄ in ipso nō ponitur copula. Sed secunda pars est nota. q̄ significat verum vel falsum. **¶** Dicitur q̄ verū vel falsum dupl̄ significatur. vno mō tanq̄ res cui vel a quo nomen imponit. et sic significat p̄ hoc cōplexum verū vel falsum. Alio mō significat verū vel falsum vt modus aduerbialiter ipsi p̄positio adherēs. et sic p̄positio significat verū vel falsum. q̄ significat inherētiā predicati in subiecto cui inheret p̄formitas vel disformitas ad rem ipsam. **¶** Unde significare verū est significare aliquid esse sicut est. vel aliquid nō esse sicut nō est. exēpluz p̄m. vt hō est aial. exēplū secūdu. vt hō nō est asin⁹. **¶** **¶** Significare falsum est significare aliquid esse qd̄ nō est. vel nō esse sicut est. exēplū p̄m. vt hō est asinus. exēplū secūdu. vt homo est animal.

Hi Ista definitio p̄uenit alijs. ergo nō est bona. **¶** **¶** Antecedens p̄bat. q̄ omē ens est verū. cū ens et verū quertant. **¶** **¶** **Adm** q̄ duplex solet d̄iūctū veritas. scz rei et p̄positiōis. Veritas rei sumit dupliciter. vno modo in se et absolute. et talis veritas dicit p̄formitatem rei p̄ducte ad p̄ducentē. sicut dicim⁹ q̄ filius ab aliquo generatus est verus filius q̄ est p̄formis patri generari. Alio mō sumit veritas in rebus p̄ p̄paratōnem ad intellectum intelligentē. et sic d̄t vera res in q̄tum est intelligibilis et manifestatiua sui in intellectu potēte ipsaz̄ intelligere et cognoscere. et hoc modo veritas est passio entis. et sic est transcendens. sicut dicimus verū bonū res ens aliqd̄

Aligis d̄m̄ d̄t enūciatōes et p̄positiōem.

Significat verū significat falsum

...no p[ro]p[ri]e d[icitur] n[on] p[ro]p[ri]e p[er] 2 p[ro]p[ri]e q[ue] r[ati]o 2 d[icitur] 2 d[icitur] p[ro]p[ri]e
q[ue] p[ro]p[ri]e r[ati]o.

Aristotelis

Foliū rix.

vnū esse transcendentia. et de his veritatib[us] nihil ad p[ro]p[ri]um
sicut. Sed veritas p[ro]p[ri]a est p[ro]p[ri]etas intellect[us] p[ro]p[ri]a
nens vel diuidētis ad ipsam rem. vel est adequatio rei
intellectu ad intellectū. 2 falsitas est inadēq[ue]tio rei intelle
ctū ad intellectū. 2 de istis est ad p[ro]p[ri]um.

Capitulum 2^m

De divisione

**Est autē vna p[ri]ma oratio enūciatiua affir
matio. deinde negatio. alie vero p[er]iunctio vne
Necesse est autē omnē orōnem enūciatiuam ex
verbo esse vel casu verbi. Etenim hominis ratio
nisi non est aut erit aut fuit aut aliquid h[uius]m[od]i ad
datur nōdū est oratio enūciatiua. Quare autem
vnū quidē est 2 nō multa. animal gressibile bi
pes. neq[ue] enī eo q[ue] p[ro]p[ri]ne dicunt vnū erit. Est
autē alterius hoc tractare negocij**

**Stud est capitulum secūdu[m] tractatus secūdi. in quo p[ro]p[ri]e
definiat p[ro]p[ri]e subiectiuis enūciatiōis. Et diuidit in du
as p[ar]tes. in p[ri]ma ponit quāsdā diuisiones. In secūda mani
festat eas. ibi (Est autē vna). Circa p[ri]mū duo ponit. naz
p[ro]mo facit hoc. Secūdo remouet dubiū. ibi (Necesse est
autē). Quātum igit ad p[ri]mū p[ro]p[ri]e sub b[re]uiloquio duas
ponit diuisiones enūciatiōis. p[ri]ma est. enūciatiōis alia
est vna simplr. alia p[er]iunctio vna. Secūda diuisio est sub
diuisio enūciatiōis q[ue] est vna simplr. q[ue] enūciatiōis vni p[ro]p[ri]e
pliciter quedā spēs 2 p[ri]ma est affirmatio. i. enūciatio affir
matio. alia est negatio. id est enūciatio negatiua. De
inde ibi (Necesse est autē). P[ro]p[ri]e remouet vnā dubitatis
onē. dicitū est enī sup[er]ius q[ue] aliqua est enūciatio vna simplr
posset aliquis dicere q[ue] illa q[ue] est vna simplr careret omī
p[ro]p[ri]e. dicit p[ro]p[ri]e q[ue] op[er]at[ur] omnē orōnem enūciatiuā
esse p[ro]p[ri]e ex verbo q[ue] est p[re]sentis t[em]p[or]is. vel ex casu vbi
q[ue] est p[re]teriti vel futuri t[em]p[or]is. Et hoc p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e locū
a maiori dicens. q[ue] nō solum nomen sine verbo non facit
orōnem enūciatiuā p[er]fectā. sed nec etiā orō imp[er]fecta. defi
nitio enī orō quedam est. sicut aīal rōnale q[ue] est definitio
hoīs. et t[em]p[or]e ad rōnem. id est definitōnem hoīs nō ad dā
est erit aut fuit. vel aliquod aliud h[uius]m[od]i. id est aliqd aliud
verbū seu casus verbi. nōdum est orō enūciatiua. q[ue] fecit
vnū esse vnus rei. Q[ue] autē definitio hoīs vt aīal gressibi
le bipes vel alicuius alterius sit quid vnū 2 nō multa nō
h[ab]et ex hoc q[ue] p[re]sunt sibi vnicē p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e s[er]u[er]e sine ali
qua interpositioe p[er]iunctiois vel moze. q[ue] nō interruptio lo
quutiōis nccaria est ad vnitatē definitiois. q[ue] si p[ro]p[ri]e defi
nitiois interponeret p[er]iunctio iam secūda non determinat
ret p[ri]mā. Sed tractare de causa istius vnitatis est alteris
us negocij. p[ro]p[ri]e t[em]p[or]e enī ad metaph[ysic]ū. vñ in septimo et
octauo metaph[ysic]e habet rō huius. q[ue] scz differentia ad
uenit generi nō per accōis sed per se rāq[ue] determinatiua
ipsius p[ro]p[ri]e modū quo materia d[er]minat p[ro]p[ri]e formā. q[ue] gen[us]
sumit a materia. d[er]nitia vero a forma. sicut ergo ex mate
ria 2 forma vere fit vnū 2 nō multa. ita ex genere 2 d[er]nitia**

Notandum Primo q[ue] fm doctore san
ctum p[ro]p[ri]e hic nō facit mē
tionē de nomine sicut de verbo p[ro]p[ri]e tres causas. p[ri]ma
q[ue] nulla oratio enūciatiua reperit sine verbo vel casu vbi
sed q[ue] reperit sine nomine. vt cum vtiuntur infinitiuis

verborū loco nominū. sicut p[er] dicendo currere est moue
ri. Secūda causa que est melior est ista. q[ue] sicut supra d[icitur]
crum est. verbū est nota eoz. que altero p[ro]p[ri]e dicitur p[ro]p[ri]e
aut est p[ro]p[ri]e pars enūciatiōis. eo q[ue] est pars forma
lis 2 copulatiua ipsius. quare vocatur apud grecos p[ro]p[ri]e
rio cathogorica. id est p[ro]p[ri]e dicitur. sed denotatio fit a for
ma que dat spēm rei. ideo fecit mentōem de verbo 2 non
de noie q[ue] est pars materialis enūciatiōis. Tercia causa
est adhuc melior. q[ue] nō erat hic intentio Aristotelis ostē
dere q[ue] nomen 2 verbū sufficiant ad enūciatiōnem p[ro]p[ri]e
dam. hoc enī supra manifestauit tam de noie q[ue] de verbo
Sed q[ue] dixerat q[ue] quedā enūciatio est vna simpliciter et
quedā p[er]iunctio vna. ideo posset aliquis dicere q[ue] illa que
est vna simplr careret omī p[ro]p[ri]e. Ideo p[ro]p[ri]e hoc exclud
dens dicit q[ue] op[er]at[ur] in omī enūciatiōne esse verbū q[ue] im
portat p[ro]p[ri]e quā sine extremis nō est intelligere. vt
supra dicitū est. nomen aut nō importat p[ro]p[ri]e. ideo
nō exigit p[re]fens intentio vt de nomine faceret mentōem
sed solum de verbo. **Tres diuisiones enūciatiōis**

Notandū Secūdo q[ue] aliq[ue] ex isto textu tres
dicitur enūciatiōis diuisiones. p[ri]m
ma est. quedā est enūciatio vna. et quedā plures. Et isti
us diuisionis ponit p[ro]p[ri]e tm vnū mēbz. p[er] q[ue] satis dat in
telligere alterū. Secūda diuisio est. vnāz alia est affirma
tiua. alia negatiua. et illi^o ambo mēbz ponit in textu
Tercia diuisio est. enūciatiōis vnāz aliqua est vna simpl
pliciter que d[icitur] cathogorica. alia est vna p[er]iunctio q[ue] d[icitur] hy
p[er]b[er]ica. et illius diuisionis tm ponit vnū mēbz. scz
secūdu[m] in quo intelligit reliquū. 2 sic p[ro]p[ri]e breuitatē ver
borū. 2 difficultatē text[us] diuersimode legit littera.

Querit Quō differēt sumūt ille diuisiones
enūciatiōis. **Q[ue] d[icitur] q[ue] h[ab]et diuisionē**
d[er]nitia est talis. q[ue] p[ri]ma q[ue] est in vnā 2 plures quaz p[ro]p[ri]e
postea magis exp[re]sse tangit sumit solū ex parte vocis. q[ue]
est equiuoci in sua equuocata. Secūda vero sumit penes
forā subam. id est penes ea que substantialiter enūciatiō
nem p[ro]p[ri]e. sicut sunt materia 2 forma. q[ue] p[ro]p[ri]e vna
simpliciter q[ue] d[icitur] cathogorica. h[ab]et subiectū 2 p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
ria. 2 copula verbalē. p[ro]p[ri]e forma. sed p[ro]p[ri]e vna p[er]iunctio
ne que a Petro hyspa. d[icitur] hyp[er]b[er]ica. habet p[ro]p[ri]e materia
duas cathogoricas 2 p[er]iunctioes vnāz illas. p[ro]p[ri]e forma. Sz
tercia diuisio enūciatiōis in affirmatiuā 2 negatiuā sumit
penes qualitatē. id est penes modū p[ro]p[ri]e 2 diuisio
nis p[ro]p[ri]e cū subiecto.

Ar. Prima diuisio enūciatiōis penes substātiāz
fm Petri hyspanū est in cathogorica 2 hypo
reticam. ergo incouenienter hic p[ri]mo diuidit in vnā 2 plu
res. **Q[ue] d[icitur] q[ue] Petrus hyspanus q[ue] diuidit enūciatiō
nem in tota eius latitudine. sicut facit p[ro]p[ri]e. sed solū d[icitur]
uidit enūciatiōne vnā. q[ue] enūciatio plures nō est enūciatio
nisi equiuoce. et ergo Aristoteles nō videt illud mēbz
ponere nisi in q[ue]tm p[ro]p[ri]e ipsum rāq[ue] p[ro]p[ri]e oppositū manifestat
que enūciatio dicit vna. vt infra magis patebit. 2 q[ue] etiā
fm Aristo. illa videt hic esse p[ri]ma diuisio.**

Ar. Ista canis est corpus nec est vna nec plures.
ergo diuisio erit insufficientis. nō p[ro]p[ri]e. q[ue] sub
iectum est ibi terminus equuocus. nec secūdu[m]. q[ue] ibi p[ro]p[ri]e
catur vnū de vno. **Q[ue] d[icitur] q[ue] ista enūciatio est simpliciter
ter plures. q[ue] in ea ponitur nomen multa significans. licz
fm quid posset dici vna. Q[ue]o quo notādū q[ue] p[ro]p[ri]e**

2^a melior.

3^a optima

Prima (vna) vna
hominū quedā plures
Secūda vna
enūciatiōis alia negatiua
3^a vna
est vna

Dr^a illarū diuisionū.

Dubita^o
remouet

Probat d[icitur]

Definitio h[ab]et
est quid vni

Inter tres ras
h[ab]et p[ro]p[ri]e nō
fuit mētiōe
de nomine sicut
de verbo.
P[ri]ma b[on]o

hō z afing... hō ad p... hō ad p... hō ad p...

Questiones

Primi perihermenaiay

Positio di una ceplr

dicat vna tripliciter Primo voce tm cuius subiectu vel p...

Hi. Ita ho albi currit nec e vna nec plures. ergo. Ho pmi...

Replia

Hi. Omnis enuciatio pponit ex noie z verbo. et go nulla est simplex...

Silitudo

Hi. Iste pones ego nolo ego nescio. nec sunt affir...

Iste pones Ego nolo. Ego nescio...

Contra

Notadu. in textu enuciatio affirmatiua vocat pma...

Affirma e por negatoe tripla ratione

Hi. Ista diuisio enuciatiois in affirmatiua z nega...

sanctu Tho. q vnu diuidentiu aliqd coe esse pus alio p...

Est aut vna oratio enuciatiua q vnu de vno fcat...

Declaro me brozu ditionu

Nic plus accedit ad manifestandu pdictas diuisio...

Enucia di du vna z du ples

Enucia no di p vna sic ut non l verbu...

Enucia no di p vna sic ut non l verbu

Quid sit enucia...

Vertical text on the right edge of the page, including fragments of other questions and answers.

Questiones

Primi perihermeniaz

Iste tractatus est de yltimo libro in quo philosophus determinat de quadam passione intrinseca enunciationis que est oppositio. Et huius tractatus quatuor capitula in primo determinat de oppositioe secundum se. In secundo agit de legibus oppositionum oppositarum. In tertio determinat de unitate et pluralitate propositionum oppositarum. In quarto determinat de unitate et pluralitate propositionum oppositarum. In quinto determinat de oppositioe affirmatiois et negatiois absolute. In sexta dividit oppositioes in species ostendens quomodo huiusmodi oppositio diversificat ex parte subiecti. In septima autem sunt prima in duo. Nam primo ostendit quod omni affirmatio est negatio opposita et e converso. Secundo ostendit per quatuor modos sive duas enunciationes. Secundo definit oppositioem affirmatiois et negatiois. In tertio ostendit quod primo dicitur quod quatuor modis contingit enunciare. primo contingit enunciare ita esse sicut est in re quod pertinet ad affirmatioem veram. Secundo contingit enunciare aliquid non esse quod non est. quod pertinet ad negatioem veram. Et cum dicitur ethiops non est albus. Tertio contingit enunciare aliquid esse quod in re non est quod pertinet ad affirmatioem falsam. Et cum dicitur coruus est albus. Quarto contingit enunciare aliquid non esse quod in re est quod pertinet ad negatioem falsam. Et cum dicitur nix non est alba. Et sicut quatuor dicitur enunciationum inveniuntur in quibus ponitur veritas et falsitas. Ita etiam inveniuntur in enunciationibus in quibus ponitur veritas et falsitas. Ita etiam inveniuntur in enunciationibus in quibus ponitur veritas et falsitas. Ita etiam inveniuntur in enunciationibus in quibus ponitur veritas et falsitas.

2° modi enunciationis

1° modo esse sicut est in re
2° modo esse quod non est in re
3° modo esse quod non est in re
4° modo esse quod non est in re

Ratio quod quibus affirmatio et negatioem opposita

Definitio Oppositiois sub nomine quod dicitur

incompleta Completa
Exemplum positum
modo et lenge per electioem

Sufficiencia 2° modorum

1° modo esse sicut est in re
2° modo esse quod non est in re
3° modo esse quod non est in re
4° modo esse quod non est in re

Uterque quatuor modi enunciationis sunt sufficienter assignati. Oportet quod sit quod omnis enunciatio subordinatur intellectui in secunda eius operatione. vel ergo subordinatur intellectui opponenti qui enunciat esse. aut diuidenti qui enunciat non esse. Si primum hoc est dupliciter. quod vel enunciat esse vere. sicut secundum congruentiam rei. sic est primus modus. aut false. sic est tertius. Si secundum hoc est dupliciter. quod vel enunciat non esse vere. sic est secundus modus. aut false. sic est quartus. Et quoque per istos quatuor modos enunciationis sumitur ex permutatione duarum diuisionum. quarum prima accipitur ex ipsa forma vel modo enunciationis secundum quod dicitur esse quod enunciatio vel est affirmatio per quam scilicet enunciat aliquid esse vel negatio per quam scilicet enunciat aliquid non esse. Secunda diuisio enunciationis que est in enunciationem veram et falsam accipitur per comparationem ad rem ex qua dependet veritas vel falsitas intellectus et enunciationis. quod quod enunciat aliquid esse vel non esse secundum congruentiam rei. est oio vera. alioquin est oio falsa.

Ar. Cum dicitur coruus est albus. ibi enunciat esse quod est et non est de primo modo. Et prima pars antea probatur. quod enunciat coruus esse albus quod existit in rerum natura. Oportet quod doctor scribit hoc quod dicit philosophus de esse vel non esse non est referendum ad solam existentiam vel non existentiam subiecti. sed ad hoc quod res facta per predicatum insit vel non insit rei facte per subiectum. Et cum dicitur coruus est albus factus quod non est esse. quibus ipse coruus sit res existens. et ergo est in tertio modo.

Querit Quid sit oppositio. Oportet quod est affirmatio et negatio opposite. Et debet hoc totum affirmatio et negatio opposite capi vel esse unum predicatum copulatum et non vel esse oppositio hypotetica copulativa. quare non valet descensus. oppositio est affirmatio vel negatio opposite. Et oppositio est affirmatio et oppositio est negatio. sicut non valet descensus quod sunt duo et tria. Et quod sunt duo et quod sunt tria. Et est tamen considerandum quod ista definitio est insufficientis. sed debet suppleri particule requisite ad veram contradictionem. Nam primo requiritur quod affirmatio et negatio sint eiusdem predicati. si enim dicatur plato currit et plato non dicitur putat non esse contradictionem. Secundo requiritur quod sint de eodem subiecto. quare si dicatur socrates currit. plato non currit. non est contradictio. Tertio requiritur quod identitas subiecti et predicati non sit solam secundum nomen. sed sit simul secundum rem et nomen. unde si dicatur canis currit. canis non currit. non est contradictio. Quarto quod non referantur ad diuersa. Et hec quod dicitur diuersitas per se quatuor considerari. primo modo secundum diuersas partes subiecti. quare non est contradictio. si dicatur ethiops est albus dentem. et non est albus pedem. Secundo si sit diuersus modus predicati non est contradictio. vel si dicatur socrates currit tarde et non currit velociter. vel si dicatur ovis est aial in potentia et non est aial in actu. Tertio si sit diuersitas ex parte mensure pura loci vel temporis. et non est contradictio. si dicatur pluit in gallia et non pluit in yralia. Aut heri et hodie non pluit. Quarto si sit diuersitas in habitudine ad aliquid extrinsecum. puta si dicatur multos homines esse quod ad domum non at quod ad forum. Et hec omnia designantur cum subditur. et quecumque certa talia determinauimus. quod philosophus in libro ethiopy de istis plenius mentem fecit.

Ar. Illa est definitio contradictionis. ut de philosopho in tertio libro. Non est oppositio. Oportet quod philosophus hic definitur genus sub nomine sue potissime species que est contradictio. quod foris male oppositio est repugnancia. sed maxima repugnancia est in contradictione. Et quod replicatur si huius definitio oppositio tunc id est definire per seipsum. quod in definitione ponitur postea oppositio. quod est preteritum ab opponere. Oportet quod non est incommensurabile abstractum definire per preteritum. sicut in predicamento quod litas definitur per quale quod est eius preteritum.

Ar. Oppositio non est affirmatio. Et non est affirmatio et negatio opposite. Istis est notum. quod oppositio est passio affirmatiois. i. enunciationis affirmatiue. Tenet prima pars pre copulatiue falsa ad totam falsam. Oportet quod illa non est copulatiua. sed est de copulato predicato. Nec est necesse in definitionibus descriptiuis qualiter particula definitiue seorsum capta verificari de definito. Et quod dicitur affirmatio est pro affirmatiua. et negatio est pro negatiua. sed oppositio non est enunciatio. Et definitio non valet. Dimor probatur quod est passio intrinseca enunciationis. Oportet quod oppositio est enunciatio predicatiois inordinata et materiali. quod enunciatio est subiectum oppositiois et materia in qua. sicut in simili si diceretur risibile est homo.

Oppositio

Oppositio est affirmatio et negatio opposite. eundem predicatum de eodem subiecto. non est quod non est in re. ad id. si in re. ad id. si in re.

Replicat

1° modo esse sicut est in re
2° modo esse quod non est in re
3° modo esse quod non est in re
4° modo esse quod non est in re

Replicat

1° modo esse sicut est in re
2° modo esse quod non est in re
3° modo esse quod non est in re
4° modo esse quod non est in re

1° modo esse sicut est in re
2° modo esse quod non est in re
3° modo esse quod non est in re
4° modo esse quod non est in re

plz vltia realia esse
poneda q' modernoc.
diuisio reru pe
nes vltia q' sin
gularia.

Quonia aut sunt hec qdem reru vltia. illa ve
ro singularia. dico aut vlt qd de plurib' natum
est pdicari. singulare vero qd no. vt homo qd e
vlt. Plato vero eoz que sunt singularia.

Ac
cesse est aut enuciare qm inest aliquid aut non
aliquoties quide alicui eoz que sunt vltia. aliq/
tiens vero eorum que sunt singularia.

In hac scda pre p'hs interdi diuidere oppoem in suas
spes vt cognoscat q' sit vera dicitio. Et circa h' duo facit
pmo p'mittit qndā diuisione enuciationū necessaria ad p
dicatā diuisione opponis assignandā. scdo manifestat. p'posi
tū. ibi (Si q' vltier) p'mū itez in duo. qz p'mo diuidit
subiectū enuciatiois. scdo infert diuisione enuciatiois. ex q
diuisione vltierus pcludit numez spes opponis. ibi (Ne
cesse est aut enuciare. Et q' subiectū enuciatiois est nome
vel aliqd sumptū loco nois. nome aut est vox fcatua ad
placitū simplicis intellectus q' est silitudo rei. 2 ideo sub
iectū enuciatiois distinguit p diuisione rez. Dices q' re
ri qdā sunt vltia. alia vero s' singularia. Manifestat aut
membra diuisionis duplr. p'mo qd e p' definitioem. qz vlt est
qd ap'ru natū est de plurib' pdicari. Singulare vero qd
no est ap'ru natū pdicari de plurib'. scdo manifestat per
exemplū cū subdit q' hō est vlt. plaro autē singulare. De
inde ibi (Necesse est autē) pcludit diuisione enuciatiois
dices. ex q' sic est q' semp aliqd enuciat de aliq' re. rez. q' utē
quedā s' vltia qdam singularia. igit necesse ē q' qnq' enuc
ciat aliqd inē alicui vniuersaliū. qnq' hō alicui singulariū

Di. Utz p'hs ex diuisione rez. conueniēter innuat
diuisione enuciatiois penes eius q'itate. Di
cendū q' sic. qz q'itas vt hic sumit est qdam p'prietas ar
bitraria subiecto enuciatiois q' mēsurat acceptio eius. p
vnicū vel plurib' suppositis. sed subiectū est nomen vel ali
quid positū loco nois fcans simplicē pceptū rei. sicut er
go res diuidit in vltē 2 singulare. ita s'lt subiectū enuc
ciatiois. 2 ita enuciatio ex pre subiecti diuidit in vltē et
singulare. Et istud p'mū mēbrū sub diuidit. qz vel illud
subiectum vlt sumit vltier aut nō vlt. si p'mū sic est vltis
sumpt. Si scdm hoc est duplr. qz vel accipit cū signo p'ri
culari. 2 sic est p'culari. aut sine sig. 2 sic est indistincta. vt
magis exp'sse rāgit. Pe. hyl. Vlt enuciatio vltis est in qua
aliquid enuciat de aliq' vlt. vt ois hō currit. S' singulari
ris est in q' aliqd enuciat de aliq' qd ē singulare. vt fortes
currit. Definitioes aliaz speciez. cum argu mēris necessa
rijs satis plane patēt in summulis Petri hyspani.

Notandū S' sanctū Thomā. q' hec est
tercia diuisio enuciatiois quaz
p'hs ponit. p'ma nāq' fuit enuciatio qdam est vna sum
placiter. qdam vero cōiunctione vna. que quide est diuis
io analogi in ea de quib' pdicatur fm prius et posterius.
Alia vero diuisio fuit in affirmatioem 2 negationē. q' qui
de est diuisio generis in spes. qz sumit fm dicitiam pdicari
ad qd fert negatio. pdicatur aut est ps formalis enucia
tionis. Et ideo h'mōi diuisio d' p'rinere ad qualitatē enū
ciationis. qualitatē inq' essentialē fm q' dicitia feat quale
quid. Tercia aut diuisio sumit fm dicitiam subiecti qd pze
dicat de plurib' vel de vno solo. Et iō d' p'rinere ad quā

titatē enuciatiois. qz sicut quāritas in realib' p'seitur mag
terā. ita quāritas hic p'siderata consequit subiectus p'roz
positionis qd se habet vt materia ipsius enuciatiois

Ar. Res nō est subiectū enuciatiois. sed nomen
ergo incoueniēter p'mittit in rextu diuisione
rerum. Ddm sicut dem est. q' subiectū enuciatiois est
nomē fcatuū pceptus mēris. ita pcepte in mente. q' res
cōcepta vltierus feat rem ad extra. vt sup'ius fuit tactus
et ergo Arstot. iuxta distinctionē reruz fcatuaz per nos
men ponit distinctionē subiectoz. Et ideo sicut duplex est
res. scz vltis q' scz vlt ab intellectu p'siderat. 2 singularis q'
scz solū singulariter ab intellectu apprehendit. ita s'lt du
plex est nomē. vlt qd est signū rei vltis. 2 singularis qd est
signū rei singularis. Et q' p'z q' non absolute ponit hic di
stinctionē rez. s' solū. put stant sub fcatione nominis

Ar. Nulla res est vltis. q' male ponit hic diuisio re
rum p' vltē 2 singulare. Anz p'z. qz p'hs in se
primo metaph. pbat q' vlt nō est aliqd extra in reb' ex
stens. Et s'lt in pdicamētis d'. q' scōe sube nō sunt nisi in
p'mis q' sunt singulares. sed qd est in singulari nō est singu
lare. Dd' fm doc. scdm. q' hic diuidunt res fm q' fcat
tur p' noia q' subiectum in enuciatioib'. s' dem est supe
rius q' nomia non fcat res nisi mediāte intellectu. 2 ideo
opret q' diuisio ista rez acceptat fm q' cadit i intellectu. 2 sic
capiēdo res aliq' sunt vltis 2 alique singulares. licet omes
res fm q' sunt extra intellectu sunt singulares vel ad min'
singularitate. vt pbat p'hs p'ra Platonē in septimo me
taph. Et hoc p'z manifeste ex rextu. qz nō definit vniuer
sale 2 singulare fm aliquid qd p'inet ad re pura q' diceret
vlt est extra aiām. qd p'inet ad opūione Platonis. sed p
q' tū aie intellectu. q' est pdicari de multis 2 de vno solo
Et si q'rat. ex q' oia q' sunt extra intellectu aut sunt sin
gularia aut sunt p'uncta singularib'. quō p' intellectu aliq
scōpiunt vt vltia. alia hō vt singularia. Ddm fm doctore
scdm q' h' sit isto mō. qz ea q' sunt p'ucta in reb' intellectu
p' distinguere qn vni eoz nō cadit in rōe aliterius. s' in qd
libet re singulari est p'siderare aliqd qd sit illi p'riū inq'ntū
est hec res. et vocat res singularis. Sicut forti 2 plaroni
p'riū est q' sint ex hac materia 2 ex hac forma. 2 aliqd est
cōsiderare in ea in q' puenit cū qbusdā alijs reb'. sic q' forz
res est aial aut hō aut rōnale aut risibile aut albo. 2 res sic
pcepta vocat vltis. Et p'portionabilr qn res denoiat ab eo
qd puenit illi soli rei inq'ntū est hec res hoc nomen d' sin
gulare qn aut denoiat res ab eo qd est cōe sibi 2 multis
alij nomē hui' d' fcare vlt. qz scz feat naturā siue dispo
sitionē aliquā que est comunis multis.

Di. Quid sit vltē 2 qd singulare. Ddm q' vltē
qd ap'ru natū est pdicari de plurib'. S' singu
lare est qd ap'ru est pdicari de vno solo vt fortes. Et est rō
haz definitionū. q' intellectus apprehendit re fm suā p'roz
p'riam essentialē (seu definitioem). 2 ergo in rextio de aia obie
ctum p'riū intellectus d' quod qd est hūādo igit p'rie rō
ni alicuius forme intellectu nō repugnat esse in pluribus
runchomē illā re fcans est ap'ru pdicari de plurib'. sed qn
sibi repugnat tunc nomē fcans illaz rem solū pdicatur de
vno solo. Et quo p'z q' hoc nomē sol est ap'ru natū pdicari
de plurib'. qz nō repugnat rōni solari esse in plurib' fm
cōditionē forme ipsius. licet impediat ex pte materie. qz
non est alia materia susceptiua talis forme

Ar. Hoc nomē fortes vel plato est natū pdicari de
plurib'. q' est vltē. Anz p'z. qz nihil phitet multo

Rō q' h' diuisio d' p'tine
ad q'ntitatem.

Verg modū ponedi vltia
realia. i scolis s' Thomae

Concepta p' dicit' s'nt
p' mētia 2 q' p'z s'nt
p' dicit' 2 p'z s'nt
Ad q' q' mētia p'ra
notā 2 ite p' p'nt
vel singulari vltia
q'z nō q' d' dicit' s'nt p'nt
aut singulari vltia

Quisio

Nomē singulare qn d'
Nomē vltē qn dicit'

Vniuersale
Singulare quid est
Ratio definitionū

mod' essendi
mod' n'ri gendi
mod' p'dicandi
q' d' vniuersale p' d' t'
altri dicit' ut homo.
Aliq' p' d' dicit' vt
dicit' p'nta gula or
dicit' 2 vltē nā d'
vltē q' d' dicit' ut
phite d' dicit' ut sol
q' d' vltē opūione
mult' p'dic' d' q'

Quantitas hic
quid est

Ratio diuisio
nis

Enuciatio
vltis
S' p'z

Distictio di
uisiois e
p'm' s'nt Zoma

Res dicit' in
fugget
vltis q' p'nt d' vltē
fugget vltis q' p'nt d' vltē

Vna vltia p'ma doctoris sancti
p'nt d' dicit' ut homo et vltē nā d'
p'nt d' dicit' ut homo et vltē nā d'
p'nt d' dicit' ut homo et vltē nā d'

Aliter dicitur quod non est in se
Aliter dicitur quod non est in se

Questiones

Primi perihermeniaru

tos ee q vocent hoc noie Dm fm doc. scrm. q nullo est
facilis si atredant pba. Ar. plus em no dicitur noia in yle
er pculare sed res. Et io intelligendū est q yle no soluz
dz qn nomē pr de pluribz pdicari. sed id qd fecat p nomē
nata in pluribz inueniri. h aut no ptingit in pdictis noibz
Nā h nomē fortes vel plaro fecat naturaz humana fm q
est in hac materia si ho hoc nomē iponat alteri hōi scabit
aliud. z ppter h no esset yle sed equocu. Et hoc ē qd solet
dici q nomē pnt pdicaf de pluribz equoce. s. no vniuce
Dico q vltorius notandū q nomē non pdicari de pluri
bus ptingit ex duobz pma qn fecat forma fm q ē termina
ta ad hac materia sicut hoc nomē fortes. Alia mo fm q
nomē fecat forma q no est nata in materia recipi. qre opz
q remaneat vna z singulari. sicut albedo si esset forma no
erit i materia eēt vna sola. z sic eēt singulari. qre de. p. vii.
metaph. yst. q si essent species rerum separare sicut posuit
Plato essent indiuidua

homo no est albo hō. cum em yle sit hō. no vlr
vtr enūciatione. Omis nāq no yle est sed qm
vtr significat. In eo vero q yle predicaf id
qd est yle vlr pdicari no est ver. nulla em affir
matio erit in qua de vlr pdicato vlr pdicet. ve
omis hō est oīe aial. Opponi aut affirma
tionē negatiōi dico cōtradictorie q vlr fecat ei q
no vlr. vt oīs hō albo est no oīs hō albo est z q
dam hō albo est. nullus hō albus est

Non sōlt vniuce pnt
notare ad pnt dicit qd
no notat dicitur qd
No' no pnt de plibz qd
git ex duobz.
For ē duplt codicabz

Quotia pta pnt e nūciari de vlr.

Quadruplicia
pnt nūciari de vlr
pnt nūciari de vlr
pnt nūciari de vlr

Di. Circa diuisione enūciatōis in yle et singula
re qduplicia pdicata pnt enūciari de vlr z qm
plicia de singulari. Dm fm doc. scrm. q aliqd enūciat
de vlr qmōz modis. Nāz yle pnt considerari duplt. vno
qū separati a singularibz sive p se subistēs. vt Plato posuit
sine fm sententiā Ar. fm esse qd hz in intellectu. Et sic pnt
ei aliqd attribui duplt. pmo attribui ei aliqd qd pnter
qd sola op rationē intellectus. vt si dicat hō ē pdicabile de
multis sine yle sine spes. qz has intēiones format intelle
ctus attribuit eas nature intellecte fm q ppar eas ad res
q sunt extra intellectu. Sedo attribuit ei aliqd qd pnter
qd ee qd hz natura apphensa in rebz q sunt extra aiam. pu
ta si dicat hō est dignissima creatura. hoc em puenit nas
ture humane etiā fm q est in singularibz. nā qū hō sin
gularis dignus est oībz creaturis irrationabilibz. sed em oīs
hoies nō sūt vnus hō extra aiam. sed solū in acceptione in
tellectus. Alia mo pnter natura pnt est in singularibz
Et hoc duplt. qūqz qd rōne ipsius nature yle pura cuz
attribuit ei aliqd qd ad cēntiā eius pnter. vel qd plectur
pncipia cēntialia. vt cū dicit hō est aīal. vel hō est rīsbilis
Quāz vero attribuit ei aliqd rōne singulari in quo inue
nit pura cū attribuit ei aliqd qd pnter ad actōem indiui
dui. vt cū dicit hō ambulat. Singulari vero attribuitur
aliqd tripit. vno fm q cadit in apphensione. vt cū dicat
fortes est singulari. vel pdicabilis de vno solo. qūqz autē
rōne nature cōis. vt cū dicit fortes est aīal. tercio rōe supst
us. vt cum dicat fortes ambulat

Di. Hic pbs ondit qūo enūciatōes diuersimode opponi
tur fm diuersitate subiecti enūciatōis. Et diuidit in tres
pres fm q declarat tres spēs oppositōis. scda ibi (Dn ar)
tercia ibi (Opponi aut) Dicit q pmo. si aliqd enūciat de
subiecto vlr vlr. i. fm pntentiā sue vltantis qm est. i. affir
matiuē. aut nō ē. i. negatiuē. tūc erit vtr enūciatōis. Et
pbus exponēs dem suū dicit q vtr enūciatio fieri hz in vlr
subiecto. vt si dicat oīs hō ē albo null? hō est albo. Tūc
ibi (Dn aut) Pbs ondit scdo qūo sit oppo affirmatia et
negatiua in indiffinitis. vel ondit q sit oppo pnteriatōis.
Et diuidit in tria. nā pmo pponit qd incedit. scdo manife
stat id p exēplū. ibi (Dico aut) tercio remouet qd dā du
bitū. ibi (In eo vero) Pbs ondit scdo qūo sit oppo affirmatia et
negatiua aliqd vel negat. nō tū vlr nō sūt. Dicit enūciatōes.
licet illa q fecat pueniat eē cōtraria. Sed exponēs Alia.
dicit q in indiffinitis enūciatōibz nō definit vtr pdicari
qtribuat subiecto vlr q sic facere pnteriatōis enūciationum
aut pnteriatōis q tūc nō faceret pnteriatōis enūciationū. et
hō hōi enūciatōes indiffinitē dicit fm modū q pnteriatōis
licet qūqz rōe fecat pnteriatōis eas habere pnteriatōis. pura cuz
attribuat ei aliqd vlr rōe yle. qūis nō apponat signū yle
vt cū dicit hō est aīal hō nō ē aīal. qz hē enūciatōes eādē ha
bēt vim rōe fecari. ac si diceret oīs hō est aīal nullus hō est
aīal. Et hāc expōem dicit scdm q hō. magis esse sequēdā.
Tūc manifestat id qd dicit p exēplū. dicit nō yle enū
ciatōem fieri in vlr subiectis. cū dicit hō est albo. est albo
hō. qz hō q subiectū est yle. sed tū pdicari de eo nō vlr pdi
cat. qz nō apponit hēc dēo oīs q nō fecat yle. s. qm vlr pnter
gnificat. i. fecat modū vltantis. pur scz pdicari dicit vlr de
subiecto. z ideo ad dita subiecto vlr q fecat q aliquid de eo
dicat vlr. Deinde ibi (In eo vero) remouet quoddā du
bitū. qz nō posuerat quādā diuersitatē in oppōne enūcia
tionū ex hoc q yle sumit ex pre subiecti vlr vel nō vlr. pos
set aliqd credere q sūis diuersitas nasceret ex pre pdicari
ex hoc scz q vlr pdicari posset vel nō vlr. et io ad excludē
dū dubitatōem dicit q in eo q pdicaf yle vlr nō est verū. i.
illa pdicatio est falsa in q pdicaf yle vlr. et hoc intelligit in
affirmatiuis qre subūgit q nulla affirmatio est vera in q
de vniuersali pdicaf yle vlr sumptiuē si diceret omis hō
est oīe aīal. Tūc (Opponi aut) Pbs ostēdit tercio q
sit oppositio pdictoria pando enūciatōes yle ad pnter
lata z ecōtra. dicens q enūciatio q yle fecat vlr. opponit
pdictorie ei q nō fecat vlr sed pnteriatōis. si vna earū
sit affirmatiua altera vero negatiua. vt cum dicit omis hō
mo est albus. nō omis hō est albus. que equipollēt ei que
est qdam homo nō est albus. z si licet opponuntur iste qd
dam homo est albus z nullus homo est albus

Condictorie

Contra oppo

Subcontra est

Condictoria

Notandū. Inter pdicata est talis dīa
nā qdā sunt cēntialia. et illa p
cōueniūt yle. z ex pnti solū singulari. Alia sunt supposita
tia. z illa ecōtra cōueniūt pmo singulari. z ex pnti vlr rōe
singulari. Tercio aliqua sunt pdicata intēionalia. z illa
accidunt tam yle q singulari. vniuersali vt hic hō est spes
singulari vt hic fortes est indiuiduū.

Tres sūt spēs Oppōis

Contra
Subcontra
Condictoria

Condictoria

Sufficiens triū pax appō.

appō q̄ q̄ repugnātia p̄tendit vtriusq̄ t̄m
p̄tendit vtriusq̄ t̄m vel q̄t̄m p̄tendit

h̄c q̄t̄m h̄c q̄t̄m dicitur
p̄tendit vtriusq̄ t̄m
vtriusq̄ t̄m
p̄tendit vtriusq̄ t̄m
p̄tendit vtriusq̄ t̄m

Arestotelis

Folium Cxix.

De. Utz oppositio passio enūciatōis intrinseca suffi-
ciēter sic fm tres spēs diuisa. Dm q̄ sic
q̄ oppō est qdā repugnātia p̄tendit vtriusq̄ t̄m
tū eodē ordine vlt̄ q̄ repugnātia in q̄litate tū aut in q̄litate
et q̄litate s̄t. Si scdm sic est oppō dīctoria. Si p̄mū h̄
est dupl̄. q̄ vel ambe s̄t vlt̄. z sic ē dīa. aut ambe s̄t in
diffinitie sub q̄b̄ p̄hēdunt p̄cularēs. sic ē subcōtraria
Cū si affirmā^o z negā^o eiusdē subiecti z eiusdē p̄dicari
suppositis alijs circūstātijs sint de subiecto vlt̄ vlt̄ sup̄
tū opponunt dīe. Si vero subiectū vlt̄ tenet nō vlt̄ s̄ in
diffinitie sic affirmā^o z negā^o opponunt subcōtrarie. Et
debet h̄c sub indiffinitis p̄hēdi p̄cularēs. vlt̄ ē t̄m q̄
p̄hs nō intēdit de p̄cularib̄ enūciatōib̄. sed de solis in
diffinitis. q̄ p̄z exēpla q̄ in s̄ra ponunt. Si aut̄ subiectū
in vna tenet vlt̄ z in alia p̄culariter tū opponunt dīc-
tōrie capiēdo p̄radictōem p̄rie. put est vna spēs oppo-
sitionis ab alijs distincta.

Notandū S^m doc. scdm q̄ tria s̄t gene-
ra affirmatiōnū in q̄b̄ aliqd de vlt̄ p̄dicat. vni ē in q̄ p̄di-
cat aliqd de vlt̄ vlt̄. vlt̄ cū d̄: ois h̄o est aial. Aliud ē in q̄ p̄-
dicat aliqd de vlt̄ p̄cularit̄. vlt̄ qdā h̄o est alb. Tercū ē
in q̄ p̄dicat aliqd de vlt̄ absq̄ determinatōe vlt̄tatis vel
p̄cularitatis. z solet h̄mōi enūciatio vocari indiffinita
toridē aut s̄t negatōis oppositē. Sed de singularib̄ q̄
uis aliq̄ diuersa p̄dicent. tū totū refert ad singularitatem
ipsi^o siue p̄dicat de eo rōe nature vlt̄. vlt̄ cū d̄: sortes est
h̄o aut rōe singularitatis. z ideo talis diuersitas nō h̄z lo-
cū q̄ subiectū est termin^o singularis sicut q̄ est termin^o
cōis. Et ad insinuatū illā diuersitatē subiecti vlt̄ inuēre
s̄t aliq̄ dēones ad fēandū modū attributi aliqd vlt̄ ap-
p̄chēto p̄ intellectū. Q̄nq̄z em aliqd attribuit vlt̄ rōe ipsi-
us nature vlt̄. z h̄ d̄: p̄dicari de eo vlt̄. q̄ cōuenit ei fm
torā multitudinē in q̄ inuenit. z ad h̄ designatū i affirmati-
tū subiecto adinuēta ē hec dēo ois. designat p̄dicati-
tū attribui subiecto vlt̄ q̄tū ad totū id qd subiecto p̄me-
turz in negatiuis adinuēta est hec dēo nullus p̄ quā p̄ca-
q̄ p̄dicatū remouet a subiecto vlt̄ s̄z totū id qd p̄inet sub-
eo. vlt̄ nullus d̄: q̄t̄ nō vlt̄. z in greco d̄: endis q̄t̄ nec
vnus. q̄z nec vni solū est accipere sub subiecto vlt̄ a q̄ p̄-
dicatū nō remouet. Q̄nq̄z aut̄ attribuit vlt̄ aliqd vel re-
mouet ab eo rōe p̄cularis z ad fēandū hoc in affirmati-
uis adinuēta est hec dēo aliqd vlt̄ qdā p̄ quā designat q̄
aliqd attribuit subiecto vlt̄ rōe ipsius p̄cularis saltē va-
ge designatū q̄rē d̄: indiuiduū vagū In negatiuis ac nō ē
aliq̄ dīctio posita. sed possumus dicere nō ois iniquatū
non excludit vlt̄m affirmatiuam.

Ar. Est aliq̄ oppō subalterna. vt p̄z p̄ De. h̄c. q̄ s̄t
plures spēs q̄ tres Dd̄z q̄ p̄hs diuidit oppōem solū
fm formā. s̄ oppō subalterna est tū material̄ repugnātia
q̄ p̄pones subalterne in q̄litate q̄ se tenet ex p̄te matere. iō
ueniūt. sed differūt in q̄litate q̄ se tenet ex p̄te matere. iō
hic nō ponit cū definitio sup̄ius oppōis posita sibi nō cō-
ueniat. Sed De. h̄c. loquitur de oppōe cōiter capta que
est in q̄litate tū. vel q̄litate tū aut in his simul.

Ar. Due singulares diuersē q̄litaris. vt iste sortes
currit. sortes nō currit. s̄t oppō site. z non aliq̄
istaz spēs. q̄ mēbra diuisionis nō euacuat̄ totā naturā di-
uisi Dm q̄ due singulares diuites penes affirmatiōes
et negatiōē opponunt dīctorie fm rē z simplr. q̄z ipsi
bile est eas ē simul veras aut simul falsas. Sed p̄hs loq̄
sur h̄c de p̄radictōis quoz subiecta sunt termini cō-

munes q̄bus p̄r addi signū vlt̄ vel p̄cularē. ideo nullā fā-
cīt mentionē de oppositiōe singularium.

Ar. Aliq̄ est oppō relatiua z aliq̄ p̄uatiua q̄ nō po-
nunt h̄c. q̄ s̄t plures spēs oppōis q̄ q̄t̄uor
Dm q̄ ille s̄t oppōnes rēz vel terminoz. sed h̄c loq̄
mur de oppōne p̄ponū. Et q̄n arguit. ille sortes est alb
fortes est niger s̄t oppositē loquēdo de oppōne p̄ponū. et
tū nō p̄ aliquā trūi spēs. igit. Dm licet. iste p̄pones oppo-
nant gratia terminoz in eis positoz. nō tū opponunt in q̄-
litate. de qua oppositiōe h̄c loquimur

Ar. Propōnes subcōtrarie nō opponunt. q̄ nō s̄t
tres spēs oppōis. Alijs p̄bas. q̄z in eis non seruat̄ illa p̄-
cula ad idē. als em subcōtrarie nunq̄ essent s̄t vlt̄. Dī-
cēdū h̄z illa p̄ricula ad idē nō seruet in subcōtrarijs in veri-
ficādo. q̄z in affirmatiua z negatiua p̄dicatū verēficat de sub-
iecto p̄ alio z alio supposito seruat̄ tū in enūciādo vel sup-
ponendo. q̄z p̄dicatū in affirmatiua z negatiua supponit
eodē genere suppositiōis. s̄z p̄sonaliter

De. Utz signū vlt̄ vel p̄cularē possit addi t̄m
cōi in p̄dicato posito. Dm q̄ nō. vt p̄hs
h̄z in reru Lūius dupl̄x est rō quā assignat sc̄tis Tho-
p̄ma. q̄z talis modus p̄dicandi videt̄ repugnare p̄dicato
fm p̄ria rōem quā h̄z in enūciatiōe. Dm est em sup̄ q̄ p̄-
dicatū est quasi ps formalis enūciatōis. subiectū aut̄ ē ps
materialis ipsius. Sed q̄n aliqd vlt̄ p̄fert vlt̄ ipsūm vlt̄
sumit fm habitu dīne quā h̄z ad singularia q̄ sub se con-
ner. s̄t q̄n vlt̄ p̄fertur p̄culariter sumit fm habitu dīne
quā h̄z ad aliqd p̄tentoz sub se. z sic vtraz signa p̄tinent
ad materialē determinatōem vlt̄. Ideo neq̄ signū vlt̄
neq̄ p̄cularē p̄ueniēt ad p̄dicatū. sed magis subie-
cto cōueniētius em d̄: nullus h̄o est alius q̄ ois h̄o
est null^o alin^o. S̄t p̄ueniētius d̄: aliq̄s h̄o est alb q̄ h̄o
est aliqd albū. S̄cda rō p̄p̄aliter h̄z locū in affirmati-
ōib̄ q̄ eēt false si p̄dicatū vlt̄ p̄dicaret. vt si diceret. ois
h̄o est ois aial. significat em q̄ hoc p̄dicatū fm singula-
que sub ipso p̄inet p̄dicat de singulis q̄ p̄tinent sub hoic-
sed hoc nō p̄r esse vlt̄. Qd p̄z tā in p̄dicato qd est in plus
q̄ in illo qd est p̄uerribile. op̄teret tū em q̄ d̄: vlt̄ h̄o
esse aialia omnia. aut omnia risibilia. q̄ repugnāt rōni singu-
laris qd accipit sub vlt̄. Et ex isto allegat̄ illa cōis regula
ois illa affirmā^o est falsa in q̄ p̄dicat vlt̄ vlt̄ sumptum.

Ar. Ista p̄pō ē vera. nullus h̄o ē ois h̄o. Et s̄t illa
ois h̄o ē null^o alin^o. q̄ regulā Dm q̄ ista
regula intelligit̄ de p̄pōib̄ vlt̄ affirmatiuis z nō negati-
uis. Et etiā q̄ signū additū p̄dicato ē affirmatiuū. Sed rō p̄-
cūdo d̄m q̄ q̄uis iste p̄pōes sint vere fm rē enūciatā. nō
tū s̄t vere z p̄rie fm modū enūciādi. Et ita s̄t d̄z de
ista ois h̄o ē aliqd aial. vbi sig^m a p̄re p̄ripositū ē p̄ricula-
re. z h̄ p̄cipue fit ad insinuatū q̄ p̄dicatū est in plus q̄
subiectū. z hoc mō d̄r p̄hs sc̄do de aia. q̄ aia est actus qd
dam. q̄z ipse ibidē habito genere inuestigat d̄mas q̄rē cō-
ueniēt̄ vlt̄ p̄r illo modo p̄dicandi

Ar. In illa p̄pōe. ois h̄o ē ois h̄o p̄rur vlt̄ sup̄tū vlt̄
i affirmatiua. z tū videt̄ eē verissima. q̄z idē p̄rur de seipso q̄
nulla ē venoz Dm q̄ hec ois h̄o ē ois h̄o simplr ē falsa
in q̄cūq̄ materia p̄ferat. nec p̄rur idē de seipso sed p̄rur h̄
totus ois h̄o de hoie distributo p̄ oib̄ suis suppositis. q̄z
subiectū est ibi h̄o z p̄dicatū hoc totū ois homo

Ar. Hic p̄dicat vlt̄ vlt̄ sumptuz vere ois h̄o ē ois
discipline susceptiuis. igit. Dm fm sanctū

Rephca

Dig^m aliqd nō p̄r ad.
di p̄dicato p̄p̄ez duas
rās.

S̄t p̄p̄ud penes p̄dicatū h̄o
s̄t d̄ demūstratū p̄dicatū
s̄t p̄p̄ud penes sub̄tū vlt̄
s̄t q̄nō q̄z de al̄ p̄r signū
ōt p̄p̄ud penes sub̄tū vlt̄
s̄t q̄nō q̄z de al̄ p̄r signū
s̄t d̄ p̄dicatū

(Nulla h̄o est ois h̄o)

Una s̄o

S̄cda p̄o

S̄t illa s̄o de ista (ois h̄o ē al̄
quid aial.)

(Ois h̄o est ois h̄o)

Quid oppō
cū hac sup̄
ficientia tū
ū p̄ciez

(dedam^o p̄p̄ez)

Dubū de ad
ditōe signū

Tria gnā affi-
matio^o de p̄p̄ud
vlt̄.

Nulla

Alas vel
Cūda

Cūda
non.

Subalterna
oppositio.

Subalterna

Questiones

Primi perihermeniaru

Tho. q. disciplina hic no p dicitur de hoie sed susceptiuu di
 scipline. repugnaret aut veritati si diceret ois ho est oc su
 scepiuu discipline. vt pz p eius descendentis. **Uel** dicit q
 regula hz veritate qn vlt vlt sumptiu est p dicitu torale z
 ponit in recto. sed hic soluu est p dicitu ptiale z ponitur in
 obliq. qz sic or dicitur. ois ho est susceptiuus ois discipli
 ne. **Et** qn replicat hic p dicitur vlt vlt in recto. iste sol est
 ois sol. z tu est vera. qz no sunt plures soles nec vnqz plu
 res erit. **Dom** fm aliqs q illa regula fallit qn subiectum
 hz soluu vnu suppositu vt hic **Uel** melius dicit qz etia ista est
 falsa fm modum enuciandi. qz no est veru dicere q iste sol
 est ois sol qui est z qui aptus natus est esse

Replica

Capm scdm.
De legibz ppo^m opposi
ta. Et hic quoad
contrarias.

Contrarie vero vlem affirmatorem z vlem ne
gatione. vt ois ho iustus est nullus ho iustus e
quo circabas qdem impossibile est simul ve
ras esse. Nis vero oppositas ptingit in eodes
vt non ois ho albus est. qdam ho albus

Istud est caplm scdm tractatus tercij. in q pbs deter
minat de legibz pponu oppositaz. ondes quo se habeat af
firmatio z negatio opposite ad ver. z falsuz. Et diuidit h
caplm in tres pres. in pma ondit h qntu ad pias. in secū
da qntu ad p dictiones. ibi (Quecuqz igit) in tercia qua
tu ad ea q vident ee p dictiones. ibi (Quecuqz at in vltis.)
Quo ad pma resumit q dicunt pones p dicitur. qz p
nes p dicitur sunt vltis affirmatiua z vltis negatiua. sicut ois
ho est iust? z nullus ho est iust? qre impossibile est eas sif
te veras in qmqs materia. p dicitur em mutuo se expellunt.

A

Sed p dicitur q dicitur opponunt vltis p dicitur pnt
sif verificari in eode. sicut no ois ho est albu. que conradit
ctioe opponitur huic ois ho est albus. z qda ho est al
buz. q dicitur opponit huic nullus ho est albu. Et huic
sif inuenit in p dicitur re. na albu z nigrū nuqz sif ee pnt
in eode. s remouet albi z nigrū pnt ee. pr em aliqd ee neq
qz albu neq nigrū. sicut pz in eo qd est pallidū. Ita sif p
re enuciatioes no pnt sif ee vere. sed eaz p dicitur qz re
remouent sif pnt ee ve. z in h rāgū lex subcontrariāz pponu

Querit. Quare due pones p dicitur in nulla mate
ria pnt sif esse vere. Dom q io. qz
si due p dicitur pones eent sif vere seqret inuenit ab illis duas p
dictiones ee sif veras. qd est ptra irrefragabile veritate p
mi pncipij. qz aut seqret pz. qz p dicitur sunt vltis pones. sed
ad veritate vltis seqret veritas p dicitur. z sic pones qz
tuoz anguloz essent simul vere ex qbus coponunt contra
dictione. ergo ille essent simul vere.

Notandū. Lex z natura p dicitur pponum
p dicitur in tribz p dicitur. pma est q
in nulla materia p dicitur pnt sif ee vere. cui^o rō iā assignata. e.
Secm q p dicitur pones pnt sif ee false in materia p dicitur de
accite sepabili. qz in tali p dicitur p dicitur verificari sine verita
te vltis. z sic no seqret in couenies. Tercū est q p dicitur p
re in materia naturali vel remora. aut etia in materia co
ringēti de accite inseparabili nuqz pnt sif esse vere vel false
Alis em due p dicitur essent simul vere vel false. qd est co
tra p dicitur p dicitur p dicitur metaphysicale.

Ar. Contrarie hnt sif potētiāz ad hoc q sint vere. q
p dicitur pnt sif esse vere. Et p dicitur. qz iste due p dicitur pnt sif ee
vere. cuiu sif ee hois alinus currit. z cuiu sif ee hois alin^o
no currit. sed q sint p dicitur pz. qz sunt vltis affirmatiua et

vltis negatiua eiusde subiecti z eiusde p dicitur. **Dicit**
 stinguendo anis. qz ista p dicitur pnt sif esse vere est duplex eo q
 istud aduerbiu sif p dicitur p dicitur. **Uel** p dicitur pnt. z tūc ē sen
 sus. p dicitur pnt sif. sif hnt potētiā ad h q sint vere. z in h sen
 su pcedit. **Alis** p dicitur p dicitur pnt sif. sif hnt potētiā ad h q sint vere. z h est falsuz. **Et** ad co
 firmationē dicitur q ille non sunt cotrarie. eo q alinus in
 nulla eorum distribuitur.

Ar. Iste pnt sif esse vere. ois ho currit. null ho cur
rit. z tūc sif p dicitur. qz. Anis pbat q casuz possibi
le. qz possibile est q oēs mulieres currat. z q oēs viri sint
mortui. z tūc esset ver. dicere q nullus ho currit. cū hō ca
piat. p masculis q no sif. Et sif esset ver. q ois ho currit
Dom q stāte isto casu dicere p dicitur no sif opposite. qz ad
oppoem reqrit q termini eode mō supponat et q eodem
mō accipiant. s. eque ample z eque restricte. qd no sif hic.

Ar. Due pones p dicitur in materia naturali pnt sif ee
false. qz tūc p dicitur p dicitur huius legis videt esse fals
sum. Anis pz in istis. ome aial est hō z nullū aimal est hō
Dom q hoc dem in tercio p dicitur dicitur intelligi fm p dicitur
tionē directā z ordinatā z no fm p dicitur in indirectā

Ar. Iste sif p dicitur in materia p dicitur de accite inse
pabili. ois natus est simus. nullus natus est si
mus. z tūc sif false. Dom q accis ee inseparabile intelligit
duplr. vno qz no sepaat a tota spē. z de tali h loquitur. q mō
albu in cigno. est inseparabile z nigrū in coruo. Alis mō qz
no sepaat ab aliqz individuū alicui^o spēi. z sic simū dicitur acc
ides inseparabile. sed de illo no intelligit supius dictum

Ar. Si pones p dicitur possent sif esse false seqret q d d
ctioe possent sif ee false. Seqta p. qz sic ad ver
ritate vltis seqret veritas p dicitur. ita sif ad falsitatem
Dicit qz no ē sif. qz vltis seqret ad p dicitur vltis qz reqrit
ad ei^o falsitate. z q vltis no inferit p dicitur in falsitate.
s. solū in veritate. qz vltis p dicitur ee falsa p dicitur exite vera

Ar. Quare due pones subcontrarie pnt sif ee vere
in materia p dicitur. Dom q io. qz ad veri
tate p dicitur no seqret veritas vltis in materia p dicitur
sed ipa p dicitur ee vera vlt exite falsa. qre no seqret duas p dicitur
ctioes ee sif veras. Si due subcontrarie eent sif false in qz
cūqz matia seqret ient ab illis duas p dicitur sif ee falsas.
qz ad falsitate p dicitur seqret falsitas vltis. Et p dicitur naka
subcontrariāz sif in tribz p dicitur. de qz habet clare i sumul.

Ar. Impossibile ē idē p dicitur vere affirmari de ali
quo z vere negari ab eode. qz impossibile est sub
p dicitur ee sif veras. Et p dicitur. qz de q dicitur affir
matio vel nega^o vera. z de nullo sif. s. subcontrarie sif affir
matio z nega^o de eode. qz no pnt sif ee vere. Dom q im
possibile ē idē p dicitur vere affirmari z vere negari de eo
dē subiecto singulari z vno numero. cū bñ de eode subies
cto cōi qd accipit. p alio z alio supposito qd fit in subcōtra
rijs. Ad cōfirmationē dicitur q maior hz veritate in p dicitur
rijs que maxime opponuntur. **Lex contradictoriāz**

Quecuqz igit p dicitur p dicitur vniuersaliū sunt
vltis necesse est alterā ee verā vel falsam. Et que
cūqz in singularibz sunt vt est socrates albus
non est socrates albus
Ar. Dicit p dicitur ponit pmo legē z naturā p dicitur p dicitur p dicitur

Ratio qre due p dicitur
no pnt sif esse ve

Lex qre dicitur q dicitur i
p dicitur

Lex qre dicitur q dicitur i
p dicitur

Ratio qre due
subcontrarie p dicitur
sif ee vere i me
q dicitur.

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including various abbreviations and references to other parts of the text.

Sicut ad in esse et non esse impossibile a et p...
de falsis affina l'negati de nullo vero simul
conditioe no pnt p... ad l'falso

Arestotelis

Folium Cxiiij.

pōnū dicitur qd qdūq; p̄radictōe sunt vniuersaliū vlt̄ necesse est alterā esse verā z alterā falsam. Et q̄cūq; p̄dictōes in singularib; s̄t; etiā sic se habēt. vt fortes est albu; fortes nō est albu;. In q̄b; vbi; p̄s̄ innuit duplices esse p̄dictōes as quāsdā in terminis eōib; sicut ois hō est albu; qdaz hō nō est albu; q̄ s̄t; incōpossibiles oīno in vero z in falso. Alie sunt p̄radictōes in terminis singularib;. vt iā exēplifica tū est. ille cadē lege regulant qua priores.

Di. Quare in p̄radictōis sp̄ vna est vera z alia falsa z eōtra. Dm̄ q̄ illius nō optet q̄res re cam. qz incōpossibilitas p̄radictōiaz fundat in p̄mo p̄ncipio cuius veritas stat in forib; intellectus cui intelle ctus dissentire nō p̄t. z q̄rere q̄re p̄radictōia nō p̄nt simul esse vera nō est aliud q̄rere q̄ q̄re p̄radictōia s̄t; con tradictōia. s̄t; aut̄ p̄radictōia. qz vna p̄tra alia p̄cise d̄r. s̄t; cur innuit primū p̄ncipiū de q̄libet affirmatio vel negatio de nullo vero s̄t;. Est t̄m̄ vez q̄ hoc p̄rad hōiem oīdī. qd dicitur oppositū hui; p̄clusionis nō vtunt rōne z deficiūt sensu. ponant̄ igit̄ in igne vt d̄r. Aūcē. z videbūt si sit idē esse in igne z nō in igne. Et q̄ patet q̄ oppositio p̄radictōia maior est oīb; alijs existēs oīs veri z oīs falsi p̄ma regula qz ipsa est imediata repugnātia s̄m̄ actū z potentiam

Ar. Vna p̄radictōiaz est vera. ḡ altera est vera. Tenet p̄na. qd de q̄libet p̄t dicit altera z si altera est vera z vna. ḡ amte. z p̄ p̄ns due cōtradictōie p̄p̄ nes p̄nt sit esse vere. Dm̄ q̄ alter accipit̄ dupl̄. vno mō vt est signū p̄ticularē. z sic valet t̄m̄ sicut vni vlt̄ aliqd̄ est sic p̄ma p̄na est bona. sed nō valet p̄na scda. Alio mō cap̄it̄ altera vt ē relatiū diuersitatis. z sic t̄m̄ valet sic rel̄ qua p̄p̄. z sic nō seq̄tur vna est vera. ḡ altera. i. diuersa ab illa. qz si hoc sequer̄ tūc posset b̄n̄ inferri vna z altera. ḡ amte. Et sicut solet argui demonstratis brunello et forte. vnus istoz est asinus z alter istoz est asinus. ḡ vtroz isto rum est asinus. qz vtrobis argumēta peccant penes falsitiam equiuocationis

Ar. Iste sunt p̄radictōie. qdam hō currit z qdā hō non currit. z t̄m̄ sunt simul vere. Prima ps̄ assumpti p̄batur. qz q̄libet illaz h̄z vna p̄radictōia sibi ḡ amte simul sumpte sunt p̄radictōie. Dm̄ q̄s̄ ille p̄ p̄ones sunt cōtradictōie in ordine ad alias duas p̄p̄ones sc̄t; ad vles. nō t̄m̄ sunt inter se cōtradictōie.

Ar. Aliq; s̄t; p̄p̄es p̄radictōie d̄ p̄rigēti ad vtrūlib; sed q̄libet ps̄ illi; p̄ringētis p̄t eē vera. ḡ. Da tor p̄z de istis omis hō currit qdā hō nō currit. Dm̄ q̄ q̄libet ps̄ p̄ringētis sc̄t; sumpta p̄t eē vera. nō t̄m̄ p̄ vna eē vera cū altera. vñ h̄z vtroz sit possibilis. t̄m̄ vna est alteri incōpossibilis. Et q̄n ar. illa p̄t eē vna. ois hō currit. z illa p̄t eē vna qdā hō nō currit. ḡ p̄radictōie p̄nt sit eē vere. Dicit q̄ h̄ aduerbiū s̄t; p̄t determinare h̄ vtroz p̄nt. et sic b̄n̄ p̄cludit q̄ amte h̄nt potētā q̄ sint vere. sed si determi ner h̄ p̄plexū esse verū sic male p̄cludit. Patz igit̄ q̄ hic cō mitterit fallacia cōp̄ositionis z diuisionis.

Ar. Iste s̄t; p̄radictōie. ois sol lucet z qdaz sol nō lu cer. z t̄m̄ s̄t; s̄t; falsē. falsitas p̄me ps̄. qz ois etiā sic terminū cui addit stare ad min; p̄ trib; suppositis. s̄t; falsum est q̄ tria supposita solis luceāt. Et s̄t; sc̄t; eē falsa. qz nō ē aliqd̄ sol q̄ nō lucet. Dm̄ q̄ p̄ma nō ē falsa. qz non optet sp̄ q̄ h̄ signū vñs oīs distribuat terminū cui addit p̄ trib; suppositis. s̄t; h̄ solū vez est q̄n talis termin; habet plura supposita. vt p̄ ex tractatu distributionū De. hyl.

Ar. Iste due sortes de falsum fortes nō de falsum s̄t; p̄radictōie. z t̄m̄ amte s̄t; falsē. cū sint p̄p̄es in solubiles. Prima ps̄ assumpti p̄z. qz s̄t; singulares eiusdē subiecti z eiusdē p̄dicari q̄ s̄m̄ re p̄dicat̄. Dm̄ q̄ si p̄ dicatū supponat. p̄ alio falso ab ista p̄p̄one fortes de falsū. tūc est vera z p̄ p̄ns negatiua erit falsa. posset t̄m̄ dici q̄ aff̄ firmaria p̄p̄ sit falsa. quia significata terminoz repugnāt significato totius p̄p̄ositionis.

(Seres dit flin. 6o nō dit flin)

Quocūq; at in vlt; nō vlt; nō sp̄ hec ē p̄a. illa vero falsa. Sil em̄ vez ē dicere qm̄ est hō albu; z nō ē hō albu; z ē hō p̄bus. z nō ē hō p̄b;. Si em̄ turpis z nō p̄bus. z est hō pulcer z nō est homo pulcer. si em̄ sedus nō pulcer. z si sit aliqd̄ non dū est. Videbit̄ aut̄ subito incōueniēs eē idē circo qm̄ videt̄ nō est hō albu; s̄t;. z sc̄re qm̄ nemo albu; ē. hoc at̄ neq; idē sc̄at neq; s̄t; necario ē

Lex subcontrariaz

Ar. Dic. p̄. oīdit q̄libet se habeat veritas z falsitas in his q̄ vident esse p̄radictōia sed nō s̄t;. Et circo hoc tria facit. p̄ mo p̄ponit qd̄ intēdit. sc̄do p̄bat p̄positū ibi. (Si em̄ turpis) Tercio excludit id qd̄ facere posset dubitatōem. ibi (Videbit̄ aut̄.) Supponit igit̄ q̄ affirmatio z negatio in infinitis p̄p̄onib; vident p̄radictōie opponi p̄ter hoc qz vni subiectū nō est determinatū p̄ signū p̄ticularē. z iō videt̄ esse affirmatio z negatio de eodē. Sz ad hoc ratio uendū de p̄b; q̄ q̄cūq; affirmatiue et negatiue dicūtur de vlt; non vlt̄er sumptis nō semp̄ optet q̄ vni sit verū et alterū falsum. sed p̄nt simul esse vere. simul em̄ est verū dicere q̄ hō est albu; hō non est albus. z q̄ hō est p̄bus hō nō est p̄bus. Deinde cū d̄r. (Si em̄ turpis) p̄bat p̄p̄ positū p̄ id quod est ab oībus p̄cessum. oīes em̄ p̄cedunt q̄ indifinita affirmatiua verificat̄ si p̄ticularis affirmatiua sit vera. sed p̄tingit accipi duas affirmatiuas in diffinita quaz vna includit negatōem alterius. puta cū sint opposita p̄dicata. que q̄dem oppositio p̄t contingere dupl̄. vno modo s̄m̄ p̄fata p̄rarietate sicut turpis. i. inhonesto. op̄ ponitur p̄bo. i. honesto. z sedus. i. deformatis s̄m̄ corp; op̄ ponitur pulcro. Sed p̄ quā rōem ista affirmatiua est vera. hō est p̄bus quodā hōie existente. p̄bo. p̄ eandē ratio nē ista est vera. hō est turpis quodā hōie existente turpē ergo iste due sunt simul vere. hō est p̄bus hō est turpis. sed ad hanc hō est turpis seq̄tur ista. hō nō est p̄bus. ḡ de p̄mo ad vltimū iste due sunt simul vere. hō est p̄bus hō nō est p̄bus. Et eadē rōne iste due hō est pulcer hō non est pulcer. Alia oppositio attendit̄ s̄m̄ p̄fectū z imp̄fectū sicut moueri opponit̄ ad motū esse z fieri ad factum esse. Unde ad fieri seq̄tur nō esse eius quod fit in p̄manētib; bus quoz esse est p̄fectum. sicut ergo hec est vera. hō est albus quodā hōie existente albo. z pari rōne qz quidam hō sit albu;. hec est vera qdā hō sit albu;. ad quaz seq̄tur hō nō est albu;. ḡ iste due sunt s̄t; vere. hō est albu; hō non est al bus. Deinde ibi. (Videbit̄ aut̄ subito) Excludit id qd̄ faceret dubitatōem circo p̄dicata. z d̄r q̄ subito. i. primo aspectu videt̄ hoc esse incōueniēs qd̄ dicit̄ est. qz hec hō nō est albus videt̄ idem sc̄re cū hoc qd̄ est nemo est albu; Sed ipse hoc remouet dicens. q̄ neq; idem sc̄ant neq; s̄t; mul ex necessitate sunt vere. sicut ex p̄dictis manifestū est.

vt si vera quida homo est albu; p̄ homo ē albu;. et vna hō nō est albu;. q̄ homo nō ē albu;. vel quida hō sit albu; q̄ homo nō est albu;.

Unde alba v alig
Alig v h̄ agū
alio q̄ v alig

(Sile agū)

idā hō est qd̄ hō nō ē
sic sumpti

Arg

no dū ē similes
p̄ potētā q̄ p̄p̄es
vt s̄m̄ p̄p̄es p̄nt
d̄r flin
(Vñ sol lucet qdā sol nō
lucet)

qz sol lucet. vera
qdā sol nō lucet. flin.

fit solū vno mō. q̄ vni affirmatōi p̄mo p se z imēdiate est t̄m vna negatio opposita. Que q̄ dē nega^o sibi opponit cōtradictorie. q̄ illa vocat̄ p̄p̄tia negatio affirmatōis. cū sit maxima. vt p̄z in textu. verū est t̄m q̄ fm q̄ritatē distributiōnis subiecti p̄ signū oppositiōis p̄traria est maior. nō autē fm rem z veritatē oppositiōnis

Ar. Vni aliq̄n z eidē plura cōtrariātur. q̄ vni affirmatōi nō est t̄m vna negatio opposita. An̄s p̄bat p̄ p̄m in sedō topicoy. z p̄z exemplariter. q̄ illi q̄d est amicis benefacere p̄traria est illud q̄d est inimicis benefacere et etiā illud q̄d est amicis malefacere. **Q̄dm** q̄ vni affirmatiōis est t̄m vna negatio opposita. loquēdo de oppositiōne simpliciter dicta. q̄n sc̄z aliq̄ duo opponit̄ fm se tota. q̄n totū pdicatū opponit̄ toti subiecto. sed capiēdo oppositiōem largē sicut eam capir p̄ h̄s. ij. topicoy. sic vni plura p̄trariātur. **Ar.** q̄n d̄r. vni p̄p̄tie dicta opponē opponit̄ur plura. **Ar.** q̄n p̄z. q̄ vni affirmatiōis opponit̄ vltis negatiōis uā z p̄ticularis negatiōis. **Q̄dm** q̄ vni affirmatōi est t̄m vna negatio opposita in eodē genere opponis p̄le p̄mo directe z imēdiate. etiā p̄ h̄s loquit̄ hic p̄ncipaliter de oppositiōne p̄tradiatoriā.

Ar. Contra q̄ritū exēplū. nega^o nō p̄t verificari si mul cū sua opposita affirmatiōe. sed indiffinita negatiua verificat̄ simul cū indiffinita affirmatiua. q̄ nō est ei⁹ p̄p̄tia negatio. **Q̄dm** p̄bat. q̄ nō p̄tingit de eodē affirmare z negare. **Q̄dm** est nota ex sup̄ dictis **Q̄dm** eandū fm sc̄m **Q̄dm** q̄ hoc q̄d hic d̄r intelligi q̄n negatio ad idē referit̄ q̄d affirmatio p̄tinebat. **Ar.** p̄t ee dupl̄ vno mō q̄n affirmat̄ aliq̄d inesse vlti rōne sup̄positus q̄d p̄ se de eodē pdicat̄. et hoc ip̄m negatio negat. **Q̄mo** q̄n aliq̄d affirmat̄ de vlti rōne sui singularis. z p̄ eodē de eo negat̄

Q̄na autē est affirmatio z negatio q̄ vnus de vno fcat. vel cuz sit vlt vlt vel nō vlt. vt ois hō albus est. nō ois hō albus est. null hō albus est. q̄dā hō albus est. si album vnū fcat. **Si** p̄o duobz vnū nomē est positū ex q̄bz nō est vnū nō ē vna affirmatio. vt si q̄s ponat̄ hoc nomē tunica hōi z eq̄. z dicat̄ est tunica alba. hoc nō est affirmatiō vna nec negatio vna. **Nihil** em̄ differt̄ h̄ dicere q̄s est equ⁹ albus z est hō albus. si q̄ hec multa fcat z st̄ plures. manifestū est q̄m z p̄ma multa vel nihil fcat. neq̄ em̄ est vnū aliq̄d hō z equus **Quare** nec in his necesse est hāc quidē p̄tradiatiōnē verā esse. illā vero falsam

Nic p̄ h̄s ostēdit̄ q̄ sit affirmatio vel negatio vna. z circa h̄ duo facit̄. p̄mo ostēdit̄ q̄ vnitas enūciatiōis nō im̄ pedir̄ p̄ multitudinē q̄ p̄tinet̄ sub vlti cui⁹ rō ē vna **Secō** ostēdit̄ q̄ ipedir̄ vnitas enūciatiōis p̄ multitudinē q̄ p̄tinet̄ tur sub sola nois vnitate. **ibi** (Si p̄o duobz) **Dicēs** p̄mo q̄ vna est affirmatio vel negatio q̄ vnū fcat de vno. sicut il lud vnū q̄d subijcit̄ sit vlt vlt sumptū. sicut nō sit aliq̄d rale. s̄ sit vlt p̄ticulariter sumptū vel indiffinitē. aut etiā si subiectū sit singulare. **Et** exēplificat̄ de diuersis. sicut ista vltis affirmatiua est vna. ois hō est albus. z s̄ p̄ticularis negatiua q̄ est ei⁹ negatio. s̄ nō ois hō est albus. **Et** sub̄ d̄r alia exēpla. q̄ sunt manifestā. in fine autē apponit̄ quāz dā p̄ditiōem q̄ requirit̄ ad h̄ q̄ q̄libet h̄z sit vna. s̄ si albu

q̄d est pdicatū fcat vnū. nā sola multitudo pdicari impēdret vnitatē enūciatiōis **Q̄dm** cū d̄r (Si p̄o duobz) p̄ h̄s ostēdit̄ q̄ sola vnitas nois nō sufficit ad vnitatē enūciatiōis. **Et** diuidit̄ in duo. nāz p̄mo facit̄ h̄. **Secō** ostēdit̄ correlariū. **ibi** (Quare nec) **Dicēs** p̄mo q̄ si vnū nomen iponat̄ duobz rebz ex q̄bz nō sit vnū. nō est affirmatio vna et exēplificat̄. q̄ si aliq̄s iponat̄ h̄ nō tunica ad scādū hōminē z equū. z sic dicat̄ tunica est alba. nō est affirmatio vna neq̄ negatio vna **Lut** rō est. q̄z nihil differt̄ si dicat̄ tunica est alba aut hō est albus z equ⁹ est albus. s̄ iste hō est albus z equ⁹ est albus fcat multa z st̄ plures enūciatiōes. **Et** etiā ista tunica ē alba multa fcat. z h̄ si fcat hōiez z equū vt res diuersas. si p̄o fcat hōiem z equū vt potētia vnā rem nihil fcat. q̄ nō est aliq̄ res q̄ p̄ponat̄ ex hōie z eq̄. **Q̄dm** **ibi** (Quare nec) **Concludit̄** correlariē ex p̄missis q̄ nec in his affirmatiōibz z negatiōibz q̄ vnū solo subiecto equoco sp̄ opz vnā ee verā z aliā falsam. q̄ negatio p̄t alud negare q̄ affirmatio affirmat̄.

Ar. Vltis affirmatiua vt ista. ois hō est albus. p̄tinet sub se multitudinē singulariū. q̄ videt̄ q̄ nō sit vna. **Tenet** p̄ticia. q̄ vnū z multa opponit̄ **Q̄dm** q̄ in vlt affirmatiua pdicatū nō attribuit̄ singularibz fm q̄ st̄ de iusa. sed fm q̄ vnū in vno cōi q̄re est enūciatio vna. **Et** illa est rō q̄re hic determinat̄ de vnitate enūciatiōis. cū t̄m hoc sup̄ sit dictū. q̄ p̄ h̄ q̄ aliq̄ est enūciatio in q̄ pdicat̄ aliq̄d de aliq̄ vlt vel nō vlt multa sub se cōtinet̄ intendit̄ ostendere vnitatē enūciatiōis

Notadū **Q̄** ad illud dictū. si vnū nomē im̄ponat̄ duobz rebz p̄ h̄s addit̄ notat̄erēt̄ q̄bz nō sit vnū p̄mo ad excludendū vltia sub q̄bz p̄tinet̄ multa. sicut hō est equ⁹ p̄tinet̄ sub aiāli. q̄d fcat vtrūq̄. nō fm q̄ sunt multa dīna ab inuicē. s̄ fm q̄ vnū in natura generis. q̄re facit̄ enūciatiōem vnā. **Secō** z meli⁹ addit̄ ad excludendū h̄ q̄d ex multis p̄tibz sit vnū. sicut sunt pres rōnis sicut gen⁹ et dīntia h̄z pres definitiōis. sicut sunt pres integrales aliq̄ cui⁹ p̄positi. sicut ex lapidibz z lignis sit domus

Ar. Ad veritatē ist⁹ hō est albus z equ⁹ est albus requirit̄ q̄ vtrūq̄ ps sit vera. cū sit vna copulatiua. sed ista. tunica est alba. pdicta impōne facta p̄t ee vera altera existente. q̄ differt̄ dicere has p̄pōnes. **Q̄dm** p̄bat q̄z nisi sic nō oportet̄ distinguere multiplices p̄pōnes ad soluēdū rōnes sophistīcas. **Q̄dm** q̄ hoc vbi p̄ h̄ nihil differt̄. nō est intelligēdū q̄ritū ad veritatē z falsitatē vt p̄bat argumētū. s̄ q̄ritū ad vnitatē z multiplicitatē nā sicut cuz d̄r hō est albus z equ⁹ est albus nō inuenit̄ aliq̄ vna res cui attribuat̄ pdicari. ita nec cuz d̄r tunica ē alba

In his q̄ sunt z q̄ facta st̄ necesse est affirmatiōnē vel negatiōem verā ee vel falsā in vlti q̄ de vlti p̄ hāc q̄dē verā illaz p̄o falsam. z in his q̄ sunt singularia que ad modū dictū est. in his p̄o q̄ in vlti nō vlt dictū nō est necesse. dictū est autē de his. in singularibz p̄o z futuris nō sicut.

Q̄ istud est cap̄m q̄rtuz. in q̄ postq̄ p̄ h̄s determinauit̄ de opponē enūciatiōnū. z ostēdit̄ quō enūciatiōes opposit̄ re diuidit̄ verū z falsum. **Nic** p̄nter inq̄rit̄ de q̄dā q̄d poterat̄ ee dubiū. verū scilz illud q̄d dictū est sicut inueniat̄ in oibz enūciatiōibz vel nō. **Et** circa hoc duo facit̄. p̄mo proponit̄ diffinitudinē. **Secō** p̄bat eālibi (Nā si ois) **Dicēs** p̄mo. ex p̄missis concludens q̄ in his q̄ sunt. i. in p̄pōnibus

Cap^m quartū. De futuris cōtingētibz.

Non sufficit vnitas nois ad h̄ q̄ aliq̄ enūciatio sit vna.
 q̄ nā aliq̄ q̄ q̄bz nō sit vna
 p̄ h̄m q̄ q̄bz sit vna
 vt

Ar^z

vltis affirmatiua p̄z vltis negatiōis opponit̄ si vnū est p̄ticulariter. ad h̄ q̄ que sup̄ d̄r d̄ctoz.

Ostendit̄ que affirmatiō z negatiō vna

nō sufficiat q̄ nomē vnū p̄tinet̄.

Enūciatio dicit̄ vna ab vnitate subiecti p̄ticulari.

In aliq̄bz contraditiōnibz ē determinata veritas z i aliq̄bz non

Questiones

Primi perihermeniaz

de presentibus in his que facta sunt. in enunciatibus de preterito...

Notandum

Primo in preteritis triplicem dnam enunciationu assignant. qm dnam sunt fm vnitates...

Secundo no facit mentioem de futuro contingenti sed solum de singularibus et futuris...

Dei plus pbat dnam pponum pmissam, et circa h duo facit. primo pbat ppositu ducendo ad inconueniens...

Tri contingens in rebus. In paucioribus rebus contingens est...

Notandum. Primo in preteritis hic expressit contingens quod est...

Et Colonia per mille annos sub...

Quis sit diuisiones enunciationis...

Quod de futuro...

Probat duabus rationibus in contradictoriis...

Aliud...

In paucioribus...

Marginal notes on the right side of the page.

ex suppone eiusdem qz necesse e ee qm ita etia qd non e in se...

Quare qm silt orones vere st queadmodu r res manifestu e qm qcuqz sic se hnt vt vrtilibet sint r co...

Uic sequeter ostidit quo se habeat veritas circa orones...

Dein cu dr (Quare manifestu e) cludit pncipale in tentu...

Utz in enuatiatoibz singularibz de futuro ima...

Utz in enuatiatoibz singularibz de futuro ima...

Orones enuatiat... qd i se sut...

Qnd que res...

Conclusio final...

Quingz conclusio...

Probat

sicr fecat determinata e ad veritate... Secda pto ois mo...

Quarta pto ois mo de futuro ptingeri q e de subiecto...

Quinta pto q e ad qstiu rnsua e ista in enuatiatoibz...

Ab eo q res e vel no e oio dr...

Hec est de futuro sol ouiet cras...

Secunda conclusio

Tercia conclusio

Quarta pto...

Quinta conclusio

Replca

Argz

Resolutio...

Prima negatorum infinitate. de hac adhibetur in 1° et 2°. Et deinde videtur quod
2ª additio modi et quod hinc ad 2° et 3° et 4°.
3ª additio negatorum infinitate negantur. et deinde hinc ad 3° et 4°.

Secundus Aristotelis liber.

De Enunciatione per recipit tempore additionem.

Folium cxi

Uoniã autem est de aliq affirmatio
scans aliqd. hãt e vel nomẽ vl in
noiabile. vniã at oz eẽ z de vno id
hoc eĩ affirmatõe. nomẽ at dictũ
ẽ z innoiabile pũs. nõhõ em nomẽ qdẽ nõ dico
sz infinitũ nomẽ. vniã em quodãmo scãt infini
tum quẽadmodũ z nõcurrit nõ verbũ sed infini
tum p̄bum. ois ergo erit affirmatio vel ex noie
et p̄bo. vel ex infinito noie et p̄bo.

roes sic qdãmo d: vniã scare. **Ex** dicitur. et videtur possi
tũ. q duplex e modõ affirmatiõũ. qdã em affirmatõ q
constat ex noie z p̄bo. qdã at q constat ex noie infinito z p̄bo
Et eadẽ diã p̄t accipi ex p̄te negatoris. qz de qdãqz p̄tũs
sic affirmare p̄tingit z negare. vt in p̄mo habitũ est.
Preter p̄bũ at nulla e affirmatio vel negatio
ẽ em vel fuit vel erit vel qdãqz alia h̄mõĩ p̄ba ex
his sunt q sunt posita z significant em tempus
Hic p̄bõs qdãt q dicitur enũciatõnũ p̄t sumit ex p̄te
p̄bõ sicut sumit ex p̄te nois. Dices q p̄ter p̄bũ finitũ p̄t
sentis p̄teritũ vl futuri t̄põs. sicut sunt e fuit z erit z alia
h̄mõĩ q t̄põs z significant nulla e affirmatõ vl negatõ. sz p̄ter
nomen potest esse aliqua affirmatio vel negatio. vt si p̄o
naĩ loco noie infinitũ nomẽ. **Et** qũ d: i p̄o libro dicitũ e
q enũciatõ nõ potest p̄stitui p̄ter p̄bũ. sz videt eẽ sup̄flũũ
h̄ idẽ h̄ reperere. **R**ũder **Boetius** q p̄bõs h̄ h̄ resumit ad
remouendũ errorem. qz nome finitũ cũ p̄tula negaria e infini
nitũ. ne q p̄taret negatio dicens. nõhõ. z affirmatõ dicens
do. hõ. d: p̄bõs q p̄ter p̄bõz affirmatio vel negatio nulla
ratõne constitui potest.

Concludit positi
q duplex est affirmatio.

Affirmatõ nõ mlticant
penes p̄bũ sicut infini
tũ. Verbu i enũ
ciatione nõ recipit ad
ditioz negatoris infinitã.

Contra

Non erit d negatõ p̄põ
actõ p̄tũt. z p̄bõs d actõ
affirmatõ z negatõ.
Dicitur nõ erit d negatõ p̄põ
sicut d potest.

Diuisio libri

Postq p̄bõs in p̄o libro determinauit de enũciatõe sumit
p̄t p̄siderata. h̄ p̄nt in h̄ scõdo determinat de enũciatõe p̄põ
q diuersificat p̄ aliqd sibi additũ. **E**t diuidit iste liber in
tres tractatũ. p̄m q triã p̄nt in enũciatõe p̄siderari. p̄o ipe
dicitões. s. subiectũ z p̄dicatũ. 2° p̄põ p̄m quã e vey vl fal
suz i enũciatõe. 3° oppõ vniã enũciatõis ad altã. In p̄mo
tractatũ ondit qd accidit enũciatõĩ. ex h̄ q aliqd addit
ad dões i subiecto vl p̄dicato positas. In scõdo ondit qd
accidat enũciatõĩ. ex h̄ q aliqd addit ad determinãdũ p̄ta
rez vl falsitatẽ p̄põis. ibi. h̄is p̄o determinari. In 3° soluit
quãdã dubitatões circa oppões enũciatõnũ. puenientẽ ex
eo q addit aliqd simpliciter enũciatõĩ. vtz. s. oppõ sumat in
enũciatõibz penes oppõẽ p̄dicatã vl penes oppositũ mo
dũ enũciãdi. ibi. videt ar̄ triã eẽ affirmatio. **P**rimũ tractat.
h̄z duo capla. in p̄o determinat de enũciatõe per recipit
additões negatoris infinitã. q nõ tollit vnitatẽ enũciatõis
In 2° determinat de enũciatõe. p vt recipit additões alicu
ius tollẽtis vnitatẽ enũciatõis. ibi. atvero vniã de pluribz
p̄mũ capla diuidit in duas p̄tes. in p̄ma determinat de
enũciatõibz de e 2° adiacere. s. scõdo determinat de illis i qb
p̄dicatõẽ terentiã adiacẽs. ibi. qũ ar̄ e scũ adiacẽs. **C**irca p̄m
mũ duo facit. p̄o pponit roes qsdã distinguẽdi. 2° ponit
earz distinctões z ordinẽ. ibi. qre e p̄ma. **P**rimũ itẽz i duo
qz p̄o ponit roes distinguẽdi enũciatões ex p̄te noim. 2°
ondit q nõ p̄t eẽ eadẽ dõ distinguẽdi ex p̄te p̄bõz. ibi. p̄ter
p̄bũ ar̄ **C**irca p̄mũ triã facit. p̄o distinguit roes disti
guẽdi enũciatõnũ. 2° exponit qd dixerat. ibi. nõ ar̄ e. 3°
p̄cludit itẽntũ. ibi. ois q erit. **R**esumit q illd qd sup̄ di
ctũ e de definitõe affirmatõis. dices ex q affirmatõ e enũ
ciatio scãns aliqd de aliqd. z p̄bũ p̄põ e nota eoz q de al
tero dicunt. p̄ns e q illd de q aliqd d: p̄tineat ad nomen
sz nõ vl e finitũ vl infinitũ. iõ qũ p̄cludes subdit q illd de
q aliqd scãt. s. subiectũ affirmatõis e nõ. s. finitũ qd p̄
p̄tẽ d: nõ vl i p̄o dicitũ e vl inoiabile. i. nõ infini. qd d: in
noiabile vl inoiatũ. qz nõ scãt aliqd de aliq forã determinã
ta. sz solũ remouet determinatões forã. **E**t ne aliqd dicerz
q illd qd i affirmatõe subiectũ sit finitũ z inoiabile. iõ ad
h̄ excludẽdũ subdit q illd qd e p̄dicatũ i affirmatõe. scz
vna de q nũc loqmur optet eẽ vniã de vno subiecto. z sic
optet q subiectũ tal affirmatõis sit nomẽ vl nõ infini. qd
ar̄ sic nõ z qd nome infini dicitũ e p̄ns. **E**t explicat de
noie infini. dices q nõhõ nõ e nõ. sz e infini. sicut nõcur
rit nõ e p̄bũ sz e infini. p̄bũ. **E**t q aliqd potest dicere q af
firmatio in q subiectũ nõ infini. nõ scãt vniã de vno. qz nõ
infini. nõ scãt vniã. **D**icit p̄bõs q nomẽ infini qdãmo scãt vniã
nõ em scãt vniã simpliciter. sicut nõ finitũ qd scãt vniã forma
qũs vl sp̄ciãtẽ iã diuidit. sz in qũtũ scãt negatões forã
alicuã q negatõe multa pueniunt. z sic i qdã vno fin

Di. Quare loco p̄bõ i enũciatõe nõ p̄t poni infini
tũ p̄bũ. h̄ e qre p̄bũ i enũciatõe infinitari nõ p̄t
Dõz q scũs **Thom.** huius duplicẽ assignat roes. p̄ma
qz infinitũ p̄bũ p̄stituit p̄ additões infinitẽ p̄tẽ q qdẽ ad
dita p̄bo p se dicitõ. i. extra enũciatões posito. remouet ip
sum ab solure. z iõ extra enũciatõem p̄t accipi p̄bũ infini
tũ p̄ modũ vniã deois sicut z nõ infini. sz qũ negatio addit
p̄bo i enũciatõe posito negatõ illa remouet p̄bũ ab aliqz
sic facit enũciatõem negatiuã qd nõ facit ex p̄te nois. qz
enũciatio nõ efficit negaria nisi p̄ h̄ q negatõ p̄põ q ipoz
talĩ p̄bo. z iõ p̄bũ infini i enũciatõe posito fit p̄bũ ne
gatiũ. **S**ed qz i nullo variat p̄tas enũciatõis. sicut
vtamur negaria p̄tula vt infinitate p̄bũ. vl vt facitẽ ne
gatiuã enũciatões. z iõ accipit sp̄i simpliciter intellectũ ip
vt e mag. in p̄mptũ. **E**t in e q **A**risto. nõ diuersificauit
affirmatões p̄ h̄ q fit ex p̄bo vl infinito p̄bo. sicut diuersifi
ficauit p̄ hoc q est ex noie vel infinito noie
Et p̄bũ infinitũ p̄t coniugari. sz p̄bũ in h̄ q coniugat in
p̄mis z scõdis p̄sonis iclu dit certũ suppositũ z facit enũ
ciatões. igit. **D**icit p̄bõs. qz dicitũ nõcurro nõcurris
z e. sz minor e nota ex regulis gramaticõz. **E**t p̄firmat. qz
p̄ba excepte actõis infinitari p̄nt. z tũ determinata supposita
includũt. **D**õz q p̄ba p̄me z scõde p̄sonaz z sicut p̄ba ex
empte actõis infinitari nõ p̄nt. qz h̄mõĩ p̄ba sibi determinã
nant certa z determinata supposita. ob hoc negatõ h̄is ad
dita tollit p̄põem. rei verbi a determinato subiecto.
Et p̄bũ infinitũ p̄m iniam p̄hi sup̄i i caplo de p̄bo
ẽ nota eoz q de altero dicunt z p̄dicat equit de ente z nõ
ente. q p̄t in p̄põne eẽ infinitũ. p̄na p̄bõs. qz nihil d: nisi in
p̄põne. **E**t p̄firmat. qz cũ p̄bũ extra enũciatões sit iã infini
tũ dicens. nõcurrit nõ laborat z addat sibi vey subiectũ
ctũ. dicens. sicut nõ currit. nõ videt ex h̄ auferi infini
tã. q p̄bũ in enũciatõe infinitari p̄t. **D**õm ad p̄mũ. q
p̄bũ infinitũ ḡra actõis ḡnalis quẽ derelinqẽ negatio aufere
dõ sp̄cãle ap̄ritudinẽ e nota eoz q de altero dicunt q actõ
p̄ncipalẽ exercet in p̄põne z exp̄mũ. sz si negatio sibi ad
dat ipm sit negatiũ cũ talis actõis infinitari nõ potest. **S**ed
cõfirmatõem dõm. q si verbo infinito addat subiectum
amittit formam sue infinitationis. sed si volumus dicere
q eam retineat tunc verbũ adiectiuũ debet resolui in ver
bum substantiuũ z eius participiũ tunc manifeste ap̄

Sans Thomas assignat
duos roes q p̄bũ in
enũciatõe infinitari
non pot.

Infinitum est abso
lutum uocatum.
Negatio est remouit
verbum a subiecto.
Negatio est dimouet
p̄põ p̄ h̄ p̄t.
Infinitum est dimouet
p̄põ actõ p̄tũt z p̄põ.

Arg.

Quod p̄bõ nõ e nõ laborat
z addat sibi vey subiectũ
ctũ. dicens. sicut nõ currit.
nõ videt ex h̄ auferi infini
tã. q p̄bũ in enũciatõe infinitari p̄t.

Arg.

Quod p̄bõ nõ e nõ laborat
z addat sibi vey subiectũ
ctũ. dicens. sicut nõ currit.
nõ videt ex h̄ auferi infini
tã. q p̄bũ in enũciatõe infinitari p̄t.

Ad q̄mã 3° 1°.

Dicit q
Ratio multipli
candi ap̄põs
sunt ex p̄te
subiecti penes fi
nitũ z infinitũ
memorable
In enũciatõe
affirmatõe dicit
subiectũ p̄ter ad
ditioz negatoris
infinitã.

Innoiabile p̄t
q̄dã vniã.

nunc due alie. s. hō est nō iust? hō nō est nō iustus q̄ dicitur infinite. **Tercio** vero p̄dicat nomē puatiū s̄m qd̄ assu-
 munt due alie. s. hō ē iust? hō nō ē iust? q̄ dicitur puatiue
 Quāda s̄ sic expoluerūt q̄ due enūciatōes eaz̄ q̄s pre-
 milerat. s. ille q̄ s̄ de infinito p̄ro se h̄nt ad affirmatōez̄ ne-
 gationē q̄ s̄ de p̄dicato finito s̄m p̄nam z̄ analogiā sicut
 puatōes. i. ille q̄ s̄ de subiecto puatio. Ille ei due q̄ s̄ de
 p̄dicato infinito se h̄nt s̄m p̄nam ad illas q̄ s̄ de finito p̄di-
 cato s̄m trāspōem q̄ndā. s. affirma^o ad negationē. z̄ nega^o
 ad affirmatiōē. nā affirmatiua de p̄ro infinito. vt ista hō est
 nō iust? r̄idet s̄m p̄nam negatiue de p̄ro finito. s. huic hō
 nō est iust? negatiua s̄o de p̄ro infinito. s. hō nō ē iust? af-
 firmatiue de finito p̄ro. s. huic hō ē iust? p̄pter qd̄ Theofra-
 stus vocabat eas q̄ s̄ de infinito p̄ro trāspōitas. z̄ s̄lt̄ er̄ḡ
 affirmatiua de p̄ro puatio r̄idet s̄m p̄nam negatiue de finito
 p̄ro. sicut hec hō ē iust? ei q̄ est hō nō ē iust? Negati-
 uia s̄o puatiue. s. hō nō ē iust? ei q̄ est hō ē iust? Disposi-
 tiōnā s̄m in figura. i. p̄ qd̄ dē linea ille q̄ s̄ de h̄. p̄ro. s. hō ē iust?
 hō nō est iust? in s̄cda ar̄ linea negatiua de infinito p̄ro sub
 affirmatiua de finito. z̄ affirmatiua sub negatiua. tūc due s̄c̄z̄
 q̄ s̄ de infinito p̄ro se h̄nt ad affirmatiōē et negatiōē de
 finito p̄ro sic puatōes. i. sicut ille q̄ s̄ de puatiuo p̄ro s̄z̄
 due alie q̄ s̄ de infinito subiecto. s. nō hō ē iust? nō hō nō
 est iust? m̄ne. i. nō h̄nt s̄m p̄nam. Et h̄ mō expoluit
 Armeni^o. s. h̄ manifeste ē p̄ram. nā cū p̄missit̄ q̄rtuoz̄
 enūciatōes. duas s̄c̄z̄ de finito p̄ro. z̄ duas de infinito. sub
 iugit̄ q̄s̄ illas sub diuidis. q̄z̄ due q̄dem r̄c. due s̄o m̄ne
 nā dat̄ intelligi q̄ vt̄q̄z̄ due intelligūt̄ in p̄missis. ille ar̄ q̄
 s̄ de infinito subiecto nō icludūt̄ in p̄missis. s̄ de h̄is post
 ea dicef. vñ manifestū ē q̄ de eis nūc non loq̄t̄. Et iō alij
 glit̄er expoluerūt dicētes q̄ p̄dicat̄ q̄rtuoz̄ p̄ponū due. s.
 q̄ s̄ de infinito p̄ro se se h̄nt ad affirmatiōē z̄ negatiōē
 id ē ad ipsam sp̄m affirmatiōis z̄ negatiōis vt puatiōes. i.
 vt puatiue affirmatiōes seu negatiōes. hec em̄ affirma^o hō
 est nō iust? nō ē simplr̄ affirma^o s̄ s̄m qd̄ q̄s̄ s̄m puatōes
 affirma^o. sicut hō mortu^o nō ē hō simplr̄ s̄ s̄m puatōes. nec
 illa hō nō est nō iust? ē simplr̄ negatiua Ille ar̄ q̄ s̄ de p̄ro fi-
 nito nō se h̄nt ad sp̄m affirmatiōis z̄ negatiōis s̄m puatio-
 nē s̄ simplr̄. q̄z̄ hec hō ē iust? ē simplr̄ affirmatiua. z̄ hec hō
 nō ē iust? ē simplr̄ negatiua. S̄z̄ nec h̄ sensus uenit s̄b̄is
 Ar̄. hec igit̄ quēadmodū in resolutōis d̄m est sic s̄z̄ di-
 spōita. vbi nihil iuenit̄ ad hūc sensum p̄t̄mēs. Et ideo
 Armeni^o ex h̄is q̄ in fine p̄mi p̄oz̄ dicunt̄ de p̄ponib̄ que
 s̄ de finito z̄ infinito vel puatiuo p̄ro aliū sensum accipit.
 Ad cui^o euidētā p̄siderandū ē. q̄ sicut ipse d̄r enūciatō ali-
 q̄ vt̄re se h̄z̄ ad illud de q̄ totuz̄ id qd̄ in enūciatione sc̄at̄
 vere p̄dicari p̄t̄. sicut hec enūciatō hō est iust? se h̄z̄ ad oia
 illa de q̄z̄ qd̄l̄iter vere p̄t̄ dici q̄ est hō iust? z̄ s̄lt̄ hec enū-
 ciatio hō nō ē iust? se h̄z̄ ad oia illa de q̄z̄ qd̄l̄iter vere di-
 ci p̄t̄ q̄ non ē hō iust? S̄z̄ h̄c modū loquēdi manife-
 stū ē q̄ simplr̄ negatiua in plus est q̄ affirmatiua infinita q̄
 ei cor̄r̄idet. nā q̄ sit hō nō iust? vere p̄t̄ dici de q̄l̄iter hoie
 q̄ nō h̄z̄ habitū iusticie. s̄ q̄ nō sit hō iust? p̄t̄ dici nō solu^{z̄}
 de hoie nō h̄nt̄ h̄itū iusticie. s̄ etiā de eo q̄ penit^o nō ē hō
 hec em̄ est vera lignū nō est hō iust? tū hec ē falsa est hō
 nō iust? z̄ ita negatiua simplr̄ ē in plus q̄ infinita affirma-
 tiua. sicut etiā aial ē in plus q̄ sit hō. q̄z̄ de plurib̄ verifis
 cat̄ S̄lt̄ er̄ḡ rōe negatiua simplr̄ ē in plus q̄ affirmatiue pu-
 uatiua. q̄ de h̄ qd̄ nō ē hō nō p̄t̄ dici q̄ sit hō nō iust? sed
 affirmatiua infinita ē in plus q̄ affirmatiua puatiua. p̄t̄ em̄
 dici de puero z̄ de q̄cunq̄ hoie nō dū h̄nt̄ habitū virtutis
 aut vitij q̄ sit hō nō iustus. nō tū de aliq̄ eoz̄ vere p̄t̄ di-

ci q̄ sit hō iustus? Ecōtra s̄o affirmatiua simplr̄ in m̄i-
 nus est q̄ negatiua infinita. q̄z̄ nō sit hō nō iust? p̄t̄ di-
 ci nō solu^{z̄} de hoie iusto. s̄ etiā de eo qd̄ penitus nō est hō.
 S̄lt̄ etiā negatiua puatiua in plus est q̄ negatiua infinita
 nā q̄ nō sit hō iustus p̄t̄ dici nō solu^{z̄} de hoie h̄nt̄ habitū
 iusticie. sed de eo qd̄ penit^o nō est hō. de q̄z̄ qd̄l̄iter p̄t̄ di-
 ci q̄ nō sit hō nō iust? z̄ vlt̄er^o p̄t̄ dici de oib̄ hoib̄ qui
 nec h̄nt̄ habitū iusticie neq̄ h̄nt̄ habitū iusticie. His
 vilis facile ē exponere p̄t̄e l̄r̄z̄ hoc mō q̄z̄ s̄c̄z̄ q̄rtuoz̄ enū-
 ciatiōnū p̄dicat̄ due qd̄. s. infinite se h̄nt̄ ad affir-
 matiōē z̄ negatiōē. i. ad duas simplices. q̄z̄ vna ē affir-
 matiua z̄ altera negatiua s̄m p̄nam. in mō p̄ndi ad eas
 vt puatiōes. i. sicut due puatiue. q̄z̄ s̄c̄z̄ sicut ad simplr̄
 ē affirmatiōē se h̄nt̄ negatiua infinita. et nō p̄uertit̄ eo
 q̄ negatiua infinita est in plus ita etiā ad simplr̄ affir-
 matiōē se h̄nt̄ negatiua puatiua q̄ est in plus z̄ nō p̄uer-
 tit̄. sed sicut simplr̄ negatiua se h̄nt̄ ad infinitā affirmatiua
 q̄ est in min^o z̄ nō p̄uertit̄. ita etiā ad simplr̄ negatiua s̄
 quif puatiua affirmatiua q̄ est in min^o z̄ nō p̄uertit̄. Ex q̄ p̄
 q̄ eadē est habitudo in p̄ndo infinitaz̄ ad simplices q̄ etiā
 est puatiua. due ar̄ s̄c̄z̄ simplices q̄ relinquunt̄ remōtis
 duab̄. s. infinitis m̄ne. ita se h̄nt̄ ad infinitas in p̄ndo sicut
 puatiue se h̄nt̄ ad eas. q̄ videlicet ex vna p̄t̄ simplr̄ affir-
 matiua ē in min^o q̄ negatiua infinita. s̄ negatiua puatiua ē
 in plus q̄ negatiua infinita. et alia s̄o p̄t̄ negatiua simplr̄ ē
 in plus q̄ affirmatiua infinita. s̄ affirmatiua puatiua est in
 min^o q̄ infinita affirmatiua. sic q̄ p̄z̄ q̄ simplices q̄ etiā
 se h̄nt̄ ad infinitas in p̄ndo sicut puatiue se h̄nt̄ ad infini-
 tas. Quāuis aut̄ s̄m h̄ l̄ra p̄bi subilit̄ exponat̄. tū videt̄
 esse aliquā tūlū expolitiō errota. nā l̄ra p̄bi videt̄ sonare
 diuersas habitudines nō ē ar̄cedendas respectu diuerso-
 rū. sicut in p̄dicta expōne p̄ma accipit̄ s̄lt̄itudo habitudū
 nis ad simplices. z̄ postea s̄lt̄itudo habitudūz̄ respectu
 infinitaz̄. Et iō simplr̄ est magis ueniēs sic **Aristo-**
expō Porphi. quā **Boe.** ponit̄ s̄m quā expōem attendit̄
 s̄lt̄itudo z̄ d̄s̄lt̄itudo s̄m ēē n̄iaz̄ affirmatiua ad negatiua
 vñ de q̄z̄ q̄rtuoz̄ p̄missaz̄ due qd̄. s. affirmatiue quaz̄
 vna ē simplr̄. z̄ alia infinita se h̄nt̄ s̄m p̄nam ad affir-
 matiōē z̄ negatiōē. vt s̄c̄z̄ ad vna affirmatiua sequat̄ al-
 tera negatiua. nā ad affirmatiōē simplr̄ se h̄nt̄ negatiua
 infinita. z̄ ad affirmatiōē infinitā se h̄nt̄ negatiua simplr̄.
 due s̄o s̄c̄z̄ negatiue m̄ne. i. nō ita se h̄nt̄ ad affirmatiuas.
 vt s̄c̄z̄ ex negatiuis sequat̄ affirmatiue. sic ex affirmatiuis
 sequant̄ negatiue. z̄ q̄ntū ad vt̄rūq̄ se s̄lt̄ h̄nt̄ puatiue sicut
 infinite. Tūc ibi **Dico aut̄ qm̄** manifestat̄ qd̄ daz̄ qd̄
 sup̄ dixerat̄. s. q̄ sint q̄rtuoz̄ p̄dicte enūciatōes. loq̄mur ei
 nūc de enūciationib̄ in q̄b̄ h̄ p̄bū est nō solu^{z̄} p̄dicat̄ sc̄dm
 adiacēs alicui nōi finito vel infinito. sed in q̄b̄ p̄dicat̄ ter-
 ciū adiacēs puta s̄m q̄ adiacet iusto. vt cū d̄: hō est iust?
 vel s̄m q̄ adiacet nō iusto. vt cū d̄: hō est nō iust? z̄ q̄z̄ in
 neutra h̄az̄ negatio apponit̄ ad s̄bz̄z̄ sequēs ē q̄ vt̄q̄z̄
 sit affirmatiua. s̄ cū affirmatiōi opponat̄ negatio. vt sup̄ in p̄
 mo oñsum est relinq̄tur q̄ p̄dicat̄ duab̄ enūciationib̄
 affirmatiuis r̄ident̄ due alie negatiōes. z̄ sic p̄ns ē q̄ sine
 q̄rtuoz̄ simplices enūciatōes. Et hoc intelligim^o p̄ q̄ndā
 descriptiōē figure q̄dr̄gularis. in cuius vno angulo des-
 cribat̄ hec enūciatio hō est iust? et ex opposito scribantur
 eius negatio. q̄ est hō non est iustus. sub q̄bus scribantur
 due alie infinite. s̄z̄ hō est nō iustus. hō nō est nō iustus. in
 qua descriptiōe apparet̄ q̄ h̄ p̄bū est affirmatiui vel nega-
 tiui adiacet iusto z̄ non iusto. z̄ s̄m hoc diuersificantur
 quattuoz̄ enūciationes.

in expō Ar-
menij

Repta p̄ expō
mō Armenij

Expō alioz̄ nō
repta

Expō Arme-
nij

Repta^o z̄ expōis Arme-
nij

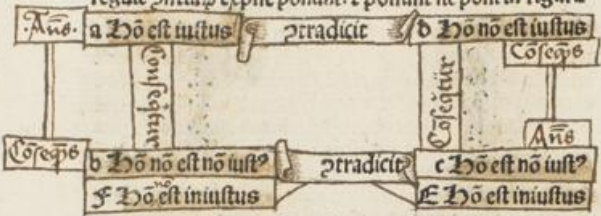
Expō Porphizij boetij
z̄ doctoris s̄m

Probat q̄z̄ ē p̄oes
de subiecto finito

homo 2 inf. de p'dicato finito
 homo 2 no inf. de p'o negatio
 ho 2 inf. de p'dicato finitio

Questiones

Ecce dicit vltio q' p'dicare enūciatōes disponunt s'm ordi
 ne p'ntie put dem est in resolutōis. i. p'mo p'oz. vbi iste
 regule p'ntiaz exp'sse ponunt. 2 possunt sic poni in figura

Et simili mō dicat de puatinis. qz ad illam hō est iustus
 sequit illa homo nō est iniustus. 2 ad illam hō est iniustus
 sequitur illa homo non est iustus.

Due regle m'ciaz
 elucēt q' habitudie p'oz
 p'pōndi
prima
Secda

Qr. Quot regule p'ntiaz p'nt elici ex habitudie il
 laz q'rtuoz enūciationū. Dōm q' due p'ma
 ab affirmatiua de p'dicato finito ad negatiua de p'dicato
 infinito bñ valz p'na. sicut etiā de p'dicato puato. vt bñ se
 quit hō est iust? q' hō nō est nō iust? **Secda** regula ad affir
 matiua de p'dicato infinito sequit negatiua de p'dicato fi
 nito. vt bñ seqt hō ē nō iust? q' hō nō ē iust? S; nō valēt
 ecōtra. i. q' negatiue iferāt affirmatiua s' nūl ponat p'ntia
 subiecti. qz ans cēt vey sine p'ntie. **Rō** regular ē qz cuius
 qz arribuit vñū oppositōz ab eodē remouet reliquū. sed
 finit' finit' 2 infinit' hñt oppōem. q' cuiusqz arribuit rer
 min' finit' ab eodē remouet finit' infinit'. 2 s'lt cuiusqz
 arribuit terminus infinitus ab eodē remouet finitus

Ar. In istis regul' arguit a nō distributo ad distri
 butū. q' nō valēt. Ans p'. qz est non distribuit
 in p'ntie. 2 tñ distribuit in p'ntie p'pter aduētū negationis
 Dōz q' h' vbiū est p'pe captū nō distribuit in p'ntie sicut
 nec in ante. qz nō hz p'zes p' q'bz distribui possz cū sit p'nt
 r'p's. s; p'ns r'p's ē indiuisibile. ex q' p'z iste regule tenent
 qñ arguit penes finitū q' nō hz p'zes p' q'bz distribui pos
 ser. 2 q' solū tenet respectū vbi p'nt. r'p's. q're nō seqt p'err'
 fuit baccalarus. 2 p'errus nō fuit baccalarus. qz ans p'z
 test esse verum siue cōsequente

Ar. Nō seqt colonie vedit' nō vinū. q' colonie nō vē
 dit' vinū s'lt nō seqt. in reno s; nō p'fices. q' in reno non s;
 p'fices. etiā nō seqt sortēs videt' nō hoies. q' nō videt' hoies
 qz ans p' ce verū sine p'ntie. 2 tñ arguit p' sedam regulam
 Dōz q' ad veritate hui' regule reqrit q' p'dicariū p'nci
 pale 2 vey infinitet qd nō obseruat h'ic. et q' si sic argueret
 vinū est nō veditū colonie q' vinū nō est venditū colonie
 bñ valeret. 2 ita s'lt dōm est de alijs

Ar. Nō seqt sortēs scit nō bonū. q' nō scit bonū. q'a
 p' scire bonū 2 malū. 2 tñ p'ns est falsum Dōm q' ar
 quēdo penes regulā sedam opret totū p'dicariū infinitari
 sed hic solū infinitat' determiatio p'dicari q' p se nō p' esse
 p'ri **Et** qñ d; bñ seqt. hoc eligū nō albū. q' nō ē lignuz
 albū. 2 tñ sola determiatio p'dicari infinitat'. Dōm q' duz
 plex ē detmiatio siue ps p'dicari. vna q' p se p' ce p'dicari
 et de illa satis ē q' infinitet. vt in p'posito. **Alia** ē detmia
 que p se nō p' ce p'dicari. sicut in ista. scit nō bonū. qz bo
 nū est acci casus. sed accis nō p' esse p'dicariū p'pōnis.

Multiplica' vltū de
subto finito et vltū vbi
 hō iustus est. ois hō nō est iust? ois hō est
 nō iustus. ois hō nō ē nō iust? S; nō s'lt an

Secūdi perihermeniaz.

gulares p'ngit eē veras. cōtingit aut aliqñ. he
 ergo due opposite sunt

Hic p'hs distinguit enūciatōes q' accipiūt p' subiecto
 nomē finitū vlt' sumptū. Et diuidit in duo. naz p'mo facit
 hoc sedo remouet dubiū. ibi (S; nō s'lt) **Dices** p'mo q'
 s'lt se hz multiplicatio enūciationū 2 p'ponū s'it s'it affirma
 nois vltis. vt cū d; ois hō est iust? ois hō nō est iust? ois
 hō est nō iust? ois hō nō est nō iust? **Tūc** ibi (S; nō
 s'lt) remouet dubiū. qz ex q' dōm est q' vltis hñt se s'lt sicut
 indifinite. possēt aliq's dubitare 2 credere q' p'pōnes vltis
 in oib' s'it se haberēt sicut indifinite. qd dubiū remouēt s;
 q' nō p'ngit s'lt angulares esse veras in istis sicut in illis
 q'uis hoc p'ngit aliqñ. **Et** p'cludit **Aresto**. q' h' s'lt due
 opposite. i. due oppōnes sicut p'z. vel sic he q' sunt due oppo
 site. i. p'rtarie. que nō possunt simul esse vera.

Notandū. Q' in enūciationib' indifini
 tis nō solū p'nt verificari s'lt an
 gulares q' s'lt iuncte supponunt. s; etiā angulares q' p'po
 nunt sibi mutuo. nō solū em est s'lt vey dicere hō ē iust? et
 hō nō est nō iust? qz vna in figura ponit sub alia. s; etiā ē
 vey dicere hō est iust? hō nō est iust? q' p'ponunt sibi mu
 tuo. supposito q' hō p' diuersis hoib' capiat. S; in enūcia
 tionib' vltis nō s'lt verificant angulares q' p'raponunt sibi
 mutuo. qz nō est s'lt vey dicere. ois hō est iust? ois hō nō
 est iustus. S; s'lt verificant angulares qz vna ponit sub
 alia. qz est s'lt vey dicere. ois hō est iust? ois hō nō est non
 iust? **Et** vt cognoscant p'pōnes angulares ponit in figura
 a Homo est iustus b Hō nō est non iustus
 c Homo nō est nō iust? d Hō est non iustus
 a Omnis hō est iustus b Omnis hō non est iustus
 c Omnis hō nō est nō iustus d Omnis homo est nō iustus

Alie at ad nōhō q'si ad subiectū aliqd addi
 tū hñt vt ē iust? nōhō. nō ē iust? nōhō. ē nō iust? p'pōm de subto
 nōhō. nō ē nō iust? nōhō. mag' at plures bis nō
 erūt oppōnes. he aut extra illas. ipse p'o fm se
 erūt vt vtentes noie eo q' est nonhomo.

Hic p'hs distinguit enūciatōes q' habēt p' subiecto no
 mē finitū. **Dices** q' alie enūciatōes sunt q' hñt aliqd ad
 ditū ad subiectū. vt ad nōhō. i. ad subiectū infinituz. sicut
 sunt nōhō est iustus. nōhō nō est iustus. nōhō nō est non
 iust? nōhō ē nō iust? 2 s'lt itellige fieri multiplicatiōem
 enūciationū si nomē finitū sumptuz in subiecto accipiat
 cū s'lt vlt' 2 nō erūt plures oppōnes p'dicari. i. noiatas. **Uey**
 est tñ q' ille q' s'lt de subiecto infinito fm se s'lt extra illas. i.
 distictē ab illis q' s'lt de subiecto finito. qz s'lt vtētes vt nos
 mine subiecto eo qd ē nōhō. i. noie infinito. q'si dicat ille hñt
 nomē finitū p' subiecte. alie p'o nomē finitū. 2 in h' dōm
 etiā p'pōnes de subiecto infinito nō hñt p'ntiam sicut ille q'
 s'lt de subiecto finito. vt supius patuit. q' dicunt extra il
 las ēē. **Et** q' p'z q' nō p'nt p'pōnes plurib' modis variari q'
 tā dōm ē. qz ponit sedeci de ē' adiacēte. s; ille de ē' adia
 cēte s; in duplo plures s'lt variado p'pōnes penes omne
 q'ntitatē. **Uey** tñ studētib' magis pateat. ordinabo p'pō
 nes p'dictas in duab' figuris. in q'bus manifeste appare
 bit numerus tā dicitur dūmodo fit multiplicatio fm vñū
 r'epus. qd ideo dico. qz si fieret multiplicatio etiā fm ex
 trinseca tempora tūnt essent in triplo plures.

Ans p'

Dicit' q' definit
 a 2o vlt' enū
 ciationib'.

Multiplica'
 de subto
 m'fcto.

Aristotelis

Multiplicatio p[ro]p[ri]e de
verbis adiec-
tibus penes
s[ub]iectū.

In his vero in quibus est non contingit ut in eo quod est currere vel ambulare idem faciunt sic posita hec acti e adderet ut est currit. ois non homo currit ois homo. currit non ois homo. non currit ois non homo

Hic philosophus declarat distinctionem enunciationum in quibus ponitur verba adiectiva. Et circa hoc duo facit. primo declarat positum. Secundo mouet quoddam dubium. ubi (Hoc enim dicitur) dices primo quod in illis enunciationibus in quibus est non contingit id est in quibus non ponitur verbum est sed verbum adiectiuum. ut in eo verbo quod est factus currere vel ambulare idem faciunt sic posita hec verba sicut si adderet. i. predicaret ipsum est. quod eodem modo multiplicat enunciationes. sicut per dicitur ois homo currit. ois homo non currit. ois non homo currit. ois non homo non currit.

Tales propositiones in quibus ponitur verbum adiectiuum non ponit variari penes finitum et infinitum a parte predicati non sicut variatio eodem modo sicut in illis in quibus ponitur verbum est. Oportet quod illa similitudo habet ut ait quod ille propositio propter ad alias in quibus verbum est predicat secundum adiectiues et non quod predicat tertium adiectiue. et quod philosophus non posuit nisi duas enunciationes de subiecto finito. et de subiecto infinito duas alias ut daret hoc intelligere. Etiam verbum adiectiuum non potest adiacere alicui tertio per copula sicut verbum substantiuum. ideo quod dicitur secundum adiectiues. Si tamen verbum adiectiuum resoluere in sui principium. tunc fieret variatio penes finitum et infinitum. sicut in illis de eodem adiectiue. isto tamen supposito quod verbum in oratione nunquam infinitari potest. ut superius probatum est.

Hoc enim dicitur non ois homo. sed non negatio ad id quod est homo addenda est. omnia enim non velle fecit. sed quod manifestum est aut ex eo quod est currit homo. non currit homo. currit non homo. non currit non homo. hec enim ab illis differunt. eo quod non vultur quod ois vel nullum nihil aliud fecit nisi quod vultur de homine vel affirmat vel negat. et cetera eadem oportet apponi.

Hic philosophus remouet quoddam dubium. posset enim aliquis dubitare an negatio infinita possit addi ad signum sicut addit ad nomen in enunciatione. Hoc ergo remouet dicitur quod non est dicitur non ois homo quod volumus facere enunciationem de infinito. quod negatio infinita remouet aliquid aut singulare aut velle. sed hoc signum ois non est aliquid singulare factus nec velle. sed potest fecit quod vultur sumit id cui addit. Et hoc quod manifestum est est ex eo quod est homo currit homo non currit non homo currit. non homo non currit. ois enim iste dicitur ab enunciationibus velle. quod in istis non sunt subiecta sumpta velle. sicut in illis in quibus ponitur hoc signum ois. Et quo per quod ois vel nullus nihil aliud fecit nisi quod illud cui addit velle affirmat vel velle negat. ergo oportet eadem oppositione esse inter illas

Queritur signum possit infinitari. Oportet enim quod dicitur infinita nihil determinate ponit. cum infinitum et indeterminatum idem sine. sed quicquid negatio apponit signo ponit aliquid determinatum. ideo si signum infinitari nequit. Quinque probatur inductiue. quod si dicitur non ois dicitur intelligere quoddam non. quod sibi equipollet. et cum dicitur non nullus dicitur intelligere quoddam. et cetera.

Ad. Quod potest fieri negatum potest fieri infinitum. sed signum potest negari. et etiam potest infinitari. Oportet enim quod non est sile de negatione et infinitate. quod licet negatio de se nihil ponat. potest tamen aliquid ponere ratione et cui adiungit. et non est contra rationem termini negati ponere aliquid determinatum. et tamen hoc est contra rationem termini infiniti. Remouet. Sed dubia. Primum. Oportet enim verum contraria est negatio ei quod est ois aial iustum est illa quod fecit quod nullum aial iustum est. hec quidem manifestum est quod nunquam erit sic sicut negat in eodem ipso. bis vero opposite erunt aliquando. aliquid aial iustum est. non ois aial iustum est.

Postquam declarat Aristoteles superius diuersitate enunciationum pueniente ex additione negationis infinitatis. Hic remouet quoddam quod poterant esse dubia in supra dictis. et princeps ista sex presertim quod sex sunt dubia quod remouet. ut patet bit in processu. Et quod dicitur fuerat in precedentibus quod in velle non sunt angulares simul. hec dicitur Aristoteles. hec declarat dicens in prima parte quod quod est ois aial est iustum. est contraria illa negatio quod fecit nullum aial est iustum. et quod contraria non potest simul verificari de aliquid eodem. manifestum est quod hec velle nunquam erit vere nec sicut in eodem tempore. nec in eodem ipso. nec in aliquid materia. Sed opposite his duabus. sicut aliquid aial est iustum. et non ois aial est iustum. quod opponit ad ois aial est iustum erit aliquando simul vere.

Notandum. Quod textus signat dicitur. aliquando erit simul vere. quod particularis affirmatiua et particularis negatiua de eodem predicato et subiecto non potest simul verificari in materia naturali nec in materia remota. simul autem verificat in materia contingere. sed hinc in nulla materia potest simul esse vere. Et quod dicitur supra dicitur est quod in velle nunquam contingit angulares esse veras. et videtur quod hinc potest simul esse vere. Oportet enim quod philosophus superius intelligit dicitur suum de illis velle quod non hinc adiuncte dicitur. sed hinc de manifeste quod ille qui hinc adiuncte dicitur. sed quod non potest simul esse vere. Sequitur pro eadem quod est nullum homo iustum est. illa quod est ois homo non iustum est. illa vero quod est aliquid homo iustum est opposita. quod non ois homo est nouus stus. necesse est enim aliquem esse

Hic philosophus declarat secundum dubium. quod enim superius dicitur est quod negatiua de infinito sequitur ad affirmatiua de finito. possit aliquid dubitare an nunquam ad negatiua de finito possit sequi affirmatiua de infinito predicato. Hic ergo dubium remouet philosophus remouet dicitur. quod interdum sequitur quod ad illa quod est nullum homo est iustum. quod est prima negatiua de predicato finito. sequitur illa quod est ois homo est nouus. quod est affirmatiua de predicato infinito. Sicut etiam affirmatiua de finito sequitur interdum ad negatiua de infinito. quod illa quod est aliquid homo est iustum. sequitur opposita affirmatiua de infinito. quod sequitur ista quod est non ois homo est nouus. Quod quod dicitur ex eo per quod ista est vera non ois homo est nouus stus. oportet quod ista sit falsa. ois homo est nouus. et si ista est falsa necesse est tunc aliquem hominem esse iustum

Ad. Dicitur superius quod ad affirmatiuas sequitur negatiuae et non e contra. male hic dicitur quod ad negatiuas sequitur affirmatiuae. Oportet enim quod tales propositiones negatiuae ponit dupliciter. foris mari. vno modo ita quod negatio cadat tam ad subiectum quod ad

Remouet. Sed dubia. Primum. Oportet enim verum contraria est negatio ei quod est ois aial iustum est illa quod fecit quod nullum aial iustum est. hec quidem manifestum est quod nunquam erit sic sicut negat in eodem ipso. bis vero opposite erunt aliquando. aliquid aial iustum est. non ois aial iustum est.

Secundum dubium de questione. Oportet enim quod philosophus affirmatiuae sequitur negatiuae.

Sub p[ro]p[ri]e
multiplicatio
verbis adiec-
tibus penes
s[ub]iectū.

Signum non potest infinitari.

Quia signum non potest infinitari. Ratio.

Con

Sub

f b

manifestū est q̄ eadem sit affirmatio vel negatio transposita nomine vel verbo

Notandū Aristoteli hic supponit q̄ ista affirmatio est hō albi negatio sic ista: nō est hō albi. cū dicit q̄ nō sit ei? negatio illa non est nō hō albi. et tū non perit qd̄ erat in principio. qz hoc supponit ppter ei? euidentiā. est em̄ satis manifestū q̄ negatio tollit p̄teritionē quam ponit affirmatio. vñ cū ista affirmatio est hō albi dicat p̄teritionē ipsius ēē cū p̄posito ex hoie et albedine. et manifestū sit q̄ talē p̄teritionē remouet tam ista nō est albi hō. q̄ ista nō est hō albi satis est euidens et clarū q̄ veritas ē negatio ipsius. et ideo Aristoteli. disposuit hoc pbare aliter.

Di Verū noia et vba idē fecant transposita. Dicendū q̄ sic. si nō sit alq̄ dicitia nisi transpositio nis vocalis. scz q̄ nō sit mutatio suppois vel ampliatōis vel distributōis siue regiminis vel alicui? alteri? vt iste due idē fecit. fortes est albi hō. et fortes est hō albi. Et h̄ pbat rōne rē. qz nisi sic seget q̄ vñ? affirmatōis cēt plures negatōes. cū? oppositū determinatū est in p̄mo li bro. Sequela pbat. qz de rōne negatōis est ferri ad p̄posi tionē q̄ est eadē in istis duabz. fortes est albi hō. et fortes est hō albi. cū eadē sint p̄pombilia. s; tā ista negatio nō est albi hō q̄ illa nō est hō albi. remouet illā p̄pōnez in q̄libz eaz. q̄ vtriq; erūt due negatōes oppositē

Notandū illud dictū p̄bi. noia et vba transposita idē fecant. p̄ tripl̄ in telligi. vno mō q̄ idē fecit q̄ntū ad fecatōem nois et vbi. quoz est fecare simplices p̄cept. Alio q̄ idē fecit q̄ntū ad veritatē et falsitatē. et hoc referendū est ad corā orōnē vel enūciatōem ex noie et vbo p̄stitutā. Tercio q̄ idem fecit. eodē mō se habēt q̄ntū ad oppōnez et p̄nam et cere ras enūciatōis p̄prietates. et ad hoc p̄positū p̄ponit Ar. illā p̄pōnem. vt satis p; ex eius p̄batione

Ar. Nō idē fecit ois hō est aial. et oīe aial est hō nec idē fecit ois nō et nō ois. q̄ videt q̄ non sit bene dictū noia et vba transposita idē fecare. Oīm ad p̄ mū q̄ transpositio dupl̄ p̄ fieri. vno mō sic q̄ ea q̄ transpo nitur in eadē pte enūciatōis maneat. ita scz q̄ si p̄us erāt in subiecto postea sint in subiecto. et si p̄us erāt in p̄dicato postea sint in p̄dicato. et de illis q̄ ita transponit̄ intelli git Aristoteli. dcm̄ suū. sicut p; ex ipso exemplo qd̄ adduxit nā cū dicit hō albi et est albi hō hō et albi semp̄ stāt in ea dē pte. Alio p̄ sic fieri transpositio. q̄ ea q̄ transponit̄ non maneat in eadē pte enūciatōis. s; mutent̄ de subiecto in p̄dicatū aut eoduerso. sicut p̄tingit cum dicit ois hō est aial oē aial est hō. et tūc nō ois q̄ transposita fecit idē. sicut ap paret in exemplo mō dicto. Ad scdm̄ dcm̄ q̄ Aristoteli. non dicit q̄ oēs dicitōes transposita idē fecit. s; dicit hoc tūc de noibz et vbis q̄ sunt subiecta et p̄dicata enūciatōis. et ideo nō sequit̄ q̄ idē fecare debet. nō ois et ois nō. qz nō et ois nō sunt p̄prie de nūero nominū et vboz. q̄ subijciuntur aut p̄dicant̄ in enūciatōe. sed magis sim̄ suā p̄prietatē sunt q̄ dam̄ ipsoz dispositiones.

Ar. Si dictū p̄bi esset verū sequeret q̄ p̄teritōes et p̄ueritōes esset eadē p̄pō. Etiaz vlt̄ destrueretur regule p̄naz. Et sicut iste essent eodē. ois hō nō currit. et nō ois hō currit. Etiaz iste hō ē mortu? et mortuū est hō idē fecit. Oīm q̄ hoc dcm̄ h; veritatē dūmodo solū fiat transpositio nois et vbi. et nō fiat alq̄ alia mutatio. v̄puta

subiecti in p̄dicato vel eodtra. aut etiā mutatio suppois restrictōis vel ampliatōis. aut alicui? alteri? p̄prietatis logicalis q̄ variant̄ p̄ transpositionē. appōnem. vel remotiō nem signoz. qz ille p̄prietates variant̄ veritatē p̄positionis. et nō transpositio nois vel verbi.

Ar. Hic est sola transpositio nois et vbi vidi canē comedere panē. et vidi panē comedere canē. et sicut hie velle me cape pugnātes. et velle pugnātes capere me. Oīm q̄ in istis nō est sola transpositio nois et vbi. sed est mutatio habitudinis regiminis et p̄structionis. et ita est variatio fin̄ intellectū. Et q̄ dicit. iste nō sit eius? dem veritatis regē vidi. vidi regē. papā p̄culsi. p̄culsi pa p̄. monstrū intendit natura. natura intēdit monstrū. et tū ibi est sola transpositio nois et vbi. Prima ps assumpti p̄ bas. q̄n̄ accusatiū? p̄cōstruū facit loquūtōem verā. sed q̄n̄ post p̄struū facit loquūtōem falsam ad min? p̄ casuz pos sibile. Oīm q̄ in istis terminis h̄nt aliā et alia suppoez. qz q̄n̄ acti p̄cōstruū stāt p̄ materiali. et q̄ sensus illi? regē vidi est. i. vidi illū q̄ est rex. s; q̄n̄ a pte p̄ p̄struū tūc stāt p̄ formali. q̄re illa est falsa aut ad min? p̄ esse falsa. vidi re gem. qz sensus eius est. vidi regē in maiestate regali p̄ma existere vera. Et qz illa distinctio est modernoz. ideo fas cilitate eoz. trāsire p̄ cū modici sit ponderis. sed verus dicendū esset illas p̄pōnez idem significare.

Ar. Tūero vnuz de pluribz vel plura de vno affirmare vel negare si non est vnū de plu ribz non est affirmatio vna vel negatio. Dico aut vnū. nō si vnū nomē sit positū. nō sit at vnū ex illis. vt hō est fortasse et aial et bipes et māfue tū. sed ex his vnū sit. ex albo aut et hoie et ambu lante nō sit vnū. q̄re nec si vnū aliqd̄ de his af firmet aliqd̄ non erit vna affirmatio. sed vox q̄ dem vna. affirmatōes s̄o multe. nec si de vno ista. sed similiter plures.

Postq̄ Aristoteli. determinauit de enūciatōe. p̄t rectz p̄t ad dicitōem q̄ nō tollit ei? vnitatē. Hic p̄nter in h̄ scdo capto p̄mi tractat. declarat qd̄ accidit enūciatōi ex h̄ q̄ addit ei aliqd̄ tollit ei? vnitatē. qz scz sibi accidit plurali tas vel multitudo. Et circa h̄ duo facit. p̄mo manifestat p̄positū. Secūdo determinat quā ad q̄stionē p̄tingentē cir ca h̄mōi enūciatōes q̄ s; plures. ibi (Oīm s̄o) Circa h̄ mō duo facit. qz p̄mo. pbat de eo qd̄ dictū est veritatē. Scdo qd̄ dixerat. pbat p̄ rōnem. ibi (Si s̄) Dicit q̄ p̄mo q̄ licet sit vna enūciatio in q̄ p̄dicat vnuz de vno. tū nō ē affirmatio vel negatio vna affirmare vel negare vnu de pluribz. vel plura p̄dicata de vno subiecto. si ex ill̄ plu ribz nō est nec plurgit aliqd̄ vnū. Et dico vnū. nō qd̄es s; sit positū illis pluribz nomen vnū. et tū ex eis nō sit vnuz in re. qz vnitatis noie vel vocis nō facit vnitatē enūciatōis sed vnitatis rei eā facit nō obstatē multiplicitate nominū. si cur forsan aial māfuetus bipes sunt plura noia. sed ex eis sit vnū in re. dato q̄ aial sit gen? et māfuetū atq; bipes sit eius dñia. ex q̄re em̄ et dñia sit vnū in re qd̄ est spēs disti nita. sed ex albo ābulante et hoie nō sit vnuz in re. et ideo si vnū aliqd̄ de eis affirmet nō erit affirmatio vna. nec etiā

Replia

Quid aliqd̄ id̄ p̄o. q̄m a pte pbat̄ p̄t capto. s; materialis. q̄m a pte p̄t. h̄t ampt̄ p̄ formali.

Primi dicitur enūciat̄ p̄t p̄talis absolutū vel nō enūciat̄ p̄talis absolutū p̄t. Etiam p̄t p̄t. et p̄t. illi? q̄ est flexio. absolutū p̄t p̄talis erit.

Capitulum scdm̄. de enūciatōe p̄les in qua enūciatōe sit additō que tollit vnitatē.

Quid affirmatio et negatio p̄les in qua enūciatōe sit additō

Plures et que significat̄ vel pluribz. et pluribz. et pluribz.

Supplicia plura q̄ eē q̄m sit vnū. et hō aial p̄p̄le bipes. et a plura facit enūciatōes. Aliter s̄o nō sit vnū. et aial ābulans genū. et nō facit enūciatōes.

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including a diagram of a triangle and various annotations.

Solu ad p̄m.

Solu ad scdm̄.

nō p̄t etiā p̄dicatū dici q̄ est citharedus bon⁹. ¶ **O**mn̄
cū dicit (Si em̄ qm̄) Declarat p̄positaz diuersitatē p̄ rōz
nem dices q̄ si dicat q̄ vtrūq̄ p̄t dici sp̄ p̄dicatū si alteru
trū dicat diuisim sequent̄ multa incōueniētia. qz nugaris
et infinitas. qz q̄ talia sunt fugienda dicere o3 q̄ nō sp̄ ex
diuisis q̄buscūq̄ inferat p̄dicatū. Declarat aut̄ hec incōue
niētia in exēplis dices q̄ de hoie est verū dicere diuisim z
hoiem z albū. si tñ albū simul z hoiem p̄tingat tūc eū esse
qz si esset niger nō esset verū de ipso p̄dicare diuisim hoiez
et albū. sed dato q̄ sit albū z hō poterāt hec ambo rursus
diuisim p̄dicari de eodē etiā milles. si q̄ fm̄ q̄ multiplicā
tur p̄dicata diuisim de tem⁹ sp̄ multiplicādo inferre p̄im
ctim dicem⁹ tūc q̄ esset hō albū. hō albū. hō albū. vsq̄ in in
finītū. Si tñ dicit poterit p̄dicatū de aliq̄ q̄ est music⁹ albū
ambulās si talia p̄us dicat diuisim. z hec eadez implicata
in p̄ma locutiōe p̄tinget frequēter dicere stante illa pos
sitione. dicam⁹ etiā de socrate diuisim q̄ est hō z q̄ est bī
pes. q̄ si ex diuisis p̄t sp̄ referri p̄dicatū. dicem⁹ q̄ socrates
est hō bipes. in q̄ tñ dicto est nugaris. ¶ **C**ōcludit q̄ **A**r
q̄ manifestū est plura p̄tingere si q̄s pouat simplr. i. vtr̄ r̄
eri p̄plexiones. i. inferri p̄dicatū p̄dicatū ex diuisis. sed que
admodū sit ponendū nūc dicamus.

Ratio diuisi
p̄t sequi
cūna z p̄dicatū
illa orō
albi p̄ referri

Dicit nō v3 qm̄
a dīsa ad quā
ta. primo
de p̄dicatū
de p̄dicatū
de p̄dicatū

Eoz igit̄ q̄ p̄dicant z de q̄b p̄dicant. q̄cūq̄ fm̄
accūs dicūt. vel de eodē vel alterz de altero hec
nō erūt vnū. ¶ **U**t hō albū ē z music⁹. s3 nō idem
music⁹ z albū. accūs etiā sunt vtrāq̄ eidē nec si
albū musicū verū est dicere. tñ nō erit albū mu
sicū vnū aliqd. fm̄ accūs etiā musicū albū d3 q̄
re nō erit vnū albū musicū. quocirca nec citha
redus bonus simplr. sed aīal bipes. non etiā fm̄
accūs. ¶ **A**mpli⁹ nec q̄cūq̄ insunt in alio q̄re
neq̄ albū frequēter neq̄ hō aīal vl' bipes. isunt
etiā in hoie aīal z bipes. ¶ **V**erū ē aut̄ dicere de
aliq̄ z simplr vt quēdā hoiez. hoiem aut̄ quēdā
albū hoiem albū. nō sp̄ aut̄. s3 qm̄ in adiecto q̄dē
ad aliqd̄ oppositoz inest q̄ p̄scq̄ p̄tradicctio non
verū s3 falsum est. vt hoiem mortuū hoiem dice
re. ¶ **Q**n̄ aut̄ nō inest verū est vel etiā qm̄ inest. sp̄
q̄dē falsum est. qm̄ p̄o nō inest nō sp̄ verū est. vt
bomer⁹ est aliqd̄ vt poeta. ergo z iaz est. nō fm̄
accūs etiā p̄dicat̄ eē de homero. qm̄ inest ei poe
ta. sed nō fm̄ se p̄dicatur de homero qm̄ est. ¶
Quare in q̄stiscūq̄ p̄dicamētis neq̄ p̄trarietas
aliq̄ aut̄ vlla oppō inest si definitiōes p̄ noibus
reddāt z fm̄ se p̄dicat̄ z nō fm̄ accidēs. in his z
simplr verū erit dicere. ¶ **N**ō aut̄ nō est qm̄ opina

bile est nō est verū dicere eē aliqd̄. opinatio etiā
ei⁹ nō est qm̄ est sed qm̄ nō est.

Nic p̄hs declarat veritatē circa p̄dicata. ¶ **E**t circa hoc
duo facit. qz p̄mo manifestat qm̄ p̄t ex diuisis inferri p̄
ctū. ¶ **S**ecō ond̄it qm̄ ex p̄dicatū p̄t inferri diuisim. ibi (¶ **V**e
rū est aut̄) ¶ **O**mn̄ qm̄ p̄ma p̄te q̄ eoz q̄ p̄dicant z subies
croz de q̄b alia p̄dicat̄ q̄cūq̄ p̄dicat̄ fm̄ accūs vel de eo
subiecto vel alterū de altero hec nō erūt vnū. i. ex talibz
diuisim dicitis nō poterit inferri p̄dicatū. sicut hō est albū. ¶ **E**t
erit musicus. sed idē nō est p̄dicatū dicere musicus albū.
ita videlz qz albedo cadat sup̄ia musicū. qz h̄ est falluz. qz
vtrāq̄ sunt accūs eidē. i. p̄ accūs p̄dicata de eodē. et q̄s
uis sit verū dicere q̄ aliqd̄ idē in supposito est albū vnū
musicū. qz idē hō est vtrūq̄ ipoz. nō tñ idē erit vnū aliqd̄
albū musicū p̄ se. qz fm̄ accūs totū d3 albū esse musicū. p̄
p̄terea etiā nō p̄t dici simplr. i. p̄dicatū q̄ sit citharedus
bon⁹. q̄s diuisim dicat de eo q̄ est citharedus z q̄ est
bon⁹. sed aīal bipes p̄t dici de hoie p̄dicatū. qz nō fm̄ ac
cūs sed p̄ se dicit̄ de ipso. ¶ **A**ddit aut̄ q̄ nō sp̄ ea q̄ p̄dic
cant diuisim sicut p̄dicata p̄ se p̄t ex diuisis inferri p̄dicatū
qz quēcūq̄ insunt. i. includūt in alio nō p̄t p̄dicari p̄imz
ctim de illo. et ideo nec debet frequēter poni albuz in p̄dic
tato. qz in ipso semel dicto includit quoriscūq̄ dicat. id
circo etiā nō d3 dici hō aīal vel bipes. qz ista includūt in
hoie vñ sit nugaris cū ad dūtur sibi. ¶ **P**at̄ ex dicitis q̄ ad
hoc vt ex diuisis inferat p̄dicatū duo requirunt. p̄mo vt
illa p̄dicata vniat̄ur p̄ se z nō p̄ accūs in eo de q̄ p̄dicatur
¶ **S**ecūdo. vt vnū ipoz nō includat in alio. ¶ **O**mn̄ dicit̄
de (¶ **V**erū est aut̄) ¶ **D**eclarat q̄ etiā ex p̄dicatū p̄t q̄cūq̄ ins
ferri diuisim. dicens q̄ verū est de aliq̄ p̄us dicere supple
p̄dicatū et postea simplr. i. diuisim aliqd̄. sicut quēdā hos
minē p̄us p̄dicatū postea diuisim aliqd̄ dicere hominē
et quēdā albū hominē esse albū. sed tñ nō sp̄ istud con
tingit. qz qm̄ inest aliqd̄ oppositoz in adiecto ad p̄dicatū
ad q̄d oppositū sed p̄tradicctio. nō est verū sed falsum
ex p̄dicatū inferri diuisim. sicut dicam⁹ p̄dicatū aliqd̄ hos
minē esse mortuū. et tñ est falsum dicere diuisim ipm̄ esse
hominē. qz mortuū p̄tradicct̄ hōi. qm̄ aut̄ nō est talis con
tradicctio in adiecto p̄t ex p̄dicatū inferri diuisim. sed tñ
nō sp̄ sic dicemus de homero p̄dicatū q̄ est vt poeta qui
et si nō viuat. d3 tñ esse in opinione rōne sue existentis po
etrie. nec tñ ex hoc p̄t inferri diuisim. q̄ homerus est. qz in
illa locutiōe nō dicebat̄ eē de homero p̄ se sed p̄ accūs. qz
p̄pter poetiā remanentē. ¶ **E**t q̄ p̄cludit q̄ in q̄stiscūq̄ p̄e
dicatis nec aliqua p̄trarietas aut̄ oppositio est in adiecto
q̄d vtrū ita sit p̄t videri si p̄ noibz p̄dicatoz reddant d3
finitōes q̄ declarāt f̄catū nois z vlt̄erius etiā p̄dicent̄ fm̄
se z nō fm̄ accūs. in his erit verū dicere simplr. i. diuisim
q̄ p̄dicat̄ r̄ p̄dicatū. sed de eo q̄d nō est. nō est verū
dicere simplr ipm̄ esse. p̄pter hoc q̄ d3 p̄dicatū esse opina
bile. sed z opinio est de ipso nō qz est. sed qz nō est. acti d3
ceret q̄ p̄ tanto d3 esse opinabile. qz cum nō sit simplr. est
tamen apud ipsam opinionem seu apud animam. et ideo
nō potest ex hoc inferri q̄ sit

Et la

Dicit nō v3 qm̄
a dīsa ad quā
ta. primo
de p̄dicatū
de p̄dicatū
de p̄dicatū

¶ **H**omer⁹ vniat̄ vt poeta m̄o
ing apud grecos q̄ vniat̄
Virgilis vt poeta m̄o
pud latos q̄ vniat̄

Notandum ¶ **A**rguere a diuisis ad
p̄dicatū est arguere a pluribz
bus p̄dicatis diuisim sumptis in antecedente. cuz aliquo
subiecto ad p̄sequēs in quo ponūtur eadē p̄dicata cuz
eodē subiecto p̄dicatū. vt cū ita arguit. fortes est hō z est
albū. q̄ fortes est hō albū. nam in antecedente illa p̄dicata

¶ **Q**uid ē arguere a di
ad quāta

Questiones

Secundi perihermeniaz

quod propositio modalis modificata aliis istorum modorum specie dicitur
fert ab illa de inesse per quod formaliter dicitur specie dicitur. sed propositio
de inesse et propositio modalis formaliter distinguuntur. sed specie dicitur.
Dicitur per bartholomaeum quod propositio est forma in enunciatore. sed iste dicitur ex
parte propositiois. quod in una est propositio simplex predicari cum subiecto.
et in alia est propositio modificata modo aliis quod transfert illa propositioem
extra prius tempus factam per formam eorum enunciatum specie dicitur

Modus proprius cap
tus sic definit.

Notandum. Quod modus proprius captus
sic definit. modus est determinatio
natio propositiois dicitur in quantum propositio exprimit speciale habitum
dicitur extremorum ad invicem. Dicitur pro determinatio propositiois
ad excludendum duos determinates re per se tamen aut mo-
dos determinates nomine vel per se aut accidia nois vel per
bi. quod tales modi non faciunt propositioem modalem. Ad dicitur ulterius
dicitur quod duplex est propositio in propositioe modali. scilicet propositio prius dicitur in
ter se et propositio modi cum toto dicto. sed quod modus solus determinat
nam prima propositio et non secundam cum illius propositiois sit met per se. id
quod veniunt ad dicitur dicitur ulterius in quantum propositio quod sit quod
da modi quod determinat propositioem dicitur non in quantum propositio sed in
quantum enunciatore habent ordine ad rationem nostram. ut sunt isti
modi opinati crediti imaginati et fides quod non faciunt propositioem
nec modalem specificam distinctam ab illa de inesse. Ad dicitur ulterius
modi exprimitur speciale habitum dicitur extremorum ad invicem. propter il-
los duos modos verum et falsum quod non faciunt propositioem moda-
lem propriam capta. tamen per quod non ampliat propositioem ultra tempus
sue placitis. tamen secundo quod trahit propositioem in specialem modum
soli dicitur generale modum illorum de inesse quod in eo quod res est non
est ordo vera vel falsa. sed non dicitur possibilis vel necessaria ab eo
sed potest quod res se habet ad sua causa. Et ista definitio modi
soli dicitur istis quatuor. scilicet possibile contingens impossibile et
necessarium. quod dicitur quod soli quatuor sunt modi facientes propositioem
modalem. quod modorum sufficientia quod in coplatis per. huius.

Quidam modus sit accidens
quod in de essentia propositiois mo-
dalis sunt in alio albedo
et accidens hoc et in de es-
sencia cap.

Ar. Modalis et de inesse distinguuntur tamen penes mo-
dum. sed non distinguuntur specificiter. tenet prima. quod mo-
dus rei non variat speciem ipsius. Dicitur quod duplex est modus
scilicet accidentaliter et ille non facit distinctionem specificam nisi forte
a posteriori. sicut risibile distinguit hominem specificiter ab aliis
non. Alius est modus essentialiter quod de integritate totum. tamen propositio
dicitur. et hoc modus facies propositioem modalem et de essentia propositiois
modalis. et ea specificiter distinguit ab illa de inesse

Ar. Distinctio specificiter est per copulam sed propositio de sim-
plici inheretia et modalis habent eadem copulam quod
per se sunt. sed non sunt distincte specificiter. maior per bartholomaeum quod copula
est forma propositiois. sed de ratione forme est specificiter distinguere
Dicitur quod copula per se accepta non distinguit. sed in quantum ve-
nit extrema. et quod in modalis est modus quod dicitur propositio dicitur per
copulam sed distinguuntur essentialiter et specificiter. Quod dicitur quod quod
uis habeat eadem copulam et eadem formam generalem. quod per se est
non tamen habent eadem formam specialem quod illa diversificatur per di-
versitatem univolum.

Ar. In enunciatore modalis et illa de inesse univolum
sumit affirmatio et negatio quod sit species enunciatore
vtriusque. sed non distinguuntur specificiter. an. per bartholomaeum quod sic in illa de
in esse copula per se supra sine negatione facit affirmationem
predicari. et sumpta cum negatione facit negationem eiusdem. ita si
mul ce in modalibus. Et affirmat quod propositio de simplici inheretia
et modalibus habent easdem passionem. scilicet opponit eopollentiam igitur
tur et. Dicitur ad primum quod propositio modalis et de inesse veniunt in
quod subalterno quod propositio categorica sic etiam veniunt in affir-
matione et negatione quod dicitur propositioem categoricam in eodem ac

cepta. sed tamen inter se specie dicitur. Ad affirmatorem dicitur quod ille
passiones non conveniunt eis univolum sed equivoce. ut infe-
rius dicitur. quare non arguitur identitate specificam. Est tamen
men considerandum quod per opinionem gratiadeus de ciculo/enun-
ciatio modalis per dupl. accipi. et per hoc dupl. comparat
ad illa de inesse uno modo considerando id quod est ut dicitur
in enunciatore modalis habet suam determinatorem in ipsa
ratione modi. et sic ipsam propositioem ad totam enunciatorem de in
esse. et hoc modo dicere possumus quod in illis sit diversitas con-
positiois. quod in enunciatore modalis stare sub determinatorem
modi est propositio modificata sive habet modificatorem quod
prius enunciatore non modalis. et propter tale diversitatem dicitur
possumus formaliter et specie differre. sed quod ipsum dicitur non est to-
talitudo modalis. sed est per se ipsius. ideo non possumus
propter hoc dicere quod enunciatore de inesse et enunciatore de modo
differre per se ipsum. Alio modo possumus enunciatorem moda-
lem considerare per se suam totalitatem. et sic enunciatore modalis et
de inesse ut in quantum idem sunt univolum specie. quod in enunciatore
bus modalibus ipse modus est predicari et dicitur subiectum. sed
copula verbalis connectit unum cum alio. sicut in illis de inesse.
Sed quod propositio formaliter diversificat ex diversitate composi-
nibilium. ideo melius dicitur ut per se specie differunt. et ulterius
propositio modalis dividit in propositioem et diversam per se quod propositio
nes modales per se distinguitur penes sensum propositioem vel diversum

Ar. Contra suppositum verum et falsum sicut scibile/credibile
bile per se et per accidens facit modalem distinctam ab il-
la de inesse. sed sunt plures modi quod dicitur. An. per bartholomaeum quod de
terminat propositioem. sed in illis de inesse nulla propositio determinat
nat. Quod dicitur quod illi non sunt modi propriissime capiendos mo-
dum qui soli facit modalem ab illa de inesse specificiter distin-
ctam. ut dicitur est. Et pro isto ulterius horandum est. quod
ad hoc quod aliquis modus faciat propositioem modalem pro-
priissime capta quatuor requiruntur conditiones. prima quod
talis modus primo conveniat significati enunciatore et per
hoc excluduntur omnes isti modi significatiu reprensiu
per se et per accidens mediatum et immediatum. eo quod isti primo
conveniunt enunciatore. Etiam per hoc excluduntur omnes
modi non determinates compositione dicitur. sed subiectum tamen
vel predicatum tamen. Secunda conditio. quod talis modus non co-
veniat significati enunciatore per attributionem ad in-
tellectum. et per hoc excluduntur isti modi scilicet creditus opi-
natum et similes. Tercia quod talis modus ex consequenti co-
veniat enunciatore. et per hoc excluduntur preteritum et futu-
rum contingens ad verum et contingens raro. quia illa pro-
prie non possunt verificari de enunciatore. Quarta
talis modus ampliet compositionem ultra tempus sue placen-
tis. et per hoc excluduntur verum et falsum.

Ar. Sicut ponitur unus modus contradictorius
possibilis. puta impossibile. ita deberet poni unus
modus contradictorius necessario. sed ille non ponitur ab
Aristotele. ergo erunt plures modi specialissimi quod quatuor
Dicitur quod illi non est nomen impositum. et sic comprehendit
tur sub istis et circulo quod non necesse aut possibile non
esse. Et quando dicitur. sicut ponuntur duo modi correspo-
dentes signis univolum. unus affirmatio et alius nega-
tio. ita sunt erunt duo contradictores signis particularibus. unus
affirmatio et alius negatio quibus positus erunt quinq.
Dicitur sicut iam dicitur est quod illi quod rident signo particulari ne-
gatio non est nomen impositum. sed circulo quod per nega-
gationem postpositam modo particulari. dicitur possibile non sic
in illi circulo quod signum particulare negatiu quod quidam non

Gratia
deus.

Vno et del
modo propositio
et sup modalis
propositio distincta
de in esse
Modus
ca. dicitur
Alio et de pro
propositio et pro
propositio modalis
propositio byt
no ab illa de
propositio

prima

Secunda

Tercia

Quarta

Replua

Arguit. Possibile et contingens convertuntur. ergo non sunt distincti modi. Dicendum quod quibus convertantur secundum rem. distinguuntur tamen secundum vocem et rationem. quod aliquid est possibile simpliciter et secundum se. sed est contingens in ordine ad suam causam non determinatam ad esse vel non esse. et sic possibile determinat esse secundum se. contingens vero in ordine ad causam non stantem. unde esse non stans est possibile. contingens autem est quod habet causam non stantem

Habet enim aliquas dubitationes. Nam si eorum que complectuntur ille sibi invicem opposite sunt contradictiones quecumque secundum esse vel non esse disponuntur ut eius que est esse hominem negatio est non esse hominem. non autem ea que est esse non hominem. et eius que est esse album hominem. negatio est ea que non est non esse album hominem. sed non ea que est esse non album hominem. si enim de omnibus aut dictio aut negatio vera est cum lignum falsum sit dicere esse album hominem erit verum de eo dicere esse non album hominem. Quod si hoc modo et in quantisvis esse non addit idem faciet quod per esse dicitur. ut eius que est ambulat homo. negatio est non ea que est ambulat non homo. sed ea que est non ambulat homo. nihil enim differt dicere hominem ambulare et hominem ambulante esse. que si hoc modo in omnibus. et eius que est possibile esse. negatio est possibile non esse non est que est non possibile esse. **Videtur autem idem possibile esse et non esse.** omnem quod est possibile dividi vel ambulare et non ambulare. et non dividi possibile est. Ratio autem est quoniam omne quod sit possibile est non simpliciter in actu est quare inerit etiam negatio. potest ergo et non ambulabile quod est ambulare et non videri quod est visibile. atvero impossibile est de eodem oppositas veras esse declarationes. non igitur est ista negatio. contingit enim unum ex his aut idem ipsum dicere et negare simul de eodem aut non secundum esse vel non esse que opponuntur fieri affirmationes vel negationes. si ergo illud impossibile est. hoc erit magis eligendum.

Hic per hunc movet dubitationem quandam de oppositione modalium enunciationum. Et circa hoc tria facit. quod primo ponit questionem et arguit ad partem falsam. secundo arguit ad partem veram. ibi (Videtur autem) tercio determinat veritatem.

tem. ibi (Est ergo negatio) Dicit ergo primo. quod affirmationes et negationes in illis que sunt de possibili contingenti impossibilem et necessario habet aliquas dubitationes. In quibus verbis implicite movet hanc questionem. verum in modalibus sumat oppositio per negationem positam ad verbum vel ad modum. **Tunc ibi (Nam si eorum) arguit per premissa dicens.** quod si eorum. id est earum enunciationum que complectuntur. constituntur ex oppositis predicari et subiecti. ille sunt contradictiones sibi invicem opposite quecumque opponuntur secundum esse vel non esse sicut eius negationis que dicit esse hominem. negatio est illa que dicit non esse hominem. Quod dicit per hunc probat quod si de quibuslibet est deo id est affirmatio vel negatio vera. cum de ligno sit falsum dicere quod est albus homo. et verum est dicere quod non est albus homo. et sic illa opponitur affirmationi que habet negationem additam ad esse. Et si in quantisvis non datur esse idem facit id quod ibi dicitur pro esse. sicut eius affirmationis que est ambulat homo. negatio est illa que dicit non ambulat homo et non illa que est ambulat non homo. cum negatio est non ambulat non homo. quia nihil differt hominem ambulare vel hominem ambulante esse. Si ergo in omnibus alijs ita se habet tunc etiam istius affirmationis que dicit possibile esse erit negatio illa que dicit possibile non esse. et non illa que dicit non possibile esse. **Deinde cum dicit (Videtur autem idem) arguit secundo in opposita parte.** scilicet veram per rationem. Impossibile est opposita simul verificari de eodem. sed de eodem simul est verum dicere quod est possibile esse et possibile non esse. cum ergo inconveniens sit dicere quod contradictoria simul verificentur de eodem oportet hoc eligere quod oppositio in modalibus non attenditur secundum esse et non esse. sed per negationem et affirmationem modum. **Hoc est ergo quod dicitur videtur autem idem possibile esse et non esse.** quod omne quod potest dividi et ambulare possibile est etiam non ambulare et non dividi. **Huiusmodi autem rationem assignat dicens.** quod omne quod est possibile isto modo non simpliciter est actu. et ideo non solum potest de ipso affirmari esse. sed etiam inerit. id est inesse poterit sibi et negatio eius. Et ideo quod est ambulare potest non ambulare. et quod est dividi potest etiam non dividi. sed impossibile est declarationes id est loquutiones oppositas simul esse veras de eodem. unde de oportet quod illa non est negatio eius. quod aut oportet ponere simul verificari de eodem affirmationem et negationem. aut in istis non fieri affirmationes et negationes que opponuntur secundum esse et non esse. Et quia primum est impossibile erit magis hoc secundum dictum eligendum.

Est ergo negatio eius que est possibile esse ea que est non possibile esse. eadem quoque ratio est et in eo quod est contingens esse. etiam eius negatio est non contingens esse. et in alijs quoque simili modo. ut in necessario et impossibili. **Fiunt enim in illis que modum esse et non esse appositiones subiecte vero res hoc quidem album. illud vero homo. eodem quoque modo hoc loco esse subiectum fit. contingere pro et posse appones determinantes que admodum in illis esse et non esse veritatem.** Sicut autem et hoc in eo quod est possibile esse et non possibile. **Eius pro que est possibile non esse. negatio est non possibile non esse. non enim**

3no p^o
probat quod negatio possit poni ad verbum

probat quod non possit poni ad verbum sed ad modum.

Solutio questionem
Et vult quod negatio de poni ad modum

Questio de modo sume di oppositum modalibus
Quia dicitur in modalibus esse duo sume di oppositum modalibus
V. negatio in oppositum di poni ad modum aut ad verbum.

Quia dicitur in modalibus esse duo sume di oppositum modalibus
V. negatio in oppositum di poni ad modum aut ad verbum.

Compositio et oppositio in quibus
Subiecta et predicata de logica

Questiones

Secundi perihermeniaz

contradictioes sibi inuicē sūt bmoī possibile est eē
et possibile est nō eē. q̄re z seq̄ se inuicē videbūt
idē em̄ possibile est eē z non eē. s; possibile eē z
nō possibile eē nūq̄ sil̄ sunt. opponunt em̄. At
uero possibile est nō eē. z nō possibile nō eē nū
q̄ sil̄ sūt. Silr̄ aut̄ z eius q̄ est necariū eē nō ea q̄
est necariū nō eē. s; non necariū eē. eius uero q̄
est necariū nō eē. ea q̄ est nō necariū nō eē. z ei
q̄ est impossibile eē nō ea q̄ est impossibile non eē
sed nō impossibile eē. ei⁹ uero q̄ est impossibile
nō eē. ea q̄ est nō impossibile nō eē. Et vlr̄ quē/
admodū dcm̄ est. eē quidē z nō eē optet pone/
re quēadmodū subiecta. negationē p̄o z affir/
mationē hoc facientē ad vni. i. t̄mō ad mo/
duz apponere z has putare optet eē oppositas
dictioes z negationes possibile z non possibile
cōtingens nō p̄tingēs. impossibile nō impossi
bile. necariū non necessariū. veruz non verum

¶ Hic p̄hs determinat veritatē dubitatōis p̄missē. Et
circa hoc q̄tuor facit. q̄ p̄mo ex rōe immediate p̄missa con
cludit q̄stionis veritatē. sc̄do assignat rōem eius p̄ quā sol
uit rō facta in oppositū. ibi (Fuit em̄ in illis) tercio decla
rat q̄ silr̄ se hz in ceteris enunciatiōib; modalib; sicut se
hz in illis de q̄b; posuerat exēplū. ibi (Eius uero q̄ est) q̄r/
eo p̄cludit vlr̄ veritatē. ibi (Et vlr̄ quēad.) Dicit q̄m p̄/
ma p̄re p̄cludēs rōe immediate p̄missa. q̄ ei⁹ affirmatōis
que d̄r possibile eē. negatio est ea q̄ est nō possibile eē. z q̄
cōtingit cōiter sumptum z possibile p̄uertunt. ideo addit
Ar̄sto. q̄ eadē est rō in eo q̄d est p̄tingēs esse. q̄ negatio
eius est nō p̄tingit eē. z q̄ vniūformiter sit oppō in cunctis
modalib; adiūgit q̄ silr̄ mō se hz in alijs. s. in necariū z im
possibili. ¶ Deinde cū d̄r (Fuit em̄ in illis) assignat rōes
dicte veritatis dicēs. q̄ hoc ideo p̄tingit. q̄ sicut in ill̄ de
quib; nō ponit mod⁹ eē z nō eē sūt. i. s; appōnes. i. predi
cata. subiecta uero s; res q̄ dicunt eē vel nō esse. sicut albū
aut hō. eodē q̄q; mō in h̄ loco ipm̄ q̄dē esse sit subiectū. cō
tingere uero z possibile sūt appōnes determinātes veri
tatē quēadmodū eā in alijs determināt. esse z nō esse.
¶ Deinde ibi (Eius cro q̄ est) p̄hus q̄z exēplificauit de
quibusdā enunciatiōib; modalib; declarat p̄nter q̄ se hz
silr̄ in oib;. Dices q̄ solū eius q̄ est possibile eē negatio est
nō possibile eē. s; etiā ei⁹ q̄ est possibile nō eē ea q̄ est nō pos
sibile nō eē. Qd̄ p̄bat p̄ locū a silr̄ dicēs. q̄ possibile eē z pos
sibile nō eē nō s; p̄dictioes sūt oppositē inter se. vñ z p̄se/
quunt se. q̄ idē est possibile eē z nō eē. s; possibile eē z nō pos
sibile eē nūq̄ silr̄ sūt. q̄z opponunt ad inuicē. z silr̄ possibi
le nō eē z nō possibile nō eē nūq̄ silr̄ sūt vera. s; pari rōne
opponunt ad se inuicē. Et exēplificat de alijs vt p̄z i textu
¶ Deinde cū d̄r (Et vlr̄) p̄cludit vlr̄ de p̄dictis veritatē
re. dicēs q̄ vlr̄ sicut dcm̄ ē in enunciatiōib; modalib; opoz/
tet ponere eē z nō eē. sicut subiecta. s; negationē z affirmā
tionē facientē hoc. i. opposita op̄ret ponere t̄mō ad vni
i. i. est ad modū. et op̄ret putare esse oppositas d̄cones. id
est affirmatōes z negationes has q̄ sunt possibile eē z nō
possibile esse. z sic de ceteris vt ponitur in littera

ret ponere eē z nō eē. sicut subiecta. s; negationē z affirmā
tionē facientē hoc. i. opposita op̄ret ponere t̄mō ad vni
i. i. est ad modū. et op̄ret putare esse oppositas d̄cones. id
est affirmatōes z negationes has q̄ sunt possibile eē z nō
possibile esse. z sic de ceteris vt ponitur in littera

¶ Hic habēdo oppōnem in modalib; negatio
d̄z poni ad modū vel ad verbū. D̄m q̄ d̄z
poni ad modū z non ad verbū vel dictū. cuius q̄tuor sūt
rōnes q̄ p̄nt trahi ex textu p̄ma ducit ad impossibile. z ē
talis. si sufficeret p̄pōem dici negare. ita q̄ due modales
eēt p̄dictorie seq̄ret q̄ due p̄dictorie eēt ill̄ vere. q̄d est
impossible. Seq̄la p̄. q̄ idē ē possibile eē z nō eē. sicut pos
sibile est diuidi z nō diuidi. ambulare z nō ābulare. vñ s;
reterus. q̄z possibile nō sp̄ actu est. vt manifestū ē ad sensus
Sc̄da rō. q̄ ad p̄dictionē habendā in illis de inec̄ negatō
d̄z ferri ad eē. s; in modalib; d̄z ferri ad modū. Tercia rō. q̄z
p̄ silr̄. q̄z sicut eē z nō eē s; appōnes. i. p̄dicata. res p̄o sub
ijciunt in illis de inec̄. ita silr̄ in modalib; modi s; appōes
id est p̄dicata. eē uero z nō eē subijciunt. Tercia rō. q̄z silr̄
cur in illis de inec̄ p̄ eē z nō eē attendit veritas vel falsitas
sic in modalib; s; mōdos. s; p̄dictio cū sit repugnātia p̄
poni in veritate z falsitate eodē mō attendit. Quarta rō
modali affirmatiua z negatiua de mō eodē nō p̄nt silr̄ stare
in veritate z falsitate. s; ipsi p̄uenit lex p̄dictoriaz. z per
p̄ns p̄tradictio debet attendi penes negatōem modi

Pbat q̄ rōe
q̄ nega
d̄z p̄i ad m
d̄z nō ad v
bū. p̄na.

Sc̄da ratio

Tercia ratio

Quarta rō

¶ Determinatio d̄z addi suo determinabili. s; ne
gatio est determinatio p̄bi. q̄z est aduerbiū. s;
d̄z addi p̄bo. z p̄ns hoc mō sumēda est oppō. Et cōfir
mas q̄z iste p̄dicat. forte currere est possibile. forte currere
nō est possibile. z tū ibi negatio ponit ad p̄bū s; est. Ad
eendū q̄ in modalib; duplex est p̄bū. i. verbū dicti. z ad il
lud nō d̄z addi negatio. Aliud est p̄bū q̄d est copula con
iunctiōis. z ad tale bñ p̄r addi negatio q̄ facit opposi
tionē. q̄z p̄ hoc q̄d addit huius p̄bo etiā addit mō licet mē
diare. Ad p̄sumationē d̄m. q̄ tale p̄bū cui addit negatio
est p̄ncipale. s; sufficit negatōem sibi addere. sed q̄d hic d̄z
intelligit q̄ negatio non debet poni ad verbum dicti.

¶ Officiū negatōis p̄dictorie ē negare q̄cqd aff
firma⁹ affirmauit. s; h̄ facit nega⁹ posita ad ver
bū dicti siue inter pres dicti. s; p̄ illā sit p̄dco. Ad mō p̄.
q̄z nega⁹ est malignātis nature destruens totū q̄d post se
inuenit. D̄z q̄ nega⁹ p̄rer ei⁹ naturā malignāntē de
struit totū q̄d post se inuenit in eadē p̄pōe. s; mō pone mos
dali s; due p̄pōes. i. p̄pō p̄riū dicti. z p̄pō modi cū dicto
q̄n̄ q̄ nega⁹ ponit inter pres p̄me p̄pōis impedit. sic q̄ nō
p̄r negare sc̄dam. z sic relinq̄r. p̄pōem modale simplr̄ affir
matiua. ¶ Et q̄n̄ d̄z. nega⁹ posita ad modū nō negat illā
p̄pōem sc̄dam. s; nō p̄r enunciatiōem facere simplr̄ negati
ua. An̄s p̄. q̄z mod⁹ nō ē illa p̄pō. D̄m h̄ mod⁹ nō sit
ista p̄pō. est tū ps illius p̄pōis. z q̄n̄ negat modus etiā
cōpositio negatur. licet hoc exp̄ssius significet q̄n̄ negatio
ponitur ad verbū illius p̄pōitionis.

Replia

¶ Ille s; p̄dictorie. fortes currit p̄tingēt. for
tes nō currit p̄tingēt. z tū nega⁹ nō ponit ad modū sed
ad p̄bū dicti. D̄m q̄ p̄clusio illi⁹ q̄stōis hz veritatē de
modis q̄n̄ ponit noialit. Vel d̄m q̄ illi⁹ p̄pōis fortes
currit p̄tingēt est duplex sensus. vñ q̄ cursus fortis sit
cōtingēs. et sic nō ē modal. q̄z mod⁹ nō determinat totam
p̄pōem. Ali⁹ ē q̄ ista p̄pō cursus cū forte sit p̄tingēs. z sic
est modal. s; nō sit negatiua nisi negatio ponat ad modum

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including fragments of text and symbols.

De quatuor modis Aristotelis
huius propositionum

Quarta **Ar.** Quatuor sumenda sunt quantitas et qualitas in propositionibus modalibus. Primum ad primum quod quantitas in modalibus per triplicem accidentem. Primum est per subiecti dictum, et sic sumitur in eius quantitas eodem modo sicut in illis de inesse, et hoc modo iste oem hominem currere est necesse, et nullum hominem currere est necesse sunt verba. Secundo modo attenditur quantitas ex parte termini dicti, et sic omnes sunt singulares, quod dicitur deum appellat singulare ratione propositio quia format nota seu copula indivisibilis inter sua extrema clausa et scata, quod nota propositio inter hec extrema eadem numero non potest poni inter alia, et sic in omni propositione modalis subiecti dictum quod est poller termino singulari, sicut exempli gratia cum dicitur hominem currere est possibile scilicet quod ille singulari dictum sit possibile. Tercio modo attenditur quantitas ex parte modi proportionando modos signis, ut habet in his versibus. Omne necesse valet, valet impossibile nullus. Possibile quod dicitur quod non possibile non. Et sic propositio modales vel sunt verba de necesse et impossibile, aut sunt periculares ut de possibili et contingenti, quod eandem virtutem quam habent ois et nullus in distribuendo etiam habent necesse et impossibile in ampliando. Et sicut illa vim quam habet quod dicitur circa terminum cui addit habent etiam possibile et contingens, quod sicut quod dicitur facit propositio periculares ita sicut possibile et contingens. Sed quantitas in eis de attenditur dupliciter scilicet quod in modalibus est duplex propositio. Primum propositio dicitur inter se, et propositio modi cum dicto, et sic quod una propositio affirmativa et alia negativa vel e contra, aut ex hoc quod ambe affirmantur vel negantur sumitur diversimode quantitas in ipsis.

Notandum Quod ad cognoscendum quantitatem in propositionibus modalibus tres solent assignari regule prima in modalibus necesse ponit negatio ad dictum nec ad modum est simpliciter affirmativa, ut cum dicitur sortem currere est possibile, sortem currere est necesse. Secunda regula, propositio modalis in qua ponit negatio tamen ex parte modi quod dicitur est simpliciter affirmativa, quod due negationes est poller vni affirmationi, ut cum dicitur sortem non currere non est possibile, quod ipsa est poller huic, sortem currere est necesse. Tercia regula, quicunque in propositio modalis tamen ponit vna negatio vel ex parte dicti aut modi talis propositio est negativa ex parte illius propositio cui negatio adiungitur, vel est tamen quod quantitas principaliter attenditur penes copulam quod mediat inter dictum et modum, quod si illa est affirmativa propositio est simpliciter affirmativa, et si est negativa ipsa simpliciter est negativa.

Ar. Quantitas in propositio sumitur penes subiectum, sed modus in modalibus sepe predicatur, quod penes ipsum non potest attendi quantitas. Secundum quod duplex est predicatum, Aliquod est cuius virtus non redudat in subiectum, et penes illud non potest attendi quantitas. Aliud est quod habet virtutem signi et se vertit ad subiectum, et penes tale bene potest attendi quantitas. Et hoc dicitur quod duplex est quantitas, scilicet simpliciter, et illa attenditur gratia materie, propositio quod est subiectum. Alia est quantitas respectu, et illa se tenet ex parte predicati habentis in se virtutem signi.

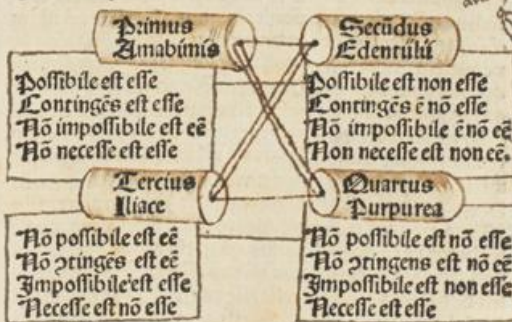
Ar. Illa est simpliciter affirmativa, sortem non currere est impossibile, et tamen in ea ponitur vna negatio. Prima pars probatur, quod est poller affirmativa, scilicet huic sortem currere est necesse, cum sint de eodem cono, scilicet purpurea. Secundum hoc in ea ponatur solus vna negatio explicite ex parte dicti, tamen implicite ex parte ipsius modi ponitur alia, sed due negationes est poller vni affirmationi, quod illa propositio est simpliciter affirmativa penes regulam secundam.

Consequenter vero secundum ordinem fuerit ita ponentibus, illi enim quod est possibile est esse, illa quod est contingens est esse, et hec illi quod vertitur, et ea quod est non impossibile est esse.

Folium CXXII

et non necessarium est esse, illi pro quod est possibile non est contingens non esse ea quod est non necessarium non esse, et non impossibile non esse, illi vero quod est non possibile est et non contingens esse illa que est necessarium non esse et impossibile esse, illi vero que est non possibile non esse, et non contingens non esse, illa quod necesse est et impossibile non esse. Et consideret autem ex subscriptione que ad modum diximus possibile est esse contingit esse, non impossibile est esse, non necesse est esse, possibile est non esse contingit non esse, non impossibile est non esse, non necesse est non esse, non possibile est esse, non contingit esse, impossibile est esse, necesse est non esse, non possibile est non esse, necesse est esse.

Postquam philosophus determinavit de oppositio enunciationum modalium nunc in hoc capitulo secundo determinat de sequentia earum. Et circa hoc duo facit, quod primo ostendit quod ordine naturalis sequentia, secundo circa determinata mouet quandam dubitationem ibi (Dubitabit autem) Circa primus duo facit, quod primo ostendit quod ordine fiat sequentia enunciationum modalium secundum opinionem antiquorum, secundo declarat quod veritate est quod falsitatis sit in opinio illa ibi (Ergo impossibile). Dicitur primo quod antie modalium fuerit secundum ordinem quod dicitur quibusdam sic ponentibus pro quod datur intelligere quod iste ordo est sequentia, est secundum opinionem aliorum, ponitur autem illi quod ista enunciatione quod est possibile est sequitur illa quod est contingens esse, ita quod vertitur secundo, et eandem sequitur ea quod est non impossibile est et ea quod est non necesse est esse. Et sicut ille quod vertuntur quod sunt possibile est non esse et contingens est non esse, non impossibile non esse, et non necesse non esse. Sed cum illa quod est non possibile est quod vertitur ille non contingens est impossibile est et necesse non esse. Cum illa pro quod est non possibile non esse quod vertuntur, non contingens non esse, impossibile non esse et necesse esse. Et ad id quod que ad modum dicitur istos supple dixisse considerandum est ex subscriptione figure que hoc modo ponitur.

Et quod figura manifeste patet quod antiqui errauerunt in ordinatoe duorum primorum angulorum, quod ipsi dixerunt amabilis et edentulus ubi nos dicimus amabilis et edentulus, sed in ordinatoe purpurea et liace non errauerunt, quod patet in textu ostendit.

Antiqui ordinatio sequentias modalium
Superius Amabilis
Edentulus, Liace, Purpurea

Capitulum secundum secundum titulum de Equipollentibus et Quantibus modalium

Antiq in oib9 angulis bn or
dicitur possibile qtinges ipossibile **Questiones**

33 prim bn 4 prim male
ordinauerunt necesse.

Ergo impossibile et non impossibile illud quod est contingens et possibile et non contingens et non possibile sequitur quod est contradictorie. sed puerum illud enim quod est possibile est negatio impossibile. negatio enim vero affirmatio. illud vero quod est non possibile est illud quod est impossibile esse. affirmatio enim est impossibile esse. non possibile vero negatio. **Necessarium vero quomodo sit considerandum est manifestum est enim quoniam non eodem modo sed prarie sequitur. contradictorie autem extra**

Hic declarat philosophus quod veritatis et quod falsitatis sit in ista opinione. Et circa hoc duo facit. quod primo ostendit in qua ista opinio sit vera. scilicet ostendit in qua eadem opinio sit falsa. ibi (Necessarium vero) Dicitur in prima parte quod impossibile et non impossibile sequitur ad illud quod est contingens et possibile. et non contingens et non possibile reddendo singula singulis. ita scilicet quod impossibile sequitur ad non contingens. et non impossibile sequitur ad contingens et possibile. **Ad quod declaratur subdes quod enunciatio de impossibili sequitur dictione supple enunciacione de possibili et contingenti sed puerum. quod videlicet prius conuertit cum illa qua sequitur. Et quomodo intellexerit quod dicitur dictione exponit subdes quod illud quod est possibile esse hoc est affirmatio de possibili sequitur negatio ipsius impossibilis quod est non impossibile esse. sed negatione ipsius possibilis sequitur affirmatio impossibilis. quod ad non possibile esse sequitur impossibile esse. affirmatio autem de ipso est impossibile esse. sed negatio de possibili est non possibile esse. Pars igitur quod fuit dicere quod enunciatio de impossibili sequitur dictione enunciacionem de possibili. hoc enim idem fuit ac si diceret quod ad affirmacionem de possibili sequitur negatio de impossibili. et ad negacionem de possibili sequitur affirmatio de impossibili. Et quod hoc idem ponit opinio recitata. sicut per intuitum figuram relinquitur. **Deinde cum dicitur (Necessarium vero) declarat in qua dicitur opinio sit falsa. Et circa hoc duo facit. quod primo ponit id per quod dicitur intelligi falsitas ipsius. scilicet hoc per rationem. ibi (Non enim est negatio) Dicitur primo quod quomodo dicitur se habeat necessarium ad tale sequentia considerandum est. et ponit veritatem dicens manifestum esse ex dictione quod non eodem modo quod ponit illa opinio se habere ad istam consequentiam enunciacionem de necessario. sed enunciacionem de necessario hinc quod de sequuntur. sed dictione ista extra priam quam illa opinio ponit. Quia vero Aristotlees in tota ista lectione loquitur mirabiliter obscure. ut clare intelligantur quod de considerandum est quod prius enunciacionis est quod vna vltis enunciatio opponitur alteri enunciacioni vlti. ideo Aristoteles per prius hinc intelligit vltimam affirmatiua et vltimam negatiua. sed quod particularis affirmatiua et particularis negatiua sunt contrarietibus vltis opponuntur dictione. idcirco ipsas particulares appellat hic Aristotlees. contradiatorias. non quod contradicant ad se inuicem. sed quod contradicunt suis vltibus. Quia ergo vniuersales de necessario sunt necesse esse et necesse non esse. ut dictum est. sed particulares sunt necesse esse et necesse non esse. ideo dicit Aristotlees quod prarie sequuntur. contradiatorie autem extra consequentia sunt. quasi dicat quod in sequentia vniuersali est vera opinio recitata. sed falsa in sequentia particularium.****

Secundi perihermeniaz

Non seq sic
quod in antiq
dicitur possibile
esse quod non necesse
esse. Probat hoc
tribus rationibus

Non enim est negatio eius quod est necesse non esse non necesse esse. contingit enim veras esse in eodem vtriusque. quod enim est necessarium non esse non est necessarium esse. **Causa autem cur non sequitur sicut ceteris quoniam prarie impossibile necessario reddidit idem valens. Nam si impossibile est esse necesse est hoc non esse. si vero impossibile est non esse hoc necessarium est esse. **Et certe impossibile est sic poni necessarium dictiones. nam quod est necessarium esse possibile est esse. Nam si non negatio sequitur necesse est enim aut dicere aut negare. Quare si non possibile esse impossibile est esse quod necesse est esse quod est inconueniens****

Hic philosophus probat per rationem quod dixerat. Et circa hoc duo facit. quod primo ostendit quod ad possibile esse non sequitur ista particularis negatiua non necesse esse. scilicet ostendit quod ad ipsas sequitur ista affirmatiua non necesse esse. quod est contra opinionem recitaram. ibi (Verum) Ponit autem in prima parte tres rationes ad probandum. prout scilicet ibi (Causa autem) tertia ibi (Et certe) **Prima ratio quam obscure ponit Aristotlees est talis. possibile est opponit contradicorie ad non possibile esse. sed ad non possibile sequitur necesse non esse. ut etiam confiteretur illa opinio. ergo ad possibile esse sequitur dictione siue negatio de necesse non esse. sed negatio eius non est non necesse esse. quod contingit vtriusque scilicet necesse non esse et non necesse esse veras esse simul in eodem. quod hoc de necessitate non est id non est necessarium quod sit. sed ad possibile esse non sequitur non necesse esse. sicut dicebat illa opinio. **Hoc est quod dicitur supple primo ad possibile esse non sequitur non necesse esse. quod est necesse non esse non est negatio ipsi non necesse esse. **Quod tamen subiungit. quod contingit veras esse sicut vtriusque in eodem. quod quod est necesse non esse non est necesse non esse. et sic negatio et affirmatio verificantur in eodem. **Secunda ratio quam magis obscure ponit est ista. quod illa vltis de impossibili quod est impossibile non esse idem valens quod necesse esse. **Item hoc ad quam sequitur negatio eius quod est impossibile non esse ad eam sequitur negatio de necesse esse. ex quo impossibile non esse et necesse esse idem valens. Sed negatio de impossibili non esse est ea quod dicitur non impossibile non esse. et negatio de necesse esse est ea quod dicitur necesse esse. sed dicitur opinio dicitur quod non impossibile non esse sequitur ad possibile non esse et non ad possibile esse. et non necesse non esse sequitur ad possibile esse. sed ad possibile non esse. tamen prarium posuit illa opinio. **Hoc est quod dicitur breuiter tangens de causa autem cur non sequitur necesse non esse ad possibile. sicut ceteris quod ponit illa opinio est supple quod sumptum impossibile hinc. scilicet item quod facit vltis enunciaciones reddidit idem valens necesse non esse. quod ut subdit se exponens si impossibile est esse necesse est hoc non esse vnde ista duo idem valent. postea supple totum quod dicitur est in sententia. **Deinde cum dicitur (Et certe) addit tertia rationem ad idem ponens primo quod impossibile est dictiones necessarium. scilicet particulares quod dicitur vltis sic poni sicut de illa opinio. **Ratio autem quam nunc addit ducit ad hoc est. quod ad necessarium esse sequitur possibile esse quod probatur subdes. quod si ad necesse esse non sequitur possibile esse sequitur ad ipsum negatio eius. quod necesse est dicere. scilicet affirmare aut negare siue quod de quilibet oportet quod sit vera affirmatio aut negatio. scilicet negatio de possibili esse est non possibile esse. sed si ad necesse****************

Prima ratio

Secunda ratio

Tertia ratio

Prima ratio esse quod possibile esse
Tertia ratio non sequitur
2a possibile esse quod non necesse esse
3a necesse esse quod non necesse esse

esse non sequitur possibile esse ad ipsum sequitur non possibile esse sed ad non possibile esse sequitur impossibile esse. quare si ad necesse esse non sequitur possibile esse. clauditur quod impossibile sit esse id quod necesse est esse. quod quod est inconueniens oportet dicere quod ad necesse esse sequitur possibile esse. sed ad illud quod est possibile esse. sequitur non impossibile esse. sed ad hoc scilicet ad non impossibile esse sequitur ut dicit illa opinio non necesse esse. quare contingit. id est sequitur ex dictis quod non necarium sit esse id quod est necessarium esse. quod est inconueniens. igitur inconueniens est ponere quod ad possibile esse sequatur non necesse esse.

Ad possibile esse sequitur una natura via. si ista non necarium non esse quod amabilem non adhibere probat diuisionibus rationibus.

At uero illud quod est possibile esse non impossibile esse sequitur. hoc uero illud quod est non necarium esse. quare contingit quod est necarium esse non necarium esse. quod est inconueniens. at uero neque necarium esse sequitur possibile esse neque necarium non esse. illi enim utraque contingit accidere. horum autem utriuslibet uerum fuerit. non erunt illa uera. simul enim possibile est esse et non esse. Si uero necesse est esse uel non esse non erit possibile utrumque. relinquitur ergo non necarium non esse et quod est possibile esse. Hoc enim uerum est et de necesse non esse. hec enim fit contradictio eius quod sequitur non possibile esse. illud enim sequitur hoc quod est impossibile esse et necesse est non esse. cuius negatio est non necesse est non esse. Sequuntur ergo et hee contradictioes secundum predictum modum. et nihil impossibile contingit sic positum. Possibile est esse. contingit esse. non impossibile est esse. non necesse est non esse. possibile est non esse. contingit non esse. non impossibile est non esse. necesse est esse.

Primario

Hic philosophus declarat quod enunciatio de necario sequitur ad possibile esse. Et diuidit ista per duas partes secundum quod duas rationes adducit ad probandum quod ad possibile esse sequitur non necesse non esse. Secunda ibi (Hoc enim uerum est) In prima parte intendit tales rationem. ad possibile esse oportet quod sequatur aut necesse esse. aut necesse non esse. aut non necesse esse. aut non necesse non esse. sed probatur est iam quod ad possibile esse non sequitur non necesse esse. addit autem in littera quod non sequitur ad ipsum id quod est necessarium esse. nec id quod est necessarium non esse. quod probatur per hoc quod illi scilicet ipsi possibile esse contingit accidere utraque. id est esse et non esse. quod possibile esse dicitur de aliquo quod potest esse et non esse. sed si utriuslibet eorum duorum fuerit uerum siue scilicet necesse esse siue necesse non esse. non erunt uera illa ambo scilicet esse et non esse. Et adiungit se exponens quod simul aliquid possibile est esse et non esse. sed si fuerit ad necessarium esse uel necessarium non esse non erit possibile ipsum posse respicere utraque. scilicet esse et non esse. Sic ita ad possibile esse non sequitur non necesse esse nec necesse esse. nec necesse non esse. res

linguit ergo non necarium non esse sequitur quod est possibile esse. Deinde ibi (Hoc enim uerum est) philosophus adducit ad idem secundam rationem que est talis. necesse non esse. et non necesse non esse opponitur contradictorie. scilicet possibile esse et impossibile esse opponitur contradictorie. sed hoc est uerum de necesse non esse quod sequitur ad impossibile esse. ergo per locum ab oppositis non necesse non esse sequitur ad possibile esse. Hoc est ergo quod dicitur Aristotele. ualde obscure. cum dicit hoc est uerum de necesse non esse. supple quod sequitur ad impossibile esse. et ista est minor pro rationis facte. sed maior proponem que fuit quod necesse non esse. et non necesse non esse opponitur contradictorie ponit immediate dicens. hoc enim scilicet non necesse non esse fit contradictio eius que sequitur ad non possibile esse. quod ad illud sequitur hoc quod impossibile esse et necesse non esse. cuius negatio est non necesse non esse. Ex quibus omnibus concluditur quod possibile esse sequitur non necesse non esse. Ultimo concludit Aristoteles. quod hee contradictioes. id est particulares de necario que contra dicitur uelut sequuntur ad illas de possibili secundum modum predictum diuersum a modo alterius opinionis. quod ad possibile esse sequitur non necesse non esse. et ad possibile non esse sequitur non necesse esse. Et nihil impossibile contingit istis sequentijs sic positis. Alia autem opinio ponebat e conuerso sicut supra patuit. Et nunc per correctioem figure superioris ponit alia figura tal.

Seda ratio

Conclusioes

Eppollent in se oes ille ppa de Edentuli

Eppollent oes in se de ppa

Queritur. Utrum equipollentia seu pntia sit in modalibus. et in illis de inesse eodem modo sumenda. Quod dicitur non. scilicet sicut oppositio est uaria in modalibus et in illis de inesse. ut patuit. ita scilicet equipollentia que est puenientia pponi plus oppositarum. Utrum est tunc quod hinc inde est aliqua proportio. quod sic ostenditur. quod proportio uel se hinc modi in modalibus sicut uerbum in illis de inesse. ut dicitur tunc est plus. sicut etiam ex pre signi determinatis ipsum subiectum attribuitur qntitas in illis de inesse. ita in modalibus ex pre modi qntum ad equipollentiam accipiendaz dicitur attribuitur qntitas. et sic sicut in illis de inesse equipollentia fuit ex ad ditione negatois ad signum pponendo uel postponendo. ita scilicet fuit in modalibus in quibus ponere negatoem ad modum se hinc sicut pponere signo negatoem in illis de inesse. sed ponere negatoem ad subiectum se hinc sicut negatoem post ponere signo. et ponere ad modum et subiectum simul se hinc sicut pponere et postponere. Et sic sunt possent poni tres regule equipollentiaz. pponum modalium que sufficienter declarat. De his prima inuit quod ad faciendum equipollere propositiones de possibili et impossibili ponenda est negatio ad modum tunc. quod opponitur contradictorie. Secunda quod ad faciendum equipollere mores de necario et possibili ponenda est negatio ad dictum et ad modum simul. quod opponitur subalterne. Tercia ad faciendum equipollentias de necessario et

De Equipollentijs modalium.

Utrum possibile equipollentia in ppa modalium

Questiones

Secundi perihermeniaz

impossibili. ponenda est negatio ad dictum tm. quia op ponitur contrarie.

Que sequitur p. 66.

Notandum Quod omnes propositiones modales que in eadem linea sequuntur se invicem recipiuntur sicut sunt eadem lineam. Quod si quis dicitur ad illas de quarto. et non e converso. et hoc per legem subalternam. ad veritatem enim vltima sequitur veritas sue particularis. et non e converso. Et cum ille de quarto sunt vltima affirmatiue. et ille de primo particularis affirmatiue. ideo ad illas de quarto sequitur ille de primo. et non e converso. Sicut cum ille de tertio sunt vltima negatiue. et ille de secundo particularis negatiue. ideo ad illas de tertio sequitur ille de secundo. et non e converso.

Ad Propositiones equipollentes debent esse eiusdem subiecti et predicati. s. propositiones modales de diversis modis habent diversa predicata. s. propositiones de diversis modis non sunt equipollentes. Et notandum quod modus predicatus que propositiones de diversis modis sunt etiam de diversis predicatis.

Replicatio Et quod dicitur equipollentia sumitur hic et in illis de inesse per negationem. s. non est aliter modus equipollentia eorum. Quod equipollentia in modalibus non sumitur nisi per negationem oppositam vel positam aut utroque modo. sed etiam per significationem modi sicut patet in sequentibus.

Ad Ista propositio fortiter currere est impossibile est affirmatiue. s. male ponitur in tertia linea. Ans. probatur quod in ea nulla ponitur negatio. Sed nota tenet. quod ille de tertia linea sunt negatiue. ex quo traditur illis de prima linea. que sunt affirmatiue. Quod illa est simpliciter negatiua. et licet in ea exprimitur non ponatur negatio. tamen ponitur implicite.

Ad Ad possibile esse vel contingere sequitur non necessarium. s. probatur male arguitur per antiquos. Ans. probatur ex definitione contingetis. que ponitur primo per op. Quod contingens per se sumitur duobus modis. vno scilicet per definitionem primo per op. et sic contingens est quod potest esse et non esse. et hoc modo ad possibile siue contingens sequitur non necesse. ut ibidem per alio capitulo dicitur. per quocumque possibile. que modo etiam necessarium per dicitur contingens. et sic ad possibile vel contingens non sequitur non necesse. ut hic dicitur. quod possibile et contingens sic sumptum est vltimus que non necessarium. ad vltimus autem quod est superius non sequitur inferius. sicut ad aial non sequitur hoc sed e converso.

Dubitabit autem aliquis si illud quod est necessarium esse possibile esse sequitur. nam si non sequitur contradictio sequitur non possibile esse. et si quis non habet dicat e contra dictioes necesse est dicere possibile non esse. s. utroque false est. At vero rursus idem videtur esse possibile incidere et non incidere. et esse et non esse. que erit necesse esse contingere non esse. hoc autem falsum est.

Quod Aristoteles declaravit quod licet fiat prima modalium nunc circa determinata mouet dubitationes quadam. Et circa hoc duo facit. quod primo ponit dubitationem et arguit ad veritatem que per e. Secundo determinat veritatem. ibi (Manifestus est autem) Prima pars diuiditur in duas. quod primo arguit ad

vnā pte dubitationis. Secundo arguit ad aliam ibi (At vero rursus) Dicitur primo quod aliquis dubitabit verum ad necesse esse se quod possibile esse. sicut dicitur fuit superius. Et probatur primo quod sequitur dicitur. quod si ad necesse esse non sequitur possibile esse. sequitur ad ipsum contradictio eius que est non possibile esse. et si quis non dicat. i. non cedat hanc quam diximus esse contradictioem et erit etiam contradictio possibile non esse. sed utroque. sed possibile non esse. et non possibile esse sunt false de necesse esse. s. de ipso est verum dicere quod ad ipsum sequitur possibile. Tunc ibi (At vero rursus) Arguit ad utrumque pte opposita dicitur. quod vnus et idem in re est possibile esse et non esse. quod idem in re videtur quod est possibile incidere et non incidere. si ergo ad necesse esse sequitur possibile esse. ad necesse esse sequitur possibile non esse. Ex quo idem in re est possibile esse et non esse. s. quod necesse est esse et potest contingere non esse. quod est fallum. ergo fallum videtur quod ad necesse esse sequatur possibile esse.

Manifestus est autem quod non omne possibile vel esse vel ambulare. ad opposita valet. s. est in quibus non est verum. Et primo quod de his que non sunt rationem per se. ut ignis calefactibilis est. et hinc vim irrationalem. Ergo sunt rationem potestates ipse eadem plurimorum etiam contrariorum sunt. Irrationales vero non omnes. s. que admodum dictum est igne non esse possibile non calefacere et quecumque alia semper agunt. alia vero sunt et sunt irrationales potestates simul que dam opposita. sed hoc idcirco dictus est quod non omnis potestas oppositorum est. nec quecumque sub eadem specie dicuntur.

Hic philosophus determinat veritatem huius dubitationis. Et circa hoc duo facit. quod primo de illa dubitatione declarat veritatem. Secundo ex veritate declarata per dicit alium ordinem per tunc enunciationum modalium. ibi (Et est quod) Prima pars diuiditur in duas. quod primo ostendit quod aliquod possibile non valet ad opposita. cuius contrarium nunc ponebat in ratione facta contra veritatem. Secundo declarat quod possibile sequitur ad necesse esse. ibi (Queda vero) Circa primum tria facit. quod primo ponit quod intendit et declarat in exemplo. Secundo ostendit quod potestates rationales aliter se habent. ibi (Ergo sunt rationem) Tercio declarat quod licet ad hoc se habent potentie irrationales. ibi (Irrationales vero) Dicitur primo quod non valet ratio facta ad probandum quod possibile non sequitur ad necesse. supponit enim quod possibile esse semper se habet ad opposita. quod est fallum. quod manifestus est quod non omne possibile se habet ad opposita. sed est de aliis in quibus hoc non sit verum. Et hoc primo manifestum est ex his que non possunt agere sunt rationem sed agunt sunt naturam. sicut ignis est calefactibilis. i. calefactiuus. et hinc vim. i. potentiam irrationalem que determinata est ad vnus. Tunc ibi (Ergo sunt rationem) Ostendit quod potentie rationales aliter se habent. dicitur quod potestates que sunt sunt rationem ipse eadem sunt actiue plurimorum. et etiam sunt actiue contrariorum. sicut medicus potest curare et non curare. et hoc potest legere et non legere. Tunc ibi (Irrationales vero) Declarat per se quod ad hoc contradictioes potentiarum irrationalem. dicitur quod potentie irrationales non omnes se habent ad opposita. sed sicut dictum est non est possibile quod ignis

Solutio q. 1.

*Aliter videtur
non aliter et speciale
et tale dicitur per op
per op*

*Questio. V. ad necesse esse
sequitur possibile esse.*

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including 'Solutio q. 1.' and other fragments.

nō calefaciat materiā p̄ntem. z eodez mō est possibile de oibz alijs q̄ q̄ritum est de se sp̄ agūt suā determinatā actio nē. omnīū em̄ istoz potētie ad vñū sunt determinate. ita q̄ q̄ritum est de se nō p̄nt in opposita. Alia p̄o sunt q̄ etiā fm̄ potēstates irrōnales p̄nt in opposita. quēadmodū lignuz p̄t calefieri z nō calefieri. z hoc totū d̄r Aristō. ideo deū esse vt appareat q̄ etiā fm̄ vñā z eandem sp̄m̄ fumendo potētiā nō oēs potēstates sunt oppositoz. vñ falluz sup̄ ponebat argumentū

Dicitur est possibile vñū quod nō actu ē sunt possibile est aliq̄ ambulare q̄ actu ambulat Aliud q̄ p̄t agere vel esse.

Quedā p̄o potēstates equocefunt. possibile em̄ nō simplr̄ d̄r. sed hoc q̄dē qm̄ veruz est vt in actu. vt possibile est ābulare qm̄ ambulat. z omnino possibile est eē qm̄ iaz est aliqd̄ in actu qd̄ d̄r possibile. illud p̄o qd̄ forsitan ager vt possibile est ābulare qm̄ ambulabit. Et hec q̄dē in mobilibz solis est potēstas. illa p̄o in imobilibz in vtriscz p̄o verū est dicere nō impossibile ambulare. z qd̄ ābulat iam z agit et ambulabile. Hoc q̄ possibile non est verū de nēcario simplr̄ dicere. alterū aut̄ verum est. q̄re qm̄ p̄t vlc̄ seq̄tur illud quod ex necessitate est sequitur possibile esse. sed nō omnino.

Nic p̄hs declarat qd̄ possibile seq̄tur ad nēcē. Et citat h̄ tria facit. qz p̄mo distinguit diuersos modos possibiliū. Secōdo oñdit illos diuersos modos ad diuersa appli carū. ibi. Et h̄ qdē. Tercio p̄cludit q̄ aliter t̄m̄ illoz possibiliū seq̄t ad nēcariū. ibi. Hoc q̄ possibile. Dices in p̄ma pte q̄ qdā p̄tēs s̄t equocef. diuerse rōnis. qz possibile qd̄ d̄r fm̄ ipam̄ p̄tē nō d̄r simplr̄. i. vno mō. s̄ pluri bus. qz qdā est possibile qd̄ verū est de eo qd̄ est in actu id est qd̄ est actu p̄nteruz. sicut d̄r possibile ābulare q̄ actu ābulat. z s̄t d̄r aliqd̄ possibile eē qd̄ est iā actu. Aliud p̄o d̄r possibile nō qz agit. sed qz forte ager. aliud ē possibile distās ab actu. sicut possibile est aliq̄ ambulare. qz et si actu nō ambulet. t̄m̄ ambulabit qm̄ voler. Tūc ibi. Et hec. Declarat istos diuersos modos possibiliū fieri in diueris rebz dices. q̄ hec p̄tēs q̄ d̄r possibile etiaz qd̄ nō est actu est soluz de rebz mobilibz. qz oia imobilia sunt sempiterna nec inueniūt q̄nqz nō eē in actu. Illa vero alia p̄tēs q̄ d̄r possibile id qd̄ est actu reperit in imobilibz. qz si ipa nō possent actu eē nūqz actu eēt. qz t̄m̄ vtroqz mō su mēdo possibile sibi opponit impossibile adiūgit Aristō. qz in vtriscz possibiliū verū ē dicere non impossibile eē. sicut supple dicitur q̄ nō est impossibile ābulare tā eū q̄ actu ambular. z agit tā eū q̄ actu nō ābulat sed ābulabit. De inde ibi. (Hoc q̄ possibile) P̄cludit q̄ t̄m̄ aliter dicitur possibile seq̄t ad nēcariū. dices q̄ hoc possibile qd̄ d̄r de eo qd̄ nō actu est nō est verū de nēcario. qz scz nēcariuz sp̄ est in actu. s̄ alterū possibile qd̄ d̄r de eo qd̄ est actu ē verū de nēcario z sequit ad ipm̄. Vñ p̄z ex dictis q̄ possibile ē in plus q̄ nēcariū. qz nēcariū nō d̄r nisi de imobilibz. s̄ possibile d̄r de mobilibz z imobilibz. Et qz ad p̄tē subiectiā seq̄t totū z nō eō uerū. quēadmodū ad hoiez sequit aiā. z ad

dūa possibilia

Conclusio finalis

aiā nō sequit hō. p̄cludit Aristō q̄ ad id qd̄ est de nēcitate rei. ad nēcariū sequit possibile. s̄ nō oīno. i. nō fm̄ oēm suam totalitatem. eo q̄ nō oīmbz modis suis verificatur de nēcario. vt dicitur est.

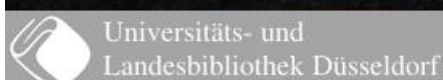
Et est qd̄ fortasse p̄ncipiū qd̄ nēcariū ē z qd̄ nō nēcariū ē oīm vlc̄ vlc̄ nō eē. z alia quēadmodū dū hoz p̄na p̄siderare oꝝ. Nō nēcē ē nō eē. possibile est eē. p̄tingit eē. nō impossibile eē. Nō nēcē est eē. possibile est nō eē. p̄tingit non eē. non impossibile ē nō eē. Necessē nō eē. nō possibile est eē. nō p̄tingit eē. impossibile est eē. Nēcē est eē. nō possibile ē nō est nō eē. nō p̄tingit nō eē. impossibile est nō eē. Manifestū est at̄ ex his q̄ dicta s̄t. qm̄ qd̄ ex nēcitate est fm̄ actū est. q̄re si p̄ora s̄t sempiterna z q̄ actu sunt potēstas p̄ora s̄t. z hec q̄dē sine potēstas actu s̄t vt p̄me sube. alia vero sunt actu cū possibilitate. q̄ natura p̄iora s̄t. tpe vero posteriora. alia p̄o nūqz sunt actu sed potēstas solum.

Ordinat equocefunt modalū nēcariū a nēcario.

Pbat istā ordinē dūa ratione

Nic p̄hs ponit aliū ordinē p̄ntie in modalibz fm̄ des terminata. Et circa hoc duo facit. qz p̄mo ponit ordinē illū. Secōdo p̄bat ipm̄ esse p̄uenientē. ibi. Manifestū est. Dices p̄mo. qz ex quo ad nēcē sequit possibile fortasse nēcariū z nō nēcariū est p̄ncipiū p̄ntie oīm vel eē. i. affir. z matiaz. vlc̄ nō esse. i. negariuz in modalibz. z alia dicta fm̄ alios modos p̄sequitur ad ipsa. sicut oꝝ p̄siderare cō sequētiā eoz in figura quam textus ponit. Et talis ordo p̄ntie in h̄ differt ab ordine supius posito. qz in p̄mo loco ponebat̄ em̄ciatōes de possibili. hic at̄ ponit̄ p̄ loco em̄ciatōes de nēcario. Tūc ibi. Manifestū est aut̄. ostēdit p̄uenientā dicti ordinis ex p̄formitate ad ordinē inueniunt in rebz. Et ponit duplicē rōnem ad h̄ p̄ma qz ex dictis manifestū est q̄ id qd̄ est nēcariū fm̄ actū supple est sp̄ sed sempiterna z q̄ sunt actu sunt p̄ora his q̄ nō sunt actu q̄ p̄uenienter ponit nēcariū an̄ possibile in p̄ntia modalituz. Sed rō rāq̄t̄ ibi. Et he qd̄ ē est talis. qz in rebz qdā sine potēstas s̄t sp̄ actu. sicut s̄t sube p̄me. i. sube separte. q̄ sunt p̄ores ceteris entibz. Sed alia entia sunt actu cū possibilitate adiūcta. sicut s̄t gnabilia z corruptibilia. q̄ in q̄tū sunt actu sunt p̄ore naturalit̄ qz vt sunt in potētia s̄t tpe sunt posteriora. qz p̄us tpe est hō in potētia. z post̄ ea generat̄ z fit actu. Sed qdā sunt sola potēstas z nūqz sunt actu. sicut aliq̄ vestis ē in potētia ad incisionē q̄ nūqz forte incidet actu. Quia q̄ illa q̄ in entibz sunt actu sp̄ p̄ora ceteris. p̄uenienter etiā nēcariū sp̄ ponit p̄us q̄ possibile in p̄ntia modalituz. et est ista. p̄batio p̄ueniens. qz ars imitat̄ naturā. vt d̄r secōdo physicoz.

Querit̄. Utrū ad nēcē eē sequit possibile eē. vno p̄ter sublatōem repugnātie ei⁹ ad actū. z hoc mō d̄r possibile qd̄ est actu. etiā si in eo nulla sit potētia. quēadmodū p̄ma cā est t̄m̄ act⁹. qz t̄m̄ non repugnat sibi q̄ sic

*fundus no repugnatio ad actum
 et potest esse in actu
 et potest esse in actu
 et potest esse in actu
 et potest esse in actu*

Questiones

in actu sic est verus de ea dicere qd possibile est ipsam esse
 actu. Et hoc modo possibile dicitur a potentia diuersa actui. et sic
 capiēdo possibile tunc sequitur ad necesse. Alio dicitur possibile p[er]
 p[re]terpositōem potētie ad actū. et h[oc] modo dicitur possibile ut
 talis est nō sint actu esse tū p[er]t. qz vt sic dicitur: possibile a pot[en]
 tentia ab actu separata. et hoc modo capiēdo possibile non
 sequitur ad necesse. Quid sit p[er]t. qz qd est possibile eē hoc scēdo
 est etiā possibile nō esse. sed nō eē nō sequitur ad necēariū. qz
 alis aliqñ nō ens et sp[iritus] ens starent sicut nec possibile h[oc] modo

Ar. Ad p[re]t[er]positōem sequitur totum v[er]ū qd vt cōe
 gen[er] vel analogū p[ro]dicat de ipsa. sed necēariū ē
 p[er]t subiectiua possibilis. q[ui] ad necēariū semp[er] sequitur possibi
 le. Dicitur p[ro]bat. qz possibile est sicut v[er]ū ad id qd est in ac
 tu sicut necēariū. et ad id qd est ante actū. sicut possibile ad
 v[er]ū q[ui]s. Quid sit p[er]t. qz qd est possibile in formali p[er]t sequitur
 possibile. sicut ad inferius scēd[um] lupus. hoc aut[em] p[ro]bat h[oc] nō
 vult p[ro]bare. sed vult ostēdere qd ad necēariū sequitur possi
 bile. nō tū o[mn]i. i. non s[ed] s[ed] s[ed] totalitate. qz nō o[mn]i modis
 suis verificatur de necessario. vt dictum est

Ar. Si possibile esset v[er]ū faceret enūciatōem
 v[er]ū sed h[oc] est falsum. q[ui] dicitur p[ro]bat. quia
 necēariū facit enūciatōem v[er]ū. sed possibile facit enūcia
 tionē p[ro]bante. Quid sit possibile et necēariū p[er]t dupl[ic]
 accipi. vno q[ui] ad p[re]t[er]positōem sup[er]positōem. et sic possibile ē
 v[er]ū q[ui] necesse et v[er]ū enūciatōem facit. qz de plurib[us] ē ve
 rū dicere possibile eē q[ui] necesse eē. Alio p[er]t accipi q[ui] ad
 modū affirmati. et sic necesse est v[er]ū q[ui] possibile. qz necesse to
 taliter affirmat qd nō facit possibile. et q[ui] ad hoc facit
 ipsum necesse v[er]ū enūciatōem. et possibile facit enūciatio
 nem particularem

Querit Quid dicitur possibile ortū a potētia rō
 nali et ortū a potētia irrōnali. Quid sit textū q[ui] dicitur
 rōnali sicut potētia rōnalis et potētia irrōnali v[er]ū potētia rōnalis
 est dicitur suar opationū. ita q[ui] p[er] agere et nō agere. et agere
 h[oc] est oppositū illi. et h[oc] p[ro]pter suā imaterialitātē et q[ui] tra
 dit eam lib[er]itātē. et ita sicut possibile dicitur a potētia rō
 nali valet ad opposita. scz ad eē et nō esse. sicut possibile est
 ambulare. possibile est nō ambulare. Sed potētia irrōna
 lis saltē actiua sump[er]t est determinata ad v[er]ū. et q[ui] tunc est
 de se semp[er] est in actu. qz agit p[er] necēitates nature. et si aliqñ
 nō agit h[oc] est p[er] accūs. qz scz nō habz id in qd agit. vt ignis
 aliqñ nō calefacit. qz nō h[oc] calefactibile. Et q[ui] possibile qd
 dicitur est a tali potētia nō valet ad opposita. qz tale possibi
 le p[er]t eē et nullo nō eē. Dicebat notāter actiua. qz pot[en]
 tentia irrōnalis passiua est eadem oppositō. sicut lignū
 potest calefieri et nō calefieri.

Notādū Potētia irrōnalis dicitur cui natu
 ra est p[ri]ncipiū agēdi vt calefactiuū
 sed potētia rōnalis p[ro]p[ri]e dicitur de potētiis intellectuīs. scz
 de intellectu et volūtate. Et differt agēs naturale ab eo
 qd agit p[er] rōnem. qz agēs naturale agit p[er] formā natura
 lem q[ui] est p[ri]ncipiū essēdi. h[oc] agēs s[ed] rōnem agit p[er] formā
 apprehēsam. q[ui] est rō et p[ri]ncipiū cognoscēdi. et qz oppositō
 sunt opposita eē. ideo op[er]t q[ui] sint ipso[rum] oppositē forme. vt
 sic vna eaz der v[er]ū esse determinate. et alia der esse illi op[er]
 positū. Et qz v[er]ū qd h[oc] se h[oc] ad op[er]i sicut se h[oc] ad eē. vt
 de comētator. necēariū est vt quēdam modū agēs naturale
 p[er] certā formā est determinatū ad certū eē. sic etiā sit des
 minatiū ad certā actiōem. et ideo nō p[er] agēs naturale in
 opposita. Quāuis autē opposita sic sibi mutuo repugnāt
 in esse. nō tū sibi mutuo repugnāt in cognitōe. qz dicit scēdo

Secūdi perihermeniaz

metaphysice. q[ui] rō scialis p[er]trarioz est vna et eadē. idcirco
 p[ro]uenit dicitur q[ui] potētia rōnalis est factiua p[er]trarioz

Ar. Intellect[us] est potētia rōnalis et sicut volūtās. et
 tū nō p[er]t in opposita scēdo p[ro]bat. qz in tel
 lectus ita assentit ei qd indicat v[er]ū. qd nō p[er]t sibi nō assen
 tire. et sicut volūtās ita vult bonū q[ui] nō p[er]t velle malū. qd ē
 oppositū bono. Quid sit p[er]t in opposita p[er]t in oppositō ob
 iecti sui. tū tunc p[er]t in opposita p[er]t sub obiecto suo. Sicut
 cur exēpl[ar]i grā volūtās h[oc] p[er]t obiecto bonum. ita vult bo
 nū q[ui] nō p[er]t velle qd nō apparet bonū. p[er]t tū velle ambu
 lare et non ambulare. quoz v[er]ū p[ro]bat p[er]t apparere bonū. sicut
 etiā v[er]ū est obiectū intellect[us]. et ideo intellect[us] nō p[er]t nō
 assentire ei qd indicat esse v[er]ū. p[er]t tū p[er]t vna rōnem scialez
 veri in opposita. sicut p[er]t vna rōnem scialez sicut p[er]t dirigere
 ad inductōem sanitatis et ad inductōem egritudinis

Ar. Si potētia rōnales essent eadē oppositōz scēd[um]
 res q[ui] ille potētie nō agerēt vel q[ui] agerent abo
 opposita. quoz v[er]ū est incōueniēs. Et p[ro]bat. qz p[ri]
 cipiu agēdi potētie rōnalis est similitudo rei apprehēse. et illa
 v[er]ū est tū vna q[ui] est p[ri]ncipiū agēdi v[er]ū. Quid sit
 potētia rōnales q[ui] est de se sunt eadē oppositōz. sed ad
 h[oc] q[ui] actu agāt op[er]t q[ui] determinēt ad alterū oppositōz.
 Ad p[ro]batōem dōm q[ui] p[er]t apprehēsa de re pus est sicut
 tudo v[er]ū scz habit[us] et p[ro]feri. Ducit in cognitōem altes
 rius. scz p[ro]uatis. qz rō habit[us] p[er]t quādā negatōem et abla
 tiōne ostēdit suū oppositū scz p[ro]uatiōem.

Ar. Potētie sensitiue sunt irrōnales. et tū sunt op
 positōz. Probat q[ui] v[er]ū est v[er]ū et nō vi
 sibilis. etiā est albi et nigri. et tactus est calidi et frigidū.
 Quid sit p[er]t ad v[er]ū determinate. Et sic p[er]t passiue. et ille sicut op
 positōz. sed sensus est p[er]t p[er]t passiua. vt p[er]t scēdo de aia. Vel
 dōm q[ui] q[ui] potētie aie sensitiue vident valere ad op[er]
 positā. vt ad abulare et non abulare. tū vbi sensus est p[er]t
 rōnem agit p[er]t modū nature. et ideo videm[us] q[ui] vna irūdo
 facit nō sicut alia in eodē tpe quo alia. et sicut vna arā
 nea facit telam sicut alia

Ar. Potētia nature est irrōnalis et tū est ad oppo
 sita. q[ui] potētia irrōnalis p[er]t ad opposita. Sed
 cūda p[ro]bat. qz natura p[er]t suā potētia actiua est cā
 mor[is] et h[oc] est. vt dicit scēdo p[er]t. Et p[ro]bat. qz potētia ma
 terie est eadē oppositōz. qz suscipit in se formas p[er]trarias
 Quid sit mor[is] et q[ui] quoz natura est p[ri]ncipiū nō op[er]
 ponitur. qz des in termino ad que cui[us] natura est p[ri]ncipiū
 sicut p[er]t q[ui] p[er]t phy. est cōsummatio et p[er]fectio mor[is]. Ad
 p[ro]batōem dōm q[ui] potētia materie est passiua. v[er]ū est
 tū q[ui] materia nō suscipit diuersas formas p[er]trarias nisi sit
 disposita diuersis dispōib[us]. Vel dōm q[ui] licet potētia ma
 terie remota sit eadē oppositōz. tū potētia materie p[ri]ma
 sicut est potētia materie iam disposita ad formā non est
 eadem. sed diuersa in diuersis

Ar. Potētia calefactiua solis est irrōnalis. et tū ē
 oppositōz. Parz q[ui] sol sua potētia calefactiua liq[ui] facit ces
 rā et indurat lutū. Quid sit illi effect[us] p[er]trarij resoluūt
 in diuersitatē suscipiētū. alia em[en] est dispositio cere et alia
 lutū. Dicit etiā q[ui] illi nō sunt effect[us] p[er]t se potētia calefactiue
 qz potētie calefactiue p[er]t se est calefacere. et ad illā calefactio
 nē seq[ui]t[ur] in aliq[ui]b[us] induratio. in alijs nō liq[ui]factio sicut diuers[us]
 sitatē materiaz suscipiētū

Querit Quid sit distinctio entū p[er]t actus
Tres grad[us] entū.

Dicit possibile
 a potētia rōnali. et dicit
 a potētia irrōnali

Dicit p[ro]p[ri]a volūtās ar.
 det in inferno

Quid potētia irrōnalis
 rōnalis
Dicit agēs nāle
 agēs s[ed] nāle

cūda
 asiu
 est
 aia. il
 bō iū
 s[ed] iū
 si neq[ue]
 matio
 negati
 falsē op
 ei q[ui] p[er]
 opinio
 bonū est
 p[er]traria e
 sicut est
 p[ro]batōem
 opinio cui
 potest dū
 veritas illa
 clarat v[er]
 rō est v[er]
 scz q[ui] de
 ei qd om
 las est iust
 collis nō e

num quia qui opinatur qd bonum est malum necesse e ip sum opinari ipsum non esse bonum Tunc ibi Amplius si etiam Aristoteles ponit septimam rationem que est talis. opinionum oppositio debet attendi ymformiter in omnibus. sed in substantijs cum non habeant contrarium non potest esse oppositio. fm p rarietatem predicatorum sed fm p rarium modum enuciandi. ergo in cunctis atre dicitur oppositio scdm affirmatione z negationem eiusde de eodem z non fm p rarietatem predicatorum. vt lre ra satis aperte dicit Tunc ibi Amplius autem simi liter) ponit phus octauam ratione dicens qd similiter se habent opinio boni que dicit qd bonum est bonu. z opinio no boni que dicit qd no bonum est bonum. Et fm has similiter se habent opinio que dicit bonum non est bonum. z opinio que dicit no bonum non est bonum. Sed opinio ipsius no boni que dicit qd non bonum est bonu non est p raria opinio que dicit qd non bonum est bonu quia simul sunt amte vere. z vera opinio nuquam p rariatur vere No contrariatur ei etiam illa que dicit qd no bonum no est malu. qz z ista verificatur simul secum. qz de non ente est vez dicere qd est no bonu z non malum. Ergo p rariatur ei illa que dicit qd non bonu no est bonum. et per se quos illi que dicit bonu est bonum p rariatur il la que dicit qd bonum no est bonu Deinde ibi (Mani festu est) quia Aristoteles no posuerat exempla de opini onibz vniuersalibus concludit qd eadem ratio est de eis. dices manifestum esse qd nihil qstum ad propositum spe erat interest si ponamus etia vniuersaliter fieri affirmati onem z negationem. quia semper affirmatiue de aliquo contrariatur negatiua de eode z no opinio que est de co/ trario predicato

Quare si in opinione sic se habet. sunt autem hec que sunt in voce affirmatōes z negatōnes note eoz q sunt in aia. manifestu est qm etia af mationi p raria quidem negatio est circa idem vniuersalis. vt ei que est qm omne bonu bonu est. vel quonia omnis homo bonus e ea que est quonia nullu vel nullus p rardictorie aut vt no ois aut no omne Manifestu est aut quonia z vera vere no contingit esse p raria nec opposi tionē. nec p rardictionē Contraria em sunt q cir ca idem opposita sunt. circa idem autē contin git verum dicere eundem. simul aut eide no con tingit inesse contraria *Explicit textus*

¶ Hic phus finaliter claudit ex dictis veritate de oppo sitione enuciationu que sunt in voce Et circa hoc duo fa cit. qz pmo facit qd dicitu est. scdo declarat qd vez no p rariatur vero ibi manifestu e aut. Dicit pmo qd si in opinio/ ne aie hec se habet vt diximus z ea que sunt in voce sunt note. i. signa eoz que sunt in aia manifestu est qd etiam in voce affirmatio e p raria. i. opposita. tam in p rarietate qz in p rardictione negationi q est de eodem z no affirma tionē. que est de p rario predicato. cuius exemplū est vt

huic affirmatōi que de omne bonu e bonu vel ois homo est bonus p raria est ista negatio. qd de nulluz bonum est bonu vel nullus homo e bonus z pars totum in textu ¶ Tunc ibi (Manifestu est aut) Quia phs dixerat qd ve ru nunqz p rariatur vero declarat hoc ita se habere. Di cens qd manifestum est quonia z vera opinione vel enun ciatione no p rtingit esse p raria vere. qz p raria sunt oppo sita circa idem. sed opposita no possunt simul inesse eide sed eudem p rtingit circa idem dicere z opinari veru esse quod de seipso dicit p r. ergo opinio vel enuciatio vera no contrariatur vere

Veru nudqm con uat vero.

Q. Utrū p rarietas in enuciationibus sumend da sit penes p rarios modos enuciandi. aut fm p raria predicata Dicendū qd p rarietas in enuci ationibus p ruz z verius sumenda est penes contrarios modos enuciandi. i. fm affirmationem z negationem eius dem predicati de eodem subiecto Et non est sumenda p p riam p dicata p raria neqz fm res p rarias. Et istud probauit phus octo ronibus Est tamen vez qd p rarietas hic debet capi generaliter prout se extendit ad omne speciem oppositionis quod manifeste patet ex exemplis su is quibz exemplificat tam in indefinitis qz vniuersalibz. sicut patet clare decurrenti textu vsqz ad finem Etia null la est difficultas de p rardictorijs cu ibi sit manifestum qd opinio sit sic sumenda scz penes affirmatione z negatio nem. sed illa questio habet aliquas apparatus circa p raria quare de eis mouetur specialiter. Et mouet phs istam questione in fine libri peribermetas ex ista causa qz superius dictum fuit qd psequera enuciationu varie tur fm oppositione. sed oppositio fm aliquos sumitur in rebus oppositis sicut bonu malu iustu z iniustum. albu z nigrum. fm alios vero sumitur fm contrarios modos enuciandi Ergo ne error fiat in psequentijs enuciationu oportet hic querere qualiter sit sumenda oppositio Et qz ex dictis superius in diuersis locis notu est qd in enucia tionibz tam de inherencia absoluta qz modificata deterz minata veritas sumitur penes p rariu modum enuci andi ideo dicunt aliqui qd iste textus finalis non sit phi s. sed translatoris qui ipsum apposuit. p declaratione z solu tione multoz dubiozum.

Contrictas de huc capz conu pnt p rarietas ad oppoz conuad p ruz vid z p rardictorū.

A. Ea que sunt in voce sunt signa eoz que sunt in anima. z ea que sunt in anima causantur a rebz ad extra ergo opiniones aie que sunt de rebz p rarijs erūt p rariet p p ruz enuciatioes tales opiniones fca tes erūt p rariet Ddm qd quis ea q sunt in aia causant a rebz no tamē hnt eide modū essendi in aia sicut habent in rebz in signū cuius p ceptus qd causant a rebz ad extra co trarijs no sunt p rarijs Sicut p ruz in sill de albo z nigro q p rariant. sed tñ intentiones albi z nigri no p rariant. qz sunt simul in medio z visu Sill in eode intellectu spēs in telligibiles albi z nigri esse possunt. ergo no opret qd opis niones de rebz p rarijs sunt p rariet.

A. Ille sunt p rariet fm phm in pncipio huius se cudi ois hō est iustus ois hō est iniustus Sill iste sortes e albu sortes e niger ¶ videt qd p rarietas sit su meda penes p raria p dicata Ddm qd enuciatioes de eode subiecto coi distributo vel de eode subiecto sin gulari vniuoce tento habetes p raria predicata sunt qdē p rariet implicatiue siue virtualiter qz vna infert p rariu alteri no tñ pmo z p se directe z imediate sicut ille qd de p rario modo enuciandi.

Amato

Octaua

Contrictas eoz no sud emendatio dby z opinioibz q eoz no sud d vobz z rebz p rari

Tabula

Utrum iste tres acceptiones generis sint sufficere assignare xij.
 Utrum gen^o sit predicabile distinctum per alia quatuor xij.
 Quod modis aliqd predicat in quid eodem
 Utrum color sit genus eodem
 Utrum genus per re subiecta intentio sit hic definitum vel pro ipsa intentione eodem
 Quare Por. non ponit dnam inter gen^o et propriu p h q gen^o predicat in qd et propriu in quale xij.
 Utrum gen^o possit saluari in vna spe eodem
 Utrum puenienti ordine caplin de spe immediate sequat capitulum de genere eodem
 Quare Por. hic ponit diuersas acceptoes spei eodez
 Utrum definitio spei pma sit bene assignata xv.
 Utrum definitio spei in rone predicabilis data sit puenieret et bene assignata eodem
 Quo diuidatur genus xvi.
 Quo diuidatur spes eodez
 Utrum subalterna sint media inter gnalissima et specialissima sic qdā mediū colores inter extremos eodem
 Quare Por. de coordinatōe predicamentali magis exemplificat de predicamento sube qd de aliquo alio xvij.
 Utrum arbor porphyrana sit puenieret assignata eode
 Utrum dña superior dexteri lateris sit gen^o ad dnam inferiorē eiusdem lateris xvij.
 Unde habz genus generalissimum q est genus et nō potest esse species eodez
 Utrum spes specialissima q nō potest esse genus eodem
 Utrum ens dicatur de decem predicamentis vniuocē vel analogice eodez
 Utrum numerus horū triū scz generalissimoz specialissimoz et intermediōz sit finitus vel infinitus xix.
 Quare indiuidua relinquēda sunt ab arte eodem
 Quare descendente a generalissimo ad specialissima necesse est p diuisione in multitudinē ire et eōtra ascendentem a specialissimis ad generalissima multitudinem in vnum colligere eodem
 Utrum ista autoritas Por. participatōe spei plures hoies sunt vnus homo sit vera eodem
 Quare sit necariū equa predicari de eodē zc. xx.
 Utrum pma definitio indiuidui sit bene data eode
 Que est secūda definitio indiuidui fm Por. xxi.
 Quid sit principium indiuiduationis in substantijs materialibus eodem
 Utrum in rebz materialibz natura et suppositū differat xxij.
 Utrum diuisio dñitiae in dnam cōter dicatū pue et magis pue dicatū sit pueniens eode
 Utrum sit aliq dña p̄munis. vt in textu dicitur xxij.
 Utrum hec sit p̄a fortis senex differat a seipso puero eode
 Quo differēt se hñc ista tria symitas nascuntur vulnerū. et ceteras oculoꝝ ad sua subiecta eodem
 Quare aliq differentia dicitur p̄ria eode
 Quare aliqua dñitiae vocat magis p̄ria eode
 Quare dñitiae facientes alteratū vocatū simplr dñitiae. cū tñ sint accidentia xxij.
 Utrum diuisio differentiarū in separabiles et in inseparabiles sit bona eodez
 Utrum eadē sit dñitiae diuisiua gn̄is et p̄stitiua spei xxv.
 Quare dñitiae magis vocatū specificē a p̄stitutiōe q̄ generice a diuisiōe eode
 Utrum gen^o possit predicari d suis dñitijs diuisiuis eode
 Quo exponat pma definitio dñitiae xxvi.

Questionum

Utrum definitio differentie in rone predicabilis data sit in omnibz puenienter assignata eodem
 Quare Por. in tercia definitioe differentie vtritur aptitudine. cū tamen in alijs semp sit vsus actu xxvij.
 Utrum quarta definitio dñitiae sit bona eodem
 Quo quinta definitio dñitiae differat ab alijs eodez
 Utrum distinctio Por. de p̄rio in quatuor modos sit conuenienter assignata xxvij.
 Quare p̄riu p̄mo mō puenit soli et nō omni eodem
 Quid sit p̄rium secūdo modo eode
 Utrum tercia acceptio p̄rij sit bene posita eodem
 Utrum quarta acceptio p̄rij sit vera eodez
 Utrum r̄sibilitas sit p̄riu hois sicut r̄sibile xxix.
 Utrum p̄rium in omnibz suis modis sit vniuersale ab alijs distinctum eodez
 Utrum p̄ria passio distinguat realr a suo subiecto eode
 Utrum acc̄ns sit predicabile distinctū p̄ alia quatuor xxx.
 Utrum pma definitio acc̄ntis sit bñ assignata eodez
 Utrum nō obstante pma definitioe acc̄ntis acc̄ns sit bene p̄separabile et inseparabile diuisum xxxi.
 Utrum secūda definitio acc̄ntis sit bona xxxij.
 Utrum tercia definitio acc̄ntis sit puenienter p negatōes assignata eodem
 Utrum inherētia sit de essentia acc̄ntis eodez
 Utrum cōe sit qnq̄ predicabilibz de pluribz predicari xxxij.
 Quare Por. p̄ph. p̄parando predicabilia adinuicē p̄ponit differentia species eodem
 Quare destructo genere et differentia destruitur ea que sub ipsis p̄inentur eodez
 An genus p̄dicet de pluribz q̄ accidens xxxij.
 Utrum p̄riu p̄dicet vniuocē de spe et p̄teris sub ea eode
 Utrum ista autoritas Por. sit vera. siue socrates sit siue non sit zc. xxxv.
 Quare repugnat duobz spebz p̄currere ad p̄stitutiōem tercie spei. nō autē differentijs xxxvi.
 Utrum acc̄ntia p̄traria possent permisceri seu simul esse in eodem subiecto xxxvij.
 Utrum plura accidētia vnus spei possent esse in eodem subiecto xxxvij.

Tituli questionum categoriarum Aristotelis.

Utrum sit subiectum categoriarum Aristot. que latine p̄dicamenta appellantur fo. xxxvij.
 Utrum de decē predicamentis sit scientia xxxix.
 Utrum scia predicamentoz sit realis vel rōnalis eodez
 Quem ordinem habz liber predicamentoz inter libros veteris artis eodem
 Quis sit finis scie predicamentoz Aristot. eodez
 Quid sit antep̄dicamentū xl.
 Quot sint antep̄dicamenta eodem
 Utrum definitio equiuocozū sit bona eodez
 Utrum vniuoca sint a p̄ho in textu bñ definita xli.
 Utrum gen^o sit vniuocū suis spebz eodem
 Utrum denotatiua sint puenienter a p̄ho definita xli.
 Qualis ē ista p̄dicatio iohes est studiosus a p̄tute eode
 Qualis est illa p̄dicatio cū dicitur ens est vnū eodez
 Utrum p̄teritū idē fecerit qd abstractū xliij.
 Utrum diabile in p̄muni puenienter sit p̄plexum et inco-plexum diuisum eodem
 Quot requiruntur ad verā et p̄prie dicatā p̄plexionē eode

Tabula

Utrum diuisiones formarum in textu posite sint suffi-
cienter assignate eodē
Utrū descriptio data de actōe sit uenienter assignata eodē
Utrū diuisio actōnis per actōem corpis et aie sit suffi-
cienter assignata lxxix
Utrū ymago in speculo apparens sit vere in speculo sicut
accūs in subiecto eodē
Utrū pma proprietates actōis in qua dicitur quod ois actō ē in mo-
tu et ois motus in actōe firmat sit vera xc
Utrū motus sit in gēne qualitatis eodē
Utrū pmiū sit actōi ex se inferre passionē xci
Utrū actōi ueniat hēre pmiū et suscipere magis et minus eodē
Utrū definitio passiois sit uenienter assignata eodē
In quā predicamento sunt passiones aie xcij
Utrū quā sit pncipiū uenienter definitū eodē
Utrū quā bñ diuidat in quā pntis pte et futuri xcij
An quā bñ diuidat in simplex et oppositū eodē
Utrū nō suscipere magis et minus et nō habere pteritiū sit
quando propriū eodē
Utrū quā sit in omni eo quod incipit esse xciiij
Utrū ubi sit pncipiū in textu uenienter definitū eodē
Utrū anima sit in loco eodē
Utrū idē corp⁹ numero possit esse in diuersis locis vel duo
corpora in vno xcvi
Utrū diuisio ubi p ubi simplex et ppositū sit sufficienter
assignata eodē
Utrū vltima sphaera sit in loco eodē
Utrū due proprietates ubi sunt uenienter assignate eodē
Utrū pō pntū ab alijs distinctū sit uenienter definitū xcvi
Utrū definitio habit⁹ sit bñ assignata fm quod ē predicamentū
seu pncipiū ab alijs distinctū xcviij
Utrū suscipere magis et minus ueniat oī habitū eodē
An nō habere pteritiū sit habitū pmiū xcviij
Utrū sit pncipiū habitū sp in pluribus existere eodē
De intentione formarum et iparum augmēto narrat tres opini-
ones et duas reprobat et ibi duas alias mouet dubita-
tiones fo. lxxix. vlt. ad finē

Tituli questionū primi

peribermēnias
Quorū sit iste liber inter libros logice Aristotelis c
Quid sit subiectū istius libri eodē
Utrū pncipiū assignatio sit ordinata et in omnibus uen-
ienter assignata eodē
Quare pncipiū pntit tractatū de fecatōe uocū c
Quare Aristoteles nō dicit in textu uoces et sed dicit ea quae
sunt in uoce eodē
Utrū pncipiū cordis in mēte p uocē exteriorē fecatū possionē
aie realiter idē sit cōnialit accūs intellectū et c. eodē
Utrū signorū et signatorū dicitur sit in textu bñ posita ciiij
Utrū solū in pōe et diuisione intellectus sit ueritas vel
falsitas ciiij
Utrū nomē enūciatōis elemētū pmiū sit in textu ueni-
enter definitū eodē
Utrū nomē infinitū sit nomē apud dyalecticū cy
Utrū definitio nois ueniat obliq̄s cyi
Quare pncipiū in definitōe ubi nō ponit illas pncipales uoc-
fecatū ad placitū sicut in definitione nois eodē
Utrū pba infinita et obliq̄ sit simplr pba eodē
Utrū pba fm se dicta i. extra enūciatōes sint noia cyij
Utrū definitio orōnis sit bona eodē

Questionum

Utrū supposita diuisione orōis in quibus spēs orō enūciatō
riua sit p uerū et falsum uenienter definita cxvij
Quo dicitur sumuntur diuisiones enūciatōis in textu
posite cx
Qualis ē diuisio enūciatōis in vna simplr et fm quod vna
Et in affirmatōem et negatōem cx
Utrū quatuor modi enūciandi sint sufficienter assignati eodē
Quid sit oppositio eodē
Utrū pba ex diuisione reū uenienter innuat diuisionē
enūciatōis penes eius pncipatē cx
Quid sit vlt et quid singulare eodē
Quotuplicia predicata pnt enūciari de vlt et quotuplici-
cia de singulari eodē
Utrū oppō passio enūciatōis intrinseca sufficienter sit fm
tres spēs diuisa cxij
Utrū signū vlt vel pncipale possit addi termino cōi in p-
dicato posito eodē
Quare due pōes pncipiū i nulla materia pnt sit eē p eodē
Quare due pōes subcōtrarie pnt simul esse vere in ma-
teria pncipali eodē
Quare in pncipaliōis semp vna est vera et alia falsa et
econtra cxij
Quare platonici dixerūt indefinitā negatiuā et vltimē ne-
gatiuā idem valere eodē
Utrū vni affirmatōi sit tm vna negatō opposita eodē
Utrū in enūciatōibus singularibus de futuro in materia cō-
tingenti necesse sit quod determinate vna opposita sit verū
et altera falsa cxvi
Utrū vera sit pō in fine textus posita omne quod est quā
est necesse est esse eodē

Tituli questionū secūdi

peribermēniam
Quare loco ubi in enūciatōe nō pnt ponit infinitū pba. h. a
quae uerū in enūciatōe infinitari nō pnt cxvij
Quot regule pncipiū pnt elici ex habitudine illarū quatuor
enūciatōnū quae pba in textu ponit cxvij
De multiplicatōe pncipiū ponuntur due figure nota
biles cxix
Utrū signū possit infinitari cxix
Utrū noia et pba idē fecat transposita cxix
Utrū a diuisis ad pncipia et econtra valeat pncipiū cxix
Utrū enūciatō: de inēe et de mō dicit specificē cxix
Utrū habēdo oppōem in modalibus negatio detrat ponit
ad modū vel ad uerū cxix
Quo sumēda ē pncipitas et q̄litas i pncipiū modalibus cxix
Utrū eqpollētia seu pncipiū sit in modalibus et in illis de inēe
eodem modo sumēda eodē
Utrū ad necesse ē sequat possibile esse cxix
Quo dicit possibile orōi a potētia rōnali et orōi a potē-
tia irrationali eodē
Utrū bona sit distinctio entū p actū purū p solam potē-
tiā et per actū potētie pncipiū eodē
Utrū pncipitas in enūciatōibus sumēda sit penes pncipiū
os modos enūciandi aut fm pncipiū predicata cxix
Utrū uerū possit pncipiari uero eodē

¶ Finis tabule.

... mater mea dixit se non esse domj.
... mater mea dixit se non esse domj.
... mater mea dixit se non esse domj.

 Apoplexia sic definitur ab Avicenna est orositas membrorum a motu et sensu: propter opulationes facta in ventriculis cerebri et diversis partibus sensibilibus et motu.

Copulata veteris artis iuxta frequentatum processum magi- stroz gymnasij Montis insignis uni- versitatis Coloniensis

Mistoteles postquam primum ad meliores exercitationes deductus et ad doctrinas. vel ad modum cum quid proficiet ut melior sit. si vero semper vel modicum incrementum supererit palam est quod aut perfecte mutabitur a satis multo incrementum sumet.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

Handwritten text from the adjacent page, including the words "ff. dnm. i. p." and other illegible characters.

omnia pulis non e d oio filio quodent oio no comedit pullu
Oedij alios ad pulli e d oio
honores vultu mozo 2 raro d meliores.

